

دهزگای چاپ و بلاوکردنه وهی

زنجیره ی روشنیبری

*

خاوهزی ئیمتیاز: شهوکت شیخ یهزدین

سهزنوو سهز: بهدران شههمه دهیب

ناوونیشان:

دهزگای چاپ و بلاوکردنه وهی ئاراس، شهقامی گولان، ههولبیر

عه تا نههایی

سهزجه می رومانه کان

عه تا نه‌هایی

سه‌رجه‌می رۆمانه‌کان

گوئی شوړان - بالنده‌کانی دهم با

کټیب: سه‌رجه‌می رۆمانه‌کان "گوئی شوړان - بالنده‌کانی دهم با"
نووسینی: عه تا نه‌هایی
نووسیار: فه‌خه‌دین تامی‌دیان
بلاو‌کراوه‌ی ناراس - ژماره: ۵۰۴
ده‌ره‌تانی هونه‌ریی ناوه‌وه و به‌رگ: ناراس نه‌کره‌م
هه‌له‌گری: شیزاد فه‌قی نیسماعیل
سه‌رپه‌رشتی‌ی چاپ: ناوړه‌حمانی حاجی مه‌حموود
چاپی به‌که‌م، هه‌ولیر - ۲۰۰۶
له کټیبخانه‌ی گشتی‌ی هه‌ولیر ژماره (۷۷۵) ی سالی ۲۰۰۶ ی دراوه‌تی

گۆلى شۆپران

له شوپن چاره نووسىكى ون

پيشكەشە بە داىكم:

«رەحمەى رەسوول ئاغا»

بە فرمىسكە شاردراوھكانى

بە چاوه پروانىيە بى كۆتاييىھكەى

په نجره نزمه‌کان هله‌ده‌بری؛ وهک مندالی چه‌تون به‌لا‌سای کویره بی چاوساغه‌کان، کولانه و کولان دهستی له خشت و به‌ردی دیواره‌کان هله‌ده‌سوو. زوری نه‌خایاند که هه‌نگاوه‌کانی به‌رهو کولانیتیکی بن به‌ستیان برد.

ئاخر ده‌روازه‌ی نهو کولانه رایوه‌ستاند. بو ساتیتیکی کورت دلیشی راه‌ستا. که هه‌ناسه‌ی به‌به‌ردا هاته‌وه و سیوای له‌ساته‌که بووه، یهک دوو هه‌نگاو کشایه‌وه. نه‌وه‌نده‌ی رویشایی بواری ده‌دا ده‌روازه و دیواری به‌چاو دوزی و سه‌ری بو نه‌ودبو دیواره‌که هه‌لب‌ری. ته‌نیا ژووریتیک له‌مالی پشت ده‌روازه‌که چرای ده‌نایسا.

پرسیاریتیک شالووی بو میتشکی برد؛ خه‌ریک بوو په‌ریشانی کا. به‌لام ده‌رفه‌تی پی‌ندا، چهنده کشابووه نه‌وه‌نده به‌ره‌وپیش چووه. ده‌ستی هه‌لب‌ری و به‌نارامی له‌نه‌لقه‌ی ده‌روازه‌که‌ی نزیک کرده‌وه. ته‌زوویهک برووسکه ئاسا رایته‌کاند و ده‌ستی پی‌کیشایه‌وه. بو جاری دووه‌م به‌ترسیتیکی زیاتره‌وه ده‌ستی بو نه‌لقه‌که برد. هیشتا نه‌یگه‌یشتبوویه خشپه‌یهک له‌پشت سه‌ریه‌وه دایچله‌کاند. گورجیتیک وهرچه‌رخا. تاپویه‌که له‌وسه‌ری کولانه‌که خزا و ون بوو؛ گوئی پی‌ندا. ئالقه‌که‌ی به‌ده‌سته‌وه گرت و به‌رزی کرده‌وه ته‌ق... ته‌ق... دلی داخوریایه‌وه.

خه‌یالی بو پشت ده‌روازه‌که فری. دارتوویهک له‌ناوه‌راستی هه‌وشه‌که‌دابوو. جووتی که‌وه له‌قه‌فه‌سدا به‌په‌لیکه‌وه و مه‌شکوله‌ دزیه‌ک به‌په‌لیکی تریه‌وه. هه‌وزیتیک له‌بنیداو به‌رده‌نویتیکی له‌ملايه‌وه. هیچ ده‌نگیتیکی له‌ودبو ده‌روازه‌که نه‌بیست. توندتر کوتای. زوری پی‌نه‌جوو ده‌روازه وهک پیتل‌سووی چاوی نووستوویهک درزی برد. جیره‌یه‌ک بی‌ده‌نگی کولانه‌که‌ی دری. به‌حاسته‌م سه‌ری بو هه‌وشه‌که کیشا. می‌ر منداله‌یه‌کی قه‌له‌ویچکه له‌پشت تادروازه‌که بی‌ده‌نگ وه‌ستا‌بوو. بو‌نیتیکی ناخوش، وهک بو‌گه‌نی پی‌سای له‌ده‌ماخی گه‌را.

- من لاسم. کوری نه‌م ماله.

بی‌فه‌رموکردن چوو ژوور. بو‌گه‌نه‌که له‌بو‌کپووز و بو‌دوکه‌لدا توایه‌وه. شه‌ویکی به‌قه‌ده‌ر پانزه سال دوور و هه‌ناسه‌یه‌ک نزیک لی‌ژیایه‌وه. له‌به‌ر چاوی‌داماله‌که گری گرت. بلتیس‌ه‌ی به‌رهو ئاسمان هه‌ل‌کشا. هه‌وریتیک له‌گر و گه‌رما شالووی بو‌هیتنا. هه‌ر دوو به‌رده‌ستی کرده سپه‌ری روومه‌تی. ده‌نگیتیک له‌ژووره‌هات:

- کتیه هیوا؟

ده‌نگی دایکی بوو. به‌هه‌لاتن به‌پلیکانه‌کاندا هه‌ل‌گه‌را.

یه‌ک

لاس کوره‌گه‌وره‌ی وسوئاغا دواپانزه سال و له‌سال‌روژی مه‌رگی خویدا گه‌رایه‌وه. له‌ده‌ستی قایبه‌رد له‌کاتیکدا هیچی وای بو‌شار نه‌مابوو، سیبه‌ره‌که‌ی له‌پیش خو‌یه‌وه ده‌کشا و له‌لیتایی سه‌ره‌تای شه‌ودا ون ده‌بوو. له‌قه‌راغ چوم و له‌نیو‌قوورغه‌چنار و بیبه‌که‌دا نه‌وه‌نده په‌له‌ی بوو قه‌ره‌ق‌ری قریوک و خشه‌خشی گه‌لا و لق و پویه وشکه‌له‌کان چیریان نه‌ده‌دایه. به‌ترسه‌وه له‌به‌رده‌بازه‌کان په‌ریبه‌وه و هه‌نگاوه‌کانی به‌باریکه‌پتیه‌ک سپارد که له‌پشت ساله‌هاوه به‌چاوی هه‌ست ده‌یی‌نی. نه‌یده‌زانی نه‌و ریبه‌له‌به‌ر قه‌سابخانه‌یه‌کی تازه سازوه ره‌ت ده‌بی. به‌خشه‌ی پی‌ی، پو‌لی قه‌له‌ره‌شی سه‌ر خه‌وشی خوار قه‌سابخانه‌که هه‌ل‌فرین. له‌قاژه‌قاژ و دیمه‌نی هه‌ل‌فرینیان له‌ئاسمانیتیکی ره‌شی شیناودا سله‌میبه‌وه. دوا‌به‌دوا چهنده‌سه‌گه به‌ره‌لا لیتی وهرین. راه‌ستا، به‌لام بی‌نه‌وه‌ی دانه‌ویته‌وه و به‌ردیان بو‌هه‌ل‌گری دیسان ملی ریتی گرت‌وه. سه‌گه‌کانیش که له‌بی‌نازاریبه‌که‌ی گه‌یشتن، زور شوینی نه‌که‌وتن و ازبان لی‌هیتنا.

که‌گه‌یشته یه‌که‌م مالی قه‌راغ شار راه‌ستا؛ هه‌ناسه‌یه‌کی له‌ناخه‌وه هه‌ل‌کیشا و به‌حه‌ز و تاسه‌یه‌کی زوره‌وه پر به‌سیبه‌کانی هه‌وای شاری هه‌لم‌تری. له‌ماوه‌ی کورتی راه‌ستانه‌که‌یدا تاقه‌مناره‌ی مزگه‌وتتیک سه‌رنجی رنیه‌وه.

به‌ر له‌پانزه سال هه‌موو مزگه‌وته‌کان بی‌مناره‌بوون. به‌ده‌م شو‌ربوونه‌وه‌ی نیگایه‌وه شانی هه‌ل‌ته‌کاند. له‌خوار مناره‌که‌وه شار وهک ریزه‌مالتیک بوو چرای ناو ژووره‌کانی به‌رودوا هه‌ل‌کرا‌بوون. ته‌نگه‌تاو و به‌په‌له‌هه‌نگاوی گورجتر کرد.

بیری گه‌یشته‌وه بو مالی خو‌یان، هه‌موو بیر و خه‌یالیتیکی تری راونا. که‌خوی به‌یه‌که‌م کولاندا کرد دوو پی‌او و چهنده مندالی دی. بی‌نه‌وه سه‌رنجیان راکیشی له‌حاستیان‌ه‌وه تیپه‌ریبوو. له‌ئاخری نه‌وه کولانه‌دا می‌رمندالیک له‌به‌رده‌می قوت بو‌وه و سلووی لی‌کرد. هه‌نگاوی شل بوو. بی‌تیختیار بو‌ناسینه‌وه‌ی لی‌ی ورد بو‌وه. سه‌ری له‌کرده‌وه‌که‌ی خوی راه‌شانند. بریاری دا تا ده‌گاتوه مال گوی به‌که‌س و هیچ نه‌دا. هه‌ر زووش بریاره‌که‌ی فه‌راموش کرد. به‌ده‌م رو‌شتنه‌وه چاوی به‌دیواره‌کاندا ده‌خشانند و جار جاریش سه‌ری بو

«گه رامهوه دایه. گه رامهوه».

له دالانه که رت بوو. شانی ماندووی به لاشیپانی دهرکهی ژووره که وه دا و زهرده خه نه به کی کال پرومه تی نه خشانند.

پیریزن سه ری بهرز کرده وه به بالایدا هه لژنا. له که له موسستی پیته وه بو توقی سه ری. نه وسا نیگای بو سیبهره درتزه که ی به دیواری نه و دیو درکه وه گویزایه وه. سیبهره که ی لاس سی که رت شکابووه. یه که میان له هیتلی نیوان زهوی و دیواره که. دووهه میان له نیوان دهرکه ی ناو لای ژووره که ی به رامبه ر نه و ژووره تاسه ر سنگی سیبهره که ی هه لئووشیبوو. سیبهره میان له هیتلی بن میچه که. پیریزن لچی هه لقرچاند. پهنگه له بهر خوبه وه گوتییتی:

– نه و پیاوه لار و له ویره کیته؟

– نامناسیبه وه؟ لاس، کوره گه وری وسوو ناغا. کوری خوت.

پیریزن له وه ده چوو نه بیستیی؛ یان به سه ره تاتکه ی ناوه ختی کونه بیره وه ریبه کی زانیستی؛ بو به سووکه ناخیتی هه لکیتشا و به حاسته م سه ری له قاند. به لام دوا نه وه بو دووهه م جار بیستی، موچرکه یه که له شی راته کاند و نه وه نده ی تریش سه ری پی هه لبری. چاوی بچووک کرده وه و هه مدیسان له بالای کابرای ناو دهرکه که ورد بووه. دیه نی لاستیکی قانوره ئاسا که و ته سه ر په رده ی میشکی. ملیکی باریک و پرومه تیکی تیک قویاو. به سه ر سوورمانه وه گوتی: «لاس!».

له وه ده چوو مسته کوله به کی گورچکبری لی درابن. خه ریک بوو له هوش خوی بچن. به و حاله ش خوی راگرت و تیتر سه بری کرد. جووتن چاوی به قولد اچووی دی، وه ک دو کولانه ی ده عبا ی سلوک و ترسنوک. به رزتر گوتی: لاس؟ کوری من؟

نیگای به پرومه تی لاسه وه رچی. بزوه و جووله له گیانی برا. بو ساتیک بوو به بهرد. نه یزانی چی وه خوی هیتنا یه وه. ناوده می تال بوو؛ وه ک ژاری خواردین. تفی قوت دایه وه. به رده هستی به زه ویبه وه نووساند و بهرز بووه. به نارامی به ره وه په نجه ره که چوو. په رده که به حاسته م لادرابوو، دایدا یه وه. له وه ده چوو له سه ره تاتکه ی که سیک بترسن.

لاس هه روا به پیته له نیوان دهرکه که له دایکی دهروانی، رامابوو. له بیری نه وه دابوو که بلایی به هه له نه چووین؟ وینه ی دایکی که له پانزه سال له وه بهر به دیواری میشکیدا هه لواسرابوو له ته ک نه و پیریزنه که م دوینه دا به راوردی کرد. هه ر نه وه نده له یه که ده چوون که دلنیابن به هه له نه چوو. گوتی:

– وه ک سه گ لمبوزم له دار و بهرد و شاخ و دوهن هه لسووه تا گه یشتوومه ته وه ئیره. پیریزن له وکاته دا پشتی لپی بوو. په نجه ی بیزاری چرنوکی له دلی گرت. سووکه ناو ریکی لی دایه وه گوتی:

لاس ده میک ساله مردوو.

هیتشا زهرده خه نه که پرومه تی لاسی به جی نه هیتشبوو.

– به لام من زیندووم و گه راومه ته وه. به رجه ی خوینی خومدا گه راومه ته وه.

پیریزن له و قسه ش دانه چله کی. «گه راویته وه؟» به چا و نه و پرسیاره ی رو به پروو کرده وه. لاس به مانای «بو گه راویته وه؟» وه ری گرت.

– گه راومه ته وه تا سه گی ولاتی خوم پیم بوهرن. تا سه گی ولاتی خوم قولاهم بگرن.

پیریزن به ره و جیگه ی خوی چوو دهستی له رزوکی بو حه و جو شه که برد: «لاس هه رگیز ناواتی نه وه نده نزم نه بووه».

له بهر خوبه وه نه وه ی گوت. لاس تینه گه یشت. نه ژنوی شل بوو بوو. له وه زیاتر به سه ر پیته خوی بو رانه ده گبرا. شانی له لاشیپانه که کرده وه و هه نگا و یکی به ره و ژوور هه لئنا. له ترسی که وتن دهستی به دیواره که گرتبوو. پشتی پیته دا و نارام رووخوا.

پیریزن سه ره له دانی هه زار پرسیاره ی له چا ویدا دی. گویی پی نه داو خوی به حه و جو شه که وه خه ریک کرد. لاس بی پیشه کی و له نه کاو له پر مه ی گریانی دا. به ده م هه نیسکه وه چوله که ی ده یان پرسیار له قه فسه ی دلی دهر باز بوون.

– نه وانی تر کوان؟ خانزاد، یادگار، فخره له کونین؟

له ترسی وه لامی دایکی نه یده ویرا ژیر بیته وه. له شی به هوی سه رمایه کی ناوه خته وه ده له رزی.

لاس پیتر هه ر کاتن چاوه روانی هه والیکی ناخوش ده بوو، به و په ری ره شینیبه وه خوی بو دلته زینترین رووداو ناماده ده کرد. نه مه بو نه وه بوو دوا بیستنی هه واله که ناخیتی نارخه یانی هه لکیشی و بلن: «باشه شوکور! بهس نیبه نه وه ی بیرم لی دهر کرده وه نه هاتوته دی».

به لام ئیستا به پیچه وانه وه له دلی خویدا ده یگوت: «خوزگه نه وه ی بیرم لی دهر کرده وه بهاتایه ته دی».

له وکاته دا دایکی که زیاتر له سه عاتیک بوو قسه ی بو دهر کرد و رووداوه کانی نه و پانزه ساله ی بو ده گتیرایه وه گوتی:

- هەر من و هیوا له ژیر سیبهری مالی و سوو ناغادا ماوین.

لاس به ئارامی سهری بهرز کردهوه، به شه رمه وه له دایکی ورد بووه. پیریتن له و ماوه کورتهدا ئه وهندهی تریش پیر بوو. داماو و ماندوو، وهک ئه وه له سه فه ریکه س هخت و ناخوش گه راپیتته وه، وهک ئه وه هه موو ئه و رووداوانه له و ماوه کورتهدا روویان دای. هه موو ئه و به لا و موقه ده رانه له و سه عاته دا به سه ری هاتب. به و حاله ش وازی نه ده هیتنا و نه یده برانده وه. له وه نه ده چوو هه ست به بوونی که سه یک بکا. ده تگوت به ته نیایه و رابردوو دوو ده کاته وه. ده تگوت ورتنه ده کا. به سوژه وه وشه کانی ده کیشا. هیندی وشه و رسته ی دوو باره و چه ندباره ده کرده وه. وهک ده نگدانه وه. به تایبه ت ئه و کاته که ده یگوت «هەر من و هیوا».

لاس نیگای بو روخساری هیوا گوژیایه وه. سوژی گپرانه وه که ی دایکی ئه ویشی گرتبوو. سه ری زلی به ملیه وه شو بو بووه. مه چه کی دهستی خو ی ده کروش و ده گریا.

لاس دیسان ههستی به بوگه نی پیسایه کرد. ده بوو به بیژه وه تف بکاته وه. ناچار نیگای لی دزیه وه به چوار قورنه ی ژوو ره که یدا گپرا. چوار دیواریه که که هیتستا دوو که ل شوین فلچه ی کو نه ته راوی نه سه رببووه. نایه تولکورسیه که به لای ژوو رووی دیواره که وه بوو. ره سمی و سوو ناغا له سه ر تاقی ژیر نایه ته که توژی لی نیشتبوو. بو ره سمی خو ی گه را. له سه ر تاقه کانی تر جگه له رادوییه که و قورنائیک و چه ند کتیب هیچی تری نه دی. کتیبه کانی باوکی ناسییه وه. شانامه و خه و نامه و کتیبیکه شه رعیات. یه ک دوو گولی لاسیقی له گولدانیکه بلووردا له سه ر تاقه بچوو که که بوو. نایا پشتریش ئه و گولدان و گولانه یان بوو؟ بیری نه که و ته وه. پیتی خوش بوو هه والی ره سمه که ی خو ی و خانزاد بزانی. ئه و ره سمه که وهستا حسینی عه کاس پیش له دایک بوونی یادگاری کوربان گرتبووی. نه یوترا له دایکی پرسی. بیوترایه هه والی ره سمه که ی فه ر خه ی براشی ده پرسی. ئه و ره سمه ش له هه مان روژدا گیرابوو. ئه و روژه ژور له به ر دایکیشیان پارابوونه وه که به یلی ره سمی لی بگرن.

نیگای له سه ر روومه تی دایکی چه قی. بو یه که م جار له خو ی پرسی، بو ئه وهنده پیر بووه؟ پیتی وابوو ئه و چرچ و لوچانه هه موویان به روژتیک روومه تیان به و مه ره یه بردوو. له زه نییدا چرچه کانی سه ربیه وه. چاوه کانی دایکی گه ش بوونه وه. وهک سالانی زوو میه ره بان و پر له به زه بی. ئه و حاله ته ژوری نه خایاند. سه پیه نه کانی ورده ورده زه رد و بو ره قنه بوونه وه. برژانگه کانی به ره و دووا هه لوه رین و پیلووی شو ژ بوونه وه.

ئه و تیرامانه دایکی بیتزار کرد. له بهر ئه و بیتزارییه، یان له ترسی پرساری تر له بهر خو به وه گوتی: «فهره ویتیم ژور کرد». ئه وسا به دهم هه ناسه یه کی قوول و ته قه لای به رزوونه وه دریتیه ی پی دا: «ماندووی. پرۆ له و دیو راکش». .

لاس خوشحالی خو ی له و ئیجازه یه پی نه شاردرایه وه. وهک به روکی پالتو کونیک بگرن و به رزی بکه نه وه هه ستا. له بهری ئه وه خو به ژوو ره که ی تر دا بکا به ره و بانیزه که چوو.

سیبهری ماله که هه موو بانیزه که ی گرتبووه. مانگ تازه له جنیره وه سه ری ده ره ینا بوو. بو دیتنی ده بوو به پللیکانه کاندادا گه ری و خو ی بگه یه نیته ئه و سه ری حه وشه که. تا پوی ناوه راستی حه وشه که پیشتر وهک ورچیک ده چوو؛ به نادرپکی سووتاو بوو. ره شایی توخی له بهر تریفه ی مانگه شه ودا ده بریسکایه وه. وهک ته و اف، چه ند جار به ده وریدا گه را. به ری به کولی گریانی گرت. حه زی کرد توند له باوه شی بگری و دلی پتوه بنووسینی. دلی خو ی ده دی که وهک مه لیکه ک کوژراو، وهک پارچه یه ک خو تینی ده له مه له ناوه وه به په راسوه کانیه وه لکابوو. به پیچه وانه وه چه ند هه نگاو لپی دوو ره که و ته وه. له شو تینیک که راست مانگی به ژوو ر به نده وه سووتاوه که وه ده دی، راوه ستا. نیوه ی روومه تی مانگ له پشت په له هه وریکه وه بوو. وهک ئه و له باخه لی دزیتکا بی. ئه وه ونده سه یری کرد تا په له هه وره که هه مووی لی شارده وه. به نده وه که ش له بریسکه که وت. رو شنایی کزی ئه و دیو په نجهره ی ژوو ره کان (ژوو ره که ی دایکی و ئه و ژوو ره که قه رار بوو لپی راکش) سه رنجی راکیشا. ئه و دیه نه له سه ر ته خته به ردیک- که پیللیکانه ی ته ندوو ره که بوو- داینیشاند. دهستی پی ژیر چه ناگه نا و بو شه وانی سه رده می مندالی برده وه.

لاس له پشت په نجهره وه سه یری ژوو ره که ی ده کرد. له سه ر مجریه پولا که چرایه کی گرسوز ده نایسا. سیبهری میوانه کان له سه ر دیواره که به رزتر و گه وره تر له خو یان دیه نیکی سه ی و سه مه ره یان ساز کردبوو. میوانه کان پیوا و ماقولانی گه ره کی خو اروو بوون. شیخ ساله، مه لا خالید، حاجی سمایل و میرزا حه مه که ریم. هه موو جار یک دوا گه رانه وه ی و سوو ناغا له راو لییان ده گپردرایه وه. میوانی بوو و کوژی شه وانه و شه ره شیعر: «قولورفی.. لمن توفیق.. قلم گفتا که من شاه جهانم... قلم زن را به دولت می رسانم. به میم» پیتی ئه لف و بی برابوو میوان نه به زیبوون.

لاس له وه رزی یا له ژوو ره که هاتبووه ده ر، تاقه تی دانیشتن له لای خو ارووی نه بوو؛ رتگه ی لای خاله نایه ریشیان نه ده دا. خاله نایه ر له ژوو ره هه موو میوانه کانه وه، له

ته نیشته په نجه ره که دانیشته بوو سهری به کوشیدا شور کردبوو. سینه ری ریشه سپیبه که له لاشانه وه که وتبوو سهر دیواره که و به حاسته ده لرایه وه. دیار بوو له بهر خو به وه قسه ی ده کرد. تا ساتیکی تر میوان درویشتن و میوانخانه چول ده بوو. نهوسا لاس ده چوو به ریشی چوکی داده دا و دهیگوت: «دهی خاله، بهیت».

خاله نایه ر دهیزانی لاس ده میکه چاوه روانه. دهسته سپیبه که ی به سهر دا دهیتنا و به زرده خه نه وه دهیگوت: «دویشهو تا کوتیمان گوت؟»

لاس له بیری بوو. وه بییر خاله نایه ریشی دهیتنا یه وه. خاله سهری بو ده له قانده و نارام دهستی پی ده کرد:

«خه زال به لاسی گوت:

چبکه م نه ویش بو من ده بیته خه م، نه من بابان ویرانی
پتیمان گوتم، گولی شورانی هه ن له چل پله ی عومانی
چراو لاله ت ناوی. سهر به خو دایسی هه تا سبحه یانی
لاس گوتی:

مایینی شی خزم بو درین به یه کجاری
رمبی نه زه ریم بو درین ده گهل جووتی زه رگی خوندکاری
خوم ده سپیرم به خولا و به جه باری
یان سهری خوم داده نیم یان گولی شورانی دینم به دیاری
یای خه زال گوتی:

چبکه م نه منی سهر به تال و مل به کوتیه
مایینی شی خزم بو له به هار به ندی درهیتنا
ده پشیمان ده کرده وه زینه

هه گبه یان بو دهیتنا

پریان کرد له نانی شه کرینه

لاس گوتی:

یای خه زال نه تو نه وه هه گبه ت بو چپیه؟

نه نگو بوم بین رمبی نه زه ری که وایه کی دوولا بییه

زه وادم ناچیته سهر زاری هه تا گولی شورانی ت بو نه هینم به دیار بیه ...»

سهیر نه وه بوو نه گه رچی لاس زوو شتی له بییر ده چوو و کهم بییر و هوش بوو، به لام وشه به وشه ی به یته کانی له بهر ده کرد. وه ها که بو سالی دواییش ده تگوت خاله نایه ر له میشکی دایه و نه م داوای لی ده کا «دهی خاله...» خاله ش درتیه ی ده داتی:

«لاس دهلی شهر شهر کا ویران نبیه. شهر شهر ی به رانانه...»

نه من لاسی باله کیم بو گولی شورانی هاتوم، ته واره.

یان ده بی شهرم له گهل بکه ن یان ده بی له چل پله ی عومانی بکه ن بلاوه

به و شه وه چل گولیان، گولی شورانی هینا وه.

ده سک به ده سک یان کرد له هه گبه ی لاسیان ناوه.

به نا وریشمی دوو کانی پیچراوه.»

له وه داو خاله نایه ر نه بوو که به یته ده گوت. لاسه شور ی باله کیان بوو له مه بدانی میشکی کوره بچکوله ی وسو ناغادا دوو پتیا نیکی ده هاته بهر. رتیه کی یه ک روژه ی پر مه ترسی و رتیه کی چوار روژه ی نه من. رتی پر مه ترسی هه لده بژارد. نه و رتیه ی که به ولاتی چلکنانا رت ده بوو. نه وه نه دی ده زانی تیریکیان ده هاویشتی. که ناوری ده دایه وه و سهری هه لده پری دهیدی تیر هاویژ له به رزیبه. له وویوه زورگیکی بو ده خست و ده یته نگاوت. تیریکتی تریان ده هاویشتی، بهر رانی ده که وت و زینی له گهل ده پری. ده یگوت: «وه لاهی ده ری نایه نمه وه تا به دهستی خه زال در نه یه ته وه». نه وسابه برینداری ده گه راپه وه.

خاله نایه ر ده یگوت و به ده میه وه خو ی راده ژه ند. رهنه ناگای له گوتگره بچو که که ی نه بوو که چو رکیفی له مایینه شی خز ددها و رمبی هه لده کیتشا.

لاس روژی دوا بی، کاتی وه بییری ده هاته وه له خه ونه کانی دا پیاویکی ته و او بو وه سمیلی به ملا ولادا با دا وه و له خه لکی عومانی گولی شورانی ویستوه، راده ما و به خو ی ده گوت:

- نه گه ر روژی له روژان گولی شورانی بینمه وه، پیشکه ش به کامه یای خه زالی که م؟

وه لاهی نه و پرسیاره ش به لای خاله نایه ره وه بوو. بو یه تا تیاره چاوه رانی گه رانه وه ی خاله ده بوو. که خاله بو ده ستنو تر گرتن ده چوو سهر بییره که لاس لیتی ده چوو پیتش و به شه رمه وه ده یگوت:

- دویشهو چوم و ده سکیک گولی شورانم هینا.

خاله دهستی بهریشی دا دهیناو ناوی دهستنوژته که ی لی دهچورانده و دهیگوت: «دهی؟»
لاس که نهیده زانی وها پرسباریکی لی دهکری، بهردهستی له یهک دهسو به منگه منگ
دهیگوت:

- دهی هیتام.

خاله همدیسان دهپرسیبیه وه:

- دهی باشه چیت لی کرد؟

لاس بییری دهکرده وه. هیتابووی. دهسکیتک گولی زهرده و سوور. بهلام:

- بهلام نه مزانی چی لی بکه م.

خاله نایه ر پرووی لی گرژ دهکرد و دهیگوت:

- نهی یای خه زال؟ بو نه تدا به یای خه زال؟

- کامه یای خه زال؟

خاله بییری دهکرده وه. راده ما. چاوه نهرمه کانی له دوور دهپری و چهند جار له بهر خۆبه وه
دهیگوت: «یای خه زال.. یای خه زال...» پاشان ناخیتکی قوولی هه لده کیشا و دهیگوت:

- بتدایه به من....

- به تو؟

منیش به مندالاندا بلاوم دهکرده وه. سهرو چلیکم ده دانی و ده مگوت، نه مه دیاری لاسه
شوری خۆمانه.

بهلام تا لاس دیسان خهون ببینیتته وه و دهسکیتک گولی شوپان ببینیتته وه، سال یهک له
دوایهک تیده په پرن و خه لک به خه مه وه ده لیتن: «سوئی نایه ر خۆتان خوش». ههروه ها که
سالانیتک له وه دواش گوتبوویان: «لاس خۆتان خوش».

لاس له ماوهی نه و پانزه ساله دا که له بنه ماله که ی دابرابوو، زور جار بییری له وه
کردبووه. رهنگه هه والی مردنی به که سوکاری گه یشتتی؛ بهلام هه رگیز بییری له وه نه کردبووه
نه وه هه وال و به ئاسانی جیگه ی خوی کردیتته وه. دایکی ئیمشه و گوتبووی: «پانزه سال
تیپه ریوه. پانزه پاییزی ناوا دار و درهختی رووت کردوته وه».

لاس له زۆریه ی نه و ماوه دووریبه دا، نه گهر چی جگه له کوتیک ئاسمانی که رت که رت
هیچی تری نه دیبوو، بهلام ههستی به تیپه ریینی زه مان کردبوو. به تاریکی و پروون بوونه وه

په یته پیتا بییه کاندای، به هات و چووی په له هه وره کاندای، به توه وه ی سات له دواساتی
وزه و توانای خۆی و کال بوونه وه ی به شیک له بییره وه ریبه کاندای. زه مان لای نه و نارام و
به کاوه خۆ تیپه ریبوو. به لام بییری له وه نه کردبووه زه مان له شاره که شی، له مالی خوشیان
تیپه رییی. ههروه ها که بییری له وه نه کردبووه که س هه والی مردنه که ی لی به راست گه رایی.
به دایکی گوتبوو:

کهس نه بوو گومان له مردنم بکا؟

دایکی گوتبووی: «جگه له...» نه وسا قسه که ی له ناخ و هه ناسه یه کی سارددا شارده بووه.

لاس گورجی پرسیبووی:

- جگه له کی؟

دایکی گوتبووی:

- خه لک بروایان به مردن زیاتره تا به ژیان.

که واته لاس له پیناوی سه لماندن ی نه و بروایه دا مردبوو. پرسه یان بو دانا بوو.
لاواند بوویانه وه. بو گوری ونی گریابوون. نه وسا دوا چلوان وه ک هه موو مردوویه کی تر له
بیریان کردبوو. ناویان سپیووه، له میشکیاندا، له بییره وه ریبه کاندای، له سه ر هه موو نه و
شتانه که هی نه و بوون، ته نانه ت له سه ر ژن و منداله که شی.

دایکی گوتبووی:

- لاس ئیستا هیچی نه ماوه و ناوی له سه ره یج نیبه. که واته نایج گه راییته وه». پیترژن
به کولی گریانه وه نه وه ی گوتبوو.

لاس هیتتا له سه ر پلیکانه ی ته ندووره که بوو. هیترشی دووباره ی قسه کانی ئیمشه ی
دایکی دوا هه م سه نگه ری وره و توانای داگیر کردبوو. په ککه و ته تر له هه میشه چاوی له
ره شایی بی سنووری ئاسمان بریبوو. نه ستیره کان پۆل پۆل له بهر چاویدا کوژابوونه وه.
کزترینیان- که به هی خۆی زانیبوو- پیشتر له هه موویان له ره شاییبه که دا توابووه.
هه ستیکی نوئ له سووچیتکی ناخیدا سه ری هه لیتتا. گومان په لوپۆی ده رکرد و هه موو
گیانی داگیر کرد: «بلیتی نه مردیم؟»

پانزه سال ته مه ن و تازار و چاوه روانی لی بووه شه قه ی بالی مه لیککی هه لفریو و
خشپه ی ده عبا یه کی ون. به وه وه نه وه ستایه وه، له له دایکبوونیشی درده ژنگ بوو: «بلیتی
خه ونی بوونیک نه بم؟ یان حه قایه تیککی هه لبه ست؟»

ئەو پرسىيارە چوۋە بن بالى و بەرزى كردهۋە. ۋەك شىت ھەللات و بەپلىكانەكاندا ھەلگەرا. تا ژوورى دايكى نەۋەستايەۋە. بەرەۋ تاقى كىتەبەكان چوۋ. دەستى بۆ قورئانەكە برد. پارچە سەۋەكەى لەبەر دامالى و لىكى كردهۋە. ھىچ ئايەتتىك سەرنجى رانەكىشا. دواھەم لاپەرەى ھەلدايەۋە. لەپشت قورئانەكە بەخەتتىكى خۆش ناو و سالى لەدايكبوونى نووسرابوۋ:

«لاس... تەمەنى دريژ و بەرەكەتى ئەم قورئانە رىنوئىنى ژيانى بى».

سەيرى مېژووى لە دايكبوونى كرد. سى رۆژ پېش ئەۋەى رووس ئاگر لە شار بەردەن لە دايك بوۋبوۋ.

«يەكەم گريانى لاس رەنگە لەبەر ھېرشى سپاى داگىرەرى رووس بوۋبى»؛ دايە گولتى دايكى سالانتيك لەۋەدوا كاتى بېرەۋەرى رووداۋەكانى ئەو رۆژانەى دەگىپرايەۋە، ئەمەى دەگوت.

رووسەكان دواى توركى عوسمانى شاريان گرت. خەلك دەيزانى ئەمانىش مرخيان لەپاۋورپووت و كوشتوپ خۆش كروۋە. بەۋپەرى داماوېيەۋە بۆ پېشگرى و چارەدۆزى لە دەورى يەك كۆبوۋنەۋە. تەنانەت وسوۋ ئاغاش لە بېرى نەمابو لەو رۆژەدا لە كوتىخا و رېش سىپىيەكانى شار كى ئامادەى كۆبوۋنەۋەكە بو. بەلام لە بېرى بو، يان دواتر بېستبوۋيەۋە ھەمو ئەو كەسانە كە ماۋەيەك لەۋەپېش بەفتوۋاى يەك دوۋ مەلا بۆ پاراستنى دىنەكەيان و ھەلقان لەسەرحوكمەتى خەلىفە ئالاي سەۋزبان ھەلكردبوۋ، بۆ بەگژداچوونى سپاى رووس تا ميانداۋ چوۋبوون، ئەو رۆژە لە ھىچ كونىكەۋە ديار نەبوون.

رېش سىپى و پياۋ ماقول- ئەۋانەى لە خۆيان رووسور بوون- بېريان لەۋە كرىدوۋە چى بەرەۋ پېرى داگىرەرى نوۋى بېن و شەرمى چى پاشەكشەيان پى دەكا. پېشتر قورئانيان بەرەۋ پېرى سپاى خەلىفە بردبوۋ، گوتيان نەدابوۋيەۋە گوتبوۋيان قورئانى كوردان بەغەلەت نووسراۋە. ھەر بەۋ تاوانەش داريان ھەلدابوۋ مىلى چەند كەسبان بەپەتەۋە كرىدبوۋ. يەكئى لە پياۋە زىرەكەكان پېشنيارى كرىدبوۋ مىلى جوۋلەكەكان پېش خۆيان بخەن. ئەۋانى تر سەيرى يەكتريان كرىدبوۋ. دواۋەيەك لەبەكرامان تىكرا سەرى رەزامەنديان لەقاندبوۋ. مالم لەۋ كۆبوۋنەۋەدائەبوۋ؛ يان بابلىم بانگ نەكرابوۋ تا پىرس و راي پى بەكەن. بەۋ حالەش ھەموۋيان دلنباۋون بى قسەبىيان ناكا و رازى دەبى. بۆ دەبوۋ رازى

نەبى؟ ئەۋىش ۋەك ئەۋان خەلكى شارەكە بوۋ. باب و باپىرى لەۋ شارەدا ژىابوون. ئەگەر چى ھاۋدىنيان نەبوۋ، ئەگەر چى زۆر كەس بى حورمەتتېيان پى كرىدبوۋ، سەگەيان پى گوتبوۋ، ئەگەر چى شەمۆيان مندالى جەربەزە و ھاروھاجيان فېركرىدبوۋ كەۋا شۆرەكەى ئاگر دەن، بەلام مالم عاقتلر و دل گەۋرەتر لەۋە بوۋ كە ئەۋانەى لە بېر نەچىتەۋە. بۆيە ھەر كە پىيان گوت و لە بربارەكەيان گەياند ترسى فەرامۆش كرد و بەرەۋ خىۋەتى مېۋانە قز سوۋرەكان پىشيان كەۋت:

- بەسەرى پوترى مەزن، عوسمانى دەردىكيان پى دايىن جەنابى مالم بۆمان دەگريا. ھەموۋيان ۋەك دەستەيەك قوتابى سروودخوتن ئەۋەيان بەرووس گوت. مالم كە چىزى رىزگرتنەكە ۋەرى دەدايە، سەرى رەزامەندى لەقاند و بۆ پىشكەش كرىدى و تارەكەى لىيان چوۋە پىش. رووسەكان لەۋەش كافرتر بوون گوى بۆ تارەكەى شل كەن. بەقاقاى گالته پى كرىدەۋە دەدريان نان.

بۆ بەيانيدا يان ھەر ئەۋ رۆژە قز سوۋرە چاوشىنەكان بۆ دامرکاندەۋەى چلىسىيەكانيان لە ئوردوۋگاۋە بەرەۋ كۆلانەكانى شار رىچكەيان بەست و دەرەكى مالانئيان شكاند. كارىكيان كرد، سالەھا لەۋە دواش خەلك لە روۋيان نەدەھات راستى رووداۋەكان بگىپنەۋە. تەنيا لە بەرخۆبانەۋە ھەناسەيەكى قولئيان ھەلدەكىشا و دەيانگوت: «باش بوۋ زوۋ برباريان دا ئاگر لە شار بەردەن».

مالى وسوۋ ئاغاش ۋەك ھەموۋ خەلكى شار بەپەلەپروۋزى ولاخيان باركرد و گاۋگوليان پىش خۆيان دا و شاريان بەجى ھىشت.

دايە گولتى ھەر كاتى دەگەيشتە گىرەنەۋەى بېرەۋەرى ئەۋ رۆژانە، بەداخەۋە دەيگوت:

- گەنج بوۋم؛ دەرەستى زەبىستانى نەبوۋم، خەمى لەدەست چوونى شت و مەكى نۆمالىشم نەدەخوارد؛ بەلام قارنەكە بەۋەندە دەستبەردار نەبوۋ، ھەموۋ سامانى لە چنگ دەرھىتايىن.

ئەۋسا لاس دەرەتەى بىدەنگىيە پى لەماتەمەكەى دايكى دەقۆستەۋە دەيگوت: بۆ چى ترى لە چنگ دەرھىتايىن؟

دايە گولتى تالاي بىخى دانەكانى قووت دەدايەۋە، دوۋ دلنۆپ ئاۋى پەنگ خواردوۋى نىۋ چاۋەكانى دەرېشت و ۋەك ئەۋە بەسەر خۆلەمىشى ھەموۋ سامانيدا چۆكى دادابى بېرەۋەرى كۆنى لى دەژبايەۋە...

به‌رۆژێکی شه‌ست و په‌هیل، باریان کرد. هه‌ر خۆیان نه‌بوون؛ دوو بنه‌ماله‌ی تریش شویتیان که‌وتبوون. بنه‌ماله‌ی په‌حمان ناغا، براگه‌وره‌ی وسووناغا، کاسبیتکی ده‌سته‌وه‌ستان که‌ هه‌موو ته‌مه‌نی به‌سه‌ر شایه‌ن و پیتوانه‌دا نه‌وی بۆوه. ئه‌وه‌نده‌ شاره‌زای سه‌نگ و سووکی خورما و مپوژ و ماش و برویش بوو، دوو ئه‌وه‌نده‌ نه‌شاره‌زای ساردی و گه‌رمی رۆژگار بوو. له‌گه‌ڵ وسووناغادا خودایان یه‌ک بوو، له‌خودا بگه‌ریته‌وه‌ دایکیان. باوک برا نه‌بوون. له‌ماله‌ باوانی وسووناغا هه‌ر ئاوه‌لناوی «ناغا»ی به‌خه‌یر پێ برابوو. ناو و ناویانگ و شان و شکۆ، هه‌یج. خات سه‌لاوی ژنی له‌ خۆی داماوتر، ژنیکی سه‌سه‌پۆلی بێ ده‌م و زمان بوو. ئه‌ویش وه‌ک خات گوڵی زه‌یستان بوو. جگه‌ له‌دوو کوری چلیمی ده‌رووژووره‌که‌ر، کچیتکی ساوای به‌به‌ره‌وه‌ بوو. بنه‌ماله‌ی دووه‌م دایک و باوکی خات گوڵی بوون. پیریتن و پیره‌پیاویتی به‌ساله‌چوو. له‌ پانزه‌ منال ته‌نیا کور و کچیکیان گه‌وره‌ کردبوو. کورپه‌ رۆشتبوو ئاوپی لێ نه‌دابوونه‌وه‌، بۆیه‌ ته‌نیا چاویان له‌ بالای گوڵی بوو.

باران وه‌ک له‌ گۆزه‌ی سه‌روبن برژیتته‌ خوار، ده‌باری. زه‌وی یه‌قی دا‌بۆوه‌ ئاو له‌ شیوه‌له‌کاندا ده‌یلرفاند. له‌ پرده‌ دارینه‌که‌ی چۆمی شار په‌رینه‌وه‌. به‌لام شیو و جۆی ده‌شتی قه‌راغ شار به‌گران بواریان ده‌دا. ده‌یان و لاخ به‌باره‌وه‌ که‌وتبوون. ژن و مندال و پیر و جوان له‌ قور چه‌قیبوون. قور ماجوومی ئاسا توند بوو. گوئی شیوه‌له‌کانیش وه‌ک لیسته‌ شل. ئاسمان چلکن بوو. وه‌ک په‌رۆی قورای گووشراو. ئاسۆ لیل و تاریک بوو. زاق و زرووقی مندال و گریان و پارانه‌وه‌ی گه‌وره‌کان ده‌گه‌یشته‌ ئاسمان. وه‌ک دایه‌ گوڵی ده‌یگوت له‌ ده‌شتی مه‌حشه‌ر ده‌چوو. خه‌لک به‌دنیایه‌یه‌وه‌ به‌ره‌و به‌هه‌شت نه‌ده‌چوون. له‌ دۆزه‌خه‌که‌وه‌ بۆ دۆزه‌خه‌کی تر. له‌ شاریکه‌وه‌- که‌ چاره‌نووسی سووتان بوو- بۆ شویتیتکی ون و نادیار. کاروانی مائی وسووناغا به‌سه‌ی و چان گه‌یشته‌ «نه‌مه‌شیر». دیتیه‌کی بچووک له‌سه‌ر چه‌قی رێی دۆلێکی هه‌راش. له‌ تیمیسکینک ده‌چوو به‌ لێوی کویتستانه‌وه‌.

- لیره‌ نه‌گیرسیتینه‌وه‌ لیتمان ده‌قه‌ومی. خات گوڵی ئه‌وه‌ی گوتبوو. په‌نگه‌ زانیبیتتی کویتخای دێ کۆنه‌ باوکی وسووناغا بووه‌.

وسووناغا گوتیوی: «جابلیتی میوان راگرن؟» په‌نگه‌ زانیبیتتی له‌ رۆژی وا په‌شدا ئاو له‌یه‌کتر نه‌دانه‌وه‌ ناپیاوی نییه‌. به‌ده‌نگ یه‌کتره‌وه‌ هاتن نازیه‌ تیبیه‌.

کویتخا هه‌باس نازا بوو. پیاوی ناو پیاوان بوو. بنه‌ماله‌ و که‌س ناس بوو. به‌پیریانه‌وه‌

چوو. وسووناغا یه‌ له‌باوه‌ش گرت و به‌هه‌ناسه‌ی گه‌رمی بناگوتی ته‌زیوی لاوانده‌وه‌. ئه‌وسا رووی له‌ که‌سوکاره‌که‌ی کرد و گوتی:

- خۆتان به‌لیقه‌وماو نه‌زانن. که‌ندوومان پیره‌ له‌ گه‌نم و جۆ و هه‌رز. تا به‌شی کرد پیتکه‌وه‌ ده‌یخۆین. لیتمان برا پیتکه‌وه‌ روو له‌ خودا ده‌که‌ین.

میوان بزه‌یان بزووت. هاوکات ئاسۆ روون بۆوه‌ و زه‌ویش به‌رامه‌ی پژاند. کویتخا هه‌باس ژن و مندالی خۆی ده‌نگ دا:

- ژووریان بۆ چۆل که‌ن.

دوو ژوور بۆ وسووناغا و که‌سوکاره‌که‌ی خاوین کرایه‌وه‌. له‌لای ژوورووی میوانخانه‌ش دۆشه‌کیان بۆ خۆی راخست و به‌جووت سه‌رینیان بۆدان.

خۆشحالی وسووناغا له‌و میوانداری و ریز و حورمه‌ته‌ زۆر ده‌وامه‌ی نه‌بوو. به‌پیتچه‌وانه‌ی چاوه‌روانی هه‌موو لایه‌ک، کۆچ و ئاواره‌یه‌یه‌که‌ زۆری خایاند. جگه‌له‌وه‌ش هه‌وال و باس رۆژ له‌ دوا‌رۆژ ناخۆشتر ده‌بوو. له‌ شه‌ریتکی وا عاله‌مگیرا مه‌ترسی قات و قری ده‌کرا. مه‌ترسی زستانی ئه‌م و لا‌ته‌. هه‌پرشیتکی سارد و درنده‌. کویتخا هه‌باس له‌گه‌ڵ یه‌که‌م به‌فردا سه‌ری که‌ندووه‌کانی هه‌لدایه‌وه‌. ده‌غل زۆر خرابوو. له‌ سالان گه‌لی زیاتر. په‌نگ به‌روویه‌وه‌ نه‌ما. ده‌نگی له‌ هه‌موو ژووره‌کاندا په‌نگی خواره‌وه‌:

- ده‌ست به‌ده‌غل و دانه‌وه‌ بگرن ئافره‌ت، زستانی ئیمسال کتیبیه‌.

ئافره‌تی مائی کویتخا داچله‌که‌ین. په‌نگه‌ پیتشتریش داچله‌کابیتن. ژن له‌ ده‌لاقه‌ی چاوی پیاوه‌وه‌ ده‌روانن. چاوی کویتخا پیتشتریش ترس و خۆفی درکاندبوو، به‌لام نه‌یانده‌زانی ده‌بێ چی بکه‌ن. چۆن ده‌ست پیتوه‌ بگرن؟ کامه‌ هه‌لپێژ و په‌لپێژیان کردبوو که‌ له‌وه‌دوا نه‌یکه‌ن؟ بیریان ته‌نیا بۆ شتیک چوو. ده‌رکه‌یان گاله‌دا.

«ته‌ق... ته‌ق... ته‌ق...»

هه‌رکه‌س ته‌قه‌ی ده‌رکه‌ی ده‌بیست، به‌توره‌یه‌یه‌وه‌ ده‌نگی هه‌لده‌پری:

- نایکه‌ینه‌وه‌، ئاومان سه‌ر ئاگر نه‌ناوه‌».

ناو دێ پر بوو له‌ خه‌لکی ئاواره‌ و لیقه‌وماو. ده‌سته‌یه‌ک ده‌رۆیشتن، چوار ده‌سته‌ ده‌هاتن. شه‌رم و شووره‌یی نه‌مابوو. سکی برسی نانی ده‌ویست.

هه‌رکه‌س هه‌والی پیاوکوشتن، مال برین یان رووت کردنیتکی ده‌بیست، ده‌یگوت:

«پیاوی نازا ئه‌وه‌یه‌ کوتی نان بۆ مال و مندالی په‌یداکا». که‌س باسی ئه‌وه‌ی نه‌ده‌کرد ئه‌و

کوته نانه له دهمی کامه مندالّ یان له ناندینی کامه مالّ دزراوه. هه موو دهیانزانی له دۆزه خدا باسی تاوان ناکرئ. تاوان له وه پیتش کراوه له دۆزه خدا سزای تاوانی پیتشوو دهریتنه وه.

کویتخا هه باس نه گهرچی نهیده زانی تاوانی میوانه کانی چیه، نهیده ویست شهریکی سزایان بئ؛ بۆیه پرووی لی تالّ کردن. وسوونغا بیری له وه ده کرده وه نه گهر هه خۆبان بوونایه دهر بهستی رۆشتن نه بوون. بهلام هه خۆبان نه بوون. پیتنج سهه خیزانی مالی رهحمان ئاغا و دایک و باوکی گولئ، پیریتژن و پیره پیاویتک که له مئاخریانه دا له سهه کولتیره یکی هه رزن دایک و باوکی یه کتریان له گۆر دهرده هینا.

دایه گولئ دوا ئه وه هه موو ساله له بیری نه مابوو خۆی یان وسوونغا، کامیان پیتشر گوتبوویان: «بریا دهسته ردارمان بوونایه».

بهدهم ئه وه گوتنه وه رۆحیان هه رهسه هینا. تاوان له خه یالته که وه دهست پیت دهکا. ههردووکیان ته سلیمی خه یالته که بوون. وه ها ته سلیمیک که به گوتی یه کتیرا چریاندیان: - ده بی له یه که هه لبرین. ئه وان به پیتی خۆبان، ئیمهش به پیتی خۆمان.

به شه رمه وه ئه وه یان گوت. چونکا ده بانزانی وه که ئه وه یه بلتین «ده بی ئه وان بکهینه قوریانی خۆمان. ده بی به سهه مه یتی ئه واندا به پیتینه وه و خۆمان رزگار که یین». ئه وان کئ؟ دایک و باوک، برا و برازا.

- ئیمه ناچارین لیره برۆین. ناچارین به جیتان بیلین». وسوونغا کاتی گوتنی ئه وه قسه بیری له هیچ شتیکی مرقانه نه ده کرده وه.

«ئهی ئیمه؟» رهحمان ئاغا کاتی ئه وه ی ده پرسی سه بیری سه لای خیزانی ده کرد. ههردووکیان ده میان داچه قیبوو. ترس وهک ته رزه له چاویانه وه به سهه رۆحی وسوونغا و خات گولتیدا ده باری. وسوونغا بۆ خۆده ربا زکردن له وه تهنگانه یه پرووی لی وه رگپران و له خه سوو و خه زووره ی نزیک بۆوه:

- ئیمه به جیتان دیتین.

- ئیوه کئ؟

- من و گولئ و ئه وه منداله.

پیریتژن و پیره پیاو له بهر داماو بیان نه پارانه وه و خودا و پیتغه مبه ریان به گژدا نه کردن. سه ریان هه لبری. ماوه یه که له گولئ ورد بوونه وه و ئه وسوونغا گوتیان: «برۆن».

هه ره وه نه ده. خات گولئ له ریگه شدا بیری بۆ له وه زیاتر نه ده چوو؛ «برۆن». پیتی خۆش بوو شتیکی تریان گوتبایه. هه ره شتیکی جگه له وه تاچه وشه. وشه که ئه وه نه ده قورس بوو، له وه دواش هه رکاتی بیری ده که وه ته وه پیتی وابوو به ردیکه وه به میتشکی داده درئ و ده یخاته زهوی.

بارو بنه یان پیتچایه وه و سه رپشتی ولاخیتکیان نا. خات گولئ و منداله که ش سوار ولاخیتکی تر بوون. وسوونغا سی چوار دهسته نان و تفهنگه که ی هه لگرت و دوو سهه مه ری خزی له ته ویله هینایه دهر. ئه وسوونغا مالئاواپی خواستن، سهه ری که وتن.

دایه گولئ هه موو جاریک به گریان وه ده یگوت:

- ئه وه ی بوومان له بهر دهرکی مالی کویتخا هه باس به جیمان هیشت و رۆیشتین. دایک، باوک، برا و برازا...»

دوو رۆژ بوو نه باریبوو. هه وا سارد و بی جووله بوو. وشک و رهق. دنیا سپی بوو. سپییه کی روون. به لام له روانگی دلئ ئه وان وه ره شتر له هه موو تاریکه شه ویتک. کیتوه کان له دووره وه له ریزیکدا ده کشان و ده خزان و دوور ده بوونه وه. ئه وسوونغا له سنووری خۆله میتشی نیوان زهوی و ئاسماندا ون ده بوون.

ریگه برین له سه رشتیکی یه کرهنگی کاکی به کاکیدا، سه رشتیکی بیدهنگی کر و مات، به ره وه دووره ده ستیکی خۆله میتشی، به ره وه چاره نووسیکی ون، دواهم دلته کانی وره ی وسوونغا و خات گولتی داده چۆراند. دوا ماوه یه کی زۆر ناواره یی و لیتقه ومان بۆ یه که م جار هه ستیان به ته نیایی ده کرد. هه ستیکی تالّ و تاریک که مردنی وه بیره ده هینانه وه. مه رگی خه لکی شار، دهر و دراوسی، کهس و کار، له هه موو ئه وان تالتر مه رگی خۆبان. بۆ پیتشر بیریان لی نه کرد بۆوه؟ بۆ پیتشر پیتیان نه زانیبوو؟ رهنگه تهنگانه نه یه پیتشیت. خه می کۆچ، خه می به جت هیشتنی مالّ، خه می دابران له هه موو ئه وه شتانه که زهحمه تیان پتوه کیشابوو، شانازیان به بوونی وه ده کرد، نه یه پیتشیت بیری لی بکه نه وه. رهنگه پتیکه وه بوون، به شکردنی سووکایه تی، سهرما، ترس و برسایه تی دهرفه تی ئه وه ی نه دابی پتی بزائن. به لام ئیستا ترس له مردن له هه موو ترسیک سامناکتر بوو. ئیستا مردن له گه لیان بوو. وهک سیبهه ر و بگره نزیکتریش؛ وهک هه ناسه. به وه حاله ش خوویان پتی نه ده گرت. سیویان لیتی نه ده بۆوه. ئه مان خۆبان لی ده دزیه وه و ئه وه گالته ی پتی ده کردن. چاوشارکی پتی له گه لّ ده کردن. پیتی راده بواردن. پیتیان پتی ده که نی و ده مه لاسکه ی ده کردن. یه...یه...یه... زیاتر لیتی ده ترسان.

پیشتر و نه بوون. پیشتر مردن حهق بوو، «کل نفس ذائقه الموت». سه ره قانندن و ناخکی قول هه لکیشان، داوای نیمان کردن و زه لیلی سه ره جی نه بوون. پیشتر مردن قسه بوو. قسه یه کی بی ناوه رۆک. بو دراوسی بوو. بو هه موو کهس جگه له خۆیان. به لام نیستا مردن شتیکی تره. ده په نجهی رهش و رهق که گهردن ههستی پی ده کا. ها نیستا، ها ساتیکی تر. بروا ناکه ی سه برکه...

وسوو ئاغا و خات گولتی سه یریان ده کرد. له قه راغ دتییه ک ژنیکی شووشکه له ی رهش تاله به داریکه وه به سترابووه. سه ری دانه نه ویوو. قژی به داره که وه به سستیوی. چاوی ده رتوقیبووون. وه ک دوو پیشیله ی مردوو له دوو ده لاقه ی ناوه لادا. دوو پیشیله ی مردوو که زه ق ده یانروانی. له وه ده چوو نیگایان پیش مردن به خانووه کانی ناو دیوه لکابی. ژنه پیستیکی رهش و چلکنی بوو، وه ک چه رمی گا. کراسه که شی به سستیوی. نه ده شه کایه وه. به وه حشه ته وه پرسییان:

- ئه مه کییه؟ بو بهو داره وه به ستوویانه ته وه؟

گوايه دوتین عه سر برسیایه تی وه ها زۆری بو هیناوه له تاواندا مندالیکه خۆی کوشتوو.

- کوشتوو یه تی؟

کوته گوشتی منداله که ی سه ر ناگر خستوو. که به سه ریدا چوون خه ربکی خواردن بووه. گوايه خه لکی دوا ئه وه زۆریان لی داوه، بردوو یانه بو دیوه خانی ئاغا ی دی. ئه ویش ئه مری کردوو بهو داره وه ببه ستنه وه تا رهق ببیته وه. خودا ده زانی که ی گیانی ده رچوو. نیستا مردن ئه وه یه. ده عبايه کی نگرسی هه زار ده ست و هه زار پی. هه ر ساته و به شتیوه یه ک خۆی نیشان وسوون ئاغا و خات گولتی ده دا.

له «بله سه ن» گیرسانه وه. له داوتینی کیوی «بلوو». دیسان له مالی کونه دوستیکی باوکی وسوو ئاغا. سؤقییه کی کورمنه ی سوورکاره. تا سه ری سال میوانی ئه و بوون. له سه ر بانی مالی ئه وان ناگری نه ورۆزیشیان کرده وه. نۆبه ره ی گیلاخه شیان خوارد. ئه و سا وسوون ئاغا بیری له رۆشتنه وه بو شار کرده وه.

رووس ولاتیان چۆل کردبوو. که حوکمه ته که بیان رووخابوو، له شکریان له هه موو شویتیکه وه گه رابووه. ئه وانیش ده بوو بگه رینه وه. وه ک هه موو خه لکی شار، بو سه ر ماله کانیان که له ناگردا به جییان هیشتبوو. ده بوو بگه رینه وه و سازیان بکه نه وه. ئه و

ساله شوین ون بووه کانیان بگه رین. وسوو ئاغا و خات گولتی به دریتایی ئه و زستانه له بیری کهس و کارباندا بوون. ده بوو بیانبینه وه. ده بوو کو تایی بهو ئازاره گرانه بیین. مردوون یا زیندوو؟ رۆژی هه زار که رهت ئه وه یان له یه کتر پرسییوو.

سؤفی خانه خوتیان کاتیک به پریاره که یانی زانی، به وسوون ئاغا ی گوت:

- تو پیای، برۆ له شویتیان بگه ری. به لام ئه م زه عیفه و منداله که ی ده بی لیره بن.

سؤفی پیایکی دنیا دیتوو بوو. ده یزانی ئافره تیک و مندالیکه ساوا له شه رو شوڤ و بگه ره به رده ی شاردا، چاک نییه بی پیای بن.

شه ر و شوڤ؟

وسوون ئاغا له پیشدا له و وشه سله مییه وه، به لام زوو له و راستییه گه یشت که تهرمه سوونتاوه که ی شار وازی لی نه هیندراوه. عه شایه ر له سه ری هه لده په رن. وسوو ئاغا به قسه ی سؤفی کرد و پیش ئه وه ی سه ر له شار بدا سه ر ری که وت. رۆشتنه که ی دوو سی مانگی خایاند. که گه رابه وه هه ر حه لاه و منداله ساوا که ی له گه لدا بوو. خات گولتی پیش ئه وه باوه شیان پیدابکا و به سه رباندا بگری، پرسی: «ئه ی دایکم و باوکم؟»

دایک و باوکی چوار رۆژ دوا ی ئه وه ی به جییان هیشتبووون. له قه راغ دتییه ک رهق بیوونه وه. خه لکی ئه و دتییه کوته په رۆی جل و به رگی پیریژن و پیسه پیایوکیان هه لگرتوو، تا رۆژیک له رۆژان یه کییک بیانناستیته وه. وسوو ئاغا ناسیبوونییه وه، به لام خۆی به خاوه ن نه کردبوون. «بلیم ئه مانه خه زوور و خه سووی من، نا پرسن به ته نیا و به و چله ی زستانه له و ده ست و کیوه چییان ده کرد؟» وسوون ئاغا ئه وه ی بو خات گولتی نه گیترايه وه. هه روه ها بو ی نه گیترايه وه که خه لکی ئه و دتییه تهرمی ئه و دوو پیره یان له سه گی ئه و ناوه سه ندۆته وه. پیی نه گوت له کیشه ی بهش و ریش کردنی تهرمه کاندا سی سه گ یه کتریان هه لدریوه. زۆر شتی تریشی بیستبوو که بو خات گولتی نه گیترايه وه. خات گولتی له وه دواش پیی و ابوو دایک و باوکی له مزگه وتی گوندیکی گه رمیان، وه ک زۆر خه لکی تر، وه ک زۆره ی کهس و کاری دوور و نزیکه خۆیان به نه خوشتی مردوون. ئه وه ی ئه و بو دایک و باوکی بیستبووی چیروکی مه رگی ره حمان ئاغا و دوو کوپه بچکو له که ی بوو. چیروکیک که حه لاه، ژنی ره حمان ئاغا هه رگیز بو که سی نه گیترايه وه.

ناوه راست مانگی هاوین بوو. وسوو ئاغا بو دوا جار مالایایی له سؤفی خواست. گیا زهرد بوو بوو. پووش په ربیوو. پیایوکی و دوو ئافرهت و دوو مندال که پاشماوه ی

سەفەرەكەيان ولاختىك و چوار كوت راخەر و پىخەف بو، بەرەو شار گەرانهو. بەرەو شارىك كە سەدان رازى سەر بەمۆرى لە دلدابوو. سەدان رووداوى لە بىر بو. مەيدانى كىشەيەكى هەتاهەتايى بو. بەرەو شارىك كە تەنيا ماله جوولهكەكانى بەپتو مابوون. ئەوانىش چاوهروانى رۆژىك بوون كە لەشكرى كورد بەتاوانى سپايەكى داگير كەر، لە تۆلەى رقىكى كوتردا ئاگرىان تى بەريدا.

لە «كانى مامۆستايان» هە بەرەو دەشتى شار داگەرەن. دەشتىكى زەرد كە لە بۆنى مەيزى ئىستىر زياتر، هېچ بۆنىكى لى نەدەهات. دەشتىك كە دەيان رچەى رەمبازىنى لى ديار بو. ئاو زۆر نەبوو. لە چۆمەكە پەرينەو. بۆنى كەلاك و خۆلەمىش زىادى كرد. بەقەرەغ تەبارە گلى خانووه تەپپوكاندا تىپەپوون. بەشوتنىكدا كە زەمانىك كۆلانى تەسك بوون و خەلك هاترچۆيان پيدا دەكرد. بەرەو شوتنىك كە زەمانىك مالى بو. مالى وسو ئاغا كە لە باوك و باپىرەو مابۆو. مالىك لە ناوهدى شارىكى بچووكدا. ئاخىر مالى كۆلانىكى داخراو. پر لە بىرەو دەيان و چەى يەك لە دوايەك. مېچكوت لە خەونى رەنگاو رەنگى مندالان. پىشتر پەنجەرەكانى لەوسەرى كۆلانهو دەبيندران. ديوارى حەسارەكە بۆى نەدەشاردرانهو. ئەو ديوارە ئىستا تىك تەپپو، لە پشتىهەو تەبارىك گل بو. كى دەيوپرا ئەو ديو كەوئ؟ وسو ئاغا چاوقايمتر بو، پەربىهەو. ئەوانى تر بى سرتە و شىوون و گابۆر، تەنانەت بى ناخ هەلكىشانىك بەدوايدا چوون. بەتەبارەكەدا هەلگەرەن. لووتيان پر بو لە بۆكرووز. دارتووهكەى ناوهراستى حەوشە سووتابوو. بالاي ئەستوورى رەژى بو. بەبىرەو دەرى ئەوان نەمامى ئەو دارە نەچەقابوو، بەلام سووتانى لەگشت رووداوهكانى ئەو سالا زياتر خەمبارى كردن.

«ئەى ئەو چىبە؟» چاوى خەم لى نىشتوويان سپى بو. واقيان ورمە و حەپەسان. قىژەيەك لە سنگياندا كۆبۆو و بەدەم پرسىارەكەو دەرياز بو «ئەو چىبە؟» نەمامىكى تازه لەو دەچوو لە سەر دلى دارە سووتاوو كە روابى، بەلام بستىك بەولاووتر بو. نەمامىكى ساواى شوخ. يەكىك لە بنيا پاكشابوو. جووتى كلاشى ژىر سەر نابوو، ئەژنۆى بەسكىهەو نووساندىبو، وەك مندالنىك دەچوو لە سكى داكىدا. وسو ئاغا بەئاگاي كردهو. كابرا هەستا و تۆزى لە خۆى تەكاندا. پىرىكى رىش كلوو بەفرى نىو چاوان روون، بەدەم زەردەخەنەيەكەو كە بە خەوتوويش لەسەر لىبو بو، گوتى:

– هاتنەو؟ بەخىر بىنەو.

– خىر بىنە رىت. تۆ كىت؟

– عەبدىكى خودا. پىم دەلئىن نايەر.

– خەلكى كوتىت؟

زەردەخەنەكە وەك مشتى ئاوى روون و خاوتىن بەگشت روخسارىدا بلاو بۆو.

– ئىستا خەلكى ئىرەم.

– خەلكى ئىرە؟!

دەى باشە ميوانى ئىرەم.

كابرا نەرم دەدوا. گفتى ئەوئەندە گەرم بو، دەتگوت لەگيانى گوتىگرەكەيدا دەوئ.

لەكوتو هاتبو؟ بۆچى و كەى هاتبو؟ هېچى تريان لى نەپرسى. خۆى هاتە دەنگ:

– بە پىاسە بەسەر ماله كاولهكاندا دەگەرەم، ئەم دارە سووتاوو رايگرتەم. نەمامىكى تووم پى بوو چەقاندەم. ئەوسا دلم نەهات بەجى بىلم، بەديارىهەو دانىشتم. هەموو رۆژى ئاوم بن كروو و چاوهروانى ئىو بووم. ئەرى ئەو كورە بچكۆلە ناوى چىبە؟.

وسو ئاغا سەبرى مندالەكەى باوهدى گوتىي كرد. سەبرىكى قول، وەك ئەو پىشتر نەيدىبى:

ناوى؟

– ئا... ئا... ماشەلا كە جوانە.

تاقە كورى وسو ئاغا ناوى چى بو؟ كەسيان نەياندەزانى. كورەكە.. ئەو كورە.. ئەو مندالە.. بىريان لەو نەكردبۆو كە مندال دەبى ناوى بىبى. خات گوتى مندالەكەى لەسەر تەبارە گلەكە دانا و لىي دوور كەوتەو. مندالەكە چنگى لە خۆل رۆكرد. پىرە بەرەوپىرى چوو و لەباوهدى گرت:

– رەنگە ناوى لاس بى.

– ئەرى لاسە. ناوى لاسە.

وسو ئاغا بى بىر لىكردنەو بۆى سەلماند. بەلام بۆ لاس؟ لە ولامى پرسىارەكە نەگەرە.

– مندال، مندالە و ناو، ناو. چى دەبى با لاس بى. زۆر خۆشە.

پىرە لە كاتىكدا سەرنجى وسوئاغاي بۆ لاي خۆى رادەكىشا، پرسى:

– ئەى ئەو مندالەى باوهدى ئەو ئافرەتە داماوە چىتە؟

– برازەمە.

پیره زهرده خه نه که ی بوو به پیکه نین. نهرمه پیکه نینیک که وسوو ئاغا ده مییک بوو به روومه تی که سه وه نه یدیبوو.

- خانزاد. ئه ویش ناوی خانزاده، وانیه؟

ئهو روژه کهس هیچی نه پرسی. به لام دواي ساله ها که کچه که گه وره بوو، پرسییان:-
ئهری خاله بو خانزاد؟ خو خه زال خوشتر بوو.

ئه ویش هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشا و له بهر خو یه وه گوتی: خه زال؟... ئای یای خه زال...»

ئه وسا ئه وان بی ئه وه له هیچ گه یشتیتن وازیان له پرسیاره که هیتا.

یه کهم به ره می گه رانه و هیان ناو بوو بو منداله کان. یه کییک له و ناوانه دوا چهند روژ له پشت قورئانه گه وره که نووسرایه وه:

«لاس... ته مهنی درتیز و بهر که تی ئه م قورئانه رینوینی ژیان بی.»

دوو

په نجه ی لاواندنه وه ی نهرمه روونا کاییه ک له په رده ی ناسکی په نجه ره که وه خو ی به ژووردا کرد و لاسی به ئاگا کرده وه. به یانی یه کهم روژی گه رانه وه ی بوو. نیگای به ریزه داری میچه که دا خزا و به دیواره که ی به رامبه ریدا شوژ بووه. هیتا نه یده زانی له کوئییه. به سه بیر و سه ر سورمانه وه هه موو ژوورده که ی دژی. که وه بییری هاته وه، له پشتین به ره و ژوور راست بووه. شه و له بییری چوو بوو کلاو و میزه ره که ی دانی. کلاو که ی که وتبوو، میزه ره که ش له ملی ئالا بوو. له سه ری کردنه وه و به ره و په نجه ره که هه لخری. لویه کی په رده که ی هه لدا یه وه و چاوی به ئاسمان که وت. هه ستا و په رده که ی ته واو لادا. هه وشه که بوو به مه یدانی روانینی. دایه گولتی له سه ر به رده نوژی حه وشه بوو. دیار بوو ده مییکه هه ستا وه. بییری که وته وه سالانی زووش له پیش هه موو خه لکی گه ره کدا هه لده ستا.

خوی گه یانده سه ر بانیزه که و سییه کانی پر به سنگی کرده وه. بوئی خاک و هه وای ساردی هه لمژی. سه ری به رز کرده وه. خوژ له ده لاقه ی ئاسوو پرچی بلاو کرد بووه. سه رمای شه وی درتیزی پاییز وه ک بلوور ورد و خاش ده بوو. هه ر کوئیکی وه ک جزوی زه رده واله یه کی چه واشه به لاروومه تیه وه ده دا. دیمه نی شار، ئه وه نده ی له وه وه دیار بوو گورابوو. ئه وه ی نه گورابوو، «ئاربه با» بوو که وه ک هه میسه شیره به ردینه یه کی زه لام بوو. چنگی له زه وی و پشتی به دیواری ئاسمانه وه بوو. لاس دوا ساله ها بو یه کهم جار هه ستی به به خته وه ری کرد. بییری کرده وه بو ده بی واهه ست بکا؟ نیگای له و دیمه نه هه لکه ندرا و ناومیدیه کی ئان و ساتی هه لیکوتایه گیانی. ئه و حاله ته پرسیاریکی لی قوت کرده وه: «من لیتره چی ده کهم؟» دوینی ئه م کاتانه هه زارویه ک هۆ بو هاتنه وه ی بوو؛ به لام ئیستا ته نانه ت هۆبه کی بو مانه وه شک نه ده برد. خه یالیک که دویشه و خو ی لی دزیبووه به روکی پی گرتنه وه. «واچاکه چون هاتووم، هه ر واش بگه ریمه وه». بو کوی؟ چوار گۆشه یه کی بچووک له ئاسمان له پشت شه ش میلنه وه ته نیا دیمه نیک بوو که له پشت گه رانه وه به وه بییری بو ی ده چوو. له هه موو ئه م دنیا گه ورده دا جگه لیتره بستیک خاکی شک نه ده برد لی بی حه ویتنه وه، به لام ئیره ش شوینی حه وانه وه نه بوو.

«کەس ناتناسن. کەس پروا بە بوونت ناکا. لەهەر کوێ زیندوویی، لێره مردووی». دویشه و دایکی بهوهها دلتیاییه کهوه ئەمهی گوتبوو، که لاسی خستبووه گومانهوه. بۆیه بهدریژی گینگلدانی ناو جینگه بهبیرهوه ریبهکانی دایک و باوکیدا چوو بۆوه. سالانی له دایک بوون و گۆشکردنی خۆی دهوهر کردبووه؛ تا ئەوهی دلتیا بووبو رۆژی له رۆژان کوێ بهناوی لاس له پشتی وسوو ناغا و داوینی دایه گولتی کهوتبووه خوار. ئیستا بیری دهکردهوه.

- ئایا من هه مان کوپم؟

دایکی - ئەگەر چی ناراسته وخۆ - نکوولی لهوه دهکرد. کهواته دهبوو مانی خۆی و زیندوویی بسهلمینی. ئەو بیهره وهک گالتیه کی بی تام بهمیشکیدا تپه پری، بهو حالهش دهکرا پارسهنگی لێره مانه وهی بی. دهکرا بنه مایه ک بی بۆ گه ران له شوین پارووی خۆی، بۆ سهلماندنی ئیستای، بۆ پهی بردن به چاره نووسی. پهی بردن به ژیا نی ئەو کهسانه و ئەو شتانه که رۆژیک له رۆژان به شیک له چاره نووسی بوون. ئەو بیهره تارادهیه ک پاشه کسهی به نائومیدییه کهی کرد. خوشییه کهی ساتی له وه پیتی بۆ گه راندهوه.

دایه گولتی هیشتا له سه ره درده نوێژ که بوو؛ بی جمه و جووله؛ وهک به شیک له بهرده که. وهک پهیکه ریکی بهردین. بهلام پهیکه ره که بزوت و ههستا. لاس پیتی وابوو له شه و پیرتر بووه. دویشه و سه رنجی رینگه رۆشتنی نه دا بوو؛ ئیستا دهیدی که به لاره لار دهروا. بهزه حمهت به پلکانه کانداه لده گه را. نیگای له بهر پیتی چه قیسوو. دیار بوو به نه نه ست خۆی له چاوی لاس ده دزیته وه. بۆچوونیک گیلانه بوو ئەگه ر پیتی وابوایه. دایکی بۆ ده م ساردیه کهی دویشه وهی ههست به شه رمه زاری دهکا. بهلام په کییک لهو بۆچوونانه بوو که دهیوست به خۆی بسهلمینی. ههنگاوێک به ره و پیری چوو. بۆ ئەوه خۆی وهبیر به ئینیته وه گوتی:

- ده مێکه یه به ناگای؟

دایه گولتی بی ئەوهی گوتی بداتی له حاستیه وه رته بوو. لاس به لاره ملیه وه شوینی کهوت. له ژووره وه هیوا له بن لێفه کهیدا په پکهی خواردبوو. لاس به چاو ئاماژهی بۆ کرد و گوتی:

- وا زوو هه لئاستی؟

دایه گولتی به ساردیه وه وهلامی دایه وه:

- ههستی چی بکا؟ مه چه کی خۆی بکرۆژی؟

لاس بیری کهوته وه دویشه وه هیوا تا خهوی لی کهوتبوو مه چه کی خۆی کرۆشتبوو. له دایکی بیستبوو که ناته واوه؛ بهلام نه پیرسیبوو بۆ مه چه کی ده کرۆژی. ویستی لیتی پیرسی، ژیا نی بۆ وه گوتی:

- مه چه کی بۆ بهسته. شه و بینیم گوشتی سووری ده رکه وتوو.

دایه گولتی بی ئەوهی وهلامی بداته وه به نوو که پی له هیوا ی کوتا:

- ههسته... ههسته به یانییه...

هیوا که دیار بوو خهوی سووکه راپه ری. چاوی به چوارده ورا گێرا و نیگای به روومه تی لاسه وه گیرسایه وه. به لایه وه سهیر بوو. له وه ده چوو له بیری نه مایی دویشه وه دیوبه تی. نیگای به پێچه وانهی شه وه وه ئارام نه بوو. تیژ و شیتانه بوو. لاس تیگه یشت ئەوه هیوا یه که بیری پیسایی ده خاته وه. بۆیه کهم جار ههستی کرد خوشی ناوی. ته نانهت رقیشی لیتیه تی. رهنگه له بهر ئەو چاوه درشت و بزانه که هیچیان نه ده درکاند. یان هیچیان تیدانه بوو، جگه له عه جاییاتی که ئەویش زۆری نه ده خایاند؛ هیوا رووی له دایکی کرد و له کاتی که ده می بۆ پان ده کرده وه، گوتی: «زۆر درهنگه؟»

دایه گولتی وهلامی نه دایه وه. ناچار خۆی دریتیه یی دا:

- نا زۆر درهنگ نییه. خۆ حو جره ی دانه خراوه.

لاس تیگه یشت ئەوه قسه ی دایکیه تی و خودا ده زانی که ی پیتی گوتوو وه ئیستا ئەم ده لیتیه وه. هیوا به پێچه وانهی شه وه وه که یف خوش دیار بوو. دهستی به ره و لاس راکیتشا و له دایکی پرسی:

- ئەمه کییه؟

دایه گولتی به بیزاریه وه سه ری راوه شان و ههستا. هیوا تائه و دیو ده رکه کهش به چاو به پتی کرد. ئەوسا رووی له لاس کرد و گوتی:

- تو کییت؟

لاس تاقه تی دواندنی نه بوو. بهو حالهش وهلامی دایه وه:

- من لاسم. برا گه وهی تو.

ئەو ھەوالە ھېچ شتتېكى لە روخسارى ھيوادا نەگۆرى. تەنەنەت نەيگوت، باشە. ھەستايە سەرىپى. ئەمسەرەوسەرېكى ژوررەكەى كرد و چووہ دەر. لاس لەدواوہ سەيرى كرد. ئەوئەندەش قەلەويچكە نەبوو كە شەو بەرچاوى كەوتتېو. دوا ھاتنە ژوررى داىكى، لاس گوتى:

- پېم و ابو لالە، بەلام فرەوئېشە.

دايەگولتې دوو پيالە چاى تى كرد و گوتى:

- ئەرى، فرەوئېشە.

لاس گوتى:

- نەتگوت چۆن بوو واى لى ھات. خۆ لە مندالئېيەوہ وا نەبووہ.

دايە گولتې سەرى ھەلېرى. لىي وردبۆوہ. ويستى بلتې: «تۆ چووزانى لە مندالئېيەوہ وانەبووہ؟» بەلام گوتى: «تا چوار پېنج سال باش بوو؛ يان ئېمە نەماندەزانى چيىەتى. بەلام لەوہدوا رۆژ لەدوارۆژ خراپتر بووہ».

دەست ناوہشئېنى؟

نا، زۆرى بۆ بى لەخۆى دەدا.

«لە خۆى دەدا؟» لاس ئەوہى بەلاوہ سەير بوو.

- ئەى بۆ مەچەكى خۆى دەكرۆژى؟

خووى پى گرتووہ.

ئەوسا لاس پېشنيارەكەى پېشسوى دووپات كردهوہ:

- مەچەكى بۆ بەستە. گوشتى سوورى دەرکەوتووہ.

بېزى لى دەكەى؟

لاس لەو پرسىيارەى داىكى داچلەكى. بەلام سەر خۆى نەھيتنا.

نا، بەزەبېم پېدا دى؟

بەزەبې؟

دايە گولتې بەتەوسەوہ ئەوہى پرسى. ھىوا خۆى بەژوررېدا كردهوہ. دەست و چاوى شتېوو. لاس وازى لە گوتن ھيتاوى مىلى لەخواردن نا. بەدەم خواردنەوہ بېرى كردهوہ. «داىكى دوئېشەو مېھرەبانتر بوو». ئەوسا بەدزېيەوہ سەيرى روومەتى كرد. «چ نەفرەتتېك

لە گيانئېدايە؟» پىي و ابو شەيتان چۆتە بن كلتېشەى، لەو دىو ئەو لەشە پەككەوتەبەوہ ھەستى بەبوونى شەيتان دەكرد. رېگەى بەخۆى نەدا بەر بەو خەيالە نەگرى. تەشبيھتېكى تر فرىاي كەوت «لە قەلايەكى تەلېسمكراو دەچى». ئەمەيانى زياتر بەدل بوو. بەمندالئى گەلى حەقايەتى دەربارەى ئەو چەشنە قەلايانە لە خالە نايەر بېستېوو. كەواتە دەبوو بېگرى و بېپشكنى. دەبوو بزانتى لەو دىو ئەو روخسارە بى مەبالاتەوہ، لەپشت ئەو نېگا بى گيانەوہ چى رادەبرى. نېگاي لاس برى نەدەكرد. سەرى لەدېوارى سەھۆل دەدرا؛ دىوارېك لە نىوان خۆى و داىكىدا؛ لە نىوان ئېستا و رابردوويدا. ئەو رابردووى كە لاس لىي دەگەرە و داىكى خۆى لى دەشاردەوہ. داىكى بېدەنگ بوو. ئەوہ لاسى وەرەز دەكرد. نەيدەزانى ئەو بېدەنگىيە چەندە دەخايەنى. دەستى لە خواردن كېشايەوہ. داىە گولتې چايەكى بۆ تى كرد و بەداماويىيەوہ لىي پرسى: «دەچىتە دەر؟»

لاس تا ئەو كاتە بېرى لى نەكردبۆوہ. بچىتە دەر يان نا؟ وەلامى ئەو پرسىيارە ئەوئەندەش ئاسان نەبوو. دەرەوہ يانى شار، ھەموو خەلك. ئەوانەى دەيانناسى و لە مەرگىدا گىرابوون. ئەوانەى نەياندەناسى و ناويشيان نەبېستېوو. لاي ھەر دوو دەستەكە نەبووبوو. بەلام دەكرا ئەو ھەستە، ئەو بۆچوونە پوچەل بكاتەوہ. دەكرا پروا و بلتې:

- من، لاس، كورە گەورەى وسوئاغا زىندووم؛ گەرپامەتەوہ. لەوہدوا چى؟ لاس وەلامى پى نەبوو. دەكرا زۆر ئاسايى لەناوياندا بژى و گوئى بەھېچ نەدا. دەشكرا دەست بۆ پارچە پارچەى ژيان و چارەنووسى بگرېتەوہ و ھەر كوتەى لە شوئېك بدۆزېتەوہ. زۆر كارى ترېش دەكرا. ھېشتا يەكەم رۆژى گەرانەوہى بوو. دەبوو زياتر بېر لېكردنەوہى بۆ رۆژتېكى تر دانى. بۆيە گوتى: «پرۆمە دەر چى بكەم؟ بۆ كوئى پرۆم؟»

خۆشبيھەك لە دلئى داىە گولتې گەرەكە روومەتى نەيتوانى نەيدركىتىنى. لاس ھەستى پىن كرد و قۆستېيەوہ. گوتى:

- پىت خۆش بى سەرىكى دەرەوہ دەدەم.

ئەو قسە بەئاشكرا داىە گولتې شلەژاند.

- نا... نا.. بۆ دەبى پىم خۆش بى؟ ئەوسا بېرى كردهوہ، لەدوئېشەوہوہ لە چوونەدەرى لاس ترسابوو. «بەمن بى لە ژوررەوہ دانېشى و ھەرگىز نەچىتە دەر.

لاس تېگەيشت. بەو حالەش پرسى: «بۆ؟»

بۆ؟

دایه گولتی به سهر سوورمانه وه پرسیاره که ی لاسی دووپات کرده وه. له دواقسه کانی دویشه و چاوه پروانی ئه و «بۆ؟» یه نه بوو.

لاس دیسان پرسییبه وه: «ئاخر بۆ؟» ناماده بوو هه زار که ره تی تریش بپرسی «بۆ؟ بۆ؟ بۆ؟» بۆ نه ده بوو زیندوو بی و گه رایبته وه؟ بۆ نه ده بوو له مال بچیتته ده ر؟ بۆ دایکی له خه لکی ده شارده وه؟ له پیناوی کامه تاواندا ده بوو هه تا هه تایه دیل بی؟

تاوان... ئه و وشه یه ئاوری له قسه کانی دویشه وی دایکی پی دایه وه. تاوان کرابوو. تاوان هه ره سی به شکوی مال و بنه ماله ی وسوو ئاغا هینابوو. که ی؟ سالانیک له وه پییش. ئه و سالانه که لاس له مال نه بوو. ئه و سالانه که لاس مردبوو. فه رخه ی برای، خانزادی ژنی، دایه گولتی دایکی، هه موویان تاوانبار بوون جگه له خوی. ئه وه پروای لاس بوو. تاوانباره کان زیندوو بوون. له ناو شار و له ناو خه لکدا ده ژیان. به لام ئه و ده بوو مردبی و نه چیتته ناو شار و خه لک نه بیین؛ بۆ؟

دایه گولتی نه یه ده ویست ده رخونه له سهر کونه حه قایه تی بنه ماله که ی هه لگیری؛ نه یه ده ویست هه مدیسان چرای مالانیا ن له سهر بکوژیتته وه؛ نه یه ده ویست لاس له راستی کاره ساته که بگا.

لاس گالته ی به و بۆچونه ده هات، به لام ده بوو که لکی لی وه رگری. بییری کرده وه: «که واته مامه له ده که ی». گوتی:

- تو وایبده نگ بی تاقه تم ده چن و ناچار ده چمه ده ر.

دایه گولتی تیگه یشت و لیوی خوی گه ست. گوتی:

- ده ته وی گۆرانیت بۆ بلیم؟

لاس به خۆیدا نه شکایه وه. گوتی:

- گۆرانیم بۆ مه لئ بدوی تیمگه یه نه چیمان به سهره اتوه؟

لاس له و کاته دا بییری له وه ده کرده وه، مادام که خه ونی پانزه ساله ی به تال بۆته وه و خانووی ئاواتی رماوه، ده بی گل و به ردی هه لبداته وه. ئه وه داخواییه کی زۆر نه بوو به لام به قه ده ر وه و توانای بوو. بۆ جاریکی تر هه ستی به وه کرد، چه ند تینووی تیگه یشتن له و به شه گومه ی چاره نووسیه تی. بۆیه گوتی:

- سییه کی ته مه نم به لای ئیوه وه یه؛ سییه کی چاره نووسم. بده نه وه بازانم له کوپوه هاتووم و به ره و کوئ ده چم.

- «هه ر ئه وه نده؟» دایه گولتی ئه وه ی بیده نگ پرسی. ره نگه چاوه پروانی شتیکی تر بووی. له خوی نه ده گه یشت. پییش ئه وه ی لاس هه ستی، چاوی له ده ستی بری. ئه و ده سته وا داماوانه گه دایی لاپه ره کانی میژووی خوی ده کرد.

لاس هه ستایه سه ری. به ره و په نجهره که چوو. هه تاو تیشکی به هه موو لایه کدا بلا و کرد بۆوه.

لاس به درژیایی ئه و رۆژه له به ر په نجهره که دا پیایکی خه مبار بوو که دوا تپیه ریوونی ساله ها به سهر مه رگیدا، دواساله ها چاوه پروانی، له هۆله دوور و دریته که ی به رزه خ، حوکمی بۆ ده رچوو بوو به نه ینی بگه ریتته وه سهر دنیا و له و ژووره و له پشت ئه و په نجهره وه سه یری سه رتا پای ژبانی خوی بکا. نه یده زانی ئه وه سزای تاوان و ئه شکه نجه یه کی دۆزه خی بوو، یان پاداشتی چاکه و چیژوه رگرتنیکی به هه شتی. ته نیا ئه وه ی لیی روون بوو هه ر کامه یان بی، بۆ ئه و حاله تیکی هه لئژاره ده بوو.

جگه له چه ند وینه ی لیل و دوور، وه ک ئه و ره سمه ره ش و سپییه په رتووکاوانه که مرۆف جارو بار له دوو توپی کونه ئه لبزمیکدا ده یانبی و هه رچی لییان ورد ده بیتته وه بییری هیه چی ناخه نه وه، کۆنترین بیروه وه ری لاس ئه و عه سره بوو که به دوولنگه یه کی شین و ته پله یه کی بچوو که وه له قوتابخانه گه رایه وه؛ کتیبه کانی له بن دارتووه که ی حه وشه دانا و به یلیکانه کانداه لگه را. لانکه یه ک له سهر بانیه بوو. له ژیر جاجمه که وه سه ری بۆناو لانکه که برد. له تاریکیدا ده می به کولم و لاملی منداله که وه نا و ماچی کرد. منداله که له خه و راچه نی و گریا. دایه گولتی له حه وشه وه هاواری لی به رز بۆوه:

- «لانی کهم جاجمه که ی له سهر هه لبده وه جا ماچی که».

لاس له ماچ کردنی تیر بوو بوو. سه ری له بن جاجمه که وه ده ره ینا و له کاتیکدا به پشته ده ست ده می خوی ده سری، به بیژلی کردنیکی درۆزانه وه گوتی:

- چاوم لیی بی ناتوانم ماچی کهم.

منداله که کوریکی سووره و له ی ورد بوو. چاوه کانی به قه ده ر دوو دنکه جو بوون. هه موو قه ره سه ری رژابوو. ئه وه ی بیدیایه ده یزانی هیشتا چله ی نه چوه. دوا ئه وه له دایک بوو بوو، مه لۆتکه یان کردبوو به پیی داخوای دایکی برده ویان له بن دارتووه که له کۆش خاله نایه ریان نابوو، «بانگی به گویتدا بده خاله».

خاله نایه ر ئه گه ر چی ده می پیروژ بوو ناوی خۆشی ده بییبه وه، به لام خوی له و ئه هه نگه

دزیبۆوه. دوا ئهوه به حاستهه ده می به کولمیهوه نابوو دوعای خیری بۆ کردبوو، ناردبوویهوه: - ناولینانه که ی دادهنین بۆ رۆژتیکێ تر. ئیستا هیچم له یاد نییه.

ئه دهه بوو خاله نایهر ناوی خووشی له بیهر نه بی. به لام نه ده کرا زۆریشی لی بکهن. دایه گولتی له وه ترسابوو «نه کا خاله شتییک بزانی؟ نه کا منداله که نه ئی؟»

وسوئاغا گالتهی به قسه که ی کردبوو

- مردن و ژین له عیلمی خودایه ئافرهت.

دایه گولتی پرسیبوو: «ئهی بۆ خاله ناوی لی نه نا؟»

وسوو ئاغا به ته و سه وه سه ری لی راوه شان دبوو:

- خاله جگه له لاس و خانزاد ناوی کامه مندالی تری ناوه؟

دایه گولتی ئه وه ی ده زانی، به و حاله ش در دۆنگ بوو. وسوو ئاغا گوتیبوو: کفته و گۆشتییک لی بنی، خۆم ناوی ده نیتم.

ئه وسو ناوی نابوو فه رخه. ئه وه لاسایی کردنه وه یه کی خاله نایهر بوو. ئاوردانه وه یه ک له به یتی شیخ فه رخ. خاله نایهر پیرۆزیایی لی کردبوون.

لاس دوا ئه وه وازی له فه رخه هینا گه رایه وه بۆ چه وشه. دایه گولتی دهستی له کاره که ی هه لگرت و پرسی:

- هه و آل و باسی قوتابخانه؟

لاس له به رامبه ریدا قیت راوه ستا و به دۆخیکه وه که خۆی پیتی وابوو زۆر پیاوانه یه گوتی:

- فارسی سخن بگویند.

ئه وه پیشه ی هه موو رۆژتیکێ بوو. دایه گولتی ده زانی ئه وه ئه مری حوکمه ته وه له کوته کاغه زیک نووسراوه و به ژوور ده رکه ی قوتابخانه هه لئاسراوه. ته نانه ت ئه وه شی ده زانی که زۆر شه و ئازانیکی سمیل قیت ده چیتته خه ونی لاسه وه و ئه وه ی لی دووپات ده کاته وه. به و حاله ش لاس گالته ی پت ده هات. مندالانی گه ره کی له خۆی کۆ ده کرده وه، ته ره شوولتیکی لی به ده سه ته وه ده گرتن و به لاسایی مه لا ره حمانی مامۆستای قوتابخانه، ده یگوت:

- تا نباشد چوب تر فرمان نبرد گاو و خر.

مندال له به ری هه لده هاتن و ئه و شوینیان ده که وت.

تۆ له سه ره ئه و هه موو منداله دا شوین من ده که وی و به من ده و پیری. خانزاد به گریانه وه ئه وه ی گوت و به تۆ راوییه وه به ره و مال رۆیشه ته وه.

لاس شوینی که وت. له ترسی دایکی و له به ر دلێ نامۆژنه هه لاه دهستی گرت و گوتی: - ئه مه گالته یه. نابی بگری و بتۆرتی.

خانزاد به نووزه نووزه وه گوتی: «تۆ رقت له منه». ئه وسو خۆی له دهستی را پسکاند و گورچتر هه نگاوی نا.

لاس هه رچی دلخۆشی دایه وه خانزاد ئاشت نه بۆوه. ناچار وازی لی هینا و بۆ ناو منداله کان گه رایه وه.

ئینواره خاله نایهر وه ک هه موو رۆژتیکێ تر چاوه پروان بوو لاس و خانزاد به ره و پیری بچن و ماندوونه بوونی لی بکهن. به لام ئه وان به شه رم و تاوانباریه وه هه ر یه که یان له سووچیتکی چه وشه که را وه ستابوون و لچیان داژه ندبوو. خاله نایهر به سیله ی چا و سه یری کردن. پیش ئه وه بیتته قسه و بیان دوتینی، دایه گولتی گوتی:

- گوینان مه ده ری خاله. ده بی ته می کرین.

خاله نایهر گوتی: نه کا دیسان شه ریان کردبی؟

دایه گولتی گوتی:

- وه ک سه گ و پشیله یان لی هاتوه. دانویان پیکه وه ناکولتی.

خاله نایهر به ره نجارییه وه گوتی: «که واته پیاسه ی ئه م ئیواره یان له کبیس چوو». لاس و خانزاد به سیله ی چا و له یه کتریان روانی. نیگیان پر له سه رزه نشت و گله یی بوو. دیسانه وه سه ریان داخسته وه و دلیان پر بوو. خاله له دویشه وه وه به لینی گه رانی پت دابوون. ئه وانیش له به یانییه وه چاوه رتی زووه گه رانه وه ی بوون.

خاله نایهر کۆپانی له پشت گویدرێژه که دامالی و گوتی:

- بزانیبایه وا زوو نه ده هاتمه وه.

منداله کان ئومیدیان برا و دلیان پر بوو. خاله نایهر رووی له دایه گولتی کرد و به ده م زه رده خه نه یه که وه گوتی:

- چۆن ده کری من دوو مندال که شه ریان بووه و له یه ک تۆران، بگپم؟

دایه گولتی ویستی قسه بکا. خاله به چا و داوای بیدهنگی لی کرد:

- خۆزگه ئاشت ده بوونه وه و منیش گه رانه که م له کبیس نه ده چوو.

مندالەكان لە پرمەى گریانیان دا. خالە نایەر لە لاس نزیک بۆوه. دەستی گرت و ئارام بەرهو خانزادى برد:

ئەگەر هەر ئیستا ناشت ببنهوه و دەم و چاویان بشۆن، منیش ئامادەم.

لاس و خانزاد وەک ئەوهى شەریان نەبووی، ئاویان بەدەستی یەکترا کرد.

خالە نایەر زۆریەى ئیواران کە زوو لەدەشت دەگەراییهوه ئەوانى پیتش خۆى دەدا و لەشار دەبیردنهەر.

ئەو ئیوارەبەش دوا ئەوهى کۆلانە و کۆلان لەشار چوونەدەر، بەکابە جارەکاندا و بەناو دێراوه تووتنەکاندا هەلگەرەن. لەولای شیوی «میرزابەگ» هوه بەداوینى «ئارەبەبا» دا پەزاوهرز رۆشتن. بن مێو بەبن مێویان پشکنى. سەیرى هیشووەکانیان کرد کە لەبن سێبەرى لەرزۆکى گەلا مێوهکاندا خۆیان شارديۆوه. هیشووى زەرد و ئالتوونى، رەش و قەترانى. لە رەزى دۆستىکى خالە نایەر یەک دوو هیشوو چاوقلکەى نایابیان لى کردەوه. لە دەسڕۆکەیهکیان نا و بەباریکەرپى بن سێبەرى دارههرمى و قۆخەکاندا، شان بەشانى تەیمانیکى نزمى هەژگ و چیلکە، بەرهو کانى و ئەستىرى خاوهن رەزەکە چوون. تریکەیان خستە نیو حەوزى بەر کانیهکە و خۆیان لەبن دارەکان دانیشتن.

لاس و خانزاد سالانتيک لەوهدوا بېریان دەکردهوه لەو گەشت و پياسانەدا فېر بووبوون چۆن چيژ لە سروشت و جوانیهکانى وەرگرن. هەست بەگۆران و جیواوازی وەرزهکان بکەن. مۆسیقای خورەى ئاوى شیوهلەکان بېستەن و بەفینکایى ئاوى کانیاوهکان پیتستە سپى و ناسکەکەى روومهتیاں بلاویننەوه. خالە نایەر ئاسمانى نیشان دەدان. خۆرى دەمهو ئیوارە کەلەپشت کپوهکانەوه ئاوادهبوو. داواى لى دەکردن گوئى بۆ دەنگەکان شل کەن. بۆ جریوه جریوى ئەو مەلانە کە لە ناو لى و پۆپى دارەکاندا خۆیان شارديۆوه. بۆ دەنگى شنه و لەنجەى گەلاکان و وری فرینى ئەو بالندانه کە تەنیا سێبەرى بالە بچووکهکانیان بۆ ساتیک دەبندرا.

ئەوهنده ماندوو نەبووبوون کە زۆر بحەسینەوه. هیشووە تریکان هیشتا لەبەر پلوسکى کانیهکەدا بوون. لاس و خانزاد لەوهزیاتر خۆیان بۆ نەگیرا. دیسانهوه دزەنیگا و زەردەخەنەو چپەچپ. لاس گوئى:

- تۆ پیتی بلتى.

خانزاد لە شەرما لىوى خۆى گەست و گوئى:

- نا، تۆ پیتی بلتى.

خالە نایەر تىگەبشت. رووى لەلاس کرد و بەپیتکەنینهوه گوئى:

- لە برى ئەو چپە چپە برۆ تریکە بینه با بیخۆین و بگەرپینەوه.

لاس بەرهو کانیهکە چوو. بۆلە تریکان لە بن ئاوهکەدا دەبریسکانهوه. هیشووەکانى دەرھینا. چۆراوى بن هەر بۆلیک دلۆپى ئاوى زەرد و ئالتوونى بوو. خۆى پى نەگیرا. بۆلیکى خستە ناو دەمى. لەگەل دان پیانانیدا شەریهتاویکى شیرین پڕژایه ناو دەمى. لە خۆشیا لە نەکاو و بى تیفکرین باوهشى بەخالە نایەردا کرد و بەگەشکەیهکى مندالانەوه گوئى:

- زۆرم خۆش دەوتى خالە.

خالە نایەر بەخۆیهوه گوشى. بەلیدانى توندى دلە بچووکهکەیدا هەستى بەخۆشهویستیهکى بى گەرد کرد. خۆشهویستیهک کە بۆى خولقابوو و بەجیهانە بچووکهکەیهوه دەبەستەوه. گوئى: «منیش تۆم خۆش دەوى». ئەوسا سەیرى خانزادى کرد. ئەویش بە هەمان خۆشهویستیهوه لى دەروانى. باوهشى بۆ ئەویش کردەوه و گوئى: «هەر دووکتانم خۆش دەوى».

لەگوتنەکەیدا خەمپیک بوو کە لاس پیتی نەزانى. لە بەر ئەوه جگە لە خۆشهویستى هیچى تری نەدەناسى. هەستى بە هیچى تر نەدەکرد؛ نە خەم، نە نەفرەت. لاس هیشتا مندال بوو، دەبوو سالەها تىپەرئى تا ئەو شتانه بناسى و تاقیبان بکاتەوه.

پیشبینى ئەو ئایەندەیه بۆ خالە نایەر گران نەبوو. رەنگە ئەو رۆژەى لەبەر چاو بووبى کە لاس لەگەل چەند هاوڕى لى قوتابخانە دەگەرانهوه. وەک رۆژانى تر لە گەرەکى ژوووه بەقەرەغ شیوه گەرەکەدا دەهاتنە خوار. بەپیشنیاری یەکیکیان بەرهو «گۆرى غەربان» چوون. لەوى زۆر نەمانهوه، بەرهو «کانى گولان» بايان دایهوه. پیش ئەوه بېگەنى خەلکىکى زۆریان بینى لەسەر کانیهکە کۆبۆونەوه. بەراکردن بەرهو قەرەبالغییهکە چوون. لە قەرەغهوه راوهستان و گوئیان هەلخست. بەوهش رازى نەبوون، هەریهکە لەسووچیکهوه خۆیان بەناو خەلکەکەدا کرد. ئەوهى دەیانبىست دژوپى و قسهى ناخۆش بوو؛ دیار بوو شەر بوو. لاس هەرچى چاوى گىرا کەسى نەدى لە یەکیکى تر راسابى. دیمەنەکە لەدوا شەر دەچوو. ئەو کاتانە شەرکەر لەیهکتريان دابوو ناوڕى کرابوون؛ بەلام خەلکى سەیرکەر دلیان نەدەهات شەرگە چۆل کەن. لاس لەنیوان قسه پچر

پچره‌کاندا چەند جار ناوی نامە بێوژنی بیست. «نامە کلۆل... بەرە لە لای تەنکیبەو دەدری... بێوژن کۆشی... منداڵ بە خێوکه و...» دەستبەجێ بیری فەتە کوری خات نامە کەوتەو.

فەتە یەکیک لە منداڵە سەرچلەکانی گەرەک بوو. لاس دلتیا بوو شتێکی بەسەر هاتوو؛ دەمێکە بوو فەتە نەدیوو. پێش ئەو بێر لە ماوەی نەدیتنەکە یە بکاتەو، بیری بۆ ئەو چوو کە جارێک بیستبووی فەتە خۆی تووشی قەرەبەکی گەرە دەکا. زۆری پێ ناخۆش نەبوو؛ فەتە تاقە مندالی گەرەک بوو کە شەری پێ دەفرۆشت. گوتی لێ بوو یەکیک گوتی: «خوا بکا نەمردبێ». بە بیستنی ئەو قسە داچلەکی. لە بەر خۆبەو گوتی: «نەکا چەقۆیان لێ دای!» نەیزانی بۆ بیری بۆ چەقۆ چوو.

لەو کاتەدا کۆبوونەو کە شەقی برد، ئاfrه‌تێک وەک مەیت بەسەر دەستی پیاویکەو دەرکەوت. لاس دیسان لە بەر خۆبەو گوتی: «حەقەن خات نامە یە و لەهۆش خۆی چوو». لە بن دەستی خەلکە کەو سەری هەلبێری. ئانیسکیک بەر سەری کەوت، گوتی پێ نەدا. لە ئاfrه‌تە کە ورد بۆو، خات نامە نەبوو. ناسیبەو، نازداری کچی بوو؛ خوشکە گەرە ی فەتە.

لاس پێشتر لەودبو پەرژینی حەوشە کە بانەو دیبووی کە خوری شە دەکرد. ئیستا بە سەر دەستی کابراو درێژتر دیار بوو. لە ئەژنۆ بەرەو خواری بەربووبۆو. سەری لە بن باخەلێ کابرا ئاخنیبوو. لاس سەیری روومەتی کابرای کرد. ئەو نەندە توورە بوو، لێی ترسا. کابرا گورج و قایم هەنگاوی دەنا و جەماوەر شوپینی کەوتبوون:

«ئە ی فەتە چی بەسەر هاتوو؟»

ئەو نەندە بەرز پرسى، پێی وابوو کە سێک وەلامی دەداتەو. چاوی بۆ هاوڕێکانی گێرا. کەسیانی نەدی. گورجتر شوپین کابرا کەوت. جەماوەر تا دەهات زباتر دەبوون. هەرکەس دەهات، لەرێو دەبیرسى: «چی رووی داو؟» ئەو ی تاقەتی گێرانەو ی بوو، دەگێرێرێو «حسین ئازانی قورمساغ تاوی داو تێ و لەچکە ی لەسەر دامالیو». بەرۆژی رووناک تاوی داو تێ؟ دیمەنی کەلگرتنی مانگا سووری خۆیان لێ ژیا یەو. بێ ئەو ی جارێ لە هیچ گەبشتبێ رقی لە حسین ئازان و کردووەکە ی هەستا. زۆری پێ نەچوو لە راستی کارەساتە کە گەبشت. حەمە رەشیدیک- کە لاس نەیدەناسی- حەزی لە نازدار کردبوو؛ «هەتوێکی بەرە لای خۆپێ»؛ خەلک وایان پێ دەگوت. گوا یە چەند جار سەر رێگە ی پێ

گرتبوو. «کچە ی بەستە زمان» نەیزانیبوو چی بکا، بۆ یە تفی بۆرۆ کردبوو. دوائەو ش «ئەو هەتوێ» ناردبووی بۆ خوازبێنی. خات نامە گوتبووی:

- «دارمەیتی کچە کە شمی پێ هەلناگرم.»

ئەویش لە داخا پارە یەکی خستبوو مەشتی حسین ئازانەو و دنە ی دابوو لە هەر شوپینیک بەرگیری کەوت، جل و بەرگی لە بەردا دادرێ و ئابرووی بەرێ. دەیانگوت حسین ئازان چەند رۆژە خۆی لێ داگرتوو، تا ئیمرۆ لەسەر کانی دەرفەتی لێ هیناوه و شالای بۆ بردوو. دوا ئەو لەچکە ی لەسەر دامالیو و چنگی لە پرچەکانی گیر کردوو، ویستوو یەتی کراسە کەشی لە بەردا دادرێ. نازدار لە ترسا زریکاندبووی و بوردبۆو. لاس گوتی لێ بوو کە دەیانگوت: «زراوی تۆقیووە مردوو».

بیری فەتە کەوتەو. بەیانیان لە گەل دایکی کۆلە دار و کۆلە چیلکە ی دەهینا و دوانیوێرێوان سەگەکانی لە مندالان بەردەدا. لاس لەخۆی پرسى: «بلیتی ئیستا لە کوی پێ؟»

شان بەشانی کابرای زەلام دەرۆبشت و چاوی لە پا و پووزی باریک و ئیسکنی نازدار بریبوو. خات نامە پەشوکارو سەراسیمە لەو سەری کۆلانەو دەرکەوت. بەدیتنی ئاپۆرە ی خەلکە کە و نازداری لەهۆش خۆ چوو، قیژاندی. رەنگە پێی وابوو نازدار مردوو. قیژەکە ی لە کپی کۆلانە تەسکە کە دا دەنگی دایەو تەزووی بەلەشی خەلکە کە دا هینا. لاس هەنگاویک کشایەو، بەلام گوشاری خەلکە کە پێش خۆی دایەو. خات نامە پێش ئەو بەگاتە خەلکە کە قەلەمی ئەژنۆی شکا و رووخایە زەوی. ئەوسا بەچنگ گل و خۆلی ئەو ناو ی بەسەری قوتینی خۆیدا کرد. یەک دوو پیاو لێی چوونە پێش و دەستیان گرت. لاسیش لێی نزیک بۆو. روومەتی خات نامە بەهۆی هاوار و قیژەکە یەو گەرآبوو.

بەلایەو سەبیر بوو. روومەتی مرۆف- ژنیک کە سەدان جار دیبووی- چۆن لە ئان و ساتدا و ناخەز و ترسیتەر دەبێ؟ چاوی وەک دووبۆلە تری گەنیو بەر بووبوونەو دەمی بەقەدەر هەموو روومەتی هەراش بووبوو. نەیدەزانی ئەو قیژە تیز و سامناکە پەیتا پەیتا یە لە کوی ئەو لەشە ریبەلەو دیتە دەر.

لاس هیلنجی قووت دایەو. پیاوێکان لەچکە دامالدراوەکە ی خات نامە یان توند کردوو و کەوتنە دلخۆشی دانەو ی: «هیچ نییە ترساو». لە گەمارۆیان دا و بەسەریدا نەوینەو: «هاوار هاوار مەکە.. بوردۆتەو... ئە ی سندان.. لێی گەرپین کلۆلە...»

لهسه رږي... مه يتوقينه... داوه شپي... خوا حقت... خات نامه له وه نه ده چوو هيچ کامه له و قسانه ببيستی. له سهر عه زه که دريژ بوو بوو.

دوو سي پياو بهرزيان کرده وو به سهر ته يمانه ته پيوه که دا په رانديان وه. که نازداريش له بهرچاوی خه لکه که نه ما، چرپه يه که دا يچله کاندن: «ناژان هه لنه کوتنه سهرمان!» خه لکه که ترسان. کاتي نه وه بوو ريش سپييه که بيته دنگ: «تکايه بلاوه لى بکن. خوا نيمانتان بداتي چولي کن». جه ماوهر به نابه دل، به لام له ترسا بهرودوا چوليان کرد. لاس نيشتيای روشتنی نه بوو. له پال ته يمانه که له سهر بهرديک دانيشت. قيژه ترسناک و تيزه که خات نامه بيوه لاواندنه وه مردويه که. «بلي مردبي؟» لاس له خوي پرسى. ههستيکی ناموسه ري پي کز کرد و به باوه شييدا شوړي کرده وه. نه يزانی نه و حاله ته چنده خاياند.

گابوري فه ته سهرى پي بهر زکرده وه. فه ته وهک شيت خوي به حه وشه دا کردبوو. رهنکی وهک جاو سپي بوو بوو. تا ژير نه بزه ريگه ي چوونه ژووربان نه دا. دوا ماوويه که زوره ي نه و ژن و پياوانه که له ژووره وه بوون، هاتنه در. دهنکی لاواندنه وه و گريانی خات نامه له برانه وه نه بوو. فه ته ش ديسان دهنکی هه لبريه وه. رهنکه له بهر دهنکی ناخوشي، دهربان کرد. به دهم گريانه وه هاته حه وشه. چاوی به و چند که سه دا که هيشتا نه رويشتبوون، گيړا، روومه تي لاس سهرنجي قوسته وه. بو ساتيک دهمي ليک نا و ديسان دهستي پي کرده وه. لاس له وه زياتر خوي پي نه گيړا. له پرمه ي گريانی دا و وهک پيشتر سهرى به کوشي خويدا شوړ کرده وه. شانی به هه نيسکه وه ده لراهه وه. دايه گولي - که لاس ناگای له هاتنی نه بوو - دهستي به سهر دا هينا: «هسته کورم. هسته برؤ بو مال وه».

خانزاد له مالى نه وان له سهر پليکانه ي بانيژه که کز دانيشتبوو. که لاس دهرکه ي حه وشه ي کرده وه به هه له داوان بهر وه پيري چوو و گوتی: «نازدار چی به سهر هاتوه؟»

نزبکه ي ساليک بوو خانزاد پي برى دهره وه لى کرابوو. روژتيک وسوئاغا چووبوو بو ماليان و گوتبووی:

- نيتر نابي له مال بچيته دهر.

خانزاد که تا نه و کاته راست و چه پي خوشي باش نه دناسی، به سهر سوورمانه وه پرسبووی:

- بو، مامه؟

وسوئاغا به توورپي وه لامی نه وي دابووه:

- پيتويست بهرسيار ناکا. لهم دهرکه وه بو نه و دهرکه، له مالى خوتانه وه تا مالى نيمه، نيتر بو هيچ شوينيکی تر ناچی.»

به لام به نارامی به خات حه لاوی براژنی گوتبوو:

- ره شي ناژان دووسى جار له ملاو لا ديوبه تي. وهک خوي ده يگوت، له بهر دلى نيمه نه بوايه له چکه و کراسی له بهر داده دري و نابروومان ده چوو.

لاس به خه مه وه گوتی: «کلؤله، پيم وانييه بزی».

شه و وسوئاغا و خاله نايهريش چوون بو مالى خات نامه. نازدار هوش خوي هاتبووه به لام به که س دابین نه ده کرا. خوي له قورنه و قوريني ژووره که ده ناخنی و ده گريا و هاواری ده کرد: «توخوا فريام که ون... دهمبه ن... ده مکورژن...».

نه گهرچی وسوئاغا به دلنيا بييه وه گوتبووی: «هيچ نييه ترساوه و تا سبه يني چاک ده بيته وه»، به لام نازدار چاک نه بووه و بو هه ميشه شيت بوو.

يه که م نيشانه ي نه و نه فرته که دوا شيت بوونی نازدار له گيانی لاسدا هيلانه ي کرد، تفيتک بوو که له خه ياليدا له نيو چاوانی حسين ناژانی کرد. «تف بي شه ره ف» له وه دوا ههرچی ته مه نی هه لده کشا، روخساری حسين ناژان له و قاپه نه فرته ي بهرچاوی، کالتر ده بووه. نه وه ي له چوار چيوه ي قاپه که دا دهما بالای پياويک بوو به جلويه رگی حوکمه تي و ته پله ي شيرو خورشيد نيشانه وه. نه منيه يه کی بي روخسار که ههر ساته و له دوا ههر رووداو و کاره ساتيک، روومه تيک له و بو شايی و کاله وه بوويه يدا دهرده که وت. به و پييه نه فرته که ي لاس هه موو پياوانی حوکمه تي ده گرتنه وه؛ ناژان، گوروبان، سهروان و ته نانه ت ره زاشای چاوبزی سميل قيت که ره سمی به يه که م لاپه رهی هه موو کتتبه کانه وه بوو. حوکمه تيک که ميکرؤبی کوشنده ترين نه خوشي به شاردا بلاو کردبووه؛ ترس، له پادگانی سهرچاوه وه به ده ماره کانی شاردا، به راسته شه قامه خولينه که و به کولانه ته سک و پيچاو پلئوچه کاندو بو حه وشه و حساری مالکان و به ناو دلى يه که يه که ي دانيشتوواندا بلاو ده بووه. ترس له گرتن، ليدان و کوشتن. ترس له بي نابرووی و شيت کردن. نه و نه زمونه تاله جيها نه که ي لاسی ميتردمندالی به قه دهر گه وره يی شاره که هه راو کردبوو. لاس ورده ورده شاری دؤزييه وه. په ي به حه قيغه تي به رجه سته و ناشکرای دهر بد. شاريکی چول، خاموش و خه مبار له ژير سيبه ري ره شي تفه ننگ و هه ره شه و نه مره به ره و دواکانی

حوکمهت؛ تفتهنگ بۆ کوشتن و پاراستنی سیبهرهکهی؛ هرهشه بۆ بهرپهبردنی ئەمرهکان. ئەمری داکه نندنی جل و بهرگی کوردی و له بهرکردنی «ئەلمۆده» ئەمری دەست هه لگرتنی خه لک له خووخده و داب و نه ریتیان.

هاوکات له گه ل ئەو رۆژانه لاس پۆلی نۆی قوتابخانه ی ته و او کرد و به ناچاری وازی له خوتندن هینا. ته نیا هۆی دلخۆشی بۆ داپران له قوتابخانه فریدانی دوولنگه و له بهرکردنی پانک و چۆخه ی مه رزه بوو. به و کاره هه سته ی به یاخیبوون ده کرد؛ یاخیبوونیتکی پالنه وانانه. وه ک کورانی هه قایهت، که له هه یج که س جگه له خۆی نه ده وه شایه وه.

باوکی له بهر ئەوه ی مووچه خۆری مالیه بوو، له ده مه یکه وه ملی به ئەمه ره که ی حوکمهت دابوو. هاو ریتکانی باوکی - ته نانهت ئەوانه ی مووچه خۆریش نه بوون - نه یانده و تیرا جلی کوردی له بهر که ن. کاسب و دووکانداره کانیش، زۆریه یان سه رو ته پله یان به سه ر شایه ن و پیتوانه کانیا نندا شۆر کردبووه. ئەوانه ش که ملیان نه دابوو و جلی کوردییان له بهر ده کرد، هه یجیان له پالنه وان نه ده چوون. له پاش دووکان و پشت ره فحه و قه فه سه دارینه کانداندا خۆیان ده شارده وه و چاوه چاویان بوو ئیستایان ساتیتکی تر، ئازانیتکی خۆی به دووکانه که یاندا بکا و بلتی: «کوا ته پلهت؟ بۆ دوولنگهت له پتی نه کردوه؟» ئەوسا ئەوانیش ده سته و داویتی بن و له بهری بهرپه رتیه وه. ئازانه که ش به سه ریاندا بگوریتنی و جنیتیان پتی بدا: «هه ی باوک نامه رد... موته جاسیر» لاس ئەوه ی به یاخیگه ری و سه رکه شی نه ده زانی، ته نانهت بیتزی لی ده کرده وه. ئەوان له بهر ئازانه کان ده پارانه وه ئەم لاولایان ماچ ده کردن. به و حاله ش سوو کایه تیبیان پتی ده کرا، لیبیان ده درا، نافۆکیان ده درا و ده بوونه قه شمه ر جار.

لا س هه موو ئەوانه ی به چاوی خۆی دیبوو. ئیستاش دوا ی ساله ها که تاسه ی چوونه در و گه شتی ناو شار و گه رانی کۆلان و شه قامه کانی ده کرد، بیری ئەو رۆژه ده که وته وه که باوکی رایسپاردبوو له گه ره کی ژووروو، له مالی حاجی باهه کتیبی هه زارو یه ک شه وی بۆ بیتنی. کتیبه که له ده سه ریه کی که تانه وه پیتچرابوو، به بن هه نگلییه وه بوو. له کۆلانی «مزه وتی خان» وه به ره و راسته شه قامه که ده چوو. نه ریه که دایچه له کاند و هه نگاوی پتی گورج کرد. ره شی ئازان بن بالی پیاویتی کورته بالای گرتبوو له دووکانه که ی ده یه تینایه در. دراوسێ دووکانه کان چراغپا بوون، به لام نه یانده و تیرا توخنی که ون. لاس لیبیان نزیک بووه. وه سته ئەحمه دی خه یاتی ناسیییه وه. وه ک مه ر به ده می گورگه وه بوو. ده پارایه وه:

«ئاگر له دووکانه که م به ربه ده به لام و از له خۆم بیتنه سه رکار».

ره شی ئازان قاقا پیتده که نی و ده یگوت: «ئه ویش بۆ رۆژی خۆی وه سته. جاریتکه وه ره». تا ناوه راستی شه قامه که داینه نا. خه لکی ریتوار له ده وریان کۆبوونه وه. لاس که سیانی نه ده ناسی؛ ویستی ملی ریتگه بگری و نه وه سته ی، چهند هه نگاو دوور که وته وه. له پیر وه ک ئەمری پتی کرابی، راوه سته و گه راپیه وه. هه یچی نه ده دی به لام گویتی له ده نگه ی وه سته بوو که ده گریا و ده پارایه وه. لاس خۆی گه یانده پیا ده رۆکه و له سه ر سه کۆی بهر دووکانیتکی جیتی خۆی کرده وه. وه سته باوه شی به ره شی ئازاندا کردبوو: «له ده ورت گه ریم سه رکار ره شی. لیم خۆش به، با برۆینه وه ناو دووکانه که. برا گه وره به هه رچی بیسه رمووی به چاوان».

لا س کۆلی گریانی قووت دایه وه. ره شی ئازان چاوی به خه لکه که دا گیترا و گو تی: «هه تیبوتیک بروا مه قه سته که ی بیتنی».

که س نه بزوا. ره شی ئازان خولیتکی به ناو خه لکه که دا دا. هه مرویان سه ر و هه نگاو تیک کشانه وه. تووره تر نه راندی: «ده لیم قورمساغی مه قه سته که ی بیتنی».

لا س نه یزانی کی به قسه ی کردو مه قه سته که ی هینا. وه سته ئەحمه د گرمۆله بوو بوو. به هه ردوو ده ست نافۆکی خۆی گرتبوو ده پارایه وه: «بیکه بۆ خاتری خوا. خۆ تۆ کافر نی». ره شی ئازان مه قه سته که ی له ژوور سه ریه وه له یه ک ده سوو: «ده ست لابه وه سته، ئەگینا گه ل و... ده برم».

لا س تریقانه وه یه کی بیست. بۆ ساتیتکی هه زی کرد کتیبه که فری داو له خه لکه که بکه ویتته به رده فرکه. گویتی له دژووتیتیک بوو. چهند که س به بیتزاییه وه وازیان له راوه ستان هینا و رۆیشتن. لاس له سه ر سه کۆکه دابه زی. ره شی ئازان به قاقای پیکه نینه وه گو تی: «ئه مه ش نافۆکی وه سته. بیتله بزانه ده زگا که ی چهنده یه...»

که س پیننه که نی. ئەویش له داخا به تووره یی یه وه دری به خه لکه که دا و په رۆکه ی به چله داریتکی ژوور دووکانی وه سته وه گرت.

لا س به پیتچه وانه ی خواستی ده روونی پیتی رۆشتنی نه بوو. هه سته ده کرد به زۆر نیگای بۆ ئالا ره شه که ی سه ر دووکانی وه سته ئەحمه د راپیتج ده که ن. خه لکه که ی ده دی که له ده وری کۆده بوونه وه و ئالا که به ژوور سه ریان وه ده شه کایه وه. خه لکه که له حاسته ی بچووک و گوله که ده بوونه وه. وه ک ئەوه له زه وی رۆبچن. ورده وده سه ری زل و پرومه تی تیک

قوپاویان به سهر عهزرهوه ده ما. سهری خری و باره و شهق، که له بهرچاوی لاسدا به شه قامه که دا گلۆر ده بوونهوه. رهنکه ههر سهره و به ره و مالی خۆی...

ئه و دیمه نه خهون ئاسایه لاسی ترساند. هه موو توانای له پیتیدا کۆ کردهوه و هه لات. تا ناو دهرکهی ماله وه ئاوری نه دایه وه. خاله نایهر له حه وشه له جیتی هه میشه ی دانیشتیوو. لاس ترساو په شوکاو به ره و پیری چوو. پیتی خو ش بو و هک جارن، و هک سهرده می مندالی خو له باوه شی هاوی. خاله نایهر باوه شی بو نه گرته وه. رهنکه له بهر ئه وه ی باوه شی بو له شی گه وه ی لاس بچووک بو، یان تاقه تی جارانی نه ما بوو.

سالانییک له وه دوو لاس یه که م که س بوو بیری کرده وه خاله نایهر تاقه تی جارانی نه ما وه. ئه و ده مانه که به شی زۆری شه و ورۆژی له گه ل خاله دا بوو. به یانیان له گه لیدا ده چوو بو دشت و ئیواران شان به شانیه ده گه رایه وه. به دریتیایی رۆژ ئه گه رچی سهرقالی کار بو، به لām چاویکی له خاله بوو. خاله به پیچه وانیه ی جارن دلّی به کاره که خو ش نه بوو. به شه شقه وه له زه و بییه که ی نه ده روانی. به شیف و وهرده کانداهاتوچۆی نه ده کرد. به ده م که رویشکه ی گه ئه که نه وه نه ده خنایه وه. به ده وری خه رمانه که دا هه لنه ده سوو را. له گه رده ابه گاکانی هه لنه ده گوت و له خه رمان هه لگرتندا شیعی نه ده خو پینده وه.

لاس به مان دووی ده زانی؛ بۆیه داوای لی ده کرد له بن سیبه ریک به سه سینه وه. خاله و هک له خودای ویستی به قسه ی ده کرد. داده نیشته و به دانیشته نه وه خه و ده بیرده وه. ئه و سا تا ده مه و ئیواره به ئاگای نه ده بووه. له گه رانه وه شدا به سواری و لاخه که وه هه روا کزو بیده نگ بوو. چاوی له ریگه ده پری و تا بهر دهرکه ی ماله وه سهری به رز نه ده کرده وه. شه وان هه ش و هک هه موو پیریکی په که که وته له سوو چیک داده نیشته و هیچی نه ده گوت. لاس پیتی خو ش بو و هک سهرده می مندالی خو ی تی هه لسووی و بچینه بن ریشی و داوای لی بکا به بیت و حه قایه تی بو بگپرتیه وه، به لām له رووی نه ده هات. فه رخی فی ر ده کرد و دنه ی ده دا، ئه ویش لای خاله ی پی خو ش نه بوو.

لاس خه می لی ده خوارد. به نیگه رانییه وه له خو ی ده پرسی، بلتی چی بووی؟ بیری ته نیا بو نه خو شی ده چوو. بۆیه شه ویک به باوکی راگه یاند: «خاله نایهر نه خو شه». باوکی له وه هه واله دانه چله کی. بریک بیده نگ بوو ئه و سا گوتی: «خاله نایهر پیر بووه، کوپم!».

لاس تینه گه یشت، ئه و وته یه وه لām بوو یان هه وāl؟ خاله پیشتیش پیر بوو. له وه تی

لاس وه بیری ده هات. ته نانه ت له وه پیشتیش. به بیره وه ری دایک و باوکیشی خاله نایهر پیر بوو. به لām هه رگیز ئه وه نده بی تاقه ت و وه رز نه ییدی سوو. گوتی: «خاله وه رز و بی تاقه ته، باوکه».

باوکی ئه مجاره بی پیر لی کردنه وه گوتی: «بو ده بی وه رز و بی تاقه ت نه بی، کوپم؟» لاس به قسه کانی باوکیدا هه سته به چه شنیک بی دهریه سته و به خه مه وه نه بوون کرد. ئه وه به لایه وه سه یر بوو. بی دهنگه ی لی کرد و له سهری نه رۆشیت. بو رۆژی دوایی له دایکی پرسی. ئه ویش هه مان وه لāmی دایه وه: «خاله پیر بووه».

لاس دیسانه وه تینه گه یشت. بیری کرده وه، دایک و باوکی هه ر شه وه به خه میکی تازه وه ده تالانه وه. به لām ئه وه چ پیتوه ندییه کی به خاله نایهر وه بو؟ ده بوو زۆر زیاتر گوتی بده نی و له بیرداین. ده بوو زۆر زیاتر به خه مییه وه بن و کۆل به وه رزیه که یه وه هه لگرن. خو ی بو نه گه یرا و شه ویک دوو ره چاوی خاله نایهر، به توو ره بییه وه پیتی گوتن: «ئیه وه به دهریه سته ی خاله وه نین».

ئه و سا له ترسی ئه وه ی بیان ره نجینه ی له مال هاته دهر. خاله له بن دارتوه که، له بهر ریژنه ی تریفه ی مانگه شه ودا دانیشتیوو. سهری به ملییه وه به ربوو بووه. له وه ده چوو دیسان خه و بر دبیته وه. لاس لی نریک نه بووه. هیشته له دایک و باوکی توو ره بوو. هیشته پیتی وابوو به قه دهر پیتویست ریزی لی ناگرن و پشت گوتیان خستوه. هیشته له بیری قسه که ی دایکیدا بوو که گوتبووی: «به قه دهر حه وت باوک حورمه تی لی ده گرم. ئاوی به ده سته ده که م و به رمالی بو راده خه م».

لاس تیداما بوو. ئایا دایکی به بیزاریییه وه باسی خزمه ته کانی ده کرد؟ ئایا به چاویدا ده کۆلایه وه؟

کو تایی هاوینی ئه و ساله و سوو ئاغا وازی له مالییه هینا. ئیواره ی ئه و رۆژه به خو ش حالیییه وه، له کاتی که دا پر پاکه تی خورمای تاییه تی به ده سته وه بوو، گه رایه وه بو مال. خاله نایهر و لاس تازه له دشت هاتبوونه وه. له سه ر بانیه که دانیشتیوو و چای پیش شیبوان ده خوارده وه. و سوو ئاغا خورماکه ی دانا و به خاله ی گوت:

-شیرینی رزگار بوغه. فه رموو.

خاله به زه رده خه نه یه که وه دهنکی خورمای هه لگرت و گوتی:

-رزگاری بهر دیوانی خوابی، وسوئاغا!

وسوئاغا پاکه ته خورماکهی بۆ لاس راگرت و به ئه ویشی گوت: «بهم زووانه تۆش له دهشت و بهرو فه لایه تی رزگار دهبی، لاس.»

لاس به گورجی دهنکی خورمای هه لنگرت و پاکه ته کهی له دهست باوکی وهرگرت؛ دهیزانی مه به سستی باوکی چیبیه. وسوئاغا له ده میتکه وه بریاری دابوو دووکانی قوماش فرۆشی بۆ لاس بکاته وه. لاس نه گهر چی لای باوکی نهیدرکاندبوو، به لām دلّی پیوه نه بوو. به باوکی گوت: «دهشت و بهر بۆ من زیندان نیبیه. ته نانه ت زۆر دلّم به کاره که شم خۆشه.»

وسوئاغا گویتی به قسه کهی لاس نه دا. پرووی له خاله نایهر کرد و گویتی: «له سبچه یینیه له گه لتا دیم بۆ دهشت.»

خاله وهک ئه وهی بیهوئ پشوو یه کی ئیجگاری بدا. هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشا و گویتی:

چاک ده کهی وسوئاغا. وهره ئامانه تیه کهت وهریگره وه.

سۆزی گوتنه کهی وسوئاغای ترساند. بی ئه وه سه ر خۆی بیئێ، دهستی خسته سه ر شانی و به پیکه نیبه وه گویتی:

ئامه نه تی خوایه. هه ر دوو کمان به جیبی دێلین.

خاله به زه رده خه نه کهی پیتشوویه وه گویتی:

-من زووتر به جیبی دێلم.

حه وتوو یه ک دوا ئه و شه وه خاله کهوت. له سه ر داوای خۆی له نیوه رۆوه تاشه و دره نگانیک له بن دارتووه که جیبیان بۆ راده خست. رواله تی له نه خۆش نه ده چوو؛ نه هاواریک، نه ناله و نرکه یه ک. وسوئاغا دوکتۆری بۆ هینا. خاله نایهر نه یه یشت بیپشکنێ، گویتی: «چیت لیم دهوئ؟»

دوکتۆره که بی ئه وهی لیبی بره نجی گویتی:

-دهمه وئ هه ستیه ته سه ری. جارێ بۆ مالا وایی زوو.»

خاله گویتی:

-کاتی خۆیه تی دوکتۆر. سه برکه

ئه وسا به دهست ئامازهی بۆ ئاسمان کرد. له وکاته دا پۆله مه لیکی کۆچه ری به ئاسمانی

ژوور هه وشه که وه راده بردن. دوکتۆر و هه موو ئه و که سانه ی له حه وشه بوون، ماوه یه ک بیده نگ سه یری کۆچی پۆله مه له که یان کرد. که له چاویان گوم بوو، نیگیان شوێر بۆوه. خاله نه گهر چی زه رده خه نه کهی نه ره و بیبۆوه به لām دوو دلّۆپ ناو له چاوه کانیه وه به چرچ و لۆچی روخساریدا به ره و ریشه سپیه کهی خول بوو بوونه وه. له و رۆژه وه خه لک بۆ دیدنه ی و لیپرسینی سه ره رپێزه یان کرد.

نه خۆشی خاله نایهر زۆری نه خایاند. عه سرتیک به لاسی گوت:

-کورم یارمه تیم بده دانیشم.

لاس بن بالی گرت و به رزی کرده وه. خاله پالی به دارتووه که وه دا. ئه وسا به هیتواشی وه ها که لاس به حاسته م بیستی، گویتی:

-داوای چۆرێ ناوم بۆ بکه.

خانزاد که بۆ یارمه تی نامۆژنی هاتبوو، له بانیزه وه گویتی لێ بوو. به پرتا و بۆی هینا. خاله له دهستی وهرگرت و به سه ره به وه نا. دوائه وهی چۆرێکی لێ خوارده وه جامۆلکه که ی دانا و نیگیای له چاوی خانزاد بری: «پرو سوور بی کچم.»

نیگیای قورس و تیژ بوو. خانزاد خۆی له بهر رانه گرت و سه ری به کۆشیدا شوێر کرده وه. نیگیای خاله نه خزی. لاس به سه رسامیبیه وه له هه ر دوو کبان ده روانی. بیده نگیبیه کی قورس زالّ بوو. ته نیا نیگاگان له ئارادا بوون. نیگیای خاله له سه ر روومه تی خانزاد. نیگیای خانزاد بۆ کۆشی خۆی. نیگیای لاس چه واشه و سه رگه ردان. که س ئاگای له هاتنی دایه گوئی نه بوو. لییان نزیک بۆوه و له نه کاو زیرکاندی...

مالا وایی خاله نایهر ماله کهی خسته ماته مه وه. وسوئاغا دهیگوت: «ئه مه دووه م جار ه باوکم ده مرئ». دایه گوئی به کولی گریانه وه دهیگوت: «بربا هه رگیز نه مناسیایه.»

لاس نه خۆش کهوت. دوکتۆر دهیگوت که وتوو یی گرتووه و دوا هه شت نۆر رۆژ هه لده ستیتیه وه؛ به لām لاس هه لنه ستایه وه. وسوئاغا و دایه گوئی له دوکتۆر و حه کیم و ده واو ده رمان نا ئومید بوون، هۆمه نیان بۆ شه خس و پیر برد. خیر و خیراتیان کرد. به لām لاس تا دوو مانگ له پاییز له جیدا کهوت.

ئه و ساله به فر زووتر له سالان باری. لاس له گه لّ یه که م به فردا هه ستایه وه. ئه و رۆژه خانزادیش له مالیان بوو. وهک رۆژی مالا واییبیه کهی خاله نایهر کز و بیده نگ چاوی له کۆشی خۆی بریبوو. دایه گوئی گۆره وی ده چنی. ناو به ناویش نیگیای له کاره که ی

دهدزیه‌وه و له خانزادی دهروانی.

که لاس ههستا، خانزاد و دایه گولتی به‌سه‌ر سوورمانه‌وه به‌بالایدا هه‌لزان. ترووسکه‌ی شادی و گه‌شکه‌ی خووشی له‌چاویاندا دیار بوو. ویستیان دهم هه‌لپچرن؛ له نان و ساتدا له به‌کتریان گه‌یاند هیچ نه‌لین. لاس به‌ره‌وه په‌نجه‌ره‌که چوو. سه‌یری دارتووه‌که‌ی کرد. تاقه گه‌لایه‌که به‌لقه‌کانیه‌وه نه‌مابوو. کلوه به‌فره‌کان به‌ئارامی له‌سه‌ری هه‌لده‌نیشتن. لاس فرمی‌تسه‌که‌کانی سپری و به‌ره‌وه ده‌ره‌که چوو. خانزاد ئارامی لئین پرا و شوپنی که‌وت. دایه گولتی بۆلای په‌نجه‌ره‌که‌ی خزی. لاس پاللی به‌دارتووه‌که‌وه دا. وه‌ک ئه‌وه‌ی پشتی پین به‌سه‌ستی و هاوبه‌شی شوکۆساکاره‌که‌ی بئین. هه‌یشتا له ناخه‌وه ده‌کولا و پیاوانه پیشی وه‌به‌ر خووشی ده‌برده‌وه. خانزاد له حاستی راوه‌ستا. کلوه‌کان له سه‌ر شانی ده‌نیشتن و لاس چاوی تی ده‌برین. خانزاد له‌به‌ر چاویدا گه‌وره ده‌بوو. وه‌ک ئه‌وه‌ی زه‌مان باز بدا. سالیکی و دووان و سیان...

خانزاد، کچۆله‌یه‌کی تیژکه‌له‌ی بیده‌نگ و بئین ده‌ره‌ست، ئیستا له‌ش و لاری جوان و دارپژاو بوو. بالای به‌رز و گوشتن بوو. سه‌رسنگی دیار و به‌رجه‌سته‌ی جووتی کۆتر بوون که له ژیر کراسه‌که‌یه‌وه بالیان ده‌کوتا. نه‌رمه شه‌پۆلی بزه‌یه‌که به‌روومه‌تی خووشی گه‌وره بوو. حه‌زی کرد سه‌یری ئاوینه‌ بکا به‌لام سه‌یری روومه‌تی خانزاد شیرینتر بوو. پیتی خووش بوو بیدوینتی: «بلیتی ئاهه‌نگی و تنه‌که‌ی چۆن بئین؟» سه‌ری له خووشی سوورما. به‌یه‌که‌وه گه‌وره ببوون و نه‌یده‌زانی چۆن ده‌دوئ. بیده‌نگیه‌که نه‌گه‌رچی شیرین بوو به‌لام ده‌یترساند. ده‌ترسا خانزاد له نه‌کاو سل بکا و بچیتته‌وه ژوور. خوژگه‌ی بوو بزانی ئیستا ئه‌ویش بئیر له چی ده‌کاته‌وه. زمانی سه‌ر به‌خۆ هاته‌ گۆ: «پایبیزیک به‌سه‌ر مه‌رگی خاله‌ نایه‌ردا تیپه‌ری».

خانزاد سه‌ری هه‌لپیری. نیگیان که‌وته گه‌فتوگۆ. «چ خووشه تا تاربان که‌سمان نه‌بزوین». لاس پیتی و ابو له‌دلی خۆیدا ئه‌وه‌ی گوت. خانزاد بیستی و سه‌ره‌ی بزه‌یه‌که به‌روومه‌تیدا تیپه‌ری: «تۆش و نالییت؟» ئه‌و پرسیاره بیده‌نگیه‌که‌ی تاراند. لاس له گوتنی په‌شیمان بۆوه. خانزاد هۆشی وه‌به‌ر خووشی هاته‌وه‌و گوتی:

-دیاره شوکور چاک بووینه‌وه.

لاس هیچی نه‌گوت. هه‌ولتی ده‌دا بیده‌نگیه‌که بگه‌رینیتته‌وه.

خانزاد گوتی:

-سه‌رمات ده‌بئین. بابریونه ژوور.

لاس سه‌رمای نه‌بوو. بییری له‌وه ده‌کرده‌وه بۆ خانزاد شوپنی که‌وتووه؟ چاوی بۆ په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌یان هه‌لپیری. دایه گولتی سه‌یری ده‌کرد. خانزاد تیگه‌یشت؛ دیسان گوتیه‌وه:

-تۆ ئیستا هه‌ستا ویتته‌وه. سه‌رمات ده‌بئین.

لاس ده‌ترسا ئه‌وه به‌خه‌مه‌وه بوونیتیکی ئاسایی بئین. له ده‌می ده‌رچوو: «تا تۆ ئاوا له به‌رامبه‌رم راوه‌ستی سه‌رمات نایین».

ئه‌و گوته هه‌ستی لاسی له تویکلدا نه‌هیشته‌وه. خانزاد دیسانه‌وه سه‌ری هه‌لپیری. نیگیان پیکه‌وه گری درا. دلی هه‌ردووکیان که‌وته ته‌پ و کوت. خانزاد خووشی بۆ نه‌گیرا. نیگیان دزه‌وه و وه‌ک که‌سه‌یک بیه‌وی مژده‌یه‌کی خووش راگه‌یه‌نی، هه‌لات. که به پلیکانه‌کاندا هه‌لده‌گه‌را لاس پیتی و ابو به‌ئه‌نقه‌ست له‌شی ده‌له‌رتینیتته‌وه. له سه‌ر بانیه‌که پیتش ئه‌وه‌ی بچیتته‌ ژوور ئاورپیکی لئین دایه‌وه. ئه‌و دیمه‌نه وه‌ک تابلویه‌کی تایه‌تی بۆ سالانیتیک له‌وه‌دوا به‌میشکی لاسدا هه‌لواسرا. دوا ونبوونی خانزاد لاس وه‌خۆ هاته‌وه. «چیم گوت؟ نه‌کا تارانیدیتم؟» له‌گوته‌که‌ی په‌شیمان بۆوه. په‌شیمانیه‌که گشت خووشیه‌که‌ی له گیانی داچۆراند.

بۆ شه‌ویدا ئامۆژنه حه‌لا و هات. خانزاد مژده‌ی چاک بوونه‌وه‌ی لاسی دابوو. «ئه‌ی خووشی بۆ نه‌هاتووه؟» لاس په‌رۆشی بوو. ده‌بوو دایکی یان باوکی ئه‌وه به‌رسن، به‌لام ئه‌وان له خووشیدا بییری خانزادیان نه‌بوو؛ که واته ده‌بوو خووشی به‌رسی. نه‌یده‌ویرا؛ ئه‌و پرسیاره که هه‌میشه ئاسانترین پرسیار بوو ئیستا به‌لایه‌وه گران بوو. بییری کرده‌وه. نه‌کا خانزاد قسه‌کانی عه‌سری بۆ هه‌موویان گه‌یرابیتته‌وه؟ رپی تی نه‌ده‌چوو. نه‌کا لینی ره‌نجابین؟ به‌لام قسه‌ی وای نه‌کردبوو به‌ره‌نجینتی. لاس ته‌نگه‌تاو بوو. ئیستا که‌سه هه‌والی خانزادی نه‌ده‌پرسی، و اچاک بوو خووشی به‌رسی. له‌و کاته‌دا ئامۆژنی رووی لئین کرد و گوتی:

-خانزاد تا دوا بانگی شه‌وان نه‌یگوت که هه‌ستا ویتته‌وه؛ ئه‌گینا هه‌ر ئیواره ده‌هاتم.

بۆ پیتی نه‌گوتبوو؟ خانزاد پیتش بانگی شه‌وان روشتبووه. له‌وه زیاتر خووشی پین نه‌گیرا و پرسی:

-چۆن بوو خووشی نه‌هات؟

وسوو ئاغا و دایه گولتی بییری خانزاد که‌وتنه‌وه:

ئه‌ری به‌راست خانزاد بۆ دیار نییه‌؟

خات حه‌لا و به‌پیکه‌نینه‌وه گوتی:

- بی‌ئه‌وه هیج بخوا، راکشا. پیم وایی سه‌رمای بووه.

لاس ئاسووده بوو؛ «که واته هیچی نه‌گیتر اوته‌وه». بییری به‌فرده‌که‌ی ئیواره که‌وته‌وه: «نه‌کا به‌راست سه‌رمای بوویی؟» لاس پیی خوش بوو به‌بیانویه‌که‌وه خو به‌مالی‌اندا بکا. دراوسیی دیواره‌دیوار بوون و سه‌سار‌تیکیان له‌نیواندا بوو. رۆژی خوئی دوا مردنی باوکی خانزاد و گه‌رانه‌وه له‌ئاوارییی، وسوو ئاغا به‌شیک له‌حه‌وشه‌که‌ی خویمان بو بردابوون. لاس بییری کرده‌وه ئه‌گه‌ر به‌دزیه‌وه خوئی بگه‌یه‌نینه‌ه خانزاد، له‌وه‌درفه‌ته‌که‌مه‌دا چی پی بلتی؟ «بو نه‌هاتی؟»

بو سب‌حه‌ینیدا ئه‌وه‌ی لی‌پرسی. له‌کاتیکدا جلی له‌به‌رکردبوو و پشتینی ده‌به‌س و ده‌بویست بو مائی خانزاد بچی، ئه‌وه‌هات. وه‌ک هه‌میشه‌ خوئی به‌ژووردا کرد. که‌ لاسی ئاماده‌ی چوونه‌ده‌ر بینی، گوتی: «ده‌ته‌وی برۆیتنه‌ ده‌ر؟»

وه‌ک هه‌میشه‌ و ئاسایی ده‌دوا. له‌وه‌ده‌چوو قسه‌کانی دوینی له‌بیر نه‌مابیی. لاس له‌چاوی وردبووه. هیچی تاییه‌تی تیدا نه‌دی. که‌واته‌ ئه‌وه‌گشته‌بیر و خه‌یالاته‌ی دویشه‌وی له‌خووه‌بووه. به‌خویدا شکایه‌وه. گوتی: «دویشه‌و بو نه‌هاتی؟»

- «نه‌خوش بووم». خانزاد پیکه‌نی. «نه‌خوشیبه‌که‌ی خوت به‌من دا».

لاس هه‌ولتی دا مانایه‌کی تر له‌قسه‌کانی هه‌ل‌کرتیی. به‌ره‌و په‌نجه‌ره‌که‌چوو. دایه‌گولتی له‌حه‌وشه‌بوو؛ که‌واته‌ دووبه‌دوون. ئاوری له‌خانزاد دایه‌وه.

- پیم و ابو لیم ره‌نجای.

خانزاد سه‌ر خوئی نه‌هینا. گه‌سکیکی به‌ده‌سته‌وه‌گرت و گوتی:

- ئامۆژم ناتوانی، برۆ ده‌ر با ژووره‌که‌گسک ده‌م.

لاس له‌حاستیدا راوه‌ستا و دووپاتی کرده‌وه: گوتم دوینی له‌قسه‌کانم ره‌نجای؟

خانزاد وازی له‌گسکه‌که‌هینا و گوتی: «بو چیت گوت که‌بره‌نجیم؟»

نایا به‌راستی تینه‌گه‌یشتبوو؟ لاس تازه‌ده‌یزانی له‌گه‌ل‌کچدا ده‌دوی. گوتی: «گوتم چه‌ز ده‌که‌م هه‌میشه‌له‌لام بی».

هیج گوته‌یه‌ک له‌وه‌ناشکراتر نه‌بوو. خانزاد په‌شو‌کا. شه‌پۆلیک خوین به‌ژیر پیسته‌ناسکه‌که‌ی لاجانگیدا تپه‌ری. لاس بییری که‌وته‌وه، دوینیش هه‌ستی به‌وه‌شه‌پۆله‌خوینه

کردبوو؛ که‌واته‌ هه‌ر ئه‌وه‌کاته‌تینگه‌یشتبوو. لاس چاوه‌روانی وه‌لام بوو. خانزاد ده‌یزانی ده‌رچوون و خو‌خلافاندنی بو‌ناکری. سه‌ری داخست و به‌شه‌رمه‌وه‌گوتی: «هه‌میشه‌له‌لات ده‌بم، لاس».

هه‌ردووکیان بو‌ماوه‌یه‌ک بیده‌نگ بوون. نه‌یانده‌زانی چی بلتین. خوشی و چیتیی حاله‌ته‌که‌کاسی کردبوون. که‌وه‌خو‌هاتنه‌وه‌شه‌رمیان ده‌کرد له‌چاوی به‌کتر پروانن. خانزاد تاوی گسکه‌که‌ی دایه‌وه‌ و لاس به‌گورجی رۆشته‌ده‌ر.

تازه‌به‌فری ناو کۆلان و هه‌وشه‌و سه‌ساره‌کان توابوونه‌وه‌که‌به‌رگی بووکینییان بو‌خانزاد له‌به‌رکرد. کراسی خامه‌کی زه‌رد، کلۆنجه‌ی مه‌خمه‌ل و پشتینی عه‌لی خانی. تاسکلاو گول و ده‌مه‌کلاو، ژیر چه‌نه‌ی زیر و په‌رچه‌ک و گولینگه‌ و قه‌یاسه‌ی ئاوریشم.

وسوون‌ئاغا پشتینی بو‌به‌ست. ئه‌وه‌مام بوو، باوک و خه‌زوور بوو، ده‌ستی گرت. له‌مائی خو‌یه‌وه‌بو‌مائی خوئی. له‌م‌ده‌رکه‌وه‌بو‌ئه‌وه‌ده‌رکه‌هه‌بووک له‌چوار پینج ژن زیاتر به‌دوایه‌وه‌نه‌بوو؛ بی‌ده‌هۆل و زورنا، بی‌شایی و گۆیه‌ند. لاس له‌سه‌ر بانیره‌چاوه‌روانی بوو. سی‌چوار ده‌سته‌برای ئه‌مه‌ه‌راویه‌ریان گرتبوو. بووک گه‌یشته‌دارتووه‌که‌ی هه‌وشه‌هه‌زوا ده‌بوو سیتی بو‌به‌ه‌وائی. گوايه‌به‌خیره‌هاتنی لی‌بکا. سیتیکی سووری به‌ئارامی بو‌هاویشته‌فه‌رخه‌ی برای له‌حه‌وايه‌گرتیه‌وه.

سټی

خانزاد دہیزانی فہرخہ ئو ھووالہ ترسناکھی لہ یه کئی لہ ناخوشتترین رۆژہکانی ژیانیدا بیستووه. ئو دہیزانی ئیدارہکھیان (یہکیک لہو ئیدارانہ کہ پیئوہندی بہ کاروباری کشتوکالی گوندنشینہکانہوہیہ) ماوہیہکہ تووشی گیرو گرفتیکئی ئابووری بووہ؛ یان بہ شپوہیہکی تر لہو ئیدارہدا پارہیہکی زۆر ون بووہ و لہ سہر مووچہ خوڑہکانہ کہ لہ ماوہیہکی کورتی دیاربرکراودا ببیننہوہ. بۆیہ فہرخہ پیش بیستنی ھووالہکھش توورہ و دہمارگژ بوو. بہ لّام بہ بیستنی پشتی شکا و وک رۆژی دواپی دہرکہوت بہ تاکہ شہویّ دوو بہشی مووی سہرو ریشی سپی بوو.

کہ گہرپاہوہ مال، کئی بگہریتتہوہ؟ لہ شپیکئی لہ گرپژنہچوو و روومہتیکئی رہش و شین ھلگہراو. نیگای وپل و سہرگہردانی بہ ہیچہوہ، تہنانت بہ روومہتی خانزادیشوہ بہ ند نہدہبوو. خانزاد لہ دیتنی دانہچلہکی. بۆ ساتیکیش بییری بۆ گیرو گرفتہکی ئیدارہ نہچوو. ھہستنی بہ بۆ کرووزی رۆچی کرد کہ لہ ئاگری ھووالہکھدا دہسووتا. وک رۆژانی پیشوو بہرہوپییری چوو و بہ خیرھاتنہوہی لئی کرد. دفتہریکی گہورہ و ھیندیک کہ لویہلی بہدہستہوہ بوو، لئی وەرگرت. فہرخہ بئی ئوہی ہیچ بلئی بہرہو دۆشہکی دانیشتنہکھی چوو. خانزاد بہ ئاشکرا خوئی لہ سہیرکردنی روومہتی دہدزیہوہ. پیئی وابوو ئیستا یان ساتیکئی تر ئو لہ شہ داھیزراوہ لہ بہر گوشاری خہمہکھی لیک ھلگہدہوشی وک ھوویری سوئنی شکاو بہ سہر فہرشہکھدا بلاو دہبیتتہوہ. بہ پیوستنی دہزانی بۆ ئاسایی کردنہوہی حالہتہکھی یان بۆ دلخووشی دانہوہی، شتیک بلئی. ئہ گہرچی دہیزانی ئو ھووالہ جگہ لہ بیدہنگی و خاموشی چیتتر ناخوازی. خوئی پیئ نہگیرا و گوتی: «رہنگہ راست نہبئی. دوا ئو ھہموو سالہ جیتی پروا...»

ھہرچی ھوولی دا نہیتوانی بہو شپوہ کہ دہبویست قسہکھی تہواو کا. بۆیہ لہ درپژہی دا گوتی: «نازانم...» شپوہی گوتنی ئو وشہیہ بہدروئی دہخستہوہ؛ ئو دہیزانی. لہ پیش فہرخہدا بیستبووی. مارفی پوورزای بۆی گپراپوہ. مارف بہچاوی خوئی لاسی دیبوو.

«پالتوہیکی خوئینہی سہربازی لہ بہردابوو. لہ ژیر گلپوی سہر کۆلانہی مزگہوتہکھی

بہیہک گہیشتن. من رادہبردم و ئو دہہات. لووتمان بہلووتی بہکترہوہ بوو. دیار بوو لہ دالغہدایہ. سہرنجی نہدامی. کہ دیم دلّم داخووریا و ترسام. پیئم وابوو رۆحیانہتہکھیہتی. خہریک بوو لہ بہری ھلّیم. بہ لّام خو مندالّ نیم، خوئی بوو. لاس، کوری وسوئاغا. بہ ھلّہ چووپیتم؟ من لہ گہلّیا گہورہ بووم. زۆر ئاسایی بہ پناما رہت بوو. دووراودووور شوئنی کہوتم. دیار بوو، دہبویست کہس نہیبینئی، بۆیہ لہ بن گوتیسبانہکانہوہ دہرپژشت. کہ ئو گہیشتنہ بہر دہرکھی مالی خوئیان، من لہ مسہری کۆلانہکھی بووم. رہنگہ گوتی لہ خشپہی پیئم بووی، بۆیہ ھلّوئستہیہکی کرد و ئاوری دایہوہ؛ زوو کشامہوہ. ئوسا ئویش تہقہی لہ دہرگادا. کہمیک ماتلّ بوو بہ لّام کہس نہیکردہوہ. ھہمدیسان ئاوری لہ راستہ کۆلانہکھی دایہوہو دہرکھی کوتایہوہ. کہم و زۆری خایاند. جیرہی دہرکہکم بیست. گویم لئی بوو گوتی، من لاسم، کوری وسوئاغا. لہ سہر خو گوتی، بہ لّام من بیستم. بہم دووگوئیہی خوّم بیستم. پوورزا چ بئی لہ تو نہیتنی. ناسینہوہی گران بوو. توچاکتر دہزانی. لاس کہ رۆیی پالہوانیک بوو، بہ لّام ئیستا پیریکی پککوتہیہ. لہوہ دہچی برینیکئی کوشہندہ ھہرہسی پیئ ھینا پیئ. دویشو تادہمہی بہیانی خہوم لئی نہکھوت لہ داخ و مہراقی لاس، لہ ترس و گومان. ئیمروّ دووسئی جار بہ بیانوی کاریکہوہ چووم بۆ کۆلانہکھیان. پیئم وابوو خہلک زانیویانہ و بۆ خیرھاتنہوہی دہچن، گوتم منیش دہچم وک ئو خہلکہ. بہ لّام دہرکھی مالی خات گوتی داخراوو، دہتگوت سالہہایہ داخراوہ. لہ ھہر کہسم پرسی بئی ئاگابوو. گوتم بیئم بۆلای تو. چیبہ پوورزا؟ ھا؟...»

مارف بہژووور سہری خانزادہوہ دہخولایہوہ و پتاپہیتا دہپرسی: «ھا؟... نہدہبوو...»

خانزاد ھہموو ھیزی کۆکردہوہ و لہ کاتیکدا ئامادہی ھیرش بوو کشایہوہ و دہرکھی خہوشہی پیئوہدا. روخساری لہوہ دہچوو دزی دہرکردبئی. لہ پشت دہرکہکھوہ پالی بہدیوارہکھوہ دا و لہ بہرخوہیہوہ گوتی: «ژنہ قہرہچیہکھی گوتبووی...» قسہکھی تہواو نہکرد و بہگورچی چوہ ژووور. مالہکھی چۆلّ بوو؛ یادگار لہ قوتابخانہ نہگہرپوہ، ھیرۆش لہ کۆلان کایہی دہکرد. خانزاد خوئی لہ بہر ئاوتنہکھدا دیہوہ. روومہتی ژنیکئی پھشوکاو لہ ئاوتنہکھدا غہریبی دہکرد، تارانندی. لاس ھہراوتر لہ بزہ دہمی کردہوہ «دہچم بۆ گوتی شوژان».

بۆ کئی؟ خانزاد بئی ئیختیار بہدہمیہوہ پیکہنی. لہ ئان و ساتدا پھشیمان بوہ و بروی ویک ھاتنہوہ. نیگای توورہی وک مستہ کۆلہیہک ئاراستہی روومہتی لاس کرد و

گورجی رووی لئ وەرگیترا. ترس و بیتزاری و نهفرت و هک مه لۆدرکیتک له گیانیدا روا. هیلنجی گریان له ناخیدا تهقییهوه. دهمیکه بوو نه گریابوو.

خانزاد پیتی خۆش بوو فخرخهش بگری. ههزی دهکرد پیتی بلتی: «بگری. به دل بگری... تا هیتز تهیه بگری...»

فخرخه نه ده گریا. پالی دابووه و چاوی له خالتیکی نادیار به سهر دیواری به رامبه ریهوه بریبوو. خاله که ورده ورده ده بوو. وهک رووانی ده میتهک له سهر روومه تیک. «کوا تامانه تیه کهم فخرخه؟»

دهمه و ئیواره یادگار له قوتابخانه گه رابووه یه که وری چوو بووه ژورره که خۆی. ئهو ژورره وا ههزی دهکرد به ناوی خۆبه وه بی «ژووری یادگار» خانزاد دلی له لای بوو. نانی بو بردبوو؛ بی ئه وهی دهستی بو برابی، گه راندبوو یه وه. ئه وهی خانزادی هه راسان کردبوو ئه وه بوو که ئیمشه و چۆن رۆژ ده کاته وه؟ بیه له چی ده کاته وه و سبه عینتی چی ده کا؟ خانزاد چوونه ژورره که یی خۆش بوو. پیتی خۆش بوو ده رکه له سه رخۆی دابخا. پیتی خۆش بوو هه موو درز و برینی ژورره که یی باخنی و نه یه ته دهر. ته نانهت رینگه به هاته ده ری یادیشی نه دا. هیرۆی کچه چکوله شی رهنکه ههستی به هه والکه کردبوو؛ بو به مات و بیده نگ له سووچیک دانیشتبوو، هیهچی نه ده گوت. رهنکه بیهی له هیهچیش نه ده کرده وه. خانزاد خۆش حال بوو که خه و پیتی ده ویرا. پیتلوه کانی ئارام ده نیشتنه سهر یهک و سهری به ملیه وه به رده بووه.. باوه شی پیداکرد و له پاش دیوه که رایکیشتا.

مابوونه وه خانزاد و میترده که یی؛ فخرخه و ژنه که یی. دوو نوقم بووی زه ربای بیده نگ و به له مئ قسه و پرسیار که ههر دهستی خانزادی پیتی ده گه یشت.

«تۆله کیت بیست؟» خۆی بیتزی له پرسیاره که کرده وه. فخرخه دهر به ستی وه لامدانه وه نه بوو. له راستیشدا نه یه ده زانی له کیتی بیستوهه. روومه تیک لئ نه ده ژیا یه وه. رهنکه ده می هه موو خه لکی شار بوو بیتنه یهک و ئهو هه واله یان له گویدا تف کرد بیتنه وه. پاشان هه موو چاوه کان شوینی که وت بیتن و تا دهرکه یی ماله وه په دوایان نابیی. خانزاد وازی نه ده هیتنا. پرسیه وه: «گوتم تۆ له کیت بیست؟»

فخرخه داچله که یی؛ سه رخۆی نه هیتنا، به لام ترسی داچله کینه که له دهر وونیدا په ره یی سه ند. ههستی به وه کرد خانزاد دهر فته تی لئ هیتناوه و تازاری ده دا.

له چی رامای؟

پرسیاره کان تیهی یهک له دوایه ک بوون. خانزاد ده یزانی فخرخه له چی راماهه؛ له ره سمه که یی لاس. به رقی و به زه بییه وه؛ وهک جارن، جارنیککی دوور. به لام ره سمه که به دیواره وه نه بوو. فخرخه لای بردبوو. خانزاد گوتبووی: «بو لای ده به یی؟»

فخرخه گوتبووی: «قاپه که یی بو ده گۆرم. سه یه که چۆن په رتوو کاوه.»

خانزاد بیتزی له درۆکه یی کرد بووه گوتبووی: «قاپه که یی بو ده گۆری یان...»

فخرخه ته سلیم بیوو. «هه ز ناکه م له بهر چاوی یادگار بی.»

خانزاد به تووره بییه وه ره سمه که یی له ده ست سه ند بووه و نیگایه کی گورج و به په له ی پیتدا خشان دبوو. له دلی خۆیدا گوتبووی: «شاردنه وه یی ره سمه دوو که سه به که مان به س نه بوو؟» فخرخه گوتبووی: «ئهو ره سمه هه موو رۆژی باوکی لئ ده ژیه نیتنه وه. به شی مردوو فهرامۆش کردنه.»

خانزاد به هه مان تووره بییه وه ره سمه که یی ژیر لاجکی کلۆنجه که یی دابوو. رهنکه به و نیازه به سنگیه وه بنووسینی. ئه وسا له ژورره که چوو بووه دهر.

فخرخه داموانه بیهی له وه ده کرده وه که لاس ئیستا به راستی ژیا وه ته وه. له م کاته دا لای دایکیانه، له ژیر سیبه ری مالی باوکیاندا، سهری ماندووی خستۆته سهر کۆشی دایه گولئ؛ رهنکه ئه ویش به سه رهاتی ئه م سالانه یی بو بگیتیتنه وه. رهنکه به دهم بیه ره وه ری گیترا نه وه وه به سه ر یه کتردا بگرین. خۆزگه یی ده خواست ئیستا له لایان بوایه. له بهر نیگای تووره یی لاس، خۆی به هیرشی رق و قینی بسپار دایه: «ها، ئه مه سهری تاوانباری من و ئه وهش چه قۆی تۆله یی تۆ». له ژیر سیبه ری به زه یی دایکیدا «لئی مه پارێره وه. دهستی مه گره. چ ده بیی بابیی.»

فخرخه له سهری خۆی بیتزار بوو. له له شی. له هه ناسه یی که پیتی و ابوو بوگه نی که لاکه توپیوی لئ دئ. ده میته که بوو دایکی نه دیبوو. شه ش مانگ یا سالتیک؟ حیسابی مانگ و رۆژی رانه گرتبوو. دوا جه ژنی په مه زانی پارێکه که دایکی دهری کردبوو، جارێکی تریش چوو بووه، رۆژی دوا شه ویتک که خه ونی پیتوه دیبوو...

«باران لنگیزه دباره یی. بایه کی زه مه ن هه لی کردبوو. هه وریش ده یگرماند. فخرخه یی میتردمندال به ته نیا له ماله وه بوو. له کۆنه ماله که یی وسووناغا. له ترسی با و بارانه که هه لده له رزی. ئالقه ریز و دوولایی دهرکه و په نجه ره کان پسابوون. تاکانیان شه قه شه ق و ته قه ته ق به یه کتردا دهران. ده سه لاتی داخستنه وه یانی نه بوو. ته نگه تاو و چاوه پروانی

خۆش بوونهوه بوو. له نهكاو ده عبا خۆيان به ژوردا كرد. پهنگه له ترسی با و بارانه كه. ده عباى جوړاو جوړ و ورد و درشت. مشكى قهله و پچكهى ده شته كى، قالدونچه و دوو پشك. له نيوان داره راي ميچه كانيشه وه مار به رده بوونه وه. رهش مار و سوورمار... جى نه بوو خوى تيدا بگرى. هومه نى بو سووچىكى ژوره كه برد. پشتى له ديواره كه جووت كرد. ديوار له بهرى نه ده رده وييه وه. زورى نه خاياند شه مشه مه كوتره ش هيرشيان هينا وه ك ميش و ميشووله، زور بوون و خويان به ديواره كاندا ده په لوسى. ههر دوو ده ستي به پروومه تيه وه گرت و چاوى قونجاندا. ده عباكان لتي نزيك بوونه وه و به پاو پليدا هه لگه ران. ناچار ده ستي له پروومه تى بوونه وه و تيكوشا بيان تارنى. كه ده رقه ت نه هات به ره و تاقىكى ژوره كه چوو. ره شمارى ك په پكهى خوار ديوه. به دم زريكه يه كه وه كشايه وه و په ناي بو تاقى بچووكى كتبه كان برد. نه يزانى چون له ويدا جى خوى كرده وه. زريكه و هاوار هاواري، له گزه گزى با و توفانه كهى ده رده ودا ون ده بوو. سه يرى ده رده وى كرد. داىكى له سه ر بانيزه كه روا. ههر دوو ده ستي به سنگيه وه نوو ساند بوو. با و بارانه كه بى نه وهى پى بوئى لاچكى كراس و سه رپوشه كهى ده شه كانده وه. فهرخه دلئى روون بووه و هاواري لى كرد. داىكى له وه ده چوو نه يديى، گوتى نه دا به. ده بوو له تاقه كه بچيته خوار. فهرشيك له مار و دوو پشك و جالجالوكه له ژوره كه دا راخرا بوو. نه يو تيرا به سه رياندا پروا. ديسان هاواري له داىكى كرده وه. داىكى وه ك نه وهى نه يديى ده ركه و په نجه رهى له سه ر پتوهدا و تارام دوور كه و ته وه. فهرخه ما بووه و ژورويكى پر له ده عبا. ورده ورده له زريكه كه وت. موچر كهى له شى خاو بووه، ترسه كهى تارام تارام پاشه كشه ي كرد و پيلووه كانى به هيمنى له يه ك ره وينه وه».

كه به ناگاي بووه له ناگرى تايه كى سووتينه ردا بوو. له شى وه ك ميوه روون نه رم بوو. خانزاد له ژور سه ريه وه گوتى: «بنوو. تازه له رزه كه ت له له ش ده رچوو. بنوو».

فهرخه ئيواره ي روژى دوايى، دوائه وه له ئيداره گه رايه وه و وه ك روژان قاپى ناره قه كهى به سه ره وه نا، چوو بو مالى داىكى. هيو له به رده ركه بوو، برديه ژور. دا به گولئى له حه وشه كه ولى كوتره كه ساوايه كى ده ناخنييه وه. فهرخه تازه ده يزانى كوتره كهى مانگا قه شان مندار بوته وه. سلوى كرد و له په نا داى كيدا دانىشت. دا به گولئى وه ك نه وه

هه ستي به هاتنى نه كردى، سه رى بو هه لنه برى و وه لامى سلواه كهى نه دا به وه. كه ولى كوتره كه كه ته واو ناخندرابووه و له سه ر چوار پتى راده وه ستا. فهرخه لتي ورد بووه. بزديه كى هاتى و گوتى: «فيل له مانگا قه شان ده كهى؟»

دا به گولئى وه لامى نه دا به وه. ديار بوو تاقه تى شه ر و كيشه ي نيبه. فهرخه گوتى: «تو بلئى مانگا قه شان نه زانى كوتره كه كهى زيندوو نيبه؟»

ههر خوى بىرى كرده وه، نه گه ر بيزانيا به نه يده ليسته وه و شيره كهى وشك ده بوو. فهرخه تازه خه ريك بوو سه ر خوش ده بوو. حه زى له زور بله يى بوو. گوتى: «وه سيه ت ده كه م دو امر دم كه وه كه م باخنه وه».

نه م قسه ي دا به گولئى توو ره كرد. به بيزار ييه وه سه رى هه لپرى و گوتى: «بو هاتوى؟» فهرخه به سه ر كه و توو ييبه وه گوتى: «دوتشه و خه ونى كى ناخوشم ديوه».

دا به گولئى با وه شى به كه ولى كوتره كه كه دا كرد. به رزى كرده وه و به ره و پليكانه كان روشت. نه وسا له سه ر پليكانه كانه وه بى نه وهى ناو رى لى بداته وه، گوتى: «تو و ژنه كه ت ده بى تا ده مر ن خه ونى ناخوش ببين».

فهرخه بو شه ويدا قسه كهى داىكى بو خانزاد گپرايه وه.

خانزاد زور جار كه بىرى ژيان و رابردوى ده كرده وه، پتى و ابوو خه ونى كى ناخوش ده بينى. بويه به گورجى ده ستي بو چاوى ده برد و هه لى ده گلوفى. له وكاته دا چاوه روانى بوو له پر به ناگابيته وه و با وه ش به داى كيدا بكاو به دم ناخى كى رزگار بوونه وه بلئى: «توخه ي خه ون بوو». نه وسا داىكى له با وه شى بگرى، ده ست به سه ر و قزئيدا بينى و داواى لى بكا خه ونه كهى بو بگيرتته وه. نه وه يش به دلنيا ييبه وه له روژى هاتنه ي رووسه كانه وه ده ستي پى ده كرد.

نه و روژه كه له گه ل داىكى بو مالى پوورى چووبوون، نه و روژه كه داىكى و پوورى له دالان نو كيان له ده ستار دده ا و نه و له سه ر بيه ركه تاوى هه لدينجا، نه و روژه كه مارفى پوورزاي به هه له داوان هاتنه وه، خانزاد له ته قه ي كوتوپرى ده ركه ي حه وشه داچله كى. پيش نه وهى تاو ر بداته وه، مارف به گورجى له لاشانيه وه ره ت بوو و خوى به دالانه كه دا كرد. مارف هه ميشه په شوكاو و به په له بوو. خانزاد به توو رپه ييبه وه له به ر خويه وه گوتى: «پوورم دلئى خوشه كورى هه يه. شيتي كه تاو ليل ناكات».

له و كاته دا مارف شت يكى به گوتى داىكى و پووريدا ده چرياندا. ده ستاره كه له هاره

کهوت و ژنهکان له گهډل «ته په پړو» یه که به نه ژنوی خو باندا کیشا. خانزاد د ژله کهی هه لکیشابوو، پیش نه وه له بیرکه بهیینه دهر، له دهستی بهر پووه. گوریسی د ژله کهی وه که مار به له په دهستییدا بو ناو بیرکه خزی. پوئی قه له ره شه وه که په له هوریکه رهش به ناسماندا تپه پیرین و گپه ژه لوکه به که له دوروه به ره و پیریان هه لچوو. له نان و ساتدا یه کپک له گوئی خانزادا گوئی: «ته گهر دهر زیله له گپه ژه لوکه روکه ن ده بیته دیو».

دایکی زیریکاندی: «ته ی مال ویران خوین».

خانزاد وه که نه وه ی بیه وئ لاسایی زیریکه کهی دایکی بکاته وه، گوئی: «چی پروی داوه» بی نه وه ی چاوه پروانی وه لام بی به ره و دالانه که هه لات. سه ری به توندی به لاشیپانی دهر که که کهوت و له ناخه وه نالاندی: «ته ی باوکه پړو» ته که ی دایکی ئیشه که ی له بیر برده وه.

پرووس وا ده گه نی.

له پوخساری دایکی زیاتر ترسا. له بهر خو په وه گوئی وه: «پرووس؟»

په ننگه له و کاته دا سه پیری ماری کردی، بو په نه وه ولامی دایه وه: «په ننگه تا ئیستا گه یشتن».

ترسه که ی پووی ماریشی گرتبو وه. په ننگه به پروی وه نه مابوو: «پیم و ابو بیستو تانه».

مارف له دالانه که رویشته دهر. هیشتا له حه وشه بو، خانزاد لپی پرسى: «بو کوئی ده چی؟»

به ده م روشتنه وه ولامی دایه وه: «ده بی بزانه باو کم و عارفی برام چییان به سه ر هاتووه».

له وه ده چو له شوین نه وان هات بیته وه. خانزاد تاوی چارشپوه که ی خو ی دا. دایکی به رده وام به پشته دهستی خویدا ده کیشا و ده یگوت: «ناگر له شار به رده دن. پییان وه که دلی کافران ره شه».

خانزاد چارشپوه که ی له خو په وه نالاند و پروی له دایکی کرد و گوئی: «هسته پروین هه سته».

پووی به حه په ساوییه وه سه پیری ده کرد: «بو کوئی؟»

خانزاد شانی دایکی راته کاند: «بو مال هوه».

دایکی به گریانه وه هه ستا. خانزاد پیشی کهوت. گوئی له پووی بو که ده یگوت: «به م روژه و دوو ثافه تی زه عبغه؟ بو له گه ل مارف نه رویشتن؟»

خانزاد تا نه گه یشته کو لان ناوری نه دایه وه. دایکی به شوینی ه وه بو. کو لان چو ل بو. تاسه ر کو لان ه که ی لای مزگه وتی قازی به راکردن رویشتن. له وئ دیسان ناوری دایه وه. دایکی دواکه وتبو. دلی نه هات به جی بیلی، به هه مان گورجییه وه گه رایه وه. دهستی بو بن بالی برد و گوئی: «پی هه لگره دایه».

دایکی له بهر خو په وه ورینه وریتی بو. له خودا ده پارایه وه. خانزاد له بیری لاسدا بو. «ته گهر چو بیته وه مال له شوینمان دی». له وه ده ترسا بیانگاتی و لییان تووره بی. خو بان به کو لانی قه راغ مزگه وته که دا کرد. کو لانیکه ی باریک و پیچا ویلوچ. خانزاد له چو لییه که ترسا بو. له په رژینه کانه وه سه ری بو حه وشه ی مال هکان هه لده پری. له وسه ری کو لان ه وه چوار کهس دهر که وتن. له بری خو شحال بوون نه وه نده ی تریش ترسا. چوار که سه که سه ریاز بوون. له بهر خو په وه گوئی: «ته مانه لی ره چی ده که ن؟ چییان ده وئ؟»

دایکی توند چارشپوه که ی گرتبو. سه ریاز هکان لییان نریک بوونه وه. ریوه له و رهش و پروت بوون. خانزاد و دایکی را وه ستا بوون. له گه ل نریک بوونه وه ی سه ریاز هکان به ره و دیواریک روشتن. له کاتیکدا خو بان له یه کتر هه لده سوو، به دیواره که وه نووسان. دیار بو سه ریاز هکان سه ریان لی شپواوه، ترسا بوون؛ نه یانده زانی به ره و کوئی پرون. یه کیکدی درتیزان له پیشه وه بو. خانزاد پیی و ابو راست به ره و نه وان دی. هه ناسه له سنگیدا په نگی خوارده وه: «چییان لیمان ده وئ؟» به رز گوئی: «ها... چییه؟...» تییان نه ده گه یشت. سه ریاز هکان به زمانیک ده وان، که نه یده زانی. نه ونده ی ده زانی تووره نین. له وه ده چو پیرینه وه، یان داوی شتیک بکن. «نان؟» به بیزاریه وه دهستیان بو چاکه ته که یان دهر د. له وه ده چو بیانه وئ له بهر خو باندا بیدرینن. به هه مان بیزاریه وه دهستیان بو شه لواره که شیان دهر د. «چیتان ده وئ؟» خانزاد به داماو ییه وه لپی پرسین.

سه ریاز هکان به نائومیدی ه وه لییان دوور که وتنه وه. خانزاد و دایکی هیشتا نه جو لا بوون. له پشته وه سه پیریان دهر دن. سه ریاز هکان له ناخری کو لان ه که هه لوئیسته به کیان کرد. درتیزه که یان پاشه و پاش گه رایه وه. خانزاد دیسان خو ی به دایکیه وه نووساند. سه ریاز هکه زور لییان نریک نه بووه. به سه ر په رژینی مالتیکدا بازی دا و نه وانی تریش وه که بز

شویتی کهوتن. خانزاد له خوشیدا چنگی له قۆلی دایکی گیر کرد و پالی پتوهنا. زۆر دوور نه کهوتبونهوه تهقهی چهند فیشهکیک چهقاندنی. به ترسهوه سهیری به کتریان کرد. دایکی گوتی: «ئهوان بوون؟»

تفهنگیان به دهستی سهربازه کانهوه نه دیبوو. جگه له وهش تهقه که دوور بوو. ته په ته پی پیتی چهند کهسیان بیست. ئاوریان دابهوه. سی چوار کوری گه نج بهراکردن دههاتن. ئاهیکیان هاتی چۆلیه که له وراکردنه ترسناکتر بوو.

«چی قهوماوه؟» خانزاد پرسى، بهلام کورهکان وهلامیان نه دابهوه. ئەمانیش ناچار ههلاتن و شونییان کهوتن. گه یشتبونه شیوه کهی کوتایی کۆلان و دهبوو لیتی به پرتنهوه. خانزاد بازی دا. دایکی له قوراه که چهقی. به خیشکه خیشک ئه ویشی ده رهیتنايهوه. دوو سهربازی تریشیان بینی که به شیوه کهدا دههاتنه خوار. ئەوانیش تفهنگیان پی نه بوو. یهکی کراسیکی سپی و شه لواریکی سهربازیان له بهردابوو.

یه کیکیان گوتی: «هه لئ هه تبهوه». دیار بوو کورده. ئهوی تر وهلامی نه دابهوه. پیره پیاویک که نه یانزانی له کوتیه هات، له سهربازه کورده کهی پرسى: «هه وال و باس چیه؟» سهربازه که گوتی: «رووس شاریان گرت».

پیره پیاوه که گوتی: «دهزانم کهسیان کوشتوه یان نا؟» سهربازه کورده که گوتی: «نازانم. پادگان چۆلی کرد. بۆ خاتری خودا پانتۆلیکمان فریاخن. ئیمهش کوردین».

پیره پیاوه که له کاتیکدا لییان دوور ده کهوتهوه گوتی: «خۆ به مالتیکدا کهن». خانزاد ئیستا دهیزانی چوار سهربازه که چییان دهویست. پیره پیاوه که له خانزاد و دایکی نزیک ببۆوه. به تووره بییه کی باو کانهوه گوتی: «ئیه بهم رۆژه بۆ له مال هاتونه ته ده؟»

کهسیان وهلامیان نه دابهوه. یهک دوو تهقهی تر کرا. خانزاد و دایکی گه یشتبونه گه ریکی جووله کهکان. ئهوی قه ره بالغتر بوو.

پیاوهکانیان له لای پردهوه دههاتنهوه و ژنهکانیان له بهر درکه راوه ستابوون. بی ئه وهی له گه له کهس قسه بکهن، له مالتی خوین نزیک بوونهوه. که گه یشتن لاس تازه گه رابۆوه. به رهو پیریان هات و گوتی: «خه ریک بوو بيم به شویتتانا».

خانزاد چارشپوه کهی له خۆی کردهوه. پالی به دیوارهی ته ندووره کهوه دا و بۆ ماوه یهک

له لاس و خه سووی ورد بۆوه. ئهوسا له پرمه ی گریانی دا. لاس لیتی چوهه پیتش. «چی رووی داوه؟»

خانزاد توانای وهلامدانه وهی نه بوو. لاس به ترسهوه له خه سووی پرسى: «چی بووه ئامۆژن؟»

هیچ نییه زۆر ترساین.

لاس پیتیان پتیکه نی. ئهوسا رووی له خانزاد کرد و گوتی: «داوه شیتی چ ژنه کوردیکی». لاس خوشحال بوو. بزهی سمیتلی دههات. هه واله کانیشی به که یف خوشییه وه ده گتیرایه وه. «سه دو په نجا کهسیک به ئاربه با دا هه لگه راوان؛ گوايه کوردی جوانرۆیین. رووسه کان سه رهنگ له شکری و سه روان لاجینیشیان گرتوه. ئاخ بۆ کهسیک له کونیکه وه سه ریان بکا».

دایه گوتی به سهر سوورمانه وه چاوی له ده می لاس بریبوو: «نازانم له سهر بهرمال بۆ سهرکه وتنی کێ له خودا بپاریمه وه. رووس یان حوکمه ت؟»

دیار بوو لاس پیتستر قسه ی بۆ کردوه و کۆنه ترسه کهی له رووس له دلێ تارانده وه. وسوو ئاغا هیشتا نههاتبۆوه. له مزگه وت له گه له حاجی و مه لاکان راوێژیان ده کرد. لاسی بۆ هاودهنگی ژن و مندال ناردبۆوه. گوتبووی: «ئافهت له وهها کاتیکدا بی پیاو زهنده قیان ده چی».

وسوو ئاغا پیتش بانگی شه وان گه راپه وه. ماندوو و خه مبار بوو. تا زیاتر لییان ده پرسى، که متر وهلامی ده دابه وه. فه رمانده کانی پادگان گیرابوون و قه رار بوو سبه حه نیی ره وانه بکرتین. ژن و منداله کانیشیان په نایان بۆ مالتی خه تیب بردبوو. خه لک تا ئیستا بی ئاره ق ده رچوو بوون. به لام خودا عالم. ره نگه سبه حه نیی دار و په تیان بۆ هه لخن و ئاگر له شاره که به ریده ن. وسوو ئاغا ئه وهی گوت و دایه گوتیش بۆی سه نده وه: «هه چیش له خه لکه که نه کهن، خیر و به ره که تیان بۆ نه هیلن». لاس له وه زیاتر خۆی پی نه گیرا و گوتی: «بۆ خیر و به ره که ت ماوه؟»

دایه گوتی له سهر بهرمال پیتش ئه وهی نوێژه کهی دابه ستی له خودا پاراپه وه: «خودایه ئیمه هه چمان لی روون نییه. خۆت به زه ییت پیماندا بی و چیت پی چاکه ئه وه مان له گه له بکه».

ئو دوانیوه رۆیه سه رباز و ده ره جه داره کان به وهها ترسیکه وه پادگانیان چۆل کردبوو، چه که کانیان فری دابوو، به شاردا بلاو بوو بوونه وه. که زۆریه ی خه لک - به تایبهت ئه وانیه ی

له ترسا نه یانوتیرابو له مال بینه دهر- پتیبان و ابو سپایه کی چند هزار که سی له چوار لاهو پادگانی نابلوقه داوه و ناگر و ناسنی به سهر سهر بازه کاندان باراندووه. بویه خانزاد نه و کاته به به زه بیسه و به باسی چوار سهر بازه که ی کولانی مزگه وتی قازی بو خه سووی ده گتیرایه وه، فخرخه پتی پیده که نی.

فخرخه هاتنی رووسه کانی به چاوی خوی دیبوو. له گه ل مندالانی هاوته مه نیدا شوین نه و خه لکه که به ره و پیری سپاکه چوو بوون، که وتبوو. خه لکه که له و به پر د کویبوونه وه. له ترسا خویان له به کتر هه لسو بوو، نیگایان له چه قی ریگه که بریوو. بایه کی سارد هه لی کرد و گل و خولی به روومه تی خه لکدا پژاند و لق و پوی بیسه کانی گوی چومه که ی نه و انده وه. فخرخه دهستی له گیرفانی پانتوله که ی ناخنیوو. چاوه پروانی له شکر یک بوو که نه ایده زانی سهر بازه کانی چوئن و له چی ده چن. له شکر یک که قه رار بوو بیت و ناگر له شاره که به رید؛ به چه چه خی خه لکه که دا له وه گه یشتوو. چاوه پروانی به زوری نه خایاند. له شکر به رایی دهر که وت و خه لک که وتنه جم و جوول. نه یانده زانی بلاوه ی لی بکن و له به ری هه لئین، یان به ره و پیری بچن. که س توانای بریاردانی نه بوو. له شکر نریک ده بووه. له وه ده چوو شاره زای ریگه و بان بی. له هیچ نه ده سله میبه وه نه ژدیها یه که له پیش له شکره که وه بوو. یه کی یک گوتی: «تانگه» فخرخه له قه ره بالغیبه که دا خوی شارده وه. له گه ل نریک بوونه و هیدا ترسه که ره و بیسه وه و له بن دهستی خه لکه وه خوی بو پیشه وه کوتا. ریزه ئوتومبیل یک به دوا ی تانگه که وه بوون. سهر بازه کان هیشوو هیشوو نیگای جه ماوه ریان ده رنیه وه. فخرخه چاوری تر له هه موویان، بو وه لامی پرسیار یک ده گه را. «نه و سهر بازه چ ته و فیریکیان له گه ل خه لکی ترا هه یه؟» گابور یک به رز بووه. خه لک سهر یان هه لبری. گایه کی سووری ته و پیل سپی بوو. فخرخه پتی و ابو ته ویش بو سهر هاتووه. یه کی یک گوتی: «جووله که کان هیناویانه». قسه که ی ته و او نه کردبوو، گایه که یان به عه رز دادا و چه قویان سهر ملی خست.

جووله که کان به و بهر موسولمانه که نه وه دهستیان له رووسه کان هه لده ته کاند. فخرخه بیری کرده وه، هه ردوولایان کافر بوون. چاوه پروان بوو سهر بازه کان دابه زن و وهک دوو دهسته برای له یه که دابراو به یه که شادبوو، یه کتر له باوهش گرن. له شکر له شه قامی نیوان جووله که کان و موسولمانه که نه وه رت بوو. ده پانزه ئوتومبیل زیاتر نه بوون. یه کی یک له به رخویه وه گوتی: «سهر بازی ژن!»

ژاوه ژاوه که وته نیو جه ماوه. رووسه کان بی نه وه ی گوی به که س بدن، مات و ماندوو

له خه لکه که یان دهر وانی. له پرده که په رینه وه. فخرخه و منداله کانی تر له شه قامی دهر مانگاوه به ره و پادگان شوپتیبان که وتن.

نه و شه وه سهر باز پروویان له مائی و سوو تاغاش کرد. تاریکان بوو له دهر که یان دا. لاس لپی کردنه وه. دوو گورویانی کورد بوون. وهک دوو میوانی خوشه ویست به خیر هاتیبان لی کرا و بو ژووره وه پیش خو دران. خانزاد و دایکی و دایه گولتی له په نجه ره ی ژووری ژنانه وه سهر یان ده کرد. خانزاد له به رخویه وه گوتی: «پیم و ابی نه وه ی پیشه وه یانم دیوه...» دایه گولتیش بو سهر مانند.

نه وه ی پیشه وه یان کار بایه کی چوارشانه ی ره شتاله بوو؛ جاریکی تر له گه ل لاسدا هاتبوو. له لای ژوورو به رامبه ر به و سووئاغا پالی دابووه. هیشتا دهستی له نیو دهستی لاسدا بوو. وهک دوو کونه هاوری له پال یه کتره وه دانیشتبوون و قسه یان ده کرد. خانزاد چای تی کرد و فخرخه بو بردنی هات. فخرخه به خوشحالی به وه باسی ته یاره ی ده کرد که کاغه زی کوردیبیان بلاو کردبووه. خانزاد تی نه گه یشت. که شه فه چاکه ی دایه دهستی و دووراودور چاوی له لاس بری. لاس پیده که نی. خانزاد ده زانی نه و به تیشکانی نه رته شی حوکمه ت خوشحاله، به لام له خوشحالی میوانه کان نه ده گه یشت. «مه گه ر نه وان پیای حوکمه ت نین؟!» خانزاد به سهر سوورمانه وه نه وه ی له دایه گولتی پرسی. «نه وان بو ده بی خوشحال بن؟!» دایه گولتیش به لایه وه سهر بوو. سهر ی به رز کرده وه و گوتی: «منیش تی ناگه م شته کان له جیتی خو باندا نین».

دوا ی شیوکردن خانزاد، به بیانوی کاریکه وه چووه سهر بانیه و له پشت په نجه ره ی ژووری پیاهه کان، گوتی هه لخت. پیاهه کان قسه یان لی گه رم کردبوو. و سووئاغا ده یگوت: نه مانیش داگیر که رن و بو کوشتن و برین هاتوون. خو برای باوکی کورد نین».

دیار بوو رووی ده می له لاس بوو. بویه نه و وه لامی دایه وه و گوتی: «نه مان له گه ل رووسی پیشوو فهرقیان زوره، بابه».

دایه گولتی نه و کاته له ژووره وه بوو له ترسی شه ره ده نووکی باوک و کور هه لیدایه: «بلتی نه مان وهک جاری پیشوومان لی نه که ن؟»

خانزاد له نه دیویش ههستی به ترسه که ی دایه گولتی کرد. و سووئاغا به دلنیا بیسه وه گوتی: «نه مان خراپترن، ئافره ت! رووسی پیشوو کافر بوون، به لام نه مان کافر و کومونیستن. له سهر پروای نیر و به رانین».

خانزاد له پشت په نجره کهوه به بیستنی قسه کهی وسوو ناغا ته زوویه کی به له شدا هات. لاس وهک نه وه ناگای له داچله کانی ژنه کهی بووبی، گوتی: «پروا بهو قسانه مه که بابو! نه وه قسانه حوکمهت بلاوی کردو ته وه».

خانزاد نه یزانی وسوو ناغا چ وه لایمیکی دایه وه. به لایم گوتی لی بوو گورو بانه ربه شتاله که که تازه ده یزانی ناوی بارامه، هه لیدایه: «دلنیام جه نابت ناگاداری وه زعی دوه لی و جهنگی سهرتاسه ری هه یت».

خانزاد له ویتوه تیگه یشته نه وه «هه یت» ه به مانای «نیت» ه. بی نه وه لی له راست و درو و چاک و خراپی قسه کهی گه یشته بی، رقی لیبی بووه. کابرا دریتوهی به قسه کهی دا: «نهرته شی سوور بو له نیو بردنی حوکمه تی شاهاتوه».

خانزاد بو سبحه یینیدا له سووری نهرته شی رووس گه یشته. فخره بوئی گپرایه وه: «هه موویان سوورن قز سوور و روومهت سوور. ته نانهت کونی چاوشیان سووره».

نه وه روژه فخره بو سه یرکردنیان چووبوه قهراغ چومی گه وره. رووسه کان له وی قریوک و کیسه ل و قرزالیان ده کوشته. نه وه خه لکهی بو سه یرکردنیان هاتیبون، له بهر خو بانه وه ده یانگوت: «نه مانه کافرن. قریوک ده خون به لایم ماسی ناخون».

فخره تازه ده یزانی باوکی راستی گوتی، نه وان کافر بوون؛ وهک جووله که کانی لای خو بان. به لایم جووله که کان ماسییان ده خوارد و قریوکیان نه ده خوارد. هوی نه وه جیاوازیبه ی له خانزاد پرسی. دایه گوتی وه لایمی دایه وه: «جووله که له رووس باشترن. بهس نیبه نیتر و بهران نین».

فخره بو سه لماندنی قسه کهی دایکی گوتی: «نازانی نافرته تی چنده جوانیان له گه له». له وکاته دا بیری نه وه سه ریازه نافرته ته که وتبووه که له سه ر چومی وهک پیواوه کان به رده فخره کی ده کرد. نافرته تیکی بالا به رز که قزی به سه ر شان و ملیدا په خش بیووه. خه لک سه یریان کردیو. یه کیکی گوتیووی: «سه یر کهن مه مکی چون خه ریکه به روکی کراسه کهی ده دری».

فخره سه یری سه ر سنگی نافرته ته کهی کردیو. به دم تربقانه وه وه هه لده به زیبه وه، به لایم له وه نه بوو به روکی کراسه کهی بدری.

فخره نه وه روژه له رووی نه ده هات بیگپرتته وه چ چیرتیکی له و دیه نه بردووه. سالانییک له وه دوا بو خانزادی گپرابووه: «یه کهم جار به دیتنی نه وه ژنه رووسه مه یلم بو نافرته په یدا کرد». خانزاد گوتیووی: «چاوی هه زت به ژنه کافران پشکووتوه».

نه وه قسه ی خانزاد فخره کی بو نه وه ده مانه برده بووه که شه یدای له یلا جووه بوو. هه ناسه یه کی له ناخوه هه لکیشابوو، خو زگی بو نه وه ده مانه خواستبوو.

رووسه کان زور نه مانه وه. بی نه وه لی ناگر له شار به ریدن و خه لک راو نین، چون هاتیبون هه ر وا گه رانه وه. چوار روژ دوا گه رانه وه یان له گه رمه ی نیوه روژدا نرکه ی ته قینه وه یه ک خه لکی شاری داچله کاند. خانزاد له حه وشه ده فری ده شته. وازی له کاره که ی هینا و به راکردن به پلکانه کاند هه لگه را. هیشته نه گه یشته بووه ژوور، نرکه یه کی تر ماله که ی له رانده وه و له میچه کانه وه گل و خو ل داباری. خانزاد قیراندی: لاس!

لاس له ده شته بوو. وسوو ناغا سه ری له تایه کی په نجره کهوه ده رکیشا. نرکه ی سه یم له سه ری پی برده ژوور. دایه گوتی له پال سه ماوه رکه نه بزوابوو. له وسوونای پرسی: «چی رووی داوه؟»

وسوو ناغا دوا ماوه یه ک پیده نگی گوتی: «له یادگانه وه توپ ده هاون، نیمشه و عه شایه ر به سه ر شارا ده دن».

پیشبینیبه که ی وسوو ناغا راست بوو. نرکه ی سه عاتییک دوا بانگی شه وان ته قه دامه زرا و له هه ر چوار لاه عه شایه ر به ره و شار هیرشیان هینا. تا ده مه ی به یانی هچ که س له بهر ته قه تفه ننگ خه وی لی نه که وت. وسوونای مات و خه مبار له سوو چیتی ژووره که ی دانیشته بوو جارو بار سه ری به قورئانه که یدا شو ده کرده وه. دایه گوتی و خانزاد دایکی له ژووریتی تر له پال به سته که ی نوینه کاند وهک سه ربازی ترسوکی نیو سه نگر، خو بان له یه کتر هه لده سوو. فخره له په نجره کهوه سه ر تاته که ی ده کرد. لاس بی حه جمین و ته نگه تاو جنیوی به حوکمهت ده دا. له چیشته نانی روژی دوا پیدا عه شایه ر شاریان گرت و ته قه برا.

ده مه و نیوه روژ بو چنده مین جار فخره له کولانه وه هاته وه و به بیزاریبه وه گوتی: «خوم بو ناگیری. ناخر نیمه چیمان له خه لک زیاتره؟ ته نانهت ژنان، ده ریکانیشیان پر له نارد کردوه و ده یه ینه وه».

دایه گوتی له سه ر بانیه چاوه روانی گه رانه وه ی لاس و وسوونای بوو. به تووره بیبه وه گوتی: «که واته نیمه ش ده ریکانمان به شانماندا ده ین».

فخره به شه رمه وه لچی هه لفرچاند و رووی کرده خانزاد و گوتی: «نازانن چ حه شریکه. به م چاوانه ی خوم ره شه به رزام دی، جگه له تیلیسیک که خو ی به شانیدا دابوو،

دوولینگی پانتۆله کەشی بەستبوو پری کردبوو له ئارد و به شانی نازەنینی کچیدا دابوو». خانزاد بە پیکەنینهوه گوتی: «پانتۆلی رهشه بهراز وهک بیژنگی قهره چیبه کان کون کونه، ئاردی تیدا به ند نابێ».

فهرخه رووی له ئه ویش وهرگیترا و به تووره بیبیهوه گوتی: «من خۆم پێ ناگیرێ. لهو خه لکه که متر نیم. لانی کهم دوو په توو دینمه وه».

دایه گولێ بهرز هه رای لێ کرد: «حه یامان نه بهی. لاس بزانی گوتیت ده برێ».

دوا نه وه شار گیرابۆوه خه لک وهک مێش له کۆلانه کان و رووژابوون. هه رکه سه و کوتی شپه، بهر کۆشێ ئاردو گهنم، یان تا په نجهره به کی به ره و مال ده برده وه. ناوانه ته قه ی فیشه کیک ده بیسترا، به لام کهس لیبی دانه ده چله کی. زۆری پێ نه چوو، لاس فهرخه ی پێش خۆی دابوو و گه راپیه وه. دایکی و خانزاد له سه ر بانیه ژکه بوون. به سه ر یاندا نه راندی: «کهس نه بوو تالانتان بۆ بکا، ئه مه نه بی؟» ئه وسا چوو سه ر بیره که و دۆله که ی به ردایه وه. «خۆتان مندال نه بوون. یه کی تیل سیکتان به شاندا بدایه و سه ر رێ که و تنایه».

دایه گولێ نه یه یشت دریه ی پێ بدا. گوتی: «له تو وایه ئیمه ناردوو مانه؟ دوو سه عاته هه رای لێ ده کهم».

خانزاد گوتی: «هه و آل و باس چیبه؟»

لاس دۆله که ی هه لکیتشا و گوتی: «عه شایه ر هه موو شاریان گرتوو. قشله و پادگان و هه موو ئیداره کان به ده ست ئه وانه وه یه».

دایه گولێ له به ر خۆیه وه گوتی: «سه د شوکور به کفن دزی پێشوو». ئه وسا به ر زتر دریه ی پێ دا. «باوکت بۆ نه هاته وه؟ نه کا خۆی له کاروباری عه شایه ر هه لگورتین؟»

لاس دوو مست ئاوی به روومه تیدا کرد و به پللیکانه کانداهه لگه را. «ناسه لامه تی له ریش سپییانی شاره که به. ده ته وێ له کونی ژووره وه خۆی و خه لک هه والی بۆ پیننه وه؟»

دایه گولێ به خۆیدا شکایه وه: «باشه، له کوئیه؟»

له مالی خه تیب.

مه یته کان چیبان به سه ره ات؟

خان ئه مری کردوو مه یتی هه ر دوو لا بنیژرێ.

خانزاد له کاتی که دا میزه ره که ی لێ وه رده گرت بیسته کینێ، گوتی: «ئهی دیله کان؟» له وان خۆش ده بی. له وانه ی په نایان بۆ مزگه وتی جامیعه ش بر دووه، خۆش ده بی.

خانزاد دیسانه وه گوتی: «ئهی خه لکی شار؟»

برۆنه وه سه ر کار و کاسبی خۆیان. دیهاتی تالانچیش ده بی بگه رینه وه.

که واته شه ر دوابی هات؛ ها؟

دایه گولێ له بهر خۆیه وه گوتی: «تا که ی دوا ی نه یه ت؟ خودا ده زانی چه نده ها که س کوژراون...»

خان له گه ره کی ژوو روو له مالی حاجیبه کی تاجر باره گای کرده وه. هه ر ئه و رۆژه و سوو ئاغا و چه ند که سی تر له ریش سپییانی شار دیده نیانی لێ کرد. و سوو ئاغا له و دیده نییه ته نیا نه و نه ده ی بۆ ماله وه گیه راپیه وه که خان به لینی به خه تیب داوه ژن و مندالی ئه فسه ره کان بۆ ولاتی خۆیان ده نی رته وه. خان گوتبووی هه ز ناکا نامووسی خه لک به بارمته بگرێ. ئه و هه واله هه موویانی خۆش حال کرد. دایه گولێ گوتی: «ئه وه ی ده ره سته ی نامووسی غه واره بی، ده ره سته ی نامووسی خه لکی شاره که شه».

رۆژی دوابی لاس هه والیکی ناخۆشی هینایه وه. «ئاغاکانی ته موته له میره دی ریبان به ژنه ئه فسه ره کان گرتوو و تالانیان کردوون. جگه له وه ش ته مایان له نامووسیان کردوون».

خانزاد له و هه واله داچله کی. ئه وه یه که م جار نه بوو هه والی ده ستریتژی بۆ نامووسی ئافره ت ته زووی به له شدا ده هینا و دا یده چله کان؟ به شه رمه وه سه یری لاسی کرد و لیبی ورد بووه. لاس هه میشه ئه و چه شنه هه والانه ی به بیزه وه ده بیست و ده گیه راپیه وه. له وه دوا بیزه که ی ده بووه بیزاری و دوابی تر ده بووه چه شنیک سووکایه تی پێ کردن و پێ هاتن. خانزاد نه یده زانی کامه به شی ئه و هه واله و هه هه سته کی له پیاودا ده رووژاند. کرده وه که که داگیر کردن و تالان کردنیکی زۆره مله بوو؟ بکه ره که که داگیر که ر و تالانچی و هه میشه پیاو بوو؟ یان تالانکراوه که؟ ئافره تیکی بێ ده سته لات و بێ تاوان؛ کامه یان؟ خانزاد تینه ده گه یشت. یان هه سته که ی لاس ئالۆز بوو، خۆی به ده سته وه نه ده دا. راسته دژوینه کانی ئاراسته ی تالانکه ر ده کرد و کرده وه که به لایه وه پیس و قیزه ون بوو. به لام ه یچ هاو خه مییه کی له گه ل تالانکراوه که تیدا نه بوو. ئه گه ر به زه بی و هاو خه مییه کیش بوو، بۆ ژنه که نه بوو، بۆ خاوه نه که ی بوو؛ بۆ بنه ماله و به تاییه ت میرده که ی بوو. خانزاد له شتیکی

تر ده گه را. ده یویست بزانی دهر باره ی ژنه که چوڼ بیرده کاته وه. شتتیک که رهنگه لاس ههرگیز بیبری لی نه کرد بیتته وه. خانزاد روژانی دوا نه و ته زوو و داچله کینه بیبری ده کرده وه، له وه دست در پئیانه دا نه وه ی به تالان دهره سامانی ژن بوو؛ خودی ژن و هیچی تر. که واته ده بوو له گه ل نه ودا هاو خه می بگردی. بزیه له ناخه وه بو ی ده گریا؛ بینا سیبایه یان نا؛ نزیک بوویا یان غه واره، کورد یان عه جه م؛ ژنه نه فسهر و خان یان ژنه ره عیه ت و هه ژار. هیچ جیاوازیبیک نه بوو. له بهر نه وه ی ته نیا سامانی ژن ناموسی بوو. هیچ ژنتیک جگه له و سامانه هیچی تری نه بوو. هه موو ژنتیک بی نه و سامانه مروفتیکی دامای تهریک بوو، که که س، ته نانه ت ژنانی تریش، ته نانه ت دایکی خوئی به زهیی پیدا نه ده هات و خه می بو نه ده خوار؛ که س نه یده لا و انده وه و نه یده و یست.

له و روژوه تفه نگیچی کورد، له بری نه منیه و ژاندارمه ی حوکمه ت به شاردا بلاو بوونه وه. نه گه ر چی که م که س لیبان ده ترسا، به لام که م که سیش هه سته به حه سانه وه و ناسووده یی ده کرد. وسوو ناغا ده یگوت: «سه د شوکور به کفن دزی پیتشو. جاران نه گه ر زولمیک ده کرا به ده سته ی غه واره ی دوولنگه له پی ده کرا. به لام نیستا هه ر هه تیوه به ره لایه ک ساقویتیکی به شان وه یه و حوکمه ت ده کات».

عه شایه ر که و تبونه له شکرکیشی. سه قز و سه رده شتیان گرتبوو. پیاوان نه وه هه والانه یان ده هینیا وه مال. به لام ژنان هه والی تریشیان ده بیست. خان و خانزاده کان هه ر روژه کچیکیان به زور ده سه ند و له خو یان ماره ده کرد. گزیر و نوکه ره کانیش خو یان له ژنان داده گرت.

راسته سه لیم خان رابه جوانیتی بی ماره و ته لاق به دیار خو یه وه به ستوته وه؟ خانزاد هه ر روژه پرسیاریکی رووبه رووی لاس ده کرده وه. لاس نه گه رچی رقی له حوکمه ت و دلی به تفه نگیبیه کان خو ش بوو، به لام له م ناخربانه دا زیاتر له هه موو که س بیبری له بارو دوخه که ده کرده وه.

بارامه ره ش دوو جار به میوانی سه ری لیدان؛ نه و گوروبانه مه هابادییه که شه وی هانتی رووسه کان میوانیان بوو. هیچی له پیاوه که ی نه و شه وه نه ده چوو، ره زا سووک و توکمه. له روژگار که رازی بوو. بزه له روومه ته ره شتاله که ی نه ده تارا. ده تگوت دیت و دلخوئی به ماله که دا بلاو ده کاته وه: «خه متان نه بی روژی خو شمان له به ره»

نه وه ی ده یگوت لاس ده یقوسته وه. وسوو ناغا به بی باوه ربیه وه سه ری لی راده وه شانندن. دایه گولتی دلنیا بو «که له کی کورد سه ناگری». خانزاد له هه موویان په رو شتر، له بهر

خو یه وه ده یگوت: «به نیمه چی کی حوکمه ت ده کا».

خانزاد بیزاری خو ی له بارام بو نه ده شاردرایه وه. له سه رته سه رتی له گه ل لاسدا و له وه ی بیبری و میتشکی داگیر ده کرد، ده ترسا. بارام هه موو جار ی باوه شتیک روژنامه و کاغه زی کوردی بو ده هینا و لاس دوخو تندنه وه یان به هاو و پیکانیدا بلاوی ده کرده وه.

خانزاد نه و شه وه بو یه که م جار خه ونی به بارامه ره شه وه بینی. له ماله کونه که ی وسووناغا له گه ل لاس سه رته و چیه یان بوو. بارام وه ک ساله ها له وه پیتش گنج و توکمه، به لام لاس وه ک چوڼ مارف گتیرا بوویه وه په که که و ته و داماو بوو. نه و خه ونه و هه موو خه ونه کانی تری نه و شه وه ی له گه ل به ناگا بوونه وه دا چوونه خانه ی فراموشییه وه.

خانزاد زووتر له هه موو به یانیه کی تر به ناگای بووه. هه سته به قورسی سه ری کرد؛ پیتی و ابو نه خو شه. له دلله وه خو ش حال بوو. نه خوئی ده یخزانده نیو جیگه و له سه رلیشیاوی روژیکی ناخو ش رزگاری ده کرد. بی نه وه ی لیفه که له خو ی بکاته وه ته سلیمی حال ته که بوو. به لام نیسه که تا ده هات زیاتر دهره ویه وه و له گیانی دهره چوو. ته نیا له ش گرانی و ته مه لی ده مایه وه. به نابه دل هه ستا. به هیوا بوو له گه ل به رزیونه و هیدا سه ره گیتزه ی تووش بی و بکه ویتته وه. سرکه بییه کی ره شی له سه ر به ست و توند جه ری دا نه وه به س نه بوو بیبری کرده وه به درو خو ی بخاته حالی جاو: «کی ده زانی چه نده ناساغم.» چای به ژوو ره که دا گتیرا، فره خه ی نه دی. به ره و په نجه ره که چوو. فره خه له حه وشه له حاست باخچه بچو که که راوه ستا بوو. خانزاد دلنیا بوو نه و شه وه خه وی لی نه که و تووه. رووی لی وهر گتیرا و وه ک هه موو به یانیه کی تر به ره و ناوینه گه وره که چوو؛ له خو ی روانی. به سرکه بییه ره شه که وه جوانتر بوو. جاران بووایه بزیه کی ده هاتی و به خو ی ده گوت «هیشتا به ته وه ماوه کچی». به لام نیستا هه موو خوئی به کی لی نامو بوو. ته نیا ناواتی نه وه بوو خو ی به پیتوه نه گری و بکه ویتته زه وی. چی له وه با شتر له م حاله ی ده دزیه وه؟ له م ژوو ره و له نیگای فره خه و نه و ترسه کوشه نده که له چاویدا هیلانه ی کرد بوو. له دیتنی یادگار و له و شه پوله شه رمه که بی بزیه بیبانه خو ی به که ناری رو حیدا ده دا؟ جیره ی دهره کی ژووری یادگار هه موو بیبریکی لی تاراند. ناوری دایه وه. شه رم و ترس، هه ست به سووکی و نازار له چاویدا کویونه وه. نیگای وه ک مه لی سه ر براو که و ته باله کوته. به هیچ شو تینیکه وه به ند نه ده بوو، له هیچ کوئی تو قره ی نه ده گرت؛ ناچار رشتیه به ریپی خو ی. ده سته به سنگیه وه نووساند و په نجه کانی له یه کتر گیر کرد، چ ده بوو نیستا له جیدا بکه و تایه؟

«تاکه‌ی؟» له‌وه‌ده‌چوو یه‌کیتک له ناخه‌وه لیتی پرسی. گوتی: «تا برانه‌وه‌ی ئەم رۆژه». «ئە‌ی له‌وه‌دوا».

«هه‌تا هه‌تایه. بۆ هه‌میشه...» تا‌پۆیه‌ک له‌ده‌رکه‌ی ژووری یادگار‌ه‌وه هاته‌ده‌ر. ئارام و له‌سه‌رخۆ. به‌یانی باش.

یادگار بوو به‌یانی باشی لێ ده‌کرد؛ تا‌پۆی یادگار، سیبهری یادگار؛ «ئە‌ی خۆی. کوا؟» پیتی وابوو به‌رز ئە‌وه‌ی پرسی. له‌به‌ر چاویدا یادگار هه‌یکه‌لیکی ترسناک بوو. ئە‌ندامه‌کانی له‌شی له‌یه‌ک ره‌ویبونه‌وه. که سه‌یری روومه‌تی ده‌کرد، تا‌پۆیه‌کی بێ سه‌ر بوو. که نیگای به‌له‌شیدا شو‌ر ده‌کرده‌وه، سه‌ریک و جووتی پیتی ده‌دی، بێ سنگ و به‌رۆک و ده‌ست. که سوکنایی به‌دیتنی هه‌نگاوه‌کانی ده‌هات، پیتی گوم ده‌بوو. خانزاد ترسا. «بۆ وام لێ هاتوه‌؟» ترسه‌که مه‌یدانی به‌شه‌رم چۆل کرد. سه‌راسیمه‌ بوو؛ چه‌زی ده‌کرد باوه‌ش به‌یادگاردا بکا و بلتی: «کوا سه‌رت کورم؟ کوا سنگ و به‌رۆکت؟ کوا ده‌ست و پیت؟» چه‌زی ده‌کرد له‌ ئامیتری بگری و ده‌ست به‌گشت گیانییدا به‌یتنی و به‌خۆبه‌وه بیگوشنی تا دل‌تیا‌بێ. ئە‌وسا به‌سه‌ریدا بگری؛ به‌کۆل، وه‌ک ئە‌و ده‌مانه یادگار مندا‌ل بوو. ئە‌و ده‌مانه که لاس تازه‌ سیبهری له‌سه‌ر دزیبۆوه چه‌زی ده‌کرد به‌سو‌زه‌وه بیلا‌وینیتته‌وه.

هه‌ستتیک‌ی ئان و ساتی پالی پتونه‌نا، ئە‌ژنۆی به‌دوا‌یدا نه‌هات. له‌وه‌ ده‌چوو هه‌موو ئە‌ندامه‌کانی له‌شی له‌جووله‌ که‌وتبن. ته‌نیا چاوی بۆ ما‌بۆوه. چاوی درۆزن و گالته‌باز. «به‌یانی باش» له‌گو‌تیدا وه‌ک چۆره‌ی باران، وه‌ک ره‌هیلله‌ له‌ تاریکیدا، له‌ ته‌نیا‌یی و بێ که‌سیدا، ترسناک و کوشه‌نده‌ ده‌نگی ده‌دایه‌وه.

«به‌یانی خۆت باش کورم. ژیانته‌ باش». تا‌پۆکه‌ نه‌ما‌بوو. خانزاد به‌ترس و چه‌په‌سا‌وییه‌وه له‌ خۆی پرسی: «کوا یادگار؟» چاوی به‌ژووره‌که‌دا گیترا، که‌سی نه‌دی، ده‌رکه‌ی ژووره‌که‌شی ئاوه‌لا‌بوو. که واته... به‌رز پرسییه‌وه: «کوا یادگار؟...» چوو ده‌ر.

فه‌رخه‌ بوو وه‌لامی ده‌دایه‌وه. خانزاد زیاتر چه‌په‌سا. ئە‌و ده‌نگه‌ له‌ کامه‌ قورگه‌وه ده‌هاته‌ده‌ر؟ به‌گو‌تچکه‌ی ئاشنا و نامۆ‌بوو. فه‌رخه‌ له‌دوینتیه‌ تائیتستا ئە‌وه‌نده‌ی گو‌تیبوو: «چوو ده‌ر». ده‌نگه‌که‌ ناسک و زو‌لال بوو. ده‌تگوت له‌ گیانیکی ئارامه‌وه دیتته‌ده‌ر. خانزاد لیتی ورد بۆوه. ده‌یویست له‌ ده‌لاقه‌ی ئە‌و گوته‌وه خۆ به‌ ژووری ئە‌ندیشه‌ی دا بکا.

ده‌یویست بزانی له‌ پشت ئە‌و رواله‌ته‌ ئارامه‌وه چ تۆفانیک هه‌لی کردوه. ره‌نگه‌ له‌دله‌وه گو‌تیبیتی: «بیدرکینه. چی له‌میکش‌تدایه‌؟» بێ گومان چاوه‌روانی قسه‌ی تر نه‌بوو. به‌لام فه‌رخه‌ ده‌بوو شتتیک‌ی تر بلتی. نه‌یده‌زانی چی. هه‌روه‌ها که نه‌یده‌زانی ئە‌م حاله‌ته‌ تاکه‌ی ده‌وامه‌ی ده‌بێ. فه‌رخه‌ هیچی تری نه‌گوت. ئارام دانیش‌ت. خانزاد ترسه‌که‌ی لێ بوو به‌ده‌مارگرژی و تووره‌یی: «مردن له‌م حاله‌ خۆش‌تره». له‌ناخه‌وه گو‌راندی: «نه‌فرته‌ له‌ تۆ و له‌ خویته‌ی به‌ده‌ماره‌کان‌تدا دیت و ده‌چی. نه‌فرته‌ له‌و بیده‌نگییه‌ت». یادگاریش له‌و خویته‌بوو. میراتگری ئە‌و بیده‌نگی و بێ قسه‌یییه‌: «که واته نه‌فرته‌ له‌ یادگاریش».

«کوا یادگار؟ ئە‌و تا‌پۆیه‌ چۆن و بۆ کو‌ی چوو؟ نه‌کا...» بی‌ری خانزاد فری. ئە‌ندیشه‌ی وه‌ک کلافه‌ به‌نیکی ئالۆز جه‌مسهری گوم بوو. له‌ فه‌رخه‌ نزیک بۆوه. له‌ حاستی رووخا و ده‌سته‌ودامیتنی بوو. «شتتیک بلتی فه‌رخه».

فه‌رخه‌ ملی به‌لاره‌وه نابوو. خانزاد تووره‌تر گوتی: «قسه‌ بکه‌ فه‌رخه. یادگار بۆ کو‌ی چوو؟»

فه‌رخه‌ پیتی وابوو یادگار بۆ لای باوکی چوو. به‌بروای ئە‌و یادگار مافی بینینی باوکی بوو. خانزاد هه‌ر دوو ئە‌ژنۆی راته‌کاند و گوتی: «نه‌کا ئە‌ویش...». قسه‌که‌ی بۆ ته‌واو نه‌کرا و له‌قوله‌ی گریانی دا. فه‌رخه‌ گوتی: «نه‌کا چی؟»

نه‌کا ئە‌ویش بروا سه‌ری خۆی هه‌لگری.

بۆ کو‌ی؟

بۆ ئە‌و دۆزه‌خه‌ وا باوکی چوو.

سه‌رسامییه‌که‌ی خانزاد فه‌رخه‌ی نه‌گرتته‌وه. گوتی: «له‌ ده‌ره‌وه‌ی ئە‌م شاره‌ هیچ شتتیک نییه‌ یادگار شویتنی که‌وتی».

–ئە‌ی باوکی شوین چی که‌وت؟

«باوکی؟» فه‌رخه‌ بی‌ری بۆ سالانیک له‌وه‌ پیش چوو. له‌ لاسیان پرسیبوو: «شوین چی ده‌که‌وتی؟ بۆچی ده‌چی؟» لاس له‌گه‌ل زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی تال وه‌لامی دا‌بۆوه: «بۆ جه‌ره‌یه‌ک ئاو شاری پێ بکو‌ژینمه‌وه».

چوار

پانزه سال له وهدوا شه ویک لاس له سهر بانیژهی مالیک- که رهنګه نیستاش خه لکی شار پیی بلین مائی و سووئاغا- وهک دپلکی بیزار که و تپوهه بیی پایزه شه ویکه وه که مانګ وهک مه جمعه به کی پر له پروونا کایی تیشکی شیناوی به سهر شارد ا بلاو کردبوه. توژالیک نهرم و هاوریشمی زیوین وهک بهرگی زه ما وندی بوو کیکه نه فسانه یی به سهر دارو گل و بهرددا کشابوو و دهریسکایه وه. کوره گه وری و سووئاغا به تاقی ته نیا به کولانه داخراوه که یاندا ده هات و ده چوو. کولانیک و خشپه ی جووتی پی و سه مای تاپوئاسای سیبه ری لق و پویی داره کان که له پشت په رژین و ته یمانه کانه وه به سهر کولاندا شوپسونه وه. شارکپ و خاموش، هره شه ی مه ترسی له سهر بوو. هه والی چاوبزی روودا ویک لپی راسابوو. شار نه جیب و بی تاوان، وهک مندالیک پاک و بی گهرد له لانکه ی سروشتدا خه و تپوو. «تاربه یا» دهستی له گهردنی «بابوس» دا. «بابوس»، شان به شانی «دووزین» و «سلیمان بهگ» کز به گورپچه ی میوانه کانیدا شوپس بپوه.

لاس ته نګه تاو بوو؛ وهک سروشت ماری خه مییک له سهر دلپی په پکه ی خواردبوو. بوغزی مهراقیک بهرینگی گرتبوو. له هه موو شتیک زیاتر له بیده نگی وهرز بوو. پیی و ابو دیواریک ته قیو، نیستا یان ساتیک تر به سهریدا ههرس دینی. هه موو ده نگیک، ته نانهت خسه ی گه لای داره کان به دهم شیاوه و گل و بهردی گوتسبانه کان که به چنگ و دنووی چوله که دهرژانه خوار، دایانده چله کاند. ده نګه کان جارو بار زیاتر ده بوون. گورگه لووریک دوور، سه گهرپیک نریک و خشپه ی مار و میروو. که و ته سه رکونه کردنی خوی: «بریا منیش برؤشتمایه». و سووئاغا له بهری پاراپوه و ریشی له مست نابوو: «نه مه گالته ی پی ناکری، کورم». دایه گولپ به سهریدا گریابوو: «دهرد کهم لی مه که به دوو دهرد، لاس». لاس به قسه ی که سیانی نه کردبوو. ته نانهت گوتی به خانزادیش نه دابوو. خانزاد تازه بار و زه یستان بوو. هیشتا چله ی مه رگی دایکی و حه و ته ی له دایک بوونی یادگار نه چوو بوو. بی رهنګ و لاواز له پال لانکه که دا راکشابوو. دایه گولپ پیی گوتبوو: «کچم وهک منت لی قه و ماوه. وهک دایکت براژنه حه لای ره حه ته ی. هه سته خوت و ه پپچه».

خانزاد چاوی بو لاس هه لبریبوو. وهک نه وه لپی بپرسی: «لاس، نه وه ناموژن چی ده لپی؟» لاس به بیزار بیه وه سهری له قاندبوو. «هه سته. ده بی شار چول کری... چول کری». شار چول بوو. ده تگوت ساله هایه چول بووه. لاس بیی شه وانی پیتشو که و ته وه. نه وه شه وانه که جاهیل و ههرزه کار ده سته ده سته به پال دیواری کولانه کاند ده ستیان ده خسته بن گوتیان و چاویان بو په نجه ره کان هه لده پری: «سه و زله ی سه و زه. باریکه ی مندال، من به رهنگی زهرد، تو به لپیو نال. یاخوا به دکارمان بی به کوی زوخال...» لاس له نه و سهری کولانه وه بو نه مسهر، نه و گورانیبه ی له بهر خویه وه گوته وه. نه و سا خوی به حه و شه دا کرد و به پلی کانه کاند هه لگه را. «تاق... تاق... تاق...» مه لیک ده یخویند؛ له دووریان له سوچیک میشکی لاسدا. له دانه جیره ی نه خوشیتکی خه و تپوهه ده چوو. به دوایدا ده نگیک وهک ده نگی مرؤف ناله ناسا له بهرینایی شه و که دا خا و بوو. لاس وهک نه وه به ژوو سهری نه خوشیتکی په ککه و ته وه بی، بیی کرده وه: «نه کا دوا هه ناسه کانی بی؟» دهر فته ی نه بوو له خوی بپرسی، کی؟ زریکه یه کی دووری بیست گوی قولاغ بوو. هواره یان جار؟ ده ست به جی تینه گه یشت. ده تگوت له قوولایی میژووی ولاته و دیه، له نوو ته کترین سوچیه وه. وهک به ردی له بن میچی نه شکه و تیکه وه بو ناو گولپ بهر بوو بیته وه. لاس ههستی به شلپه ی کرد. پاشان شه پلپکی هیور، «نای خه لکینه...!» خه لکینه؟ پیکه نینی به هواره که هات. «نای خه لکینه... کینه... کینه... کینه...!» شه پؤل به شان و ملی دیواره کاند ده خزی. ته یمان و په رژینه کان به ربان پی نه ده گیرا. «کینه... کینه...» لاس گوی نه دایه. هه والیک تازه نه بوو. کونه جاریک بوو به مندالیش له دایک و باوکی بیستبوو. «به نه مری خان... نه گهر که سیک... له شارد ما بی... هه نیستا... چولپ کا... شار ناگری تی به رده در... ناگر ناگر... گر... گر...» جار که باوکی و بهیر هینایه وه. گوتبوو: «بو تینا گه ی لاس؟ ناگری تی به رده دهن... گری تی به رده دهن... تی به رده دهن...»

لاس نه بیده زانی چهند جار لپی دووپات کردبوه. پیتشر باوکی و هها نه دیوو. ده ست و پلی خوی بو کوه نه ده کرایه وه. له رووی بهاتایه ده گریا. «له گه لمان ری که وه کورم. به گالته ی مه زانه. شار سووتان حه قایهت نیبه».

لاس به حه قایه تی ده زانی. درؤ، هه ره شه، پیلان، نه تک کردن. هه موو شتیک جگه له وهی ده گوتری. «به نه مری خان... تا ساتیک تر... بلتسه ی ناگر له ناسمانه... سمانه... مانه...»

بیدهنگی جارچی ژاوه ژاویکی به شوتینه وه بوو؛ وهک غه لبه غه لبی جنۆکه. لاس تی نه گه یشت. به لایه وه وهک سیبهری ئالۆزی ئاپۆره یهک له سه ر په رژین، له یهک هه لته داوار دراو. ته قه تهق و شه قه شهق. ناو به ناویش قهریشکه ی فیشه کیکی ده رچوو له گه ره کی ژووروه وه بوو. «دهستیان به راوورووت کرد». له بهر خۆبه وه ئه وه ی گوت و موچرکه ی بیرتیکی کۆن دیسان به میشکیدا تیپه ری: «که واته پیلان بوو». بزه ی خۆشی له گیانیدا توایه وه. خۆزگه ی به خۆی هات. ته نیا که سیک بوو شکی بۆ پیلانه که چوو بوو. به باوکی گوتبوو: «دهیان هوی خه لک شاربان بۆ چۆل کهن و ئه وانیش به ئیشتیای خۆیان چی له مال و دوو کانه کاندای، بیبه ن».

ئه مه له شار سووتانه که به لایه وه ناخۆشتر بوو. پیتی ئه تک بوو. ئه تک کردنی شاریک. به دهنگی بهرز گوتی: «من ئه و ئه تکم به شانی خۆم ره و نه بیینی». له دهنگی خۆی داچله کییه وه. ئه وسا وهک ئه وه سیوای له دهنگه که بوو بیته وه به رزتر گوتیه وه: «من ئه و ئه تکم به شانی خۆم ره و نه بیینی». له و کاته دا پیتی وابوو سالانیک به سه ر ئه م شه وه دا تیپه ریبه و ئه و به شانازییه وه بۆ منداله که ی ده گیتیه وه. چرا فانوسه که ی هه لگرت و خۆی به دیوه خاندان کرد. تفه نکه که ی باوکی هه لگرت و له شانی کرد. له دلای خۆیدا بریاری دا نه هیلتی تاچه پیا لۆکه یهک له مالی ئه وان به تالان به ن.

دیسان به ره و بانیه که ره و شه وه. شار له ژیر ریژنه ی تریفه دا بوو. ده یزانی ئه گه ر باوکی له لای بوایه ده یگوت: «حه یف نیبه ئه م شاره بسووتی؟»

دایکی پیتش له ره ویشتن گوتبوو: «خودایه بۆچی ده بی وه چه ی چه ند جار شار سووتان بیینی؟»

لاس بریای به هه واله که نه بوو. له میشکیدا سووتانی شاریک نه ده گونجا! نه ده کرا به ئه مری که سیک - تاچه که سیک - مه شخه ل به گوتبانه ی مالی که وه بنین و گر وهک لافاو شار بته نیته وه. لاس نه یده توانی بیر له شاریک بکاته وه که سه رتاپا گری پۆشیبی، کل و کۆی دامرکابی و بوو بیته خۆله میش. له خۆی پرسیبوو: «ئه ی ئه و که سه دوا بی چی ده کا؟ بۆ کوئی ده چی و چۆن سه یری ئاگره که ده کا؟ سه یری خۆی، دهستی خۆی؟» بۆیه به دلنیا بییه وه گوتبوو: «درۆیه، گوترابی و نه گوترابی درۆیه. پیلانه. یان هه ره شه یه بۆ ترساندن خه لکی شار».

خه لک له یه که م ره وژی بیستنی هه واله که وه ترسابوون. پیاوان له مزگه وتی خاندان

کۆبسونه وه. سه ربان و بانیه، هه وشه و هه سار، ته نانه ت کۆلانه کانی ئه و ناوه ش له خه لکی ره ش و رووت جمه یان ده هات. زۆربه یان له بهر تیشکی هه تاوی پاییزدا خۆبان هه لخه سته بوو و خۆبان ده خوراند. یان له بهر زۆکی که واکانیان و پزوی پانتۆله کانیان ئه سپییان ده وژی. ژنان و مندالانیش له بهر ده رکه و قه راغ ته یمانه کان له ناو گل و خۆلدا دانیشته بوون. دیه نه که له ره وژی مردنی گه وه پیاویک ده چوو که خه لک چاره وروانی ناشتنی بن. پیاو ماقوول و حاجی و تاجر هکانی شار له ژووری مزگه وت بوون. بۆ دیتنه وه ی ریگه ی چاره و په شیمان کردنه وه ی خان راویژیان ده کرد. خان پیتشتر به گزاده کانی بۆ دیوه خان بانگ کردبوو؛ پیتی راگه یانده بوون سه رتیب ئه فشار ناویک به یارمه تی تیله کۆبیان ده یه وئ هیرشبان بینیته سه ر.

وسوئاغا له زمانی به گزاده یه کی دۆستیه وه بۆ لاسی گیترا بۆوه که خان هه رگیز نه وه ند ه تووره نه بووه. داوای لی کردبوون بۆ به ره له سستی سپای حوکمه ت یارمه تی بدن. به لام به گزاده ی بانه پیتل نه بوو بوون. «بۆ ده بوو پیتل بن؟» به گوتی یه کترباندا چرپانده بوو. له ماوه ی ئه م دوو سه ساله دا سه د ئه وه ند ه ی پیتوست یارمه تی خانیان دا بوو. له شاری سه قز، له شه ر له گه ل تیله کۆبیان؛ بۆ گرتنی مه ربان، تاکه ی ده بوو له گیرفانی خۆبان خه رج بکه ن و تفه نگی خۆیان به کوشه ت بدن؛ به گزاده ی بانه ماندوو بوون. نه یانده زانی له پیتنای چیدا شه ربان کردوه. له م ماوه یه دا گه لیک که متر له سه ر ده می «له شکر» و «لاهیجی» خاوه نی ده سه لات و قه رار بوون، هه مو ئه رکی شه ر و له شکر کیشی له سه ر ئه وان بوون به لام ده ور ده وری خان بوو. نا، ده بوو ئیتیر واز بیین. حوکمه ت نه خۆش ده که وئ و نامری. ئیمسال یان سالیک تر شار ده گیتیه وه و دار و په ت هه لده خری، ئه وسا ئه وه ی ره وژی که له ره وژان ده نکه جۆبه کی مالی پاشای خواردی، بی ئاره ق ده رناچی. به گزاده ی بانه پیتان وابوو تا ئیتستاش هه له یان زۆر کردوه که نه ده بوو بیکن. خان تووره ببوو. هه ستابوه سه ر پیت. چاوی لی ده ره پرا نده بوون. دهستی بۆ ده مانچه ی بهر پشتینی برده بوو. ئه وسا به رقی و تووره بییه وه، وه ها که حه زی کردبوو له بری ئه و قسه بۆ کردنه تفیان لی بکا. گوتبوو: «من شه ره فی ئیوه ده پاریزم. ئیتستا ئیوه حاکمن. سبحه ینی حوکمه ت بگه ریته وه چارشیوه له سه ر ژنه کانتان داده مالی و سه ربان پت رووت ده کا. ده بی خۆشتان دوو لنگه له پیت بکه ن. هه تیوه شارستانی شویتان ده که ون و شاربه درتان ده که ن».

قسه کانی خان سوودی نه بوو بوو. خان کابراهی کی ئیراقی بوو. شتیک بقه و ما یه خۆی و مال و مندالی ده چوونه وه بۆ ئه و دیو. ئه مان چی؟ بۆ ده بوو به ناگری ئه وه وه بسووتین؟

خان له هه موو شتیتیک گه یشتبوو. عه شایه ری ترساو وهک که له شیری به زیو بوون. چاوه روانی هیچیان لی نه ده کرا؛ بۆیه بیده نگه ی لی کردبوو. به رهو په نجه ره ی دیوه خان چووبوو. شار له ژیر تیشکی تیزی خۆری پاییزدا پتی پیکه نیبوو، گالته ی پت کردبوو. «دهور دهوری خانه». ئەو دهمه وا له هه موو کۆلان و شه قامیک ئەو دروشمه ده درا، به سه ر چووبوو. خان پیشبینی دروشمی سبچه ینی و دوو سبچه ی ده کرد: «دهور دهوری سه رتیپ ئە فشاره...» رهنگه دروشمی خراپتربیش. جنیپو و سه رکۆنه ی خانی هه لاتوو. بۆ که م رووی دابوو؟ «شارستانی وه فایان بۆ که س نییه». خان پروای به و قسه یه بوو. هه ر ئەوه ش بییری سووتاندنی شاری له میتشکدا گووراندبوو. سه ری به حاسته م له قاندبوو. دهستی له به ر پشتین دهره ینابوو و... به ئارامی چه ناگه ی خۆی خوراندبوو. بزده ی کی تال نیشتبوه سه ر لیوی و گوتمووی: «دوا من نابج شاریک بیی پیم پیکه نی و گالته م پت بکا».

بۆ پیاوی خاوه ن ده سه لات سه ره تای خه یالیک کۆتایی رووداوه پشتی له شار کردبوو و ئاوری له به گزاده کان دابۆوه. هه موویان به سه ر پیوه بوون. وهک ئەوه په له ی روشتنیان بووی. له چاوی خان ورد بوو بوونه وه. وهک کوانوو پزبسکیان لی بوو بۆوه. بپاره که یان ئەوه نده یاخی کردبوون که نه ترسین. خان له وه گه یشتبوو پتی تووره تر بوو بوو. ماوه یهک له بیده نگیدا هیشتبوو نیه وه. رهنگه ویستبیتی جه ساره ته که یان لی بسیتیته وه. دوا ئەو ماوه زمانی به حاسته م هاتبووه. گو: «دوا خۆم شاریکتان بۆ نه یلتمه وه ته سلیم به حوکمه تی که ن و خه لات وهر بگرن». ماوه یه کی تر بیده نگ بوو بوو. بۆ ئەوه سه ره تاته کی پرسیار له چاوی یه که یه که یاندا بیینی. ئەوسا دوا هه م قسه ی کردبوو و دوا یی به کۆبوونه وه که هینابوو. «شار ده سووتینم...»

ئەو هه واله له ئان و ساتدا خۆی به هه موو مائیکی شاردا کردبوو.

سپای خان تیک بشکی شار ده سووتینی.

هه ره شه یه.

هه ره شه یه که بۆ ترساندن خه لکی شار.

هه ره شه یه که بۆ پیمل کردنی به گزاده ی بانه.

ئەو هه ره شه، خه لکی شاری له مزگه وت کۆکردبووه. وسووناغا له ژووری مزگه وت بوو. لاس له حه وشه ی مزگه وت له گه ل کۆمه لیک له دۆست و براده ره کانی قسه ی ده کرد. له پر ئاپۆره ی خه لکه که شله ژا. ئەوه ی دانیشتبوو یان راکشابوو، راست بۆوه. حاجی بابه و

حاجی حه مه عه زیز، دوو ریش سپی ناسراوی شار، له ناو په نجه ره ی لای چه پی میحرا به که وه راوه ستابوون. لاس چاوی بۆ باوکی گتیا. له ته نشت په نجه ره که، روو له ژوور و پشت له دهره وه دانیشتبوو. مامۆستاش ها ته نیو په نجه ره که. چه ند جار دهستی راته کاند و داوای بیده نگه ی کرد. خه لک بیده نگ بوون و چاویان له ده می بری. مامۆستا وهک هه میشه سی چوار ئایه تی به دوای یه کدا خۆینده وه و حه دیستیکی گتیا یه وه. خه لک وهک جارن تامه زرۆی بیستنی نه بوون. وریته وریته به رز بۆوه. مامۆستا تیگه پشت و له کورتی پرانیدیوه: «ئیسستاش جه نابی حاجی بابه و حاجی حه مه عه زیز جوژیاتی مه شه ره ت و ته دبیری ئیمه تان بۆ ده گتیه وه».

حاجی حه مه عه زیز قسه ی کرد. بپاریان دابوو هه ردووکیان بۆ لای خان و دهسته و دامینی بن تا له بپاره که ی پاشگه ز بیته وه. دوا قسه کانی حاجی، خه لکه که بلاوه یان لی کرد.

لاس له شه قام چاوی به فه رخه ی برای که وت. دیار بوو به هه له داوان له شوینی هاتبوو. پتی وابوو مژده ی مندال بوونی خانزادی پییه. گورجی به ره و پیری چوو. فه رخه هه والی هاتنی بارام و دوو که سی تری پت گه یاند. ئەوه ش مژده یه کی ناخۆش نه بوو. لاس هه بییی لی کرد. خۆش حال بوو له وه ها روژیکدا بارامی ده دی. فه رخه شان به شانی بوو به خۆشبییه وه باسی میوانه کانی ده کرد. هاوړیکانی بارام دوو پیاوی که له گه ت بوون که ده مانچه یان له ژیر پشتینیانه وه به ستبوو. گوایه له کورده کانی ئەودبوو بوون و به ره و ئیتراقیش ده گه رانه وه. لاس گورجتر هه نگاوی نا. که گه یشته وه، بارام و هاوړیکانی روشتبوون. به تووره بییه وه به دایه گولیی گوت: «ده بوو تا من ده هاتمه وه راتگرتنایه».

دایه گولیی گوتی: «ده تگوت له سه ر مه لۆدرکن. زۆر به په له بوون».

ئە ی بۆ لایان دابوو؟

ده یانگوت، ویستوومانه به سه ر پیوه چاومان پتی بکه وی. قه راره بارام ئیمرو سبه ی بگه ریته وه.

لاس تازه بییری ده کرده وه، بۆ ده بی بارم بچیت بۆ ئیراق. گوتی: «نه یگوت، بۆچی ده چی؟»

دایه گولیی گوتی: «ئەو هیچی نه گوت و منیش لیم نه پرسی».

خانزاد گوڤاریکی خسته بهر دهستی. لاس به سه یه وه پرسی: «ئهمه چییه؟» ئەوسا له گه ل پرسیاره که ی له روومه تی وردبووه. له دویشه وه وه که ژانی هاتبووه تا ئیستا زۆر

پي چووبوو. لاس لپي پرسى: «ئىستا چۆنى؟» پيش ئووى خانزاد وەلامى بداتەو، لاس ئامازەى بۆسكە ھەلتاوساوەكەى كرد و بەزەردەخەنەيەكەو كە لەپر ھەلىكوتايە سەر روومەتى گوتى: «بەيادگار بلتي زوو بېتەدەر».

خانزاد وەلامى زەردەخەنەكەى نەدايەو. گەلاوگەل دانېشت و گوتى: «دنيا ئەوئەندە خۆش نېيە ھەز بەكەم بېتەدەر».

لاس دەيزانى ھاتنى بارام و بەجى ھېشتنى ئەو گۆقارە خانزادى ترساندوو. ئەو ھەرگېز نەيتوانىبوو بارام لاي خانزاد شيرين بكا. داىە گولتي بۆ گۆپىنى قسەكان گوتى: «ئەو كتيبە چى تېدا نووسراو».

لاس دەستى بۆ گۆقارەكە بردەو. «گۆقارى نېشتمان». لەخۆشيبا ترس و دلەراو كەى ئەو شەو و رۆژەى لەبېر چۆو. ئەوسا وەك گەنجىك بەبالاي دلدارەكەيدا ھەلزن، سەيرى كرد. لەسەر رووبەرگى گۆقارەكە ئايەتتىكى قورئان ئەمرى بەعەدل و ئىحسان دەكرد. لاپەرەى ھەلدایەو. چەند لاپەرە باسى موسولمان نەبوونى قورەپش بوو. وتارىك دەبارەى عەشايەرى كورد سەرنجى راکيشا. پيى وابوو وەلامى ھەموو پرسىيارەكانى لەويدايە. وشەبەوشەى خويندەو و تىي فكري، بەلام وا دەرئەچوو. شىعەرتكى قانع خۆشيبەكەى بۆ گەراندەو. شىعەرتكى تری بەناوى «دلای دايك» بەدەنگى بەرز خويندەو. ناوى شاعیرەكە زياتر ھەستى بزواند؛ «ھەزار» پياويكى رووتەلەى ياخى لەبەرچاويدا قەوارەى گرت. فەرخە ئامازەى بۆ پەسمىكى گەرە كرد و گوتى: «ئەم كاپرايە دایناو».

لاس نەيدەناسى. پياويكى سەر رووت بوو كە رېشى وەك بزى ھېشتبۆو. ھەرکەس بوو پياو چاك بوو. لەبەرخۆبەو گوتى: «خوا راگيرى كا». بەيتى ژبیر پەسمەكەى خويندەو، زانى كار لەراگيرکردن دەرچوو. «كەواتە خوالتي خۆش بى».

دوانوتى شەوان و سووئاغا گەرپايەو. ئەوئەندە توورە بوو كەس نەيوپرا باسى بارام و گۆقارە كوردبىيەكە بكا. لاس ھەوالتي حاجى بابە و حاجى ھەمە عەزىزى لى پرسى. خان گوتى بەقسەكانيان نەدابوو. گوتبوو: «لە دارووخان، مولكى باب و باپېرم شارتيكى لپرە گەرەترتان بۆ ساز دەكەمەو».

دايە گولتي بەترسەو گوتى: «كەواتە شار دەسووتېنى؟»

خانزاد بەدەم خورپەى ئازارپكەو لە ژوورەكە چوو دەر و داىە گولتي شوپنى كەوت...

سى رۆژ دوا مندال بوونى خانزاد تەفەنگچىبەكانى خان بۆ بەرەنگارى سپاي حوكمەت

بەرەو «كەلى خان» بەرى بوون. خەلك دەيانزانى ھېزىكى وا بچووك دەرەقەتى ھېرشى حوكمەت نايەت؛ بۆيە ترسيان لى نېشت و قاو بلاو بۆو: «حوكمەت ئىمشەو شار دەگرېتەو».

وسوو ئاغا گوتى: «ئەم جارەى من دەرەقەت نايەم».

دايە گولتي بەدەم گرپايەو يادگارى مەلوتكە دەكرد.

لاس لە برى ئەو بېر لەخانزاد بكا تەو كە دەبوو بەزەبىستانى خۆى بۆ كۆچ بېچىتەو، بېرى لە بارام دەكردەو. بارام گوتبوو: «بەدلنبايىبەو رايەكى دېكە سپاي حوكمەت چاوى بەم ولاتە ناكەويتەو».

وسوئاغا بەقسەكەى پىكەنىبوو. گوتبوو: «ئەوئەى ئىو دەيلين وەك گىرپانەوئەى خەونىكى خۆشە».

بارام بى ئەو لە قسەكە بەنجى بەگوتى لاسدا چرپاندىبوو: «رۆژى خۆشمان لەبەرە. رۆژى زۆر خۆش، لاس».

لاس لە سەر بانىژەكە بېرى دەكردەو «بلتي بارام ئىستا بەتەفەنگەو لە پشت سەرى چارچىبەك بەشەقامى شارىكدا نەگەرئى؟» ئەوسا وەك ئەو بارام ئاگاي لە بېر كەردنەوئەى بووبى بەخۆيدا شكايەو. بارام ھەمىشە بەدلنبايىبەو قسەى دەكرد. «پيت وانەبى ئەم وەزە ئاواتى ئىمەيە. عەشايەر ناتوانن تا سەر حوكمى شاربان بەدەست بى. سبەحەينى كە گەل راپەرى و ئالاي شۆرش ھەلكرا، ئەوكاتە عەشايەر تەسلىمى بەرەى گەل دەبن. يان بەرەى گەل يان حوكمەتى بى دەسلەلاتى شا. تازە ئەگەر ئەوانىش نىيازى تەسلىم بوونيان نەبى، پياوكانيان پىملىان دەكەن. ئەم ھەموو تەفەنگچىبە لە خۆشەويستى خان دەستيان لەزەوى و زار و مال و خىزانيان ھەلنەگرتوو. ئەمانە كە ئىستا ئىمە بىز لە ھىندىك كەردەويان دەكەين، لەداھاتوودا گيانفېداى گەل و نىشتمان».

سبەحەينى... داھاتوو... گيانفېدا... نىشتمان... ئەم وشانە لە مېشكى لاسدا خانەى تايبەتى خويان نەدەدۆزىبەو. كۆمەلنى وشەى جوان بوون كە وەك پۆلى مەل لە قەفەسى مېشكىدا پەلەكوتەيان بوو. داھاتوو... گيانفېدا... نىشتمان... بارام لە بن دارتووئەكەى ھوشە، لەو جىگە وا رۆژتىك لە رۆژان خالە نايەر بەيتى گوتبوو، دوابوو:

ھۆى لاسە شۆرى بالەكبانە

ئەزت بىم بەقوربانى قەبەلى دەپەرپانە

هەرچی ئەتۆ که یفت دینێ وەکیلی بۆ من خۆشگوزەرانه
پیاویکی زۆر نادری

مائی ئەو عیلهی بەزامن هەلدهگرێ.
دەبێ لەسەر گیسکیکی ئەو عیله بمری.

«ئەگەر هەرەشەکەیی خان راست بێ، ئیمشەو دارتووەکەیی خالە نایەریش دەسووتی.»
لاس کە ئەوێ لەبەر خۆیەو گوت، ئاواتی خواست تەنیا شەویک دەرفەتی بیوایە لە بن
دارتووەکەدا بخەوێ و خالە نایەر بیته خەوی.

سوارەیی خان بەتیشکاوی گەرپاوونەو. حوکمەت لەسەر کەل بوو. جارچییهکان
پەیتاپەیتا داوای چۆلکردنی شاربان دەکرد.

خانزاد زەرد هەلگەرپاوو. لەو دەچوو دڵۆپ خۆین لە دەمارەکانیدا نەمابێ. ئەگەرچی
باش خۆی پێچاپۆو و نەدەبوو سەرماي بێ، بەلام هەلدهلەرزێ. لەسەر بانیرێ پالی بە
بەستەکە نوێنیکەو دەبوو و چاوی بەحەوشەکەدا دەگێرا. نیگای بەهیچەو بەند نەدەبوو.
لەو دەچوو توانای بێرکردنەو هشی نەبێ. کاس و مەنگ بوو. با پەلکە خورمايیهکانی لە بن
لەچکەکەبەو دەشەکاندەو و شوخالی لە بناگویی دەگرت. فەرخی بێشکەیی یادگاری
بەپلیکانەکاندا دەهێنایە خوار. کۆلان پر بوو لە دنگە دنگ و ژاوه ژاوه. کەس لە تەقەیی
دەروازەکە دانەچلەکی. فەرخی کردیەو. بەتەمابوون دراوسێکان بۆ گەردن ئازادی هاتبن.
بەلام دوو بارگبیر بەکورتانەو خۆیان بەحەوشەدا کرد. فەقێ رەحیمی کۆنە دۆستی و سوو
ئاغا بەکورتیکی گەنجیدا ناردبوونی. دایە گولێ بەخۆشبییهو خۆی بەژووڕەکاندا کرد و بەک
دوو باووش شتومەکی تری هێنایەدەر. لاس و سووئاغا و لاخەکانیان بار کرد، خانزاد و
یادگار لەنیو بەینی سووکە باریکەو سوار بوون. هیشتا کەلوپەلیکی زۆر ماپۆو. دایە
گولێ دلی نەدەهات بەجیتیان بیلێ. بەگریانەو دەیگوت: «من بەقەدەر خۆم ژیاوم. لێم
گەرین با لە مالهەکی خۆمدا بسووتیم.»

کەس تاقەتی دڵخۆشی دانەوێ نەبوو. و سوو ئاغا چوو ژووور و تەفەنگەکی هەلگرت.
قەفەسی کەوکان بەدارتووەکەو بوو. جووتی کەوی راو و جوتی باری ئیمسال، دایگرتن.
قەفەسیکی خالی بەلقی دارەکەو مایەو. هەموویان نامادەیی روشتن بوون، بەلام کەس
دلی نەدەهات پێش کەوێ. لاس تێگەیشت؛ ناچار گوتی: «تۆم لەگەل نەبی، هەنگاویک
نارۆم.»

لاس پێشتر بریاری دابوو شار چۆل نەکا؛ یان لانی کەم ناخر کەس بێ کە چۆلی دەکا.
لە وەلامی قەسەکەیی دایکیدای گوتی: «تا لەشار دەردەکەون مانگا و گوێرەکەکانتان بۆ لێ
دەخوێم.»

کاتی چوونەدەر هەر و سووئاغا و گەنجە میراوییهکە نەدەگریان. لە کۆلانەکە رەت بوون
و بەلای گەرەکی جوولەکەکاندا وەرچەرخان. لەویش تاک و تەرا مال مابوون کە بەرودوا
چۆلیان دەکرد. لە ناخری گەرەکە پیرە پیاویک بەتەنیا خەریکی بارکردنی و لاخیک بوو.
دیار بوو نەیدەتوانی. لاس بەرەو پیری چوو. دەیناسی. و لاخەکەیی لەگەل بارکرد و گوتی:
«مام شەلمۆ بەخێر بەرەو کوێ؟»

پیرە لە بەرخۆیەو دەگریا. لاس گوریس و قەیاسەیی و لاخەکەیی بۆ توند کرد و گوتی:
«ئێستا کاتی گریان نییه، مام شەلمۆ.»

کاتی گریان بوو؛ داودی کورپی لە مال نەبوو؛ لەگەل لەیلای کچی بەتەنیا مابوونەو.
نەیاندەزانی روو لەکوێ بکەن. روژی و جوولەکەش سەر یەکتەر نەپەرژا بوون. کچەکەیی لە
مال هاتەدەر. کۆلیکی سووکی بەپشتەو بوو. باوکی بەسیلەیی چا و سەیری کرد و سەرنجی
بۆ لای راکیشا. ئەوسا بەپارانهو گوتی: «کورپی و سوو ئاغا لەگەل خۆت بمانبە.»

لاس گوتی لە پارانهو کە و دلی لە لای کچەکە بوو. کچیککی خۆین شیرین و باریکەلە.
بەزویی پێدا هات و لاخەکەیی ئەوانیشی پێش خۆی دا پەلە هەوریک لە روژاواو بەرپتو
بوو؛ زۆری نەخایاند هەموو ئاسمانی داپۆشی. لاس گوتی لێ بوو دایە گولێ دەیگوت:
«لێزمە بارانیککی سەیر دەبارێ. وەک جاری پێشوو.»

لەسەر پردی گەورە ری بەر ریتسوار نەدەکەوت. خەلک لەتۆزی بەرپیتی خۆیان و
ولاخەکانیاندا گوم بوو بوون. ناو بەناو دەستەیهک تەفەنگچی دریان بەخەلکە دەدا. لەو
بەر پردەکە لاس راوہستا. کەسوکار لەگەلیدا راوہستان. خۆی لە بەر نیگایان بۆ نەدەگیرا.
سەری داخست و گوتی: «ئێتر من دەگەریمەو. لە میراوا دەتانگەمی.»

گریان و پارانهوێ خانزاد و دایکی پەشیمانی نەکردەو. و سوو ئاغا ویستی بۆ جاریککی
تر ریشی لەمسست بگرێ و لەبەری بپارێتەو. خەلک سەیری دەکردن. ژبوون بۆو.
تەفەنگەکەیی لەشان کردەو و پیتی دا. ئەوسا مانگا و گوێرەکەکانی پێش خۆی دا و گوتی:
«ئاگات لەخۆت بێ.»

لاس خودا حافیزیشی بۆ نەکرا. بەپێچەوانەیی شەپۆلی جەماوەر. بێ ئەوێ ئاورپان لێ
بداتەو، لێیان دوور کەوتەو.

له گهڻ خور ٿا اوبوندا، باران- کهله دوا گهراڻه و په و به باریبوو- خوشی کردبووه. ناسمان وهک ٺهوهی هه رگیز په له هه ورپکی به خو به وه نه دیبی بیوه مهیدانی خو نواندنی مانگ.

شار خاموشتر و بیدهنگتر له هه همیشه خو ی به گری چله داریک سپارد. لاس نهیده زانی گری له کوپوه بهرز بوته وه. پیش ٺهوهی پرواته سهریان و چاو بگیڙی، قرچه کهی بیست. قروسکهی داموانه ی سه گیک تیکه له به قرچه که بوو. لاس خو ی گه بانده سهر بان گره که له گه ره کی ژور وه بوو. گری دار و ته یمان و پوش و هه لاش په ره ی دهسه ند و گه زاره ی ده کیشا. لاس ور و کاس، وهک داوه لیک ی بی گیان سهری ده کرد؛ بی توانای جمین و هیزی جو له بهک. لقه داریک ی چه قیو بوو سیبه ری له گو تیبانه که وه که وتبووه خوار. گری وهک لافاو به چوارده وریدا شالای دهر د و دنیای پروناک ده کرده وه. ناربه با ٺا شکر اتر دیار بوو. له وه ده چوو به سهر شاردا نه و بیته وه. بو کروز پاشه کسه ی به یونی خاک کردبوو. قرچه ی سو و تها که که بلیندتر ده بوو. جارو بار قو له بهک، هاواریک ته قه بهک. نریکتر سه گوه ریک. نریکتر قریشکه ی پیشیله بهک. دیسان نریکتر خشپه ی پیبهک. زرم و کوتی هه لاتتیک. ٺه مه ی ناخریان لاسی وه خو هینا بهو. گری به داوینی کتوه کانداه لده گه را. له وه ده چوو بیه وئ ٺه و انیش بسووتینی و بیانکاته ره ی.

لاس زور له وه دوا، له و روژان و شهوانه دا که به قه فاهه راده کشا و چاوی له ناسمانی پشت میله کان ده بری؛ له و روژان و شهوانه دا که به هوی ته نیایی و بی دهسه لاتی به بیبه و هریبه کانیه وه دنوسا. بیری ده که و ته وه گرینگترین بریاری ژانی له پزدانی ٺه و شه وه دوزه خییبه دا گورابوو. بو به یانیدا دایکی پرسیبووی: «ٺم ناگره به چی ده کوژیتنه وه؟»

وسو ٺاغا وه لامي دابووه: «به جه ره بهک ٺا».

لاس دوا سالیک له باوکی پاسپاردبوو: «پتی بلین بو هینانی جه ره ٺا وه که ده روم».

ٺه و قسه ی کاتیک گوتبوو که بریاری دابو ژن و مندال و که سوکاری به جی بیللی و شوین ٺه و خه ونه بکه وئ که بارام سابلاخی له ده میکه وه که ره سه ی له میکشیدا خستبوو.

دوا شار سووتان لاس گوتی: «ٺه گه دره خته کانی ناو شاریش هه لیده نه وه و چوله که له سهر لق و پویان بحریوتنه وه، من ناگه ریمه وه.

وسو ٺاغا بی ٺه وه ی له گه لی بللی و سهرزه نشتی بکا ژور رپکی له مالی فقهی ره حیم بو خواست و پارچه زه و بیبه کی بو وهرگرت. خانزاد به هیوا بوو ٺم کاره بهزه و بیبه وه به سستیته وه

و ژیانیان- وه ها که بیری لی کردبووه - تیک نه چی. به لام ٺیواری پاییزه روژیک - دوا بی لیکیان دایه وه- له سال روژی سووتانی شاردا لاس له به رخوبه وه گوتی: «من ده بی بروم».

خانزاد له ماوه ی ٺه و ساله دا ٺه و ونده سهری پرسپاری له به ردی بی دهنگی و بی وه لامي کوتابوو، نه بیرسی، بو؟

ٺه و شه وه وهک دوو مروقی به بهک نامو خزانه نیو جیگه وه. ژن و میرد که سیان نه یانزانی ٺه و تر که ی خه و ی لی که وت. هه ر کامه له جیهانی به روا ته کپ و خاموش، به لام له راستیدا پر هه را و هوریا ی خو یاندا بوون. یادگار ناموتر به هه ردو کیان بی ٺه وه که س هه سستیته وه سهری و بیشکه ی راژهنی، گریابوو. بو به یانیدا لاس گو تیبه وه: «من ده بی بروم». ٺه و سا که سیکی له شوین باوکی نارد. وسو ٺاغا نه خوش بوو. فخره و دایه گوللی پیش له نیوه رو گیشتن.

لاس به هاتنی دایکی به خویدا شکایه وه؛ تازه ده یزانی دوو گیانه و سکی له سهر ده میه تی. داوای لی کرد خانزاد و یادگار له گه ل خویدا بیاته وه. تکا و پارانه وه یان سوودی نه به خشی. ته نانه ت گریانه به رده و امه که ی یادگاریش په شیمانی نه کرده وه.

لاس له چواره مین روژی گهراڻه ویدیا چوه سهر بانیزه و به دهنگی بهرز، بو ٺه وه دایه گوللی گوتی لی بی، گوتی: «ده بی یادگار ٺیستا گه نجیکی ته واو بی، و انیبه؟»

به درتیا یی شه و ی رابردو خه ونی به یادگار وه دیبوو. دوانیوه روژی پیشوو له گه ل دایکی زور باسی یادگاریان کردبوو. قسه کان له وپوه دامه زرابوون که بو چه نده مین جار له و روژده دا درکه ی ماله که یان کوتابوو. هیوا له سهر تاقی په نجه ره که وشکه جووی ده کرد. به بیستنی ته قه که هه ستایه سهری و ٺاوری له لاس دایه وه. ٺه ویش وهک پرسپاریک وه ری گرت و ٺارام سهری بو له قاند. هیوا بو کردنه وه ی دروازه که چوه دهر. دایه گوللی له بانیزه بوو. به ری پین گرت و خو ی به پلیکانه کانداه داگه را.

لاس له و ماوه به دا بو بهر په نجه ره که چوو بوو. بو جاریک تر هه سستی به دلله کوه کرد. به دیتنی دایکی له حه وشه زیاتر ته نگه تاو بوو.

دایه گوللی به ترس و گومانه وه هه نگاوی دهنه. ره نگه به هیوا بوو بی تاده گا، که سی پشت دروازه که وازیتنی و پروا. به پیچه وانه ی ٺه وه وه لاس حه زی ده کرد هه رچی زووتره

دروازه بکریته ووه که سه که خوئی به ژوردا بکا. چاوه پروانی به هه موو قورساییه کیه ووه هه لیکوتابووه سهر دلئی. پرسپاریتیک و دهیان وه لام له میتشکیدا قوت بووونه ووه. بلئی کئی بی؟ رهنکه دراوسپیه ک و بو هه وال پرسپینتیک هاتیبی. رهنکه خزم یان ناسیاویتیک هه والی گه رانه ووهی نهوی بیستیبی. رهنکه کونه دوستیک، یان هاورییه کی تافی لاری بو به خیره اتنه ووهی هاتیبی. یان؛ رهنکه فهرخه کونده یه ک ناره قی خوار دبیته ووه تاوه ک نه و ده مانه که دایه گولئی گیرابویه ووه، مهست و که له لا خوئی به ژوردا بکا، بو سهر دانی دایکی. یان به گه رانه ووهی نهوی زانییبی و هاتیبی خوئی به سهر پیتلاوه کانیدا بخا. بلئی نه و؟ نهی کئی؟ رهنکه خانزاد. نهری رهنکه نه و بو به خیره اتنه ووهی کونه میترده کی... کونه میترد؟ نهری کونه میترده کی... یان یادگار؟

یادگار بی و په تی پچریبی. له په نجه ره ی مالی فهرخه ووه خوئی به ردا بیته ووه، به دیواری حه ساره که یاندا هه لگه رابی و خوئی هه لدا بیته خوار. کولانه و کولان به راکردن هاتیبی... ته قهی دهرکه له سهرخو نه بوو؛ که واته دهرکه کوته که ش نه ده بوو له سهرخوی... .

لاس له به یانییه ووه به بی هۆ دلنیا بوو هه والی گه رانه ووهی به شاردا بلاو بوته ووه. چاوی له هه نگاوه کانی دایکی و دلئی له لای دهرواز که و که سی پشت دهرواز که بوو. دایه گولئی گه یشت. به نارامی تایه کی دهرواز که ی کرده ووه و له پشتیه ووه راوه ستا.

لاس نه وهنده ی تریش هه ناسه ی سوار بوو. رهنکی گورابوو. نه ژنوی ده له رزی. زمانی به ناو ده میدا گپرا، ته رایی تیدا نه مابوو. بیری له ووه ده کرده ووه نیستا نا نیستا هه رکه س بی فرموو دهرکی و دیته ژورور.

دایه گولئی پاشه و پاش گه راپه ووه. روومه تی له لاسه ووه دیار نه بوو. به شوینیدا مه ندیل به سهری وه ژورور که وت. لاس گورجی ناسییه ووه، شیخ ساله بوو. به شوین نه ویشدا چهند ریش سپی هاتنه ژورور. روخساری هیچ کامه یانی نه ده دی. پتیده که نین یان مۆن و گرژ بوون؟ نه یه زانی. دوا به دوا ی نه وانیش فهرخه، فهرخه ی پانزه ساله مه مویه ر، به لام له ر و لاوا تر سهری داخستبوو، خوئی به ژوروردا کرد. له ووه ده چوو سهرخوش بی تیده کوشا ره تل نه دا. خانزاد له پشتیه ووه چارشپوه چپته گول ورده کی له خوئی لاند بوو. شان به شانی تازه لاویتیک ده هات. به دوا ی نه واندا حه شامات، ژن و پیوا، پیرو جوان، هه موویان سهر نه وی و شه رمه زار به سله ووه سهر ریژه یان کرد. لاس به گو مان و سهر سورمانه ووه لییان ورد بوو بووه. مه سلته و نه و عالمه؟ ناویژی و هه موو خه لکی شار؟ خه لکی شار و حه وشه یه کی بچووک؟ بیده نگییسه کی وا قورس؟ لاس به نومیدی بیستنی چپه یه ک

په نجه ره که ی کرده ووه. هیچی نه بیست. له ووه زیاتر خوئی پی نه گیرا. دهستی له تای په نجه ره که به ردا و به هه له داوان وه دهرکه وت. له سهر بانیه چه چاوی هه لریه ووه. دهرواز که پیوه درابوو. دایه گولئی به هه مان نارامی پتیشووه ووه به لام دلنیا تر ده گه راپه ووه. لاس گوتی: «کئی بوو؟»

- نه مناسی.

- بو نه هاته ژورور؟

- له مالئیکی تر ده گه راپا.

- یان رهنکه نه ته یشتیبی بیته ژورور؟

توانجه که ی لاس کاریگه ر نه بوو. دایه گولئی سهر خوئی نه هینا. نه ووه لاسی تووره تر کرد و گوتی: «نهمه سی چوار که ره ته دهرکه ده کوتن، به لام هه موو که ره تیک به ریان پی ده گری و ناهیلئی بیته ژورور».

لاس به توواری چوووه ژورور. دایه گولئی شوینی که وت! میهره بانتر دیار بوو. بزهی به زه بی به روخسارییه ووه ده بیندرا. گوتی: «چاوه پروانی که سیکی؟»

لاس وه لامی نه دایه ووه. نه ویش له سهری نه ریشت. بیده نگییسه که ی نه وهنده ی خیاند تا لاس به زی و پرسی: «بو ناهیلئی هیوا دهرواز بکاته ووه؟»

دایه گولئی به زه رده خه نه ووه گوتی: «پرسیم چاوه پروانی که سیکی؟»

لاس به داماواییه ووه وه لامی دایه ووه: «حه قم نییه چاوه پروان بم؟»

دایه گولئی سهری بو له قاند: «حه قته».

یه که م جار بوو قسه ی ده سلماند. لاس گوتی: «به لام تو نه و حه قته لی سهندوومه ووه. له خه لکم ده شاریته ووه».

زه رده خه نه ی سهر لیوی دایه گولئی تارا. به بیزاریییه ووه گوتی: «به رم پی نه گرتوی. حه ز ده که ی بچوره نیویان، به لام دلنیا به که سی وانه بوو».

نه وسا دهستی به دیواره که گرت و دانیشست لاس ده یزانی باشتیرین کاته بو قسه کردن. ده یوست ریگه بو داخواییه ک خوش کا: «برو به شوین یادگارا».

له بهر چاوی دایه گولئی له دپلئیکی تو له ون بوو ده چوو که داماوانه ده یقرو سکاند.

شه و دره نگانیتیک لاس چوو بووه ناو جیگه و خوئی له سهر سنووری نیوان خه ون و

به ناگاییدا دیبۆوه. له مهیدانی ئهوساته سرک و رهوهکانه دا که دهرفه تی ئهوه نادهن مرۆف له باوهشیان بگری. له سههر رایه لیک که چاره نووسی مرۆف له کهوتندایه. بهم لادا بۆ بیداری و گینگلانی نیو جیگه و به لادا بۆ خه و فهرامۆشی.. فهرامۆشی ؟ رهنگه خهون و کابووس.

له لایه کهوه قهرینی مه لیتیکی دوور بوو له تاریکاییه کهی دهروهه، له درز و که له بهری په نجه ره کهوه خۆی به ژووردا ده کرد. له لایه کی ترهوه دنیای ئالۆز و بیج سه ره و بهری خه و بیینین. لاس نهیده زانی واز له کامه یان بیتن و خۆی له باوهشی کامه یان بهاوی. جوولهی ئه ندامیتیکی له شی بۆ ژووره که و جیهانی دهروهه ی هینایه وه و خۆمت کردن ته سلیم به خه و نی ده کرد. خۆش و ناخۆش خه و نی به لاره شیرینتر بوو، ها که دنیایه کی ئاواته خوازی. بۆیه مه له که له قهرین کهوت...

نهیده زانی چۆن پتی له دارستانیکی چرو پر کهوتوه. دارستانیکی نامۆ که نه چاو و نه ههنگاو ئاشنای بستتیک له پیتش خۆیان نه بوون. له بری ئه وه ی بترسی و بیر له خۆ ده ریا زکردن بکاته وه، هۆش و ئه ندیتشه ی ته سلیمی گه وره بی دارستانه که کردبوو. ته سلیمی ئه و دره خته بالا هه لکشوانه که لق و پۆپی چریان به سه ره یه کتردا هاتبوونه وه و ریتنه ی تاریکیان داده باراند. هیچ دهنگیتیکی نه ده بیست، نه دهنگی مه ل و نه ده عبا، ته نانه ت گوتی له خشه ی گه لایه ک نه بوو. بیده هنگی بۆش و هه راوی دارستانه که، بیده هنگی چاوه روا نی نه کرا و ترس هینه ری ئه و فه زایه که جاروبار له هیندیک شویتیه وه ره گه ی به تیرپه تره تریفه یه ک ددها تا ده یان دیمه نی له رزۆک و سه یرو سه مه ره ی تاپوئاسا بخولقتینی که ههنگاوه کانی به نه شه زا بیی له نیوان دره خته کانه وه ره تیان ده کرد و دهسته کانی چیلکه و چه ویلتی سه ره رتیه یان لاده دا. نه یزانی ئه م ری برینه شه و کویرانه ی چه نده ی خایاند که له نه کاو ههستی کرد پینچ په نجه مه چه کی پی ده گرن. وشک بوو. له گه ل راوه ستانا قروسکه ی دووری سه گیتیک بیده هنگی دارستانه که ی شکان. هه ناسه له سنگیدا په نگه خوارده وه. توانای زریکاندن - ئه گه ره له و کاته دا پیویست بووی - له خۆیدا شک نه ده برد. سنگی له بهر هه ناسه په نگ خوارده وه که ئاوسا. بییری کرده وه ده بی ئازا بیج و بارودۆخه که هه لسه نگینتی. پیتی و ابوو نیگای بۆ به ری پیتی شو ر کردۆته وه. تاریکاییه که بواری دینتی نه ده دا. هیتشتا ههستی به ساردی په نجه کان ده کرد. نیگای هه لبریه وه. تاپۆکان ئه مجاره سپی و روون له زه مینه تاریکه که دا سه مایان ده کرد. له شای جندۆکه ده چوو. ههستی کرد

تاریکاییه که و هه موو دیمه نه کانی په یان به ترسه که ی بردووه. به خۆیدا شکایه وه. بۆ به ره په رچدانه وه ی حاله که له شه کۆم بووه که ی قیت بۆوه. رهنگه پیتی و ابووی دارستانه که په ی به نازایی درۆزانه ی بردووه. خۆشییه کی کال له ناخی گه را. هیتشتا سه گه که له دووره وه یان له میتشکیدا ده یقرووسکاند. له وه ده چوو ئه و داماوانه تر ترسابی و بۆ شاردنه وه ی ترسه که شی هه ول نه دا. وه ک ئه وه ی خۆ به به شداری داماوی و ترسه که ی ئه و بزانی. ههستی به شه رمه زاری کرده وه. حاله ته که له شه رمه زاری تپه ری. میتشکی خه ریک بوو لیک بلا و بیسته وه و وه ک ته قینه وه ی بۆمبیتیک له ژووریتیکی ئاسنی بچووکدا بته قیتته وه. بیداریه کی ئیجگار کورت ده ریا زی کرد و پشووی دا.

هیتشتا له دارستانه که دا بوو. هیتشتا پروای به و په نجه نه بوو. هیتشتا تاپۆکان سه ریان به یه که وه نابوو ز دیسان ری که و ته وه. پیتی و ابوو سه گه که به دوایه وه یه تی. له بیر کردنه وه ی خه و نه که دا ده یدی، سه گیتیکی ریوه له، رهنگه برینداریش بووی، جاروبار ئاوری لی ده دایه وه و چغه ی لی ده کرد. له بیر کردنه وه ی خه و نه که یدا سه گه که گوتی نه ده دایه. هه روا داماوانه ده یقرووسکاند و شوپنی که و تبوو. بۆ جاریتیکی تر ههستی به په نجه سارده کان کرد. ئه مجاره وه ک مار، وه ک ره گ و ریشه ی دره خته کان سه ریان له زه وی ده رهیتنا بیج، له مه چه کی پیتی ئالان. ده تگوت به ئه نقه ست نیچیری پیتی بۆ ئه و ته له هه لبریه وه. نه له بهر نازایی و به جهرگی به لکو بۆ شاردنه وه ی ترسه که ی. ئه مه لیکدانه وه یه کی ئان و ساتی خۆی بوو که زوو لیتی په شیمان بۆوه. له راستیدا پیتی به نابه له دی ئه و داوه ی ته قاند بۆوه. ئه مه یان ترسنا کتر بوو؛ له بهری هه لات؛ له په نجه کان و سه گه که ش.

دارستانه که ته نک بوو بوو. لق و پۆپی دره خته کان ده رفه تی خۆنیشان دانی مانگیان ده ره خساند. مانگ تریفه ی زیوینی هه لده پژاند. بهر پیتی تاریک و روون بوو. دارستانه که له ته واو بوون بوو. دره ختیک و دووان و سیان. خۆی له سه ره ته باریک دییه وه. له بهر ماندووی ئه ژۆوی به داویدا نه ده هات. راوه ستاو له سه ره گازه رای پشت پراکشا. سه گه که ش له ژوور سه ره وه هه لته و تا و له قروسکه که و ت. چاوی له ئاسمان بری. برینیتیکی گه ش و سپی له سه ره دلێ ره شاییه کی کاکه به کاکه ی خونا وه ی زیوینی ده پژاند. ئه و بیره شو به اندنیتیکی ئااسایی بوو. دوا ئه وه تیر حه سایه وه هه ستا. مه یدان تی تروسکه ی چرای کز له به رامبه ری بوو. کۆمه له چرایه ک که تاکوته را لییان ده کوژایه وه؛ پیتی و ابوو پیشتر ئه و دیمه نه ی دیوه. خۆزگی گه بشتن به شار پالی پیوه نا. که ههنگاوی هه لپیه وه سه گه که له پیشیه وه هه لده هات. ئیستا برینه که ی ده دی و به زه بی پیدا ده هات. به ته باره که دا داگه را.

قۆرغەچنارو كانى و ئاوتىك لەسەر رېتى بوو. بەولايەتر يەك دوو درەختى گەورە لق و پۆپيان وەك چەتر بلاو كەردبوو. پىتى وابو پىشتەر ئەو كانى و ئاوەى ديوە. ئاوتىك بەروومەتيدا بكا زياتر دەحەسىتەو. گورجتر پىتى ھەلئينا. ئەستىرئىكى بچووك لە خوار كانىيەكەو بوو. گوئىرئىك لەولايەو ھاكشابوو. بەولايەتر چەند كۆتەرەدارى سووتاو ديار بوو. سەگەكە بەرەو گوئىرئەكە چوو. بەدەوریدا ھەلسوورا و لمبۆزى لى ھەلسوو. ئەو سەرنجى لاسى راکىشا. گوئىرئەكە لە تۆپىو دەچوو. لىتى چوو پىش، ھىشتا نەتۆپىبوو، بەلام بەگيان دانەو بوو. پىتى وابو چاوى لى بپو. فرمىسكى بەچاوەو دەدى. كەر و گريان؟ بەھەلە نەچووبوو. گوئىرئەكە دەگريا. لە نىكىيەو دانىشت. نەيدەزانى دەبى چى بكا. بەلام دەيزانى ئىستانيان ساتىكى تر گوئىرئەكە دەتۆپى. خەمبار بوو. ئەوئەندە خەمبار كە خۆشى نىكبوونەو لە شارى لەبىرچۆو. ھەستايەو بەرەو كانىيەكە چوو. پىتى لەسەر دوو تاشە بەردى ئەملاو لای دانا و مشتى پىر لە ئاو كەرد. دەنگە دەنگىك لە پشت سەرىيەو دايچلەكاند. دەفرى مشتى شەقى برد و ئاوەكە رژا. گورجى ئاورى دايەو، كەس لە پشتىيەو نەبوو. بەلام لە دوورەو ژن و پىاوتىك بەرەو كانىيەكە دەھاتن. رەنگە لە ترسى دەنگەدەنگە خەيالەكە بووبىن كەوازى لە روومەت شتن ھىتا. ژن و پىاوەكە نىك بوونەو. ژنىك و تازە لاوتىك بوون، لەشارەو دەھاتن. لەبەرخۆيەو گوئى: «بەم شەو؟» بەلام بەيانى بوو. دنيا روون بووبۆو. ژن و كوپەكە گەيشتن. ژنەكە خانزاد بوو، كوپەكەش يادگار. دانەچلەكى. زۆر ئاسايى بەخىرھاتنى كردن. ديار بوو چاوەروانىان بوو. ئەوانىش ئاسايى لەگەلئيدا دوان. لەو دەچوو بەيەكەو بووبىن. ھەر سىيانيان لەشارەو ھاتن و بۆ شوئىك پرون. لەو دەچوو ئەم بەشە خەونىكى تر بى و پىوئەندى بەخەونەكەى پىشوو نەبى.

لاس بەئاگا بوو. لە گۆزەلە ئاوەكەى ژوور سەرى قومىكى خواردەو. دوا ئەو بەسەرتاپاي خەونەكانيدا ھاتەو، بىرى لە روخسارى يادگارى خەونەكەى كەردەو. تازە لاوتىكى بالا بەرز، روومەتتىكى گەنم رەنگ. جوتتى چاوى گەورە و گەش.

لاس پرسىيارەكەى لە دايە گوئى دووپات كەردەو: «دەلئىم دەبى يادگار ئىستا گەنجىكى تەواو بى».

دايە گوئى لە بەيانى زووو پەستايەك قورى گرتبۆو. تاوئەئاوتىك دەمەبىلئىكى لەسەر شانىكى شكاو دەكرد و ورد و بەكاوئەخۆ بە ھەر چوار قورنەى دىوارەكان و ئەمبەراو بەرى پلىكانەكاندا دەگەرا و لە ھەر شوئىك درزى يان كون و كەلەبەرىكى

دەدى، كاسەكەى دادەناو مستىك قورى تى ھەلدەسوو. ئەو كارى گشت رۆژتىكى بوو. لاس دەيزانى لە پىبىستىيەك تىپەرىبوو و وەك خوى لى ھاتووە. پىشتەر لىتى پرسىبوو: «لە كەيەو خوت پى گرتووە؟»

دايە گوئى سەرى ھەلئىبوو گوئىبوو: «خوو؟»

ئەو وشە بەچەشنىك بەسەر زمانيدا ھاتبوو كە لاس پىتى وابو بەرھەمى تەقەلای دەيان سالەى رووخاندووە و ئەو دەلئى «ئاخ!». ئەوسا لىتى بىستىبوو وسوئاغا دوا ئەو لە سازكردنەو خا نووئەكەى بۆتەو، پالى بەدارتووە سووتاوەكەو داو و گوتوويەتى: «ئەمجارەش خانووەكەمان ساز كەردەو بەلام من ھىچ دلم پىتى خۆش نىيە. ھەست دەكەم بەم زوانە بەسەرمدا دەرووختەو».

لاس نەيدەزانى باوكى بەپىتى ئەزمونى ژيانى پىشبنى داھاتوى شارەكەى كەردووە يان پىش وادە مەرگى خۆى راگەياندووە. ھەرچى بوو دايە گوئى ترساندبوو. ئەو ئەگەرچى چاوى بەمالەكەدا گىراپو بەروالەتتىكى دلئىيايىيەو گوئىبوو: «سەد سال بەرگەى با و باران دەگرى». بەلام لە دەروونيدا ترس چەكەرى كەردبوو. دوامردنى وسوئاغا ترسەكەى لى بىو نەخۆشى. ھەموو رۆژتىك بەچاوەردەورى مالەكەدا گەراپو، بست بەبستى دۆزىبوو. چووبووە سەر بانەكەى و تەپاندبوو. جىرەى ھەر دارىك دايچلەكاندبوو. بەدەم زرىكەو توند دەستى بەگوئىسبانەى مالى دراوسىكان گرتبوو. لاس لىتى بىستبوو كە رۆژانى بەو ترسەو بردۆتە سەر و شەوانىش خەونى پىتو ديوە. ھەر شەو و بەچەشنىك. جاروبار رەشەبايەك ھەلئى كەردووە، دەرگە و پەنجەرەى لە گرىژنە دەرھىناو؛ گورگەى مىچەكانى ھەلگرتووە و لادىوارىكى بەسەردا رووخاندووە. جاروبارەش بى ئەو بەفر و باران بارىبى يان با و توفان ھەلئى كەردى، مالەكە لە حاست خۆيەو رۆچوو، يان لەناو قەدەو شەقى بردووە و ھەر لادىوارىكى بەلايەكدا رماو. لاس لىتى بىستبوو كە تا تەمەنى ھاتۆتى نىوانى خەوبىنەكانى زۆرتر بوو. تا ئەو سالى كە رەتتىك خەونى پىتو ديوە، بەلام ھەر ئەو كە رەتەش بەس بوو ترسە مېشنىكەى لى بژىنەتەو. لىتى بىستبوو دوانەو دەورى چۆل بوو ترسەكەى گوشتى گرتووە. كەس نەبوو دلخۆشى بداتەو. كەس نەبوو لەگەلئى بلئ و دلئىباى كا. تەنبا ھىواى لە لا بوو. ئەوئەندە كەلئى پشت پى بەستن ھاتووەو نە چاوەروانى دلئانەو لى كراو.

لاس بىرى لى كەردبوو، بلئى ئەو چ ترسىك بى؟ ترس لەمردن؟ پىتى خۆش بى يان ناخۆش، مردن لە پەنا گوئى دايە.

بوو. دایه گولتی نهو چیرۆکهی پتی خوښ نه بوو، نه گهر چی خوئی شهوانیکی زۆر یادگاری مندالنی پتی خهواندبوو. نهو شهوانه که گرووی باوکی دهگرت و له باوهشی دایه گه وره ی خهونی به باوکیه وه دده ی.

لاس نه وه ی نه ده زانی. به لای نه وه وه هیچ چیرۆکیک راستتر له گه رانه وه ی و هیچ خهونیک شیرینتر له دیتنی یادگاری کور ی نه بوو. هه روه ها که هیچ دیمه نیک قیزه ونتر له دیمه نی مه چه ک کرۆشتنی هیوا نه بوو.

نهو رۆژه هیوا لیبی دوور نه ده که وته وه. له هه ر کوی دانه نیشته له به رامبه ریدا هه لده توتتا. ددانی له کونه سرکه ییبه کی کۆن که مه چه کی پتی به سترابوو گیر ده کرد. گه زیک زمانی ده رده کیشاو سرکه ییبه که ی ده لسته وه وه به تف و لیک ده یخووساند. نه وه هه موو شتیکی پیسی وه بیری لاس ده هینایه وه؛ بۆیه مۆره ی لیبی ده کرد. هیوا تیک نه ده چوو. سه ری هه لده پری و له کاتیکدا زمانی به لچه وه به رده بۆوه، ده تریقایه وه. لاس تا نهو رۆژه هیچ هه ستیکی له روخساریدا نه دیبوو؛ نه دۆشدامان و به خه میتکدا شۆرپوونه وه، نه تریقانه وه و پتکه نین. دیمه نه که به لایه وه غه ریب بوو.

هیوا رهنگه خوښحال له سه یر کردن و تیرامانی لاس، به دهم گه شکه ی شادییه وه وه ک سه گ زمانی ده رده کیشا. لاس له هۆی شادییه که ی نه ده گه بشت. که سیک له ده روونیدا پیتی وابوو سووکایه تی پتی ده کری. تووره بوو. له هه مان کاتیشدا هه ستی به هیلنجدان کرد. خوئی به که سه که ی ده روونی سپارد و روو له هیوا گوتی: «بهس بتریقیه وه سه که ی پیس».

هیوا له تووره بوونه که ی دانه چله کی. دایه گولتی لیبیان دوور بوو. سووکه ئاورپیکی لیبی دانه وه. لاس گوتی نه دایه. به نوکه پتی له هیوا کوتا: «گوم به له بهر چاوم».

دایه گولتی ئاگای لیبی بوو. هه رای لیبی کرد: «وازی لیبی بینه».

نهو هه رایه که سه که ی ده روونی لاسی دنه دا. هه ستایه سه ر پتی و به شه ق له هیوا به ربوو: «ده گوم به بۆگه ن» نه یده زانی نهو گشته رق و تووره ییبه چون له ناخیدا کۆ بوته وه و سه رریژ ده کا. هیوا رووی له دایکی کرد. وه ک تۆله یه کی مالی تاراو زمانی به ئارامی بۆ ناو ده می هه لخرزی. دایه گولتی له وه زیاتر خوئی پتی نه گیرا و هه ستا: «ئه مه یه دیاری سه فه ره که ت، لاسه شۆر؟»

چاوه کانی دایکی هیشتا پرشتی پیشوویان مابوو: «دوا جارت بئی ده ستی بۆ هه لیبینیته وه».

پێنج

سه یر نه بوو لاس بیری له وه بکاته وه؛ مادام یادگار له م چه ند رۆژه دا سه ری له دایه گه وره ی نه داوه، که واته نپوانیان خوښ نیسه و دایه گولتی خوښی ناوی: «بۆیه هیچی وای لیبی ناگی پتیه وه؛ بۆیه هیچی وای لیبی نازانی. ته نانه ت بۆیه بۆم بانگ ناکا تا چاوم پیتی بکه وی...» نه م بیری کرد نه وه به پرسباریکی لا دروست ده کرد. نه وه چ نه فره تیکی نااسایی و شبتانه به له دلنی نهو ژنه میته ره بان و ماقوله ی سالانیکی له وه پتیش هیلانه ی کرد وه؛ نه فره ت له لاس و یادگار. نه فره ت له خوئی و رابردوو ی. له داها تووی. نه فره ت له هه موو شت و هه موو که س جگه له هیوا.

لاس ده یزانی دایه گولتی هیوا ی خوښ ده وی. له ماوه ی نه م چه ند رۆژه دا هه ستی پتی کرد بوو. خوښه ویستییه کی گیلانه که رهنگه هه موو که سی نه م دنیا یه ی له بهر چاوم خستین. له خه لکی کردبیتته دوژمن. پتی پری به که س و کارو ده ر و دراوسی کرد بیتی. شار و ژبانی پشت نهو چوار دیواره ی له بیری بردبیتته وه.

نهو کاته لاس بیری له مانه ده کرده وه، دایه گولتی له وه پری تاسه و ته نگه تاوییه وه له خوئی ده پرسی: «بۆ یادگار دیار نیسه؟» نهو پرسباره بۆ نهو نه بوو وه لامی داخوازییه که ی لاس بداته وه؛ یان چه ز بکا لاس به داخوازییه که ی شاد بیتی. پتی خوښ نه بوو یادگار چاوی به باوکی بکه وی. ته نانه ت ده یویست بهر بهو دیده نیسه ش بگری. نه یده زانی بۆ. هه روه ها که نه یده زانی تا چ راده به ک توانای نهو به ریترته ی هه به. تائیسنا، هه رکاتیی له ده رکه درابوو دلنی داخواریابوو. «بلبئی یادگار بیتی؟» به ره و پیری چوو بوو. بۆ نهو نه هیلتی بیتی ژووو؟ خوئی ساغ نه کرد بۆوه. نهو بریاره ی دانا بوو بۆ کاتی دیتنی یادگار. یان ده به یینایه ژووو و لاسی پتی ده ناساند. یان ده بیتاران و نهو مۆته که - لاس و گه رانه وه ی - لیبی ده شارده وه. نهو مۆته که که هاتبوو باوکی خه ونه کانی بکوژی و بۆ جارتیکی تر و بۆ هه میشه هه تیبوی بکا.

لاسی خه ونه کانی یادگار پالنه وانیک بوو. ساله ها له وه پتیش به ده ستی رانکو چۆغه ی مه ره ز و کلاو جامانه یه کی قیسته وه، بۆ هینانی گولتی شۆران سوار نه سپی هه وره کان بوو

لاس به زى. رووى له ههردوو كيان وههردو گير و دانىشتهوه.

دايه گولت به لايه وه سهير نه بوو لاس بيتز له هيووا بكا ته وه. له يه كه م شه وه وه ههستي پي كرده بوو. له دلتي خویدا گوتبووى: «هه موويان بيتز له يه كتر ده كه ن».

لاس ئيستا به ناشكرا دهيدر كاند: «بيزى لى ده كه م. رقم ليه تى».

دايه گولت له بهر خو به وه گوتى: «كلوليه هه مووتان رقتان له يه كتره».

لاس له كاتيكدا ديسان بيري گوو كه وتبووه، دريژه ي به قسه كه ي دا: «ئه ميان له ويتر خراپتره. ههردوو كيان وهك يه كن. پيس و بۆگه ن».

دايه گولت پيشتر نه و چند وشه ي له يه كيكى تر بيستبوو. «كاس بووم. ميتشكى سهرم هه لگيرا». بيري كرده وه. فهرخه گوتبووى. كه ي و له كوئ له بيري نه مابوو. به لام له بيري بوو، نه وه ده مه يادگار كه رهنگه زور مندال بوو، به قسه كه ي مامه ي گريابوو. دايه گولت ده يزاني جگه له خو ي كه ههستي بون كردنى له ده ميكه وه نه مابوو، هه يادگار بيتزى له هيووا نه ده كرده وه؛ يان رهنگه بيتزى لى كرد بيته وه و سه ر خو ي نه هينابى. ههركاتى ده هات، له كو لانه وه - نه گه ر هيووا له كو لان بووايه - دهستي ده خسته سه رشانى و له سه وشه تو ز و خو لى لى ده ته كاند و له بهر بيه ره كه دا ده ست و چاوى بو ده شت و ده يه يتنايه ژوور. نه وسا به بيانوى يارمه تيدانى دايه گه وه رى، خه ريكى شت نه وه ي سه وشه و بانيزه و ته نانه ت ژووره كانيش ده بوو. نه گه رچى به شپك له بونه كه وهك سواغى ديواره كان به ماله كه وه ده ما به لام يادگار سه ر خو ي نه ده هينا و به خو شيبه وه روو له دايه گولت و هيووا ده يگوت: «ئىستا نه م ماله بو نى به هارى لى دى».

دايه گولت نه يده زانى نه و قسه چه نده ي راسته و چه نده ي له بهر دلتي نه وانه.

لاس ناگاي له و روژانه نه بوو. نه و نه يده زانى يادگار هيووا خو ش ده وى. رهنگه نه گه ر بيزانيبايه به لايه وه سه ير بووايه. خو شو بيستنى كورتيكى شيت و پيس و په لوخ؛ به دا يكي گوت: «لانى كه م پيتى بلتى كه م مه چه كى بكر وژى و ده سه ره كه ي بليسيته وه».

دايه گولت سه رى را وه شان و گوتى: «نه ي چى بكا؟»

- چى ده كا بيكا به لام مه چه كى نه كروژى.

دايه گولت ده يزانى هيووا جگه له مه چه ك كرو شتن هيجى ترى له ده ست نايه ت. هيووا ميراتگرى هه موو بى ده سه لاتى بنه ماله بوو؛ بو يه چا وه پروانى هيج كاريكى لى نه ده كرا. هه رگيز چا وه پروانى هيج كاريكى لى نه كرابوو. هه رگيز ئوميدى پى نه به سترابوو. له روژى

له دا يكو ني ه وه، ته نانه ت له پيش له دا يكو ني شي ه وه، دا يك و باوكى شه ويك له و شه وانه كه ده بوو چا وه پروانى هاتنه دنيا ي بن، دانه نيشتبوون و بيريان لى نه كرده بوو. به خه يال مه لو ته كه يان نه كرده بوو. به ده م گالته و گه پيه وه نه تري قا بو نه وه. نه يان نارده بوو قوتابخانه و پيشه يان بو نه دو ز بي سو وه. نه يان كرده بوو عاسا ي ده ستيان و پشتيان پى نه به سستبوو. نا، بيريان له هيج شتيكى نه كرده بوو. ته نانه ت بيريان له وه ش نه كرده بوو كه كچ ده بى يان كور؛ چ نا ويكي ده بى؟

كه له دا يك بوو و سو و نا غا هيشتا له ساز كرده وه ي ماله كه ي نه بوو بو وه. هيشتا ديواره كانى سواغ نه دا بوو. و سو و نا غا نه و ساله ده ستى له هه ميه شه به تالتر و دلتي ته ننگر بوو. لاس، كوره گه وه رى نه گه رچى قولاغى بوو، به لام داها تووى ناديار بوو؛ تفه نكى پى بوو. مادام ده يكو شت، پتى تپده چوو بكر وژى. نه و ساله خانزاد دلتي ناسك بوو چاوى وشك نه ده كرده وه. يادگار فيتى گوتنى با به بوو بوو، برينه كه ي ده كو لانه وه. فهرخه هه ره تى هه رزه كاريى بوو، دلتي نه ده چوه هيج كاريك. لاس هه والى له دا يكو سونى برايه كى چكو له ي پى گه يشتبوو. دوور او دوور ناوى هيووا بو دو ز بي سو وه گوتبووى: «هيووا زور پى ده بى».

دايه گولت نه يده زانى لاس له بيري ماوه، يان نا؟ پيتى خو ش بوو لى بپرسى. پيتى خو ش بوو بلتى: «ئه مه هيووا كه ي خو ته، لاسه شو ر! حه ق نييه لى بده ي و له خو تى بتار يتى».

ده يزانى لاس چ وه لام يكي ده داته وه: «هه رگيز پيم وانه بو وه هيووا من روژى له روژان نه مه ده ر بچى».

دايه گولت پيتى وانه بوو پاشه به ره كه ي كورتيكى شيت بى. نه و ده مانه نه وه ي به بيري دا نه ده هات نه مه بوو. نه و ده مانه ته نيا له بيري نه وه دا بوو دو مندال بو نه كه ي شو ين لاس بكه وى. به و سو و نا غا ي گوتبوو: «كو يتستان به فري تى و اى پتوه نه ماوه، ري گه م بده با شو يتنى كه وم».

و سو و نا غا گوتبووى: «نا گه ري ته وه ئافره ت! نا گه ري ته وه».

دايه گولت به دلنيا ييبه وه گوتبووى: «ده يه يتنه وه. نه گه ر پتويست بى به سه ر پتلا وه كانيا ده كه وم و ده يه يتنه وه».

و سو و نا غا پيتمل نه بوو بوو، گوتبووى: «كا غه زى لى ده نوو سم. نه گه ر له گه رانه وه بى به بينينى كا غه زه كه شم دي ته وه».

وسوو ئاغا پياويكى خزمى خۇبىنى له شوين نارد. كابر زياتر له پينج رۆژى پى نهچوو. كه گهرايهوه، وسوو ئاغا سى رۆژ بوو له جىدا كهوتبوو. ههوالى لاسى لى پرسى. كابر بۆي گيرايهوه. لاس له پشتين بهر ژور تا بن باخهالى فيشهك بوو. دهمانچهى بهقهدهوه بوو. له رۆژى زاويه تيشى پۆشته و پهرداختر بوو. كابر له مالى بارامه رەش دىبوو. نامهكهى باوكى پيش خويندنهوه ماچ كردبوو، سهراچاوى نابوو. دوا ئهوه ههوالى ههمووبانى پرسىبوو، نامهكهى خويندبووه. كابر نهيزانبوو لهو كاغهزه دا چى نووسراوه، بهلام دىبوو لاسى خستوتە گريان. گوتبوو: «پيم وابوو نهگه بگه پيمهوه، باوكم بهنه حله تم دهكا. بهلام لهم نامه دا داواى گهرايهوه لى كردووم».

كابر بى ئهوه هيجى گوتى سهرى داخستبوو. لاس گوتبوويهوه: «باوكم له ههموو كهس چاكتر دهزانى شوين چى كهوتووم و تفهنگم بۆ كى ههنگرتوه».

وسوو ئاغا بهبيستنى ئهوه قسه ئهوهندهى هيزى بوو بهرز بووه. ئهوسا روو له كابر، وهك ئهوه رووى له لاس بى بهتوورپهيبهوه گوتى: «بهلى باش دهزانم. تفهنگچى ژير دهستى كهسيكه شارى سووتاند، دهبوو ئهوه ت پى بگوتايه».

دايه گوتى كه تا ئهوه كاته بيدنهنگ چاوى له دهمل كابر پريبوو له بهرخۆيهوه گوتى: «من ئهوهى پى دهليم». ئهوسا بهرزتر بو ئهوه وسوئاغا گوتى لى بى گوتى: «كه خوا كردى چاك بوويتهوه و ههستايتهوه، خۆم دهچم. خۆم پيى دهليم بۆ چوو و بوهدى بگه پيمهوه». ئهوسا ئهوهنده بهگورجى چوو دههه، كابر پيى وابوو ههه ئيستا رى دهكهوئ.

مههرگى وسوو ئاغا سهفه رهكهى دايه گوتى پهك خستهوه. ئهوه رووداوه له ناوه راست مانگى هاوينا رووى دا. نزىكهى ههوتويهك پيش ئهوهى ههوالى هههرسى راپهرينهكهى مههاباد بهشاردا بلاوبيتتهوه. پيش ئهوه شاخواكان - كه تازه دهردهكهوت كين - بهدزى و بهئاشكرا بهرهو پادگان بچن و پيرۆزبايى و پى خوشبوونى خۇيان بهفههماندهى ههنگ رايههين، پيش ئهوه زۆربهى خهلكى شار له دووكان و ناو ماله كانيان ناخ ههلكيشن و دروشمه هههميشه بيبه كانيان له بهر خۇيانهوه بلينهوه، وسوئاغا نزىكهى ههوتويهك پيش ئهوه كارساته، دوا چل شهو كهوتنى نيو جيگه، له پيش بانگى بهيانيدا بهدهسته كوتى دايه گوتى بهئاگا كردهوه. دايه گوتى نهگه چى زۆر شهوى تر لهو كاتانه دا بهئاگا كرابووه، بهلام خه جلا. به په شوكاوييهوه رووى لى كرد. چهند دلۆپ ئاوى روونى بهههنيهوه بىنى. پيى وابوو ديسان تاى لى هاتوتهوه. وسوو ئاغا تيده كوئا شتيك بلنى.

بهلام ئهوه. له برى ئهوهى گوتى بۆ شل كا لاچكى چارۆكه كهى بهدهستهوه گرت و له ههنيهى نزىكهى خستهوه. كه زانى ئهوه دلۆيه ئارهقه رووانه ناسردرين و بهشيكن له پيسته سوور و سپيه كهى بىرى كردهوه، رهنكه جوانا و بى. بهههردوو چهپۆك بهسهرى خۇيدا كيشا و له پرمهى گربانى دا.

وسوو ئاغا هيشتا هوشى بوو. بهههر تهقه لابهك بوو تىي گه ياند لىي نزىك بيبتهوه. دايه گوتى بههه مان په شوكاوييهوه بهسهريدا نوشتايهوه له نيوان غه لته غه لته كهيدا له وشهى خانزاد و وهك دوايى بىرى لى كردهوه، يادگار گه يشت؛ دهيزانى پيويسته بهئاگان بكا تهوه، بهلام دلئى نه دههات له ژووره كه بچيته دهه. فهرخه له سهه بانيزه خهوتبوو. گورجى بهرهو په نجه رهكه چوو تهقهى له شيشه كه هينا. فهرخه له سهه بانيزه ناچار بههه له داوان چوو دهه. دوا ئهوه بهمست دهركهى ژوورى خانزادى كوتا، بهرهو بانيزه كه چوو؛ فهرخه بهئاگا كردهوه. كه گهرايهوه وهك جارى پيشوو بهسهر وسوئاغادا نوشتايهوه. وسوئاغا پيش ئهوه فربا كهوئ شتيك بلنى مردبوو.

دايه گوتى رۆژانى دوايى به دلنيا بيبهوه دهىگوت: «گوتم له شايه توئيمانى بووه». بيدنهنگى و كپى ئهوه بهره به يانه بهزرىكهى دايه گوتى شكا و خهلكى گه رهك به شيوهى مالى وسوو ئاغا بهئاگا بوونهوه.

دايه گوتى رۆژانى دوا پرسه و سههه خوشيبه كه دهىگوت: «خوا خوشى دهويست؛ بۆبه نه بيهشت خه مى هه ره سه كهش له سهه دلئى بار بى».

ههموو كهس دهيزانى لاس بهم زوانه دهگه پيمهوه. بۆبه ههه كاتى دايه گوتى برىارى سهفهرى دهه، كهس و كار و دهه و جيران په شيمانيان ده كردهوه و ده يانگوت: «بۆ كوئ دهچى؟ دلنيا به لاس ههوالى لىبور دنه كهى حوكمهت ببيستى، لهههه كوئ يهك بى دهگه پيمهوه».

دهبوو وابى. دوا دههرونى لىبور دنه كه چهند كهس له گه نجه بانه بيبه كان گهرايهوه، بهلام لاس نهگه رايهوه. جگه له وهش كهس ههوالى نه دهزانى.

له سهه رتاي پاييزدا و دوا قايم كردنى دهغل و دان دايه گوتى په تى پچرى و له گه ل به له دىك بهرهو مههاباد رى كهوت. به له دهكه، ههه ئهوه كه سه بوو كه پيشتر كاغهزى وسوئاغاي بۆ لاس بردبوو؛ پياويكى گهراوهى خزمى خۇيان. خۆى و ئيستره كهى به كرى گيرابوون. دهبوو كوئستانه و كوئستان رى بىرن.

پاییز زووتر له سالانی پیتشووه هلیکوتابوه سهر کویتستانه کان. دار و دوهن زهره هه لگه رابوون. گه لای وشک رژابوون و بهدم شنه باوه خشه خشیان دههات. شیوه له کان گیای قهراغه کانیاں چه ما بۆوه و وشکه گه لا دایه شیبوون. جریوه جریوی چۆله که و پاساری له سهر لقه وشکه کان نه ده برا و پۆل پۆل په ره سیلکه و مهلی کۆچه ری سیبه ریان به زه ویدا ده خشا و دوور ده بۆوه. تهنکه سیبه ری بن داری قهراغ کان و نه سته ره کان جگه له کۆته ره داری کۆنه سووتا و سئ قۆلکه ی ناگر که تاقه یادگاری گۆهندی کویتستانچی و سهیرانچی به هار بوون، هیچی تریان لی نه بوو.

کاروانه دوو که سیبه که ی دایه گولتی به بهری به رۆژی کویتستاندا ری ده پری. له داوینی ئالتوونی رهنگی ده شته کان ورد ده بوونه وه. سوورایی پاییزی قۆرغه دره خته کانی شیو و دۆله کان نیگای ده قۆستنه وه. یان به لوتکه بلیند و روته کانداه لده زنان.

له ژیر ئاسمانی به ریندا که مهیدانی هاتوچووی هیوری په له هه وره خۆله میتشییه کان و له هه میسه نزیکت به مرۆف بوو، له و به رزاییه خۆش روانگه دا که تا چاو هه تهری ده کرد، تیکه لاوی رهنگه کان بوو که له زهردیبه کی خه منا کدا ده تانه وه له خۆله میتشی ناسۆیه کی له هه میسه دوورتردا ون ده بوون. له باوه شی سروشتی ده ست بۆنه برا و خۆرسکدا، له ناوهندی بزوتن و جمینیکی نارام و سو فیانه دا، ته نیا خه م و ناواته کان به زه مان و سهرده مه وه دهیبه ستنه وه. بی نه و خه م و ناواتانه، له باوه شی سروشتیکدا که له رابردوی دووری خولقانی ده چوو، له زه مان و سهرده م دوان چهنده گیلانه و گه و جانه بوو. رهنگه له و کاته دا نه و بیبه وهک برووسکه یه ک به میتشی دایه گولدا تپه ری بی. رهنگه له نان و ساتدا چنگی بیری له دۆزینه وه و په پتیردنیک گیر کرد بی؛ چۆن و بۆ؟ رهنگه نه وهک ژنه کوردیکی ده رده دار، به لکوو وهک مرۆفیک که هیچ نازانی - نه هیچی بیستوه و نه هیچی خوتندۆته وه - ته نانه ت وهک مرۆفیک که نازانی له پشت و داوینی کتی بووه و له چ نه ته و ده که. وهک مرۆفیک که هیچ پتیه ندیبه ک، جگه له سه رسوورمان و چیت و هه رگرتن به و خاکه وه نایبه ستیتنه وه. له و په ری فه رامۆشکردنی زه مان و سهرده م که وتیتنه و هه ها حاله تیکه وه که خۆی به سولتان و خاوه نی هه موو رابردوو، ئیستا و داها توه بزانی. دایه گولتی هه رگیز له و ساته بیده نگ و خامۆشه ی که به سه ره نه سپه که وه له سروشتی ده پروانی، هیچی بز که س نه گپه رایه وه.

له ده مه و ئیوارهی یه که م رۆژی سه فه ره که یدا په له هه وریتی رهش له ناکاو، نه وهنده

له ناکاو که نه دایه گولتی و نه به له ده که ی نه یانزانی له کامه سووچی ئاسمانه وه هات، سه رتاپای ئاسمانی ژوور سه ریانی داپۆشی و لیزمه بارانیککی بی وینه داباری. دایه گولتی به نه مری به له ده که ی دابه زی و خۆی گه یانده به رنوای شاخیککی نزیک. پیتیان وابوو تاوه بارانیکه و زوو خۆش ده کاته وه. به لام جگه له وه خۆشی نه کرده وه ورده دنیاش به ده میه وه تاریک بوو. بارانه که به سه ره شاخه که دا به خوړ ده هاته خواری و بستیک دوور له وان وهک داخزینی شیشه یه ک له ناو ده رژیبه زوی. هه ستیان به مه ترسی کرد؛ «نه کا لیمان بقه ومی!» به له ده که غیره تی وه بهر خۆی دا، له بن نواکه هاته ده ره و به هه له داوان له نه سپه که نزیک بۆوه. جله کانی لی دامالی و به سه ره خۆی دادا بۆ ماوه یه کی کورت به ملاو لادا گه را. نه وسا به بانگه بانگ گه رایه وه و گوتی: «ری ده رناکه م».

مه ترسیبه که زیاتر بوو. به ناچاری ماوه یه کی تریش له بهر نواکه مانه وه. تاقه تیان نه گرت و پریری رۆشتیان دا. «به ره و کو؟» له ترسا نه و یان له یه ک نه پرسى. ده ستیان به کلکی نه سپه که گرت و له شونییکه وه که باران که متر خۆی به روومه تیاندا ده په لۆسی ری که وتن. شه و بوو، یان هه وره کان ختیه تی رهشیان هه لدا بوو، نه یانده زانی. دنیا نوقمی تاریکیه کی تۆخ بوو. جگه له خوړه ی بارانه که و دهنگی خۆیان، ته نانه ت سمکوتی نه سپه که شیان نه ده بیست. سه ره و ژوور بیبه کیان هاته بهر. لی خزان و که وتن. به گران هه ستانه وه و پاشه و پاش گه رانه وه. چهنده هه نگا و تیکیان هه لینا بۆوه، که یه کی پتیه کیان بۆ شیوه لیک خزی. به گران هه لگه رانه وه. به قهراغ شیوه له که دا هه نگاویان نا. له دووره وه سه گوه رتیک رایه ستاندن. پیتش نه وه هاوار بکه ن «ئاوه دانی!» خۆشیبه کی سهیر له گیانیان گه را. که نزیکت بوونه وه له رینه وه ی بلتسه ی ناگریکیان له و دیو شیشه ی بارانه که وه دی. هه بیپیان کرد. سه گه که له وه رین که وت. ناگره که له که پری بهر مالیکدا بوو. له پشت په نجه ره ی ماله که شه وه، روونا کاییبه کی کز ده رکه وت. که نزیکت بوونه وه تا پۆیه کیان له بهر ناگره که دا دی. تا نه گه یشتنی دهنگی نه هات. که زاری هه لپچری، پیره پیایتیک بوو له بهر امبه ریان راوه ستابوو. پیرتکی ریش سپی. له و پیرانه که نمونه یان له هه موو گوند و شارتیک زۆره. نه نیو چاوان نوورانی و دم به زه رده خه نه، نه قلخن و سه رو ریش ئالۆزاو، له یه که م نیگادا بۆیان ده رکه وت پیرتکی له ش ساغی گورج و گۆله. دوابی تر زانیان که م دوین و مۆنه. به خیره اتنی لی کردن و بۆ ژووره وه که تاقه هۆده یه ک بوو، پیتش خۆی دان. نه وسا مه نگه لی پر له خۆله میتشه که ی برده ده ره و پر له پشکۆی سوور و گه شاوه هیتایه وه. دایه گولتی و به له ده که ی له سووچیککی ژووره که له سه ره نه دیک هه لته و توابوون. پیره سهیری جل

و بهرگی کردن و گوتی: «سهرجله که نه یهیشستوه زۆر تهر بن. له بهر مهنگه لیبه که دا خۆتان وشک بکه نه وه».

ئهوان بئ ئەوهی هیج بلیتن له پشکۆکان نزیک بوونه وه. پیره دیسان چوو ده. ئەوهندهی پئ چوو ئەسپه که له که پری بهر ژووره که تاقهت بکا. سه گوه ره که یان بیسته وه. باران به هه مان توندی ساتی له وه پیتش دهباری و خۆی به دلقی په نجه ره کدا ده کوتا. پیره به کتربیه کی ره شه وه گه راپه وه، له سه ر پشکۆکان داینا و دوو په رداخی له سه ر تاقی ژووره که بۆ هیتان؛ «خۆتان چا تیکه ن و بیخۆنه وه».

دایه گولتی نه یهیشت نانیان بۆ بیتی. بوخچه که ی خۆی بلاو کرده وه دوو خۆ وشک کرده وه نان و چایان خوارد. له و ماوه دا پیره چوو بووه ده. دایه گولتی که تازه سه رنجی بۆ وه زعه که ده چوو به ترس و گومانه وه پرسى: «کابرا چوو بۆ کوئی؟»

به له ده که گورجی هه ستا و به په له ده رکه ی کرده وه. پیره له سه ر ته خته به ر دیک له به ر ناگره که دا دانیشتبوو داری پیتوه دنا. بلیسه کان له سه ر لاروومه تی سه مایان ده کرد.

- «مامه، سه رمات ده بی و هره ژوور». به له ده که که دیار بوو بۆ ئه و گورج هه ستانه ی به خۆیدا شکاوه ته وه، ئەوهی گوت. گورگه لووریک له دووره وه ده هات. هه ر سیانیان ده یانبیست و دایه گولتی له وان زیاتر ده ترسا. پیره هیچی نه گوت. ده رکه ماوه یه ک ئاوه لا بوو. به له ده که به سه ر سوورمانه وه چوو ژوور و پیتوهیدا.

- «پیاویکی سه بیره». به له ده که گوتی.

دایه گولتی به ترسه وه گوتی: «هیج شتیکی ئاسایی نییه».

به له ده که هیچی تری نه گوت. بییری له وه ده کرده وه. هه رگیز له م شوینه - شوینیکی که پیتی وابوو ئیستا ده بی له وی بن - نه ئه م ماله و نه ئه م پیره پیاوه ی نه دیوه. ئه مه ی نه درکاند به لام له ترسی بیده نگییه که گوتی: «له وه ده چی چاوه پیتی که سیک بی».

بیریان له وه کرده وه، پیتوسته له پاداشی چاکه و پیاوه تبیه که یدا هاوخه می له گه ل بکه ن. رهنگه کوری به کویتستانه وه مابیتته وه. دایه گولتی گوتی: «بریا بهاتایه ژوور. پیره و بهرگه ی سه رما ناگرئ».

بۆ جارتیکی تریش ده رکه یان کرده وه و داویان له کرد بینه ژوور. ئاوری له دانه وه به لام نه چوو.

باران به باوه دهباری. ئەسپه که له ولا ناگره که چوارمیلکه ی دابوو. دایه گولتی و

به له ده که ناچار چوونه ده ر ده ستیان به گره که دا راگرت. روانگه یان تاریکاییه کی تۆخ بوو. له ترسی ئەوه ی قووتیان بدا نیگیان له دزیبه وه. جگه له خو ره خو ری باران هیچی تر نه ده بیسترا. له هه میشه زیاتر هه ست به پیتوستی دهنگی ئاده میزاد ده کرا. به له ده که هاته دهنگ: «زۆر به م کویتستانه دا هاتووم. به لام هه رگیز ریم نه که وتۆته ئیره و جه نابتم نه دیوه. زۆر له شار دوورین؟»

به مه زنه ی خۆی ده بوو له نیوان بۆکان و مه هابادا بن. به کامه یان نزیکتر بوون نه بده زانی. پیره هه سستی به وه کرد چاویان له زاری پرپوه. گوتی: «ساله هایه نه چووم بۆ شار. باش له بیرم نه ماوه».

وه لامه که ی ریتی تی ده چوو، به لام به دللی ئەوان نه بوو. به له ده که دیسان گوتی: «پیشتر بۆ کامه شار ده چووی؟»

ده یویست به و پرسیا ره دا تی بگا له چ شاریک نزیکترن. پیره سه ری هه لپری. دوا ئه وه که میتک لیبیان راما، گوتی: «بۆ شاری ویران».

دایه گولتی گوتی: «ئیمه ش بۆ ئەوی ده چوون».

پیره هیشتا رامابوو. بلیسه که له چاوه کانیدا سه مای ده کرد. گوتی: «له شوین کورت ده چی؟»

دایه گولتی داچله کی. به لام زوو تیگه یشت پیتوست به سه رسوورمان ناکا. له م رۆژانه دا رهنگه سه دان دایک له شوین کوریان به م کویتستانه دا هاتبن. گوتی: «به لئ، له هه ره سه که وه قولاغی نییه». ئەوسا ئاخیکی هه لکیشا و گوتیبه وه: «ده لئین خه لک زۆر نه کوژراون. دلیم به و قسه خۆشه».

پیره گوتی: «هه میشه واده لئین».

دایه گولتی دللی داکه وت. که واته ده بی زۆر که س کوژرابیتن. بییری کرده وه، رهنگه پیره گه لئ هه واللی به لاوه بی. گوتی: «تۆ چیت بیستوه؟» به له ده که نیگای له یه کیانه وه بۆ ئەوی تریان ده گوێزایه وه. پیره گوتی: «له کی؟»

دایه گولتی تیدا مابوو. گوتی: «نازانم له هه رکه سین. ریبوار، لیقه و ماو، په ککه وته یان ئەو که سانه وه ک من له شوین کوریان ده گه رین».

پیره دهیدی دایه گولتی له ترسا و به له ده که ی له سه رما هه لده له رزین. گوتی: «ئه گه ر سه رماتانه برۆنه ژوور».

به‌لده‌که گوتی: «تۆ بۆ نایه‌ینه ژوور؟ جیتی هەر سیامان ده‌بیتته‌وه».

دایه گوتی: «نه‌کا چاوه‌روانی که‌سیتک بی؟ کور یان کوره‌زا یان که‌سیتکی تر».

پیره دوا ماوه‌یه‌ک بیده‌نگی گوتی: «ساله‌هایه چاوه‌روانم. چاوه‌روانی هه‌زاران که‌سم».

ئه‌وسا درێژهی به‌ قسه‌ دا.

که‌سیان تیتی نه‌ده‌گه‌یشتن. ئه‌وه‌ی ده‌یگوت له‌و‌رینه‌ ده‌چوو. و‌رینه‌ی نه‌خۆش یان و‌رینه‌و‌ریتی شیتیتکی. له‌وه‌ ده‌چوو قسه‌کانی ته‌واو‌که‌ری مه‌ترسی ئه‌و شه‌وه‌ تاریکه‌ بن. ئه‌وان له‌ بری ئه‌وه‌ سلێ لێ بکه‌نه‌وه‌ سه‌رنجیان زیاتر دایه. گوتیان: «له‌که‌یه‌وه‌ رویشتون؟ بۆ کوێ چوون؟»

پیره له‌ پرسیاره‌که‌یان هه‌لسه‌مییه‌وه‌. لیبیان ورد بووه. وه‌ک ئه‌وه‌ به‌نیگا لیبیان بیرسی «گوايه ئیوه‌ نازان؟» دوا ماوه‌یه‌ک گوتی: «نازانم له‌ که‌نگیوه‌ تاقه‌تی بژاردنی شه‌و و روژه‌ یه‌ک له‌ دوا یه‌که‌کانم نه‌بووه؛ له‌دیر زه‌مانه‌وه‌. به‌رودوا به‌و شیوه‌دا رویشتون. هه‌ر ئه‌و شیوه‌ که‌ ئیوه‌ لیبوه‌ ده‌ریشتن که‌ رووناک بوو چاوم لیتان بوو».

ئه‌وان پرسییان: «تا ئیستا که‌سیان نه‌گه‌راونه‌ته‌وه‌؟»

وه‌ک ئه‌وه‌ بوو له‌ و‌هرزی شیتیتکی بدوین. پیره هه‌ستی پێ نه‌ده‌کرد. گوتی: «ئاگام لێ نه‌بووه».

دیشان پرسییان: «هه‌رگیز بیرت له‌وه‌ نه‌کردۆته‌وه‌ روژتیک له‌ شوینیان بچی؟»

پیره زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی کرد. وه‌ک ئه‌وه‌ بلێ «به‌گیلم ده‌زانن؟» سه‌ری به‌سه‌ر گه‌رکه‌دا له‌قاند و گوتی: «بۆ کوێ؟»

«بۆ شار. بۆ ئه‌و شوینه‌ که‌ ئه‌وان چوون».

پیره به‌هه‌مان زه‌رده‌خه‌نه‌وه‌ گوتی: «یه‌ک دوو جار له‌ شوینیان چووم. به‌لام که‌سیان نه‌ما‌بوون».

«هه‌وا‌لبانت له‌ خه‌لکی شار نه‌پرسی؟»

پیره گوتی: «که‌س له‌شاردا نه‌ما‌بوو».

ئه‌وسا چۆنیه‌تی روشتنه‌که‌ی خۆی بۆ شار گه‌یراهه‌وه‌. له‌ گه‌یراهه‌که‌یدا ئه‌وه‌نده‌ ورد بوو، کۆلان به‌کۆلان و مال به‌مالی شاری له‌ میتشکی ئه‌واندا به‌رجه‌سته‌ ده‌کرد. وه‌ک ئه‌وه‌ بوو له‌ به‌رزاییه‌که‌وه‌ له‌شاره‌روان. شاریکی چۆل و ویران. زۆر شوینی روخوا و لا روخوا.

ناوی خاوه‌نی یه‌که‌یه‌که‌ ماله‌کانی ده‌زانی. ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر لیبیان بیرسیایه‌ ناوی ورد و بچوکی خیزانی ماله‌کانیشی ده‌زانی. لیبیان بیرسیایه، ده‌یزانی هه‌ر ماله‌ چهند سه‌ر و لاخ و چهند مریشک و که‌له‌شیر و چهند پشیله‌ و مشکیان بووه. هه‌موو شتیکی ده‌زانی. ده‌یزانی خووخده‌ی خه‌لکه‌که‌ چۆن بووه؛ له‌ چ مرگه‌وتیک نوێژیان کردووه‌ و چهندیان له‌ماله‌وه‌ سوخده‌یان بردووه‌. ده‌یزانی هه‌ر ماله‌، روژی خۆی چهند غه‌ریبه‌ و کتیبان شاردۆته‌وه‌. غه‌ریبه‌کان چیبان خواردووه‌ و له‌کوێ رباون و دایانناوه‌ته‌وه‌. لیبیان بیرسیایه‌ زۆر شتی تریشی ده‌زانی. به‌لام ترس و ماندوویی و له‌ ژوور هه‌مووانه‌وه‌ خه‌و نه‌یده‌هه‌بشت زۆری لێ بی‌رسن. هه‌ردووکیان به‌رودوا به‌ده‌م باویشکدانه‌وه‌ خۆیان به‌ژووردا کرد و به‌دانیشتنانه‌وه‌ خه‌ویان لێ که‌وت.

پیش روون بوونه‌وه‌ی به‌یانی له‌ترسی خه‌ونیتک که‌ دیسوویان به‌ئاگا بوونه‌وه‌. خۆش بوونه‌وه‌ی بارانه‌که‌یان به‌ده‌رفه‌ت زانی و بی ئه‌وه‌ی پیره - که‌ له‌ به‌ر ئاگره‌ دامرکاوه‌که‌دا خه‌وتبوو - به‌ئاگا بکه‌نه‌وه‌، هه‌وساری ئه‌سپه‌که‌یان کرده‌وه‌ و به‌په‌له‌ ده‌رچوون.

ئه‌و روژه‌ و روژانی دوا‌یی ئه‌وه‌ی له‌ خه‌ونه‌که‌ی ئه‌و به‌ره‌به‌یانه‌ له‌ بیریان ما‌بوو، ئه‌وه‌ بوو له‌ کاتیکدا پیره‌ چیرۆکی به‌سه‌ره‌اتی شاره‌که‌ی ده‌گه‌یراهه‌وه‌، په‌نگه‌ له‌تاوانی درکانندی نه‌یتیبیه‌که‌دا - بایه‌کی زه‌مه‌ن هه‌لی کرد و وه‌ک ئه‌وه‌ گوشاری باکه‌ هه‌ر بۆ ئه‌و بی، هه‌موو ئه‌ندامه‌کانی له‌شی له‌یه‌ک جودا کرده‌وه‌ و هه‌رکونیک‌ی به‌لایه‌که‌دا برد. ئه‌وه‌ی له‌ هه‌مووی زیاتر دایه‌ گوتی ترساندبوو، چاوه‌کانی پیره‌ بوو که‌ باکه‌ وه‌ک که‌للا شووشه‌ ناخنیبوویه‌ بن باخه‌لی ئه‌وه‌وه‌.

ده‌مه‌و عه‌سری روژی دوا‌یی گه‌یشتنه‌ مه‌ها‌باد. ئه‌گه‌ر چی له‌دله‌وه‌ به‌ته‌ما بوون سیمای شار به‌و شیوه‌ بی پیره‌ گه‌یراهه‌یه‌وه‌، به‌لام وانه‌بوو. راسته‌ شار له‌وه‌ ده‌چوو تۆز و خۆلی مردووی به‌سه‌ردا پزایب. ماله‌کان کورت و گوێسه‌بانه‌یان داته‌پییوون. گه‌لای زه‌رد و سووری دره‌خته‌کان به‌شه‌قام و کۆلانه‌کاندا ده‌خزان و ناو بازار وه‌ک ناشی لیکه‌وتوو چۆل و بیده‌نگ بوو. به‌لام هه‌بشتا خه‌لکیکی زۆر له‌ نیو شاردا ما‌بوون.

خه‌لکیکی پیر و په‌که‌وته‌ که‌ میزه‌ره‌کانیان به‌سه‌ر سه‌ریانه‌وه‌ پان بووبۆوه‌ و له‌ شان به‌ره‌و خوارو تا پشتین چه‌ما‌بوونه‌وه‌. به‌په‌له‌ و بی ئه‌وه‌ی چاوه‌هیچ لایه‌که‌دا بگه‌یرن شان کرز و ره‌نگ زه‌رد راده‌بردن. شاریک پر له‌ ئازان و ئه‌منیه‌ که‌ به‌حیلکه‌ و پتکه‌نینه‌وه‌ سه‌ریان به‌هه‌موو شوینیکدا ده‌کرد.

به‌لده‌که به‌گران مائی بارامی دۆزبیه‌وه. که دهرکه‌ی کۆتا سێ که‌س به‌یه‌که‌وه گوتیان: «کتیبه؟»

ئه‌مان له‌پشت دهرکه‌وه هه‌ستیان ده‌کرد که‌سه‌کان ده‌ستیان به‌شانی به‌کتره‌وه گرتبێ و به‌ترسه‌وه له‌ به‌کتر ورد بوو‌بیتنه‌وه. تا ده‌نگی ئافره‌تیان نه‌ببست، دهرکه‌یان نه‌کرده‌وه.

له‌و دیو دهرکه‌وه ژن و پیاویکی گه‌راوه و ژنیکی گه‌نج له‌ دایه‌ گولتیان روانی. به‌لده‌که پیتی ناساندن. «دایکی لاسه». به‌خیرها‌تینان لێ کردن و بو‌ژووره‌وه پیتش خو‌بان خستن. به‌لده‌که جاری پیشوو له‌و ژووره‌وه و له‌ ژیر ره‌سمی ژه‌نه‌رالیکی سمیل زل که‌ دوایی زانی ستالینه و هه‌رگیز نه‌یزانی بو‌باوکی کوردانه، دانیشتبوو که‌ لاس و ژاندارمه‌یه‌ک خو‌بان به‌ژووریدا کردبوو. سه‌ری سوورما‌بوو به‌گوتی لاسدا چریاندبووی «ئه‌و ژاندارمه‌تان بو‌ له‌ گه‌له؟» لاس پیتی پتیکه‌نیبوو، هه‌موویان ته‌نانه‌ت ژاندارمه‌ک‌ش پیتی پتیکه‌نیبوون. کابرا بو‌ ئه‌وه نه‌یزانیبوو ژاندارمه‌ و فیدایی ته‌وفیریان هه‌یه، به‌خۆیدا شکابۆوه.

ژنه‌ گه‌نجه‌که‌ چای بو‌هینان. هه‌والی بارامیان لێ پرسی، له‌ مال نه‌بوو. دایه‌ گولتی خو‌شحال بوو. بیری کرده‌وه ره‌نگه‌ بارام و لاس پتیکه‌وه بن. ئه‌وه‌ی به‌گوتی به‌لده‌که‌شدا چریاند. باوکی بارام زۆر زوو دایه‌ گولتی له‌ هه‌له‌که‌ی گه‌یاند.

بارام له‌ نیو شاردا بوو. له‌ترسی ژاندارمه‌ی حوکمه‌ت تا تاریکانی ئیواره‌ نه‌ده‌هاته‌وه. لاس له‌گه‌ل ئه‌ودا نه‌بوو. ئه‌وان له‌ روژی شار گیرانه‌وه لاسیان نه‌دیوو. ته‌نانه‌ت هه‌والیشیان نه‌ده‌زانی.

ئه‌وه‌ دایه‌ گولتی هه‌راسان کرد. خانه‌ خو‌پکان تپی گه‌یشتن؛ بو‌یه‌ دلخۆشییان دایه‌وه: «ره‌نگه‌ بارام به‌شوینی بزانت» به‌شه‌رمه‌وه پتییان راگه‌یاند له‌و چه‌ند روژه‌دا که‌ بارام گه‌رابۆوه له‌ بیریان نه‌بووه هه‌والی لاسی لێ به‌رسن.

دلخۆشی دانه‌وه‌که‌یان کاریگه‌ر نه‌بوو. دایه‌ گولتی دلنیا‌بوو بارامیش هه‌والی نازانی، یان هه‌واله‌که‌ ئه‌وه‌نده‌ ناخۆشه‌ خو‌ی له‌ گوتنی ده‌دزیته‌وه. له‌راستیشدا وابوو. بارام له‌ به‌یانی هه‌ره‌سه‌که‌وه له‌ لاس دابرابوو. پیتش‌ریش به‌ئه‌مری حوکمه‌ت - به‌گریانه‌وه مه‌به‌ستی خو‌ی له‌ حوکمه‌ت روون ده‌کرده‌وه - له‌ به‌کتر جودا کرابونه‌وه.

دایه‌ گولتی و به‌لده‌که‌ جگه‌ له‌و شه‌وه‌ سێ شه‌وی تریش له‌مه‌ه‌بابا مانه‌وه و ماله‌و مالیان کرد. ئه‌وه‌ی له‌ کۆنه‌ هاو‌ریکانی لاسیان ده‌ببست، کۆمه‌لێ هه‌والی دژ به‌یه‌ک بوو. هه‌ر هه‌والیک بو‌ شو‌پتیک و به‌ره‌و لای که‌ستیکی ده‌ناردن. ئه‌و که‌سانه‌ پیتش هه‌موو

قسه‌یه‌ک لاسیان نه‌ده‌ناسی. به‌لام نه‌یانه‌شارده‌وه که‌س یان که‌سانیکی به‌و ناوو نیشانه‌یان به‌کوژراوی دیوه. مه‌رگی لاس دلۆپ دلۆپ و ورده‌ ورده‌ وه‌ک راستیه‌ک خو‌ی به‌سه‌ر می‌شک و ئه‌ندیشه‌ی دایه‌ گولتیدا ده‌سه‌پاند. راستیه‌ک که‌ هه‌زاران به‌لگه‌ی گومانی به‌ده‌سته‌وه بوو. دایه‌ گولتی به‌بوخچه‌یه‌ک پر له‌و به‌لگانه‌وه گه‌راپه‌وه. بوخچه‌ی له‌به‌ر ده‌ستی خانزادی چاوه‌روان بلاو کرده‌وه. خانزاد ئه‌وه‌ی نه‌ده‌ویست. هه‌روه‌ها که‌ دایه‌ گولتیش بو‌ ئه‌وه نه‌چوو بوو.

- «ئه‌ی کوا لاس؟»

بێ وه‌لام به‌سه‌ر به‌کتردا گریان بێ ئه‌وه بزانتن شین ده‌گیرن. سه‌ره‌پتیی خه‌لک لێی کردن به‌شین گیرێ.

شەش

فەرەخە پێنج رۆژ بوو لە ماڵ نەچوو بوو دەر. ھاوکارەکانی - کە هیچیان لێ شاردراره نەبوو - لە یەکەم رۆژەوه ئیجازەیان بۆ خواستبوو. ئەو شیان نەکردایە بەدەست نەدەهات. دەرەستی کاروباری رۆژانە نەبوو؛ چ دەبوو با بێت. تەنانەت بیری لەوەش نەدەکردەوه. دەرەستی دەورەبەریشی نەبوو. نەھاوچوونی بێدەنگی یادگار و نە چاوەروانی شیتانەیی خانزاد کە لە سەعاتیکدا دە جار لە پەنجەرەوه دەپروانییە دەر و بەترس و گومانەوه شتیکێ لێ دەپرسی. پرسیارەکانی خانزاد وەک رۆژانی پیتشوو تازاریان نەدەدا و نیگا و تێپامانە قیرسیچمەکەشی توورە نەدەکرد. زۆر جار لەو ژوورە نەدەما؛ دەکەوتە ژووریکێ تر. ژووریکێ ئەشکەوت ئاسا کە سیخناخی ھەموو رابردووی خۆی و کەس و کاری بوو. ھزار توتیی ئەلبۆمیکێ بنەمالەیی. ھزاران کۆنە رەسمی لێ دەژیا یەوه و قەوارەیان دەگرت. بوونیکێ تیکراییی و ئالۆز؛ بوونی خۆی و دایک و باوک و ژن و مندال و برا و برازا لە سەدان شەکل و قەوارەیی جۆراو جۆردا. کۆبوونەوهی بەرجەستە و زیندووی تەمەنی گشت ئەو کەسانە کە لە سەرەتاوە تا ئێستا ھاوبەشی ژیان و چارەنووسی بوون. تەنیا ترین و بێ کەسترینی کۆمەڵی مەرۆف بوو. شالای نەفرەتیان بۆ دەبرد. حەپەساو و سەر سوورماو بوو؛ نەیدەزانی روو لە کامیان بکاو- لەبەر کامیان ھەلێ. ناچار گۆمۆلە دەبوو، سەری- کە رەنگە زیادترین ئەندامی لەشی بووبێ- لە باوەشی دەستەکانی دەگرت و گوتیی خۆی دەتاختنی و چاوی دەقووچاند. ئەو خۆدزینەوه کە سەکانی توورە تر دەکرد و بازەیی گەمارۆو ھێرشیان یەک دەھاتەوه. ناچار ھەلەدەستایەوه. دەستەکانی دەکردە سپەری سەر و سنگی و بەدەوری خۆیدا ھەلەدەسوورا. رەنگە بەئومێدی دەلاقە یەک بۆ دەربازبوون. رینگە دەربازبوونیان لێ دەگرت. لە پشت سەریەوه، لە تەنیشتەوه و لە بەرامبەرەوه وەک چەمۆلە نەفرەت بەرەوروی دەبوونەوه. ئەوسا دەکەوتە گریان و پارانەوه. نەیدەزانی لە کامیان بپارێتەوه. کەس دالەدی نەدەدا و باوەشی بۆ نەدەگرتەوه، جگە لە کچیکێ چاو و برۆ رەش کە کراسی چیتی بنەوشی لەبەردابوو. دەستی وەک بالی فریشتە لە یەک ھەلپربوو. فەرەخ بەرەو پیری دەچوو. «دالەدەم بەدە لەیلا» وەک مندالیکێ رەدوونراو خۆی لە باوەشی دەھاویشت. «فریام کەوه لەیلا».

لەیلا ئەشقی یەکەمی فەرەخ لە هیچ تەنگانە و رۆژ رەشییە کدا رووی لێ وەر نەگێرا بوو؛ تەنانەت لەو رۆژە رەشانەشدا کە ھەوالتی بێ سەر و شۆینی و مەرگی لاس بلاو بووبۆوه. خەلک بۆ پرسە و سەرەخۆشی، بەلام بەرۆالەت بۆ میوانی و دلخۆشی دانەوه بەرەو مالە تازەکەیی وسوو ئاغا سەرە رێژەیان کرد. ژنان و پیاوان لە دوو ژووری جیاوازدا دادەنیشتن. دایە گۆلێ و خانزاد لە ئابلۆقەیی سەرپۆش بەسەراندای خۆیان بێ نەدەگیراوشینیان دەگێرا. فەرەخ وەک تاقە پیاوی مال لە ژوورەکەیی تر لە بەر دەرکە دەست لەسەر سنگ ئاخی ھەلەدەکیشا و چاوی لەزاری میوانەکان دەپری. خاوەن پرسە بوو، یان پیتلاو جووتکەری میوان؟ نەیدەزانی.

یەکەم رۆژ لەیلا لەگەڵ ژنە جوولەکەکاندا ھات. لەو کاتەدا فەرەخ لە سەر بانیزە بوو. ھەر کە چاوی بێ کەوت، ناسییەوه رەنگە بەکراسە چیتە بنەوشەکەیدا. کراسەکەیی بۆنی کۆچ و بارانی بلاوکردهوه. ئەو بۆنە فەرەخی بۆ بانیزەیی مالی فەقی رەحیم لە «میراوا» بردەوه.

ئێوارەیی شەوی شار سووتانەکە بوو. کاروانی مالی وسوو ئاغا ریتی دووری لە شارەوه بۆ «میراوا» پریبوو. فەرەخ لە پیتش ھەموویاندا گەشتبوو. تەر و تلیس لە سەر بانیزەکە روو و خەلکی سەرگەردانی کۆچ کردوو، روو و شار راوہستابوو. شەست و رەھیل لەوێتوہ دیارتر و سامناکتر بوو.

«ئارەبا» لە ناوقەد بەرەو ژووری دیار بوو. لە پشت پەرژینی روونی بارانەکەوه سەری بۆ ئاسمان ھەلپربوو، داوای خۆش کردنەوه یان نەکردنەوهی لێ دەکرد. تەپۆلکەکانی ئەو بەر ئاوی لە بەر بارانەکەدا بنەوش دەبوونەوه. فەقی رەحیمی خانەخوێ کە بەرەو پیری میوانەکانی چوو بوو، لەگەڵیاندا گەرایەوه و تیکرا خۆیان بەژوورەکاندا کرد.

لە خوار بانیزەکەوه کچۆلە یەک بەکۆلێکەوه تازە دەگەیشت؛ فەرەخ دەیناسییەوه. کچەکەیی مام شەلەمۆ بوو. لاس لەگەڵ ئەوان بەریتی کردبوو. کچە پیتلاوہ قوراویبەکانی بەشوتن خۆیدا رادەکیشا. لە شیبوی بەر مالەکەوه دەپەرایەوه. لە پری لە ئاوەکە کەوت. فەرەخ گورجی داگەرا و بەرەو پیری چوو. دەبوو دەستی بگری و بەرزی بکاتەوه، بەلام دەترسا یان شەرمی لێ دەکرد. کچە ھەستاو دیسان کەوتەوه. کراسە چیتە بنەوشەکەیی بەدەم ئاوەکەوه دەشەکا یەوه. سەر شەرم و حەیانە پەرژا و دەستی بۆ فەرەخ درێژ کرد. فەرەخ دەستی گرت و رایکیشا. کچە بەدەم راکیشانەوه درێژ بۆوه. فەرەخ باوەشی پیتا کرد و

هه‌لیخزاندا. سه‌ر و سنگی هات. به‌رز و نزمی سنگی له ژیر کراسه تهره‌که‌وه دیار بوو. نیگای فه‌رخه سه‌ر گۆی مه‌مکی نه‌نگوت. ده‌رفه‌تی له‌زه‌تیردن که‌م بوو به‌لام خۆشییه‌کی ئان و ساتی وه‌ک بره‌وسکه به‌گیانیدا تیپه‌ری. ماوه‌یه‌کی پێ چوو تا به‌رزێ کرده‌وه. ته‌واو به‌خۆیه‌وه نووسان‌دیوو. له‌و ساته‌ هه‌ره کورته‌دا ده‌بوو له‌ خۆی جودای بکاته‌وه، هه‌ستی به‌نه‌رمی و ناسکی له‌شی کرد. نه‌مجاره‌یان موچه‌که سه‌رتاپای له‌شی راته‌کاندا. هه‌ناسه‌ی گه‌رمی له‌ لاملی درا. کچه به‌سه‌روقه‌ژی ته‌ره‌وه سه‌یری کرد. نیگیان له‌یه‌ک گری درا و گورج له‌یه‌کتر دا‌بران.

سلاوی ژنه جووله‌که‌کان فه‌رخه‌ی گه‌رانده‌وه. وه‌ک تاوانباریک پێیان زانیی، داچله‌کی و به‌خۆیدا شکایه‌وه. سه‌ری داخست و ده‌ستی بۆ ژووری دا‌یک‌کی درێژ کرد. ژنه‌کان چوونه ژوور.

له‌یلا شه‌وی شار سووتان، په‌توویه‌کی بۆری سه‌ربازی له‌خۆی ئالاند‌بوو له‌سه‌ر بانیه‌زی مالمی فه‌قی ره‌حیم له‌پال باوکییه‌وه کز دانیشته‌بوو. باران خۆشی کرد‌بووه و شو‌ره شو‌ر و لرفه‌لرف که‌م بوو‌بوو. له‌یلا چاویکی له‌ باوکی بوو که له ترسا هه‌لده‌له‌رز و چاویکیشی له‌دوور، له‌ جه‌رگی تاریکییه‌ تۆخه‌که‌ی نه‌وبه‌ر ئاوی بریوو. له‌وکاته‌دا نه‌گه‌ر هه‌ستی به‌بوونی خه‌لک له‌ سه‌ر بانیه‌که‌ نه‌کردایه، نه‌و تا‌پۆبانه‌ که له‌ دل‌ی تاریکییه‌که‌دا به‌هزار شپۆه‌ خۆیان ده‌نواند و سه‌مایان ده‌کرد، زراویان ده‌تۆقاند. به‌لام بوونی نه‌وان دینه‌که‌ی دل‌پیتن کرد‌بوو. له‌و ناوه‌دا نه‌وه‌ی سه‌رنجی له‌یلای رانه‌ده‌کیشا و هه‌ستی به‌بوونی نه‌ده‌کرد، فه‌رخه‌ بوو. ره‌نگه‌ جل گۆڕین و وشک‌بوونه‌وه خورپه‌ ئان و ساتییه‌که‌ی ئیواره‌ی له‌ بیه‌ر برده‌بووه.

به‌لام به‌پیتچه‌وانه‌وه، فه‌رخه له‌ نه‌و زیاتر که‌سی نه‌ده‌دی و له‌ چیه‌ نامۆکه‌ی ئیواره‌ زیاتر هه‌ستی به‌هیچ نه‌ده‌کرد. له‌ ده‌رفه‌تیک ده‌گه‌را تیر سه‌یری بکا. که‌ بۆ ره‌خسا حاله‌ته‌که‌ی ئیواره، نه‌و ترس و شه‌رم و له‌زه‌ته‌ وه‌ک خه‌ونیک برده‌یه‌وه.

تا نه‌وه‌ ده‌نگیک دا‌یچله‌کاندا و به‌شه‌رمه‌وه رووی لێ وه‌رگێرا. تا نه‌و کاته‌ ناگای له‌و ورینه‌ وریتی خه‌لکی سه‌ر بانیه‌که‌ برابوو. به‌ئیشاره‌تی ده‌ستی نه‌وان بۆ دوور روانی. رووناکایییه‌کی نه‌رم و سوورباو قوولایی تاریکایییه‌که‌ی ئاشکرا کرد. «گری شاره» دوا نه‌وه‌هاله، ئاوی بۆ ماوه‌یه‌کی کورت نوقمی بیده‌نگی بوو. نه‌وسا هاوار هاوار بلیند بوو شین و شه‌پۆر ته‌نییه‌وه. گریان وه‌ک بالایی گره‌ دووره‌که‌ هه‌لده‌چوو. نه‌وانه‌ی له‌

بانیه‌که‌ چوو‌بوونه‌ پێش پاشه‌وپاش کشانه‌وه. له‌وه‌ ده‌چوو تینی گره‌ دووره‌که‌ پاشه‌کشه‌یان پێ بکا. پشتیان له‌ دیواره‌که‌ توند کرد.

له‌یلا ئارامتر له‌ هه‌مووان ده‌گه‌ریا. فه‌رخه‌ بۆی روانی. ترس په‌نجه‌ی ره‌شی له‌ چاوه‌کانییه‌وه ده‌رکیشابوو. ترسه‌که‌ی نه‌و له‌ناخی فه‌رخه‌دا قه‌واره‌ی گرت. بیری که‌وته‌وه لاس له‌ شاره. پشتی له‌ له‌یلا کرد و روو له‌ ناگه‌که‌ که‌ لا‌پالێکی تاریکییه‌که‌ی تاران‌دیوو له‌ پرمه‌ی گریانی دا.

– «ئارام بگه‌ره‌... فه‌رخه‌... ئارام بگه‌ره‌...»

له‌یلا بوو؛ بۆ هه‌والی مردنی لاس دل‌خۆشی ده‌دایه‌وه.

له‌یه‌که‌م رۆژه‌وه‌ که‌ هات ئیتر نه‌رۆشته‌وه. هه‌میشه له‌ به‌رامبه‌ری بوو، به‌هه‌مان بۆنی ئاشنای کۆچ و بارانه‌وه. چاوی له‌ چاوه‌ ماتهم لێ نیشته‌وه‌کانی ده‌بیری و ده‌ستی به‌سه‌رو قه‌زیدا ده‌هینا و به‌گوتیدا ده‌یچرپاند: «ئارام بگه‌ره‌... فه‌رخه‌... ئارام بگه‌ره‌...»

فه‌رخه‌ نه‌گه‌ر چی له‌باوه‌شی خه‌یالی نه‌ودا خه‌م و مه‌ینه‌تی کۆستی لێ ده‌تارا و هه‌ستی به‌ئاسوده‌یی و حه‌سانه‌وه‌ ده‌کرد، به‌لام ده‌ترسا: «نه‌کا نه‌م ساتانه‌ش له‌ پرا‌نه‌وه‌ بن؟» پێشتریش له‌ شه‌وی سووتانه‌که‌ و نه‌و چهند رۆژه‌ی مېراوا چیه‌زی له‌و حاله‌ته‌ وه‌رگرت‌بوو. به‌لام له‌ رۆژی گه‌رانه‌وه‌یه‌وه بۆ شار لیتی بزر بوو‌بوو. لیتی ده‌پرسی: «بۆ و بوی؟»

له‌یلا وه‌لامی ده‌دایه‌وه: «ون بووم؟»

لیتی ده‌پرسی: «بۆ له‌ پرسه‌ی باوکمدا دیار نه‌بووی؟»

له‌یلا ده‌یگوت: «دیار نه‌بووم؟»

نه‌وسا شکی له‌خۆی و بیه‌وه‌رییه‌کانی ده‌کرد. نه‌کا له‌ ماوه‌ی نه‌و سێ ساڵه‌ی دوا شار سووتانه‌وه له‌یلا له‌گه‌لیدا بوو‌بێ و هه‌ستی پێ نه‌کرد‌بێ؟ به‌سه‌ر مالمی کاول و سووتایاندا هات‌بووه. ماندووی به‌شداریکردن له‌ سازکردنه‌وه‌ی ماله‌که‌ و دوا‌به‌دواش نه‌خۆشی و مه‌رگی باوک و نه‌رکی تاقه‌ کوری مال. بۆ سه‌ر خه‌یالی له‌یلا نه‌په‌رژابوو؟ سه‌رکۆنه‌ی خۆی ده‌کرد. هه‌ستی به‌وه‌ ده‌کرد له‌گه‌ل نه‌وه‌دا باری قورسی خه‌مه‌کانی سووک ده‌بووه و بێ نه‌و ده‌ره‌قه‌تی هه‌لگرت‌نیان نه‌ده‌هات.

– «نا ئیتر ده‌سته‌بردارت نام و وا‌زت لێ ناهینم» رۆژانی دوا پرسه‌ نه‌وه‌ی ده‌گوت.

مانگانیک له وه دواش فخرخه هیتستا رازی دلئی بۆ له یلا نه درکاندبوو. له درکاندنی خوښه ویستییه که یدا - به پیتچه وانه ی هموو رهفتاریکی - ترسنوک بوو. ترسنوک یان فیزن و خو به تایبته زان؟ ده ترسا پیتی پیتکه نن؛ سه رکونه ی بکه ن و پلاری توانج و ته شه ری تی بگرن؛ یان لانی کهم وه ک دهر پینی ههستیکی ناسایی بیبیستن. زور جار بیستبووی «خوښه ویستی بۆ هه رزه کار ناسایییه» به لای خو به وه نه وه ههسته ی به رامبه ر له یلا ناسایی نه بوو. به لای خو به وه نه وه ههسته جیاوا تر له ههستی هاوړیکانی بوو. نه وان له خوښه ویستی نه ده که یشتن. خوښه ویستی؟ نه وه وشه ی به زماندا نه ده هات، دلدار ی حه ز لی کردوویی، نه شق، نه وشانه له میشکی خه لکدا سوابون و مانا که یان کال بوو بۆ وه. ده یگوت: «گیرۆده بووم». و چیتژی له وشه یه وه رده گرت.

سولتانی بی تاج و ته ختی نه شق - له ته نیایییه کانیدا نه وه ی به خو ی ده گوت - به کولانی گه ره کی جووله که کانداهات و ده چوو. فخرخه ی جهریه زه ی سالان نیستا نه هوه ندرتین کوره موسولمان بوو. ریزی له منداله جووله که یه کیش ده گرت. مام شه له مۆ باوکی خه ونه کانی بوو، داودی کوری، برای. پر به دل تاواتی ده خواست له یلا خوشکی بووایه و هه میشه له مالیاندا بووایه. هه موو ساتیک چاوه روانی بینینی بوو؛ به لام نه یده و پرا توخونی مالیان بکه وئ. رۆژ له دوا رۆژ زیاتر له هاوړیکانی داده برا. به لایه وه ساتیک بیر کردنه وه له یلا، ساتیک ژبانی نیو کوری هاوړیکانی ده هینا. ته نیاستیک که نازاری ددها قهواره ی رازه که بوو که له قه فسه ی دل به چوو که یدا جیگه ی نه ده بۆ وه. له هه میشه زیاتر پیوستی به هاوړیبه کی نزیک بۆ دهر دی دل و رازگورینه وه بوو. دۆزینه وه ی وها هاوړیبه ک گران نه بوو. جه مال هاوړی پی مندالی و قوتابخانه ی، دۆستیکی جگه رسۆز که پروای به تایبته تی و شازی فخرخه بوو.

- نازانی جه مال، گیرۆدهم -

جه مال له ده میکه وه زانیبووی، به لام له بهر دلئی نه و نه یدرکاندبوو.

- ده زانم فخرخه. له یلا - به خوشکم بی - جوانترین کچی شاره».

له خو وه نه بوو جه مالی هه لباردبوو. به و قسه یه ژیری و پروا پیتکراوی خو ی ده سه لماند. نه و بوو که پیتی ده گوت کاتی نه وه هاتوو ه رازی دلئی بۆ له یلاش بدرکتینی. نه و بوو دل نیای ده کرد له یلاش نه وی خوښ ده وئ و ده یان به لگه ی بۆ راستی بۆ چوونه که ی ده هینایه وه.

فخرخه نه گه ر چی له ناستی هیچ که سدا خو ی به که م نه ده زانی و هه میشه نه وه ی گوتبوو،

به لام له به رامبه ر له یلادا بوونه وه ریکی هه ره بچووک و بی ده ستلآت بوو. هه رگیز بیری له وه نه کرد بۆ وه له یلادا خوښی بوئ؛ بۆیه قسه کانی جه مال ببوو به پیتخوری خه ون و خه یالی شه و رۆژی. له وه دوا به پیتچه وانه ی پیتشوو که ههستی خو ی و خه ونی له یلای پی به س بوو، دواندنی له یلا و ناگادار بوون له رازی دهر وونی به سه ره کی ترین نه رکی ژبانی ده زانی. بۆ نه م به بهسته شه وانه تا خه و ده یبرده وه بیری ده کرده وه؛ «نامه ی بۆ ده نیترم». نه یده زانی له یلا توانای خو یندنه وه ی هه یه یان نا: «دیاری بۆ ده نیترم». ده ترسا مه به سه ته که ی به خراب لیک بدریته وه. «ده لالی لی راده سپیترم» به سوو کایه تی ده زانی: «سه ر پتگه ی لی ده گرم و قسه ی له گه ل ده که م». نه مه یان نه گه ر چی به لایه وه شیاو ترین پتگه بوو، گرانتربنیش بوو. له کوئ؟ جگه له وه ش نایا ده یوانی له به رامبه ر له یلادا بدوی؟ له یلا کچیک بوو، دهستی وه ک نه ویکی نه ده که یشتی.

- «له یلا جاروبار له ده مه و عه سردا له گه ل ده سه ته خوشکتیکی ده چی بۆ کانی. له بهر نه وه نیوانی مالی خو یان و ده سه ته خوشکه که ی زوره، ماوه یه کی باش به ته نیایه». جه مال نه وه هه واله ی پی گه یاند و فخرخه تیی گه یشت و په سه ندی کرد. باشترین شوین بۆ دواندنی له یلا نیوانی مالی خو یان و نه و کچه بوو. کولانیکی ته نگه بهر و چۆل. یه ک دوو رۆژ دوا ناماده کردنی نه و قسانه که ده بوو پیتی بلتی، بۆ سه ی بۆ دانا. به لام هه موو که ره تیک هه ر که له دووره وه دهر ده کهوت، دلئی داده کهوت، نه ژنۆی ده له رزی و ناو ده می نه وه نده وشک ده بوو زمانی تیدا نه ده گه را؛ بۆیه به ناچاری نه و شوینه ی به چی ده هیشت. له پارسه نگی نه و رهفتاره ترسنوک و شه رمنۆکه یدا شه ویتک بیری له وه کرده وه نیوانی نه و کولانه که مه و ناتوانی هه موو نه و قسانه که ناماده ی کردبوو بیلتی. بۆ سبحه ی نیتدا به دزیه وه نه مسه راوسه ری کولانه ی پتوا. په نجاو چوار هه نگاو بوو. گورچی به ره و ده شته که ی نه و بهر چۆمی گه وره چوو. له نه مسه راو سه ری په نجاو چوار هه نگاوه دا دوو به ردی دانا. نه وسا قه لّم و کاغه زی به ده سه ته وه گرت و گورته یه ک له قسه ی دلئی، نه وه نده که له و په نجاو چوار هه نگاوه دا بشی بگوتری، نووسی. ده قی قسه کان زور جار زیاتر و جاروباریش که متر ده هاتنه وه. که ریکی کرد هه ر له وی نه وه نده ی گوته وه تا له به ری کرد. بۆر اهینان له نیوان دوو به رده که دا هه نگاوی ده نا و ده یگوته وه: «رۆژ باش له یلا! خۆت ده زانی که ماوه ی سی ساله له رۆژی کۆچه که وه، له و رۆژه وه بۆیه که م جار چاوم... نا... له و رۆژه وه بۆیه که م جار هه ستم به...» لیتی تیک ده چوو. وشه کان له گوتن و بیستنه وه دا بی گیان و بی ناوهرۆک بوون ههستی ناشقانه و له هه مان کاتیشدا به ریزانه یان رانه ده که یاند. دیسان ده یگورین و

سەرله نوێ له بهری ده کردنهوه. ئەمجارهش له راهێناندا زمانی تیکهڵ دهبوو؛ دهکوته منگه منگ کردن. بچ وهرزبون ئەوهندهی گوتهوه که بۆ سبحةینیدا، ئاماده بهرهو کۆلانهکه رویشته و له سووچتیکی نزیک بهمالی له یلا راوهستا. چاوهروانی و ترس له نیگای پر پرسیاری ریبوارهکان، نهیبهزاند. که تهقهی دهکره کهتهکهکهی مالی مام شهلهمۆی بیست، ههناسه له سنگیدا مانی گرت. ئایهتولکورسیهکی خوتیند و بهههر چوار دهوری خۆیدا فووی کرد. له یلا دهکرهوتبوو، لێی نزیک دهبووه. حالهتیکی سهیر بوو. شان بهشانی ههنگاوی دهنای بیویرایه بهسیلهی چا و لێی بروانی لا روومهتی له یلا ددی کهله شهرمدا خوینی تیزابوو. بهلام ئەو تهنا ته نانهت رهنگی کراسهکهی بهریشی بۆ لیک نهدهکرایهوه. ههستی دهکرد سێبهریکی قورس و گران شان بهشانی تی دهپهڕی. تهنگهتاو بوو، بهلام نهدهبوو له بریاره که پاشکهز بیتهوه. بهشیکی پێگهیان پێوابوو کهچی زاری ههلهپچرپبوو.

دهتگوت لێوی بهیهکهوه دووراون. زیاتر له هههمیشه رقی له خۆی دهبووه. نهدهبوو دهرفتهکهی له کیس بچن. بۆیه چاوی قووچاند و ههموو توانای رهوانهی دهمی کرد. چی بلتی؟ تهنا ته وشهیهکی له بیر نه مابوو. نه فرتهی له بیر و هۆشی خۆی کرد. تهواو نزیک بوو بوونهوه زیاتر له چهند ههنگاویان بۆ مالی دهسته خوشکهکهی نه مابوو. میتشکی بۆ تاقه وشهیهک سنگ و سوژن دهدا. گهیشتهبوونه بهر دهکره که ماله که دهبوو له یلا لێی دابری و بهته نیای بیلتی، پیتی خۆش بوو. ههپیتی دهکرد و ههلهدههات ملی خۆی دهشکاند. بچ ئەوه له یلا لا بدا له دهکره که ماله کهش تی په رین. له پر زمانی هاته گو:

- «ئوه مالی دهسته خوشکه کهت نهبوو؟»

له گهڵ قسه که دا لای بۆ کردهوه له یلاش لای بۆ کردبووه. ترس و شهرمه کهی تاراوو بچ ئەوه له پرسیاره کهی داچله کتی گوتی: «له مال نیه. به ته نیا دهروم.»

وهک ئەوه بوو دونیا به سههر فخره دا رووخابن. توانای بیر کردنهوهی و ههلسهنگاندنی قسه کهی نهبوو. له پێچی کۆلانیکی تر نزیک بوو بوونهوه. که گهیشتن، پیتی بهرهو ئەو کۆلانه برد و له له یلا دابرا. ئەوهنده غیرهتی وه بهر خۆی دا ئاوری لێ بداتهوه له یلاش ئاوریکی کوشندهی لێ دایهوه و رته بوو.

ئهو رۆژه فخره ئەگه چي دهرفه تیکی چاکی له کیس خۆی دا، بهلام چهند رۆژ له وه دوا له کاتی که دا نه به هیوای بینینی بوو نه قسهی بۆ کردن ئاماده کردبوو، بیني و ئەوهی له دلیدا بوو پیتی گوت.

خانزاد له سووچی لای خوارووی ئاوتینه دیوارییه کهوه بهزی به سههر لێوی فخره وه بیني. وهک ئەوه دیمه نیکی پرمه ترسی دیبێ به سههر سوورمانه وه و له تان و ساتدا رووی له ئاوتینه که وه رگپرا و ئاوری لێ دایهوه.

فخره وهک ئەو چهند رۆژه پالی به دیواره کهوه دابوو دهستی له سههر ئەژنۆ رایه ل کردبوو. پێش ئەوه روومه تی سه رنج رابکیشی، سووتووی درێژی جگه ره کهی - که ملی بۆ زهوی شوڤ کردبووه - نیگای خانزادی راپیچ کرد. شوینه واری بزه به روومه تیه وه نه بوو، به لام ئارامییه کی سهیر هه موو روومه تی له باوهش گرتبوو. له وه دهچوو بچ چاویکنان خهوتی. لێ رامانی خانزادیش نهیتوانی بیسه مزینی. بیری کردهوه، لهو حال و رۆژه دا و بۆ که سیکی وهک فخره ههچ له وه سه رسوور هینه تر نه بوو. گومان جیگه کی به عه جایه تیه کهی تهنگ کرد. ئەمیان به رۆحی ئاشنا تر بوو: «چی ئەو گشته ئارامییه ی بهو گیانه تاوانباره به خشیوه؟» بۆ ئەوه ده بوو هه زار بیروکه و خه یال به میتشکیدا تپه ری. به لام ته نیا بیری بۆ شتیک چوو: «هه ر ژن ده توانی ئەو دۆخه بۆ پیاو بخولقین.» ههستی ژنانه ی له وهی دهگه یاند، بۆیه له سهری سوور بوو. «که واته فخره دهستی له نیو دهستی ژنی کدایه.» سهیری دهستی کرد. سووتووی جگه ره کهی به ربووه. «ئهو ژنه کییه؟» له دلیدا ئەمه ی گوت و به هه مان کوتوپری پیتشوو سهیری ئاوتینه کهی کردهوه. خه م و مهراقی ئەم رۆژانه ش نهیتوانی بوو له ئاوتینه جودای بکاته وه. «ئهو ژنه تۆی؟» به بیتهنگی له ئاوتینه کهی پرسی. ئەوسا به تووره بیسه وه دووپاتی کردهوه. به رقی و نه فرته وه - وهک زۆر جاری تر که له حاست ئاوتینه راده وه ستا - له چکه ی له سههر خۆی دامالی. سهری راوه شان و خه رمانیک قژی کالی به شان و ملیدا په خش کردهوه: «ده لیم تۆی؟» به پرسیاره کهیدا دیار بوو دلنیا به ئەو ژنه خۆی نییه. بچ ئارام نیگای له ئاوتینه که دزیه وه و بۆ په نجه ره که رایگوێزا.

دهرخه کهی حه وشه به دهم شنه ی پاییزه وه گه لای ده وه ری. پیتی وابوو دلێ دهگوشن. ئەمه سه راوسه ری ژووره کهی کرد. جگه له بیتهنگی، کاسییه کی سهیر زال بوو. وهک نه خۆشیکی هه ناسه سوار به رقه وه هه وای ژووره کهی هه لمژی. به ترسه وه چاوی به چوار دهوری خۆیدا گپرا؛ ههچ شتیک نه گۆرا بوو. نیگای له سههر یه که یه که شتومه کی ژووره که خزی. به سه ته کی نوینه کان، کۆمیدی دهره چینیه کان، گۆلدانی سههر تاقی په نجه ره که، رادوویییه ک له سههر تاقه کهی تر، ره سمی فخره به سنگی دیواره که وه، به ولاده تر سه عاتییک، ره سمی یادگار، تابلوی ره وه ئەسپیک له شینا وه ردد، ئەوسا نیگای شوڤبووه. هه یرو له بن

په توو به کدا خه وتبوو. بهم لاوهر تر فهرخه. نهیده زانی ئەم پشکنینهی بۆچی بوو.

هه مېشه له کاتیکدا دلای پېس ده کرد و گومان له دهروونیدا قوت ده بۆوه ناو ژووره کانی ده پشکنی. رهنگه بۆ ئەوه دلنیا بای کهسی تری لای نییه؛ یان له ترسا. ترس لهوه که هیچ له نیو مالله که کهم نه بوو بیتتهوه. بۆ جارێکی تر له ناوینه که نزیك بۆوه. زیاتر بهو مه بهسته له سووچی لای خواریدا فهرخه ببینی. هیتشتا بزه که روومه تی به جی نه هیتشتبوو. ئەمجاره نارام ناویری لای دایهوه. ههستی به شوین پتی بزه تاراوه که کرد. ئایا فهرخه یاری له گه لدا ده کرد؟ ئەو ناگای له هه موو شتیك برابوو جگه لهو ژنه که له گه لیدا بوو. خانزاد بۆ جاری سېهه م سهیری ناوینه کهی کردهوه. دیسان له روومه تی خۆی ورد بۆوه. بی سوود بوو. ئەو ژنه هه رکهس بووایه، خانزاد نه بوو. دانی له یهک هه لسهو لچی هه لقرچاند «ئهی کیتی» بهو پرسیاره خۆی له کۆنه بیره وه ربیه ک ده دزیه وه.

خانزاد ناگاداری نیتوانی له یلا و فهرخه بوو. له سه ره تاوه بۆ کۆتایی. کۆتایی؟ سالانیک له وه پیتش له فهرخه ی پرسیبوو: «ئهو چیرۆکه به لای تۆوه کۆتایی هاتوه؟»
فهرخه به پیکه نینه وه سه ری بۆ له قاندبوو. «ده مێکه به کۆتایی هاتوه».

ئهو وه لامه وهک خه نچه ره له سنگی خانزاد چه قیبوو. وهک ئەوه قامکی هه ره شه له مندالیکێ چه توون هه لته کیتی، گوتبووی: «تۆ هیچ شتیك له پیاو ناچی. هیچ شتیك».

ئهو ده مانه خانزاد ناحه قی نه بوو فهرخه به پیاو نه زانی. گه نچیک بیست، بیست و دوو ساله له روانگه ی ژنیکی له ژوور سی سالانه وه، له بری ئەوه پیاو بی میر منداله یه کی هه رزه و سه ره پۆیه. به لای ئەوه وه پیاو رانکو چۆغه له به ریکه به باوه شی میزه ره وه که به یانیان دوانوێژ پاروویه ک نان و په ردا خیک چا بخواته وه و لېفه له سه ر منداله که ی هه لدا ته وه؛ به دهم بزه یه کی شیرینه وه دانه وێ و دم به کولمیه وه بنی و ماچی کات. له وه دوا هه ستیتته وه، ده ست بۆ گیرفانی بیا، ته سبیه کی شین یان مۆری لای ده ربینی. له ژنه که ی که بۆ به ریکردنی به پتیه وه، بچیتته پیتش و دوا سووکه لپرامانیک بلای: «چیمان پتیه ستته ئافه رت؟»

ژنه که ی له کاتیکدا به شه رمه وه چرچی پانتۆله که ی بۆ راست ده کاته وه، له بهر خۆیه وه بلای: «ساغی و سه لامه تیت».

کابرا بی ئەوه ی گه شکه ی خۆشی و ره زامه ندی به روخساریه وه دیار بی، بلای: «ناگات له خۆت و منداله که مان بی».

ئهوسا به هیزی نیگا، ژنه که له سه ر پتی لابدا و پتیه ک له ده رکه ئەودوو بخا. وهک ئەوه شتیکی له بیر چوو بی، ناویری لای بداته وه و بلای: «بۆ نیوه پۆ خواری دنیکی خۆش ساز که».

ژنه به شه رمه وه سه ر داخا و بلای: «که ی خواری خۆشت نه بووه؟»

کابرا به ته سبیه که ی نارام به شانیدا بکیشی و بلای: «هه مېشه شتی خۆشم بووه».

ژنه تی بگا مه به سستی هه ر خۆشی خواری نییه و سووکه ئیشاره تیکێ به پتیه ندیه کانی تری ژنیان کردوه. بۆیه بی ئەوه ی رینگا به خۆی بدا له خۆشیا باوه شی پتیا بکا، ته نیا نه رمه خه نده یه کی پرمانا و به عینوانی پیتشکه ش بکا و به نارامی به ره وه ده ره وه پالی پتیه بنی. ئەوسا ژنه تانیوه پۆ، له کاتیکدا به باشی فرمانه کانی به رتیه ده بات، چاوه پروانی بی.

به لای خانزاده وه پیاو ده بوو ویقاری بی و خۆی قورس رابگری. ده بوو له شیرینترین کاته کانی ژنیاندا ژن سلکی ترسنۆکانه ی لای بکاته وه. ده بوو تووره یی نه به سه ر زاریه وه به لکو به چاوانیه وه بی. له سه ر هیچ شتیك زۆر نه لای و پروای به جاریک گوتنی خۆی بی. ده بوو به سه ر حه زیدا زال بی و کرنۆش بۆ ئیشتیای نه یا و له کاتی دلداریشدا له «خۆشم ده وتی» زیاتر هبچی تر نه لای و شایهت و به لگه نه هیتته وه. به لای خانزاده وه هه موو ئەمانه تابه ته ندی لاس بوون و فهرخه لپیان بی به ش بوو. به لام لاس، پیاوی خانزاد ده مپک سال بوو نه ما بوو.

ئه گه ر خات حه لاوی دایکی خانزاد بیا، رهنگه پتیه ست نه بوایه دوا چله ی هه والی بی سه رو شینی و مه رگی لاس دایه گولای به نه خۆشی و کۆکه کۆک له خانزاد نزیك ببیتته وه و دوا دلخۆشی دانه وه و پتیا هه لگوتنی، ئەوه ی که ده رباره ی چۆنیه تی پاراستنی شه ره فی بنه مالله و ناو و ناویانگی و سووئاغا و لاس ده یزانی و پتیه ندی به ره فستاری ئاینده ی خانزاده وه بوو، به گویتیدا بچریتی.

دایه گولای شه و و رۆژیک به دهم گریان و لاواندنه وه بوی دوا؛ به لام خانزاد هه ر کورته یه کی بیست و له مپشکیدا جتی بۆ کرده وه. شه ره فی بنه مالله به ئاپرووی ئەوه وه به سترابوو. ئاپرووی ئەویش بۆ یه که م جار مه ترسی لای ده کرا. بۆ؟ چونکا ئافه رت و به تابهت ئافه رته ی بی پیاو داوینی خۆی لای دوژمن بوو. ئەقلی ناته واو بوو، شه یستان باشته ر پتی ده ویرا. ئەوه ی خانزاد ده بوو بیکاته ناویزی گویتچکه ی ئەوه بوو، له وه دوا تا گه رانه ی لاس - دایه گولای هه رگیز دانی به مردنیدا نه ده ییتا - هه ست به ژنیه تی نه کا و پیاو بی.

ئەو قسانە لە بری ئەو بۆ وریاکردنەوێی، بۆ ترساندنی بوو. نیگای دایە گۆلی ئەوێ پێ نەدەشاردرایەو؛ بۆیە خانزاد دەترسا. ترسیکی کوتوپری کوشەندە. کوشەندەتر لە ترس لە تاریک و جری و جانەوەر و جەردە و پیاوکوژکە تا ئەو دەمە بەگیانی نامۆ نەبوو. ترسیکی نوێ. ترس لە ئەرکی گرانی پاراستنی شەرفی بنەمالە و ئابرووی خۆی. بەسەر سوورمانەو، کە لە ژنیکی وەک ئەو نەدەوێشایەو، سەیری داوینی کراسەکە کرد. بۆ پیشتر بیری لێ نەکردبوو. بەتەنیا ما و گورجی بەرەو ئاوینەکە چوو. لە سەیرکردنی روخساری جوانی خۆی خەنی بوو. بەلام ترسەکە پەری سەند ئەو ئەرکە زۆر گران بوو؟ لە بیری ئەو دا نەبوو رۆژیک لە رۆژان هەنگاویکی چەوت هەلبێنیتەو. بەو حالەش ئەرکەکە بە گران دەزانی. ئەگەر دایە گۆلی بۆی نەدوایە، هەموو ئەوێ گۆتیووی دەیزانی بەلام نەدەترسا. خۆشی پەیی بەبناخە ترسەکە نەدەبرد. نیگای لە ئاوینەکە دزیبەو و هەمدیسان بۆ داوینی هەلبێشت. لە پشتین بەرەو خواری خۆی لێ بوو بەدوژمن. بەسل و ترس و نەفرەتەو سەیری دەکرد. دوژمنیکی ئەو نەدە نزیك. بریا بیتوانیایە لە بەری هەلێ. بریا بیتوانیایە لە ژووریک بەندی بکا و دەرکە لە سەر گالە بدا! بریا بیتوانیایە پێگە تەنبا ییەکانی نەدا، لە گەلیدا نەچیتە ناو جێگەو و لە گەلیدا نەخەوئ! بریا بیزانیایە چۆن دوژمنیکەو چۆن و کە لێی دەراسئ! خانزاد جارێکە هێچی نەدەزانی ئەو نەدەوێ دەزانی لاس دەترسئ و هەست بەتەنبا یی و بێ کەسی دەکا و لە هەمیشە زیاتر پێوستی بەسێبەری مائی و سوو ئاغا یە.

ئەو دەمانە هاوکات بوون لە گەل گەشکە و شادی شاردرایە دەروونی فەرەخە، شادییەک کە لە هەمیشە زیاتر بۆ ئەو مائە پێوست بوو. فەرەخە کە دەهاتەو، لە دەرکە حەوشەو، پێکەنێن بەروومەتی سوور هەلگە پراویەو دیار بوو. بەکەوێ بەرەو پیری یادگار دەچوو. باوەشی پێدا دەکرد و لە زەوی هەلێ دەبری. ئەوسا توند بەخۆبەو دەنووساند و ئەملا و لای ماچ دەکرد. پاشان قسە خۆش و پێکەنێنی بەژوورە کەدا بلاو دەکردهو. ئەو خۆشییە ئەگەر چی سەهۆلی دەروونی دایە گۆلی نەدەتواندەو، بەلام خەمی لە خانزاد دەتاراند و دەبێنایە پێکەنێن. خانزاد بەهۆی شادییەکە فەرەخە نەدەزانی و هێچی لێ نەدەپرسی. بەلام فەرەخە کە پیشتر پێی لەسەر نەدرکاندنی دادەگرت، وردە وردە لە مائیشەو بۆی نەدەشاردرایەو.

لە دوا نیوەرۆیەکی بەهاریدا، لە کاتی کدا لە هەمیشە زیاتر شەیدا و سەرمەست بوو، گەپرایەو بۆ مائەو. تازە لە ئیدارە دامەزرا بوو. هاتنەوێ لەو هە کاتی کدا جیتی پرسیار بوو. بۆیە خانزاد کە بەتەنیا لە مائەو بوو، لەسەر بێرەکە جلی دەشت، گۆتی: «چۆنە بەم زوو هاتووبیتەو. مەگەر دەستتان لە کار هەلگرتووه؟»

فەرەخە بۆ ئەو ئا و بەدەست و روومەتیدا بکا لێی نزیك بۆو و گۆتی: نا، بۆ ئەم دوو سەعاتە دوایی ئیجازەم خواستووه.»

ئەوسا شلپێکی بەروومەتیدا دا و بەپلیکانەکاندا هەلگەرا. خانزاد گۆتی: «تکات لێ دەکەم یادگار بەئاگا نەکەیتەو تازە خەوتووه.»

ئەو داوایە فەرەخە لەسەر بانێژەکە راوہستاند و بەنارەزایییەو بەپلیکانەکاندا داگەپرایەو. خانزاد دەبێنی ئۆقرە ناگرت. ئیستا دەیزانی رۆژانی تر بەبۆنە یادگارەو خۆشییەکە دەردەپێ. فەرەخە سەتلی ئاوپاشەکە هەلگرت و بەرەو گۆلەکانی حەوشە چوو. گۆلەکان لە هەمیشە گەشاو تر بوون. بەدەم ئا و پێژنەو دەلەرانیو و لەبەر تیشکی هەتاو دا دەبریسکانەو. رەنگە هەر ئەوان بەقەدەر فەرەخە گەش بووبێن. چ هاو بەشییەک ئەوانی لەبەک نزیك دەخستەو؟ خانزاد پێی خۆش بوو تیبگا. گۆتی: «خۆتیا ن پێو مەندوو مەکە، ئا و دراوون.»

فەرەخە سەتڵەکە دانای بۆنی کردن. ئاخیتی پر لە حەز و تاسە هەلکیشا و بەرەدەستی لەیەک سوو. پاشان وەک ئەو خانزادی لە چاوەروانی وەلامدانەو دا هێشتبیتەو، لە بەرخۆبەو گۆتی: «ماشە لا کە جوان و گەشن.»

خانزاد گۆتی: «وەک کۆری گەنج گەش و شادن.»

فەرەخە لە بەر خۆبەو گۆتی: «خودا بکا عومری شادییەکە من بەقەدەر عومری شادی ئەوان نەبێ.»

خانزاد کە ئیشتیای هێنانە قسە بوو، گۆتی: «تۆ هەوێ عومرتە. هێچ شتی نە ناتوانی ئەو شادی و دلخۆشییەت لێ بستیتیتەو.»

فەرەخە تا ئەو کاتەش پشتی لە خانزاد بوو، تاووتوویی گۆلەکانی دەکرد: گۆتی: «راستە، هێچ شتی نە ناتوانی ئەم شادییەم لێ بستیتیتەو.»

خانزاد هەستی بەو دەکرد، فەرەخە وەک دەرویشی جەزمبوو ئاگای لە خۆی پرا بێ. گۆتی: «ناکرتی بزەم هۆی ئەو هەموو خۆشی و شادییەت چیبە؟»

فهرخه ماوهیه کی زۆر بیدهنگ بوو ئەوسا بههرو خانزاد جوولا و له حاستیدا چۆکی داداو گوتی: «نازانم چهنده رهوايه و چهنده نارها، براژن. بهلام من گيرۆده بووم».

خانزاد واتای گيرۆدهی باش لیک دایهوه. نیگای فهرخه له ههمیشه زیاتر بی شهرم و بی پهروا و لهههمان کاتیشدا بی تاوان و مندالانه بوو، چیرێ لی وهگرگت؛ بهلام وهک نهیبیستی خۆی به جل شتنه کهیهوه خهریک کرد. فهرخه رازی دلێ خۆی درکاندبوو. کهمتهرخمی خانزادیش له بری ئەو پهشیمانی بکاتهوه، جهسورتری کرد. گوتی: «کهوتومه ته داوهوه. نیچیریکه بهختهوهرم براژن».

ئوههنده برایانه ددهوا، خانزاد ناچار بوو وهک خوشکیک لینی بپرسی: «کامه شاکچ ئهوه داوهی بۆ دانای فهرخه؟» گوتنه شاعیرانه کهی خۆی پێ خوش بوو. درێژهی پێ دا: «کچی شای پهریان یان...». کهسی تری بهبیردا نههات، بهلام فهرخهش زۆر ماتل نهبوو. گوتی: «لهیلا کچی مام شهلهمو».

خانزاد وهک له بانیکێ زۆر بهرزوه پالی پتوهنن، راجلهکی: «لهیلا؟» له ئان و ساتدا بهسهرعه جاییه تیبه کهی خۆیدا زال بوو. بهدهم بزهیه کهوه گوتی: «چاوی ههزت بهکچه کافران پشکووتوه فهرخه».

فهرخه بهههمان بی پهرواییهوه وهلامی دایهوه، گوتی: «کچی کافر یان جووله که. من بهخۆشی لهیلا مام شهلهموه زیندووم».

ئهو پێ لێنانه ئهگهرچی بهزمانی کهسیکی ههلهشه دا دههات، بهلام بۆ خانزاد خۆش بوو: «تایا ئافرهت دهتوانی ئاوا دلێ پیاو داگیر بکا؟» لهناخهوه پیتی لی دهنه ههرگیز نهیزانیبوو ئافرهت تا چ رادهیهک کار لهسهر دهروونی پیاو دهکا. لهو کاته دا ئهوهی له بییری نهبوو، سیحری ئەشق بوو. بهلای ئهوهوه لهیلا ئافرهت و فهرخه پیاو بوو. دوو مرۆقی گهنج. ئیستا پیاوه که پیتی لی دهنه بی ئافرهته که ناژی. رتی تیدهچوو؟ تایا رهگه بهکی راستگویی لهو گوتنه دا بوو؟ فهرخه له مندالییهوه دهناسی. له بهر چاوی خۆیدا گهوره بوو. ههرگیز له دۆخیکێ ئهوهنده راستگویانه دا نهیدیوو. بهلام بلتی ئهوه ههستیکی کاتی نه بی؟ دهکری ئهوه ههسته ههمیشه بی بی؟ وهلامی ئهوه پرسیارانهی نهدهزانی. پرسیاریکی تر له دهروونیدا سهری ههلا. تایا هیچ پیاویک ئهوهنده ئهوهی خۆش ویستوه؟ جگه لهلاس هیچ پیاویک له گهنجینهی بیروه ری ئاشقانهیدا نهبوو. ئهوه پێ لێنانهی ههرگیز لهلاس نهیبستیوو. تهنا نهت له سهرهتای دلداریشیاندا. ئهوه رۆژانه

کهله دیتنی یهکتر تیر نهدهبوون. ئهوه دیداره سهرتاپا خاموشانهی سهرهتای دلداریان. ئهوه دیداره پر قسانهی رۆژانی دوا بی تر. له شهر و کیشه و ناشت بوونهوه کانیاندا، له شهوی بهیهک گهیشتیان. تهنا نهت له خهونی شهوانی ئهوه دوو سالهی دوا بی شیدا. ههرگیز لاس وا بهراشکاوی ئهوهی نهگوتیوو. بریا بیگوتایه! ههرگیز دلنیای نهکردبوو. کهواته چ جیاوازییهک له نیوان ئەشقی لاس و فهرخه دا بوو؟ له نیوان ههستیاندا؟ له نیوان دلداره کانیاندا که خۆی و لهیلا جووه بوون؟ بۆ ئهوه دهبوو خانزاد زیاتر بیر لهم پرسیارانه بکاتهوه دهیویست جاریکی تریش ئهوه قسهی لی بیستیتهوه. گوتی: «هیچ ئافرهتیک ناتوانی ئاوا له دلێ پیاو دا جیتی خۆی بکاتهوه. من ئافرهتم و باشتر دهزانم».

فهرخه ئهوهی له دل گران بوو. بهلام پیتی خوش بوو لهیلا له ههموو ئافرهتانی تر ههلاوارد. گوتی: «بهلام براژن، لهیلا دهتوانی و توانیوه تی».

خانزاد لهیلا دهناسی. زۆر جار دیسووی و دواندبووی. هیشستا ئهوه چهند رۆژهی میروای له بیر بوو. راسته لهیلا جوان بوو. له نیو کچه جووله که کاند له زۆریان دیارتر بوو. بهلام جوانترین ئافرهتی شار نهبوو. خانزاد نهچوه ئهوه مهیدانهوه. گوتی: «دهزانم خۆشت دهوی و ئیستا له گهشکهی ئهوه خۆشه ویستیته دی. بهلام هیچ پیاویک نابی، یان بابلیم ناتوانی، ته نیا بهخۆشی ئافرهتیکه وه بژی».

فهرخه بی سی و دوو بهریه رچی دایهوه و گوتی: «بمبوره براژن، بهلام دلنیابه لهوپه ری راستگویییه وه ئهوه م گوت».

فهرخه ههستایه سه ر پێ و سه ری بۆ ئاسمان هه لبری. دهوریک بهحه وشه که دا گه را و به ره و گوله کان چۆوه. به درێژایی باخچه که دا ههنگاوی نا و له سه ر یه که م پلیکانه ی بانیژه که دانیشت. له وه دهچوو بیهوی درێژه به قسه کانی بدا. خانزاد دهستی که فای له کار که ی هه لگرتیوو. پیشی که وت و گوتی: «تو موسولمانی و لهیلا جووله که. پتوبسته زیاتر بی لی بکه یته وه. ئه مه موشکیله ی به دوا وه یه...»

فهرخه نه یه هیشت قسه که ی ته واو بکا. به دلنیاییه وه گوتی: «ده ره قه ت دیم براژن» ده ره قه تی چی؟ بۆ ده ره قه ت هاتن و به ر به ره کانی کردن پتوبستی به ناسین بوو. ناسینی خزی و لهیلا. ناسینی ئه و کۆمه لگایه تیبدا ده ژیان. ئه و خۆی نه دهناسی و هه میسه چهنده ههنگا و له دوا خزی بوو. گوی له مستی ههسته کاتییه کانی بوو. پتی و ابو هه تا هه تای بی و نه گۆرن. ده یگوت: «من له یلام خۆش دهوی»، ئه مه راست بوو. ده یگوت: «له بلاش منی

خۆش دەوئ» ئەمەش راست بوو. گەلئ جار لەخۆی بیستبوو دەبگوت: «کە واتە دیتتە سەر دینی ئیسلام و ئەوسا ماردی دئ». ئەم قسەش بەروالەت لە راست دەچوو. جگە لەووە کارێکی شەریعی بئ، خێر و پەسەندیش بوو. بەلام ئەووە قسەى فەرەخە بوو. یەكەم كەرەت، كاتیك لەیلا لیبی بیست، بئ تیفکرین و بیر لیکردنەووە گوتی: «هەرگیز».

فەرەخە داچلەکی. بەسەر سوورمانەووە گوتی: «هەرگیز! چۆن هەرگیز؟»

بیری تەنیا بۆ ئەووە دەچوو کە ئەووە قسەى خۆى نەبئ. لە پشت ئەو جەسارەتەووە روخساری مام شەلەمۆ و داودی کوری دەدی کە بە توورەیبیەووە دەیانگوت: «هەرگیز»، بۆیە بەهیوا بوو ترس و گومانی لئ بتارینئ. هەموو ئەو کچە جوولەکانەى وە بیری دەهینایەووە کە بە پێچەوانەى خواستی باوک و برایان موسلمان بووبوون و شوویان بەکۆرە موسولمان کردبوو. لەیلا ئەوانەى باشتەر دەناسی. بەو پێیەش دووپاتی کردەووە:

- «نا، هەرگیز».

لەیلا کچی ھۆزێکی بئ دەسلەت بوو. گۆشکراوی نێو بنەمالە یەکی سووک و چرووک. بەدرێژایی هەموو شەوانی تەمەنى گوتی لە حەقايەتى سووکایەتیکردن بەھۆزەکەى گرتبوو. بەچاوی خۆى هەموو چەشنە چەوساندنەووەیەکی ئەخلاقى دیبوو. ئەگەر چی بە شتێکی ئاسایی و بەشێک لە چارەنووسی خۆى و ھاوھۆزەکانى زانیبوو، بەلام خەمى پئ خواردبوو و پئى گریابوو. ئیستاش نەیدەتوانى خۆى لەو چارەنوسە داېرئ. ئەمە بەلایەووە سووکایەتییەکی قورستر بەھۆز و بنەمالەو لە ژوور هەموویانەووە بە خۆى بوو.

فەرەخە تئ نەدەگەیشت. دلخۆشى دایەووە و دەبگوت: «من و تو بەکترمان خۆش دەوئ، ئەمە هیچ سووکایەتییەکی تێدانیبیە. تەنانەت شکۆمەندیشە».

لەیلا بەسەر بەرزەووە ئەووە بۆ دەسلەماند. فەرەخە دەبگوت: «ئەى بۆ...؟»

بەلای لەیلاووە وەلامى ئەو «بۆ» یە ئەووەندە ئاسان بوو لە گوتن نەدەهات. فەرەخە لیبی دەپەنجا و دەبگوت: «کە واتە ئەم ماووە درۆت لەگەل کردووم و خۆشت نەویستووم». لەیلا بەرپەرچی قسەکەى دەدایەووە. نامادە بوو خۆى بۆ فیدا بکا. بەسەر بەرزەووە دەیدرکاند. بەلام فەرەخە بەتوورەیبیەووە دەبگوت: «پێویست ناکا خۆت فیدا بکەى. راست دەکەى دەست لە جوولەکەبى هەلگرە».

لەیلا لە ناخەووە پئى پئیدەکەنى. چۆن شتى وا دەکرا؟ فەرەخە لیبی دەپاراپەووە و دەبگوت: «دلنیا بە ئەگەر بکرایە من نامادە بووم لە بەر تو واز لە دبنەکەم بئینم».

لە یەکتر نەدەگەیشتن. لەیلا نەیدەتوانى واز لە چارەنووسی بئینئ. بەلای ئەووەوە جوولەکەبەتى بەمانای ھاووبەشى لە چارەنووسی ھۆزەکەیدا بوو. دەبگوت: «ناتوانم لە پئناوى دلئ خۆما ھاووبەشى ئەو سووکایەتییە بکەم لە چارەنووسی ھۆزەکەم».

فەرەخە بە داماووبیەووە دەبگوت: «ئەى چارەنووسی خۆمان چی؟»

لەیلا ئەووە نەدەزانى. ئەو ئاشقى فەرەخە بوو؛ نامادە بوو ھەر کاتئ بیهوئ بچیتتە ژوانى. تەنانەت ئەگەر لەسەر ئەووە لیبى بەدەن و دەست و قاچیشى بشکینن. نامادە بوو لە ژوانگە شیرینترین رازو نیازی دلدارى بەگوئیدا بچرپینئ. تەنانەت نامادە بوو تا ئەو جینگە شیواى ئەشقیکی پاکی لاوہتى بئ خۆى بەباوہشى بزۆزى بسپیرئ.

فەرەخە نکوولئ لەووە نەدەکرد. لەو ماووە کورتەدا زۆر جار لە باوہشى گرتبوو. ماچی کردبوو، بەخۆیەووە گۆشبوو، هەموو جارێکیش سەرەست و تەمەرزۆ لیبی جودا بووبۆو.

لەم ئاخرايانەدا نێوانى فەرەخە و خانزادى براژنى ئەووەندە خۆش بوو کە ئەمانەشى لئ نەدەشاردەووە. خانزادیش بەشەرم و شوورەیبیەووە گوتی لئ دەگرت. بەلام هەموو جارێک ئەو پرسیارە تالەى لئ دەکردەووە: «ئەم چیرۆکە ئەنجامى بە کوئ دەگا؟»

لەگەل تێپەرپوونى بەگورجى زەماندا ترس و تەنگەتاوى فەرەخە لە وەلامى ئەو پرسیارە وردەوردە خاوە دەبوو. هەستى بەو دەکرد، خۆى بەچیرۆ پێوہندیەکە، چیرۆ ئەشقەکە سپاردەووە. چی دەبوو با بئ. گرینگ ئەووە بوو لە زەربای خۆشى و چیرۆ وەرگرتندا مەلەى دەکرد.

لەیلا بەدلئ ئەو دەبزواپەووە و ئەویش بئ تیر بوون، رۆژ لە دوا رۆژ داواى زیاتر دەبوو. فرەویستییەکەى گەیشتبوو رادەبەک کە زۆر جار، بەتایبەت ئەو کاتانە کە دەیزانى مام شەلەمۆ و داودی کوری لەمال نین بۆ سەعاتیک لە ئیدارە ئیجازەى دەخواست و بەبیانویەکەووە خۆى بەمالیاندا دەکرد. ھاوړیکانى ئیدارە بەهەموو کەینو بەنیتکیان دەزانى و داوى گەرانەووە لە ژوان لە گەمارۆى پرسیاریان دەدا. فەرەخە رۆژانى سەرەتا لیبی دەشاردەووە؛ بەلام خۆشى ژوان ئەووەندە زۆر بوو کە وەک هەمیشە لە دلە بچووکەکەیدا جیبى نەدەبوو. لە پێشدا روخسار، داوی ئیشارەت و داوی تر زمان دەکەوتە درکاندنئ. فەرەخە نەیدەزانى هەموو درکاندنیک دەست پئیکردنى گرانە، تا لای کردەووە لە کۆرى خواردنەووە ئیسواراندا دلئ وەک سفرە بلاو کرابۆو و نەیتییەکانى بوونە مەزەى خواردنەووە ھاوړیکانى.

خانزاد له وهی فخره کم و زور باسی رابواردنه که ی بۆ ده گیترايه وه، تووره بوو. کاتیک بیری ده کرده وه خۆی ئەو دهر وازهی خستبووه سەر پشت و به کمه پرسپاری لێ کردبوو، بیزی له خۆی ده بۆوه. له بیری نه مابوو، یان نه یده زانی کامه ههست دهنی دابوو سەر بۆ ژوانگه ی کور و کچیکي لاو هه لبري. له فخره ی پرسپوو: «که پیکه وه ده بن چی ده که ن؟»

فخره خۆی له وه لامي ئەو پرسپاره دزیبۆوه. درۆی کردبوو. به لām خانزاد به پیکه نین و شهرمه وه درێژهی دابوو یه و گوتبووی: «چۆن هەر قسه؟»

فخره پیشتر سیوای له گیترايه وه و درکاندنێ نه یینییه کانی بوو بۆوه، چاوی له زهوی بریبوو گوتبووی: «هەر قسه ش، نا».

- «ئه ی چی؟»

- «چووزانم. ئەوه ی هه موو کور و کچیک له ژوانگه ده یکه ن»

- «چی ده که ن؟»

خانزاد له و کاته دا فخره ی نه ده دی. گه رابۆوه بۆ روژانی ده سگیرانی خۆی؛ بۆ ژوانگه ی لاس. پرسپار یه که له دوایه که له زاری هاتبوونه دهر. فخره ش ئەوه نده ی ده لاقه ی دیواره که ی نیتوانیان بواری ده دا، وه لامي دابۆوه.

له وه دوا پیتوبست به پرسپینی خانزاد نه بوو. پیتی خۆش بووایه یان نا، فخره له دهره تیک ده گه رپا دایکی به ته نیایان بیتلی و وه که چۆن بۆ هاو رپیه کی ده دی، ئەوه ی له و روژده له نیتوان خۆی و له یلادا رووی دابوو بۆ خانزادی بگیترايه وه.

تووره بییه که ی خانزاد ته نیا بۆ کالبوونه وه ی شهرمی نیتوان خۆی و هیتوهری گه نچی نه بوو، ئەو ئەگه رچی له هه موو باریکه وه خۆی له له یلا هه لدا وارد، به لām ئافره ت بوون ئەو تاله ده زوو بوو که ئەو و له یلای له سه ره تای له دایک بوونیا نه وه به یه که وه به سته بۆوه.

کاتیک فخره باسی رابواردنه که ی ده کرد، خانزاد پیتی وابوو گوتی له چیرۆکی سه رکه وتنی دوژمنیکه به سه ر هاوخه مێکیدا. فخره، فخره ی بی حیا و سه رمه ست چیرۆکی شکانی ره گه زی ئافره تی به دۆخیکي فیزنه وه بۆ ده گیترايه وه.

خانزاد ده ی توانی قسه ی پی بیری و گوتی لێ نه گرت. به لām ئەوه ی نه ده کرد. له و کاتانه دا ده سته و یه خه ی دوو هه سته جیاوازی بوو. له لایه که وه شهرمی له خۆی ده کرد و به خۆیدا ده شکایه وه، له لایه کی تره وه پیتی خۆش بوو؛ چیتری له گیترايه وه که وه ده گرت. چیتری؟ پیتی له وه ش ده نا. زیاتر له سی سال بوو شه وانه به ته نیا سه ری خستبووه سه ر سه رین. سی سال

بۆ ئەو ماوه یه کی ئەوه نده زور بوو که له بیر کردنه وه و خه ونه کانیشیدا روخساری لاس، لیل و گوم بوو بوو. وه که تاپۆبه کی هه وری لێ هاتبوو هه سته نه ده بزواند. به لām له شی خۆی گوشت و پیتست بوو. خۆینی گه رم به ده ماره کانیدا ده گه را.

خانزاد ئەگه ر چی له شار دنه وه ی ژنیه تی خۆی کارامه بوو، به لām هیچ چاوی تیکیش بۆ په بیردن به داخوازیه که له روخساری ورد نه ده بۆوه. دایه گوتی وه که هه موو ده مه و پاییزیک بۆ سه ره ره شتی و یارمه تی نیوه کاره که ی، به یانیان زوو دوا ئەوه خانزاد مانگا کانی ده دۆشی و ده یکردنه دهر، پیتش خۆی ده دان و ده چوو بۆ ده شت. زور روژیش هیوا و یادگاری له گه ل خۆی ده بردو خانزاد به ته نیا ده مایه وه.

پیتش نیوه پروان خۆی به کاری ماله وه خه ربیک ده کرد. به لām له وه دوا جگه له کلاو دروون و گۆزه ی چین هیچ کاریکی تری نه بوو. نیوه پروان کاتیک فخره له ئیداره ده گه راپیه وه تا روژشته وه ی، یه کبێن باسی له یلای بۆ ده کرد. ئەو باسه که لکه له ی هه زاران بیرو خه یالی ناره وای ده خسته مێشکیه وه و دوانیوه پروان به و بیرو خه یالانه وه ده تلایه وه. شه وانیش که دایه گوتی سه ری ماندووی ده خسته سه ر سه رین و ده خه وت، دیسان فخره و ئەمه جاره فخره ی مه ست و سه ر خۆش ده هاته وه و پیتخۆری خه ون و خه یالی ئەو شه وه ی به گوتیدا ده چرپاند. خانزاد دلنیا بوو فخره کاتی گیترايه وه و دوا گیترايه وه ش ئاگای له ده روونی ئەو نییه. ئەمه جیتی دلخۆشی بوو، به لām له دالغه کانی کم نه ده کرده وه.

روژ له دوا روژ و شه و له دوا شه و خه ون و بیر کردنه وه ی خانزاد ناحه زتر ده بوون و خۆشی بیزی لێ ده کردنه وه. ده یزانی بیز له خۆی ده کاته وه. له توانا و خۆراگری درۆزانه و ده روونی چه په لی. زور جار له ئاوینه دا روخساری راسته قینه ی خۆی ده دی. ژنیکی سه ر پروتی په ریشان. روومه تی سوور هه لگه رپاو. له کوانووی چاوه کانیدا بلتیه سی ئیشتیا به کی نه فره تی ده دی که خه ربیک بوو قژ و کاسه سه ری ده سووتاند. له و روخساره ده ترسا و له به ری هه لده هات. قسه کانی دایه گوتی بی ده که وه ته وه: «ژنی بی پیاو داوینی خۆی لێ دوژمنه». ئیستا ئەندام و ناخی خۆی لێ دوژمن بوو. ترسه کۆنه که له ده روونیدا به رجه سته ده بۆوه. به لām ئیستا به لایه وه شیرین بوو. ترسیکی شیرین. ته نانه ت بوونی ترسه که ش شیرین بوو. به ره و ئاوینه که ده چوو. ره نگه بۆ سه یر کردنی سه ر تاپای ترسه شیرینه که. له و کاته دا پیتی خۆش بوو له پر ده رکه بکرتیه وه، پیاویک خۆی به ژووردا بکا. له ئاوینه که وه چاوی له ده رکه ده بری و چاوه پروان ده ما. چاوه پروان و به ته ما. ئەوسا به ره و

په نجهره که ده چوو. نه مسه راوسه ری کولانی به چاو ده دوزی. سیبهری هه موو پیاویکی ده قوسته وه. که په نجهره که ی ده کرده وه و شنه ی با بونی پیاوی پی ده گه یاند، نه ونده ی تر ده خرؤشا. بۆ نه و بۆن و به رامه که له باوهشی بگرئ، ده چوو سه ر بانیه ناگای له خوئی ده برا نه یده زانی سه ری روته و رتی تی ده چی دراوسیکان سه یری بکه ن. ته نانه ت پی پی خوئ بو سه یری بکه ن. پی پی خوئ بو دار و به رد بینه چاو و گه ماروی بده ن. به لام نه و پی پی خوئ بو نه ی زوری نه ده خایاند و هؤش خوئی ده هاته وه. ترسیکی تر هه لیده کوتایه سه ر گیانه ماندووه که ی. گورچی ده سستی بۆ سه ری روته ده برد و له بهر هه موو چاوه نه ینیه کان هه لده هات. له ژوووه ده رکه و په نجهره ی له سه ر خوئی پیوه ده دا و له شه رما به پیر کولی گربانییه وه ده چوو. دوا ژیر بو نه ووه هه مدیسان ناوینه که راپیچی ده کرده وه. نه مجاره خانزادی شه رمه زاری ده دی. نه ونده گربابوو چاوی سوور بو بو. لچی له ژیر گه سستی دانه کانیدا بوو. باوهشی به سنگی خویدا کردبوو ته نگه تاوی هاتنه وه ی دایه گولی بوو. تاسه ی یادگاری ده کرد. تاسه ی له باوهش گرتن و به خووه گوشینی. له باوهش گرتنیکی دایکانه. بریاری ده دا هه رگیز مه یدان به خه ون و خه یالی ناروا نه دا. له یادگار زیاتر بیر له هیچ نیرینه یه ک نه کاته وه. جگه له له شی بچووکی نه و باوهشی بۆ که س نه کاته وه و جگه له ورینه وریتی نه و گوی بۆ هیچ سرته و چه یه ک شل نه کا.

ماوه یه کی زۆر وای کرد. یادگاری له خوئی جودا نه ده کرده وه. بۆ سه ردانی ماله خزم و درواسی ده چوو. نبوه رۆ و شه وانیش خوئی به کاری ماله وه خه ریک ده کرد و گویی به فه رخه نه ده دا. فه رخه ش به دلی نه و ده بزوایه وه. جگه له ژه ماوژهم و سه ر سفر تخوونی نه ده که وت. خانزاد له وهش ده ترسا. نه کا تیی گه یشتیب؟ نه کا هه سستی به گورانی کردب؟ نه کا شتیکی دیب؟ یان شتیکی بیستی؟ بیری بۆ سه ر رووت کردنه کانی سه ر بانیه ده چوو، به لا پرومه تی خویدا ده کیشا: «ناپروو چوو خوم؛ که اته دیویانم». شه وان بیری لی ده کرده وه و له شه رم و شووره بی تا دره نگانیک خه وی ده زرا. ده بوو فه رخه بدوینن. ده بوو بزانی چی دیوه و چی بیستوه. ده بوو بزانی کی چی لی گپراوه ته وه.

شه ویک زیره کانه لیتی پرسی: «چییه، ده لیتی مه جنون له یلای لی تو رواه؟» له کاتی گوتنی نه و قسه دا له ناخه وه وه ک برتیشه کی سه ر ساج هه لده چوقی. له وه ده ترسا نه و پرسیاره بوغزی بته قینن و وه ک هتوه رتیک که له براژنی به گومانه، به سه ریدا بنه رپینن. ترسه که ی له خووه بوو. فه رخه به خه م و داماویه وه هه ستا. به ره وه په نجهره که چوو. له تاریکی ده ره وه ورد بووه و له بهر خویه وه گوتی: «نه ویش له گه لیان ده روا».

نه و ده لامه له ئان و ساتدا هه والی روشتنی جووله که کانی وه بیر خانزاد هینایه وه. جیتگی سه ر سوورمان بوو. ده دوازه رۆژ بوو باسی روشتنی جووله که کان بۆ فه له سستین ده کرا به لام نه وه ی به بییری خانزادا نه هاتبوو، روشتنی له یلا و مالی مام شه له مو بوو. به گیلییه تی خوئی پیکه نی. فه رخه له دلی گران بوو، لیتی ره نجا. چۆن ده بوو له و ماوه یه دا ناگای له دلی نه و نه بوو پی.

خانزاد پی پی نه گوت له و ماوه دا ته نیا له بییری دلی خوئی و هه سستی خویدا بووه.

جووله که کان - که ساماندارترین خه لکی شار بوون - له کاتی که مال و دووکانه کانیا ن فرؤشتبوو، به شتیک له شتومه کی ناو مالیان به هاوماله کانیا ن به شیبووه، بارو بنه ی کوچیان پیچایه وه. خه لکی شار نه گه رچی بیستبوویان ده چن بۆ شوینتیک جی به موسلمانان لیژ بکه ن، به خه مه وه مالا واییان لی کردن؛ به رپیان کردن.

نه و رۆژه فه رخه دره نگانیک به مه سستی هاته وه. خوئی به ژوو رپیدا کرد و ده رکه ی له سه ر خوئی پیوه دا. ده مه و عه سری رۆژی دواپی که هاته دهر، ماندوویی و بی خه وی و گریان هینابوویانه بنیسی.

خانزاد نه یده توانی پی خوئبوونی له روشتنه ئیجگارییه که ی له یلا بشاریته وه. فه رخه رۆژتیک نه وه ی بیر که وه ته وه که بۆ یه که م جار هه سستی به وه کرد ناتوانی به چاوی براژن سه یری خانزاد بکا. نه و رۆژه که نیگای ترسنوک و سلوکی له درزی ده رکه ی ژیر خانه وه له شی روته خانزادی ده دوزی. خانزاد خوئی ده شت. فه رخه له وه پییش هه رگیز ئافره تی روته نه دیبوو. نه ژنوی ده له رزی و له شی سه ر ئاره ق نیشتبوو. ده نگی دلّه کته ی خوئی وه ک مؤسیقایه کی ترسناک ده بیست. توانای چاوترووکاندن له و په یکه ره - که به لایه وه جوانترین دیمه نی سه ر زه وی بوو - نه بوو. دیمه نیکی ئاگرین که له یلا و نه شق و برا و هه موو چه شنه نه خلاقیتیکی له گیاندا ده توانده وه و ماله که ی پی تاوان پزین ده کرد. چیژی سه یرکردنه که نه وه نده زۆر بوو که رۆژانی دواپی، هتیرشی بیره وه ربیه کان، هه ناسه خه ماوییه کانی دایه گولی و چاوه نه رمه کانی یادگاریش نه ی توانی هه ست به شه رمه زاری له گیانیدا بخولقیینن. له وه به دوا خانزاد وه ک نه وه هه رگیز براژن و که سی نزبکی نه بوو پی، ئافره تییک بوو که هه ز و ئیشتیای ده بزواند و له کوژی خواردنه وه دا به یاد و خوئی نه وه وه پیکی هه لده دا.

نه و رۆژه ش وه ک هه موو رۆژانی هه ینی له مالی هاو رپیه کی کوژیکی بچووکیان گرتبوو،

له ژن و ناروق و رابواردنه کانیان ددهوان. باسیک که هرگیز لیتی تییر نه ددهبون و رووداوگه لیک که له هممو دانیشتنیکیاندا کاوپیژبان ددهکردهوه.

فهرخه به پیچیه وانهی همموویان بیته ننگ بوو. به لام سهرخوشتتر له ئهوان بییری له رووداو لیک ددهکردهوه که چند مانگ بوو همموو شهو و روژتیک له خهون و خه یالیدا ده ژیا به وه. دوا ئه وه بتیره کان خالی کرانه وه و خاوهن مال له ترسی گه رانه وهی ژن و مندالی که وته سهره تاتکه، فهرخه زووتر له همموویان ههستا. له دهره وه به فر کلوو کلوو دهباری. سهریان و کولانه کانی سپی کردبوو. دهستی له گیرفانی پانتوله کهی روژکرد و ههنگای گورجی هه لینا. کولان چول بوو. سهر و خواریه کهی تا راسته شه قامه که بری. دیمه نی شار له ویتوه جوانتر بوو. به فر به سهر لقی داره کانی گوئ شه قامه که وه نیشتبوو. به دهم روشتن و سهریرکرده وه بییری قسه ی خوئی دانیشتنه کهی ده که وته وه له بهر خو به وه پیته که نی. بچ ئه وه بو شویتیک لایدا به کراست به ره و ماله وه ده چوو. که گه یشت لاشانی به دهره که که وه نا؛ داخرا بوو. به مست و پاشان به نوکه بچ دهره که کوتا. دهنگیک له وسهر حه وشه که وه هات: «کیسه؟» دهنگی خانزاد بوو. له گه ل ولامدانه وه دا چند ههنگاو کشایه وه و دوا ئه وه ره ته لیک برد به ره و دهره که که هاته وه. پشیله یه که له پشت دهره که وه میاواندی. ههستی به هه لاتنی کرد. دهره که کرایه وه. خانزاد لیتی سله مییه وه. پیشتتر به سهرخوئی دیبوی، به لام ئه م که ره ته به ترس و گومانه وه له سهرتا پای وردبووه. پرومه تی سوور هه لگه رابوو. له وه ده چوو زیاتر له جارانی خواردیته وه. چاوه کانی له پشت شیشه ی چاویلکه که یه وه در و بچ حیا بوون. له کاتیکدا به جوانی قسه ی بو نه دهره که و شه کان به لچیه وه به رده بوونه وه گوئی: «بو هیوا شیتت نه نارد دهره که بکاته وه؟» ئه وسای خوئی به حه وشه دا کرد. خانزاد دهره که که ی پیته دایه وه و گوئی: «ههردووکیان خه وتوون». خانزاد پیشی که وت و به پللیکانه کانداهه لگه را. فهرخه پیش له خوئی نیگای شوین خست. خانزاد دهیزانی شوینی دکه وئ. بو ئه وه منداله کان به ناگا نه کاته وه بو ژووری خوئی چوو. فهرخه پالتوکه ی داکه ن و و له زوپاکه نریک بووه. گوئی: «دایه گوئی له کوئیته؟»

گوئی بو ولامه که ی خانزاد شل نه کرد. زوپاکه نیله نیل ده نایسا. دهره که که ی کرده وه و وه که هه میسه به حه زه وه چاوی له پشکو سووره کانی بری. دیمه نه که وه که دوزه خ هاته پیش چاوی. شه که وت و غاریکی ناگرین که ده بیان کون و که له به ری لی ده بووه. داوای له خانزاد کرد سهری بکا. ئه ویش به قسه ی کرد و ههردووکیان سهریان لی برده پیش و ماوه یه که له و دوزه خه بچووکه ورد بوونه وه. پیش ئه وه هالاوی تینی زوپاکه گاز له

روومه تیان بگری له گهرمای هه ناسه ی یه کتر داچله کین و له زوپاکه دوور که وته وه. خانزاد تاوی دهستچنه که ی دایه وه. فهرخه هه ستایه سهر پی و به ره و په نجره که چوو. دیمه نی به فربارینه که زور راینه گرت و وه چهره خا. ژووره که تاریکتر بوو. دیسان له زوپاکه نریک بووه. له ویتوه بو سهرکردنی دهستچنه که ی خانزاد. ئه وسای تیکه ل بوون.

له ئان و ساتی کوئی له زه ته که دا بیریان کرده وه تووشی چ تاوان و خه یانه تیک بوون. موچرکه ی مه ترسییه کی کوشه نده له ته وقی سهریانه وه بو به ری پییان تیپه ری. وه که دوو دهعبای دوژمن که له تاریکیدا به تووشی یه که وه بووبن گورجی کشانه وه و له یه که راسان. ئه وسای ورده ورده سهریان به ملیانه وه شوپر بووه وه که دوو کوت په روی گووشراو گرموله بوون. رهنگه به دهم گریان وه بییری خو پوشته کردن که وته وه. هاوکات بییری یادگاری خه وتووش. بییری دایه گوئی که ده بوو بگه ریتته وه. هیچ شتیک شه رمناکتر له وه نه بوو له بهر چاوی یه کتردا جله کانیان له بهر بکه نه وه. فهرخه که هیشتا سهرخوئی له لکول بوو به دزیه وه و دوور له چاوی خانزاد خوئی پوشته کرده وه و بیته ننگ چوره دهر. خانزاد که جیره ی دهره که ی بیست ئارام سهری هه لبری. ترسنوکی فهرخه و چوونه دهری له مال تووره تری کرد. جله کانی له بهر کرده وه و ههستا. به له چکه که ی چاوی سهری و به ره و ژووره که ی تر چوو. یادگار هیشتا خه وتبوو. نهیده ویترا لیتی نریک بیته وه. له دووره وه لیتی روانی. هیلنجیک وه که ماری بریندار له شی پی کوکرده وه. به په له بو دهره وه هه لات. له دالان خوئی پی نه گیرا و رشایه وه. رشانه وه که له بهر چاویدا خوینا و کیتماو بوو. خوئی گه یانده سهر بانیره که و به سهر به فره سپیه که دا رشایه وه. تا دلی خالی نه بووه بییری گه رانه وه ی دایه گوئی نه که وته وه. دهره که ی حه وشه سهرنجی راکیتشا. فهرخه پیته ی نه دابوو. وه که شیت به پللیکانه کانداهه لگه را و دایخست. ئه وسای به هه مان گورجیه وه هه لگه رایه وه و دالان و بانیره که ی خاوین کرده وه پیش ئه وه دیسان برواته ژوور ته قه ی دهره که بلیند بوو.

بیکاته وه یان نا؟ نهیده زانی بو ئه و پرسبیره به میشکیدا هات. ئایا ده توانی پروبه پروی خه سووی بیته وه؟ دهیتوانی له بهر نیگای خو راگری؟ دهره که توندتر لی دهدرا. ناچار داگه را و کردیه وه.

دایه گوئی بچ ئه وه له سهرما سهر بهرز بکاته وه له بهر خو به وه قسه ی دهره؛ خانزاد هه ر «کاول بچ...» ی لی بیست. دهره که ی داخسته وه و به بیانوی کاره وه خوئی به ته ویتله که دا

کرد. مانگاگان لیبی سلّم مینه‌وه و له‌کاو پێژ که‌وتن. له ده‌لاقی ته‌ویله‌که‌وه به‌چاو خه‌سووی بۆ ژووره‌وه به‌پێ کرد. ده‌بوو دیسانه‌وه بگری. ده‌بوو گریانی پێ نه‌میتنی. دوا ماوه‌یه‌ک تۆزیک کاو کۆلی به‌خۆیدا پێژاند و هاته‌ دهر. داره سووتاوه‌که له‌ژێر بارشتی به‌فره‌که‌دا سه‌رنجی راکیشا. خۆزگی بۆ خواست و بیبری خۆسووتاندن به‌میشکیدا تێپه‌ری. ترسی رووبه‌روو بوونه‌وه له‌گه‌ڵ دایه گۆلی ئه‌و بیهره‌شی لێ تاراندا. به‌ناچاری و وه‌ک ئه‌وه به‌سه‌ر مه‌لۆ درکێکدا رایکیشن به‌پلیکانه‌کاندا هه‌لگه‌را:

- «دهرنگ هاتییه‌وه ئامۆژن» ئه‌وه‌نده ئاسایی ئه‌وه‌ی گوت خۆشی پیتی سه‌یر بوو.

دایه گۆلی سه‌رپۆش و چارۆکه‌که‌ی داکه‌ندبوو، باوه‌شی به‌زۆیاکه‌دا کردبوو:

- «پیریژن که‌ که‌وتنه‌ قسه‌ دهرنگ و زوویان له‌ بێر نامیتنی»

خانزاد بزیه‌کی تالی هاتی. له‌وه ده‌چوو هیچ، هه‌ر هیچ رووی نه‌دای.

حه‌وت

ئه‌وه‌ی دایه گۆلی له‌ یه‌که‌م شه‌وی گه‌رانه‌وه‌ی لاسدا بۆی گێرا بۆوه، به‌شیکێ زۆر که‌م له‌ راستی کاره‌ساتیکێ تال بوو. گوتیوی: «چوار پینج سال دوا هه‌والی مه‌رگی لاس، فره‌خه‌ خانزادی ماره‌کرد و بۆ هه‌میشه له‌م ماله‌ رویشتن».

دایه گۆلی ده‌یزانی لاس داوای لێ ده‌کا چۆنیه‌تی کاره‌ساته‌که‌ی به‌وردی بۆ بگێریته‌وه. په‌نگه له‌ ترسی ئه‌و داوایه‌ بووبی به‌و په‌ری دل‌ه‌قییه‌وه له‌گه‌ڵیدا بزویه‌وه و به‌پێچه‌وانه‌ی چاوه‌روانی لاس باوه‌شی بۆ نه‌گرته‌وه، به‌خێره‌هاتنه‌وه‌ی لێ نه‌کرد و ته‌نانه‌ت دانی به‌زیندوو بوون و گه‌رانه‌وه‌شیدا نه‌هیتا.

ئه‌وه‌ی لاس ئه‌و شه‌وه دیبووی پیریژنیکێ خه‌لفاوی بێ به‌زه‌بی بوو که‌ به‌که‌متر خه‌می و گۆی بێ نه‌دانی، به‌قه‌ده‌ر هه‌موو سالانی دووری و دیلی، نازار و نه‌شکه‌نجی دابوو. به‌لام ئه‌وه ته‌نیا رواله‌تی دایکی بوو.

دایه گۆلی به‌بیستنی ته‌قه‌ی ده‌روازه‌که‌ دلی داخوړیا و گه‌شکه‌ی شادی له‌ گیانی گه‌را. ئه‌وسا وه‌ک ژنیکی گه‌نج و چابوک که‌ هه‌رگیز لاق و پشستی نه‌ئیشابی، هه‌ستا و به‌ره‌ په‌نجه‌ره‌که‌ چوو. به‌ره‌ده‌ستی به‌شیشه ته‌م گرتوه‌که‌دا هیتا و چاوی له‌ ده‌روازه‌ی ئه‌وسه‌ری هه‌وشه‌که‌ بری. له‌وکاته‌دا ئه‌گه‌ر چی جگه له‌ تاریکی لیل و خاوی هه‌وشه و ره‌شایی تۆخی دیوار و ده‌روازه‌که‌ هیچی تری نه‌دی، به‌لام له‌ناخه‌وه هه‌ستی به‌بوونی لاس له‌ پشت ئه‌و ره‌شایییه‌وه کرد. گورجی وه‌رچه‌رخا و ئاوری له‌ناو ژووره‌که‌ دایه‌وه.

نیگای له‌ نیگای بێ ده‌ربه‌ستی هیوا که‌ به‌هۆی ته‌قه‌که‌وه به‌رز بووبۆوه هه‌له‌نگوت. زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی بۆ کرد و به‌خۆشیییه‌وه گوتی: «کورم راکه‌ کاکه‌ لاست گه‌راوه‌ته‌وه».

هیوابی ئه‌وه له‌ زه‌رده‌خه‌نه و قسه‌ی دایکی گه‌بشستی، ئارام و به‌کاوه‌خۆ له‌ ده‌رکه‌ی ژووره‌که‌ چوو ده‌ر. له‌و ماوه‌یه‌دا که‌ هیوا به‌پلیکانه‌کاندا داده‌گه‌را، دایه گۆلی بێ حه‌جمین و ته‌نگه‌تاو به‌چوار ده‌وری خۆیدا هه‌لده‌سوورا و چاوی به‌ژووره‌که‌دا ده‌گێرا. ئه‌گه‌ر چی نزیکه‌ی هه‌وتووێه‌ک بوو ته‌داره‌کی گه‌رانه‌وه‌ی لاسی گرتبوو، به‌لام له‌و کاته‌دا هه‌ستی به‌هیچ چه‌شنه‌ ده‌ست پێداهیتانیک نه‌ده‌کرد. ژووره‌که له‌ هه‌میشه چۆلتر بوو. به‌ده‌م ئاخ

هه‌لکیشانه‌وه دیمه‌نیکه ئاواته خوازی بۆ ساتنیک به‌هرچاویدا تپه‌پری. ژوورنیکه خاوپن و پۆشته و قه‌ره‌بالغ، پر له‌ده‌نگه‌ده‌نگ و زه‌نازه‌نا. دیمه‌نه‌که‌ی تاران و بیری له‌شوینی دانیشتن و پالدا‌نه‌وه‌ی لاس‌کرده‌وه. ته‌قه‌ی دووباره‌ی ده‌روازه‌که زیاتر هه‌راسانی کرد. پیتی وابوو پشیل‌یه‌که چرنوکی له‌میشکی گرت. چاوه‌پروانی و دل‌ه‌خورپه‌هیزی هه‌نگاو هه‌لینانه‌وه‌ی لی‌بری. گوئی له‌هه‌میشه‌سوو‌کتر به‌چپه‌و سرت‌ه‌ی ده‌روه‌ه‌ه‌سپارد. له‌گه‌ل بیستنی جیره‌ی کرانه‌وه‌ی تا ده‌روازه‌که، وه‌ک ئه‌وه‌به‌ندی دل‌ی پچراپ‌ی که‌وته‌زه‌وی. گوئی له‌ده‌نگی لاس‌نه‌بوو به‌لام بۆ ساتنیکیش گومانی له‌گه‌رانه‌وه‌ی نه‌کرد. بینه‌ه‌نگیه‌که‌ی زۆری خایاند. ده‌می بۆ‌گوئنی «لاس» کرده‌وه، به‌لام زمانی نه‌گه‌را. به‌هه‌ناسه‌سواریه‌وه‌هه‌موو توانای به‌کاره‌یتنا و له‌کاتیکدا ده‌یویست بل‌ی: «هیا، لاسه؟» گوئی: «هیا، کتیه؟» به‌دوا ئه‌و پرسیاره‌دا میشکی بوو به‌هۆلی ده‌نگدانه‌وه‌ی هه‌والیک: «گه‌رامه‌وه‌دایه، گه‌رامه‌وه».

هه‌موو ته‌نگه‌تاوی و سه‌رسامیه‌که‌ی به‌ده‌م تۆفانی ئه‌و هه‌واله‌وه‌رامال‌درا. ده‌رفه‌تی بیره‌کرده‌وه‌له‌و‌حاله‌ته‌ی نه‌بوو؛ بریارنیکه‌ی کۆتوپری هه‌موو بریارنیکه‌ی ئه‌و پانزه‌ساله‌ی پووچه‌ل کرده‌وه. بریارنیکه‌ی ته‌زوو ئاسا که‌نه‌یزانی له‌کامه‌سووچی ده‌روونیه‌وه‌سه‌ری هه‌لدا و قه‌له‌می به‌سه‌ر هه‌موو ئه‌و بیرو خه‌یالانه‌دا هه‌یتنا که‌له‌و‌ماوه‌دوور و درێژ‌ده‌دا بۆ پيشوازی له‌لاس له‌میشکی که‌له‌که‌بووبون.

ئه‌و بریاره‌تازه‌له‌چاوترووکانیکدا هه‌موو شتیکی گۆری. گه‌شکه‌ی شادی له‌گیانی تارا. به‌دۆخیکه‌ی زۆر ئاساییه‌وه‌له‌لاسی ناو‌ده‌رکه‌ی ژووره‌که‌ی ورد‌بووه. له‌گه‌ل لاسی پال‌ه‌وانی خه‌ونه‌کانی هه‌یج جیا‌وازییه‌کی نه‌بوو. رهنگه‌هه‌ر ئه‌و بووبی و له‌قه‌فه‌سی سه‌له‌ها خه‌ون و بیره‌کرده‌وه‌ی دایه‌گۆلی ده‌ریاز‌بووبی و له‌ناو‌ده‌رکه‌ی ژووره‌که‌دا قه‌واره‌ی گرتی. ئه‌وه‌ی نه‌درک‌اند. له‌چی هه‌لقه‌چاند و به‌سه‌ر سوورمانیکه‌ی درۆزانه‌وه‌گوئی: «لاس ده‌میک‌ساله‌مردووه».

ئه‌و شه‌وه‌هه‌یج شتیکی به‌قه‌ده‌ر ئه‌و قسه‌ی لاس که‌گوئی «به‌رچه‌ی خوینی خۆمدا گه‌رامه‌ته‌وه». برینداری نه‌کرد و نازاری نه‌دا؛ به‌لام دانی به‌جهرگیدا گرت و سه‌ر خۆی نه‌هه‌یتنا. ته‌نیا ئه‌و کاته‌که‌گوئی «گه‌رامه‌ته‌وه‌تا سه‌گی ولاتی خۆم لیم‌بوهرن و قولاپه‌م بگرن». خۆی پین‌نه‌گیرا و کۆلی‌گرانی هه‌ستا. بێ ئه‌وه‌ناشکرای بکا لاس به‌وپه‌ری داماری و ته‌سلیم‌بوونه‌وه‌گه‌رابۆوه. خه‌می دایه‌گۆلی هه‌ر بۆ ئه‌وه‌نه‌بوو. له‌گوتنه‌که‌ی

زیاتر ده‌ترسا. «سه‌گی ولاتی خۆم لیم‌بوهرن...» ئه‌و قسه‌یه‌سه‌رده‌مانیکه‌ی بیره‌ده‌هه‌یتناپه‌وه که‌ریز و شکۆی بنه‌ماله‌که‌ی درزی بردبوو. ئه‌و ده‌مانه‌که‌هه‌موو رووداو و کاره‌ساته‌کان بۆ زرا‌نی ناو و ناوبانگی بنه‌ماله‌که‌ی ده‌قه‌ومان.

دایه‌گۆلی، ژنیکی بێ‌که‌س و ته‌نیا چاوه‌پروانی یارمه‌تی و هاوخه‌می ده‌ر و دراوسێ و که‌س و کارو‌خه‌لکی شار‌بوو؛ چاوه‌پروانی ئه‌مه‌گ و پین‌زانی. لانی که‌م بێ‌ده‌نگی و خۆ‌لی نه‌بان کردن. ئه‌وه‌داواپه‌کی بچووک بوو که‌دریغیان لێ‌کردبوو. له‌بری ئه‌وه‌شالاوی سرت‌ه‌سرت و چپه‌چپ و پین‌پیکه‌ن‌ین و سووکایه‌تی پیکردنیان بۆ بردبوو. ته‌نانه‌ت سه‌گی مال‌ه‌کانیشیان لیتی وه‌ریبوون. وه‌ک غه‌ریبه‌یه‌کی لیقه‌وماو قولاپه‌یان گرتبوو. دایه‌گۆلی لیقه‌وماو بوو. به‌لام ئیستا لاس‌گه‌رابۆوه و دل‌ی به‌وه‌پینی سه‌گه‌کانیان خۆش‌بوو؛ بۆ؟ چونکا سه‌گی ولاتی خۆی بوون. دایه‌گۆلی پيشینی سه‌مای سه‌گه‌لی به‌سه‌ر ته‌رمه‌که‌یه‌وه‌ده‌کرد و موچرکه‌ی به‌له‌شدا ده‌هات. ده‌بوو به‌ره‌هاتنی ئه‌و رۆژه‌بگری. که‌واته‌نه‌ده‌بوو لاس‌گه‌رابیتته‌وه. ده‌بوو چۆن گه‌رابۆوه هه‌رواش پرواته‌وه‌بۆ هه‌ر شوینیک جگه‌لیته‌هه‌بوو چاوه‌پروانییه‌که‌ی خۆی هه‌تا هه‌تایی بێ. ئه‌وه‌نده‌ژیا‌بوو بزانی چۆن پیاویک، هه‌رچی په‌که‌وته و داماویش، زۆری بۆ‌دی و ده‌پرواته‌وه. ده‌بوو ئه‌وه‌ی لیتی ده‌گه‌را بشاردیتته‌وه. ئه‌وه‌ی دل‌ی پین‌خۆش‌کردبوو، گوم‌بێ. لاس له‌ژن و منداله‌که‌ی ده‌گه‌را. ژن نه‌ما‌بوو، نه‌ده‌بوو منداله‌که‌شی بیه‌نی. لاس پیل‌ی تیگه‌یشتن له‌سه‌ریاکی کاره‌ساته‌کانی ئه‌و پانزه‌ساله‌ی گرتبوو. دایه‌گۆلی به‌دریژایی پینج‌شه‌و و رۆژ کورته‌یه‌کی بۆ گه‌رابۆوه و کاکلی رووداوه‌کانی لێ‌شاردبووه. به‌لام ئه‌و پینج‌رۆژه‌توانای له‌دایه‌گۆلی بریبوو. ئیستر ده‌ره‌قه‌ت نه‌ده‌هات. بۆیه‌له‌شه‌مه‌ین رۆژدا ملی به‌ته‌سلیم‌بوون‌دا.

لاس ئه‌و به‌یانیه‌ی زووتر له‌رۆژانی پيشوو هه‌ستا‌بوو چووبوو هه‌وشه‌هه‌. دایه‌گۆلی له‌ژووره‌وه‌له‌پشت په‌نجه‌ره‌که‌وه‌سه‌یری ده‌کرد. بۆیه‌که‌م جار له‌ماوه‌ی ئه‌و شه‌ش‌رۆژه‌دا هه‌ستی به‌وه‌ده‌کرد، توانای به‌ریه‌ره‌کانی له‌گه‌ل خۆیدا نه‌ماوه. رهنگه‌له‌به‌ر خۆیه‌وه‌گوتی: «بۆ باوه‌ش گرتنیکه‌ی دل‌مه‌ده‌هات». له‌گه‌ل ئه‌و بیره‌کرده‌وه‌دا هه‌لاویک له‌شی گه‌رم‌داهه‌یتنا. لاس ده‌ست و روومه‌تی شت‌بوو، له‌بنه‌داره‌سووتاو‌هه‌که‌نزیک‌بووبۆوه و به‌ده‌وریدا هه‌ل‌ده‌سوورا. له‌گه‌ل هه‌ل‌سوورانه‌که‌دا به‌سه‌له‌وه‌ده‌ستی بۆ درێژ‌ده‌کرد. دایه‌گۆلی به‌ترسه‌وه‌گوئی: «به‌سه‌به‌ده‌وریدا هه‌ل‌سوورپی».

لاس رهنگه‌قه‌سه‌که‌ی دایکی بیست. له‌بری ئه‌وه‌به‌قه‌سه‌ی بکا. به‌سه‌ر ترسه‌که‌یدا زال

بوو. بهر دهه‌دستی به‌داره سووتاوه‌که‌وه نووساند و وهک ئه‌وه هیز و گوری زبتری لی وەرگرتی، توند تر وتوندتر هه‌لسوورا.

- «گیژ ده‌بی و ده‌که‌وی کورم».

له‌بهر چاوی دایه گولیدا داره سووتاوه‌که دیسان ژبایه‌وه و بالای کشا و پهل و پۆی دهرکرد. لاس وهک چه‌رخوفه‌له‌ک هه‌لده‌سوورا. پیتی دیار نه‌بوو. له‌شی وهک سیبه‌ری لق و پۆی داره‌که به‌چوار دهوردا بلاو بووبۆوه.

- «ئاگات له‌خۆت بی لاس».

لاس نه‌یده‌بیست. دایه گولتی له‌ترسا چاوی دهرپه‌ریبوو: «به‌سیه‌تی لاس». له‌وه زیاتر خۆی پی نه‌گیرا. له‌په‌نجه‌روه‌ه بازی دا و خۆی گه‌یانه‌داره‌که. لاس وهک گلمه‌تیکی قورس به‌سنگیدا درا. ته‌په‌یه‌ک به‌رز بۆوه و دایک و کور دوور له‌یه‌کتر که‌وتنه‌زه‌وی. لاس له‌ترسا یان له‌نازاری پی‌کدا‌رانه‌که‌گیا. دایه گولتی هه‌ستایه‌وه و به‌ره‌و لای چوو. تاوی دایه و به‌رزی کرده‌وه: «بۆ وات کرد کورم؟» له‌بالای بچوکی ورد بۆوه. بریندار نه‌بووبوو به‌لام خۆی به‌پتیه‌ نه‌ده‌گرت. دایه گولتی له‌باوه‌شی گرت. «ئه‌وه کایه‌یه‌کی ترسناکه» هه‌ر دوو ده‌ستی له‌مل ئالاند و به‌خۆیه‌وه نووساند. ئه‌وسا به‌رزی کرده‌وه و بریدیه ژوور.

لاس سیوای له‌رامووسانی داره‌که بووبۆوه. وهک دل‌داری بلاوینیتته‌وه، ده‌ستی به‌شان و ملیدا ده‌هینا. ئه‌و دیمه‌نه و بیره‌وه‌ری مندالی لاس ئارامی له‌دایه گولتی بری: «ئیتیر به‌سه... ئیتیر به‌سه». چه‌ند جار ئه‌و دوو وشه‌ی له‌بهر خۆیه‌وه گوته‌وه. لاس وهک ئه‌وه بیستیتیتی وازی له‌داره‌که هینا و وهک جودابوونه‌وه له‌کیلی پیریک چه‌ند هه‌نگاو پاشه‌و پاش لیتی کشایه‌وه. ئه‌وسا به‌ره‌و پلیکانه‌کان له‌چاوی دایه گولتی ون بوو.

- «بیری خاله‌ نایه‌ر که‌وتبووتته‌وه؟» دایه گولتی به‌میتهره‌بانیه‌وه ئه‌وه‌ی لی پرسی.

لاس له‌ژوور سه‌ری هیوا، که‌هیشتا هه‌لنه‌ستابوو، دانیشته‌ت. ناخیکی قوولی هه‌لکیتشا و گوتی: «خاله‌ نایه‌رت وه‌بیر دیتته‌وه؟»

دایه گولتی له‌توانجه‌که‌ی نه‌ره‌نجا. له‌کاتیکدا به‌لاچکی چارۆکه‌که‌ی فرمیتسه‌که‌کانی ده‌سری، گوتی: «له‌وه‌تی تو‌گه‌راووته‌وه هه‌موو شه‌ویک خه‌ونی پتیه‌ ده‌بینم»

لاس ئه‌گه‌ر تا دوینیتیکه‌ش ئه‌و قسه‌ی لی بیستایه، داوای لی ده‌کرد خه‌ونه‌کانی بۆ بگیتیتته‌وه، به‌لام هیچی نه‌گوت. دایه گولتی درپژه‌ی پی دا: «لیم توورپه‌یه. شه‌و نییه‌ به‌دل‌تیشاوی لیم جودا نه‌بیتته‌وه».

لاس سه‌ری هه‌لپری و له‌چاوی ورد بۆوه. دایه گولتی ئارام فرمیتسه‌کی دهرشت. «ئیمشه‌و پیم گوت هه‌رچی ئه‌و بیه‌وی به‌قسه‌ی ده‌که‌م. به‌مه‌رچی له‌راستیه‌که‌م بگه‌یه‌نی».

لاس به‌ده‌م زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی تاله‌وه ئارام گوتی: «تازه‌من و تو له‌هیچ راستیه‌که‌ ناگه‌ین».

دایه گولتی به‌ری کولتی گریانه‌که‌ی پی نه‌گیرا. به‌ده‌م هه‌نیسه‌که‌وه گوتی: «من ره‌نگه‌ به‌لام تو. نا. تو چاره‌نووست له‌وه‌دایه‌ له‌هه‌موو راستیه‌که‌ بگه‌یت».

ئه‌وسا هه‌ر ئه‌و رۆژه‌ ئه‌گه‌ر چی لاس که‌متر له‌رۆژانی پیتشو ئاره‌زووی بیستنی بوو، که‌ولتی بیره‌وه‌ریبه‌ تاله‌کانی بۆ بلاو کرده‌وه.

دایه گولتی دهرنگتر له‌زۆریه‌ی خه‌لکی گه‌ره‌ک به‌که‌ین و به‌ینی نیوان فه‌رخه و خانزادی زانیبوو. ئه‌و ساله له‌هه‌موو سالیکی زیاتر ئومیدی به‌به‌روبوومی موچه‌که‌یان بوو. ئه‌گه‌ر چی پیتشر گوتبووی، دوا مێردی وه‌ک وسو ئاغا و کوری وه‌ک لاس ئیتیر هیچ شتیک به‌ژیان و خۆزگه‌و بریایه‌وه نایه‌ستیتته‌وه، به‌لام ژیان و راستیه‌کانی ئازاتر بوون. سه‌رتا به‌و په‌ری قیرسیچمه‌بی ژنانه و دایکانه‌وه پیتی له‌بۆچونه‌که‌ی داده‌گرت و ده‌یگوت: «تازه‌دوا ئه‌وان و دوا ئه‌و عومره‌ی له‌گه‌ل ئه‌وان به‌سه‌رم برد، بوون و نه‌بوونی من چی و چی دینتی؟» ده‌یگوت: «چی ده‌توانی برینی ئه‌و کۆستانه‌م سارپتێ بکات و کۆتایی به‌م ئازاره‌م بیتی؟»

رۆژان ده‌هاتن و ده‌چوون و ئه‌م سرته و چپانه‌ی دایه گولتی له‌گه‌ل خۆیدا زیاتر ده‌بوون. به‌توورپه‌یی و ده‌مارگرژییه‌وه ده‌یگوتن و به‌رق و بیزارییه‌وه پیتی له‌سه‌ره‌ داده‌گرتن. ئه‌م کیشه‌یه‌ی له‌گه‌ل خۆیدا دیارده‌ی ته‌سلیم بوون و ملدان بوو. زه‌مان دل‌تۆپ دل‌تۆپ فه‌رامۆشی به‌سه‌ر برین و نازاره‌کانیدا دهرژاند. دایه گولتی هه‌ستی به‌وه‌ ده‌کرد و له‌پارسه‌نگیدا بیره‌وه‌ریبه‌کانی ده‌بوونه‌ نارنجۆکیک و هه‌موو ساتیک له‌میشکیدا ده‌ته‌قینه‌وه. روخساری مه‌رگیان - مه‌رگی ئاواته‌خوازی - پی ده‌نواند. به‌لام له‌وه‌دوا هه‌ر ئه‌و بیره‌وه‌ریبانه‌ ده‌بوونه‌ هۆی زیندوو مان و دنه‌ی جووله‌ و بزووتنیان ده‌دا. بیرو بۆچوونی نوێ له‌کۆنه‌ بۆچوونه‌کانی ده‌راسان. به‌خۆی ده‌گوت: «ئه‌وه‌ گریمان منیش مردم، ئه‌ی له‌دوا من فه‌رخه‌ چی به‌سه‌ر دی؟ خانزاد روو له‌کوی ده‌کا؟ یادگار... هیوای به‌سته‌زمان...؟» بیری

دهکه و تهوه که خاوه نه. خاوه نی چند که سیتیکی زیندوو. خاوه نی زهوی و مال و دار و بهرد و گل. بیکردنهوه له بی خاوه نییان، له بی دایکی فهرخه. له بی دایکی هیوا که کوتی گۆشتی بزۆک بو، له بی که سی خانزاد و یادگار و هممو شوکۆ راست و خه یالییه که ی بنه ماله هه راسانی ده کرد. ترس هیرشی بو ده هینا. ترسی داپران له گشت ئه و که سانه و ئه و شتانه که خاوه نیان بو. ترسی داپران له ژیان، له شپوهی ترسی رووخانی ماله که ی، هه لیده کوتایه سه ر گیانی په روژی؛ ئه وسا وه ک ئه وه مان و نه مانی به ده دست خۆی بووی، بریاری ده دا: «نا... نایب بزم... نایب خۆ له و ئه رکه قورسه بشارمه وه. نایب به جیبیان بیتلم و پشتیان لی بکه م...» ئه م بریاره هیز و توانای بی ده به خشی. توانای ته قه لا بو ژیان و زیندوو مانی بی ده به خشی. ته نیا شتیکی که ئه ژنۆی به بریاره که ی شل ده کرد، بیری مه رگی لاس بو. هیشتا خه می مه رگی لاس ئه وه نده گران بوو چۆکی به هه موو بریاریکی ده دا. هه سته ئالۆزه کانی ده رخۆنه بیان له سه ر ده بیان برسیار بی هه لده دابه وه. سه ره کبیرنیان ئه وه بو «کی ده لئ لاس مردوه؟» پیشتریش بروای به مه رگی لاس نه بو؛ به لام خه لک برسیاره که بیان لی دزیبۆه. شیوه ن و گریان، دپدۆنگی کردبوو. دووری و بی سه روشوینی لاس، ئالای ته سلیمبونی بی هه لکردبوو.

دایه گولئ ورده ورده ئالاکه ی دانه وانه وه وه ک کوتی په روژی چلکن فرتی دا. ئه وسا له حاست ته سلیم بوونه که ی خۆی یاخی بوو. په نگه زیاتر له بهر ئه وه بو مانه وه ی پیوستی به و یاخیگه ربیه بووی: «دلنیام روژی له روژان لاس ده گه رپته وه». زه مانیتیک ئه وه ی به گوپی خانزادا چرپاند که ئه و له هه میشه زیاتر بروای به نه هاتنه وه ی بوو. بیان ئاواتی نه هاتنه وه ی ده خواست. زه مانیتیک که خانزاد مولک و میراتی لاسی پیشکه ش به فهرخه کردبوو. خانزاد له و قسه داچله کی و سه رسام بوو. به گریانه وه له ژوره که ی دایه گولئ به سه رسورمانه وه شوینی که وت. خانزاد ده رکه ی ژوره که ی خۆی له پشته وه گاله دابوو. دایه گولئ له پشت ده رکه داخراوه که دانیش و گریا. هه ر له ویش به خۆی گوت: «حه ق نییه له وه زیاتر ئه م ئافره ته تازار بده م».

بو شه ویدا دوور له چاوی خانزاد به فهرخه ی گوت: «له دللم گه راوه روژی له روژان لاس ده گه رپته وه»

فهرخه به هه مان ترس و سه رسامی خانزاد به لام بی په روا تر گوتی: «تو ئه وه نده ی له گه ل مردوه کاندایه ده ژی، نیو ئه وه نده له گه ل زیندوو کاندایه ناژی».

دایه گولئ له و قسه راچه نی. به تووریه یی و بیزاریه وه گوتی: «لاس نه مردوه»
 ئه و شه وه هیچی تری نه گوت به لام شه وانی دوایی بیری کرده وه، ئایا له گه ل زیندوو کاندایه نه ژیاوه و به خه میانه وه نه بووه؟ تازه ده بزانی فهرخه کاتی ژن هینانیه تی. پیشتر ته نانه ت ئه و ده مه که چیرۆکی فهرخه و له یلا جووه به سه ر زاری خه لکه وه بو، بیری له وه نه کردبووه. شه ویک لای خانزاد پیتی گوت: «کویم کاتی ئه وه هاتوو به بی له ژن هینانی تۆش بکه ینه وه».

نیگا پر برسیاره کانی خانزاد و فهرخه بو به کتر، سه رنجی راکیشا. به لام بیری بو هیچ شتیکی نااسایی نه چوو. یان ئه گه ر بیری بو شتیکیش چوو بی به دللی نه بوو، خۆی لی ده رباز کرد.

دایه گولئ چند جاری تریش فهرخه ی بیری ژن هینان خسته وه. به لام ئه و هه موو جاریک به تووریه ییه وه قسه که ی بی ده بری. دایه گولئ هۆی ئه و حاله ته ی به نه بوونی و ده ست ته نگه ی فهرخه ده زانی. بو به به دل ئاوری له مووچه و مه زراکه یان دایه وه و به نیوه کاره که ی گوت: «ئومید به خوا داها تی ئیمسال به شی ژنی فهرخه ده کا».

که س نه بزانی رازی ئه و تاوانه که له ژیر سیبه ری مالی و سوو ئاغادا ده کرا چون به ناو کولان و گه ره ک و به شتیکی له شاردایا بووه. خه لک ده یانگوت بوگه نی ئه وه نده زۆره، ته نانه ت له درزی ده رکه و ده لاقه کانیشه وه هاتوو ته ده ر. زۆریه ی خه لک زۆر شتیان ده زانی و بی داخ و مه خابنیک، ته نانه ت زۆر که س به خو شحالی شه وه بو به کتر بیان ده گتیرایه وه. په نگه ته نیا که سیک که هیشتا هیچی نه ده زانی و خه لک پیتیان وابوو ده بزانی و خۆی لی نه بان ده کا، دایه گولئ بوو. ئه ویش روژتیک وه ک هه والیتیکی ئاسایی بیستی.

ئه وه ی پیتی گوت، سه ری له وه سوورما بوو که بو به بیستنی چراغیا بوو به ره و ماله وه رای کرد.

دایه گولئ به درژیایی ری خۆی ده رنی و ده گریا. ئه وه ی به ده م گریانه وه ده یگوت کۆمه لئ وشه ی پچر پچری بی و اتا بوون که خو شی تییان نه ده گه یشت. ده روازه ی هه وشه له ناوه وه داخرا بوو. وه ک ئه وه پیشتر کاری وانه کرابی، له ئان و ساتدا بروای به تاوانه که هینا. ده بوو ده روازه که بهر شه ق بدا و بی شکینتی؛ به لام ئه وه ی نه کرد. له کۆنه ماله که ی خات هه لوی دایکی خانزاده وه بو بانی مالی خۆیان چوو. له ویتوه به هه وره بانه که دا داگه را.

کردنه ووه و بۆ وره پچ به خشین یان وره لی وهرگرتنیان گوتی: «به دلنیا بییبه ووه حوکمه تی مهلیک کاری پیمان نابچ».

لاس دلئ به قسه کانی نه دا. به للام بیستی که داویان لی دهکا له ژیانی تازه یان و له غه ربایه تی وهک دهسته برابهک ناگایان له یه کتر بی. نهو پرپار و به لینه به لایه ووه نه وهنده مندالانه و گه و جانه بوو که پیکه نینی پچ دهات.

قورسایه دهستی که له سه شانی وه خوئی هینایه ووه و سه ری پچ هه لبری. دایه گولئی به ژوور سه ری به ووه بوو. دهستی له سه شانی لابرده و به لاروومه ت و لاملیدا هینا. موچرکه یه که له گیانی لاس گه را و پیچ و خولیکی نارامی به له شی دا. دایه گولئی ههستی پچ کرد. سه ری به سنگی خو به ووه نووساند و روومه تی له کلاو و میزه ره که ی هه لسوو:

- «کوره بی تاوانه کهم».

هه ردوویان له پرهمی گریانیان دا.

«کوره بی تاوانه کهم» نه وهنده نرم به گوئییدا دهیچرپاند که هیواش نه یده بیست. هیوا به و لاوتر له ناو دالانه که راوه ستابوو سه ری ده کرد. لاس له باوه شی دایه گوئییدا له شی به دهم هه نیسکه ووه ده له رایه ووه.

«کوره بی تاوانه کهم» لاواندنه ووه په یتا په یتا که ی دایه گولئی، هه جاره و به رزتر له که ره تی پیشوو، خاموشی و بیدهنگی سه ره تایی حه و ته مین شوی گه رانه ووه ی لاسی ده شکاند.

- «کوره بی تاوانه کهم.. کوره بی تاوانه کهم.. کوره بی تاوانه کهم...»

هیوا رهنگه له ترسی نه ووه له بیر دایکی چوو بیته ووه، لییان چوه پیش و له یه که جودای کردنه ووه. نه و شوه ده بوو یه کهم شوی گه رانه ووه ی لاس بی به للام دو اههم شوه بوو.

- «له نیمشه و زیاتر لیبه نامینه ووه». لاس به شپوه یه که نه ووه ی به دایه گولئی گوت، له ووه ده چوو له پیش گه رانه ووه یه ووه پرپاری دابچ زیاتر له حه و توویه که نه مینیتته ووه.

دایه گولئی هیشتا کولئی گریانی خا و نه بوو بووه. بی نه ووه له قسه که ی داچله کن گوتی:

- «بۆ کوئی ده رۆی؟»

لاس خه ریک بوو بلتی: «هه ر شوینیک جگه لیبه» به للام گوتی: «نازانم».

دایه گولئی نه ووه لاهمه ی به لاهه سه ر نه بوو؛ به و حاله ش گوتی: «چۆن نازانی؟»

لاس به سه ر سوورمانه ووه گوتی: «بۆ ده بی حه قنه بزانم؟»

به دریزی بی نه و شوه بی بی له وه لاهمه پرسیاره که ی خوئی کردنه ووه. هه رگیز بی بی له بۆ کوئی چوون نه کرد بووه. گرینگ پرپاره که بوو که دابوو. ده بوو پرپار. لیبه هیه کارتیکی نه مابوو. رهنگه له هیه شوینیک کاری نه مابچ و چاره نووسی له نیستتاوه کوئی هاتی؛ که واته ده بوو ژیانیشی کوئی پچ بی. مه رگ! ههستی به نزیکایه تیبه کی سه ر له گه ل مردندا ده کرد. مه رگ هه میسه ترسناک بوو، به للام نه مجاره ترسیکی شیرین. وهک ترسی ژوانگه. ترسی بینینی دلدار.

مه رگ پی بی نامۆ نه بوو. هاوړتی پانزه ساله ی بوو. له شوی شارسو تانه ووه ناسیبوو. له هه موو شه ره کاند، له رۆژی هه ره سه که دا و هه موو نه و رۆژانه ی پیش گه یشتن به سلیمان له گه لیدا بوو. ته نیا له وئی بۆ ماوه یه کی کهم لئی جودا بوو بووه. پی بی ابو له پشت وارشه ی شاره ووه به جیی هیشته ووه و خوئی لی شارده ووه. به للام له رۆژی گیرانه که یه ووه دیبو یه ووه. له و رۆژه که نه فسه ره ئیراقیبه که که له پچه ی کردبوو، گوتبوو: «کوری باش حه ق نه بوو لیبه تی هه لچیتته ووه. نیستا پیت خو شه کامان بتکوژین، نیمه یان پولیسی ئیران؟»

له و رۆژه ووه شان به شانی ژیا بوو. له ژووړیکدا له پالییه ووه دانیشته بوو چاوی له کونی ناسمان له پشت شه ش میله ی ژهنگ گرتوه ووه، پرپوو. له پالیدا خه و تبوو، خه وونی دیبوو، به ناگا بوو بووه و بی بی کرد بووه. به للام له هه موو نه و ماوه دوور و درتیه دا به قه ده ر نیستا ههستی به نزیکایه تی له گه لیدا نه کردبوو. مه رگ...

به یانی پیش نه ووه ریکه وئی به دایه گولئی گوت: «ده رۆم بچم».

دایه گولئی پیش نه ووه قسه ش ده گریا. لاس بی بی کردنه ووه. لیبه پانزه سال له مه و پیش مردبوو. گوتی: «بۆ نه ووه پیت ده لیم که ئیتر چاوه روان نه بی».

به روخسارییه وه نه دی. پیتم وابوو خه ریکه خوو به خه مه که ی ده گری. بی نه وه پرسیاره که ییم بیستی به خو شیبیه وه گوتم: «باو کم گه راوه ته وه...».

له پیش گه رانه وه یه وه چاوه پروانی بووم. چهند روژتیک بوو زیاتر له هه میسه بیرم لی ده کرده وه. رهنکه به هژی قسه که ی دایه گولتیه بووی که گوتبووی: «کورم یادگار! خه ونم به باو کته وه دیوه».

به خو شحالییه که وه گوتی که پیتم وابوو ده لی: «کورم یادگار! باو کت گه راوه ته وه».

نه گه راستگو بووما یه ده بوو شان هه لته کتیم و بلیم: «به من چی دایه گولتی».

به لام له بهر دلی نه و گوتم: «چ خه ونی دایه گولتی؟»

خه ونه که ی بونه گیتیرامه وه. له بیرری نه ما بوو. به لام گوتی: «چاوه پروانم بهم زووانه بگه ریته وه».

پیشتر قسه ی وام لی نه بیستیوو؛ بویه به عه جایا تیبیه وه گوتم: «بگه ریته وه؟»

دایه گولتی له سهر قسه که ی نه رویشته. منیش هیچی ترم نه پرسی. ته نانه تاشه و کاتی چونه نیو جی بیرم لی نه کرده وه. به لام له گه ل کوژاندنه وه ی چراکه و سپاردنی له ش و میشکم به تاریکییه که، بیرری باو کم که و قه وه. بیرده و ریبیه کی وام له خو ی نه بوو. ته نیا بیرم له ناوه که ی ده کرده وه؛ «لاس... لاس... لاس... لا... س...».

رهنکه بهرز گوتبووم بویه داچله کیم. نه کا دایکم و مامه فهرخه له ژووری خو بانه وه گوتیان لی بووی؟ «لاس...».

«س» که نه ونده تیژ بوو دیواره کانی ده بری. وهک «س» بیسمیلا که به مندالی کاتی ره تیبون له شوینی تاریک ده یانگوت و ههر نه وتا قه پیته ده بیسترا. هزم کرد جارتیکی تریش بیلیمه وه. «لاس» دیسانه وه «لاس... لاس... لاس...»

بو ناو جی کایه یه کی ناخوش نه بوو. که واته «لاس... لاس... لاس...».

نه ونده بهرز ده مگوت که دلنیا بووم ده بیستن. چاوه پروانی نه وه نه بووم به کیان ده رکه ی ژووره کهم بکاته وه و بلتی «نه وه لاس، لاسی چیته». دلنیا بووم نه گه ر تا به یانیش پر به قورگم هاوار بکه م لاس، دایکم و مامه فهرخه ده نگم نادهن؛ به لکو له سووچیکی ژووره که یان هه لده ترووشکتین و به ههر دوو ده ست گوتی خو بان ده گرن و چاو له بهر پیپی خو بان ده برن. نازنم بو پیتم وابوو نیستاش وایان کرده وه؟ ده تگوت چاوم لیبانه. به زه ییم

ههشت

حهوت شهو و روژ بوو باو کم گه را بووه و من هیشتا نه مدیوو. نه وه ی راستی بی له و ماوه دا به بی هۆ خۆم له بینین و ناسینه وه ی دزیوو. نه م به یانییه که له خه وه ستام و وهک هه موو به یانییه کی تر په رده ی ژووره کهم لا دا، خه یالیک که ده تگوت له گه ل گزنگی کز و لاوازی خو ره که هه لیکوتا وه ته ژووره کهم، په نجه ی له میشکم گیر کرد: «ده بی ههر نیستا برۆم و بیبیم». به پیچه وانه ی روژانی پیشوو هیچ بیریک بو پاشگه ز بوونه وه له برپاره کهم، به میشکما تینه په ری. له کاتیکا دیه نی دره خته شان کزه که ی حه وشه روانیمی قوستبووه، خه یاله که سهرتا پای میشک و نه ندیشه می داگیر کرد. به گران و ته نیا به ئومیدی دیتی باو کم له بهر په نجه ره که هه لکه ندرام. گورجی جل و بهرگم له بهر کرد و وهک هه میسه له حاست ئاوینه که راوه ستام. ده مم بو زه رده خه نه یه ک کرده وه. نه وسا له بهر خو مه وه گوتم: «به خیر بیبته وه باب». هیچ کهس له و دیو ئاوینه که وه وه لامی نه دامه وه و باوه شی بو نه گرته وه. به هه مان زه رده خه نه وه دریژه م دایه: «بمووره زووتر نه هاتم». ته قه ی ده رکه روی له ئاوینه که پی وهرگیترام. هیرۆ له ناو ده رکه که دا بوو. به پیچه وانه ی روژانی پیش نه و بیده نگیه قورسه ی ناو مال، کز و لاره مل به ترس و شه رمه وه گوتی: «دایکم ده لی دره نگه بو قوتا بخانه».

رهنکه ههر له بهر نه وه ی ترسه که ییم لی تاران دیب چوممه پیش دانه ویمه وه و ماچم کرد. نه وسا نیگام له چاوه چکۆله کانی بری و گوتم: «واهاتم».

له پیش هیرۆ له ژووره کهم چوممه ده ر. مامه فهرخه وهک شه ش به یانی له مه و پیش له سهر جیگه که ی - که هیشتا هه لته گیرابوو - دانیشتیوو له خو رینی جگه ره ی ده کیشا. به یانی باشم لی کرد و بی نه وه سهر هه لپری وه لامی دامه وه. نه متوانی بو جارتیکی تریش بیر له حال و روژی نه که مه وه و به زه ییم پییدا نه یه ت. ده رکه ی هۆله کهم کرده وه و به ره و حه وشه چوم. پیش نه وه له حه وشه بچمه ده ر ده نگی دایکم رایوه ستاندم: «بو کوی یادگار؟»

ئاورم لی دایه وه. له ئان و ساتی لی روانییدا ته نگه تاوی و سهرسامی روژانی پیشوووم

پییاندا هات و وازم له گوتن هیتنا. به لّام له دلّی خۆما ههر ده مگوته وه. له گه لّ گوتنه وه پیدا بیرم بۆ قسه کانی دایه گولیش ده چوو. ئەو قسانه که له ساله ها له وه پیشه وه تا ئیمسالیش بۆی گیترا بوومه وه. بیرم له خاله نایه ریک ده کرده وه که باوکم به مندالی خۆشی و بستبوو. بیرم له بهیته کانی ده کرده وه که دایه گولّی پچر پچر له بیری مابوون و بۆی گیترا بوومه وه. بیرم له وسو تاغا ده کرده وه که من نه مدیبوو؛ یان نه گهر دیبوشم له بیرم نه مابوو. نه گهر له بیریشم مابوو بۆم گرینگ نه بوو. بۆیه بیره که شی زوو له میشکمدان ون ده بوو. بیرم له دایکم ده کرده وه. له مامه فهرخه و ژیان پیر له چه ره سه ریان. که هه موو کهس پیتی وابوو من به بیر لیکردنه وهی خه مبار ده بم. به لّام من نه خه مم به ژیان و رابردوویانه وه ده خوارد و نه پیتی شه ره زار ده بووم. پیم وابوو هیچ پیوه ندیبه کی به مننه وه نییه. ره نگه پیوه ندیشی بووین، به لّام من پیم وابوو نییه تی. ته نانه ت پیم وابوو رابردوویان پیوه ندی به خوشیانه وه نییه. پیم وابوو هه رکهس خاوه نی ئیستایه تی. ههر نه وهنده و هیچی تر. له هه موویان زیاتر بیرم له هیوا ده کرده وه. له ئیستا و رابردو و ئایه ندهی، که ههر سیانیا ن ههر ئیستا بوو. له هه موویان زیاتر به زه بییم به وا ده هات. نه له بهر نه وه له هه موویان زیاتر خۆش بوو، له بهر نه وه له هه موویان زیاتر پیوستی به به زه بی بوو. چونکا تینه ده گه یشت که پیوستی به به زه بییه. نه وه شه وه به یادی هیوا وه خه وم لّی که وت.

به لّام بۆ به یانیدا دیسان بیری باوکم که وتمه وه. که له قوتابخانه ش گه رامه وه، دایکم یه که وری گوتی: «چییه ئیمرۆ زۆر له بیر و خه یالاتدای. هیچ ناگات له ده ره وهی خۆت نیه.»

خه ریک بوو بلّیم له بیری باوکمدام، به لّام نه مگوت. ده مزانی نه گهر باسی باوکم بکه م، دایکم وه ک هه والّیکی ترسناکی بیستی، دادچه لّه کئی. نه وسو دوا که میک لّیرامان سه ری داده خا و ده چیته ژووریکی تر. که مندال بووم و باسم ده کرد، وای ده کرد. له ژووره که ی تریش ده گریا. منیش ده چووم و له به رامبه ری داده نیشتیم و به خه مه وه لّیم ده پرسى: «بۆ باوکم ده گری؟»

نه ویش دوا نه وهی تیر گریان ده بوو، ده یگوت: «بۆ خۆم ده گریم.»

من نه مده زانی بۆ کاتى باسی باوکم ده که م، نه وه بۆ خۆی ده گری. که مامه فهرخه ده گه رایه وه لّیم ده پرسى: «بۆ هه ر کاتى باسی باوکم ده که م، دایکم بۆ خۆی ده گری؟»

مامه فهرخه تووره ده بوو ده یگوت: «که واته باسی مه که.» به لّام زوو خا و ده بووه و ده ستی به سه ر و قژمدا ده هیتنا و ده یگوت:

- «کوپی باش دایکی ناگره نی.»

منیش سه رم بۆ ده له قاندا. به لّام دایکم به تووره بییه وه، وه ها که تازه بیری تووره بوونه که ی مامه فهرخه که وتبیته وه، رووی لّی ده کرد و ده یگوت: «بۆ لّی تووره بووی؟»

مامه فهرخه ش وازی له لاواندنه وه م ده هیتنا و ده یگوت: «نه وه پیرینه فیری نه کا.»

نه وسو به هه ره شه وه به منی ده گوت: «حه ق نییه سه ر به مالیدا بکه ی.»

دایکم ده یگوت: «نابى رى برى مالى دایکتى لّی بکه ی.»

مامه فهرخه ده یگوت: «نه وه ده یه وى وای بار بیتی نه هیتلّی ئیمه ئاسوده بژین.»

دایکم ده یگوت: «ئیمه هه رگیز ناتوانین ئاسوده بژین.»

نه وسو لّیان ده بوو به شه رو مامه فهرخه ده چوو ئاره قی ده خواره وه. دایکیشم که به رواله ت له سه ر من هه لّقرا بوو لّیم تووره ده بوو ده یگوت: «ئیمرۆ چی تری بۆ باس کردووی؟»

من هه رگیز نه مده گوت دایه گولّی به خراپه باسی نه وان ناکا، گه ر چی به خراپه باسی نه کردبوون. نه سلّنه که م جار باسی ده کردن. که من ده چووم، له گه لّ هیوادا کایه م ده کرد. دوا نه وه ش باسی ده رس و قوتابخانه مان ده کرد. باسی ها وریکانم، ماموستاکان، باسی نه و نمرانه که وه رم ده گرت. باسی نه وه کئی له من زیره کتر بوو؟ بۆ زیره کتر بوو؟ هیچ هه والّیک به قه ده ره نه وه که ده مگوت من زیره کترین قوتابیم، دایه گولّی خۆش حالّ نه ده کرد.

سه رم داخستبوو به کۆلانه کاندا ده رۆیشتیم. ئاگام له ده ره وهی خۆم نه بوو. ته نانه ت هه ستم به که زه ی سه رماکه ش نه ده کرد. هیچ شتیک سه رنجی رانه ده کیشام. ته نیا له بیری نه وه دا بووم دایه گولّی چۆن پیاویتکم نیشان ددها و ده لّی: «کورم یادگار! نه مه باو کته گه راره ته وه.»

یه که م رۆژ له قوتابخانه بیستم باوکم گه راره ته وه. ها ورییه که م له کاتیکدا ده یویست تی بکه م نایه وى قوتابییه کانی تر بییستان، به شتیه ی پرسباریک به گوتمدا چرپاندى: «راسته ده لّین باوکت زیندوو و گه راره ته وه؟»

له پيشندا تينه گه ياشتم. كه دو پاتى كرده وه ماوه يه ك رامام. نه مده زانى ده بى چى بلنيم. راسته يان نا؟ به وه دا كه هه وتوويه ك بوو بېرم لى ده كرده وه، ده مزانى راسته. به لام كه و چون هاتوته وه؟ رهنه كه نه گهر مندال بوومايه پيتم و ابوايه به سواري هه وره كان گه راوه ته وه و ده سكيك گولئى شوپانى - كه نه مده زانى چون گولئيكه - هينا وه ته وه.

ئه وه ده مانه پيتم و ابوو روژتيك به يانى يان ده مه و ئيواره، له ناكاو له سوو چيكي ناسمانه وه په له هه وريكي سپي له شيوه ي نه سپ درده كه وئ و به ره و شار ده ناژوئ. نه وسا له سهر ناسمانى شار راده وه ستنى. خه لك ده يبين له مال و دوو كانه كانيان دپنه در و ده ستنى بو هه لده ته كين. نه و يش مى نه سپه كه ي شوپ ده كاته وه و به ره و زوى دپته خوار. كه ده گاته مه يدانى ناوه راست شار له نه سپه كه ي داده به زئ و خه لك له باوه شى ده گرن. به لام ئيستا به پرسى يارى هاوړيكيه مدا ده مزانى به دزيه وه هاتوه ته وه و وا چاكه كه س به هاتنه وه ي نه زانئ. نه گهر مندال بوومايه رهنه كه پيتم و ابوايه له ترسى نه وه ي پاسه بان بيگرن خوئى ناشكرا ناك. دايه گولئى گوتبوو: «خه لك وه ك چاوى خوئان باوكتيان خوئ ده ويست؛ به لام نه منيه و ژاندارم رقيان لتي بوو».

هاوړيكيه هيتا چاوه پروانى وه لام بوو. نه مده زانى نه بى چى بلنيم. بو نه وه زياتر له سهرى نه روات گوتم: «نه رى راسته».

هاوړيكيه گوتى: «كه واته خوئت دپوته. چاو و دلته روون».

گوتم: «نه رى، نه ي چون نه مديوه».

تنى ده كوئشام له و خوئشالتر بم. به لام نه مده توانى. له و بېره دا بووم چون كوئايى به و باسه بينم، هاوړيكيه پرسى: «چون پياويكه؟ قه دو بالاي، روخسارى؟»

هيچم درباره ي نه ده زانى. به لاي منه وه باوكم ره سميك بوو له سنگ به ره و ژوور، روژتيك له سهر تاقي مالى دايه گولئى و روژتيك به قه دى ديوارى مالى خوئمانه وه. روژتيك له ناو مجريه كه ي ژير خان و روژتيك له چه مه دانه كه ي دايكمدا. له ههر شوئيكيك بوو ده چوممه لاي و به سه عات لتي ورد ده بوومه وه. ده مدواند، بؤى ده خنامه وه و ته نانه ت جارو باريش به سه ريدا ده گريام. به لام نه وه هميشه سهر و سنگيكيك بوو كه ره پ له پشت شيشه ي قايه كه يه وه چاوى تنى ده بريم و به پيكيه نين و گريانم هيچ شتيك له روخساريدا نه ده گورا.

نه و روژدهش له قوتابخانه هه رچى بېرم لى كرده وه هيچ شتيك له روخساريدا - كه

به ديوارى ميتشكمه وه هه لئواسرابوو - نه گورا. هه رچى هه ولتم دا له سنگ به ره و خواريم نه دى و قه واره ي نه گرت. نه و روژده نه گهر چى له هه هميشه زياتر بېرم له قه واره ي كرده وه، به لام هه ستم به وه كرد زور به خه مى گه رانه وه و نه گه رانه وه يه وه نيم.

دوا عه سر وه ك هه موو روژتيكى تر چوممه وه بو مال. كه دركه ي هه لده كه م كرده وه مامه فه رخنه مه بيتيكي بوو له پال ديواره كه دا. نه و سه رى بو هه لته بريم، به لام دايكم وه ك نه وه خوئى له ده ستنى نيگابانه كانى دوزه خ راپسكاندبى، به وه ها ترسيكيه وه سه رى كردم كه ناچار، بى سه لام و ئيواره باش به ره و ژووره كه ي خوئ هه لاتم.

هيچ شتيك به قه در نه وه ناخوئ نه بوو هه زار بابته بو بېر ليكرنه وه م بوو. به لام من بېرم له هيچ شتيك نه ده كرده وه. نه مده زانى بېر له چى بكه مه وه. رووداويكي تازه و تاييه ت له ژيانى خوئ و بنه ماله كه ماندا رووى دابوو. دايكم، مامه فه رخنه، باوكم، دايه گولئى، هيرؤ و ته نانه ت رهنه كه هيواش، هه ر كامه به جيا و هه موويان ويراى يه ك ده سته و يه خه ي نه و رووداوه بوون. له و ناوه دا ته نيا من نه مده توانى بېرى لى بكه مه وه. بېره كانم بو رتيكوييكي نه ده كرا. باوكم دوا پانزه سال مردن، زيندوو بوو بوو و گه رابؤوه. ده ي؟ چى ده قه وما؟ ده يان وه لام بو نه و پرسى ياره بوو، به لام من هه ر له خوئه پيتم و ابوو هيچ ناقه ومى. بو پيتم و ابوو! رهنه كه له به ر نه وه له ناخه وه حه زم كرديئ هيچ نه قه ومى؛ يان له به ر نه وه نزيكه و ئيمتخان بوو، ده بوو خوئ بو كونكور ئاماده بكه م و حه زم نه ده كرد بكه ومه بارودؤخيكيه وه له درسه كانم دوا بكه وم. ئيستا ده زانم بېر كرده وه يه كى مندالانه بووه. خودى گه رانه وه كه بو من رووداويكي بوو. باوكم گه رابؤوه. باوك... باوك... باوك... نه و شه وه كايه م به و وشه يه كرد. باوك... باوك... باوك... نه و وشه هيچ هه ستيكى له ناخما نه ده وروژاندا. رهنه كه له به ر نه وه زور كه م هه ستم به بى باوكى كرديئ.

مامه فه رخنه ته نانه ت پيش له وه دايكيشم ماره بكا، به قه در باوكيكي خوئى ويستبووم. به لام نا؛ نه و شه نه گهر چى به زه ييم پييدا ده هات، نه مده توانى رقيشم لتي نه بى. زور بېره وهرى ناخوئ كه به هوئى ده ست دريژيه كه ي نه و بو دايكم و ماره كردنى بووم، ليم ده ژيايه وه. نه گه رچى نه و بېره وهرى بيانه ش به شيك له ژيانم بوون. خه لكى ترش بېره وهرى ناخوشيان، ته نانه ت له باوكيشيان هه يه. هه رچى بېرم له مامه فه رخنه ده كرده وه، رواه تى ئيواره يم ده هاته به ر چاو. مه يتيكي داماو كه هه ر دوو نه ژنوئى له باوه شى گرتبوو سهرى به كوئشيدا شوپ كرديؤوه. نه و ديمه نه رقى ده روونى خاو ده كرده وه. ده مزانى له دوزه خى چ تاوانيكدا ده سووتى.

بیده‌نگییه‌کی سه‌یر زال بوو. به‌لام من پیتم خو‌ش بوو گوتم له‌ده‌نگی دایکم و مامه‌ فخره‌ بی. پیتم خو‌ش بوو بزاتم چی ده‌لین. چهند جار گوتم له‌ده‌رکه‌که‌ نزدیک خسته‌وه، که‌چی هیچم نه‌بیست. ده‌تگوت من ته‌نیا مرؤقی زیندووی نه‌و مالهم. ته‌نانه‌ت پیتم و ابوو ته‌نیا مرؤقی زیندووی بنه‌ماله‌که‌شم. نه‌گهر چی منیش بیده‌نگ بووم و نه‌گهر که‌سیک گوئی بوژووره‌که‌ی منیش هه‌ل‌خستایه، هیچی نه‌ده‌بیست.

نه‌و شه‌وه بی شیو سه‌رم نایه‌وه. به‌یانی هه‌ستم به‌خه‌میکی قورس کرد. له‌وه ده‌چوو خه‌ونی ناخو‌شم دیبی و له‌بیرم نه‌مابی. به‌وه‌رزیبه‌وه جله‌کانم له‌بهر کرد و چوومه‌ دهر.

دایکم له‌هۆله‌که‌ له‌بهر ناوینه‌دا بوو. ناو‌ریکی کوتوپری لی دامه‌وه پیتم نه‌وه روخساری زه‌رده‌ل‌گه‌راوی سه‌رنجم راکیشی، سرکه‌ییبه‌کی ره‌ش که‌ سه‌ری پی جهر دابوو نیگای قوستمه‌وه. وه‌ک هه‌موو به‌یانیبه‌کی تر به‌یانی باشم لی کرد. له‌بری وه‌لام به‌دوور و دریتی سه‌یری کرد. له‌وه ده‌چوو باوکی دیبی.

نه‌وه‌نده‌ خه‌مبار بووم تا‌قه‌تی دواندیم نه‌بوو، بۆیه‌ نیگام لی دزیبه‌وه و به‌ئارامی له‌ په‌نایه‌وه ره‌ت بووم. مامه‌ فخره‌ له‌حه‌وشه‌ لای باخچه‌ بچوکه‌که‌ راوه‌ستا‌بوو. به‌هه‌مان ئارامیبه‌وه به‌یانی باشم له‌ویش کرد. بی نه‌وه دا‌چله‌کی و وه‌ک دایکم بتاسی، وه‌لامی دامه‌وه. له‌و کاته‌دا پیتم و ابوو به‌م زوانه‌ ده‌مری. ده‌رکه‌ی هه‌وشه‌م کرده‌وه و چوومه‌ دهر. له‌کاتی‌که‌دا له‌کۆلانه‌که‌وه راده‌بووردم، به‌خه‌یال چوومه‌ سه‌ر گو‌ره‌که‌ی و گریام ره‌نگه‌ نه‌و خه‌یالهم به‌دل نه‌بووی بۆیه‌ و ازم لی هینا‌و که‌وتمه‌ بی‌ری داها‌تووه‌وه. داها‌توویه‌ک که‌ له‌دانش‌گاوه‌ بو سه‌ردانی مال‌ه‌وه‌ ها‌تیبیتمه‌وه و ئیواره‌یه‌ک له‌حه‌وشه‌ به‌مامه‌ فخره‌م گوئی: - «مامه‌ بزانه‌ که‌ جار‌یک له‌سه‌ر گو‌ری تو‌ش گریام».

مامه‌ فخره‌ که‌ ره‌نگه‌ نه‌وکاته‌ ژور پی‌ر بووی، به‌ده‌م ناخیکه‌وه‌ بلتی: «له‌سه‌ر گو‌ری هه‌موومان ده‌گری».

نه‌وسا من تیی گه‌یه‌نم که‌ مه‌به‌ستم بی‌ر و خه‌یالی نه‌م رۆژه‌ بووه. نه‌ویش له‌ شه‌رمی نه‌وه که‌ بو نه‌مردووه‌ سه‌ری شو‌ر‌بکاته‌وه‌ بلتی: «هه‌رگیز پیتم وانه‌بوو دوا نه‌و رۆژانه‌ش ژیان به‌به‌ریه‌وه ده‌میتنی».

به‌لام من ده‌مزان‌ی ژیان زوری به‌به‌روه‌ ماوه. نه‌وه‌ی له‌ هه‌موو شتی‌یک زی‌اتر نا‌زاری ده‌دام، بینین یان نه‌بینینی باو‌کم بوو. پیتم و ابوو نه‌و هه‌نگاوه‌ ئارام و به‌کاوه‌ خو‌یانم به‌ره‌و مال‌ی دایه‌گو‌لیم ده‌بن. کاتی‌یک بی‌ری نه‌وه که‌وتمه‌وه که‌زانی به‌نیازی چوون بو قوتا‌بخانه

نه‌ها‌توومه‌ته‌ دهر. کتیبه‌کانم نه‌هینابوون. ره‌نگه‌ له‌ بی‌رم چووی‌تن. دایکم و مامه‌ فخره‌ش بی‌ریان نه‌هینابوومه‌وه. که‌ واته‌ نه‌وانیش پی‌یان و ابووه بو دیدنه‌ی باو‌کم ده‌چم. به‌لام من پی‌شتر بی‌رم له‌ چوون نه‌کردبووه و بی‌ی‌ارم نه‌دا‌بوو. چی بوو یان کی بوو به‌ره‌و نه‌وی پالی پی‌وه‌ ده‌نام؟ هه‌ستی‌کی نامۆ یان ره‌وتی ئاسایی چاره‌نووس؟ له‌و کاته‌دا له‌ هه‌میشه‌ که‌متر چه‌زم له‌ دیتنی باو‌کم ده‌کرد. هینشتا ده‌رفه‌تی نه‌وه‌م بوو خو‌م بو نه‌و هه‌سته‌ سه‌ره‌نش‌ت بکه‌م: «داوه‌شیتی! باو‌کت دوا پانزه‌ سال‌ مردن و دووری ژیاوه‌ته‌وه و گه‌راوه‌ته‌وه، چۆن نابی به‌ره‌و پی‌ری بچی؟» سوور ده‌مزان‌ی نه‌وه‌قه‌سه‌ی دل‌م نیبه، بۆیه‌ می‌شکی دا‌گیر نه‌کردم. ده‌روازه‌ی مال‌ی دایه‌ گو‌لی رایه‌ستا‌ندم. هه‌ستی‌یک وه‌ک ترس هه‌لی‌کوتا‌یه‌ سه‌ر دل‌م. پی‌شتر نه‌و هه‌سته‌ کاتی به‌ری‌نگی ده‌گرت‌م که‌ ده‌بوو سه‌ر به‌مال‌ یان شو‌تینی‌کی نامۆ‌دا بکه‌م. بی‌رم که‌وته‌وه، نه‌و ده‌مانه‌ زی‌اتر له‌ شه‌رما ده‌ترسام. له‌را‌ده‌ به‌ده‌ر شه‌رم‌تۆک بووم و له‌ شو‌تینی نامۆ یان لای که‌سانی نه‌ناسیا‌و جی‌گه‌م نه‌ده‌بووه. به‌لام ئیستا له‌بهر ده‌رکه‌ی مال‌ی دایه‌ گو‌لیدا بووم و که‌سانی نه‌و دیو ده‌رکه‌که‌ش ناسیا‌وترین و نزیک‌ترین که‌سه‌کانم بوون. ئایا نه‌و ترسه‌ به‌هۆی باو‌کمه‌وه بوو؟ له‌و حاله‌ته‌ تا‌یبه‌ته‌ که‌ ده‌بوو به‌کتر بنا‌سینه‌وه و باوه‌ش به‌یه‌ک‌دا بکه‌ین و به‌سه‌ر یه‌ک‌دا بگرین، ده‌ترسام.

یه‌که‌م به‌یانی‌ش تا به‌ر ده‌روازه‌که‌ چووبووم و هه‌ر به‌و شی‌وه‌ ده‌ستم بو کوتانی به‌رز کردبووه، به‌لام هه‌مان ترس ده‌ستی پی‌ کیشابوومه‌وه. خو‌زگه‌م خوا‌ستبوو که‌ نه‌به‌و کوتوپری‌به، به‌ل‌کو ئارام و ورده‌ ورده‌ به‌کترمان بگرتایه‌وه. ره‌نگه‌ به‌و ئومید‌ه‌ سه‌یره‌وه پشت‌م له‌ ده‌روازه‌که‌ کردبی و ده‌م له‌ سه‌ر پشت هه‌لا‌تیبیتم.

نه‌و رۆژه‌ نه‌چووم بو قوتا‌بخانه. نیازی چوونه‌وه مال‌یشم نه‌بوو. ده‌مویست به‌ته‌نیا بم. له‌کو‌ی؟ بۆم گرینگ نه‌بوو. به‌کۆلانه‌کان‌دا بسو‌ر‌پیمه‌وه، به‌شه‌قامه‌کان‌دا بی‌م و بچم یان له‌ شار و ده‌رکه‌وم؟ پی‌تم و ابوو پی‌ویسته‌ به‌دری‌ژایی نه‌و رۆژه‌ بی‌ر بکه‌مه‌وه له‌ باو‌کم و رۆیش‌تن و گه‌رانه‌وه‌ی، له‌ مامه‌ فخره‌ و دایکم. له‌ دایه‌ گو‌لی و هیوا؛ بی‌ر له‌ خو‌م بکه‌مه‌وه. له‌وه‌ی که‌ ده‌بوو بچم بو‌لای باو‌کم یان نا؟ تا سه‌ر شه‌قامه‌که‌ هه‌لا‌تبووم له‌وی راوه‌ستا‌م و پشوویه‌کم دا. هه‌ر دوو ده‌ستم له‌ گیرفانی پانتۆله‌که‌م ناخنی. ناو با‌زار نه‌وه‌نده‌ قه‌ره‌بال‌غ نه‌بوو قووتم بدا. ئارام به‌گو‌ی جو‌گه‌له‌ی پی‌اده‌رۆکان‌دا هه‌نگاوم نا. نه‌مه‌دزانی بو یه‌که‌یه‌که‌ ریبواره‌کان و ته‌نانه‌ت دوو‌کان‌داره‌کانیش سه‌رنجم ده‌قۆزنه‌وه. هیچ روومه‌تی‌کم نه‌ده‌بوارد. ده‌تگوت له‌ شو‌ین که‌سی‌کی تا‌یبه‌ت ده‌گه‌ریم. به‌لام له‌را‌ستیدا له‌ که‌س نه‌ده‌گه‌رام. خو‌م له‌

بیر و خه یالات ددهزیه وه. بۆ ده ربازیون لهو حاله ته، خۆم به کۆلانیکیدا کرد. ئەوی باشتترین شۆین بۆ ببیر کردنه وه بوو. له کوپوه دهست پێ بکه م؟ ببیره کانم له بهر هه لده هاتن. ده بوو شۆینیان که وم. ئەوه تاقه هۆی خۆدزینه وم له مال و قوتابخانه بوو. شۆینیان که وتم. له کۆلانیکیه وه بۆ کۆلانیکی تر. باوکم پانزه سال له مه وه بهر مرد بوو. ئەو ده مانه من سی یان چوار سالانه بووم. هه ره تی مندالی و بی عه قلی. ئەوهی لهو ده مانه له بیرم مابوو تهقه ته قی دوو کیسه ل بوو که خۆیان به یه کتردا ده په لۆسی. نازانم ئەوه ببیره وه ری که ی و کوئ بوو. تا ساله ها پێم وابوو سه یری شه ری دوو کیسه لم کردوه؛ له وه دوا بیستم «کیسه ل ئەشقبازی و رابواردنی خۆی پێ ناشاردریته وه». بیرم کردوه ئەو قسه م که ی و له کوئ بیستوه؟ ره نگه ئەو ساله که مامه فه رخه دایکم ماره کرد.

یه که م سالی قوتابخانه م بوو. عه سرێک له بهر دره کی قوتابخانه تووشی مامه فه رخه بووم و به خۆشیییه وه گوتم: «نره ی بیستم گرتوه».

مافه فه رخه دهستی به سه رمدا هیناو گوتی: «هاتووم به یه که وه بچینه ماله وه».

رۆیشتین بۆ مالبێک که مالی دایه گولێ نه بوو. ده مزانی دایه گولێ ده ری کردووین، پێشتر گوتبووی ده بی له م ماله برۆن. گریام و گوتم: «ده چم بۆ مالی دایه گولێ، ده چم بۆ لای هیوا».

مامه فه رخه گوتی: «ئمشه و لیره ده بین و به یانی ده چینه وه بۆ لای هیوا».

دایکم که من پێم وابوو ئەویش بۆ مالی دایه گولێ ده گری، به تووره بییه وه به مامه فه رخه ی گوتم: «پێویست ناکا ببخه له تینین». ئەوسا به منی گوتم: «ئیتر هه رگیز نای سهر به مالی دایه گولێدا بکه ی».

به للام دوا چه ند رۆژ له کاتیکیدا ئیتر نه ده گریا، به چریه پیتی گوتم: «له و رۆژه وه نه چووی بۆ ئەوی؟»

هه موو رۆژێک دوا گه رانه وه له قوتابخانه به سه ر پێوه سه ری ئەویم دابوو، به للام گوتم: «ئهی تۆ نه تگوت نابێ سهر به مالیاندا بکه م؟»

دایکم گوتی: «ئه گه ر پیت خۆش بوو جارو بار بچۆ». ئەوسا دیسان گریایه وه و گوتی: «ئه گه ر له ئیمه ی پرسی بلتی تاسه ت ده که ن و بۆت ده گرین».

دایه گولێ گوتی: «با بۆ خۆیان بگرین».

دلنیا بووم ئیستا دایکم و مامه فه رخه ده گرین. به للام نه مده زانی دایه گولێ و باوکیشم

ده گرین یان نا. ره نگه ئەوان له خۆشییا بگرین. له خۆشی ئەوه دوا پانزه سال چاویان به یه کتر که وتۆته وه.

کۆلانه و کۆلان گه بشتبوومه ده ره وه ی شار. هه تاو به رز بوو پۆوه. کزه ی سه رما که نه مابوو. ره نگه تا ئەو کاته له سه رما بیرم له هه یج نه کردیته وه، بۆیه ئەوه م پێ خۆش بوو گوتم له شۆینیک دانیشم و به شپوه یه کی ریک و پیک ببیره که مه وه. خۆم گه یانده ریزه دره ختییک به داوینی ئاره باوه.

پێشتر له گه ل دایکم و مامه فه رخه هاتبووم. له بیرم بوو مامه فه رخه ده یگوت: «به هاران بۆ ده رس خۆیندن ده هاته ئیره و به ژیر سیبه ری ئەو ریزه داره دا ده هاتم و ده چووم و ده رسم ده خۆیند».

دایکم ده یگوت: «ده رس ت ده خۆیند یان ده تخوارد وه؟»

مامه فه رخه ده یگوت: «خواردیته شه وه به خۆشی تۆه خواردوو مه ته وه».

ئەو سالانه پێم وابوو دایکم و مامه فه رخه یه کترین زۆر خۆش ده وی. له وه دوا زانییم که خویان به یه ک گرتوه. له و کاته وه به زه ییم پێیاندا ده هات.

سه یری سه عاته که ی ده ستم کرد. له بهر دره که ی مالی دایه گولێوه تانیستا سه عاتییک تینه په ریوو. به للام من تاقه تی ته نیاییم نه مابوو. ئەو دان پێدانانه زیاتر وه رزی کردم. هه ستام و چه ند جار به قه راغ دره خته کانداهات و چووم کرد. ئەگه ر به م شپوه ده رس خۆیندرا بی، که واته ده بوو بیروش بکردریته وه. له خۆم پرسی، ببیر له چی بکه مه وه؟ خۆم وه للام دایه وه، بچم بۆ لای باوکم یان نا؟

تهق... تهق... تهق...

تهقه ی ده روازه که دایچه کاندم، ئەوه من بووم ده رکه م کوتابوو، گویم له ته پ و کوتی دلێ خۆم بوو. بۆ نه یانده کرده وه؟ ببیرم کرده وه، به دلنیا ییه وه باوکم نه ده هات بیکاته وه. دایه گولێش نه ده هات. هیوا به خنه خن ده هات. ده بوو ئیستا له سه ر بانیره بی. هاته سه ر پلیکانه کان. ئەوه یه ک... دوو... سی... چوار... دیسان کوتامه وه. ئاوا گورجتر ده بزوا. گویم له خشه ی پێیه ک بوو. خشه ی پێی دایه گولێ. گوتی: «کییه؟» گوتم: «منم، یادگار».

گوتی: «تۆی کوپم؟ وه ره ژوور».

ئەوسا پێشم خست و شۆینی که وتم. هه نگاوه به کاوه خۆکانی نارامیان لی بریبووم. له و کاته دا ببیرم له وه ده کرده وه بۆ له روخساریدا هه یج خۆشی و شادییه کم نه دی؟ ته نانه ت له وه

دهچو گرایی. چاوی سوور بوو. پیتستر پیم و ابوو به درئیایی ئه و حفته یه شاد بووه و له خوشی باوکم پیکه نیوه. ئه ی بۆ هیچ نالی؟ نه کا لیم ره نجایی؟ پیم و ابوو چاکی بۆ چووم. لیم ره نجاووه. ناحه قی نه بوو. دوا حفته یه ک به پیر باوکه وه هاتبووم. که واته باوکیشم لیم ره نجاووه. ترسه کهم زیاتر بوو؛ وهک زۆر جاری تر شهرم دایگرتم. به پللیکانه کانداهه لگه راین. له ویتوه بۆ دالانه که و ئه وسا دهرکه ی ژووره که ی کرده وه. وهک ئه وه پیتوه ند کرابم له بهر دهرکه ی ژووره که دا چه قیم. ساتیکی سهیر بوو. ههر پیم بخستایه ته ئه و دیو دهرکه که باوکم دده ی. باوکیک که پانزه سال بوو نه مدیبوو. شیوه شیم له بیر نه مابوو. دایه گولئی بانگی کردم: «وهره ژوور کویم».

به هه مان ترس و شهرمه وه سهرم کیشا. هیوا له سووچیکی ژووره که راکشابوو. بۆ هه لئه ستابوو؟ چاوم به هه موو ژووره که دا گیترا و که سی ترم نه دی. ئه وسا چوومه ژوور. نه مده زانی له کوئی دانیشم. له ژوور سهری هیواوه چۆم دادا. بیده نگیه که تا دههات قورستر ده بوو. رهنگه دایه گولئی به هه ستمی زانیی بۆه گوتی: «هیوا تازه خه وتوته وه».

- «تازه خه وتوته وه؟» به سهیر و سهر سوورمانه وه پرسیم. دایه گولئی به نارامی وه للامی دامه وه: «ئهری تازه خه وتوته وه». بی ئه وه هیچی تر پیرسم، درئییه ی پیتدا: «پیش خۆرکه وتن هه ستا. بۆ بهر پیکردنی باوکت. که ئه و رۆیی ئه مپیش خه وی لی که وته وه».

بهر پیکردنی باوکم؟ یانی باوکم رۆشتبوو؟ بۆ کوئی؟ بۆ زیاتر له وهی که به خه مه وه بم، سهرم سوور مابوو. دایه گولئی گوتی: «که ی هه والی گه رانه وه بیت بیست؟» ماوه یه ک بیده نگ بووم و وه للام نه دایه وه. رهنگه بۆ تاراندنی ترس و تهنگه تاوییه که م. ئه وسا گوتم: «حفته یه ک له مه پیش».

هه ستم کرد به هه مان نارامی پیش گه رانه وه ی باوکم له گه ل دایه گولیدا ده دویم.

گوتی: «به درئیایی ئه م حفته یه چاوه روانت بوو».

وهک سهرزه نشتی کردبیتم به خۆمدا شکامه وه و سهرم داخست. ئه و حفته یه هه موو رۆژتیک تا بهر دهرکه که یان هاتبووم و گه رابوومه وه. ئه وه م به دایه گولئی نه گوت. له خۆمه وه پیم و ابوو ده یزانی. گوتی: «ههر که ته قه ی دهرکه ی ده بیست راست ده بۆوه و ده چووه بهر په نجه ره که».

نه مده توانی به خه یالیش له بهر په نجه ره که دا ببینم. سهرم داخستبوو هیچم نه ده گوت. چایه کی بۆ تیکردم. هه ستا، له بهر په نجه ره که دا راوه ستا. دلنیا بووم سهیری به داره

سووتاوه که ی هه وشه ده کا. گوتی: «دایکت و مامهت چۆن؟ ئه وانیش بیستبوویان؟» ده بوو وه للامی بده مه وه، بۆیه گوتم: «به لئی ئه وانیش بیستوویانه».

گوتی: «که واته ده بی رۆژانیکی ناخۆشیا به سهر بردی».

بیری هه موو ئه و کاتانه که وتمه وه که ده چوومه وه مال و دایکم و مامه فه رخه م به ماته مباریبه وه دده ی. گوتم: «رۆژانیکی زۆر ناخۆش».

نه مده زانی له وه زیاتر چی بلیم. چاوه روان بووم بلئی «حقی خۆیانه» ته نانهت چاوه روان بووم، له وهش تووره تر بی، سنگیان لی بکوئی و دوعای شهریان لی بکا. به للام هیچی نه گوت. نارام ئاوری دایه وه له و کاتانه نیگام له نیگای هه له نگوت. ویستم نیگای لی بدزمه وه، به للام نه کرا. تیر سهیرم کرد. تازه ده مزانی ئه ویش چ رۆژانیکی ناخۆش بووه. دوو جار له پیشوو پیرتر بوو بوو. لیم نزیک بۆوه و نارام دانیشتم. گوتی: «بۆ هه موومان رۆژانیکی ناخۆش بوو. به للام نه ده بوو و ابی». ئه وسا دوا که میتیک له منی پرسی:

- «وانییه؟»

ئه وه نده داماوانه ئه وه ی پرسی که ده بوو پر به ژووره که هاوار بکه م: «راسته نه ده بوو و ابی». به للام هیچم نه گوت. دایه گولئی گوتی: «کاری چاکت کرد نه هاتی».

ئه مه ته شه ر و توانج نه بوو، بۆیه له بری ئه وه به خۆمدا بشکیتمه وه، گوتم: «ئه وه نییه هاتووم؟»

تا ئه و کاته ش پیم و ابوو ئیستا باوکم خۆی به ژووردا ده کا. دایه گولئی گوتی: «که واته بۆ بینینی باوکت هاتووی؟»

به دلنیا بیبه وه گوتم: «به لئی»

گوتی: «ئه م به یانییه، سه عات و نیوی، دو سه عات پیش تو رۆیی».

گوتم: «بۆ کوئی؟»

گوتی: «نازانم. خۆشی نه یده زانی».

گوتم: «بۆ؟»

که له مالی دایه گولئی هاتمه دهر ته نیا شتیک که بیرم لی ده کرده وه ئه وه بوو چۆن باوکم ببینمه وه؟

ئه وه نده له سه ر ئه و بریاره سوور بووم که پیم و ابوو به شیکه له چاره نووسی ئه و، یان

به شیکه له چاره نووسی خۆم ئیستا زیاتر له پیشوو دهناسی. زۆر شتم دهربارهی دهزانی. له رابردووی، له سالانی دووری، له گهرانهوهی، له ههفتهیهک چاوهروانیی بۆ بینینی من، دایه گولتی لهو ماوه کورتهدا زۆر شتی بۆ باس کردم. منیش وهک گوی شلکردن بۆ میژوو گویم بۆ شل کرد. وهک ئەو رۆژانه مامۆستا دهرسی میژووی پێ دهگوتین. هههمیشه پیم وابوو چیرۆکمان بۆ دهگێریتهوه. بهو شێوه زیاتر چێژم لێ وهردهگرت. دایه گولیش چیرۆکی بۆ گێرا بوومهوه. چیرۆکی ژيان و سههر بهوردی لاس کوره گهوهری وسوو ناغا؛ باوکی خۆم. چیرۆکی نازیه تی و یاخیبوون، یاخیبوون و تیکشکان، زیندان و ئەشکهنج، رزگار بوون و گهرانهوه.

له دایه گولیم پرسى: «پیت وایه ئیستا ئەو چیرۆکه دواى هاتووه؟»

نازانم له وهلامدا چى گوت. تهنانهت نازانم ئەو پرسیاره لێ کرد یان ههر بهمیشکما تێپهري. ههرجى بوو وازى لێ نهدههینام. ئەو پرسیاره دهنی دهدام باوکم بینمهوه. پیم وابوو وهلامی دهیان پرسیارى بهلاویه؛ رهنگه واش نهبووی؛ رهنگه تهنیا ویستبیتم. وهلامی چاوهروانیی ئەو ههوت رۆژیه بدهمهوه. له بهرامبهری راوهستم و بالام بهروانیی بسپیرم. له چاوهکانم ورد بیتهوه. باوهشم پيدا بکا. بهخۆیهوه بگوشی و بهسهرمدا بگری. نه مدهزانی لهو کاتهدا چیم پێ دهلی. بیرم لێ دهکردهوه بهلام ئەقلم پری نهدهکرد. باوکى - باوکی خۆم - دوا پانزه سال دووری کاتی چاوی به کوره کهی دهکهوی چى پێ بلتی؟ چى پێ دهگوتم؟ ئایا سههرله نوێ و ئەمجاره راسته وخۆ سههر بهوردی خۆی بۆ دهگێرامهوه؟ به دلنیا بییه وه دهگوت: «بیسستومه باه. هه مویم بیستوه». یان هیچی نه دهگوت و ههر به دلنیا وه دهینوساندم؟ یان قسهی تازهی بۆ دهکردم؟ ئەو قسانه که ههر باوکىک تهنیا به گوتی کوره که پيدا دهیچریتنی. ئەو قسانه که دایه گولیش لیبی نه بیستبوو. نه مدهزانی باسی چیم بۆ دهکا. میشکم سهنگ و سووژن ددها و هیچم به بیردا نه دههات. ئەوهی به بیریشدا دههات به دلنیا بییه وه نه وهنده نه بوو لیبی دهگه رام. هه وهگه کم زیاتر له وه بێ سوود بێ، گیلانه بوو. ئەو قسانه تهنیا له کاتی به کتر بینیدا دهخولقان. بۆ خولقاندنی ئەو قسانهش بێ دهبوو شوینی کهوم و بیبینمهوه.

به دایه گولیم گوت: «شوینی دهکهوم». ئەوسا ههستامه سههر پێ. بهرهو پهنجهره که چووم و کردهمهوه. رهنگه پێی وابوو چاوه له رینگه یهک دهبرم که باوکم پیدایا گهرا بووه. بهلام من سههری ههوشم دهکرد. سههری ئەو بنه داره سووتاوه که زهمانیک دارتوویهکی زیندوو بوو و کهس تهنانهت دایه گولیش به بیرى نه دههات کى چه قاندهوه تی. دارتوویهک که له

شار سووتاندا سووتابوو. هه مديسان به دهستی خاله نایه چه قابووه و له شار سووتانیکی تر دا سووتابووه.

خاله نایه تاقه کهسی چیرۆکه دوور و درێژ کهی دایه گولتی بوو که له مندالیمه وه تا ئیستا ههرجى زیاتر بیرم لێ دهکردهوه، زۆر تر شهیدای دهبووم. بهلامه وه پیریکی ئەفسانه یی بوو. رهنگه دایه گولیش زۆری خوش ویستبێ؛ بۆیه یادگارهکانی هیشتبووه. بۆیه دواساله ها ئەو بنه داره سووتاوهی نه بریبوووه. پیمیش ئەوه له پهنجهره که دوور کهومه وه و له ژووره که پرۆمه دهر، له دایه گولیم پرسى: «بۆ ئەو بنه داره سووتاوه نابریته وه؟»

دایه گولیتی دیار بوو له و کاتهدا چاوهروانی ئەو پرسیاره نه بووه. ههستایه سههر پێ و له من و پهنجهره که نزیك بووه. ئەوسا له کاتی کهدا ههردوو کمان سههری بنه داره سووتاوه کهمان دهکرد، گوتی: «ئەو ههوشه قهت بێ دارتوو نه بووه کووم».

گوتم: «بهلام ئەو داره ساله هایه سووتاوه».

دایه گولتی گوتی: «بنه داره سووتاوه کهی پیشوومان کاتیک بریبه وه که نه مامیک له جیبی چه قابوو. ئیستاش ههر کاتی نه مامیکت چه قاندا، ئەوه ده برینه وه».

گوتم: «من نه مام بچه قینم؟»

رهنگه زۆر به عه جابا تیبه وه ئەوه م پرسیبی، بۆیه ههنگاو یک لیم کشایه وه. کهدی به خۆمدا شکاومه ته وه به دهم زه رده خه نه یه که وه، که لهو کاتهدا و بۆ رومه تی ئەو زیادى بوو، گوتی: «ئەى هیوا بیچه قینتی؟»

من هه وائی رۆشتنه وهی باوکم بۆ مائی خۆمان برده وه. بۆ ساتیک پیم وابوو وهک به ندى که هه وائی رزگار بوونی ده بیستى، دایکم و مامه فهرخه پهنجه یان ده ترازى و ئەژنویان له باوهش ده که ویته وه و خوشحالی خۆیان به تاقه وشه یهک ده رده برن.

- «به راسته؟»

بهلام هه وائه که وهک ته قینه وه یه کی کوتوپری که داچله کین و تاسان و بیدهنگی به شوینه وه بێ، مهتقی له ههردووکیان پری. مامه فهرخه وهک ئەو ههفته یه که رابرد، دانیشتبوو جگه ره ی ده کیشا. دایکم هیرۆی له سههر ههردوو قاچی راکیشابوو نارام خۆی رادهژهند. دوا ئەوه هههری داچله کینه که ئاسمانی چاویانی به جی هیشت، دایکم گورجی هیرۆی دانا و له هۆله که چووه دهر. بهلام مامه فهرخه بێ ئەوه ببزوی نارام سههری هه لپری و گوتی: «بۆ کوێ رۆشتوته وه؟»

گوتم: «نازانم. به لّام دهمه وی بزاتم. دهمه وی بیبینه مه وه».

یه کهم جار نه بوو له ماوهی نه وه حفته یه دا من و مامه فخره دهر باره ی باوکم دده واین. له دوو ههم شه وی گه رانه ویدا، مامه فخره ته قه ی له دهر که ی ژور وهر کهم دابوو هاتبووه ژور؛ نه گهر چی نه مده زانی بو هاتووه و چی لیم ده وی. به لّام دهر تر سام به یانی نه وه روزه بیرم له مردنی کردبووه. رهنگه تر سایتم هاتیب و وه سیه تم بو بکا.

ههست به سوو کایه تی کردنیم له هه موو جووله یه کیدا دده ی. سه ری داخستبوو چاوی له فخره کهم پرېبوو و لیوی خو ی دهر کړوشت. رهنگه منیش به قه دهر نه و نازارم کی شایب. نه مده زانی ده بی چی بکه م. بو نه وه خو م له و حاله ته بشارمه وه، ویستم بانگی هیرو بکه م. به لّام نه یه یشت. به ئیشاره تی دهرت داوای لی کردم و از له هیرو بیتم. وهک نه وه ژور وهر که هه وای تیدا نه ماب، دلّم توند لیی دده و هه ناسه م سوار بوو، بیده نگییه که نه گهر چی زوری نه خایاندبوو به لّام لای من له سال و دوو سال تی پرېبوو. دهر تر سام نه و بیده نگییه که بشکینتی و نه وه ی بیرم لی دهر کرده له دهمی بیته دهر. دهبوو من شتیک بلیم. چی بلیم؟ له وه دهبوو می شکم هیچ وشه یه کی تیدا نه بی. له وه دهبوو هه رگیز هیچم نه بیستب و هیچ فیر نه بوو بیتم. له کاتیکدا نیگام ویل و سه رگه رانی ناو ژور وهر که بوو له وشه یه ک ده گه رام. کتیه کانی قوتابخانه سه رنجیان راکیشام هه ر نه وانیش وشه یان بو می شکم هاویش و گوتم: «خه ربکی دهرس خویندن بووم». هه رگیز نه وه نده له خو م و له وه ی گوتبووم رازی نه بوو بووم. به هیو ابووم نه ویش له و باره وه بدوی. به لّام هیچی نه گوت. رهنگه می شکمی نه ویش بوش بووی و وشه یه کی تیدا نه بووی. گوتم: «سبحه یی چهند دهر رسم لی دهر سنه وه».

بیرم کرده وه نه و قسانه م بو دهر کردنی بوون. بی نه وه به خو مدا بشکیمه وه گوتم: «ماوه یه ک دوا که وتووم و پیویسته هه ولی زیاتر بده م». رسته کان یه ک له دوا یه ک به دهمدا ده هاتن. دهر فته تی قسه م نه ده دایه. بو ماوه یه کی کورت بیده نگ بووم. دهرستم بو کتیبیک دریتو کرد و چاوم پیدایه داپچری. له هه مان کاتدا مامه فخره دهمی هه لپچری. نه گهر زوو سه رم هه لته برپایه و لیی ورد نه بوو مایه وه نه مده زانی نه و دهنگه له دهمی کیوه دپته دهر.

«گوی بگره یادگار...» نه و داوای گوی گرتنی لی دهر کردم و من له شپوه گوتنی داماوانه ی وړ ما بووم. که وه خو هاتمه وه ده یگوت: «ئیمرو باوکت دی؟»

ماوه ی نه وه م نه بوو بیر له وه بکه مه وه پیش نه و پرسیاره چی گوتووه. چاوی له دهمم

پرېبوو. دهبوو وه لّامی بده مه وه له و ماوه یه دا ترسم شکا بوو. گوتم: «نا... نه مدی.»

گوتی: «نه ی ئیمرو له کوی بووی؟ دلّنیام له قوتابخانه نه بووی».

دیار بوو نه ویش به سه ر قسه کانیدا زال بوو. نه مده زانی چ وه لّامی کی بده مه وه. بلیم له به یانییه وه تا ئیواره ویل و به ته نیا به شاردا سوورا مه ته وه؟ بلیم له وه رزی چوومه ته قه راغ شار و له داوینتی ناربه باوه بو بناری «بابوس» له ویوه به قه راغ چومی گه ورده به ره و «سلیمان به گ» چووم. بلیم له ویش زیاتر له سه عاتیک به قه بره کاندایه گه راوم؟ نه گهر راستم بگوتایه سه رزه نشستی دهر کردم یان له خو شتی نه وه سه رم له باوکم نه دابوو، نافه رینی پی دهبوو؟ گوتم: «ویستم بچم، به لّام نه چووم».

وه لّامه که ی خو م به دل بوو. گوتبووم نه چووم و نه مشاردبووه که ویستوومه بچم؛ واته هه ر کاتی پیم خو ش بی، ده چم؛ یان خو م پیم خو ش نه بووه بو به نه چووم. له و کاته دا پیم و ابوو بو که سیکی دژ به خو م دده ویم. به لّام نه و هه سته زوری نه خایاند و به دهم و ته یه کی تریه وه ون بوو. گوتی: «بریا بچوو بیتایه».

بو دهبوو بچوو مایه؟ بو پی خوش بوو؟ به شپوه گوتنه کیدا له وه دهبوو بو لای که سیکی خو شه ویستی خو ی نارد بیتم و من نه چوو بیتم. گوتم: «بو دهبوو بچوو مایه؟»

دیسان سه ری هه لبرپیه وه و وه ها که سه ری له پرسیاره کهم سوور مابی گوتی: «له به ره وه ی باوکنه».

قسه ی پریم. هیچیم بو گوتن پی نه ما بوو. دریتو ی پی دا: «دلّنیام پانزه ساله چاوه روانی بینینته».

گوتم: «هه ر چاوه روانی بینینی من؟»

سه ری داخسته وه و به دهم ناخیک کی داماوانه وه گوتی: «نا چاوه روانی بینینی زور که سی تریش. به لّام ئیستا هه ر ناره زوی بینینی تو ی هه یه».

گوتم: «به چیدا بزاتم؟ رهنگه چه ز به بینینی منیش نه کا».

ده سته جی گوتی: «که واته تو بیت وایه تاوانه که ی ئیمه تو ش گرتو ته وه». نه وسا خو ی پی نه گیرا وله قولپی گریانی دا.

که گریا نه وسا زانیم چاوه روانی گریانی بووم. یه کهم جار بوو لای من باسی تاوانه که ی دهر کرد. هه سستی بیتار بوون له ناخدا سه ری هه لدا. بی به زه بیبانه رقم لیی بووه. قسه یه ک که هه رگیز بیرم لی نه کردبووه، وهک نه وه له رژی له دایکبوونمه وه له سوچیک می شکمدا

بەند كرابى لە دەمەوه دەرباز بوو. گوتم: «تاوانەكەى ئىيوە ئەوئەندە گەورەبە كە ھەموو شارى گرتۆتەو». ئەوسا منىش گريام.

ماوہەبەك كە ھەرگىز نەمزانى چەندە بوو گريابىن. دوا ئەو كۆل و كۆى دەروونمان دامركايەو ئەو ھاتە دەنگ و گوتمى: «راستە ئىمە تاوانبارىن، بەلام تۆ لە گۆل خاوتىترى. ھەق نىبە بەتاوانى ئىمەو ھەسووتىتى. ھەق نىبە خۆت نازار بەدى. نابى خۆ لە باوكت بشارىتەو. دەبى بچى و بىبىنى»...

گوتم: «تۆ پىت وايە چۆن دەتوانم بىبىنمەو؟»

گوتمى: «دلىنام لە ناو شاردانە ماوہ. بەلام لە دىھاتى دەورەبەر كۆنە دۆست و ناسباوى زۆرە ھەول بەدى دەبىنەتەو».

ئەو يەك دوو رۆژە بۆ بىنەنەو ھەي باوكم زۆر يارمەتى دام. ئەگەر چى نەدەھاتە دەر و ھەك من دووكانەو دووكان و ماشىنەو ماشىن سۆراخى دىھاتىبەكانى نەدەگرت و ھەوالى پىاوپىكى پەككەوتەو دامو كە زەمانىك كورى و سوونائەغى راوچى بوو، نەدەپرسى؛ بەلام ئەو ناوونىشانى دىھاتىبەكان و ئەو شوپانەى كە دەبوو لەو ئىيان بگەرپىم، دەدامى. كە بەشوپىن ناوونىشانىكدا لەمال دەچوومە دەر، تا دەگەرپامەو چاوپرەتتى دەكردم. كە دەگەرپامەو بەرەو پىرم دەھات و دەيگوت: «چى بوو؟ سۆراخت كرد؟» كە من ھەلامى «نا» دەدايەو بەخەمىكى گرانتر لە خەمى رۆژانى رابردو ئاخى ھەلدەكىشا و ناوونىشانى كەس و شوپىنىكى ترى دەدامى.

بەلامەو ھەسەير بوو، ئەو لە من زياتر پەرۆشى دىتەو ھەي بوو. بەدەم خەمى گەرپانەو ھەو ھەو پىر بوو، ئىستاش كە رۆشتبۆو لە برى ئەو خۆشحال بى و پشوو يەك بەدا ئاواتەخواز بوو بىبىنمەو، ئايە بەراستى بوو؟ نەمدەتوانى گومانى لى نەكەم. بەلام لەرەفتارىدا ھىچ فرت و فىللىكم نەدەدى. بۆ ئەو ھەي بەھەقىقەتى خواستى بەرم خۆم لە جىتى ئەو دادەنا. ئايا دەمتوانى ئارەزووى گەرپانەو ھەي بگەم؟ ئەو پرسىارە دەلاقەى پرسىارىكى ترى لى دەخستەم سەر پشت. خۆم بۆ وا بەپەرۆشەو لى دەگەرپام؟ دەمويست بىبىنمەو ھەي بىگەرپنمەو؟ بۆ كۆى؟ تازە دەمزانى ئەو گشتە ھەول و تەقەلایەم بۆ گەرپانەو ھەي نىبە. كەواتە مامە فەرەخە پىش لە من ئەو ھەي زانىبوو. زانىبووى ئەو گشتە لە شوپىن گەرپانەم ھەر بۆ دىتنبەتى. رەنگە بۆيەكەم جار و دواجار. بۆ بەخىرھاتنەو لىكردن و مالاوايى. بۆ ھەر شتىك جگە لە گەرپانەو ھەي. ئەي مامە فەرەخە بۆ وا بەدل يارمەتى دەدام؟ رەنگە

ويتسبىتى منەتبارم كا يان خۆى لە نازارەكانى بشارىتەو ھەي. يان لە پىناوى ھەستىكى تردا كە من نەمدەناسى.

دايكم ئەگەرچى بىدەنگ بوو و ھىچى نەدەگوت و ھىچى نەدەپرسى، بەلام بەبىزارى و ترسەو ھەسەيرى تەقەلاكامانى دەكرد. من و دايكم لە ماوہى ئەو ھەوت رۆژەدا، دەربارەى باوكم و گەرپانەو ھىچ قسەيەكمان نەكردبوو. تەنيا ئامىرى پىتەندىمان بۆ ئەو رووداو ھەيگامان بوو، ئەوانىش بەو پەرى دامو بىبەو، جگە لە ھەوخمىمان بۆ يەكتر، توانى دەرپىنى ھەستە ئالۆزەكامانىيان نەبوو. رەنگە ھەر وشەكان دەرەقەتى روخستەن و گىرپانەو ھەستەن ھاتبىتەن. ئەوانىش دوور لە مەيدانى خەون و خەيالكامان رچىبوون. بۆيە تەنيا بەزەيى ئەو ھەي لى نىك دەخستەمەو. دەمويست لە ھەموو پىر بار و كردارىكەدا ئاگادارى پى خۆش بوون و پى ناخۆشبوونى بم. دەمويست لە ساتە و ساتى ئەو رۆژانە كە نازارى دەكىشا لەگەلیدا بم. دەست لە گەردنى ئالىتم و بۆن بەقەزىبەو بگەم. بلىتم:

- «بەسبەتى؛ تەكايە پىك بەسبەتە».

نەمدەزانى لە ھەلامدا چى دەلى، بەلام من دەبوو بلىتم: «نا ھەرگىز تۆ تاوانبار نىت». ئايا بەتاوانبارم نەدەزانى؟ ئەگەر چى شەوانە و لەتەنيا بىبەكامدا بەتاوانبارم دەزانى، بەلام كاتىك چاوم پى دەكەوت، كاتىك گەرماى باوہشى لە گيانم دەگەرپا بەخەيال يان بەزمان دەمگوت: «دايە» بەبى گەردترىن مەرۆقى زەوينم دەزانى. سىحرى وشەى «دايە» بوو يان ئەو دۆپە شىرانەى كە بە دەمارەكامدا دەگەرپان؟ رەنگە جگە لەو سىحەرە، پاكى و بى گەردى خۆى پىملى كردبىتم بەبى تاوانى بزانم. پاكى و بىگەردى ئەو چاوانە كە روانىيان بۆ من ھەك روانىيان بۆ ھىچ شتىكى تر نەبوو. يان رەنگە سىحرى لە ئەو بوون؟ من كورى ئەو بووم و لە گۆشت و خوتنى، لە دەروونى لە داوتنى كەوتبوومە خوار. بۆيە دەمگوت: «سەرت بەرز بگرە دايە، سەرت بەرز بگرە و شەرم مەكە. تۆ دايكى منى، كەواتە پاكترىن مەرۆقى».

دەيگوت: «من تاوانبارم».

دەمگوت: «تۆ تاوانبار نى».

دەيگوت: «بىر لە رابردووم بگەو ھەي. رووداوەكانى رابردوو ئەو ھەي بىستوتە و ئەو ھەي دىوتە».

دەمگوت: «ھەموو رابردووم ئىستايە و ئىستاش تۆ دايكى منى».

به شه رمه وه گوتم: «له كه سېك كه ده لېن له مزگه وتی ئەم ديبه يه». گۆچانه كه ی له زه وی کوتا و هه موو هیتزی دایه سه ر کامه كه ی. ئەوسا گوتمی: «ئه گه ر زۆر به په له نه بی، خو ی به ره و پیرت دی».

حه په سام. ماوه یه ك بیده نگ لیبی ورد بوومه وه. باسی کیتی ده کرد؟ کتی به ره و پیرم ده هات؟ به کیم تیگه یشتبوو؟

دریژه ی پی دا: «ده زانم ماندووی. له و کانیه قومیتک ئاو ناخو یته وه؟»

ماندوو بووم. ناو ده میشم وشک بوو. له پلووسکیگی گلینه وه، باریکه یه ك ئاوی سارد بو ئاو حه وزه ك ده رژا. هه ر دوو له په ده ستم به رخست. شلپیتکم به روومه تما کرد و له و چیکیشم خواردوه. ئەوسا هه ستامه وه و به ره و پیره و ئاوی وه رچه رخام. پیره پشتی له من و روو له ئاوی وه ك ساتی له وه پیتش راوه ستایوو. هه نگاوم هه لئینا له نیو دپوه کۆمه لیک خه لک به ره و ئیمه ده هاتن. زیاتر ورد بوومه وه. خه لکه كه تابووتیکیان به سه ر شانوه بوو. له جیبی خو م وشک بووم. پیره له به رخۆبه وه گوتمی: «نه مگوت په له نه كه ی خو ی به ره و پیرت دی؟»

هیتزی بزوتنم نه ما بوو. له جیبی خو مه وه پرسیم «کتی مردووه؟»

پیره كه تا ئەو كاته ش پشتی له من بوو ئارام وه رچه رخا. دوو هه نگاوم به ره و پیرم هات. ده ستی نایه سه رشانم و به گوتمدا چرپاندى: «دنیا یه كی سه یره. دوینتی به چوار ده ست بردیا نه نیو دی. ئیمپۆ به تابووت ده به یننه ده ر».

- «باوکم مردووه؟» ئەوه م له خو م پرسى. پیره تیگه یی به لام هیچی نه گوت. خه لکه كه نزیك و نزیكتر ده بوونه وه كه گه یشتنه حاستی ئیمه هه ردوو کمان، من و پیره ده ستمان به ردابوو و ئەو به حه سه ره ته وه و من به سه رسوورمانه وه له تابووته كه مان ده روانی.

«ئوه باوکی منه مردووه» كه س له وه هه والته دانه چله كی. تابووته كه به به ر چاومه وه تیپه ریبوو. منیش بی ئیختیار بو به ریکردنی شوینتی كه وتم.

ده ست پیکردن: ۱۳۷۱/۷/۱

ته واو بوون: ۱۳۷۳/۱۱/۱۵

بائندهگانی دهم با

بو کالی

کهسی چیرۆکی دواخهونی فهرهاد

ئەو لە کوێ بوو ئەو کاتە ی ژن گلۆلە گریپک بوو لە مال و حەسارێکی بچوووکدا؟ بچوووکتر لە دنیای بچوووکی خەون و خەیاڵە قاچاغ و حەرامەکانی. بچوووکتر لە کوێ هەموو داخاوییهکانی. لەو بەشە بچوووکە و لە ژبانی گەرەک بوو. تەنانەت بچوووکتر لەوێ لەشە گلۆلە گەرەکە وەشیرێ. لەشە سەرگەردانەکە ی یاخی و بێ عۆقرە خوێ بەدار و دیواردا دەکوتا و لە ناخەو، لە ناخی ئازارەکانیەو هەموو قیژە حەپسکراوەکانی ژبانی دەقیژاند. قیژە و وشک و جەرگبیری، مووچرکە بەلەشی تەزیوی خانووە گلێنەکانی کۆلندا دەهینا و بان و گوئیسپانە ی تەپیوبان وەک شان و ملی سەگە بەرەلای تۆقیو، یەک دەهاتنەو و دەلەرژین.

ئەو لە کوێ بوو، ئەو کاتە ی دەرکە ی تەنەکە ی حەسارێکی بچوووک یەک، دوو، سێ جار شەقی دەبرد و کاسی و بێ دەنگی کۆلانی دەشکاند؟ لەشی گریگرتووی ژن یەک، دوو، سێ جار دەپەریبە دەر و خەلۆتە ی رچیوی کۆلانی دەرووشاند. گریگەزارە ی لە ئاسمانی کۆلان دەکیشا و با ی وشک و سارد، با ی وەیلان بەرەو پیری دەچوو. دۆستی دیرینی با بوو، گز، لە باوەشی دەگرت. تاسە ی کردبوو، بەخۆبەو دەگوشی. لە زەوی هەلەبیری و بەدەوری خۆیدا هەلیدەسووراندا. ئەوسا ژن گلۆلە گریپک بوو لە باوەشی بادا و سەمای مەرگی دەکرد.

ئەو لە کوێ بوو؟ ئەمسەرەوسەری کۆلان چۆل بوو. کەس بەدەرەو نەبوو. پەنجەرەکانیش چاوی کویری مالهکان بوون. کەس ئەو سەمای گز و با یە ی نەدەدی. کەس ئەو قیژە ی ژن و مەرگە ی نەدەبیست. ئەویش هەر دوو چا و دوو گوێ بوو. دوو چا و وەک دوو کونە کۆتر بەدیواری مالتیکەو. دوو گوێ وەک دوو گۆیکە بەگورگە ی گوئیسپانیکەو. وەک دوو تەلەزم بەلەشی دارتیلێکەو.

دوو چا و بوو ئەو. دوو چا و کە هیچی پێ نەدەکرا جگە لە بینین و دەیدی ژن چشکردوو لە شەرم و حەیا ی، مەست و سەرخۆشی مردن بوو. کراسە ئاودامینەکە ی کە دەشیا تەختەکە ی شین بوو، شینکی ئاسمانی و گولە وردەکانی سوور بوو، بەدەم باو و پارچە پارچە دەبوو. پارچەکان دەفین و لە کوێ دەنیشتنەو؟ پیستی لەشی کە دەبوو سپی بوو و چەند دلۆپ خوتین دەماریک دەلاندبیتی و ئالی کردبێ، قرچە قرچ هەلەدەقرچا. دار و دیواری کۆلان دوو و دوو کەل بوو. ئاسمانی تەلخ و تاریک بوو. دوو چاوی ئەویش... نا، ئەو ی دوو چاوی دەکزابەو. تا ئەو ی با، شەکەتی ئەو هەلەکە سەمایە پی خۆ دزینەو هەلەدەگرت و گر لە خۆیدا دەتوایەو. دوو گوێ بوو ئەو. دوو گوێ کە هیچی پێ نەدەکرا جگە لە بیستن و دەبیست. قیژە ی جەرگبیری ژن دەبوو نرکە و ئالە و هیتور هیتور... بێ دەنگی.

ئەو لە کوێ بوو، ئەو کاتە ی لەشی رەژی ژن، رووت و عوریان لەناو کۆلندا کەوتبوو؟ بالا بەرز بوو یان ئەو بەرزە بالای دەدی؟ دەستەکانی دوو چل داری سووتاو بوون. سپیایی ئەو دیمەنە رەشە، تەنھا سپیەنە ی دوو چاوی ژن بوو، کە پەردە ی پیتلویان توابووەو. گلێنەکان هیتشتا بزۆز بوون، دەبزوان. لە کێ دەگەران؟

ئەو لە کوێ بوو؟

ئەو گلۆلە گزە ی لە کوێ دیبوو؟

ئەو قیژە جەرگبیری لە کوێ بیستبوو؟

یهک

قیژه‌یه‌کی تیژ و ترسناک له خه و رایبه‌راند. هه‌راسان به‌چوار ده‌وری خویدا چاوی گیترا. ژووره‌که تاریک بوو. له چاوه‌ی بچووکی لای سه‌رووی په‌نجه‌ره‌کانه‌وه، له پشت په‌رده چینداره‌کانه‌وه، چه‌ند په‌له‌ ره‌شنایی زه‌ردو سووری دی. له‌وه بی‌هیتتر بوون به‌ژووره‌که‌دا بلاو بوو‌یتنه‌وه؛ یان رچه‌ی باریکیان بو‌دیواره‌که‌ی به‌رام‌بهر بژیی. سه‌راسیمه به‌رهو یه‌کیک له په‌نجه‌ره‌کان خشی. له‌ویش‌ه‌وه بو‌ه‌یوان...

ده‌روه‌ش تاریک بوو. جگه له شنه‌و له‌نجه‌ی ته‌لخی لقه‌و پژی دره‌خته‌کانی حه‌سار، هیچ شتی‌ک سه‌رنجی رانه‌کیشا. گوپی هه‌ل‌خست ها‌کا قیژه‌که‌ی بیسته‌وه، یان لانی که‌م هه‌را و هاواریک. له خشه‌خشی گه‌لاکان و په‌له‌کان زیاتر هیچی نه‌بیست. گه‌رایه‌وه ژوور و په‌نجه‌ره‌که‌ی پیتوه‌دا. چرکه‌چرکی سه‌عاته‌که ته‌پوکوتی دل‌ی ژووره‌که بوو، بلیند و به‌په‌له ده‌کوترا. ئه‌ویش ترسا بوو؟ گله‌په‌که‌ی به‌په‌نجه‌ خشکه هه‌ل‌کرد. ژووره‌که بزه‌یه‌کی رووناک‌ی هاتن. دی یان نه‌یدی؟ ته‌پوکوته‌که نزم بووه‌وه و دابه‌زی. نیگای له سه‌عاتی سه‌ر سنگی دیواره‌که هه‌له‌نگوت؛ میله‌کانی که‌وتیون. بو‌سه‌عاته‌که‌ی ده‌ستی گه‌را و نه‌یدو‌زییبه‌وه. خه‌و له چاوی په‌ریبوو. بو‌ناو جیگه‌که‌ی نه‌چوه‌وه. نیوه په‌رداخ‌یک ناوی کونی شه‌ومانده له‌سه‌ر میزه‌که‌ی بوو، به‌سه‌ریه‌وه نا. پاکه‌ته‌که‌شی له‌وئ بوو، جگه‌ره‌یه‌کی لی‌ده‌ره‌ینا‌و دایگه‌یرساند. هیتشتا دوا ده‌نگدانه‌وه‌ی قیژه‌که‌ی له‌گویدا بوو. هه‌ستی به‌له‌رزینی له‌شی کرد، له ترسا یان له سه‌رما؟ دوودل بوو. له‌سه‌ر کورسی پشت میزه‌که‌ی دانیش‌ت و گوتی: «توش ئه‌و قیژه‌ ترسناکه‌ت بیست فه‌رهاد؟»

که‌س وه‌لامی نه‌دایه‌وه. فه‌رهاد له ژووره‌که‌دا نه‌بوو. له هیچ ژوور‌تیکی ماله‌که‌دا نه‌بوو. ته‌نها ناوی له زه‌ینی ئه‌ودا بوو. ناو و پارچه پارچه‌یه‌ک له ژبان و رابوردووی، که‌ ماوه‌یه‌ک بوو به‌بی هیچ نزم و ریتسایه‌ک کو‌بوو‌بووه‌وه. دیسان له زه‌ینی ئه‌ودا. مرژیکی قوولی له جگه‌ره‌که‌ی دا. دوو‌که‌ل سه‌ری زمانی گه‌ست و هه‌ل‌پشته سه‌ر کاغه‌زه‌کانی بان میزه‌که. زوری کاغه‌ز ره‌ش کرد‌بووه‌وه. دوینی و، پیری و... حه‌فته‌یه‌ک بوو شه‌و و رۆژ نووسیبوو. له‌و رۆژه‌وه که فه‌رهاد له دایک بوو‌بوو. یه‌که‌م رۆژی پاییز.

فه‌رهاد یه‌که‌م رۆژی پاییزی چ سالیکی له دایک بوو‌بوو؟ له منی پرسیبوو. گوتبووی: «ئه‌گه‌ر به‌وئ چیرۆکه‌که‌ی بنووسم، ده‌بی بزائم ته‌مه‌نی چه‌نده‌یه. ده‌بی بیبیم. بو‌رۆژیک له‌گه‌ل خۆت...»

گوتم: «فه‌رهاد له مال‌نایه‌ته‌ ده‌ر. سالانیکه له مال‌نه‌هاتووه‌ته‌ ده‌ر.»

– «سالانیکه له مال‌نه‌هاتووه‌ته‌ ده‌ر؟»

به سه‌رسوورمانه‌وه پرسی. به‌بیریدا هات، بلتی ئه‌وه‌نده پیر بی‌خانه‌نشین بووی؟ به‌بیریدا نه‌هات، له‌م ولاته بو‌ئ‌وه‌ی که‌سیک خانه‌نشین بی، پتوبست نا‌کا حه‌تمه‌ن پیر بووی.

جگه‌ره‌که‌ی کوژانده‌وه و له پشت میزه‌که‌ی هه‌ستا. ئه‌مه‌سه‌راوسه‌ریکی ژووره‌که‌ی کردو له لای تا‌قی کتیبه‌کان گیرسایه‌وه. ریزیک کتیبی تازه؛ له‌وه‌تی گه‌را‌بووه‌وه ک‌ریبونی. بیری کرده‌وه، ئه‌گه‌ر کتیبه‌ کۆنه‌کانیشی بمایه... بارامی برای گوتبووی: «که تو رۆشتی باوکم هه‌موو کتیبه‌کانی کو‌کرده‌وه و بو‌شه‌ویدا له حه‌سار، له‌سه‌ر یه‌ک هه‌ل‌پشتن و سووتاندنی». گوتبووی: «ئاگریکی گه‌وره‌یان لی‌ساز بوو. جگه له حه‌سار، گه‌ره‌که‌که‌شی رووناک کرد‌بووه‌وه». به‌پیکه‌نینه‌وه گوتبووی. به‌لام مونی‌ره‌ی خوشکی ده‌یگوت: «من و رووناک تا به‌ره به‌یان به‌دیار ئاگره‌که‌وه دانیش‌تین و فرمی‌سکمان هه‌ل‌پشت». به‌خه‌مه‌وه ده‌یگوت. «رۆژی دوا‌ییش که ده‌رو دراوسی هه‌والی ئه‌و ئاگر و سووتانه‌یان لی‌پرسین، گوتمان گه‌لای وشکی دره‌خته‌کان بووه و سووتاندو‌مانه.»

گه‌لای وشکی دره‌خته‌کان؟ بو‌پاییز بوو که ئه‌و لی‌ره رۆشتبوو؟ سه‌یری کتیبه‌کانی کرد. هیتشتا هیچ‌ییانی نه‌خویند‌بووه‌وه. ته‌نها سه‌یریکی کرد‌بوون و چه‌ند په‌ره‌ی لی‌ هه‌لد‌ابونه‌وه. بیری کرده‌وه: «که رۆشتمه‌وه، له‌گه‌ل خۆم ده‌یان‌بم. ته‌نهایی شه‌وانی غوره‌ت و...»

کتیبیکی له ریزه‌که ده‌ره‌ینا «رۆچنه‌یه‌ک له تاریکیدا». ئه‌وه شه‌ش یان حه‌وته‌مین کتیبی بیره‌وره‌ی بوو که له‌م حه‌فته‌یه‌دا ک‌ریبوی. بیره‌وره‌ی پیاوانی نه‌وه‌یه‌ک که سه‌رده‌می‌ک ویست‌بوویان دنیا بگۆرن. به‌تی‌کو‌شانیان، به‌داب‌رانیان له مال و بنه‌ماله و به‌زندان و ئه‌شکه‌نجه و... نه‌یان‌توانیبوو. دنیا نه‌گۆرابوو. نه‌گۆرابوو؟ ته‌نها ئه‌وان پیر و په‌که‌وته بوو‌بوون و له ترسی ئه‌وه‌ی له بیر بچنه‌وه و فه‌رامۆش بکرتین، بیره‌وره‌یه‌کانیان نووسیبوو‌وه. «رۆچنه‌یه‌ک له تاریکیدا» بیره‌وره‌ی زندان. نووسه‌ره‌که‌ی، نه‌وه‌ک له نزیکه‌وه، ده‌ناسی. زیاتر له بیست سال زبندانی کیشا بوو. کتیبه‌که‌ی له ناوه‌راسته‌وه

کردهوه. رۆژی دیدهنی زیندانییهکان بوو. چ رۆژ و چ سالتیک؟ تینه‌گه‌یی. گرینگیش نه‌بوو. ئەوه گرینگ بوو که زیندانییهکان پیتیان ده‌کرا ده‌ستیک به‌خۆباندای پیتن و ریشیان بتاشن. جله‌خاوتینه‌کانیان که له بن په‌توووه‌کانه‌وه ده‌قیان گرتبوو، له بهر بکه‌ن. له‌وه‌تره که ده‌سگیرانی په‌کیکیان به‌دیاری بۆی ناردبوو، له‌خۆیان بده‌ن. پیتاوه‌کانیان بۆباخ بکه‌ن و... هه‌موو ئەو کارانه‌یان کردبوو. وه‌ها که میوانی شویتیک بن. میوان بوون. میوانی بنه‌ماله‌کانیان. بلتی باسی ئەو کوره‌گه‌نجه‌ش کرابی که ده‌سگیرانه‌که‌ی عه‌تری بۆ ناردوو؟ دیدهنی دوو ده‌سگیران له‌م دیواودیوی میله‌ی تاسنییه‌وه، له‌به‌ر چاوی پۆلیستیکی گه‌نجی سمیل باژ و چاوو برۆ رەشدا...

کتیبه‌که‌ی لیک ناو، له‌جیتی خۆی داینایه‌وه. سه‌رو خواریکی تری ژووهره‌که‌ی کردو، بۆ پشت میتزه‌که‌ی چوووه‌وه. زیندانی و بنه‌ماله‌کانیانی فه‌رامۆش کرد. گوئی: «دلنیام تۆش ئەو قیژه‌ ترسناکه‌ت بیستوووه فه‌ره‌اد».

دیسان فه‌ره‌اد له‌ژووهره‌که‌دا نه‌بوو. له‌هیچ ژووهریکی ماله‌که‌دا نه‌بوو. کاغه‌زه‌کانی سه‌ر میتزه‌که‌ی کۆ کردهوه. چاوی به‌یه‌که‌م لاپه‌رده‌دا خشاندا. کۆمه‌لیک رسته‌ی سارد و سپ، سواو و دووپاته‌وه بوو. گرمۆله‌ی کردو فریتی دا. لاپه‌ره‌ی دووه‌هم... رسته‌کان به‌لایه‌وه غه‌ریب و بیگانه‌ بوون. وه‌ها که ئەو نه‌بنووسیبیتن. په‌ره‌ی دووه‌میشی فری دا. په‌ره‌ی سته‌ه‌میش... په‌ره‌ی چواره‌م...

- «تۆ چی له‌ فه‌ره‌اد ده‌زانی؟»

من بووم پرسیم. له‌ده‌نگم دانه‌چله‌کی. سه‌ری به‌رز کردهوه. له‌وه‌ی که بی‌خه‌به‌ر هاتبوومه‌ ژووهره‌که‌ی و له‌و لایه‌وه راوه‌ستا بووم قه‌لس نه‌بوو. گوئی: «زۆر شت. به‌لام پرژ و بلاو و ناریکویتی».

پیتکه‌نیم. ریزیک دیانی ره‌ش و بیس و ناحه‌زی دی. به‌لایه‌وه قیژه‌ون بوو. یه‌که‌م جار بوو وه‌های ده‌دیم؟ پیتشتر پیتنه‌که‌نیبووم؟ حه‌تمه‌ن پیتکه‌نیبووم. زۆر جار پیتنه‌که‌نیم. گوئی: «تۆ زۆر پیتنه‌که‌نی».

به‌تووهری و بیتزار بوونه‌وه گوئی. به‌لام زوو په‌شیمان بووه‌وه و گوئی: «ئه‌لبه‌ت پیتکه‌ن کاریکی خراپ نییه».

ئه‌وه‌ی گوت چونکا نه‌یده‌ویست بره‌نجیتن. په‌نگه‌ ترسابی لیتی بتۆریم. به‌لام نه‌تۆرام. سه‌یری کاغه‌زه‌ گرمۆله‌بووه‌کانم کرد. چه‌نده‌ به‌نووسینیانه‌وه ماندوو بووبوو. دویتن و پیتن و... له‌ماوه‌ی ئەم حه‌فته‌یه‌دا ئەوه‌ی نووسیبوو، گرمۆله‌ی کردبوو، فریتی داوو. به‌و

هیاویه که سه‌رله‌نوی ده‌ست پی‌بکاته‌وه. به‌نووسینی چیرۆکی فه‌ره‌اد و، هیتشتا له‌یه‌که‌م رسته‌دا ماوو. یه‌که‌م رسته‌ ده‌لاقه‌یه‌ک بوو له‌ژیانی فه‌ره‌اد ده‌کرایه‌وه. پیتشتر گوتیبوی: «هه‌لبژاردنی یه‌که‌م رسته، یه‌که‌مین و دواه‌مین هه‌لبژاردنی چیرۆکنووسه. هه‌لبژاردنیکی دژواره. یه‌که‌م رسته‌ ره‌وتی ژبان و چاره‌نووسی که‌سی چیرۆکه‌که‌ دیاری ده‌کا».

گوئی: «فه‌ره‌اد له‌کوی ده‌ژی؟»

به‌وه‌لامه‌که‌ی منی ده‌زانی.

گوئی: «پیتوسته‌ بیینم. ئەو ده‌بی...».

ویستی بلتی: ئەو ده‌بی پیت بلتی ئەو قیژه‌ تیشو ترسناکه‌ی بیستوووه یان نا؟ به‌لام نه‌یگوت. گوئی: «ئه‌و ده‌بی بۆ هه‌لبژاردنی یه‌که‌م رسته‌ی چیرۆکه‌که‌ی یارمه‌تیم بدا. تۆ به‌لینت پیتاوم به‌یه‌کترمان بناسینی».

من پشتم تی کرد. رۆشتم له‌به‌ر یه‌کیک له‌ په‌نجه‌ره‌کانی ژووهره‌که‌ی راوه‌ستام. به‌حاسته‌م په‌رده‌که‌م لادا. ده‌ره‌وه هیتشتا تاریک بوو. گوتم: «به‌لینم داوه و ده‌یکه‌م». نه‌مگوت که‌ی.

گه رابیتمه وه کاری چاکم کردوه. جه لالی وهک هه میشه هاو پتی چاک و به وه فایه. بریا ده تناسی...»

له ده می ده رچو بوو. من پیکه نیم و گوتم: «ده بناسم. ده می که یه ده بناسم. به رپرسی ئیداره می میراتی فهره نگی. پاریزه ری شته کۆن و فهرامۆش کراوه کان... میراتی پیشوونییانی خوا لیخۆشبوو...»

به ته وسه وه گوتبووم؟ لچی هه لفرچاند و بچ ئه وهی هیچ بلتی ریکه وت. به پیاده رۆکه دا و به ناو ئه و خه لکه دا که نه یه ده ناسین. لییان ورد ده بووه وه. له و ژن و پیاوانه که ده هاتن و له لاشانیه وه تیده په رین و جارو باریش سه رنجی بو ئه و فرۆشگه و بینایانه ده گوتزایه وه که پیشتر نه یه دیبوون. پیشتر نه بوون، یان بوون و ئه و فهرامۆشی کردبوون؟ فرۆشگه ی گه وره و بینای به رز و بلیند، ئه و هه موو ئیداره و نووسینگه و بانکه. ناگای له من نه بوو. نه ده ترسا ونی بکه م. به ر له وه بگاته مه یه دانه که له به ر دوو کانی رۆژنامه فرۆشیک راره ستا. خه لکی تریش وه ستابوون و له ریزی رۆژنامه و گۆفاره کانی پشت شیشه ی دوو کانه که ورد بوو بوونه وه. ئه و هه موو رۆژنامه و گۆفاره... به ر له گه رانه وهی ناوی زۆربه یانی نه بیستبوو. ئه و هه موو نووسه ره که له م رۆژنامه و گۆفاره دا ده نووسن و، ئه و هه موو خه لکه که ده یان خویننه وه...

دوو کانه که کورپکی گه نج بوو. له ژووره وه ئه وی دیبوو، ناسی بوو یه وه. به ره و پیری هات:

– «رۆژ باش مامۆستا...»

له گه لّ خۆی بر دیه ژوور.

– «خه ریکی خویندنه وهی وتووێژه که ی ئیوه بووم. ئیمرۆ ده رچووه. پروانه له ریزه که دایه.»

تا کوره گه نجه که نه یگوتبوو، ئه و یه ک، دوو رۆژنامه و گۆفاره کوردییه ی نه دیبوو. دهستی بر دو رۆژنامه یه کی هه لگرت. ره سمه که ی خۆی له سووچیکه ی رووبه رگه که یدا بینی. له خواره وه نووسرابوو «میهره بان له ناو که سایه تی چیرۆکه کانیدا». بزه ی هاتی. وتووێژی سی رۆژ له مه به ر بوو پیتی وانه بوو وا زوو بلاو بیته وه.

– «ده مت خۆش بی، قسه ی چاکت کردوه.»

گه نجه رۆژنامه فرۆشه که گوتی و سه رنجی مشتهرییه کانی بو لای ئه و راکتیشا.

دوو

به یانی ئه و شه وه نه بوو، به یانی شه ویکه تر بوو. له خه و هه ستابوو، خۆی پۆشته کردبووه وه و له مال رۆشتبووه ده ر. له شه قام، له نیوان هه را و هوریا و هات و چووی ئه و خه لکه که هیتستا خه و به ری نه دابوون و به په له بوون به کاره کانیا دا رابگه ن. ئه و ده بوو به چیدا رابگا؟ ... به یانی زوو، له جه رگ و دل فرۆشیه که ی ناو بازار ناشتای کردبوو. دوو شیش دل و دوو شیش گورچیه له نانی گه رم و تازه وه.

سالانیک له مه و به ر جه رگ و دل فرۆشیه که پیاوکی قسه خۆشی له سه ر بوو. کاک یه ده؟ ئه و و هاو ریکانی پتیا ن ده گوت ژه نرال. نه خویندنه وار بوو، به لام ده یگوت له شو رشه که ی قازیدا نه فسه ر بووه. ژه نرال له قاپیکه ی چیتوی ره شدا دیبووه وه. وه ک ئه و ده مانه لیتوی به زه رده خه نه یه که وه وشک بوو بوو. ئه و به ریزه وه سه ری بو له قانده بوو. به ده م ناخیکه ی ساره وه گوتبووی: «ژه نرال تۆش؟ خو تۆ قه رار نه بوو وا زوو...» له به ر خۆیه وه گوتبووی. دلّه که ی خواردبوو، گورچیه که ی هه روا به جی هیتستبوو. پاشان چوو بوو بو ئیداره می میراتی فهره نگی. بو لای جه لالی. جه لالی براده ری نریک و هاو رپتی کۆنی بوو. له وه تی گه رابووه وه چه ند جار دیبووی. هه روا خۆشه و یست و میهره بان؛ هیچ نه گۆرابوو. نه گۆرابوو؟ ژنی خواستبوو، سی مندالی بوو. زۆریش پیر بوو بوو. زۆرتر له وهی که ئه و چاره وانی ده کرد. سه ر و ریشی سپی و چاری کز و... دلی نه هاتبوو پیتی بلتی په کی که وتوو. نریکه ی سه عاتییک له لای مابوو وه.

که هاته وه ده ر له به ر ده رکه ی ئیداره که بوو منی دی. له و به ر شه قام پالم به دره ختیکی پیاده رۆکه وه دابوو. سه یری هاتی. له وی چیم ده کرد؟ جه لالی له گه لی هاتبووه ده ر. بو به ری کردنی و... به په له خوا حافیزی لی کرد و له شه قامه که په رپییه وه. ئه و به ره و رووی من ده هات و منیش هه روا پالم دابوو وه و راره ستابوووم. بو دوا جار ناو ری له جه لالی دایه وه و دهستی لی راته کاند. جه لالی دهستی راته کاند و رۆشته ژوور. ئه و له جوگه ی شه قامه که په رپییه وه.

– «تۆ لیره چی ده که ی؟» نه پیرسی. گوتی: «ئه گه ر هه ر بو بینینی جه لالی»

پژوهه کی سهوزی مودیل بالای له ژیر پیدا بوو. جارو باریش سی تاری ده ژه ند. سالانیک له مه بهر...»

گوتی سالانیک له مه بهر و، ناخکی ساردی هه لکیشا. گوتم: «پیاوی دلخوازی هه موو نافرته تیک، بنه ماله ی دهوله مه مند و نوتومبیلی مودیل بالا و حه قه ن زوری خو ش ویستوه.»

– «کی؟ نه فسانه؟»

دووباره لای لی کرده وه. هیشتا بزه تاله که ی له سه ر لیو بوو. بزه تاله تازه باره که و رهنگه دهیوست نازاری برینیکی کونی پی وه شیرئ. گوتی: «نه ده مانه وه ک نیستا نه بوو. نه ده مانه پیاو بژ نه وه ی دلی کچیکی وه ک نه فسانه به ده ست بینئ، پیویستی به و شتانه نه بوو. پیویستی به...»

منیش بزم هاتی. گوتم: «کراسیکی جووت گیرفانی چینی، پالتویه کی سه ر بازی نه مریکایی، سمبلیکی زلی نه ستالینی و عینه کینکی ساده ی قاپ ره ش...»

پنکه نیم. گوتم: «نه فسانه ر ژنامه ی کاری ده فروشت یان ریبازی کریکار؟»

– «نه فسانه کچی نه و مهیدانانه نه بوو. نه فسانه کچی هیچ مهیدانیک نه بوو. کچیکی ته نها و دنیا به کی بچوک. دنیا به کی بچوک، به لام ر ژشن و سه میمی.»

نیستا بزه که ی زرده خه نه به کی شیرین بو، به هه موو روخساریدا بلا و بو بو وه وه. خوم پی نه گیرا و گوتم: «تو له کوئی نه و دنیا بچوک و سه میمی ده بو ی؟»

هیچی نه گوت. پرسباریکی سه خت بوو. به تاشکرا خو ی لی دزیبه وه و منیش له سه ری نه ر ژشتم.

مهیدانه که ی به جی هیشتیوو. ده بوو دیسان له شه قامه که بیه رپته وه و به ره و نووسینگه ی بارامی برای بچیت. له دویتیه نه مه دو وه هم جار بوو ده چوو. ده بوو بیینئ و داوای لیبکا وه ستایه ک بژ چاک کرده ی بانی ماله که یان بنیرئ. بانی ماله که یان وه ک هه موو شویتیکی تری کاول بوو. نه گهر نیمسال به ره وه به فر و باران دابکا ده ستیکیان پیدا نه هینایه، ده رووخا. مالی بی خاوه ن... له وه هه موو ساله دا که نه و لیتره نه بووه... نه گهر لیتره بوایه... بارام گوتبوی: «نه گهر لیتره بوویتایه داوای مه رگی باوکمان ده مانفر وشت و دوو به دوو کارخانه به کی ره نگسازیمان ده کرده وه». گه یشتیوو نووسینگه که. ر ژشته ژوو. بارام دیسان له وئ نه بوو. مونشیبه که ی به شه رمه وه گوتی: «ر ژشته وه سه ریک له کارخانه بداو بیته وه. دپته وه.»

– «فه رموو دانیشه. ده ر ژم دوو پیاله چا دینم و...»

نه بهیشت. دانه نیشت. ر ژنامه که ی هه لگرت و به زور پاره که ی داناو رژی. نیستا نیتر پیی و ابوو زور که س ره سه که یان دیوه و ده ینا سه نه وه. هه ستیکی ناخوش بوو. ویستی له شه قامه که بیه رپته وه. نوتومبیل قه تاره یان به ستبوو. هه هه هه... به ناو هه هه هه که دا په رپه وه. له و بهر شه قام، له قه ره بالغی هات و چووی خه لکه که دا که سیک به ری پینگرت. پیاویکی به روا له ت هاو ته مه نی خو ی، رهنگه پیرترو که میکیش لاوا تر. سه رو قزی تالوزاو و پیس بوو. داوای جگه ره ی لی کرد. نه و به تاشنای هاته به رچاو. زور تاشنا. به کاوه خو ده ستی بژ گیرفانی برد و، لپی ورد بو وه وه.

– «ناسری... تو ناسری نیست؟! نه وه ی وا سی تاری ده ژه ند و...»

کاپرا لپی سله میبه وه. شتیک له چاو و نیگایدا گورا. بی نه وه ی وه لامی بداته وه یان جگه ره که ی لی وه رگری، هه نگاویک کشایه وه و پاشان پشتی تپه لکرد و گورج تپه ری. نه و حه په سا بوو. «ناسری...» نیگای پر له سه رسوورمان و پرسباری شوین خست. له به ر خو یه وه گوتی: «ناسری بوو. دلنیم نه و بو...» ویستی شوینی که وئ و پیی هه لگرت. بژ ناو قه ره بالغی ده وری مهیدانه که و چاوی به هه موو لایه کدا گیرا، به لام نه بیینیبه وه. ونی کرد بوو. ناسری خو ی لیشارد بو وه. له ده ره وه ی قه ره بالغیبه که، شه که ت پالی به سندووقی پوستی قه راغ پیاده ر ژکه وه دا.

– «پیده چوو نه ویش تو ی ناسیبتیه وه.»

من گوتم. گوتم: «ته نانه ت جگه ره که شی لی وه رنه گرتی.»

هیشتا پاکه ته که ی به ده سه ته وه بوو. جگه ره به کی لی ده ره ینا و دایگیرساند. مژیکی لیدا و له سه ر سندووقی پوستیبه که کوزاندیبه وه. سه ریکی نه ملاولای کرد و فرپی دایه جژکه که وه. «بیستیوو». چی بیستیوو؟ چیمان گوتبوو؟

«نه فسانه ی کلؤل...» به رز گوتی. هه وئی دا روخساری نیگه ران و چاوه ته ژه کانی نه فسانه بیینئ و نه یدی.

گوتم: «نه فسانه ژنیه تی؟»

بزه به کی تال و تازه باری له سه ر لیو بوو. تیگه یشتم. گوتم: «نه فسانه ژنی بو؟»

هیچی نه گوت. دیسان سه ر ری که و ته وه بژ ناو قه ره بالغیبه که و، من شان به شانئ ده ر ژشتم.

گوتی: «شوره لاوی بوو ناسری. جوان و ته رپوش. له بنه ماله به کی ده وله مه مند بوو.

ئەو لەسەر کورسییەک، روو لە دەروەه دانیششت. نووسینگەگە بەرامبەر بەسینەما بوو. سینەمایەک کە لە سالانیتیک لەمەوبەرەوه بوو. لەو دەمەوه کە ئەو مندال بوو. میرمندال. چەندە حەزی لە سینەما دەکرد. رۆژی واپوو چەند سەعات لە بەر دەرکەیدا، لە پەردە گەورەکە ی ورد دەبوو. لە پەردەکان و ئیستا لەسەر پەردەگە پەسەمی کچ و کورپیک گەنج بوو. کچ و کور هەر کامە لە لایەکی پەردەگە، بەرامبەر بەیەکتەر. کورپە نیگای بەرەو ژوو، کچەگەش لە ئەو ورد بوو. لە کورپەگە. هەردووکیان پێدەگەنین. نەقاشەگە ئەگەرچی روخساری جوانی کچەگە کەمیتیک نیگەرەن و ترساو کیشابوو، بەو حالەش پێدەگەنی. نیگەرەن و ترساو پێدەگەنی. یان رەنگە ئەو وەهای دیبێ. وەک پیکەنینی ئەفسانە، ئەو دەمە کە بوو، پێدەگەنی و کچەگە بەئەفسانە دیبێ. کورپەگەشی... ئەگەر من لەو بوومایە دەمگوت: «ناسری». بەلام من لەو نەبووم. لە کوئی بووم؟ من پێم نەدەگرا ئەو بوو هەر کوئی دەچوو شوینی کەوم. بەپیتوستیشم نەدەزانی. ئەویش پیتی خۆش نەبوو. کەسی هیچ چیرۆکیک پیتی خۆش نییە بوو هەر کوئی دەچێ، نووسەرەگە شوینی کەوی. تەنانەت رەنگە فەرهادیش کە کەسی چیرۆکەگە ئەو بوو. بەلام ئەو هیشتا فەرهادی نەدیوو. من هیشتا فەرهادم پێ نەناساندبوو.

رۆژنامەگە لە گبیرفان دەرھیتنا و کردییەوه. بۆ تووویژەگە خۆی گەراو، دۆزیبەوه. چایچی نووسینگە چایەکی خستبوو سەر مێزەگە بەر دەستی. ئەو قومی لێدەدا و جاروباریش سەری لە گۆچارەگە بەرز دەرکەوه، لە دەروەهی دەروانی. لە شەقام و هات و چووی خەلک و ئوتومبیلەکان. لە سینەمای ئەو بەر شەقام و، لە پەردە گەورەگە. کورپەگە هەروا نیگای بەرەو ژوو بوو. لە چی دەروانی؟ کچەگە چاوی لێ نەدەترووکاند. پێدەگەنی و دەیویست سەرنجی راکیشی.

پێدەچوو بارام و دەرەنگ کەوتی. مونسییەگە سەیری سەعاتەگە دەستی کردو، لە بەر خۆیەوه، وەها کە ئەویش گوتی لیبێ، گوتی: «پیتوانییە وا زوو بیتەوه. وا زوو نایەتەوه».

ئەو سەری هەلبێری و لە مونسییەگە روانی. خانمیک هیشتا گەنج بوو. نزیکەو سی. ئارایشتیکی توخی کردبوو. لیبی سووری خوینی، کۆلمە سی تیف تیفەدراو و چاو و برۆی گەورە پەش. رەنگە بەهۆی ئەو ئارایشتە توخەوه بووبێ کە هەلچوو و دەمارگرت دیار بوو. رەنگە هەلچوو دەمارگرتیش نەبووبێ، وەرزی و بێ تاقت بوو. چونکا ئەو هیچی نەدەگوت و نەیدەواند؟ بێ ئەو پیتی گوترا بێ تەلەفوننی بۆ کارخانە کرد. دیار بوو

کەسیک پیتی دەگوت بارام لەو نییە. داوای شەریکەگە کرد، ئەویش نەبوو. تەلەفونەگە داناو، گوتیەوه: «پیتوانییە تازە بیتەوه. نایەتەوه».

ئەو گوتی: «بۆ ژمارە موبایلەگە ناگری؟»

«موبایلەگە بەخۆی نییە». نەگوت بەخیزانییەتی. گوتی: «ئەگەر بەپەلەیت، یان دەبی برۆی بۆ شویتیک تر، کە هاتەوه دەلێم تەلەفوننت بۆ بکا. تەلەفوننت بۆ دەکا».

تەلەفوننی بۆ نەدەکرد. ئەو دەیزانی. دلنیا بوو. ئەو باسی بانێ مالهەگە دەکرد، باسی دەست پێداهێنان و چاک کردنەوهی. بارام خۆی لەو قسەو باسە دەدزیبەوه. دەگوت: «پارە لە چۆم خستە. پیاوی عاقل مردوو عەمەلیات ناکا. ئەو مالهە کاوڵە. دەبی مشتەریبەکی بۆ بدۆزینەوه، لە ملی خۆمانی بکەینەوه». لە یەکەم رۆژی گەرانی ئەو بەرەو بارام ئەو دی گوتبوو. گوتبووی: «دەبی هەرچی زووترە بیفرۆشین. هەموومان پیتوستمان بە پارەیه. بەتایبەت ئەو دوو زەعیفەیی خوشکمان. مێردە سەگبەکانیان سالانیکە گبیرفانیان بۆ پارەیی ئەم مالت و حەسارە هەلدرۆوه...» بەلام مونسیرە گوتبووی: «نایفرۆشین. تا وەسیەتی دایک و باوکمان بەرپۆه نەچێ، من و رووناک بەشی خۆمان نافرۆشین». ئەو رۆژە یان چەند رۆژ دواتر گوتبووی. گوتبووی: «وەسیەتی دایک و باوکمان ئەو بوو هەموو مندالەکانیان لەم مالهەدا زەماوەند بکەن. کورپەکان لێرە بووکیان بۆ دابەزی و کچەکانیش لێرەوه برۆنە مالهە مێرد». ئەو پیکە نیبوو.

خانم مونسییە ئۆقرەیی لێ برابوو. پەستا پەستا سەیری سەعاتەگە دەستی دەکردو، نیگای بۆ ئەو، کە بەخۆپایی چاوەروانی هاتنەوهی براکەیی بوو - دەگوتیایەوه. نیگای ئەو چاوە گەورە و پەشمان... ئەو هەستا. خانم مونسییە لە خۆشیا گەشایەوه، بەرز بوووه.

- «دەرۆن؟»

بەئەدەب و زەرەخەنەوه گوتی. ئەو گوتی: «یادداشتیک بۆ بەجێ دێلم. کە هاتەوه بیدەرە دەستی».

ئەوسا داوای پەرپەیک کاغەزی لێکرد. خانم مونسییە بەر دەستی. خۆشحال بوو. چاوە گەورە و پەشمانی دەبریسکانەوه. ئەو نووسی: «هاتم پیت بلیم پیتوست ناکا خۆت لە کار بکەیت و بەشوین وەستادا بگەرێتی. جەلالی هاوڕێم بەلینی پیتداوم بەم زوانە وەستایەکی ئاشنای خۆیم بۆ بنیتریت و جگە لە چاککردنەوهی بانێ مالهەگە دەستییک بەژووورەکانیشدا بیتێ. رەنگە حەوز و حەسارەگەش...».

ئەو بۆ ترساندنێ بارام نووسی. یادداشتەگە بەجێهێشت و رووی. هیشتا لە

دهرکه‌ی نووسپینگه که نه‌چووبوه دهر که خانم موشی پشوویه‌کی ره‌ه‌تی داو ته‌له‌فوننه‌که‌ی به‌رز کرده‌وه؛ که‌واته‌ ئه‌و موزاحیم بوو. موزاحیمی‌کی نامه‌هره‌م که دوا سالانیتیک گه‌راپوه‌وه و وه‌زعه‌که‌ی له‌ هه‌موو که‌س، ته‌نانه‌ت له‌و موشیبه‌ش، شتیواندبوو. له‌ دهره‌وه بۆ دوا جار سه‌یری په‌رده‌ی سپنه‌ماکه و پروخساری کچ و کوره‌که‌ی کرده‌وه. له‌و ماوه‌ کورته‌دا پتیکه‌نین به‌پروخساری هه‌ردووکیانه‌وه وشک بووبوو، وه‌ریبوو. کور خه‌مبار بوو، کچه‌که‌ش نیگه‌ران و ترساو. بی‌ری فه‌هاد که‌وته‌وه. قه‌رار بوو ئیمرو ببینی؟

سی

دهمه‌و نیوه‌رۆ گه‌راپوه‌وه بۆ مال و له‌ هه‌یوان، له‌سه‌ر کورسییه‌کی کۆن و ژه‌نگاوی دانیشتیبوو. روو له‌ هه‌ساروو...

خه‌ریکی ده‌ورکردنه‌وه‌ی ده‌سه‌کانی بوو. CLNA کلۆزیدی سدیۆم... له‌به‌ر کردنی گران بوو. CLNA کلۆزیدی سدیۆم... هه‌ردووکیان خوی بوون. ئه‌و خوتیه‌ که‌ دایکی ده‌یکرده‌ ناو چیشته‌وه. یان به‌خه‌یارباندا ده‌کرد و... یان به‌پتواس... له‌ خوار هه‌یوان، له‌ سیبه‌ری دره‌خته‌کانی هه‌سار، له‌سه‌ر ئه‌و چرپایه‌ که‌ باوکی عه‌سران له‌ سه‌ری داده‌نیشت و قلیانی ده‌کیتشا خه‌ریکی پتواس خواردن بوون. بارامی برای، مونیره و پرووناکی خوشکی و... کیتی تریش؟ ئه‌و به‌په‌له‌ به‌پلیکانه‌کاندا داگه‌را. ده‌بوو ده‌وری هه‌وزه‌ گه‌وره‌که‌ی هه‌سار بداته‌وه، به‌لام ده‌وری نه‌دایه‌وه. باوکی له‌ گوی هه‌وزه‌که‌ خه‌ریک بوو ده‌ستنوێژی ده‌گرت. ئه‌و رۆژه‌ یان رۆژیکی تر؟ ئه‌و ساله‌ یان سالانیتیک له‌وه‌ به‌ر؟ هه‌وزه‌که‌ پر له‌ ئاو بوو. به‌چوار ده‌وری هه‌وزه‌که‌دا گولدانێ پر له‌ گولێ په‌نگاوه‌نگ. شه‌مدانی، ژاله، عه‌ترچایی... وینه‌ی گولکه‌کان له‌ ئاوی هه‌وزه‌که‌دا و له‌ شینی کاشییه‌کاندا، له‌گه‌ڵ وینه‌ی لقووی پی دره‌خته‌کان تیکه‌ڵ بووبوون. خۆزی ده‌مه‌و ئیواره‌ تیشکی زه‌رد و نارنجی به‌سه‌ر له‌شی نه‌رم و خزیلکی ئاوه‌که‌داو به‌سه‌ر وینه‌ی لقووی پی دره‌خته‌کان و گولدان و گولکه‌کاندا بلاوکردبووه‌وه. وینه‌ی باوکیشی له‌ ئاوه‌که‌دا بوو. باوکی دۆعای ده‌کرد. به‌ده‌نگی به‌رز، وه‌ها که‌ کوره‌ چکۆله‌که‌ی گوتی لیبی و فیری بیی. «سبحان الله... سبحان الله...» ده‌سته‌ گه‌وره‌کانی باوکی که‌ له‌ ئاوه‌که‌ی رۆ ده‌کردو، ئه‌و شلپانه‌ که‌ به‌روومه‌تیدا ده‌پژاند، وینه‌کانی ده‌شه‌مزاند. وینه‌کان شه‌مزابوون. ماسییه‌کانی ناو هه‌وزه‌که‌ش تۆقابوون. ماسییه‌ سووره‌که‌ی ئه‌ویش. وستی بلتی، بابه‌ ماسییه‌که‌... باوکی گوتی: «ئیس‌تا ئیتر نۆره‌ی تۆیه‌ کورم. وه‌ره‌ ده‌ستنوێژه‌که‌ت بگه‌ره». به‌دوودلییه‌وه‌ رۆشته‌ پتیش. ئه‌ژنۆی خسته‌ سه‌ر لیواری ته‌ری هه‌وزه‌که‌. وینه‌ی خۆی له‌ ئاوه‌که‌دا نه‌رم و خزیلک، که‌رت که‌رت ده‌بوو. به‌ترسه‌وه‌ ده‌سته‌ بچووکه‌کانی له‌ ئاوه‌که‌ رۆ کرد. سارد بوو. گورجیک ده‌ستی کیشایه‌وه. ئه‌وسا چاوی بۆ ماسییه‌کان گه‌را. بۆ ماسییه‌ سووره‌که‌ی خۆی. نه‌یدی. له‌ شه‌پۆلانی وینه‌کانداو له‌ شه‌پۆلانی تیشکه‌ زه‌ردو نارنجیه‌که‌دا ونی کردبوو. یان ره‌نگه‌ ماسییه‌که‌ چوو بووه‌ بنکی هه‌وزه‌که‌و، له‌ مابه‌ینی

کاشییه شینه کانی بنکی هموزه که دا خۆی شار دبووه ده.

- «ئافهره کورم. ئیستا الحمدلله... الحمدلله... الحمدلله...» دیسان دهستی بۆ ناو ئاوه که برده وه. ئەژنۆی خزاو، شلپه یه که دایچله کاند. گولدانیکه سهر لیواری حه وزه که که وتیوو. که وتبووه ناو ئاوه که و، پرژه ی بهرز بوو بووه وه. توقا. سهری هه لبر ی و به ترسه وه له باوکی روانی. له چاوه کانی باوکی که له پشت لووت و سمیلتی زلیه وه دیار نه بوون. سهر و سنگی باوکی له ناو لقوی پوی دره خته کاند بوو. دایکی له و بهر حه وزه که، له پشت ریزی گول ه باخه کان، مریه م و هپیرۆ و یاسه مینه کانه وه پشکۆی بۆ قلیانه که ی باوکی ده که شانده وه. بارام و مونیره و پروونا کیش... حه قه من ئه وانیش له و ئی بوون. حه قه من له سهر چرپای ناوه راستی حه ساره که دانیشتی بوون و... چییان ده کرد؟

رۆژتیکه دوور بوو. سات به ساتیش دوورتر ده بووه وه. روخساره کان... دۆخی روخساره کان نه ده که یشتنه ئیمیرۆ و ئیستای. به لآم بۆنه کان و ده نگه کان هیشتا له خه لوت و فهزای بی دهنگی حه ساردا مابوون. په نگه له پشت سهری باوکیه وه نوێژی کرد بی که ده یگوت: «شوکور بۆ خوا وه جاحم روونه. کورم هه یه و له پشت سه رمه وه نوێژ ده کا». به لآم ئه و له بیر ماسییه سووره که یدا بوو. دنیایه له بیر ماسییه سووره که یدا بووه که له بنکی حه وزه که خۆی شار دووه ته وه.

حه وزه که ئیستا وشک بوو. له بری ئا و پر بوو له سواله تی شکاوی گولدانه کان و په نگه شینی دیواره کانی شینی ته پله کی کردبوو، وه ریبوو. کاشییه کانی بنکی حه وزه که ش زۆربه یان درزیان بردبوو، شکا بوون. له لایه کی حه وزه که کۆگایه ک سواله تی شکا و هه لدرابوو وه و، له سووچتیکه دوو پشیله ی له پر لواز له سهر زبل و خه وشه که گرمۆله بوو بوون. پشیله ی ده رکراوی ماله دراوسینکان بوون، حه قه من. هه موو حه سار جگه له گژو گیاو بنچکی وشکه ل، چلنیک گول تیدا نه بوو. دره خته کانی گه لای زهرد و سووربان که وتبووه هه لوه رین و لقی ئه ستووری مپوه کان، به سهر شانی دره خته کان و هه رزاله پرماوه کاند، گه لایان وه ک چه رمی گای لی هاتبوو. حه سار پارکتیکه بچووکی شار تیکه مه یدانی شه ر بوو. کت پر وای ده کرد ئه مه حه ساری مالی باوکی بی ؟ حه ساری مالی میرزا سه عیدی مبه ره بان ؟ یه که م رۆژی گه رانه وه ی پرسیبوو. پرسیبوو ؟ له بهر خۆیه وه گوتیبوو. بارام گوتیبوو: «تۆ سالانیک لی ره نه بووی. نازانی له م ماوه دا ئیمه چیمان به سهر هاتوو». گوتیبوو: «بۆ سه بری خۆمان ناکه ی؟ خۆمان له م مال و حه ساره کاو لترین». ئه و سه بری کردبوو. ته نها که سیک کاو لی پپوه دیار نه بوو، بارام بوو. به لآم

نا... پپده چوو ئه ویش ویران بی. ویران بوو. له و دیو چاوه رۆشن و گه شه کانییه وه، له و دیو روومه ته قه له و و ماسیوه که یه وه، له و دیو جووله ی بی ئیختیاری ده سته کانییه وه، شتیک هه ره سی هینا بوو. گوتیبوو: «له و رۆژه وه تۆ لی ره رۆشتوو، ئیمه ش سه عاتیکه خۆشمان نه بووه. چاره نووسی ونی تۆ، مردنی باوکم و هه شت سال شه ر و بۆمباران و ده ربه ده ری... له هه موو ئه م ماوه دا...»

هه موو ئه م ماوه ئه و له کو ئی بوو ؟ بارام پرسیبوو ؟ گرینگ نه بوو کت پرسیبوه تی. گرینگ ئه وه بوو حه ساری ماله که، باخچه پر له گول و دارو دره خته که ی میرزا سه عید ویران بوو بوو. ماله که ش... بارام گوتیبوو: «با سه رتیک له ناو ماله که ش بده یین. ئه لبت ته گه ره به سه رماندا نه رووختی». گوتیبوو: «من له ترسی ئه وه ی به سه ر ژن و منداله که مدا نه رووختی، ده سالیکه چۆلم کردوه».

ئه و به ترس و گومانه وه به پللیکانه کاند هه لگه را بوو. به رله وه ده رکه ی دوو تایی راره وه که بکاته وه، چوو بووه هه یوان. په نجهره کانی هۆل و ناشپه زخانه، دیوه خانه قه دییه که ی میرزا سه عید، له ریزتیکدا پپوه درابوون. سق کۆله که گه وره که هه روا قورس و قایم به سه ر پپوه بوون. ئه مسه راوسه رتیکه هه یوانی کردبوو. ئه وسا له ده رکه ی راره وه که وه رۆشتبووه ژوو. له پپشدا بۆ ئه و سه ری ماله که. به شی پشته وه ی. بۆ ژوو ره که ی جارانی خۆی. ژوو ره که ی بارام و ژوو ری که چه کان. ژوو ره کان چۆل بوون. خۆل و تۆزی ده یان ساله له سه ر دیواری رووت و ناو تاق و په نجهره کانیان نیشتبوو. ژوو ره کان سارد و خه مبار بوون. حه ساره بچوو که که ی پشیشه وه سارد و خه مبار بوو. بارام هه روا به شویتیه وه بوو. وه ک ده لال تیکه کارامه. وه ک که سیک به ته ما بی مالتیک له چنگی خاوه نه که ی ده ربینتی، بی ئیختیار ده ستی جوولاند بوو، شکا و شکستی ماله که ی نیشان دا بوو. په نگه هه ر شکا و شکستییه که شی دیبی. گوتیبوو: «وه ره سه برتیکه ئه و به شه ش بکه. هۆله که وه...» گوتیبوو: «پپم وای تۆ نه رۆشتبووی که دیوه خانه که مان تیک داو، هۆل و ناشپه زخانه و حه ممان لی سازکرد». بارام به هه له چوو بوو. دوو رۆشتنی ئه و دیوه خانه که یان تیکدا بوو. تیکیان نه دا بوو، لایه کیان بۆ ناشپه زخانه و حه مام لی بژ دا بوو. به ر له مردنی میرزا سه عید. مونیره گوتیبوو: «بارام به تیکدانی دیوه خانه که باوکی له گه وره یی خست. به هانه که شی ئه وه بوو که خانی ژنی ناتوانی بۆ لی نانی که وچکیک چیشته، به و هه موو پلیکانه دا پرواته خوار. ناویری وهخت و بی وهخت خۆی به و ژیرخانه دا بکا و...»

ئەو گەرابوۋە بۆ پاراۋەكەو، دەرگە قەدەمى دىۋەخانى كىرىۋەتەت. دىۋەخانى مىرزا سەئىد چۆل و بچوۋىكتر لە جاران، بەلام هېشتا سام و شىۋى ئەو دەمانەى مابوو. ئەو بەدەورى خۆيدا سوۋراپوۋەتەت و چاۋى بەھەموو لايەكدا گىراپوۋەتەت. لە تاقەكان، لە پەنجەرەكانى سەر ھەيوان و لە گەچىرى دىۋارەكان ورد بوۋپوۋەتەت. ئەوانىش تۆز و خۆلى دەيان سالەيان لەسەر نىشتىبوو. ئاشپەزخانە ھەمام و... بەولترەو ۋوروى باوك و دايكىشى. ھەموو شۇنچىكى مالاكە تۆز و خۆلى دەيان سالەى لەسەر نىشتىبوو. ھەموو شۇنچىكى مالاكە بۆنى باوكى لى ھاتىبوو. بۆنى نەبوۋنى باوكى. بۆنى تىپەپوۋنى زەمان. بۆكۆن و فەرامۆشى و مردن. ھىچى نەپرسىبوو. سوۋاخى ھىچى نەگرتىبوو. بارام گوتىۋى: «كە ئىرەمان چۆل كىرد ھەموو شتومەكەكانمان كۆكردەو و لە ۋوروىكى ۋىرخان لەسەر يەك ھەلمانچىن و دەرگەمان لەسەر داخستىن». گوتىۋى: «ھەموو يادگارەكان. جگە لە چەند رەسم كە تواناى دل لىھەلگەندىنمان نەبوو. رەسمى تۆ، رەسمى باوكم و... باقى شتەكانمان بۆ تۆ دانا. دەمانزانى رۆژتىك لە رۆژان دەگەپىتتەو. ھەموو يادگارەكانى بىنەمالەمان بۆ تۆ دانا. دەمانزانى چەندەت خۆش دەۋىن...»

سىتەرى بانەكە لەسەر ھەيوان كىشاۋەتەت. تىشىكى خۆرى نىۋەرى پايىز ھەلىكتاۋە سەر شان و مىلى. ھەروا بەدانىشتانەو كورسىيە كۆن و ژەنگاۋىيەكەى بۆ دواۋە ھەلخاند.

رۆژى دواى زانىبوۋى ھەموو يادگارەكانى بىنەمالە خەرمانى كەلپەلى كۆن و شكاۋ بوۋن و لە ۋىرخان ھەلپۇرەبوۋن. دوور لە چاۋى بارام، مۇنيرەى خوشكى و مېرەكەى دوو، سى كرىكارىان گرتىبوو. ۋورەكان و بەتايىبەت ھۆلەكەيان خاۋىن كىردىۋەتەت. بەشىك لە كەلپەلەكانىان لە ۋىرخان ھىناۋەتەت، شىۋىيان و بىرەۋىيان سەر. يەخچال، چراگاز، قاپ و قاچاغ، مېز و كورسى و مۆبل و... پەردە چىندارو كۆن و دراۋەكانىشىان شىۋى، ھەلىناۋاسىبوۋەتەت. ئەو بەتوانچەۋە گوتىۋى: «بەس نىيە ئەمانەش ماۋن». مۇنيرە گوتىۋى: «ئەمانەش پارەيان بىرەدە ۋەفرۆشان. ۋەك ئەو ھەموو فەرشە دەستچەن. ۋەك ئەو ھەموو شتە جوان و غەنتىكانە. ۋەك تەلەفوزىن و دوۋخەت تەلەفوۋن و... كۆپىرەم بۆ مال و دىۋەخانى...»

بەرە و گلىمە كۆنەكانىان راخستىبوو. بزمارى مۆبلەكانىان كوتابوۋەتەت، كورسى و مېزى نووسىنىشىان لە سوۋچىكى ۋورەكە - ھۆلەكە - دانا بوو. قاپى رەسمەكان، ئاۋىنە

شكاۋەكان، سەعاتە دىۋارەكەشىان بەسنگى دىۋارەكانەو ھەلۋاسىبوو. سەعاتە دىۋارەكە مىلەكانى كەتتەبوو. ھىشتا كارى دەكرد. چركە چرك. رادوى گەۋرەكەى مىرزا سەئىد كارى نەدەكرد. ئەو بەدلشكاۋىيەۋە گوتىۋى: «ئەمانە بوۋن يادگارەكانى بىنەمالە؟!» بەخۆيدا شكاۋەتەت. مۇنيرە گىرا بوو: «خوشكت كۆپىرە...» مېرەكەى گوتىۋى: «دەپى خەتتىك تەلەفوۋن بۆ ئىرە پاكىشىن».

زەرى تەلەفوۋنەكەى لە ۋورەوۋە بىست. ھەستا. بارامە؟ سەپرى ھاتى. بەلام مۇنيرە بوو. ھەۋالى دەپرسى. كە تەلەفوۋنەكەى دانا ھەستى بەپرسىيائەتى كىرد. رۆشتە ئاشپەزخانە. دەرگى يەخچالەكەى كىردەو و لە شتىك گەرا كە بىخاۋ. بەدەپىرەئىيە ئەم ھەموو سالە لە شتىك گەرابوۋ بىخاۋ. لە ھەر كۆى بوو، لە شاخ، لە عىراق، لە توركىيا... تەنانت لە ئورۇپاش... مۇنيرە دەپىگوت: «خوشكت بىرە، كەۋاتە لەم ھەموو سالەدا كەس نەبوۋە پىيالەيەك چايت بۆ دەم كا و پاروۋىيەك نانت بۆ ساز كا؟» لە بىرى چوۋبوۋەتەت، لىرە ھەموو پىاۋىك كەسىكى بوو چا و نانى بۆ ئامادە بكا. ھەموو پىاۋىك جگە لە ئەو. رەنگە جگە لە ناسرىش. چى بەسەر ھاتىبو ناسرى؟ لاۋىكى تەپپۆش كە سوار پۆۋىيەكى مودىل بالا دەبوو، جاروبارىش سى تارى دەۋەند، ئىستا سۋالى جگەرى دەكرد. كۆل ناسرى. دىسان بىرى ئەفسانە كەتتەو. كۆل ئەفسانە.

نىۋەرۆۋە ئامادە كىردىبوو، دەبوۋ بىخاۋ. ئەوسا دەبوۋ چاۋەروانى من بى. بەھىۋا بوو من بىبەم بۆلاى فەرھاد. بۆ مالى فەرھاد. كامە مال؟ بىبارى خۆى دابوو. تاكەى لە خۆف و رەجائ دەستپىكىردنى چىرۆكەكەيدا بىنچىتتەو؟ كەم كار تا ئەو رادە ئازارى دابوو. ھەفتەيەك، دوۋان... بۆ ھەفتە و دوۋان؟ چەند مانگ بوو بىرى لە نووسىنى چىرۆكىكى تازە دەكردەو. تەنانت بەرلەۋە بگەپتتەو. بەرلەۋەش لە بىرى نووسىنى چىرۆكىكى تردا بوو. چىرۆكى فەرھاد؟ ھىشتا دلنىا نەبوو. نە لە من و نە لە فەرھادو نە لە كەسەكانى تىر چىرۆكەكەى. نووسىنى چىرۆكى ئەو كەسانە كە لە ناۋباندائى و لە ناۋباندائى دەۋى كارىكى دۆۋارە. ھەمىشە دۆۋار بوو. بەتايىبەت ئەو كەسانە كە دەترسن و، لە ترسا لە مالەۋە، لە ۋورەكەيان دەخزىن و دەرگە لە كەس ناكەنەو.

من گوتىۋى: «تەنانت لە خۆشىان». كەى ئەۋەم گوتىۋى كە ئەو توۋرە بوۋبوو، ھەلچوۋىبوو؟ گوتىۋى: «بەلى منىش دەترسم. منىش ترسۆكم. ھەموۋمان ترسۆكىن...» ئەوسا من پىكەنىبووم؟

دوا نیوهرۆ چوو بۆ حەمام. هەموو جارێک که دەبوو دەست بە کارێکی تازه بکا، یان کەسی چیرۆکیکی تازه ببینی، دەچوو بۆ حەمام. دەچوو لەش و زەینی دەشت. لەژێر ئاوپاشەکه دا بوو. لە ئاوی گەورەکهی حەمامدا. بارانێک ئاوی شیلەوتین بەسەر لەشی رووتیدا دەباری و لەشی پیر بوو. لە کەیهوه ئەوەندە پیر بوو؟ روومەتی تیک قوپاوه، چاوی بەقوولدا چوو؟ لەشی... مونیڕه گوتبووی: «خوشکت کوێر بێ، خۆ تۆ مندالی دوینی. بۆچی ئاوا...».

رووی لە ئاوی گەورەکه وەرگێرا. دەبوو بێر لە شتیکی تر بکاتەوه. لە کەسیکی تر. لەوهتی لە حەمام هاتبوو دەر روشتبوو پشت میزی نووسینهکهی و سەری بەسەر کاغەزێکی سپیدا شوێر کردبوو و بیری لە فەرهاد دەکردهوه.

گوتم: «فەرهاد خەتوو. جاروبار ئەم کاتانە دەخەوی».

سەری بەرز کردەوه. لە مال و ژوورەکهی خۆی نەبوو. لە مال و ژوورێکی تر بوو. ژووری فەرهاد؟ ژوورەکه تاریک بوو. تاریک و پر لە دوو کەل. بۆکۆن و بۆنی زلی سوتوای لی دەهات. فەرهاد لە سووچیکێ ژوورەکه لە بەر رووشنایی کزی پەنجەرە بچووکەکهیدا ڕاکشا بوو. جاجمیکێ دژاوی پێوه بوو. بەمالاترەوه من دانیشتبوم. لە لای مەنگەلیهکه. قۆریهکی رەش لەسەر مەنگەلیهکه بوو. لەسەر پشکۆکان. ئەو سەیری دیوارەکان و سەیری بنمیچی ژوورەکهی کرد. رەش و تاریک بوون. قاپە رەسم و ئاوی شکاوی سەر تاقەکانیش رەش و تاریک بوون. سەعاتە دیوارەکهش توخچیک دوو کەل و دوو دەی لەسەر نیشتبوو. وەستا بوو، کاری نەدەکرد. دەتگوت سالانیکە وەستاوه و کاری نەکردوه. بەسەر سوورمانەوه گوتی: «ئێوه لیترە دەژین؟ لەم مال و ژوورە...»

مەبەستی من و فەرهاد بوو. من پێکەنیم. ریزیک دانی زەرد و پیس... ئەو نەیدی. بەرهو فەرهاد چوو. بەرهو پەنجەرە بچووکێ ژوورەکهی. چاوه شیشەکان دوو کەل تەلخی کردبوون. رووشناییهکی کزو لاوازیان لێدەهاتە ژوور و، بەرەشایی و تاریکی ژوورەکه دا بلاو دەبوو. بەرهو دەستی لە یهکیک لە چاوهکان هەلسوو. بەرهو دەستی رەش بوو. گوتی پێنەداو لەو دیو پەنجەرەکهی روانی. ئەو دیو پەنجەرەکه حەساریکی گەورە پر لە دارو درەخت بوو. حەساریکی کاولی پاییزی. لەوبەر حەسارەکهوه مالیکی گەورە چۆل بوو. ژێرخان و سەرخان. هەیوانیکی گەورە و سێ کۆلەکه و ریزیک پەنجەرە... بەلایهوه غەریب نەبوو. گوتی: «ئەو حەسارو مالەم بەلاوه غەریب نییه. دەلێی پتشتەر دیومه».

دیووی. دلنیا بوو که دیو بهتی. بەلام هەرچی هەولێ دا وەبیری بێتەوه، بێ سوود بوو. گوتی: «بیرو هۆشم نەماوه. لەوهتی گەراومه تەوه...»

قەسەکهی تەواو نەکرد. بەلاندەیهکی رەش و گەورە لە قاپی پەنجەرە ژوورەکه دا سەرنجی قۆستەوه. بەلاندەکه بەسەر حەسار و مالە چۆلەکهی ئەوبەرەوه دەسوورایهوه و جاروباریش لە قاپەکهو لە ئاسۆی روانینی ئەو دەچوو دەر. ون دەبوو. گوتم: «وهره دانیشه، چام بۆ تیکردوی».

ئاوی لێدماهوه. لە قۆری سەر مەنگەلیهکه دوو چام تیکردبوو. قەندانیک قەندیشم دانا. لە جارێ پیرتر و کەنەفتەر هاتە بەر چاوی. بەزەیی پێدما هات. پرسیاره کهی دووبارە کردەوه و، گوتی: «ئێوه هەردووکتان لیترە دەژین؟»

من هیچم نەگوت.

«ئێوه چی بەکترن؟»

هیچم نەگوت و پێکەنیم.

«تۆ کییت؟ فەرهاد چیت؟»

گوتم: «چیرۆکی ژبانی من دوورو درێژه. نەتبیستوه چونکا هیشتا نەمنوسیه».

گوتم: «چاکەت سارد نەبیتەوه».

پیاڵە چاکە بەسەرەوه نا. تال بوو. ئەوەندە تال، کۆلۆ قەندەکهی ناو دەمیشی پێی شیرین نەکراوو. گوتی: «لەم ولاتە چیرۆکی زۆر کەس نەنوسراوه. وا چاکە بلێم، لەم ولاتە چیرۆکی کەس نەنوسراوه».

ئەوسا سەیری فەرهادی کرد. تەرمیکێ بێ جوولە بوو لەژێر جاجمیکێ کۆن و دراودا. گوتی: «بریا فەرهاد بەئاگای دەبوو و هەلدهستا».

چاکە خواردبوو و، بەشوێنیدا جگەرەیهکی داگیرساند. منیش جگەرەیهکم داگیرساند. گوتم: «فەرهاد بەئاگا نابیتەوه».

داچلەکی. گوتی: «بەئاگا نابیتەوه؟ چۆن بەئاگا نابیتەوه؟ من بۆلای ئەو هاتووم. هاتووم قەسە لەگەڵ بکەم».

تەرمەکه جوولا. پیرە پیاویکی چکۆلەو زەردەل لەژێر جاجمەکه هاتە دەر. خێشکه خێشک هەلخزا و لەبەر رووشنایی کزی پەنجەرەکه، بەبێ هیچ قەسەو باسیک، بەبێ هیچ نیگا و سەرنجیک پالی دا بهوه.

گوتم: «ئەمەش فەرھاد».

فەرھاد دەستە باریک و ئیسکنەکانی لە دەوری ئەژنۆی ئالاندو سەری بەملیەو بەمەلێوە یۆ سەر شانی شۆر بوو. قژی خۆلەمیشی سەر و ریشی، روومەتی تیکقویا و چاوی بەقوولدا چووی... دەتگوت تەرمی مۆمیایی پیاویکە دوا ھەزار ساڵ لەژێر خاک دەرھاتی و لەبەر رۆشنایی کزی پەنجەرەھەکی بچوو، لە ژوورێکی تاریک و پر لە دووکەل، لە ژوورێک کە بۆکۆن و بۆنی زلی سووتاوی لیدی، بەدیوارەکەو ھەلیانپەساردی.

گوتم: «ئەمەش کەسی چیرۆکەکت».

ئەو دەستبەجی ناسیبوویەو. لە پشت ھەوری دووکەل و رەشایی و پیریەو ناسیبوویەو. ئەو تەرمە کە تا ساتیک لەمەبەر پراکشابوو، ئیستا دانیشتبوو پالی داووبوو و لە ھیچ تەنانت لە ئەویشی نەدەرانی، فەرھاد بوو. پیاویک کە لە زەینیدا بوو. ناو پارچە پارچە یەک لە رابوردووی. پیاویک کە قەرار بوو کەسی چیرۆکەکی بێ. واق و پرماو و تاساو گوتی: «ئەم پیاو بۆ وای لیتھاتوو؟»

ھەستا. ھەنگاویک لیتی چوو پیتش و دوو ھەنگاوی لیتی کشایەو. گوتی: «پروا ناکەم... نا، پروا ناکەم...»

ئەوسا رووی لێ وەرگێرا. سووریک بەدەوری خۆیدا و بەناو ژوورەکەدا گەرا. ترسا بوو. بەبیریدا ھات ھەلێ. بەبیریدا ھات لەو ژوورە دۆزەخییە پرواتە دەر. پرواتەو بۆ مائی خۆی و لە بەر ئاوتنەبەکدا راوہستێ و بۆ جارێکی تریش لە خۆی پرواتی. بەلام مایەو. بەھمان ترس و ھەراسەو، لە تەرمەکە، لە تەرمی دانیشتووی فەرھاد ورد بوو.

نووسی: «چی بەسەر ھاتوو ئەم پیاو؟ بۆ وای لیتھاتوو فەرھاد؟ شان و باھۆی پیاوانە یۆ و تیک شکاوە؟ لەژێر باری کام خەم و ئازارد...»

نووسی: «لە پیناوی کام تاواندا سزا دراوە ئەم پیاو؟ لە پیناوی کام تاواندا سزا دەدرتین ئیمە؟ لە ئاگری کام تۆلەدا دەسووتیتین؟ لە دۆزەخی کام قەدەردا دەبینە خۆلەمیش؟ لە زبڵدانی کام مێژوودا ون دەبین؟ لە ساتەکانی کام زەماندا لە بیڕ دەچینەو؟...»

نووسی و نووسی؛ پاشان قەلەمەکی فری دا و ھەستا. ھەستا بۆ ئەو بەژوورەکەدا بیت و بچی و ئەم پرسیارە بێ وەلامانە بەسەر فەرھادا برشیتەو. فەرھاد تەرمیکی دانیشتوو، پەیکەرێکی شکا و شکستی لاواز، پیرمنداڵێکی زەردەل. ئەژنۆکانی لە

باوہش گرتبوو، سەری بەملیەو شۆر بوو بوو و، لە ھیچ، تەنانت لە ئەویشی نەدەرانی. من ھیشتا لە پال مەنگەلیەکەدا دانیشتبوم. فەزای رەش و تاریکی ژوورەکە پر بوو لە دووکەل.

ئەو تووشی سەرەگیژە بوو. دلی تیکەل دەھات و ھیلنجی دەدا. بەرەو دەرکە ی ژوورەکە چوو. ژوورەکە ی خۆی یان ژوورەکە ی فەرھاد؟ دەرکە ی کردەو و سەراسیمە رۆشتە دەر.

چوار

من پېم وانه بوو بینینی فەرهاد تا نه و راده دایچله کیننی و نازاری بډا. رهنګه چونکا خوځم سالانیتیک له گه لئی ژبا بووم و خووم پیتگریسو، خووم به فەرهاد گرتیو؛ به لام نه و... نه و له هممو سالانی غوربته و ناواری پیدا ترسابو شتیک یان که سیک ون بکا؛ چی یان کی؟ نه یده زانی. نه و نه دهی ده زانی که ده بیی هممو ژبان و هممو بیره وریبه کانی رابوردووی بۆ خوئی رابگری. هممو خه ون و ناوات و هممو نه و که سانه که که سی رابوردووی بوون. ترسا بوو فەرهاد ژبا یان بکا. وهک فەرهاد که هممو شت و هممو که سی فەرهاد خویش کردبوو. تهنانهت خوئی فەرهاد خویش کردبوو. نه و چاوه روانی نه ده کرد فەرهاد وها پیایو یک بی. گوتیووی: «نه گهر بزانیایه فەرهاد وها پیایو یکه هر گیز بریاری نووسینی چیرۆکه که میم نه ده دا!»؛ بهرق و توو ریبه و گوتیووی. گوتیووی: «تو ده بوو به منت بگوتایه نه و بیره وریبه پچر پچر و پارچه پارچانه که له زهینی مندا که له که بوون، به شیک له رابوردووی پیایو یکن که خوئی فەرهاد خویش کردوون. ده بوو له یه که م رۆژه به منت بگوتایه». یه که م رۆژه؟ مه بهستی نه و رۆژه بوو که یه که ترمان دیوو. نه و رۆژه که له یه که ترمانشکرا بوو بووین. سه رته تا وهک دوو که سی له یه که نامۆ و نه ناسیا و روو به رووی یه که تر بووینه و؛ دوو که س له دوو دنیای جیاواز، دوو که س له دوو زهمانی جیاواز؛ دوو که س له دوو چیرۆکی... گوتیووم: «من ده مه وئ چیرۆکی تو بنووسم». داچله کیبوو. گوتیووی: «چیرۆکی من؟» گوتیووم: «چیرۆکی میهره بان؛ پیایو یک که دوا سالانیتیک غوربته و دووری گه راوه ته وه و...» نه یه شتیبو قسه که م ته و او بکه م. گوتیووی: «من گه راومه ته وه چیرۆکی که سیک تر بنووسم. چیرۆکی...» گوتیووم: «فەرهاد؟» بیری کردبووه وه. سالانیتیک بوو حه زی کردبوو چیرۆکی فەرهاد بنووسی. گوتیووی: «تو فەرهاد دناسی؟» نه وسا من پیکه نیبووم. نه وه یه که م جار بوو که من پیکه نیبووم و نه و ریزیک دانی زهرد و پیسی دیوو. نه و رۆژه بریارمان دابوو نه و چیرۆکی فەرهاد بنووسی و منیش...

سه رته تای شه و بوو که گه راپه وه بۆ مال. شه که ت و بی واز بوو. کوته که ی داکه ندو، خوئی فریادیه سه ر یه که یک له مۆبله کانی ژوو ره که ی. قرمه یه که له مۆبله که هه ستاو، به ده میه وه

جیره ی مه خمه له که شه بیست. هر نه وه ندده که نه که و تبه وه زه ی گوتی پینه دا. له سه ر مۆبله که درت بوو. چاوی لیک نا. فەرهاد هیشته له بهر چاویدا بوو. پیایو یکی دامای کلۆل که ژبان و رابوردووی خوئی فەرهاد خویش کردبوو. بۆ ده کرا پیایو ژبان و رابوردووی خوئی فەرهاد بکا؛ باوک و دایک و خزم و که سوکاری... مندالی و میرمندالی و گه نجیه تی... بیره وریبه کانی... بۆ ده کرا پیایو بیره وریبه کانی رابوردووی له گه ل هاورپی و براده رانی تافی لاری فەرهاد بکا؛ عه سر، دوا نه وه ی له ژوو ره که ی فەرهاد رۆشتیووه دهر، ته له فوونی بۆ جه لالی هاورپی کردبوو: «ده مه وئ دۆست و براده رانی کوتمان بیبیم. له وه تی گه راومه ته وه که سیانم نه دیوه». جه لالی سه یری هاتیویه. گوتیووی: «چاکه. شه ویک لیمان ده گپینه وه و له ده وری یه که تر کو دهبینه وه. شه وی جومعه باشه؟» نه و گوتیووی: «ده مه وئ نیمرو بیانینم». جه لالی بیری کردبووه وه، بۆ نیمرو؟ نه وسا گوتیووی: «وه ره دهر، له سه ر شه قام چاوه روانم به. به ئوتومبیل دیم به شوینتدا». نه و له دهر وه ش دلئی تیکه ل هاتیوو. هیتلنجی دابوو. خه ریک بوو له ناو جوگه ی شه قامه که دا برشیتته وه که جه لالی گه یشتیوو، سوار ئوتومبیله که ی کردبوو. جه لالی دیوو ی سه راسیمه یه و رهنګ به روخساریه وه نه ماوه، ترسا بوو. گوتیووی: «چی رووی داوه؟»

«هیچ».

«نه ی بۆ...؟»

نه و دوو باره ی کردبووه وه: «ده مه وئ هاورپی و براده رانی کوتمان بیبیم». نه وسا دیوونی. هاورپی و براده رانی کوئی، نه وانه ی لیره مابوون چهند پیایو یکی سه ر و سمیل ماش و برینجی بوون. به خیر هاتنه وه بیان لیک کردبوو. بۆ نه وه ی نه چو بوونه لای داوای لیبووردنیان لی کردبوو. گرفتاری... کیشه ی کار و ژبان و... نارام و له سه رخو دوا بوون و پیکه نیبوون. هیچیان له و کوره گنج و جهره زانه نه چو بوو که نه و به جیتی هیشته بوون. نه و کوره گه نجانه باسی کار و کاسبی و قهرز و قو له و چه ک و سفته یان نه ده کرد. باسی ئیداره و پله و پایه یان نه ده کرد. باسی مال و دووکان و ماشینی خویان و خه لکی تر... باسی داهاتووی منداله کانیان... نه یانده گوت کلاوت سه ر چوه گه راویته وه. گه راویته وه بۆ ناو نه م خه لکه که له هیچ ناگه ن؟ پیایو چۆن له ئوروپا وه، له ناوه ندی خوئی و گوزه رانی خو شه وه ده گه رپتته وه بۆ ئیره؟ نه و کوره گه نجانه نه م قسانه یان نه ده کرد. نه و دلنیا بوو نه و پیایوانه کوره گه نجه کانیان فەرهاد خویش کردبوو. حه ز و خه ون و ناوات و تهنانهت شیوه ی قسه کردنی

کورِه گه نجه کانیشیان فہرامۆش کردبوو. ئەویشیان فہرامۆش کردبوو...

زپہی تەلەفونە کە چاوی پتہہ لێنا. بیری کردووە رەنگە مونیڕە ی خوشکی بێ. مونیڕە زوو بە زوو تەلەفونێ بۆ دەکرد و ھەوایی دەپرسی. بەلام بارام بوو. باسی بانێ مائە کەو یادداشتە کە ی ئیمرۆی کرد. توورە بوو؛ یان وای دەنواند کە توورە پە. گوتی: «بۆ من مردووم کە جەلالی ھاوڕیت و ھستات بۆ بگری؟ بۆ من بیگانەم کە یادداشتەم بۆ بە جیدی لێ؟»

ئەوسا کە و تە گلەیی کردن. بۆ ئەو لە بری نووسینگە نەچوو بە مائە و ھیان؟ بۆ سەربان لێ نادا و پشستی تیکردوو؟ نەو کە ھەر لە زمانی خۆیەو، لە زمانی ژن و مندالە کانیشیەو دەپرسی. لە زمانی ئەوانیشەو دەدوا. مندالە کلۆلە کانی دلێان خۆشە مامەیان، برای باوکیان، پشت و پەنای باوکیان، دوا سالانیتیک غوربەت و دووری گەراو تەو: کەچی... «ئای کە زمانلووس و چەنە درێژە بارام». لە بەر خۆیەو گوتی. بارام گوتی: «سبەینێ دەبی بیی بۆ مائی ئیمە. نیوہەرۆژە کە مان پتیکەو دەکەین و دوانیوہەرۆش...»

ئەو گوتی: «سبەینێ دەپرۆم بۆ دێ. لە گەل جەلالی...»

قەرار بوو لە گەل جەلالی برۆن بۆ دێ. دوو شەو لە مائی خەزوری جەلالی بمیننەو و بەرۆژیشدا برۆن بۆ کێو. جەلالی گوتبووی: «تۆ وەرس و بێ تاقەتی، منیش ماندووم. دەمیکە پە سەردانی مائی خەزوری شەم نە کردووە. دوو رۆژ دەچین و لەو شاخانە بای بای خۆمان دەدەین». ئەم ئیوارە گوتبووی. دوا ئەو ھێ خاھافیزبان لە برادەرائی کۆنیان کردبوو. ئەو پتیی خۆش بوو.

بارام گوتی: «تۆ ھیشتا دوو ھەفتە نییە گەراویتەو».

گوتی: «تۆ نابێ...» نە یگوت تۆ نابێ وەک سالانیتیک لە مەبەر، وەک تافی گەنجیت بچوولیتەو و لە گەل ھاوڕیپانندا بۆ ئەملاو لا برۆی. گوتی: «تۆ نابێ لە بیرت بچیتەو و کە سوکارت ھەبەو بۆ سەردانی ئەوان گەراویتەو. پیاوی عاقل...»

بارام ھەمیشە باسی پیاوی عاقلی دەکردو ئەو کارانە کە نایکا؛ یان نابێ بیکا. پیاوی عاقل دوا سالانیتیک ناگەریتەو بچیت بۆ دێ... پیاوی عاقل واز لە ژبانی ئوروپا ناھیتێ کە لێرە بژی... پیاوی عاقل لە مائیکی کۆن و کاو لدا... پیاوی عاقل...

بارام عاقلە. ھەموو عاقلن. لەو ھەتی ئەو گەراو تەو، یان رەنگە لەو ھەتی ئەو لێرە

رۆشتوو ھەموو عاقل بوون و باسی پیاوی عاقل دەکەن. بارام و خیزانی. مونیڕەو رووناکی خوشکی و مێردەکانیان. ھاوڕی و برادەرائی کۆنی، تەنانەت جەلالیش. ھەموویان جگە لە ناسری. ناسریش سالانیتیک لە مەبەر، ئەو دەمە کە سوار پرۆیەکی سەوزی مودیل بالا دەبوو، جاروباریش سی تاری دەژەند، عاقل بوو. ئەو دەمە کە شوین ئەفسانە دەکوت و ئەفسانەش...

بپاری داوو ئیمشەو کەس بۆ ژوورە کە ی، بۆ خەلوەتی ژوورە کە ی رێگە نەدا. نە ناسری، نە ئەفسانەو نە ھیچ کەسی تر. تەلەفونە کە ی دانا و لەسەر مۆیلە کە درێژ بوو و ھ. سەری خستە سەر دەسکی نەرمی مۆیلە کە و چەناگە ی لە سنگی رەقی چەقی. بریا کە سیک دەبوو پەتوویەکی پیتدا بدا و ھەر وا خەوی لیتدەکوت. بەلام کێ؟ قەرار نەبوو کەس بۆ ژوورە کە ی رێگە بدا. نە من و نە فەرھاد و نە ئەفسانە ی ژنی ناسری.

- «وهک ماری بریندار؟!»

به تهوس و لاقرتیوه گوتی و، پیکه نی. وهها که بیه وی لاسایی پیکه نینه که ی من بکاته وه. ئەوسا جیدی بووه وه. گوتی: «ئبتر حەز ناکەم هیچ دەربارە ی فەرهاد بییستم».

گوتی: «ئەمە بریاریکەو داومە...».

خۆشی نەیدەزانی چ بریاریکە داوه. هیچ بریاریکە نەدا بوو. قسە بەک بوو لەو کاتەدا بەدەمیدا هاتبوو. بیریەک بوو لەو ساتەدا بەمیشکیدا تێپەربوو. بیری ئەوێ زەینی لە هەموو ئەو شتانه وای پەییوەندیان بەئەو وه هەبە، ئەو کەسە ناوی فەرهادەو سالانیکە تووشی فەرماوشی بوو، پاک بکاته وه. گوتی: «گەوجیه تیه پیاو هەموو توانا و بەهرە ی خۆی، ساتەکانی تەمەنی خۆی فیدای رابوردووی کەسیک بکا که نیازی بە رابوردوو نییه».

دەمزانی نابێ لە بەرامبەر پیاویک دانیشم که له خۆی... له من... یان رەنگه له هەردوو کمان توورەبیه، نابێ لەو چاوانه ورد بیمه وه که به گران توورەبیه که یان شار دوو ته وه. بۆیه هەستام و رۆشتمه بهر په نجه ره که راوله ستام. بۆ ئەوێ سه ییری دەر وه بکەم و له هەمان حالیشدا بلێم: «ئە ی چیرۆکه که... چیرۆکه که چی به سه ر دی؟»

- «چیرۆکه که؟!»

نە یگوت وازی لێ دێنێ. بیگوتایه بروام پێ نەدە کرد. گوتی: «ئەم دوو رۆژه له دی بیرم له پرۆژه یه کی تازه کردووه وه. به تەمام چیرۆکی کەسیکی تر بنوسم».

گوتم: «ناسری؟»

- «بۆ ناسری؟! چیرۆکی ناسری چیرۆکیکی کۆن و سواوه. تاقانه کوری پیاویکی ده وله مند عاشقی کچیکه هه ژار ده بی. کچه دلای که سیکه تره، به لام له هه لومه رچیکه تایبه تدا به ناچار ی شوی پیده کا و، دوا ی چەند سال...».

نە یگوت دوا ی چەند سال کچه دهمری و کوره که ش...

گوتم: «که واته ئەفسانه».

ناشتای کردبوو، سفره که ی کۆ ده کردوه. جگه ره یه کی به دهمه وه بوو، دوو که له که ی چاوی ده کزاندوه. ناوری لێ دامه وه و لیم ورد بووه. نیگای، نیگای پیاویکی ماندوو و داماو بوو. گوتی: «ئەوانه ی ژبانیا ن ده دۆرین، له پیشدا گه مه کانیان دۆراندوه. گه مه ی خۆشه ویستی و...».

پێنج

چێشتانیکه درهنگ بوو له خه وه له مساند. ماندووی دوو رۆژی رابوردوو له له شی ده رجوو بوو. به لام برسی بوو. له وه تی گه رابوو وه زوو زوو برسی ده بوو. رەنگه له بهر جیاوازی خواردنی ئبتره... ته نه نا خواردن نه بوو. هه موو شتیکی ئبتره له گه ل شوینی تر جیاواز بوو. ته نه نه ت ساته کانی شی و ئەو ده بوو ئەم ساتانه بژی. ساته کانی ئبتره. ده بوو له م ساتانه دا بنوو سی.

- «له وه تی گه راولته وه چیت کردوه؟»

دوینێ ئەم کاتانه جه لالی له کتو لپی پرسیبوو. ئەویش گوتبوو... چی گوتبوو؟ رەنگه گوتبیتی: «دەمه وی چیرۆکیکی تازه بنوسم. له سه به ینیوه ده ست پیده که م». ئیمرۆ سه به ینی دوینییه. چوو بۆ ناشپه زخانه ناشتا بکا و پاشان دانیشی و خه ریکی ریکو پیک کردنی هه موو ئەو شتانه بچ که له زه یینیدا که له که بوو بوون.

من شوینی که وتم و له سه ر سفره بچو که که له به رامبهری دانیشتم. سفره ی ئەم به یانییه ی رەنگینتر بوو. هه نگوین و رۆنه که ره و په نیری خۆمالی. دیاری مالی خه زووری جه لالی. نانه که شی نانی ته نووری ئەوان بوو.

گوتم: «له وه ده چی ئبمشه و خۆش خه وتبیتی. پیموانییه قیژه تیژو ترسنا که ی شه وان له خه و رایبه راندبیتی».

دەمزانی. دویشه و ئەو هنده ماندوو بوو، سه ری خستبووه سه ر سه رین خه وی لیکه وتبوو. قیژه که ی شه وانیش به ناگای نه کردبووه وه. رەنگه قیژه که نه بوو بچ که به ناگای بکاته وه. یان ئەو هنده دوور بوو بچ پی به ناگا نه کرایته وه.

- «به پێچه وانە ی تۆوه فەرهاد... ئەو تا به یانی...»

نە یهیشت قسه که م ته و او بکەم. به توورەبیه وه گوتی: «ئەو تا به یانی چی؟ نه خه وتوو؟ قسه ی کردوو؟ نه کا شه ری کردبێ؟!»

پارووی له دەمدا بوو دەدوا. هه ولێ ده دا توورەبیه که ی وه شیری.

گوتم: «نه خۆش بوو. به دەم نازاره وه ده ینالاند و گینگلی ده دا».

گوتی: «من ئەو گەمەبەر دەمیکیە دۆراندوو. سالانیک لەمەبەر».

سالانیک لەمەبەر چیرۆکی ئەو دۆرانی نووسیوو. لە تورکیا، لە ژووری بچووکی رستوورانیک، چیرۆکی عاشقانه لە زەمینەکی توند و تالی سیاسیدا و کۆمەڵی دروشم و... دواتر لە ئورپا، لە گۆفاریکدا بلاوی کردبوو: «ئەو دلدارە ی نەبوو هاورپم».

هەمیشە خۆی بۆ نووسین و بەتایبەت بلاو کردنەوی ئەو چیرۆکە سەرکۆنە کردبوو. تەنانەت لە کۆرپیک ئەدەببیشدا، لە دەرەوی ولات گوتبووی: «ئەو چیرۆکە خراپترین چیرۆکی منە». ئەو چیرۆکە چیرۆکی کچیک بوو ئەگەرچی عاشقی دەسگیرانەکی بوو، بەلام حازر نەبوو لە خەبات بۆ رزگاریدا هاورپیی بکا. دەسگیرانی کچەکی چیرۆکەکی دەگتیرایە. پیاویک کە ناچار بوو لە چیرۆکی عاشقانهی کچەکی بێتە دەرو... ئەو گوتبووی: «بیتزەری ئەو چیرۆکە راستگۆ نییە. نە لەگەڵ خۆی، نە لەگەڵ کچی چیرۆکەدا». یەکیک لە کۆرەدا هەستا بوو گوتبووی: «تیناگەم راستگۆیی یان درۆزنی بیتزەری ئەو چیرۆکە چ پێوەندییەکی بەتۆوە هەیە؟» گوتبووی: «مەگەر نووسەر بەرپرسی چاکە و خراپە ی کەسی چیرۆکەکانیەتی؟» ئەو داچلەکیبوو. وەخۆی هاتبوو. گوتبووی: «تۆ راست دەکە. نووسەر بەرپرسی چاکە و خراپە ی کەسی چیرۆکەکی نییە». نە یگوتبوو بەلام نووسەریش وەک هەموو کەسیکی تر بەرپرسی چاکە و خراپە و، راست و درۆی خۆیەتی. نە دەبوو بیلێ. بیگوتایە دەیانزانی بیتزەری ئەو چیرۆکە خۆیەتی. نە دەبوو بزانی. ئەو رازیک بوو نە دەبوو کەس ببزانی. تەنانەت منیش کە وەک خۆی چیرۆکنووس بووم و لە بەر پەنجەرە ی ژوورەکی راوەستا بووم. من کە... بەلام من دەمزانی. دەمزانی هەندیک چیرۆکنووس لە پشت کەسی چیرۆکەکانیانەو خۆیان دەشارنەو. دەمزانی ئەو لە پشت بیتزەری چیرۆکەکی شار دوو تەو. دەمیکی بوو دەمزانی. بۆیە پێکیە نیم. لەو پێکیە نینانە کە... ئەو زیاتر لە هەمیشە رقی لیم بوو. لە من و لە هەموو ئەو چیرۆکنووسانە کە لە بەر پەنجەرە رادەوستن، پێدەکنن و بە کەسی چیرۆکەکانیان دەلێن: «من دەزانم. تۆ ناتوانی هیچ شتیکی لە من بشاریتەو».

من شتی وام نەگوتبوو. لە ژوورەکی نەبووم کە بیلیم. لە هیچ ژووریک مالهەکی نەبووم. ئیستا ئەو تەنها بوو. تەنها لە بەر ئاوی تەنها شکاوی سەر تاقەکی راوەستا بوو. زۆری قژی سەر و سمیلی سپی بوو. روومەتی تیکفویا بوو، چاوی بە قوولدا چوو بوو.

نیگەران و ترساو رووی لە ئاوی تەنها وەرگتیرا. کرتە کرتیکی بیست. کرتە کرتی مشکیکی بچووکی مالهەکی کە شتیکی دەکرماند. رەنگە ساتەکانی تەمەنی. لە کوی بوو ئەو مشکە کە ساتەکانی تەمەنی دەکرماند؟ لیبی گەرا. دۆزیو. لەم قوژنەو بۆ ئەو قوژن و لەم سووچەو بۆ ئەو سووچ شوینی کەوت. شەکەت و ماندوو گەیشته پشت میتزەکی. چەند پەرە کاغەزی سپی لەسەر میتزەکی بوو. قەلەمەکی هەلگرت و...

شەش

پۆزۆڭكى تر بوو ئەو پۆزۆڭە كە دانىشتىبوو ئەم چەند لا پەرە نووسىنەى خۆى دەخوئىندەوہ. دەسپىكى ئەو چىرۆكە كە دەبوو بىنووسى. دەسپىكىك لە دوا دەيان دەسپىكى ناسەر كە وتوو. بۆ ئەم چەند لا پەرە بە لا پەرە سەر كە وتوو بوو؟ ھىشتا نەيدەزانى. ئەو نەدى زانىبوو كە نابىج بىاندرىنى و نەيدرا ندبوون. گرمۆلەى نە كەردبوون و نە پرشتبوونە ناو سەلەى ژئىر مېزە كە پەرە. نووسىبوو:

نەقاش دەبىت تابلۆكەى بكىشىتەوہ، ھەر ھەا كە چىرۆكنووس چىرۆكە كەى دەنووسىت و، بەرامبەر بەسەى پاىە چىوہ كەى دادەنىشىت. نەقاش لە سپىە تى زەق و قىرسىچمەى قوماشە كە ورد دەبىتەوہ. لە گىژەنى خەرمانىك ھىل و نەخشى ئالۆز و تىك چىرۆاودا ھىچ نەخشىكى بۆ مالى نابىت؛ تەنانەت نەخشى روخسارى كالىش. كالىى لە شونىتىك لە رابوردووى خۆىدا ون كەردوہ نەقاش. سالانىك لە مەبەر ونى كەردوہ. ئىستە ئەو تابلۆبەش نادۆزىتەوہ كە پۆزۆڭىك لە پۆزان لە كالىى كىشاوہ تەوہ.

ئەو پۆزۆڭە كراسىكى ئاودامىنى تەخت شىنى لە بەردا بووہ كالى، بەگولى وردى سوورەوہ. لەسەر لىواری ھەوزىك دانىشتوہ. بەسەر ئاوى روون و زولالى ھەوزە كەدا نەبووہ تەوہ. لە لەرە و جمەى نەرمى روخسارى خۆى بەسەر ئاوى ھەوزە كەوہ ورد بووہ تەوہ، لە سەماى ماسىبەكان و گولە سوورەكان. خۆر لە دەرەوہى تابلۆكە زىبە زىبى بەسەر ئاوە كەدا ھەلپشتوہ. تابلۆبەكى سەىر بووہ. ئەوہى دىبە شەىداى بووہ. شەىداى روخسارى كچىك لە نىبو ئاوى روون و زولالى ھەوزىكدا. بەكەسى نەگوتوہ كالىبە. تەنانەت بەو پىرۆژنەش كە بەرىكەوت نىگای لە تابلۆكە ھەلەنگوتوہ، ئاخىكى ساردى كىشاوہ، گوتوویە: «دەترسم لەو ئاوەدا بىخىكى كالى». بەكچە تەونكەرەكانىشى نەگوتوہ. ئەو دەستە كچانە كە لە ژئىرخانى مالەكاندا، بالای قالى گرى گرى بەدەم جوولەى گورجى ئەنگوستىبانەوہ ھەل كشاوہ. كچەكان بەرتەوانانە كالى وەى كالىيان گوتوہ. جوان و مېھربان بوون كچە تەونكەرەكان. نەقاش سىمىيانى لە بىر نەماوہ. جوان و مېھربان بووہ كالى...

نەقاش ھەر ھەروا لە نىوان تەبارىك رەنگ و فلچەى وردو درشتدا دانىشتوہ و، جگە لە چەند ھىل، ھىچىتەرى لەسەر سپىابى تابلۆكە نەكىشاوہ. چەند ھىلى خوار و خىچ و رەش و بارىك، كە ھەر كامىيان بەرەو لاىەكى دەبەن و ھىچىيان بەرەو كالىى نابەن. تەزوو بەك وەك تىر بەلاجانگىدا تىدە پەرىت. تابلۆ و سپىابە چىبىبە كە بەژوور سەرىبەوہ دەخولىنەوہ.

- «لە كوتى كالى؟»

داماوانە دەنگ ھەلدە پەرىت: «لە كوتى كالى؟ بۆ رووتم لى دەشارىبەوہ؟...»

ئەوسا دەستىك كە نازانىت دەستى كىبە، پەرداخىك ئا و چەند دەنگ ھەبى دەداتى. ھەبەكان دەخوات و، لە پشت سەرىبەوہ چەپە چىپىك دەبىستىت

- «ئاگای لە خۆى نىبە. نازانى دەلى چى».

سەرەگىژە كەى نامىنىت؛ بەلام ھىشتا دەترسىت. دەترسىت ئەو تابلۆبەى پى تەواو نەكەرت. دەترسىت كالى نەبىنىتەوہ. بىر دەكاتەوہ، واچاكە شوپن ئەو چەند ھىلە خوارو خىچەى سەر تابلۆكەى كەووت. نازانىت تا كوتى. يەكەم ھىل دەبىاتە ھەسارى مالىك. بۆ سىبەرى بن دارو درەختىك. ھەسارو درەختەكان بەژوور سەرىبەوہ دەخولىنەوہ. يەكەم دەلىت: «واچاكە بۆ ماوہ بەك واز لە كىشانەوہ بىنى. ماندوہ. پىبىستى بەپشودانە...»

ماندوہ؛ دەزانىت نەقاش لەو تى لەو مال و ھەسارە ھەلپراوہ، ئەو نەدى كۆلانەو كۆلان كەردوہ ماندوہ بووہ. كۆلانەو كۆلان گەرابو، ئەوسا لە كۆلاننىكدا ون بوو بوو. ھەر ھەك كالى كە ون بووہ و، نايدۆزىتەوہ نەقاش. چەپە چەكان واز ناھىن.

- «خەمۆكە تاقەتى كەسى نىبە...»

- «تووشى فەرامۆشى بووہ...»

- «دوكتۆر دەلى...»

- «نابى بەھىلن بەتەنھا لە مال پرواتە دەر...»

دەبىت پۆزۆڭە دەر نەقاش. شوپن ھىلىكى تر كەووت و... دەبىت... تەنانەت ئەگەر سەرەگىژەش واز نەھىنىت و تەزوو وەك تىر بەلاجانگىدا تىپە پەرىت. دەبى چەند دەنگ ھەبى تر بخوات و سەر رى كەووت.

رى كەوتوہ. لە كۆلاننىكى چۆلداىە. گورج و بەپەلە دەروات. ناىھەووت كەس بىبىنىت.

نه ده دا. گوتم: «وا کانییه که شت دۆزیه وه. به تنهها...».

جگه له یهک دوو کهس که تا ئیستاش له گه ره که که دا مابوون، ناوی باقی منداله کانی
ئه و ده مه ی له بیر نه مابوو. به بیریدا هات پروا مال به مائی شاره که بیان بو بگه ری. بو
دۆستانی سه رده می مندالی. هه روا که بو هاوړپییانی تافی گه نجی و بهر له رۆشتنی
گه رابوو. له گه ل جه لالی، کۆلان به کۆلان و مال به مال؛ زۆربه بیان نه مابوون. بیان لیره
نه مابوون و هه رکامه له شوینیکی تر و له سووچیکی تری ئه م ولاته و ئه م دنبایه...
ئه وان هه که مابوون... جه لالی گوتبوی: «ئه وان ئیستا ئه و هاوړپییانه نین که سالانییک
له مه بهر به جیت هیشتوون». جه لالی به خه م و مه راقه وه گوتبوی. به لام بارام به تیز و
توانجه وه ده یگوت: «شه قی زه مانه هه موویانی گۆریوه. پاره توو سه دانی وه ک تو ی پی له
بیر بر دوونه ته وه». ده یگوت: «له ناو هه موویاندا تو کلاوت سه رچوو. تو و چه ند که سیکی
وه ک تو. به قسه ی ئه وان و ازتان له ژیان و که سوکارتان هینا و شوین خه ونیکی مندالانه
که وتن. ئه وسا ئه وان پشتیان له خوتان و خه ون و که سوکارتان کرد... که تو رۆشتی هاوړی
زۆر نزیک و خۆشه و یسته کانت له ریبازیشدا خۆیان له لاده داین. وه ها که ئیمه گول بین.
له پرسه ی باوکی شمدا زۆربه یانم نه دی...» ره نگه نه یگوتی زۆربه یان، گوتبیتی هیجیانم
نه دی. ده یگوت: «ده ترسان ئه گه ر مه رچه بایی ئیمه بکه ن، بیانگرن».

- بیانگرن؟ بو ئه و کئ بوو؟ چی کردبوو؟

دیسان زه ی ته له فوونه که ی بیست؛ داچله کی. به خۆشیییه وه به ره و پیری چوو.
به خۆشیییه وه؟ له و ساته دا پیی و ابو له ده ره وه ولاته. له شاریکی دوور و غه رب. له
مالیکی چل و ئه وه نده مه تریدا و، چه ند مانگه چاوه روانی ته له فوونی که سیکه.
چاوه روانی بیستنی ده نگیکی ئاشنا. ده نگی ئاشنای مونی ره ی خوشکی بوو. گوتی: «خۆ
له بیرت نه چۆته وه ئه م عه سه ره میوانت ده بی؟»

میوان؟ به هیوای میوان نه بوو. مونی ره ده یزانی. گوتی: «من و نه شمیل و له یلا. نه کا
بلتی کامه له یلا؟»

نه یگوت کامه له یلا. ده یناسی. کچیکی شاعیر بوو. مامۆستای نه شمیلی خوشکه زای.
نه شمیلی کچی مونی ره. مونی ره به پیکه نینه وه ته له فوونه که ی دانا.

له یلا... ماوه یه ک له مه بهر له کۆرپیکی ئه ده بی دیبوی. له کۆری مانگانه یان هه فتانه ی
ئه نجومه نی ئه ده بی. داوه تیان کردبوو، چوو بوو. کۆرپیکی بچوو ک له هۆلیکی بچوو کدا.

حهوت

پرسیاریکی گران بوو. له وه تی گه رابوو وه هه موو رۆژنیک له گه ل پرساریکی سه خت و
گراندا رووبه روو ده بو وه وه. پرساری بی وه لام و بیری کرده وه له کوی ده بی به شوین وه لامی
ئه و پرسیارانه دا بگه ری؟ ئه و پرسیارانه که ته نها په یوه ندییان به ئه وه وه بوو. به ژیان و
رابوردوویه وه.

من گوتم: «له پشت میزه که ت. له و لا په رانه دا که ده یان نووسی».

له پشت میزه که ی نه بوو. له ژوو ره که ش نه بوو. له هه یوان، له سه ر کورسییه ژه نگاوییه که
دانیشتبوو له هه ساری ده روانی. هه وه که دیسان وشک و لا روو خا و بوو. ده رخته کانی ش
گه لایان ده وه ری و دار تووه گه وه که ی هه ساری مائی درواسیکه شیان. له دار تووه که ی
هه ساری مائی درواسیکه شیانی ده روانی. له هیلانه ی چۆلی له قله که کان به سه ر لقه
به رزه کانییه وه. له قله که کان رۆژنیک بهر له گه رانه وه ی ئه و کۆجیان کردبوو. ئه گه ر لیره
بوونایه له وانیشی ده روانی و گوتی بو ته قه ته قی شیرینی ده ندوو کیان شل ده کرد.
بالنده یه کی گه وره ش جاروبار به چاره که ی ره شی باله کراوه کانییه وه به سه ر مال و
هه ساره که دا ده سووراپیه وه. گوتی بو ده نگی تیژو ترسناکی ئه ویش شل ده کرد.

له هه یوانه وه به شتیکی شار دیار بوو. به شتیکی له گه ره که که و ئه گه ر لای بکر داپیه وه
ماله کانی ئه و بهر شه قامیشی ده دی. شه قامیک که تازه کیشرابوو. له م سالانه دا که ئه و
لیره نه بووه و لایه ک له مال و هه ساره که ی ئه وانیش که وتبووه سه ر شه قام. بارام گوتبوی:
«قه نی سه د قه من نرخی مال و هه ساره که ی به رز کرده ته وه. ئه م شه قامه سیمای
گه ره که که ی گۆریوه». سیمای شاره که ش گۆرابوو. تازه بووبوو وه. گه ره بووبوو. مال
به داوینی شاخه کانداهه لگه رابوون. به رامبه ر به ماله که ی ئه وان ته پۆلکه یه کی گه وره یان
داپۆشیبوو. پیشتتر ئه و ته پۆلکه، کانی و ئه ستیریکی خوشی لیبوو. چه ند داری به بهر و...
که مندال بوو هه موو جومعه یه ک له گه ل مندالانی گه ره ک و قوتابخانه ده چوونه ئه وئ و...

به بیریدا هات جاریکی تریش بچیته وه. ماله و مال و، هه ساره و هه سار بگه ری و
کانیییه که بدۆزیته وه. من پیکه نیم. پیکه نینه که م نازاری نه دا. دوو سی رۆژ بوو نازاری

سه‌د که سیتیک که زۆریه‌یان شاعیر و نووسه‌ری گهنج بوون. به‌رله‌وه ئه‌و قسه بکات چهند که سیتیکان هه‌ستا بوون و شیعریان خۆیندبووه‌وه. ناخر که سیان کچیک بوو، چارشیتوی به‌سه‌روه بوو. روومه‌تی سپی و سووری له قاپی ره‌ش گرتبوو. له هه‌موو ئه‌و ماوه‌دا که شیعری خۆیندبووه‌وه، زه‌رده‌خه‌نه‌ی له‌سه‌ر لیتو بوو، له ئه‌وی روانیبوو. وه‌ها که شیعره‌که‌ی هه‌ر بۆ ئه‌و خۆیندبیته‌وه. ئه‌و هه‌موو شیعره‌که‌ی له‌بیر نه‌ماوه. جگه له دوا دپه‌رکانی...

ئه‌و دوا‌ی خۆیندنه‌وه‌ی شیعره‌کان هه‌ستا بوو، چووبوه پشت میکروڤۆنه‌که و... کچه‌که له ریزی ئافه‌ته‌کاندا، شان به‌شانی نه‌شمیلی خوشکه‌زای دانیشتیوو؛ دیسان له ئه‌وی روانیبوو. ئه‌و باسی زمان و ئه‌ده‌ب و باسی ئه‌و شیعرا‌نه‌ی کردبوو که له کۆره‌که‌دا خۆیندرا‌بوونه‌وه. له کۆتاییشدا وه‌لامی پرسیاره‌کانی دا‌بووه‌وه. پرسیار‌ی دانیشتیوانی کۆره‌که‌ ده‌رباره‌ی چیرۆکه‌کانی و ده‌رباره‌ی خۆی...

که کۆره‌که‌ دوا‌یی هاتبوو ئه‌و ناخر که‌س بوو له هۆله‌که‌ چووبوه‌وه. نه‌شمیلی خوشکه‌زای و ئه‌و کچه‌ که شیعری خۆیندبووه‌وه، له ده‌روه‌ه‌ چاوه‌روانی بوون. به‌ره‌و پیری چووبوون. کچه‌که‌ دیسان زه‌رده‌خه‌نه‌ی له‌سه‌ر لیتو بوو. روومه‌تی سپی و سووری له قاپی ره‌ش گرتبوو. گوتبووی: «ماندوو نه‌بی...». گوتبووی: «ئیمه هه‌ر ده‌زانین نووسه‌رو هونه‌رمه‌نده‌کانمان مه‌حکه‌مه بکه‌ین». سه‌میمی و بچ پیتشه‌کی گوتبووی. ئه‌وسا پیتکه‌نیبوو. نه‌شمیلیش پیتکه‌نیبوو. ئه‌و سه‌یری نه‌شمیلی کردبوو، سه‌یرکردنیکی به‌پرسیار: «ئه‌م خانمه‌ کتیه‌؟» دلنیا بوو ده‌سته‌خوشکی نییه. به‌ته‌مه‌نتر بوو. کچه‌ نه‌یه‌شیتبوو نه‌شمیل بیناسینتی. خۆی گوتبووی: «من له‌یلام. له‌یلا تلووعی. سالتیکه له‌گه‌ل چیرۆکه‌کانتا ئاشنام و بۆ ئه‌م ئاشنا‌یه‌تییه‌ش سوپاسی نه‌شمیلی خوشکه‌زات ده‌که‌م». چاوه‌کانی بریسکا‌بوونه‌وه. چاوه‌کانی نه‌شمیلیش بریسکا‌بوونه‌وه. له‌یلا گوتبووی: «نه‌شمیل قوتابیمه و مونی‌ره‌ خانمی دایکی...» ویستبووی بلتی هاو‌پیمه و، نه‌یگوتبوو.

مونی‌ره‌ گوتبووی: «له‌یلا خانمیکه‌ میه‌ره‌بان و هه‌ست ناسکه. ئیمه سالتیکه‌ ده‌یناسین و له‌م ماوه‌دا...».

ئه‌و بۆ دووه‌م جار له‌یلا‌ی له‌مائی مونی‌ره‌ دیبووه‌وه. به‌رپیکه‌وت؟ ره‌نگه‌ ریکه‌وتیش نه‌بوو. خۆش‌حال بوو که دیبووه‌وه. له‌یلاش خۆش‌حال بوو. دیسان زه‌رده‌خه‌نه‌و، روومه‌تی سپی و سووری له‌ قاپیکه‌ی ره‌شداو... پیتکه‌وه قسه‌یان کردبوو. ده‌رباره‌ی شیع‌ر و ئه‌ده‌ب و ده‌رباره‌ی ئه‌و شتانه‌ که له‌و کاته‌دا باسیان هاتبووه‌ گۆرۆ. ئه‌و هه‌ستی

به‌خه‌میکی ته‌نک له‌ روومه‌ت و گوتنی له‌یلا‌دا کردبوو. ئه‌و کاته‌ش که شیع‌ری خۆیندبووه‌وه، خه‌میکی ته‌نک له‌ روومه‌ت و گوتنی‌دا بوو. زه‌رده‌خه‌نه‌که‌شی پیتی نه‌شاردا‌بووه‌وه. پیتکه‌نینه‌که‌شی... دوا رۆشتنی، مونی‌ره‌ گوتبووی: «باوکی نه‌ماوه؛ کۆژراوه. ئه‌وکاته له‌یلا مندال بووه». ره‌نگه‌ ئه‌و خه‌مه له‌و کاته‌وه نیشتیبه‌ته‌ سه‌ر روومه‌ت و گوتنی. ئه‌مه‌یان مونی‌ره‌ نه‌یگوتبوو. نه‌شمیل گوتبووی: «یه‌که‌م جار که باسی تۆو چیرۆکه‌کانتی ده‌کرد، نه‌یده‌زانی باسی خالتۆی من ده‌کا». ئه‌و پیتکه‌نیبوو. مونی‌ره‌ گوتبووی: «تۆی زۆر خۆش ده‌وی. ته‌نانه‌ت به‌ر له‌وه زانیبیتی که‌سی ئیمه‌ی، تۆی خۆش ویستوو. گوا‌یه گوتوبه‌تی...».

«ده‌یگوت ئاواتم ئه‌وه‌یه رۆژتیک بیینم. له‌ نزیکه‌وه بیینم و...» نه‌شمیل گوتبووی. ئه‌و گوتبووی: «که‌واته رۆژتیک له‌گه‌ل خۆتان بیه‌یتن بۆ ما‌له‌وه». به‌مونی‌ره‌ی گوتبوو. هه‌ر ئه‌و رۆژه‌ش قه‌راری ئیمپۆریان دا‌نا‌بوو.

مونی‌ره‌ و کچه‌کان بچ ده‌نگ و بچ چریه‌ هاتبوونه‌هه‌سار و پاشان به‌پلیکانه‌کاندا هه‌لگه‌را‌بوون. مونی‌ره‌ کیلی ده‌رکه‌ی هه‌ساری پیتوو، ده‌رکه‌ ئاسنییه‌که‌ی سه‌ر شه‌قام. گوتبووی: «نایکوتین، خۆمان ده‌یکه‌ینه‌وه». گوتبووی: «خوشکی بچ! که میوانی ده‌چی ده‌بێ به‌و هه‌موو پلیکانه‌دا داگه‌رێ و ده‌رکه‌ی لی بکاته‌وه». له‌یلا پیری کردبووه‌وه، خۆشه‌ بچ خه‌به‌ر خۆی به‌مال و ژووری نووسه‌ریتکا بکا و له‌ پشت میزه‌که‌ی، له‌ کاتی نووسیندا بیبینتی. پیری له‌وه نه‌کردبووه‌وه ره‌نگه‌ ئه‌و له‌ پشت میزه‌که‌ی نه‌بچ. به‌لام ئه‌و له‌ پشت میزه‌که‌ی نه‌بوو. له‌ ژووره‌که‌ش نه‌بوو. بۆ کرینی هه‌ندیک که‌لوپه‌لی پیتویست له‌ مال رۆشتبووه‌وه و که‌ گه‌را‌یه‌وه مونی‌ره‌ خه‌ریکی شتته‌وه‌ی هه‌یوان بوو. نه‌شمیل و له‌یلاش شانیان دا‌بووه‌ به‌ر کۆله‌که‌کان و چاویان له‌ ده‌رکه‌ ئاسنییه‌که‌ی هه‌سار بریبوو. ئه‌و له‌ ده‌روازه‌ی سه‌ر کۆله‌نه‌وه هاتبووه‌ ژوو. تا نه‌گه‌یشیتبووه‌ ناوه‌راستی هه‌ساره‌که‌ که‌سیان نه‌یان‌دی‌بوو. له‌یلا پیتشتر به‌هۆی نه‌شمیله‌وه به‌هه‌ساره‌که‌دا گه‌را‌بوو. به‌ناو مال و ژووره‌کاندا و چه‌پک‌یک گولتی نیرگس - که‌ خۆی هینابووی - خستبوویه‌ گولدا‌نیتکی بلووره‌وه و له‌سه‌ر میزه‌که‌ی دا‌ینا‌بوو.

مونی‌ره‌ گوتی: «میوانداری کردن هه‌ر له‌ خۆی جوانه. ئیمه هه‌یج، له‌یلا خانم یه‌که‌م جار ده‌یت بۆ ئه‌م ما‌له. نه‌ده‌بوو...»

له‌یلا چارشیتوی ره‌شی به‌سه‌روه‌ نه‌بوو. کراس و دامه‌نیکی بنه‌وشی میلداری له‌ به‌ردا

بوو. بالائی بهرتر ديار بوو. باخه يه ک قزى نهرم و کالى به سهر شانيدا بهردابووه وه. نه گهرچى يه کهم جار بوو هاتبوو بۆ نه م ماله، به لام ناسووده و ر هحت به ژوره کهدا ده گه راو داده نيشت. ديمه نيکى جوان بوو. ديمه نى کچيک که کراس و دامه نى بنهوشى له بهردا بى، باخه يه ک قزى نهرم و کالى به سهر شانيدا بهردابيتته وه و ناسووده و ر هحت به ژوره کهدا - ژوورى نهو - بگه پرى و دانيشى. ديمه نى ميژيک که چه پکى گولى نيرگسى له گولدانىکى بلوردا له سهر بى ...

له يلا گوتى: «که به ژوره کاندا ده گه رام بيرم له وه ده کرده وه، بۆ نوسه ريکى وه ک ئيوه نه م مالى و حه ساره گه وه - نه يگوت نه م مالى و حه ساره چۆل و کاوله باشتري شويته بۆ نوسين».

نهو به بزه يه کى تاله وه سهرى له قاندا. گوتى: «کارىک که من ده يکه م».

چاره نوسىکى سهر بوو. مالى و حه سارىکى چۆل و کاول ... نهو کچه چنده دلنيا ده يگوت باشتري شويته بۆ نوسين. نه شمىل گوتى: «باشتري شوينيش بۆ شايى و زه ماوه ند».

مونيره به که شه فه يه ک چاوه له ناشيه زخانه هاته دهر. قسه کانى بيستبوو. گوتى: «کارىک که به م زوانه ده بى بيکى».

دايک و کچ پيکه نين و، نهو هيشتا له بيرى مابوو باسى ژنه يتان و زه ماوه ند له لاي کچيکى غه رب و ميوان جوان نييه. رهنگه شهرم بکا و له شهرما کولمه کانى سوور هه لگه رين. به لام له يلا کولمه کانى سوور هه لنه گه ران. ته نها باسه که ي گورى. گوتى: «وتوويزه که تم خوينده وه. خو شحالم کتبه کانت ليتره چاپ ده که يته وه».

له وه تى گه را بووه وه نه مه دو وه م و توويز بوو له گه ل رۆژنامه و گوچاره کوردييه کاندا کردبوو. و توويزيکى تير و ته سه ل که هيشتا خو ي به چاپکراوى نه يديوو.

له يلا گوتى: «ههروه ها خو شحالم کارىکى تازه شت به ده سته وه يه. چيرۆکيکى تازه ...».

نهو داچله کى. سهرى سهر ميژه که ي کرد. بهرله وه ميوانه کانى بين ده ستنوسه کانى کو کردبووه وه و هه ليگر تيون. له يلا چۆنى زانيبوو کارى تازه ي به ده سته وه يه؟ له و توويزه کهدا گوتبووى؟ چيتريشى گوتبوو؟

من پيکه نيم. چوم له سهر مۆيله که شان به شانى دانيشتم و گوتم: «پيم خو شه درکاندوتته».

چه ند رۆژ له مه بهر گوتبووى جار يکه لاي که س باسى فه رهاد و چيرۆکه که ي ناکات. ده ترسا له نوسينى ريان بيته وه. ده ترسا پيى ته واو نه کرى. گوتى: «نابى هيچم گوتى. نابى درکاند بيم».

به دهنگى بهر ز گوتى. له يلا سهرى سوورماوى هه لپرى و گوتى:
- به لى...؟

مونيره و نه شمىل هيچيان نه گوت. نهو به خويدا شكا يه وه. گوتى: «بيستوومه توش به ته مای شيعةر کانت چاپ و بلاو بکه يته وه».

له يلا له و به ريه وه دانيشتبوو. پياله يه ک چاي به ده سته وه بوو. زه رده خه نه که ويه که ي سهر ليوى پشکووت و، بۆ ساتيک بى دهنگ ما. پاشان گوتى: «هيشتا دلنيا نيم. دوو دل ... پيموايه ...».

گومان و دوو دل لى له چاو و نيگاشيدا بوو. نهو ده يدى؛ له گوتنيشيدا. له يلا پياله چاکه ي دانا. ده فته رى شيعةر کانى له کيفه که ي ده ره يتا و به شه رمه وه له سهر ميژه شيشه بييه که ي به رده ستي دايئا. نه وسا به نووکى په نجه به ره و لاي نهو پالى پيوه نا.

- حه ز ده که م ئيوه ش بيخويننه وه. نه گه ر به پيوستتان زانى ...

نهو ده ستي بردو ده فته ره که ي هه لگرت. ده فته ريکى جوان بوو. بهرگه که ي به سه ليقه ي کچانه راز ابووه وه. ليوه کانى له يلا بى نهو زه رده خه نه که يان تاراند بى، به حاسته م له رينه وه. نيگاي له جتي چۆلى ده فته ره که له سهر ميژه شيشه بييه که وه شوين ده ستي نهو که وت. نهو يه که م که س بوو ده فته ره که ي ده کرده وه؟ يه که م پياو بوو؟ له يلا گوتى: «به شيک له شيعةر کان ...».

نه يزانى بلتى چى. گوتى: «به شيک له شيعةر کان به لاي خو شمه وه لاوازن».

نهو ده فته ره که ي کردبووه وه. يه که م لاپه ره و يه که م شيعةر ...

ده فته ره که ي دانا بوو که ميوانه کانى رۆشتبون. مونيره و نه شمىل و ... له يلا قزه نهرم و کاله که ي له چنگيدا کو کردبووه وه. له پشت سهر يه وه به ستنبووى و له ژير له چکه يه کى خو له ميشى گولداردا شار دبوويه وه. کراس و دامه نه بنه وشه که شى له ژير چارشيوه ره شه که يدا شار دبووه وه. نه وسا گوتبووى: «حه ز ده که م به چاويکى ره خه گرانه وه بيانخوينته وه». نامازه ي بۆ ده فته رى شيعةر کانى کردبوو. به دم زه رده خه نه وه و ليوه کانى ديسان له ريبونه وه. نهو تا ده ره وه به رتي کردبوو. له حه سار، له يلا بۆ جار يکى تر سهرى

ئەملاولای کردبوو. گوتبووی: «ئىستا بىرم دەكە ویتەو، من پىشتەر ئەم باخچە و حەسارەم دیو. حەوزىكى گەورەى پر لە ئاوى روون، رىزى گولە رەنگاوپرەنگەکان و ئەم دارو درەختەش... پىمابوو ئەو دارتوو گەورەش کە هیتانەى لەقلەقەکانى لە سەرە، دەبى لەم حەسارەدا بى». لە چىرۆكىدا دىبووی. خوتىندبوو. ئەو نەپىرسىبوو کامە چىرۆک؟ گوتبووی: «بەلام ئىستا، وەك دەبىنى چۆل و كاولە». مەبەستى حەسارەكە بوو. لەيلا بەهیتانەى چۆلى لەقلەقەکان تىگەبشتبوو. گوتبووی: «لەقلەقەکان كە گەرانەو ئەو ئاودانى دەكەنەو». لەيلا نەيگوتبوو، مونىرە گوتبووی.

من گوتم: «شىعەرەكانى چۆن؟ شىعەرەكانى لەيلا».

ئەو هیتا دەفتەرەكەى بەدەستەو بوو. دواھەم لاپەرەى خوتىندەو. كۆپلەيەك لە دواھەم شىعەرى.

قاموسەكان بەرپىنە و

وشە ساردو مردووەكان دەم با بدە،

من جوانترین شىعەرى بوونت لە دىرۆكىدا دەنوسمەو.

رابوردو بسپەرەو

رۆژە تارىكەكانى فەرماوش كە،

ھەمىشە بىترین خەونت لە ساتىكدا دەھىنمە دى.

لەيلا ئەم شىعەرەى تازە نووسىبوو.

هەشت

گوتم: «لەيلا خەونىكە مونىرەى خوشكت و نەشمىلى خۆشكەزات بۆيان دىو».

سەرى ھەلپىرى. لە پشت ھەورى دووكەلى جگەرەكەيەو من پىتدەكەنم. رەنگە پىكەننىكى گالتەجارپانە و... قەلس نەبوو. گوتى: «وشيار نەبى، چىرۆكەكە لە گرىژنە دەردەچى».

گوتم: «كامە چىرۆك؟ چىرۆكى تۆيان چىرۆكى فەرھاد؟»

تىفكرى. نەيدەزانى لە مال و ژوورى خۆيەتى يان لە مال و ژوورى فەرھاد. ساتەكانى خۆى دەژى يان ساتە فەرماوش بووەكانى فەرھاد. رەنگە ھىچيان...
- يان ھەردووکیان.

لەو قسەى خۆى داچلەكى. بۆ پشت مېزەكەى چووو. من ھىستا لەوئى بووم. رووى لى كردم و گوتى: «دەمەوئى دواھەم تابلۆى فەرھاد بىنم. ئەوئى وا دەيوست كالىي تىدا بدۆزىتەو».

بۆ چەندەمىن جار گوتم: «نەيدۆزىيەو. تابلۆكەى پى تەواو نەكرا. جگە لە چەند ھىلى بارىك و خوار و خىچ...».

گوتى: «دەمەوئى بىنم. ھەر ئىستا».

بىنى. بىرى كردهو، حەق بەمن بوو. چەند ھىلى بارىك و خوار و خىچ... گوتى: «ئەم ھىلەيان گەياندىيە كوى؟»

ئامازەى بۆ دىرۆكى تابلۆكە كرد. ئەو ھىلە كە گەياندىبوو ژوورىكى تەنگ و تارىك... نووسى:

لە ژوورىكى تەنگ و تارىكدا ھۆش خۆى دىتەو فەرھاد. ژوورىك بەقەدەر مەبالىك. بەبى ھىچ دەلاقەو رۆچنەيەك. لادىوارىكى ژوورەكە ناسنە. بەھەناسەى وشك و ساردیدا تىدەگات فەرھاد. دەرکەى ناسنى كە دەكوترىت دەنگدانەوئى سەير و ترسناكى ھەيە. وەك زرنگەى ناقووسى كلىسەكان. دەپھەوئى ھەستىتە سەر پى. ناتوانىت. ھەموو

ئەندامەكانى لەشى دەزىرتىن. سەرى... دەستى... پىتى... پىت دەچىت تا بىرى دەكەويتەوه لە كۆپىيە، چى بەسەر هاتوو. بىرى ئوتومبىلەكە و سى پىاوه تەرپۆشەكەش دەكەويتەوه. بىرى ئەو شەق و مستانەش كە بەچاوى بەستراوهوه لىيان داوه. جگە لە چەند پرسىيارى ئاسايى چىتيرىان لى نەپرسىيوه. خۆشحالە فەرهاد. خۆشحالە گرتنەكەى پەيوەندى بەرپاوردوو پەيوە نىبە. پەيوەندى نىبە؟ لە خۆى دەپرسىت. ئەى بۆ گرتوويانە؟

ناو دەمى تالە. چلم و خوتىن كونه لووتەكانى ئاخىيوه. دەلەمە بەكيش بەقورگىيەوه نووساوه. هەناسەى بەگران دىت و دەچىت. دانىكى شكاو زمانى دەگەزىت. بلىيى بەوهندە لە كۆلى بىنەوه؟ ورو كاسە فەرهاد. وەلامى ئەو پرسىيارە و هىچ پرسىيارىكى ترى پىنادرپتەوه. رادەكشپتەوه.

- لە گەل خۆت بمە. بمە بۆ شوپىنىك كەس نەمانناسى و كەس نەماندۆزىتەوه...»

كەسىك ئەوهى پى دەلپت. نازانىت كى.

- بە جىم مەهپلە. من ئەم خەمەم پى هەلناگىرى.

لە هۆش خۆى چۆتەوه يان خەوى لىكەوتوو؟ ئەمجارەش زىنگەى ناقووسى كلپسەيەك چاوى پىتەلدىت. لە گوپىدا و لە ژوورەكەدا دەنگ دەداتەوه.

- هەستە و، پشت لە دەرەكە بكە.»

هەلەخزىت، بەلام هەستانى بۆ ناكرىت. وەرەسوورپىت و پشت لە دەرەكە دەكات. دەرەكەى ئاسنى بەدەم جىرەى سارد و وشكىيەوه دەكرىتەوه. ژوورەكە روون دەپىتەوه. سىبەرى پىاوىكى دانىشتووى داماو دەكەويتە سەر دىوارەكەى بەر دەمى. سىبەرى گەورەى پىاوىكى تر دايدەپۆشپت. ئەوسا دوو دەست، دوو دەستى گەورە و گوشتن چاوى دەبەستن. هەلى دەستپن. ناتوانىت بەپىيى خۆى پروات. بەرۆكى دەگرن و بەشوئىنىكدا راپدەكيشن... لەسەر كورسىيەك دايدەنىشپن. چاوى هەروا بەستراوه فەرهاد. دوو، يان سى كەسى بەدەورەوه. بەدەنگياندا و بەتەقە تەقى پىلاوهكانياندا دەزانپت.

- ناوت؟

- فەرهاد.

- پىشەت؟

- نەقاش.

- نەقاش يان خوتىندكار؟»

لە دەمى دەدەن. ناو دەمى دەكولپتەوه و، دەزوولە لىكىكى گەرم بەلا لىوييەوه شور دەپىتەوه.

- نەقاش يان خوتىندكارى ئاژاوهگىر؟

دەلپت: «خوتىندكار بووم، وازم هىناوه و، ئىستا كار دەكەم.»

- وازت هىناوه يان هەلاتووى؟ كار دەكەى يان رىكخراوه دادەمەزىتى؟

ئەو پرسىيارانە دلخۆشپىيەكەى بزى دەكەن. كەواتە زانىويانە... هىواپراو دەپىت. ناوئومىد خۆى بەچارەنووسى نادىيارى دەسپىرپت فەرهاد...

گوتم: «پىاوهى گىل بى كە پىيى وابى ئەوان دوا ماوهيەك هەموو شتىكىيان لە بىر دەچىتەوه. لە يەكەم رۆژى هەلاتنەكەى لە زانكو، بەشوئىيەوه بوون و لىيى گەرابوون.»

ئەوسا لە قۆرى سەر مەنگەلەكە پىالەيەك چايم بۆ ئەو و پىالەيەكەيشم بۆ خۆم تىكرىد. كەواتە لە مالى فەرهاد بوو. مالى فەرهاد يان مالى من؟ فەرهاد چووبوو لەناو دەرەكە،

لە كەوشكەنەكە دانىشتبوو. وەك مندالىكى كزو نەخۆش، تەنانەت تاقەتى نەبوو يارى بەكەوشەكانىش بكا. ئەو بەسەر سوورمانەوه گوتم: «لە زانكو؟ ... بۆ مەگەر فەرهاد...»

خوتىندكار بوو. لە پەيانگەى هونەرە جوانەكان، لە تاران، هونەرى دەخوتىند و... دوا دوو سالى ديسان لە تاقىكرىدەوهى كونكور بەشدارى كردهوه و، بۆ ماف وەرگىرا. زۆرەى

هاورپىكانىشى مافيان دەخوتىند. جگە لە خەوگەى زانكو، لە ناوشارىش خانوويەكى بچووكيان بەكرى گرتبوو. زۆرەى شەوان لەوئى لە دەورى يەكتر كو دەبوونەوه. دەستەيەكى

هاوبىر و را بوون و كتىب و بلاوكرارهى نەپنى رىكخراوه سىاسى و چەكدارىيەكانى ئەو دەمەيان دەخوتىندەوه. لە بەريان دەنووسىيەوه و، لە زانكو، بەدزىيەوه بلاويان دەكردهوه. تا

ئەوهى رۆژىك پۆلىس پىيى زانىن و بۆ شەویدا چەند كەسىكى لىگرتن. گوتم: «ئەو شەوه كە هاورپىكانى گىران، فەرهاديان لە گەل نەبوو. بەيانى بۆى چووبوونە زانكو بەلام ئەو

زانىبووى و بەرلەوه دەستيان بىگاتى، هەلاتبوو.»

فەرهاد ماوهيەك لەوئى، لە تاران، خۆى شاردهوه. چەند شەو لە مالى برادەرەكانى و چەند شەویش لە هوتىل مایەوه. كە پارەى لى برا ناچار گەرايەوه بۆ ئىترە. بۆ مالى

باوكى. زۆر زوو تىگەيى كە لە مالى باوكىشى ئەمىن نىبە. زياتر بۆ ئەوهى كەس بەئاگرى ئەوهوه نەسووتى، لەوئىش رۆيى.

- بۆ كوئى؟

گوتی ژيانيتكى نوڻ دهست پيډهكا. ژيانيتكى نهيتنى. داواى له هاوړپيكانى ئيرى كړد يارمه تى بدن. له كارگه يهك له دهرهوى شار كاريكيان بڼ دوزيبه وه. بهلام له وپيش زور نه مايمه وه. وهرس بوو. گه راپه وه بڼ ناوشار. بڼ گه رپه كه كڼ و همژارنشينه كان و تاوى دايمه نه قاشى كړدنې مالان. پيشه يه كى خوش بوو، ههر رږژه له ماتيک ...

- دهبت له يه كيتك له مالانه عاشقى كالى بوويت.

فهرهاد له كه وشكه نه كه وه هاتبووه ژوور و، له بهر په نجره بچووكه كه دا چوار ميلكه كى دابووه وه. ژووره كه وهك هميشه تاريك و توڼى توڼى دووكه له بهر ژوور سهر به وه له ننگه رى گرتبوو.

گوتم: «كالى كچيكي شوخ و شنگ و جوان بوو. بهر هره يه كى خودا پيداوى سه يرى بڼ دلدارى و شه يدايى بوو. نه يده زانى، تا نه و كاته فهرهادى نه دييوو، نه يزانيبوو. نه يزانيبوو نيگايه كى عاشقانه ده تواني ژيان و چاره نووسى بگورږي. نيگاي عاشقانه ي فهرهاد...»

گوتى: «پاشان چى؟»

گوتم: «پاشان؟ ساليكى نه خاياند فهرهاد گيراو بهر نه بوو تا نه و رږژه خه لك له گه ل همموو ديله سياسييه كانى تر نازاديان كړد».

هاوړينه رږژيكي گهرم بوو. نه و رږژه كه ديله سياسييه نازاد كراوه كان، نه و پياوه له ر و لاوازو رهنك په رپوانه به نالقه گوتى دهورى مليانه وه، به سهر شانى شه پولى خه لكه كه وه، له شه قامى زيندانه وه بهر و مه يدانى نازادى ده چوون. خوشحال بهلام سهراسيمه و چه په ساو دهسته باريك و سپييه كانيان بڼ جه ماوهره كه و، بڼ نه و راده وشاند. نه و له ناو قهره بالغي جه ماوهردا له نه فسانه ده گه را. نه فسانه؟ نه يده دى. نه ي له كوي بوو؟ شه پولى جه ماوهر، له نيگاي وپل و وهيلانى نه وى شار دبووه وه.

خه لك له شه وى رابوردووه وه، له و كاته وه كه بيستبوويان ديله سياسييه كان بهر دهن، دهسته دهسته له ماله كانيان هاتبوونه دهر. له بهر دهره كى زيندان و له شه قام و كولا نه كانى نه و ناوه كو بوو بوونه وه. نه و له گه ل چه ند برادره يكي له مزگه وت بوون. مزگه وت پيش قهره بالغ بوو. خه لك ته داره كى پيشوازيه كه سبه ينيان ده گرت. دهسته يه ك دروشمه كانيان دنووسيبه وه. دهسته يه ك تاج و نالقه گوله كانيان ده رازانده وه. دهسته يه كى به ته مه نتريش له گه ل مه لاي مزگه وته كه لاي مينبه ره كه خه ريكى نووسيني به يانامه بوون. كومه لي كورى تازه پيگه يشتووش له دهورى ديليك كه پيشتر نازاد كرابوو، كو

بوو بوونه وه. نه وان به خوشى و سهرسوورمانه وه گوتيان بڼ نازابه تى و خوراگرى ديله كان، - نه و پاله وانانه كه سبه يني به ينيان شاد ده بوون - شل كړدبوو. كبرا يه كه يه كه ديله كانى دناسى و باسى نازابه تيانى له ژير نه شكه نجره دا ده كړد. باسى فهرهاديشى كړدبوو؟ نه و له بيرو نه ما بوو. كوره كان به ريان بڼ خه يالى ميرومندا لانه يان شل كړدبوو. خوزگه له برى نه و ديلا نه ده بوون. گيران و نه شكه نجره به لا يانه وه خه ونيتكى دوورى خوش بوو.

هه والى كو بوونه وهى خه لك له بهر دهره كى زيندان گه يشتنه مزگه وت. گه نجره كان و، ته نانه ت پياوه به ته مه نه كانى لاي مينبه ره كه ش خوشحال بوون. نه و پيش خوشحال بوو. گوتى: «حه تمه نه فسانه ش له وپيه». له بهر خه يه وه گوتى. ده بوو له وى بي. شوپش ميهره بان بوو. له بهر دلى نه و پيش بوويت، ده بوو نه فسانه ي له مال كيشا بيته دهر. بي گومان كيشا بوويه دهر. نه فسانه به شيك له شوپش بوو. كچى بوو. كچه چكوله ي. له زوربه ي خوشاندانه كاندا ناماده بوو. وهك خوى كه له همموو خوشاندان و كو بوونه وه به كدا ناماده بوو. نه و پيش كورى شوپش بوو. خوزگه شوپش زوو سهر ده كه وت. گوتبووى: «تا رږژى سهر كه وتنى شوپش دان به جه رگمدا ده نيتم و نه فسانه نادو نيتم». به جه لالى هاوړپى گوتبوو. گوتبووى: «له و رږژه خوش و پير رږژه دا نه گه ر نه فسانه له ناو هه زاران كه سيشدا بي، نه گه ر له ماله وه و، له باو هشى كه سو كاريشيدا بي، ده چم و رازى خوشه ويستيبه كه مى له لا ده درك نيتم».

نزيكه و نيوه شه و نه و خوى گه ياند بووه ده ورو به رى زيندان. كه سو كارى ديله كان خوشحال و چاوهر وان له بهر دهره كى زيندان دانېشتبوون. كو بوونه وه كه سات له دوا سات په ردى ده ساند. گه نجره كان به كوږ سرووديان ده خويند. پوليس له بليندگوكانه وه تكاى لي ده كړن بلاوه بكن و بگه رپينه وه بڼ ماله كانيان. سه دان سهر ياز له سهر يان و سهر ديواره كانى زيندان به چه كه وه راوه ستا بوون. نور نه فكه نه گه وره كان نه و ناوه يان وهك رږژ رووناك كړدبووه وه. نه فسانه له سووچيک له ناو كچه كاندا بوو. وهك هميشه جامانه ي كړدبوو به له چكه. نه وى دييوو؟ حه تمه دييووى. نيگا كانيان له رووناكى نور نه فكه نه كاندا كو ترى نامه بهر بوون. پوليس ديسان له بليندگوكانه وه...

به يانى دهره كى زيندان كرايه وه و، ديله كان يه كه يه كه ليى هاتنه دهر. جه ماوهر بوو بوون به دوو دهسته. ژنان و كچان له پيش ديله كانه وه و، كوران و پياوانيش به دوا ياندا. نه و له ما به ينى دوو دهسته كه دا بوو. له قهره بالغي دهسته ي پيشه وه نه فسانه ي لي ون بوو بوو.

نەیدەدی. یان دەیدی ... چ دوور بوو ئەفسانە. نیگای شەیدا و سەرگەردانی ئەوی نەدەگەشتی. چ دوور بوون ئەو پۆژانە. سات بەساتی وەبیر نەدەهاتەو. بەو حالەش دەبوو ئەو پۆژانە بنووسیتەو. دەبوو سات بەساتی ئەو پۆژە دوورانە بژیەنیتەو. نووسی:

خەلک، بەژن و پیاو و مندال و میژمنداڵەو پۆژانەتە شەقامەکان. پیریتژن و پیرەپیاو خانەنشینەکانیش لە پەنجەرەو بالکۆنی مالهەکانیانەو چەپکە چەپکە گۆل هەلده پۆژن. بەسەر خەلکە خرۆشاو هەدا و بەسەر دیلە نازاد کراو هەکاندا. گۆلبارانیان دەکەن. شار دەمپکەو بەخیرها تنەو هە پۆلە بەندیبەکانی دەکات. پۆژ، پۆژی حەشرە. حەشری خەلکپکی ئیماندار. خۆشحال و سەرکەوتوون خەلک. تەنانەت پۆلیس و سەربازەکانیش بەسەر تانگ و نەفەرەکانیانەو خۆشحالن.

ئەو لافاوه که دیلەکان و بەتایبەت فەرهادی لە زیندان، لە ژووره تاریک و بچوکه کهی هیناوتە دەر، بۆ هەر شوپنیک پیتی خۆش بیت دەبیات. حەپەساوه فەرهاد. هاوارەکان، سروودەکان، دروشم و پیکوتانی توندی گەنجە خرۆشاو هەکان دەیترسیین. ترساوه فەرهاد. لەو هەموو خۆشی و شەیدا ییبه ترساوه. دەبەهۆی هەلئیت. لەو کەرنه والی شادی و لەو گۆهەندە که بەبۆنە نازادی ئەو و برادرەکانیەو بەریا بووه، هەلئیت. لە دەست ئەو پیاوانە که ناهیلن خیری چونه ژیر تابووتی مردوو یان لە کیس بچیت و بەنۆرە دەبخەنە سەر شانیان هەلئیت. هەلئیت و پەنا بۆ تەنهایی و بێ دەنگیبه کهی خۆی بیاتەو. ئەو تەنهایی و بێ دەنگیبه که ساله هایه خوی پیگرتووه. هەلئیت و خۆی بەخەلوتهی یه کیتک لەو کۆلانا نه بسپیریت. ئەو کۆلانه که کالیتی تیدا ون کردووه. لە خەلوتهی یه کیتک لەو کۆلانه تەنگە بەرانه دایه کالیتی. دەلئیت: «بەجیم مەهیلە... من ئەم خەمەم پێ هەلناگیرئ... دەرەقەت نایەم». کالیتی دەلئیت. فەرهاد گوتوویه: «تۆ دنیا یه ک خەمت هەلگرتووه کالیتی. تەمەنیک نازارت کیشاوه. نازا بەکچی، نازا بە... دەرەقەت دیتی». گوتوویه تی؟

پڕمە ی گریانی داوه «دەرەقەت نایەم».

ئەو قەلەمە کهی لەسەر کاغەزە که داناو، لە پشت میژمە کهی هەستا. هەر دوو پیتی سێ بووبون. سەر و خوارپکی ژووره کهی کرد و گوتی: «فەرهاد لە کەپهوه لە مال نه چوو هته دەر؟»

من ماندوو بووم. ماندوو، وەرس وەلام دایهوه. ئەوسا ئەو بپاری دا پۆژتیک لەم پۆژانە بیت و دەستی فەرهاد بگری و لەگەل خۆی لە مال بیباتە دەر.

نۆ

گوتم: «تۆ بەلئیت داوه. بەلئیت داوه لە نووسینی چیرۆکه که بەردەوام بی و...»

نەیدەنووسی. چەند پۆژ بوو هیچی نەنووسیوو. نەیانده هیشت؛ نەیانده هیشت بچیتە پشت میژمە کهی و که دەچوو، که دەستی بۆ قەلەمە کهی دەبرد، لە دەرکه یان دەدا. دەرکه کهی دادەخست. هەموو دەرکه کان و پەنجەرەکانیش. تەلەفوونە کهی دهقرتاند. که ئاوری دەدایهوه دەیدی لە حەسار و مالهەکان. باوکی، دایکی، براو خوشکهکانی، هاوڕیپانی کۆن و تازە... ماوه یهک بوو لە یلاشیان دەهیتا. لەیلا تلووعی. مونیرو نەشمیلی کچی دەیانهیتا، بەحەسارو ژوورهکاندا دەیانگیترا. ئەوسا ئەویش چەپکیتک گۆلی نیرگیسی لەسەر میژمە کهی دادەنا. هەموو پۆژتیک چەپکیتک گۆلی نیرگیسی هینابوو، لەسەر میژمە کهی دایناوو. هەموو پۆژتیک چارشیوه رەشە کهی لەسەر خۆی دامالیوو. قۆزە نەرم و کالە کهی بەسەر شانیدا بەردابوووه. هەموو پۆژتیک بە دەم زەرەخە نەوه گوتبووی: «بۆ که سیکی وهک ئیوه ئەم مال و حەساره گەوره - نە یگوتبوو ئەم مال و حەساره چۆل و کاوله - باشترین شوینە بۆ نووسین».

باشترین شوینە ئەگەر بهیلن و نەیانده هیشت. ناسری نەیدە هیشت. ناسری که زەمانیک سوار پڕۆیه کی سهوزی مودیل بالا دەبوو، جاروباریش سێ تازی دەژەند، ئیستا سوالی جگەرە ی دهکرد. ئەفسانە ی کلۆل...

گوتم: «واز لە ئەفسانە بیته. خەریکی نووسینی چیرۆکه کهت به».

گوتی: «ناتوانم. چەند شەوه دیسان ئەو قیژە تیژو ترسناکه...»

نەمدەزانی ئەو قیژە تیژ و ترسناکه چ پەبو نەدی کهی بە ئەفسانە وه هەیه. گوتم: «دەرنگه.

پۆژەکان یهک لە دوا یهک دین و دەرۆن. دەترسم...»

قسە کهی پێ بریم و گوتی: «دەترسی؟ له چی دەترسی؟»

ئەوسا بیری کردووه، بلتی من بۆ بترسم؟ له چی بترسم؟ نهکا پیموایی ئەویش وهک فەرهاد... خۆزگه دەیزانی کاتیک فەرهاد لە ژووره تاریک و دووکه لاویبه کهی که بۆکۆن و بۆنی زبلی سووتاوی لیدئ، لە بەر پۆشنایی کز و لاوازی پەنجەرە بچوکه کهی دادەنیشی

و سه‌ری به‌میلیه‌وه شوژ ده‌بیتته‌وه، بیر له چی ده‌کاته‌وه؟ له کئی؟... یه‌ک، دوو جار گوتی له قسه‌کانی گرتیوو. کۆمه‌لئ وشه‌و رسته‌ی ناته‌واوی پچر پچر... چی گوتیوو؟ باسی چی کردبوو؟ ئەو له بی‌ری نه‌ماوه. شتیکی نه‌گوتبوو که له بی‌ری بمیتی.

گوتم: «جاری وایه قسه ده‌کا. له به‌ر خوئی شتیکی ده‌لئی که منیش تیی ناگه‌م، خوئی تیی ناگات. چونکا له پشت ئەو قسانه‌وه هیچ شتیکی له بی‌ری نه‌ماوه. بی‌ری له هیچ شت و هیچ کهس ناکاته‌وه».

ئەو پیتی وهرنه‌ده‌گیرا پیاویک، ئەگه‌رچی تووشی فه‌رامۆشیش بووبی بی‌ری له هیچ شتیکی و هیچ کهسیک نه‌کاته‌وه. گوتی: «دلنیام بی‌ری له کهسیک ده‌کاته‌وه... کالی...»

خۆزگه‌ ده‌یزانی ناسری بی‌ری له چی ده‌کاته‌وه. ناسری نابیی هیچی فه‌رامۆش کردیی. ره‌نگه‌ بی‌ری له ئەفسانه‌ بکاته‌وه. له منداله‌کانی. بلایی ئەفسانه‌ مندالی بوویی؟ کچ یان کوپ؟ ره‌نگه‌ کوپ و کچیک. هیوا و هیرو... هیوا و هیروئی ناسری. له بی‌ری نه‌ماوه ئەو ده‌مانه‌ ئەو و ئەفسانه‌ باسی مندالیان کردوو یان نا. ئەو ده‌مانه‌ ئەو و ئەفسانه‌ ته‌نه‌ها باسی خوئیان ده‌کرد. باسی خوئیان و ئەو رۆژانه‌ که تیییدا ده‌ژیان. رۆژانی دوا سه‌رکه‌وتنی شوژ. ئەو رۆژانه‌ که شار ده‌بوو پشوو بدا. پشووی دوا ماندوویییه‌کی سه‌دان ساله‌و کئی بوو نه‌یه‌شتیبوو خه‌ونی خه‌لکی شار بیتته‌ دی؟ ئەو رۆژانه‌ هه‌مووی هه‌را و هوریا و شه‌ر و شوژ و بگه‌ره‌و به‌رده‌ بوو. ئەفسانه‌ گوتیوو: «شار خه‌ریکه‌ خوو به‌م شه‌ر و شوژه‌ ده‌گری. وهره‌ با ئیمه‌ لی‌ره‌ برۆین. برۆین بو...» ئەو گوتیوو: «چاره‌نووسی شوژ و چاره‌نووسی گه‌ل و...» چیتری گوتیوو؟ ئەفسانه‌ چ وه‌لامیکی دابوووه‌؟ چه‌ند رۆژ له‌مه‌به‌ر نووسیبوو: «کالی گوتی: من ئەم خه‌مه‌م پئی هه‌لناگیری. ده‌ره‌قه‌ت نایه‌م».

ده‌می‌که‌ بوو ده‌رکه‌یان ده‌کوتا. گوتم: «هه‌سته. هه‌سته برۆ ده‌رکه‌که‌ بکه‌ره‌وه».

تازه‌ ده‌بیست. بلایی کئی بی؟ بارام؟ بارام گوتیوو: «سه‌بنی وه‌ستایه‌ک ده‌هینم بانی ماله‌که‌ چاک بکاته‌وه». به‌لام ئەوه‌ قسه‌ی چه‌ند رۆژ له‌مه‌به‌ر بوو. وه‌ستای هینابوو. بانه‌که‌شی چاک کردبووه‌وه. که‌واته‌...

جه‌لالی بوو. گوتی: «کوپر باش، سه‌عاتیکه‌ ئەو ده‌رکه‌ کلۆله‌ ده‌کوتم. ئیتر خه‌ریک بوو ناؤمی‌ده‌بووم».

ئەو دیسان له بی‌ری چوووه‌وه. سئی رۆژ بوو ئیداره‌ی میراتی فه‌ره‌نگی له‌ مۆزه‌خانه‌ی شار پيشانگای بۆ گه‌نجینه‌که‌ی زیویه‌ کردبووه‌وه. گه‌نجینه‌یه‌ک که دوا سئی هه‌زار سال

دۆزرا بووه‌وه. له‌ژیر خاک ده‌رکیشرابوو. له‌ژیر پیتی ئەو خه‌لکه‌... سامانی نه‌ته‌وه‌یه‌ک... ئەو هه‌موو رۆژیک گوتیوو دیم و نه‌چوو بوو. ئەم به‌یانیه‌ جه‌لالی ته‌له‌فونی بۆ کردبوو. گوتیوو عه‌سر دیت به‌شوئیداو هاتبوو.

گوتی: «له‌وه‌ ناچی زۆر دلته‌ به‌میراتی فه‌ره‌نگی پيشوونیا ته‌ خوئی بی».

جه‌لالی به‌پیتکه‌نینه‌وه‌ گوتی. ئەو قسه‌که‌ی بارامی برای بی‌ری که‌وته‌وه.

- «ده‌ترسم میراتی پيشوونیا نیش وه‌ک میراتی بنه‌ماله‌که‌م...»

ترسه‌که‌ی له‌ خووه‌ نه‌بوو. پيشتر له‌ مۆزه‌خانه‌کانی ده‌ره‌وه‌ی ولات به‌شیکی زۆر له‌ شته‌ کۆن و عه‌نتیکه‌کانی زیویه‌ی دیوو. خه‌نجهر و تیرو که‌وان... گورز و گوپال... زین و کلاره‌خود و سوپه‌ر و مه‌تال...

جه‌لالی گوتی: «بیتگانه‌ هه‌موو چه‌ک و سیلاحه‌کانیان بردوو. مۆر و لۆحه‌ میتوویییه‌کانیش. ته‌نانه‌ت کاسه‌و که‌وچک و قاپ و قاچاغه‌کانیش... هه‌موویان له‌ناو خۆباندادا به‌ش کردوو. ئەوه‌ی ماوه‌...».

ئەوه‌ی ما بوو له‌ناو مه‌حفه‌زه‌ شیشه‌یییه‌کاندا بوو. له‌ هۆلی مۆزه‌خانه‌که‌ و... ئەو له‌و خشل و زێر و زیوانه‌ ورد بوو بووه‌وه‌ که دوا سئی هه‌زار سال هیشتا شوئین ئەنگوستی زێرینگه‌ره‌کانی له‌سه‌ر دیار بوو. ئاره‌قه‌ی ناوچاوانیشیان نه‌بیسریبووه‌وه. خاکیش وه‌ک هه‌میشه‌ ئەمانه‌تدار، میراته‌که‌ی پاراستبوو. به‌لام بی‌ره‌وه‌ریه‌کان، حه‌زه‌کان و حه‌سه‌ره‌ته‌کان... ته‌نانه‌ت ناوه‌کان و ناویشانه‌کان، کامیه‌ک له‌ پيشوونیا سئی هه‌زار سال له‌مه‌به‌ر ئەو تۆقه‌ زێره‌ گه‌وره‌ و پر ورده‌کارییه‌ی دروست کردبوو؟ بۆ گه‌ردنی کئی؟ کامه‌ نازدار و خوشه‌ویست؟ ئەو بازنه‌ تووله‌ مارییه‌ قۆلی کیتی رازاندبووه‌وه؟ ئەو گواره‌ گۆل نیلویه‌رییه‌ به‌گوتی کیدا شوژ بوو بووه‌وه؟

جه‌لالی پارچه‌ عاجیکی شکاوی بچووک، به‌قه‌ده‌ر به‌ره‌ ده‌ستی مندالیکی ساوای نیشان داو، گوتی: «پروانه‌ ئەم هه‌موو که‌ژاوه‌ و عاره‌بانه‌و شا و وه‌زیر و سووار و پیاده‌، له‌سه‌ر ئەم پارچه‌ عاجه‌ بچوکه‌ هه‌لکه‌ندراوه‌. هونه‌رمه‌ندیکی لای خوئیان نه‌خشیکی دیواری گه‌ره‌ی لی ساز کردوو. حه‌قه‌ن دیوته‌. ئیتر پیتوست ناکا قورتانیک به‌ده‌سته‌وه‌ بگرین و بلایی به‌م قورتانه‌ له‌ سئی هه‌زار سال له‌مه‌به‌ره‌وه‌ ئیمه‌ لی‌ره‌ ژباوین. خاوه‌نی له‌شکر و سوپا و شاو شازنی خوئیان بووین».

تۆقه‌که‌ ئیستاش له‌ پشت شیشه‌ی ئەستووری مه‌حفه‌زه‌که‌وه‌ بۆنی نامرادی لی‌ده‌هات.

تووله مارهكەش دەیفیشكاند و گولە نیلووپەربییەكانیش حەسرەتی چرپەییەکی عاشقانهیان سێهەزار سالّ لەو ژێر خاكە هەلگرتیوو.

ئەو گوتی: «میتزوی ئەم ولاتە، میتزوی عاشقە بەمراد نەگەبشتووەكانە».

جەلالی گوتی: «دوا دۆزینەوێ ئەم سامانەش هێشتا پروا بەمیتزوویمان ناکەن».

ترپەیی دلی هونەرمەندە زێرینگەرەكە، ئەو پیاوێ عاشقەكە سێ هەزار سالّ لەمەبەر ژیاو بوو دەبیسترا. ئەو دەبیست و رەنگەكچێکی چارشێو بەسەربیشكە لە دەرکەیی مۆزەخانەكە دەهاتە ژوور. لەیلا؟

گوتم: «لەیلا بۆ بیینی تووتوو. پروانە چەندە خۆشحالهكە دەتبینی».

ئەو سەری هەلبێری و لەیلای دی. دەتگوت لە رینگەییەکی دوورەو هاتوو. هەنگاوەکانی ماندوو بوون. ماندوو بەلام قورس و قایم. ئەو خۆشحال نەبوو؛ حەپەسا. سەیری هاتی. نەيگوت بەچیدا دیارە بۆ بیینی من هاتیی؟ نەيگوت چۆنی زانیووە من لیڕە؟ هیچی نەگوت.

لەیلا بەرەوپێری هات، گورج و بەپەلە. چاوەکانی دەرپیسكانەو. زەرەخەنەكەیی سەر لیویشی بەشێك لە روومەتی بوو. بەشێك لە روومەتە سپی و سوورەكەیی و، بەدەگمەن نەدەبیندرا. كە تەواو لییان نزیك بوو، گوتی: «رێكەوتییكی سەیرە، پێمانبوو ئێوێش لیڕە بن».

نزیك و سەمیمانە گوتی. وەك ناسیاویتیكي كۆن. ئەویش بەخێر هاتنی لی کرد. رووی لە جەلالی کرد و گوتی: «حەز دەكەم یەكتر بناسن. لەیلاخانمی تلووعی...».

یەكتریان دەناسی. رەنگەكە لە دەمیکەو. جەلالیش خۆشحال بوو. گوتی: «سێ رۆژە ئەم پێشانگایەمان کردوووە، و، لەیلا هەر سێ رۆژەكە هاتوو».

بە زەرەخەنەییەکی ئەمەكدارانەو گوتی و سوپاسی لی کرد. سوپاس بۆ ئەوێ كە هەموو رۆژێك هاتبوو، سەیری سامان و میراتی پێشووینیانی خۆی کردبوو. لەیلا چارشێوێكەیی گورج کردوو، و، چاوی بەهۆلەكەدا گێرا. هۆلەكە چۆل بوو. خەرمانیک رووناکي رەنگنامە لە هەزاران چاوی بچووكی عورووسیه گەورەكەو دەهاتە ژوور. مۆسیقایەکی نەرم و كز بلاو دەبوو. دەنگی پێیانو... دەتگوت باریكە ئاوتیکە لە شیوێكەو دەگوزەری و گۆرانی دەخوینن. گۆرانی بۆ هۆلیتیكي چۆل. لەیلا نیگای بۆ مەحفەزە شیشەییەكان گۆتیاو. گوتی:

«بەدلیایییەو تا ئەم پێشانگایە بیی، هەموو رۆژێك دیم. من هەرگیز ئەوئەندە شتی جوانم نەدیو. شتی جوانی سێ هەزار سالّ...».

لە دەوامی قسەكەیی جەلالیدا گوتی و ئەوسا رووی لە ئەو کرد.

- «من پێشتر پێم وا نەبوو دەهتانی خەلكی سێ هەزار سالّ لەمەبەر ئەوئەندە جوان بی».

ئەویش زەرەخەنەیی کرد. گوتی: «مروفت لە سەرەتای پەیدا بوونیەو حەزی لە دەهتانی شتی جوان کردوو».

لەیلا گوتی: «بۆچی؟»

بە شەرمەو گوتی. گوتی: «ببورو ئەم پرسیارە كەمیتك گیلانەییە، بەلام بەراست بۆچی؟»

ئەو دەستبەجێ وەلامی نەداو. كورتەبەك رامای، ئەوسا گوتی: «رەنگە بۆ ئەوێ دنیای دەورووبەری خۆی پێ برازینیتەو. رازاندنەو هەمیشە بەشێك لە تەقەلای مروفت بوو. رازاندنەوێ خۆی و دنیای دەورووبەری».

خزمەتکاری مۆزەخانەكە لییان نزیك بوو. کاری بەجەلالی بوو. شتیکی بەگوتیدا چرپاند. ئەوانیش بیستیان «چا نامادەییە. بۆتان پێنم بۆ ئێرە یان...»

جەلالی گوتی: «نا، دەروینە سەر».

لەیلا گوتی: «وەك ئیستا».

ژن و پیاوتیک لە دەرکەیی هۆلەكەو هاتنە ژوور. ژن و پیاوتیک گەنج. بەناو مەحفەزە شیشەییەكاندا گەران و نزیك لە ئەوان لای تۆقە زێرەكە و بازنە و گوارەكان راوستان. ژنەكە سەرەتا بەحەز و پاشان بەحەسرەتەو لە خشلەكان ورد بوو. جوانی خشلەكان لە چاویا بریسكانەو. لە چاوی پیاوێكەشدا. پیاوێكە بەشەرمەو لە ژنەكەیی روانی. خۆزگە دەیزانی ئەو ژن و پیاوێ لەو كاتەدا بیڕ لە چی دەكەنەو...

گوتم: «ژنەكە نازانم. بەلام پیاوێكە بیڕ لەو دەكاتەو كە بۆ نەیتوانیوێ ژنەكەیی بەختەو بەركا».

ناسری بۆ نەیتوانیوێ ئەفسانە بەختەو بەركات؟ ئەفسانە گوتیووی: «مالەو زۆریان هیناو، دەلێن دەبی شوو بە ناسری بكەم. ئەو پیاوێ كە سوار پڕۆیەكی...» گوتیووی:

«دهلین له رۆژی وهک ئیمپۆدا تهنها ناسری دهتوانی بهخته وهرت بکا. ئەو کۆری سیاسەت و گەل و نیشتمان و شتی وا نییه...» به پیتکه نینه وه گوتبووی؛ به خه مه وه. «دهلین ئەو پیاویکی سامانداره و قه راره له تۆقی سه رمه وه تا به ری پیم له زیر بگری». به پیتکه نینه وه گوتبووی. به پیتکه نینه وه؟ ره نگه به حه سره ته وه...

جه لالی گوتی: «برۆینه سه ر چایه که مان به خۆینه وه».

که به ره و پلیکانه کان ده چوون خه لک تاک و ته را ده هاتنه ژوور. کۆریکی ته نه های ره شتاله ش ده هاته ژوور. سه رنجی ئەوی راکیشا. کۆره خۆی له نیگای شارده وه. ئەو کۆره ره شتاله ی پيشتر له کۆی دیبوو؟ به پلیکانه کانداه لگه ران. بۆ ژووری مو دیری مۆزه خانه که. جه لالی له پشت میزه که ی دانیشت. ئەو له مبه ر میزه که وه له په یکه ری بچوکی ژنیک به سه ر چوارپایه یه که وه راما. چوارپایه که له قورنه ی لای خوارووی ژووره که بوو. ژنه سه ری قورینه ی خستبووه نیو کاسه ی قورینه ی هه ردوو به ره ده ستیه وه، چاوه قورینه کانی له زه ی بریبوو. له یلاش به رامبه ر به ئەو دانیشت و له په یکه ره که ورد بووه وه. چه نده له یه کتر دوور بوون له یلا و ئەو ژنه قورینه که سه ری خستبووه ناو کاسه ی به ره ده سته کانیه وه؟ ئەو له خۆی پرسی و، چه ند جار نیوانی ئەو دوانه ی به نیگا پتوا. له گله وه بۆ گوشت و خوین. له گوشت و خوینه وه بۆ گل. له ئەفسانه وه بۆ له یلا. له له یلاوه بۆ ئەفسانه. چه نده له یه کتر دوور بوون له یلا و ئەفسانه؟ ئەو رۆژه که بۆ دوا جار ئەفسانه ی دیبوو. ره نگه دوا رۆشتنی ئەو، ئەفسانه سه ری خستبیته کاسه ی به ره ده سته کانیه وه و، چاوی له زه ی بریبی.

خزمه تکاره که چای بۆ هینا بوون. جه لالی گوتی: «وا دیاره ئەو په یکه ره سه رنجی راکیشاوی».

به دم خوار دنه وه ی چایه که وه گوتی: «په یکه ریکی جوانه. کاری هونه رمه ندیکی...»

جوان؟ که واته ئەو په یکه ره ش بۆ رازاندنه وه ی شوینیک ساز کرابوو. رازاندنه وه ی دنیای ده ور به ری هونه رمه نده په یکه رسازه که. کاتیک دنیا به به ره می حه سره ت و مه راقی مرۆقه کان براژیته وه...

جه لالی گوتی: «پیشتریش گوتومه ئەم شاره پره له هونه رمه ندی گه نج و خاوه ن به هره».

ئەوسا باسی له یلای کرد. باسی شیعه رکانی له یلا. ئەو کچه ده میک بوو چاوه روانی ئەم

ساته بوو. وه خۆی هاته وه. له جه لالی روانی و، لیوه کانی وه له رزین که وتن. ئەو له نان و ساتدا بیری کرده وه، نه کا ئەم کچه بۆ بیستنی قسه ی ئەو ده رباره ی ده فته ری شیعه رکانی هاتیبی؟ سه ی رۆژی به رده وام هاتبوو. به و هیوايه که ئەو لیتره بی و... حه تمه ن زۆر خه می خواردوو که ئەوی لیتره نه دیوه. ئەو به خۆیدا شکایه وه. ده بوو زووتر له ئیستا، لانی کهم کاتیک له یلا به په له خۆی به هۆلی مۆزه خانه که دا کردبوو، باسی شیعه رکانی بکرايه. بۆ گوتی نه دا بوویه؟ بۆ په ی به چاوه روانییه که ی نه بردبوو؟ چاوه روانییه ک که له چاوه کانیدا بوو. له نیگای پر له پرسیا ریدا. گوتی: «حه فته یه که له گه ل شیعه رکانی...»

نه یگوت له یلا. گوتی: «حه فته یه که له شیعه رکانی خانمی تلوو عبیدا ده ژیم»

خانمی تلوو عی؟ ناو بردنیکی سارد بوو. گوتی: «لەم حه فته یه دا چه ند جار ده فته ری شیعه رکانیم خویندوو ته وه».

ئەوسا نیگای بۆ له یلا گوتیا یه وه. له یلا خۆش حال بوو. خۆش حال بۆ ئەوه ی که ئەو شیعه رکانی خویندبووه وه و چاوه روانی بیستنی باقی قسه کانی بوو. جه لالیش چاوه روان بوو. ئەو تیگه بی، بۆیه باسی شیعه رکانی کرد. سه ره تا باسی زمان و فۆرمی شیعه رکان و، پاشان ناویری له بابته و تیمی شیعه رکان دا یه وه. تووره و ده مارگرژ دیار بوو. ره نگه بۆ ئەوه که چه ند رۆژ ئەو کچه ی چاوه روان هیشته بووه وه؛ یان بۆ ئەوه که ده یزانی له یلا پیتی خۆشه زۆر شت ده رباره ی شیعه رکانی بیستنی. به تایه ت ده رباره ی بابته و تیمی شیعه رکان و، هه لۆیستی له به رامبه ر چه مکه کانداه. چه مکی وهک خۆشه ویستی و تاوان و... گوتی: «تیمی سه ره کی زۆریه ی شیعه رکان عه شق و خۆشه ویستییه...»

گوتی: «یه کهم شیعه رکان ده برینی سۆزیک کچانه و تا راده یه ک مندالانه یه به نیسه بت باوکی کۆچ کردوو یه وه. باوکیک که شاعیر دان به مردنیدا ناهینتی. باوکیک که له زه یین و ده روونی شاعیردا ده ژی و، شاعیر وهک به شیک له بوونی خۆی ده یگتیری».

ئەو ده سته قورس و گه رمه بۆ هه میشه له سه ر شانم ده بی و

سۆزی ئەو چاوه خه مبارانه له گه ل خۆم ده گتیرم.

له گه ل خۆم ده تبه م

بۆ هه موو شوینیک

ته نانه ت بۆ شوینیکیش که نابتی تۆی لی بی.

ئەو له کاتی گوتنی شیعه رکه دا سه یری له یلای ده کرد و ئەو دلۆیه فرمیسه کانه ی ده دی که

کاتی گوتنی ئەم شیعەرە لە چاویدا پەنگی خواردوووەتەو. ئیستا ئیتر ئەو دڵۆپە فرمیسکانه لە چاویدا نەبوو. ئەو خۆی لە ئاویتهی بیلبیلەکانیدا دەدی. گوتی: «لەم نمونە شیعەرانهدا شتیکی شاز و نوێ نییە. هەموو کەس باوکی خۆی خۆش دەوێ و هەموو کەس، تەنانەت ئەوانەى که شاعیریش نین بەو هەمان زمانیک باسی ئەو خۆشەویستە دەکەن. بەلام لەیلا...»

ئەو خۆشحال بوو که گوتی لەیلا. گوتی: «بەلام لەیلا وردە وردە ئەم قۆناغە تێدەپەرینێ و، هەلئویستی لە بەرامبەر چەمکە گشتییەکان و تیمی سەرەکی شیعەرەکانی دەگۆرێ. لەمەدوا ئیتر بەزمانی هەموو کەس و بەشیوەی هەموو کەس لە عەشق و خۆشەویستی نادوێ. لەمەدوا واز لەو رینگە گشتییە دینێ که هەموو خەڵک پیاویدا دەروێ و تێدەکوێ رینگەى خۆى لە رینگەى خەڵکى تر و، زمانى خۆى لە زمانى خەڵکى تر و تەنانەت بۆچوونی خۆی لە بۆچوونی خەڵکی تر جیا بکاتەو. ئەم هەولە بۆ کچە شاعیریک لە کۆمەڵگەیهکی سوننەتی وەک کۆمەڵگەى ئیমেدا که هەموو شتیکی، تەنانەت خۆشەویستیش پیناسە و مانای داسەپاو و وەرگیراو، گشتی و نەگۆری هەیه، هەولێکی ئازایانەیه. لەمەدوا ماملەى شاعیر لەگەڵ هەموو شتیکیدا و لەگەڵ تیمی سەرەکی شیعەرەکانیدا ماملەیهکی تاییەت و شەخسیتەرە که بەپیتی ساتەکان و دۆخە دەروونییه جیاوازهکان، لە گۆراندايه. بۆ نمونە لە شیعەرێکیدا دەلی:

بۆ هەمیشە خۆشم دەویتی

تۆ شایستەى ئەوێ ئەم خەلاتە پیرۆزەت پێشکەش کەم.

بەلام لە شیعەرێکی تردا

داویکت بۆ دەنیمەووە لە خۆشەویستی و

نەفرەتی هەموو خاوانت بەسەردا دەبارتیم.

ئەو شیعەرەکانی وەک خۆیان لە بیر نەمابوو. بەهیوا بوو لەیلا یارمەتی بدا، بەلام لەیلا سەری داخستبوو، هیچی نەدەگوت. ئەو گوتی: «ئیتەر ناکرێ بەراشکاوی بلێین شاعیر ئەم شیعەرانهی تەنها بۆ باوکی گوتوو. گریمان بۆ باوکیشی گوتبێ، ئەم باوکه هەمان باوکی شیعەرەکانی پیتشوو نییە. پیاویکی نمونەیی پیرۆز لە زەین و دەروونی شاعیردا. بەلکو خۆشەویستیکە که لە دەروەى زەین و دەروونی شاعیریش بوونی هەیه...»

ئەوسا گوتی: «ئەگەر لەم روانگەوێ درێژە بەخوێندنەوێ شیعەرەکان بەدین، بۆمان

دەردەکەوێ شاعیر وردە وردە ئەو پیاوێ نمونەیییە پیرۆزە، ئەو خۆشەویستە، لە زەین و دەروونی خۆی دەهینیتە دەرو لە بەرامبەر خۆی دايدەنى.

بەرای من دوو تاییەتمەندی سەرەکی ئەم پڕۆسەیه بریتین لە یەكەم، شاعیر بەدایران لەو پیاوێ زەینییە لە خۆی نزیک دەبیتەو؛ لە ناسینی خۆی؛ لە سەرەخۆیی خۆی وەک مەرۆش و ئافەرەت نزیک دەبیتەو. دووهەم، لەگەڵ ئەو پیاوێ خۆشەویستە دەکەوێتە و تووێژ و دیالۆگ. ئەمە سەرەتای ئازادی شاعیرە. شاعیر بۆ ئەوێ بتوانی بژی و بنووسێ و تەجرەبەى شیعەری تاییەت بەخۆی بیی، پیتووستی بەم ئازادی و سەرەخۆیییه هەیه. تەنانەت ئەگەر لەم ئازادی و سەرەخۆیییهدا، لەم رووبەر و بوونەو لەگەڵ بەرامبەرەکهیدا، جوړیک دەمارگرژی و هەلچوونیش بیی. بەرای من ئەمە تا رادەیهک سروشتییە. هەلچوونێکی ئافەرەتانه لە سەرەتای ئازادی و سەرەخۆیییدا. بۆ نمونە:

مار نەبوو که فریوی دایت

سێوێ لاسوورە و ئیشتیای گەنم و

داری تێگەیشتن هەمووی بەهانه بوون.

مار نەبوو که فریوی دایت

من بووم

من بووم و یستم تۆ دابەزیت

من بووم و یستم تاوان بکەیت

تاوان بکەیت و تۆیه بکەیت

تاوان، تۆیه

تاوان، تۆیه

حەوا تۆیه لە تاوانەکهى خۆى ناکات».

ئیستا ئیتر دلیا بوو ئەم شیعەرە زۆر لەوێ جوانتر بوو که ئەو گوتبوویەو. هیشتا لە ییلاى دەروانى. هیشتا بەهیوا بوو لەیلا یارمەتی بدا و هەلەکانی بۆ راست بکاتەو. هیشتا لەیلا سەری داخستبوو، هیچی نەدەگوت. ئەو هەستی بەشەرمێکی غەرب لە روومەتیدا دەکرد. پیتشتریش هەستی پیکردبوو. لە مالى خۆی، ئەو پڕۆزە که دەفتەری شیعەرەکانی لێ وەرگرتبوو. لێوکانی لەیلا لەریبوونەو. ئیستاش لێوکانی دەلەربنەو. لە

کچیک دهچوو له بهر چاوی بیگانهدا رووتیان کردبیتتهوه. یان به ته ما بن رووتی بکه نه وه. ئەو تینه دهگهیی؛ یان تیده دهگهیی و پیتی وابوو یاده و هری ساته کانی رابوردووی، ئەو ساتانه که ئەم شیعرا نه یان تیدا نووسرابوو، یان ئەو رووداوانه که بووبونه هۆی نووسینی ئەم شیعرا نه، پالیان به ته و ژمی خوینی پشت پستته سپی و سووره که ی روومه تیه وه دهنه. ئەو درتیه ی به قسه کانی دا. زیاتر بۆ ئەوهی هه موو شتیکی دهباره ی شیعره کانی گوتی. یان پاکانه ی بۆ که مته رخه میسه که ی کردی. یان رهنکه خۆی چیتزی له گوتنه که ی دهبرد. له گوتنی خۆی. جه لالیش قسه کانی پیخۆش بوو. ئەو گوتی: «به داخه وه من شیعره کانم له بهر نیبه و له یلاش یارمه تیم نادا».

له یلا سه ری بهرز کرده وه. نان و سات شه رمه که ی په ویبه وه و زه رده خه نه بۆ لیتوه کانی گه راپه وه. ئەوسا نیگایان له یه کتر هه له نگوت. بۆ ساتیک و ئەو له و ساته کورته دا شتیکی سهیری دی. له نیگای له یلادا. دلای داخو ریا. گوتی:

قاموسه کان بدرینه و

وشه ساردو مردوو هکان دهم با بده

من جوانترین شیعی بوونت له دپریکدا دنوسمه وه.

رابوردوو بسره وه و

رۆژه تاریکه کان فه رامۆش که

هه میسه بیترین خه ونت له ساتیکدا دهینمه دی.

ئەو گوتی یان له یلا؟ جه لالی که تا ئیستا گوینگر بوو گوتی: «من پیشتر هیچ کام له م شیعرا نه نه بیستبوو. ئەوهی بیستبووم کۆمه لای شیعی جوانی به سۆز بوون که...».

نه یگوت که بۆ باوکی نووسیوو. گوتی: «ئه لبت ئەم شیعرا نه ش جوانن. به لام ئەم شیعره ی ناخر داخوایی کی ترسناکه. دراندنی قاموسه کان و سپینه وهی رابوردوو... ئەگه ر ئیمه به قسه ی شاعیره کا ئمان بکه ین چیمان بۆ ده میتیتته وه؟»

به پیکه نینه وه گوتی. رهنکه له و کاته دا له بیری گه نجینه که ی زیویه و، میراتی پیشوونیانیدا بووبی که له نهومی خواروو، له هۆلی مۆزه خانه که، له ناو مه حفه زه شیشه ییبه کاندای بوون. رهنکه خۆش حال بووبی که له یلا ده سه لاتنی له نیوردنیانی نه بوو. گوتی: «مرۆف به بی زمان و به بی رابوردوو چی هه یه؟»

له یلا گوتی: «شیعیکی کورت و ساتیکی هه تا هه تای...»

ئەویش پیکه نی. دهرکه ی ژوو ره که کرابوو وه و، خزمه تکاره که هاتبو وه ژوو. که سیک له دهر وه جه لالی خواستبوو. گوتی: «ئه وه هاتم و...» رۆشته دهر ماوه یه ک له وه دوا خزمه تکاره که دیسان به که شه فه به ک و دوو پیاله چاوه هاته ژوو. ئەو گوتی: «جه لالی چی لیهات؟»

خزمه تکاره که گوتی: «نیو سه عات ده بی رۆشتوو ته دهر. براده ریکی هاتبو به شویتیدا و ناچار بوو له گه لی پروا».

ئەوسا به سه رسورمانه وه گوتی: «مه گه ر خواحافیزی نه کرد؟»

- خواحافیزی کرد؟

له یلا گوتی: «ببوره! وادیاره زۆر ماتلم کردوو».

ئەو تینه گه یی. نایا مه به سستی له یلا ئەوه بوو که جه لالی خواحافیزی کردوو، یان نا؟ له یلا سهیری سه عاته که ی دهستی کرد. دهرنگ بوو. هه ستا و چارشیتوه که ی گورج کرده وه. ئەویش هه ستا. ئەوسا له ژوو ره که هاتنه دهر و به پلیکانه کاندای داگه ران. هۆلی مۆزه خانه که قه ره با لڅ بوو. ژن و پیاو هه هیشتا له سه یرکردنی تۆقی زیر و باز نه ی تووله ماری و گواره گۆله نیلوو په رکان نه بوو بوونه وه. ئەوان به بی هیچ نیگا و سه رنجیک له هۆله که رۆشته دهر.

و په نجه ره كان شينن. گولډانه كانی نه مدیو و نه دیوی په نجه ره كان و گوی بالکون و هیوانه كان ته نه که پووتی گوره و بچووکي سهره لبراون. پر له شه مدانی و پرحانه و... بهرامه ی نانی تازه ی نانه واخانه ی سهر سووچی چوار پتیانه که به هم مو گه ره کدا بلاو بووه ته وه.

نه و له چه قی چوار پتیانه که راوه ستا. گوتی: «ئیستا ده بی به کامه کولاندا برۆین؟» دوو دل بوو. ئاوری دایه وه، به لکو من پیی بلیم. به لام من به دوا یه وه نه بووم. من به شوین فهره دادا خوم به یه کیک له و کولانه ته نگه به رانه دا کردبوو. پیی هه لگرت، به لکو پییمان بگاته وه.

- نه م کولانه ته نگه به رانه زور له یه کتر ده چن. وریا بن ریگه مان لی تیکنه چی.
- کامه ریگه؟

خوی گوتی و خوی پرسی. به لام وه لامی خوی پی نه درایه وه». فهره داد زیندوو بوو بووه وه. گه نج بوو بووه وه و، وه ک سالانیک له مه بهر دهستی ناخنیووه ناو گیرفانی پالتو کونه که ی و، گورج و به په له، به پیچاو پلووچی کولانه که دا تیده په ری. کزه ی سهرما روومت و بناگویی ده گه ست. نه و به من گه یشته وه. گوتی: «پیوا له م کولانه دا ون ده بی. ده یه وی تا کوئی به شوین خویدا رمان کی شی؟»
گوتم: «زورمان نه ماوه بیگه ینی. له کوتایی نه م کولانه داخواه دایه. ده رکه یه کی چیوی کون...»

گوتم: «نه لبت نه گه ر دوا نه م هم مو ساله هیشتا به سهر پیوه مایی». کامه ده رکه؟ ده رکه ی کامه مال؟ ده رفه تی پرسیار نه بوو. ژنیکی نیوان سال له ده رکه ی به کیک له ماله کانه وه هاته ده ر. فهره دادی دی و راوه ستا. ژنه بزیه کی سوپاسگوزارانه، وه ک په روانه یه کی جوان و سووکه له ی به سهر لیوه وه بوو. شتیکی له فهره داد پرسی. فهره داد به شهرم و شکو به کی پیوا نه وه وه لامی دایه وه. به ولاره تر پیره پیوا یکی ره قه له له سهر خواجه نشینی بهر ده روازه ی مالیکی تر دانیشتبوو. له پشتین بهر ده ژور به سهر ته نه که پووتیکی پر له تاگردا نه وی بووه وه. له بهری هه لته ستا. پیده چوو نه ییدی بی.
- گه یشتین.

له کوتایی کولانه که، له بهر ده رکه ی چیوی مالیکی راده وه ستیت فهره داد. ده رکه پیوه دراره به لام دانه خراوه. ده زانیت فهره داد. بهر له وه دهستی بو بیات به حاسته م، وها که تاوانیک

ده

نیمرو نه و رژه یه که گوتیوهی دهستی فهره داد ده گری و له مال ده بیاته ده ر. بۆ کوئی؟ بۆ ناوشار. بۆ کولان و شه قامه کان و... نه و دنیا یه که فهره اموشی کردبوو. فهره داد له که یه وه له و ژوره تاریک و دووکه لای یه، که بۆ کون و بونی زلی سووتاوی لیده هات نه چوو بووه ده ر؟ من گوتیوم: «له سالانیک له مه و به ره وه».

گوتم: «بردنه ده ره وهی فهره داد، گه راندنی تهرمیکه به ناوشاردا. نابج به هیوا بی هیچی وه بیتره وه، یان هیچ وه بیتره وه».

گوتی: «نه ی بۆ ده ته وی چیروکه که ی بنووسم؟»

به خه مه وه گوتی. نه وسا سهیری فهره دادی کرد. پیده چوو زانیبیتی ده یه نه ده ر. چاوه چاوی بوو.

گوتم: «چونی ده به ی؟ به تومبیل؟»

گوتی: «ده ترسم قه ره بالغی شه قامه کان و هات و چوو، هه راو هوریا ی خه لک و تومبیله کان ماندووی بکه ن. بیتوقین».

ده مزانی ده ییا بۆ کوئی. به ئیشاره ت تیی گه یاندم ناماده ی بکه م. تیدا مابووم چی بۆ له بهر بکه م. ژوره که م پشکنی. سه ری سندووق و مجریه کونه کانم هه لدا یه وه و، پالتو کونه که ییم دوزیبه وه و، بوم له بهر کرد. ملپیچ و کلاوه کونه که شی.

نه و هیشتا سهیری ده کرد. بزیه کی تال نیشتبوو سه ر لیوی. گوتی: «کاتی خه لک به م شیوه و به م جلویه رگه وه بیبیین...»

نه یگوت کاتیک خه لک به م شیوه و، به م جلویه رگه وه بیبیین چیان بیر ده که ویتته وه؟ فهره داد ئیستا ناماده بوو. نه وی پیش خوی خست و له ژوره که رۆشتنه ده ر. منیش ناچار شو نیان که وتم. ده ره وه سارد بوو. کزه بابیه که هه لیکر دبوو. په له هه وره خوله میشیبه کان له باوه شی ناسماندا تیک چرژا بوون. خومان به کولانیکدا کرد. نووسی:

کولانه کان باربک و ته نگه بهرن. ماله کان بچووک و گوپسپانه داته پیو. دیواره کان کاگل

له خه لوه تي كۆلانه كه وه شيريت، ئاور ده داته وه. به سيله ي چاو له په نجه رهي ماله كه ي ئه و بهر ده روانيت. په نجه رهي كه بچووك و شين. له پشت شيشه ي په نجه رهي كه وه گولدانتيكي سواله ت ده بينيت. گولدانتيك و گوله هه نارتيك. وردتر ده بيته وه. هه نارتيكي سووري بچووك، گه وره تر له به لالووكيكي به شيشه ي په نجه رهي كه وه نه نو ساوه.

- نه كا وه ربييت؟

دلي داده خوربيت فهرهاد. ده ست بو ته قولبايي ده ركه كه ده بات و يهك دوو، سي جار نرم ده يكو تيت. ئه و نده نرم كه تنه ا كه سيك له پشت په نجه رهي بچووكي ماله كه ي ئه و بهر بيبيستيت.

گوتم: «ئيسستا ده ست يكي سپي و ناسك له و ديو په نجه رهي بچووكه كه وه پرده لاده دا و په رداختيكاو ده كاته بنكي گوله هه ناره كه. ئه وسا فهرهاد خو ش حال و دلنيا ده ركه چيويه كه ده كاته وه و، ده روا ته ژور».

ئهو پتي خوش بوو. گوتي: «ويتنه يه كي جوان و عاشقانه يه».

نووسي:

ديسان سه يري په نجه رهي ماله كه ي ئه و بهر ده كاته وه. هيچ ده ست يكي سپي و ناسك په رده ي دادراوه ي په نجه ركه لانادات و په رداختيكاو ناكاته بن گوله هه ناره كه. ده ترسي ت فهرهاد. ده ركه ده كو تيته وه. ته قه ي ئه مجاره ي به رزتره. چاو قائمتر له په نجه رهي و پاشان له ده ركه ي ته نه كه ي ماله كه ي ئه و بهر ده روانيت. هيچ نابزويت.

- نه كا له مال نه بي؟

رهنگيكاو ده با و دينيت فهرهاد. به رزتر له جاري پيشوو ده ركه ده كو تيت. پيره مي رده ره قه له كه سه ر له ته نه كه پووته ناگره كه ي هه لده پر يت و قيت ده بيته وه. كو تريك له سه ر باني ماله كه ي ئه و بهر هه لده فر يت و دهنيشي ته وه. له و ديو ده ركه چيويه كه وه كه سيك هه را ده كات: «كييه؟ ده ركه ئاوه لايه».

دهنگي پيريتني خاوه ن ماله. ده خه جليت فهرهاد. نائومي د پال به تاي كراوه ي ده ركه كه وه ده نيت. خوي به دالانتيكي تاريخدا ده كات. پليكانه ي نهومي ژوو روو له سه ر ئه و توني له تاريخه يه. بهر له وه پيسايدا هه لگه ر يت، هه راي پيريتن له و ديو دالانه كه وه له و بهر چه ساريكي بچووكه وه رايده وه ستيتيت. سه ري له په نجه رهي ژوو رهي خويه وه ده ركيشاوه، پيريتن. دم ليك نانيت:

- كييه؟ كي بوو؟

- منم. فهرهاد.

هه ست به كزي و خه موكي دهنگي فهرهاد ده كات پيريتن. وهك هه ميشه ميه ره بان ده ليت: «كويم، خو تو ده زاني من ده ركه داناخه م. له بهر ئيشي بي و پشتم...»

باقي قسه كاني نابيستيت فهرهاد. به پليكانه كاندا هه لده گه ر يت. به په له يه. له سه ره وه ده ركه ي هه ردوو ژوو رهي ئاوه لايه. خوي به ژوو ري سه ر كۆلانه كه دا ده كات. ده روا ته بهر په نجه ركه و له ويوه له ماله كه ي ئه و بهر كۆلان ده روانيت. ماتيكي بچووكي يهك نه وم. كو تر خانتيكي گه وره له سه ر باني ماله كه يه. قه فه سيكي تو ري. كو تره كان، جگه له دوو، سييهك به سه ر بانه كه دا بلاو بوونه ته وه. كو تر ستانه بانه كه. كو تري سپي، شين، خالوو به لك، پوينه دار و بي پوينه. تاكه تاكه ده گميتن. له ده وري يه كتر ده گه ر يتن. له خوار بانه كه وه په نجه رهي بچووكي سه ر كۆلانه كه دياره. گوله هه ناره كه ش هيشتا ئاوي بن نه كراوه. نيگاي وه يلاني بو چه ساري ماله كه ده گو تيزي ته وه فهرهاد. چه ساريكي بچووك و ده ركه يه كي ته نه كه. ئه و يش چه ند كو تري لييه. كو تريكي بال نه خشين له سه ر ليواري چه وزتيكي بچووك سه ري هه لپريوه. ده ندووكي بو تنوكي ئاوي شيره كه كر دو وه ته وه.

نا، كه س له مال نييه. دلته نگ و نيگه ران ده روا ته ژوو رهي تر فهرهاد. ژوو ري روو له مال و چه ساري پيريتن. كلوله پيريتن! هيشتا نه يزانيوه فهرهاد رو شتو وه ته سه ر. ليتكا ليتكا قسه ي بو ده كات. رهنگه له تاو ئيشي بي و پشتي... چاو به ژوو رهي كه يدا ده گي ر يت فهرهاد. سه تلتيكي خالي سه رنجي ده نيتته وه. تاوي ده داتي. به بيانووي ئاوه هينانه وه هه مديس به پليكانه كاندا داده گه ر يت. بو دالانه تاريخه كه و له ويوه بو چه سار.

چه ساري مالي پيريتن وهك خوي مابوو. هه روا شپزه و هه لته په رديراو. دارميوي بن ديواره كه ش... پيريتن هه ميشه له و ميوه به گله بي بوو. گو تيووي: «زبه ميوه. حاشا له بو ليك به رسيله ش». په يژه كه ش هه روا هه لپه سي ردا بوو. پله يه كي ناوه راستي شكابوو. پيريتن گو تيووي: «چليك دارو دوو ده نك بزماري ده وي، به لام...»

ئهو چوو له لاي په يژه هه لپه سي رداو كه راوه ستا. هه ردوو ده ست ي خسته سه ر پله يه ك و سه ري به رزكر ده وه. ده تگوت له چالتيكدا يه كه تنه ا پله كاني ئه و په يژه ده يگه يه ننه وه سه ر زه وي.

سه تله كه ي ده خاته بهر شيري ئاوه كه ي چه سار. ده مي ليتكاوه پيريتن. تاي كراوه ي

په نجه ره که ی پتوه ددهات. به بیستنی شوره ی ناوه که رتوان ده بیتته وه. چاوه گپرت.

- لیره ی کورم؟

سه تلکه به جیده هیلیت و به ره و پیری دهرات فهاد. بزه یه کی شه رمیونی له سه ره لپوه. لیبوردنی لپ ده خوازیت. بوئه وه که دهرکه ی کوتاوه و بوئه وه ی له بیری چووه ته وه پیریتزن دهرکه داناخات. ده لیت: «نازانم بوچی پیموایو ره نگه که سیکت له لایب که دهرکه م لپ بکاته وه».

ده زانیت بوچی پیریتزن. شتیک وه کو زهرده خه نه به چرچو لوچی روومه تیدا تیده په ریت. تیگه ییوه. له مرامی دلپ فهاد گه یشتووه. ده لیت: «کیم هیه له لام بی کورم؟ جاروبار نه وه زه عیفه ی دراوسیمان لایه کم لیده کاته وه، نه ویش نیمرو...»

- نه کا نه خویش بی؟

له و قسه ی خو ی داده چله کیت فهاد. بزه ی دیتی پیریتزن. ده لیت: «به ره له نیوه رو به سه ره پتوه هاته لام، له نه خویش نه ده چوو. ته نانهت زوریش به ده ماخ بو».

- نه کا بو شوتیک چووبی؟

- قهرار بو عه سه ره دوا بیت و حه ساره که م بو هله ر دپوئی. به به ختی چاک بی. قهرار بو نه گهر توش له مال نه بی ده ستیک به ژووره که تدا بیتی.

ده زانی چی ده لیت پیریتزن. هه میسه زانیویه ده بی چی بلیت. بوئه وه ی دلپ فهاد، نه و کوره گه نجه که پتی ده لیت دایه و جاروباریش دایه گیان، رابگریت. میهره بانه پیریتزن. هه میسه میهره بان بووه. پشوی دلنیاپی ددها فهاد. ره نگ بو روخساری و بریسکه بو چاوه کانی ده گه ریتته وه.

تیسه به ره له فهاد له دالانه تاریکه که وه به پلیکانه کانداه لنگه راین. که گه یشتینه سه ره، گوتم: «لیره مالی فهاد بووه، سالانیتک له مه به ره».

مالی فهاد بووه. دوو ژورور له سه ره راره ویک کی بچووک.

گوتم: «نه ژووره کارگه یه تی».

له ژووری سه ره کولانه که بووین. هه ره چوار دیواره که ی به تابلو داپوشرابوو. سیپایه ی ناوه راستی ژووره که ش تابلویه کی نیوه ته وای له سه ره بووه. کوگایه ک ره نگ و فلچه له خوار سیپایه که هله ر ژا بووه. نه و له نیوان هیلپ توند و روخساری گرژ و مؤن و رهنگی ساردی تابلو کانداه سه رمای بووه. موچرکه ی به له شدا ده هات. جگه ره یه کی داگیرساند و

له سه ره کورسی بهر سیپایه که دانیشنت. دوو که لی خهستی جگه ره که ی به ژووره که دا بلاو بووه وه.

گوتم: «زوری نه م تابلویانه ی به ره له هاتنی بوئه م ماله کیتشاوه. لیره ش چند کاریک تازی کردووه که هیشتا هلی نه واسپوه».

نه و سه یری تابلوی نیوه ته وای سه ره سیپایه که ی کرد. پیاویتک له زه مینه ی ره ش و شینی... نه و سا هه ستا و روشته ژووره که ی تر. منیش شوتینی که وتم. گوتم: «لیره ش ژووری خه وتن و خواردن و جاروباریش میوانداری کردنه».

نه و قونچکی جگه ره که ی له په نجه ره وه بو حه ساری پیریتزن فری دا و چاوی به ژووره که دا خشانند. جگه له یه ک، دوو ره سمی کون و سه عاتیک کی دیواری که میله کانی که وتیوون، هیچی تر سه رنجی رانه کیتشا. گوتی: «نه وانه ره سمی کین؟»

من ماندوو بووم. روشتم له سه ره چریاکه ی فهاد راکشام. گوتم: «نه ویدان ره سمی باوکیه تی».

پیاویتکی به سه رو سیما له پشت شیشه ی توژ لیتیشستوی ره سمه که وه، له بن سیبه ری دره ختیکدا دانیشتیوو. گوتم: «نه وی تریشیان...»

وشه کان پچر پچر به لالیومه وه هله رین. پیلووه کانم نارام له سه ره یه کتر نیشتن...

فهاد هاتبووه سه ره. له به ره په نجه ره ی ژووره که ی تر چاوی له چولی کولان و ماله که ی نه و بهر بریبوو. نیستا یان ساتیک کی تر... دوا دلوی ئاوه به دم شیری حه ساری ماله که وه بهستی. دلوی پیشتربیش به ره له وه بگاته دهنوکی کوتره بال نه خشینه که له جمین که وت و به حه واه هله راسرا. بزوه ی نارامی هه وره چلکن و تیکچر ژاوه کانیش نه ما. ساته کان مانیان گرت و هه موو شتیک راره ستا...

خه لووزی قه له مه که ی نه و له گوشته چتوبیه که بیدا ون بوو بووه. قه له مه که ی دانا و جگه ره یه کی داگیرساند. په له ی بووه. که متر له سه عاتیک کی تر ده بووه له و ماله که سالانیتک له مه بهر مالی پیریتنیک کی نه خویش و ته نها بووه و فهاد ماوه یه ک له دوو ژوروریدا ژیاوه، پرواته دهر. ده بووه فهادیش له گه ل خو ی باته دهر. بیباته وه بو ماله که ی نیستای. بو ژووره تاریک و دوو که لایه یه که ی نیستای. ده بووه به کولانه ته نگه به ره و پیچا و پلوچه کانداه، له پال دیواره کاگله کانه وه، له ژیر په نجه ره شینه کانه وه... «هه ندیک له گه ره ک و کولانه کان له م هه موو ساله دا نه گوراون». روژانی سه ره تای گه رانه وه ی نه و ی گوتبووه. گوتبووی:

«هه‌ندیك شوپن پیناچی هه‌رگیز بگۆرین». به‌هه‌له‌ چووبوو. ئه‌و پۆژه زانیبوی به‌هه‌له‌ چووه‌ که بۆ یه‌که‌م جار دوا گه‌رانه‌وه‌ی، به‌کۆلانه‌کاندا گه‌رابوو. ماله‌کان، کاکلی دیواره‌کان، رهنگی شینی په‌نجه‌ره‌کان، شه‌مدانی و ریحانه‌ی ناو گولدانه‌ ته‌نه‌که‌کان و... بگره‌ خه‌لکه‌که‌ش گۆرابوون. که‌سیانی نه‌ناسیبوه‌وه‌. وه‌ک فه‌ره‌اد... فه‌ره‌ادی سالانیک له‌مه‌به‌ر نا، وه‌ک ته‌رمه‌که‌ی فه‌ره‌اد که‌ که‌سی نه‌ده‌ناسیبوه‌وه‌. هه‌موو که‌س و هه‌موو شتیکی فه‌رامۆش کردبوو. ئه‌و بی‌ری کرده‌وه‌: «نه‌کا منیش وه‌ک فه‌ره‌اد...»

له‌و بی‌ره‌ داچله‌کی؛ تۆقا. له‌ پشت می‌زه‌که‌ی هه‌ستا و سووریک به‌ناو ژووره‌که‌ و، به‌ناو هه‌موو ژووره‌کانی ماله‌که‌دا گه‌را. هه‌موو سووچ و قورنه‌یه‌کی ماله‌که‌ شتیکی وه‌بی‌ر ده‌هینایه‌وه‌. که‌سیک. شوپن یاده‌وه‌رییه‌کانی نه‌که‌وت. گه‌رایه‌وه‌ بۆ پشت می‌زه‌که‌ی. کاغه‌زه‌کان له‌سه‌ر یه‌که‌تر که‌له‌که‌ بووبوون. په‌ره‌ سپییه‌کان له‌ لایه‌ک و په‌ره‌ نووسراوه‌کان له‌ به‌ر ده‌ستیدا. چاوی به‌په‌ره‌ نووسراوه‌کاندا خشاندا. وشه‌کان وه‌ک مندالی سه‌رچل و لاسار له‌ ریزی ناریکۆبیکدا وه‌ستا بوون. رسته‌کان وه‌ک هیلتی دوا تابلۆکه‌ی فه‌ره‌اد خوارو خێچ بوون. نه‌یانه‌گه‌ یانه‌...

گوتم: «تۆ هه‌میشه‌ خه‌ت ناخۆش بووه‌. ته‌ره‌ شووله‌کانی مامۆستا و گوێ بادانه‌کانی باوکیش هه‌یچیان پینه‌کرا».

به‌پێکه‌ نینه‌وه‌ گوتم. ئه‌و سه‌ری به‌رز کرده‌وه‌ و سه‌یری کردم. چاوم هه‌لینا بوو. هه‌ستا بووم و له‌سه‌ر چرپاکه‌ی فه‌ره‌اد دانیشتبووم. گوتم: «سووکه‌ وه‌نه‌وزیکێ خۆش بوو. ماندوویی له‌ له‌شم ده‌رچوو».

گوتم: «دره‌نگه‌. زۆر دره‌نگه‌. ماوه‌یه‌کی زۆره‌ لێرم، به‌بێ ئه‌وه‌ی زانیبیتم فه‌ره‌اد له‌ چی ده‌گه‌رێ، یان چاوه‌روانی کییه‌».

چهند دڵۆپ باران نیشته‌سه‌ر په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌ و به‌هیلتی خوار و خێچدا شوێر بوونه‌وه‌.

گوتم: «ئه‌وه‌ بارانیش دایکرد».

- چاوه‌روانی فه‌ره‌ادیش کۆتایی هات.

ئه‌و به‌خۆشیییه‌وه‌ تاوی دا‌یه‌ قه‌له‌مه‌رکه‌ی. تا له‌ تاشینی قه‌له‌مه‌که‌ی بووه‌وه‌، هیلته‌ خوار و خێچه‌کانی سه‌ر شیشه‌ی په‌نجه‌ره‌که‌ش په‌ره‌یان سه‌ند. ئه‌و هه‌ستا و رۆشته‌ ژووره‌که‌ی تر.

هیشتا له‌ به‌ر په‌نجه‌ره‌که‌دا به‌ره‌اد. له‌ کۆلان و له‌ رێژنه‌ی زولالی خوره‌مه‌ بارانه‌که‌ راماره‌. کۆتره‌کانی سه‌ریانی ماله‌که‌ی ئه‌وه‌به‌ر، ته‌ر و تلبیس خزاونه‌ته‌ کۆترخان و به‌کۆرس ده‌گمیتن. ترساون کۆتره‌کان. خوره‌ی باران و ته‌پ و کوتی سه‌ر بانی کۆترخانه‌که‌یان ترساندوونی. پیاویک و دوو کوری می‌رمنداله‌ له‌و سه‌ری کۆلانه‌وه‌ ده‌رده‌که‌ون. به‌بیبینیان شاد ده‌بیت فه‌ره‌اد. بۆ ئه‌وه‌ی نه‌ببندریت هه‌نگاوێک له‌ په‌نجه‌ره‌که‌ ده‌کشیته‌وه‌. پیاوه‌که‌ گه‌نجه‌. ده‌ستی هه‌ردوو می‌رمنداله‌که‌ی گرتوه‌ و راکیش راکیش به‌کۆلانه‌که‌دا راپانده‌کیشیت. له‌ ده‌رکه‌ی ته‌نه‌که‌ی ماله‌که‌ی ئه‌وه‌به‌ریان نزیک ده‌خاته‌وه‌. دوا ئاوا بوونیان، له‌ په‌نجه‌ره‌که‌ نزیک ده‌بیته‌وه‌ فه‌ره‌اد. مل بۆ ئه‌و سه‌ری کۆلان درێژ ده‌کاته‌وه‌ هه‌مدیس. له‌و سه‌ری کۆلانه‌وه‌ کچیک له‌ به‌ر رێژنه‌که‌دا وردو به‌کاوه‌خۆ دیت. کچی ئاو و بارانه‌. هه‌نگاوی نهرم و سووک هه‌لده‌هینیت. ناوه‌ ناوه‌ش سه‌ر بۆ مالی فه‌ره‌اد و بۆ په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌ی هه‌لده‌بریت. پیناچیت ببینیت. تا دیت خه‌رامانتر دیت. کراسیکی ئاودامینی ته‌خت شینی له‌ به‌ردایه‌ که‌که‌. گوله‌ ورده‌ سووره‌کانی به‌ده‌م با و بارانه‌که‌وه‌ ده‌سه‌کینه‌وه‌. به‌سه‌ر یه‌که‌تردا ده‌خزین. ته‌نها گوله‌کانی سه‌ر سنگ و به‌رۆکی وه‌ک په‌پوله‌ی قیرسیچمه‌ به‌مه‌که‌کانیه‌وه‌ نووساون. به‌ده‌م له‌رینه‌وه‌ یانه‌وه‌ ده‌له‌رنه‌وه‌. دوگمه‌ی سوخمه‌که‌یان ترازاندوو مه‌مه‌که‌ قوته‌کانی. هه‌موو گیانی چاوه‌ فه‌ره‌اد. بێ بیانوو ده‌ست بۆ ده‌ستگه‌ری په‌نجه‌ره‌که‌ ده‌بات و تایه‌کی ده‌کاته‌وه‌. به‌رامه‌ی باران و بۆگلی ناو کۆلان و سه‌ریانه‌کان خۆی به‌ژووره‌که‌دا ده‌کات. به‌حه‌زه‌وه‌ هه‌لی ده‌مژیت فه‌ره‌اد. کچه‌ نایبیت، هه‌ستی پیده‌کات. دیسان سه‌ر هه‌لده‌بریته‌وه‌. باران له‌ سه‌رو قژیوه‌ به‌ته‌ویڵ و هه‌نیه‌یدا و له‌ملاولای چاوه‌ گه‌شه‌کانیه‌وه‌ به‌گۆنا و ده‌م و لێویدا داده‌چۆریت. شیله‌ی بزه‌ و زه‌رده‌خه‌نده‌ی پێیه‌ باران. به‌لامل و به‌رۆکیدا ده‌بیاته‌ خوار.

فه‌ره‌اد به‌ترس و به‌حاسته‌م سه‌ری سه‌لامی بۆ داده‌نه‌وتیت. کچه‌ ده‌بیت و له‌ خۆشیدا ده‌خیته‌وه‌. ده‌ست هه‌لده‌بریت و بێ په‌روا تر لێی راده‌ته‌کینیت. هه‌ودا‌کانی باران به‌ده‌م په‌نجه‌کانیه‌وه‌ ده‌تالۆزین. خونچه‌ی لێوی بۆ سه‌لامیکی بێ ده‌نگ ده‌پشکۆیت. ئه‌وسا له‌ژێر رێژنه‌ی باران و له‌ به‌ر نیگای جووتیک چاوی تینوودا، له‌ ده‌رکه‌ی ته‌نه‌که‌ی سه‌ری ماله‌که‌ ئاوا ده‌بیت. له‌ ده‌رکه‌ی ماله‌که‌ش.

به‌ر په‌نجه‌ره‌که‌ چۆل ده‌کات فه‌ره‌اد. سه‌راسیمه‌ و هه‌لوه‌دا له‌ ژووره‌که‌ش ده‌رواته‌ ده‌ر. بۆ کوێ؟ ئان و سات ده‌گه‌ریته‌وه‌. حه‌جمینی نییه‌. ئارامی لێ پراوه‌...

گوتی: «فهرهاد بۆ وا دهکا؟ بۆ وهک شیت به دهوری خۆیدا هه لده سوورپ؟»
گوتم: «عاشقه».

- عاشق؟

بۆ بهر په نجه ره که ده گه رپته وه هه مدیس. له په نجه ره ی مائی کچه ده پروانیت. له پشت په نجه ره که، هه ناریکی بچووک، گه وره تر له به لالوو کیتک، له ناو لقو پۆبی ناسکی گوله هه نار که به چاوه شیشه که وه نو ساوه. شیرینی ماچی پشت شیشه وه بیر ده هینیتته وه. ده بیینیت فهرهاد. له و دیو روونی و زولالی رپژنه که وه ده بیینیت و ئوخه ی دیتی. عاشقان له خوی خویان نانین. ره مز و نیشانه ی نابج له بیر بکری. کاری ئه وه دهسته سپی و ناسکه یه. حقه ن په رداختیک ئا ویشی کردو وه ته بن گوله هه نار که.

کردبووی. ئه وه نه یدیوو. گوتی: «نهکا ئه و کچه کالی بجی!»

کالی کچیک در او سیان بوو. کچوله یه کی مندالکار. ره سمیک له قاپی شینی په نجه ره یه کدا. ئه وه ده مه فهرهاد تازه پیده گه یی. تازه خه تی سمیلی دابوو. دهنگی بۆر بوو بوو. دوو ده نک چواله له ژیر پیستی سه ر سنگیه وه هه لتوقیبوون. شه وان... هه موو شه ویک دوا ئه وه ی گه ره ک ده نووست، دوو له چاوی دایکی و باوکی، بج چریه ده رپژشته سه ر بان و، تا روون بوونه وه ی به یانی له په نجه ره ی مائی کالی ورد ده بووه وه. له تاریکی پشت شیشه کانی و...

گوتی: «چیرۆکی یه که م چه زی میرمندالی... پاشان چی بوو؟»

گوتم: «وهک هه موو چیرۆکی تری له م بابه ته، دوا ماوه یه ک باوکی کچه ماله که ی فرۆشت و له و گه ره که، ته نانه ت له م شاره ش رۆبی. ژن و منداله که شی له گه ل خوی برد. فهرهاد کاتیک به وه ی زانی نه خۆش که وت. نه خۆشی له جیدا خستی. که هه ستایه وه تاوی دایه قه لثم و کاغزه و شه و رۆژ خه ریکی کیشانه وه ی روخساری کچیک بوو که هه رگیز تیر نه یدیوو».

- ده ی له وه دوا؟

له وه دوا فهرهاد گه وره بوو. قوتابخانه ی ته واو کرد و له زانکۆ وه رگیرا. ئیواره ی رۆژیک که بۆ تاران ده چوو، له ئوتوو سه که دا دیسان کالی دیبه وه. ئه مجاره کالی کچیک فارسی تارانی بوو. له گه ل دایکی بۆ سه ردانی برا سه ربازه که ی هاتبوو، ده گه رپایه وه. دایک و کچ کراوه و میهره بان بوون. له لاشانی فهرهاد وه له سه ر دوو کورسی

دانیشتبوون. کچه له دواندی کوریک خوتندکار که وه ک برا سه ربازه که ی شه رمن و به نه ده ب بوو، تیر نه ده بوو. ئه و شه وه فهرهاد تا درهنگان له بهر روونا کایی کزی گلۆپیک بچووکدا، یان گوتی به چریه ی ناسکی کالی سپارد، یان به سیله ی چاوه برسپیه کانی له روومه تی ورد بووه وه. دوانیوه شه و کالی په توویه کی ئاوریشمی له خۆی ئالاند و، سه ری خسته سه ر شانی دایکی و خه وت. شه ویک ئه فسووناوی بوو بۆ فهرهاد. تا به یانی خه و له چاوی نه که وت. به یانی زوو بهر له خۆر که وتن گه یشتن. که دابه زین دایکی کالی تاکسییه کی راگرت. «شه قامی ئه میر ئاباد». ئه و کاته بوو فهرهاد بیریکرده وه، ناوو نیشانی کالی نه پرسبوو. دهستی هه لبری و شوین تاکسییه که که وت. تاکسی دووروو دوورتر بووه وه. فهرهاد دیسان کالی بی ناو نیشان ون کرد.

تیزه بزیه کی تال وه ک که نه نیشتیوو سه ر لیوی ئه و و به خه م و مه راقه وه گوتی: «ئیتتر هه رگیز نه یدیبه وه؟»

گوتم: «زۆری بۆ گه را. چه ند مانگ هه موو رۆژیک له زانکۆ ده رپژشته ده ر و به شه قامی ئه میر ئاباد دا ده سوورپایه وه. ئه میر آبادی سه روو، ئه میر ئابادی خواروو... ئه گه رچی ده یزانی کچه ده رسی ته واو کردووه، به و حاله ش هه ر رۆژه و له بهر ده رکه ی قوتابخانه یه کی کچانه ی ئه و ناوه راده وه ستا و یه که یه که له کچه قوتابیه کان ورد ده بووه وه. به لام نه یدیبه وه. وه ها که کچیک و هه رگیز نه بووی تا ئه و بیبینیتته وه. وه ها که ئه و شه وه نه ک به واقیع، به لکو به خه ون کالی دیبی. کی چووزانی؟!»

ناباریت ئیتتر. له و دیو په نجه ره ی ژوو ره که ی فهرهاد، کچه کراس تهخت شینه که هاتوو ته ده ر. چه ساری ماله که یان ده مالیت. پیاوه گه نجه که ش به په یژده هه لگه راوه و له سه ر بان، دان بۆ کۆتره کان رۆ ده کات. تاک و ته را له کۆترخان هاتوونه ته ده ر کۆتره کان. به سه ر بانی هیشتا ته ری ماله که دا وه ر بوون. دوو کوره میرمنداله که ش راده ستی یه کترین گرتوو و کۆتره کۆتر، به ترس و گومانی هه لخلیسکانه وه، له ده رکه ی ته نه که ی چه ساره که دینه ده ر. له بهر په نجه ره نه ماوه فهرهاد. له ژوو ره که ش رۆشتوو ته ده ر.

گوتی: «ئهی ئه و کچه جوانه کییه؟»

ماندوو بوو بووم، به لام سه ر خۆم نه هینا. له زه تی یاده وه ری ساته فه رامۆش کراوه کانی رابوردوی فهرهاد و، مه یلی ئه و بۆ زانین، بۆ بیستان و نووسین... گوتم: «کالی؟ ماوه یه که دیسان کالی دیبه ته وه».

نه پیرسی چۆن؟ پیشتر گوتبووم. رۆژتیک له شوینتیک. گوتبووم: «فههاد کاتیک له زانکۆ ههلات و گهراپهوه بۆ ئیره پیشه‌ی نه‌قاشی هه‌لبژارد. تاوی دایه رهنه‌نگکردنی ده‌رکه‌و په‌نجهره‌ی مائی گه‌رکه‌ کۆن و قه‌دیمییه‌کان».

گوتم: «ناو مال و په‌نجهره‌ی زۆریه‌ی مائه‌کانی ئەم گه‌رکه‌ فههاد رهنه‌نگی کردوه».

گوتی: «ئه‌وسا شه‌یدای ئەم کچه‌ بووه ...»

یانزده

دانیشتووه به‌ژیانیدا بچیتته‌وه. وه‌ک هه‌موو جارێکی تر که داده‌نیشت و به‌ژیانیدا ده‌چوووه. هه‌ستی به‌مه‌ترسی ده‌کرد. هه‌ستیکی ئاشنا که هه‌میشه له‌گه‌لیدا بوو. له‌ سووچینکی دووری ده‌روونیدا و هه‌موو جارێک له‌ وه‌ها کاتیکدا سه‌ری هه‌لده‌دایه‌وه و هه‌ره‌شه‌ی لێده‌کرد. کام مه‌ترسی هه‌ره‌شه‌ی له‌ ژبانی ده‌کرد؟ هه‌موو ژبانی بیره‌وه‌رییه‌ پچر پچره‌کانی رابوردووی بوون و ئیستاش... له‌وه‌تی گه‌راپه‌وه‌وه‌ دووروو نزیک کۆمه‌لێ که‌سی به‌ده‌وره‌وه‌ بوو، هه‌ندیک رووداویش له‌ملاولایه‌وه‌ ده‌قه‌وما که‌ زۆریه‌یان که‌س و رووداوی رابوردووی بوون. جگه‌ له‌ له‌یلا.

له‌یلا دووینیش هاتبووه‌وه. له‌گه‌ل نه‌شمیل، بۆ ئه‌وه‌ی ده‌فته‌ری شیعه‌ره‌کانی لێ وه‌رگریتته‌وه. گوايه به‌ته‌مايه شیعه‌ره‌کانی پیتچنی بکا و، گوتبووی: «ده‌مه‌وئێ یه‌که‌م کۆمه‌له‌ شیعرم پیتشکه‌ش به‌تۆ بکه‌م». گوتبووی «تۆ»، ئه‌و داچله‌کیبوو. پیتشکه‌ش به‌من؟ نه‌پیرسیبوو. ته‌نانه‌ت نه‌یگوتبوو به‌لام له‌ یه‌که‌م لاپه‌ره‌ی ده‌فته‌ره‌که‌دا پیتشکه‌شت کردوه به‌باوکت. له‌یلا گوتبووی: «من گه‌لێ شت له‌ تۆ فیتر بووم. له‌ چیرۆکه‌کانت و له‌م یه‌ک، دوو دیداره‌شدا، له‌ قسه‌کانت». ئه‌وسا رۆشتبوو. بۆ شه‌ویدا مونی‌ره‌ ته‌له‌فونی بۆ کردبوو. مونی‌ره‌ خۆش‌حال بوو. بیستبووی له‌یلا به‌ته‌مايه شیعه‌ره‌کانی پیتشکه‌ش به‌ئه‌و بکا و باسی له‌یلای کردبوو. باسی بنه‌مائه‌ی له‌یلا. باسی باوکی که‌ سالانیک له‌مه‌به‌ر کوژرابوو. دایکی که‌ شووی کردبووه‌وه. له‌یلا کچیتکی نازاو به‌جه‌وه‌هر بووه که‌ له‌وه‌ها وه‌زعیکی ناخۆشدا ده‌رسی خوتندوه‌وه، لیسانسی وه‌رگرتوه‌وه و ئیستاش ئه‌گه‌ر مه‌جال و ئیمکانی بێ درێژه به‌خوتنده‌که‌ی ده‌دا. گوتبووی: «تۆ ده‌بێ له‌ گه‌لی میه‌ره‌بانتر بی». به‌پیتکه‌نینه‌وه گوتبووی. گوتبووی: «ده‌بێ له‌گه‌ل ئیمه‌ش میه‌ره‌بانتر بی». پاشان بۆ سبه‌ینێ نیه‌ره‌و لێی گیتراپه‌وه‌وه. ئه‌و پیتی نه‌ده‌کرا بچنی. یه‌ک، دوو حه‌فته‌ی داها‌توو پیتی نه‌ده‌کرا زوو زوو سه‌ریان لێ بداو، هه‌والیان بپرسی. گوتبووی: «ئه‌گه‌ر ته‌له‌فونتان بۆ کردم و هه‌لمنه‌گرت نیگه‌ران مه‌بن. جاروبار ته‌له‌فونه‌که‌ ده‌قرتینم». گوتبووی: «ده‌بێ...» نه‌یگوتبوو ده‌بێ چیرۆکی فه‌هاد بنووسم. گوتبووی: «گه‌لێک کاری ناته‌واو هه‌یه که‌ ده‌بێ ته‌واوی که‌م».

مونیره گوتبوی: «باشترین کار ئه وه یه که دوا سالانیک گه راوبته وه. ئیستاش ده بی تۆزیک به ئیمه و به ژيانی خۆتدا رابگه ی.»

- ژيانی چیرۆکنوس چیرۆکیکه که دهینوسی.

پیشتر له شۆپنیک ئه وه ی گوتبو؛ یان نووسیبوو. که واته دانیشتبوو به چیرۆکه که یدا بچیته وه. ئه و چیرۆکه که قه رار بوو بینوسی. خه ریک بوو دهینوسی و له به شه کانی سه ره تایدا تووشی ژنیک بوو. ژنیک که نه یده ناسی. بیری کرده وه، جگه له دایکی و خوشکه کانی، ته نانه ت دایک و خوشکه کانیشی نه ده ناسی. ئه ی ئه فسانه ؟ ئه فسانه ی ده ناسی؟

گوتم: «بۆ ئه وه ی که سیکت خۆش بوئ پتوبست ناکا بیناسی. به لām بۆ ئه وه ی چیرۆکی که سیکت بنوسی ده بی حه قه من بیناسی. ناسینیکی هه مه لایه نه و تیر و ته سه ل.»

تیزه بزه ی هاتئ. گوتی: «چۆن ده کړئ که سیکت بناسی که نه بووی؟»

نه بووی؟ کالئ که سیکت نییه نه بووی. حه قه من بوو. ته نانه ت ئه گه ر نه قاش له دوا هه م تابلۆکه شیدا نه ی توانیب نه خشی روخساری بکیشیته وه، بوو. هه زار و یه ک نیشانه بوونی ده سه لمین. کۆلانیکی ته نگه به ری داخراو و دیواره کاگله کان... په نجه ره یه کی بچوکی شین و گۆله هه ناریک له گۆلدا نیک سوا له تدا. هه ناریکی بچووک، گه وره تر له به لالووکیک که جاروبار به شیشه ی په نجه ره که وه ده نووسی و زۆر شتی تر. کورپکی نه قاش کاتیک ده گه ریته وه بۆ ما، سئ جار ده رکه ی کراوه ده کوتئ و چاوه پروان ده بی ده ستیکی سپی و ناسک له و دیو په نجه ره که وه په رداخیک ئا و بکاته بن گۆله هه ناره که. له هه ر کۆلانیکی کورپکی نه قاش سئ جار ده رکه ی کراوه ی ما له که ی بکوتئ، ده بی ده ستیکی سپی و ناسک... که واته کالئ بوو. بوو بۆیه هاتووه ته ناو ئه م چیرۆکه وه.

ئو بیری کرده وه، په نگه من زۆر شت ده رباره ی کالئ بزانه م. به لām هیچی لئ نه پرسیم. پرووی کرده کالئ و گوتی: «خۆت قسه م بۆ بکه کالئ. باسی رابوردووتم بۆ بکه.»

- رابوردوو؟ هیچ رابوردوویه که له ئارادا نییه. هه موو شتیکی له ئیستاهه دست پیده کا. له و ساته وه که فه رهادی تیدا ده بینم.

کالئ گوتی. له زهینی ئه ودا، به تووره بییه وه گوتی. ئه و سه ری به کاغه زه کانی سه ر میزه که دا شۆر کردبوو وه. من پیکه نیم. وه که هه میشه که پیده که نیم... گوتم: «به خۆتدا شکایته وه؟»

ئو به خۆیدا شکابوو وه. هه ستی به که مبون ده کرد. نه وه که له به رامبه ر کالئ و تووره بوونه که ی، به لکو له به رامبه ر خۆی و کاریک که ده بوو بیکا. شتیکی که م بوو. بۆ به رده وام بوون له نووسینی چیرۆکی فه رهاد، چیرۆکی فه رهاد و کالئ، شتیکی که م بوو. به بیزاریه وه گوتی: «تیناگه م. ئه م کچه بۆ ئاوا له رابوردووی خۆی دا براوه؟ بۆ ئاوا له رابوردووی خۆی بیزاره؟»

گوتم: «تیناگه ی؟»

گوتی: «نا بی... ده بی لانی که م سووکه ئاوریکی له رابوردووی بده مه وه. به لām من هیچ له رابوردووی نازانه م.»

گوتم: «ده زانی. هه ندئ شتی لئ ده زانی. ده زانی که دایک و باوکی نه ماوه و له گه ل براکانیدا ده ئی...»

گوتی: «برا گه وره که ی کۆترباز و قومارچییه و دوو برا بچووکه که شی کۆترین... به م سووکه ئاگادارییه هیچ چیرۆکیکی نانووسئ.»

تا من هاتم شتیکی بلیم، ئه و به رده وام بوو: «یان با بلیم ده یان چیرۆکی جیاواز ده نووسئ.»

گوتم: «تۆ یه کتیک له و ده یان چیرۆکه بنوسه.»

- که چۆن کۆتایی پئ پئ بی؟

چۆن کۆتایی پئ پئ بی؟ گوتم: «ئه مه یان به ده ست تۆ نییه. تۆ به ر له وه ده ست به نووسینی بکه ییت کۆتایی پئ هاتوو. هه موومان ده زانین. ته نانه ت کالئیش ده زانی که کۆتایی پئ هاتوو.»

ئو سه ری له سه ر کاغه زه کانی سه ر میزه که هه لبری. هیشتا نیشانه ی بیزاربوون به روومه تییه وه بوو. جگه ره یه کی داگیرساند و گوتی: «تیناگه م. تۆ ده لئی هه موو شتیکی له رابوردووا کۆتایی هاتوو و کالئ ده لئ هیچ رابوردوویه که له ئارادا نییه. ئه م چیرۆکه چۆن چۆنی ده خۆتند ریته وه؟!»

گوتم: «تۆ ده ره به ستی خۆتند نه وه ی مه به. تۆ بینوسه.»

نووسی:

به کۆلانه که دا تیده په ریت که ده بینیت په نجه ره یه کی تر له ریزی په نجه ره ی ما له کانی کۆلان په نگ کراوه. شینیکی ئاسمانی. بیر ده کاته وه کچه که. ئه وه کتییه هه ر رۆژه په نجه ره ی ما لیک په نگ ده کات؟ ئه وسا له ده رکه وه ده واته ژوور. ده رکه ی ما لیک که تازه

په نجه رهي رهنګ کراوه. کچاني ماله که له ژيرخان تهون ده کهن. بهرؤشتنه ژووری ته پ و کوتی تهونکردنيان ناميتيت. کورسی بهرته ونه يان ده قرتيت. به خو شيبه وه پيشوازی ليده کهن کچه تهونکه ره کان. نهویش وهک وه ستايه کی کارامه له گولی قاليبه که يان ورد ده بيته وه. په کيان چهنه گرتی سووری گولیکي به زرد چنيوه. لچی لی هله ده فرچيتيت:

- ديسان هه تيوه بی وه فايی کردوه؟

پنده که نیت و کچه کانیس به شونیدا پنده که نن. له نهومی سهرووه وه قاقایان ده بیستیت فهاد. دایکی کچه تهونکه ره کانیس ده بیستیت. قاقای کچانی پيشخوشه دایکی کچه تهونکه ره کان. هه میسه پیی خوش بووه. ده لیت: «نهو کچه ی دراوسیمان پیو قه ده می شاده. بریا ده هاته سهر».

له ژيرخان دیته دهر کچه که. به پلیکانه کانداهله ده گه ریت. به ده نگی پیدایا دياره، نزيک و نزيکتر ده بيته وه. دهرکه ناوه لایه. فهاد له ناوه راستی ژووره که روو له دهرکه ی ناوه لایا دانیشتوه و رهنګ ده گرتیه وه.

- نهو تهوی په نجه رهي مالان شین ده که ی؟

به رز نه یگوتوه که فهاد بیستیت. داده چله کیت فهاد.

به بیینی داده چله کیت. دلای داده خوریت.

- نهو تهوی کالی؟!

گوتویه کالی؟ گوتیتي یان نا، وهک گول ده گه شیتیه وه کچه. کالی... چ سیحریک لهو ناوه دایه؟ به بیستنی ناوی خو ی له بیر ده چیتیه وه.

گوتم: «لهو روزه و لهو کاته وه نهو کچه بو به کالی».

کالی ماوه یهک دواتر، روزه کیک که هه موو خه لکی کولان و ته نانهت گه ره کیش ناوی پيشوویان له بیر چوو بووه وه و، به ناوی تازه بانگیان ده کرد به فهادی گوت: «ده مه وی له سجیله که شمدا ناوم بگورم».

نهو روزه فهاد له مالی پيرتیتیک، به رامبه ر به مالی کالی کاری ده کرد. مالی پيرتین دوو دهسته بو، له نه مبه راوبه ری حه ساریکی بچووک. دهسته ی نهو بهر حه ساره که دوو ژوور بو که پيرتین به ته نها تیا ياندا ده ژیا. دهسته که ی تر سه رخان و ژيرخانیک بو له سه ر کولان. ژيرخان باریکه دالانیکي تاریک و کونه عه ماریکی چول بو. سه رخان دوو ژوور و، رازه ویکی بچووک. پيشتر کریچیان تیدا بو. ژن و میردیکي گنج که ماوه یهک بوو

چولیان کردبوو. پيرتین به ته مای به کريدانه وه رهنگی ده کردن. فهاد گوتبووی: «من ناماده م به کرييان بگرم».

پيرتین ژووره کانی به کري دابوو، فهاديش بو یه که م جار بوو بووه خاوه نی مالی خو ی.

گوتم: «مالی پيرتین دواهم مالی نهو کولانه بوو که فهاد په نجه ره کانی رهنګ کرد».

نهو سه ری به رز کرده وه. جگه ره یه کی تری داگیرساند. نهوسا به گومانه وه گوتی: «دواهم

مال؟ که واته پيشتر په نجه رهي مالی کالیشی...»

دریژه ی به قسه که ی نه دا. دهستی بو قه له مه که ی برده وه. رهنګه به ته مای روزه ت بو مالی

کالی. به لام کالی له مال نه بوو.

نووسی:

له مالی فهاده کالی. گوتویه: «نه جری دراوسی له سه ر دراوسییه. ده چم ده ستیک

به ماله که یدا دینم و، که لوپه لی ژووره کانی بو داده مه زرتیم». به پيرتینی خاوه ن مالیش

ده لیت. پيرتین به لایه وه سه ير نییه. ده زانیت نازا و روزه سوکه کالی. هه موو روزه کیک

ده چیت و یارمه تی نهویش ده دات. ژووره کان و ته نانهت حه ساره که شی بو خاوین

ده کاته وه.

- برقم؟

به شهرم و زهرده خه نه وه ده لیت. پيرتین دوو دله.

- ده ترسم پیی گران بی.

- پیی گران بی؟ پیی گران بوايه دهرکه ی ژووره کانی داده خست.

ته سلیمه پيرتین. میهره بانه. سه ری ره زامه ندی بو ده له قینیت. کالی له دالانه

تاریکه که وه به پلیکانه کانداهله ده گه ریت. سه رته تا بو ژووری سه ر کولان. ژووری سه ر

کولان کارگه یه. په نجه ره که ی هیشتا پرده ی پیوه نییه. لهو دیو په نجه ره که ده روانیت. له

کولان و به ولاده تر له مالی خویان. له سه ر بان و له کوترخانی ره حیمی برای. ناروا ته

پیش. ده ترسیت که سیک له کولانه وه تپیه ریت و... له کولانی داخراوه وه تپیه ریت؟ چاو

به ژووره که دا ده گیریت کالی. کومه لیک تابلوی گه وره و بچووک به دیواره کانه وه

هه لواسراون. نیگای له تابلوکان ده سوت. رهنگی زهره و بوره قنه ی تابلوکان و روخساری

تیکشکاو و چاوی خیل و دهرتوقیوی که سه کان ده ترسین. خو ی له شه رگه ی گهرمه

شهری چهنه دهسته ژن و پیاوی شهل و شیتدا ده بینیتیه وه کالی. ناویربانی پیناکریت،

به ناچار له به ریان هه لیت. ده روا ته ژووره که ی تر. قه ره ویله یهک له لایه کی ژووره که یه.

که لویه‌لی له‌سەر که‌له‌که بووه. قۆل هه‌لده‌مالیت و داوینێ هه‌لده‌کات. سه‌ره‌تا ناو ژووره‌که‌ی و دالانه‌که‌ش گه‌سک ده‌دات. چاو ده‌گه‌ریت. جگه له په‌توووه شریک راخه‌ری تری لێ نییه، راپه‌ده‌خات. یه‌که یه‌که که‌لویه‌لی سه‌ر قه‌ره‌وی‌له‌که داده‌گریت. سه‌عاته دیواره‌یه‌که و پاشان په‌سه‌مه‌کان. په‌سه‌می کین؟ هه‌ل‌بانده‌واسیت. ئه‌وسا چراو قاپ و قاچاغ و قۆزی و پیه‌له ... هه‌موویان تازهن. تازه‌کردارون. له‌سه‌ر تاقی په‌نجه‌ره‌که هه‌ل‌بانده‌چنیت. ده‌مه‌ینیته‌وه چه‌ند کارتۆن. یه‌کیان باوه‌شیک کاغه‌زی تیداوه. رۆی ده‌کات. هه‌ر په‌ره کاغه‌زیک نه‌خشیکی له‌سه‌ر کیشراوه. کارتۆنه‌کانی تریش پرن له کتیب. له هه‌یج مالیک ئه‌وه‌نده کتیبی نه‌بینیوه کالتی. کتیبه‌کان له‌سه‌ر کارتۆنه خالییه‌کان له پال دیواره‌که ریز ده‌کات.

چی ماوه بیکات؟ گوتویه: «ده‌چم که‌لویه‌لی ژووره‌کانی بۆ داده‌مه‌زینیم...» بیه‌ر ده‌کاته‌وه کالتی. بلتی هه‌موو مال و سامانی فه‌ره‌اد ئه‌مه‌نده بیه‌ت؟ چه‌ند تابلۆی ناخه‌ز و کۆمه‌لیک کتیب و... له په‌نجه‌ره‌وه ده‌روانیت. پیرتۆن هه‌شتا له‌سه‌سه‌ره. خه‌شکه خه‌شک خۆی بۆ ژووره‌که‌ی راده‌کیشیت. «خۆزگه ئیستا فه‌ره‌اد ده‌هاته‌وه». له‌به‌ر خۆیه‌وه ده‌یلیت. به‌شوین ترووسکه‌ی بیه‌رێکدا به‌ره‌و ژووره‌که‌ی تر هه‌ل‌دیت. بۆ به‌ر په‌نجه‌ره‌که هه‌مدیس. کۆتره‌کانی ره‌حیم له کۆترخان هاتوونه‌ته‌وه. کوره‌کۆتره‌کان له‌سه‌سه‌ر، شان به‌شانی یه‌کتر هه‌لتووتاون. سه‌ر بۆ کۆلان ده‌کیشیت. کۆلان چۆله و فه‌ره‌اد دیار نییه. چاوه‌ری ناکات کالتی. نائومی‌د بۆ ژووره‌که‌ی تر ده‌رواته‌وه. «خۆزگه فه‌ره‌اد له مال بوايه». له‌سه‌ر په‌توووه‌که، له پال ریزی کتیبه‌کاندا داده‌نیشیت. کتیبیکی گه‌وره له ریزه‌که ده‌رده‌کیشیت. «ژان... کریس... تۆف». دایده‌نیت و کتیبیکی تر هه‌ل‌ده‌گریت. به‌خه‌ت و زمانیکی تر. ره‌نگه ئینگلیسی. «بلتی بزانی ئه‌م کتیبانه‌ش بخوینیته‌وه؟» کتیبه‌که لیک ده‌کاته‌وه. په‌ره له په‌سه‌می په‌یکه‌ری جۆراوجۆر. په‌یکه‌ری ژنیکی رووت سه‌رنجی ده‌ژنیته‌وه. داده‌چله‌کیت. سه‌ر له کتیبه‌که هه‌ل‌ده‌گریت و چاو به‌ژووره‌که‌دا ده‌گه‌ریت. ژووریکی به‌ی ئاوینه! سه‌یری دیت. «بۆچی فه‌ره‌اد...» سه‌یری په‌یکه‌ری ژنه‌که ده‌کاته‌وه. له‌که‌له‌موستی پیه‌وه تا تۆقی سه‌ری. «بلتی...» هه‌یج نالیت کالتی. لاپه‌ره هه‌ل‌ده‌داته‌وه. په‌یکه‌ری ژن و پیاویکی رووت و عوربان. ژنه له باوه‌شی پیاوه‌که‌دا بو‌رده‌ته‌وه. لێوی خۆی ده‌گه‌زیت کالتی. شه‌رمی دیت. کتیبه‌که لیک ده‌نیت و، دووباره ده‌یکاته‌وه. ئه‌مجاره به‌په‌له و ترسه‌وه لاپه‌ره‌کان هه‌ل‌ده‌داته‌وه...

فه‌ره‌اد هاتووه‌ته‌وه. له‌سه‌ر پلێکانه‌کانه‌وه ده‌نگیک ده‌بیسیت. ده‌نگیکی نامۆ به‌چۆلی

ماله‌که‌و تاریکی راره‌وه پلێکانه‌کان. سه‌ری سوور ده‌مه‌ینیت فه‌ره‌اد. ده‌نگیکی ژنانه‌یه. گۆرانیه‌یک که ژنیکی له به‌ر خۆیه‌وه ده‌بخوینیت. شه‌پۆلی دل‌رفینی خویندنه‌که له کۆتایی پلێکانه‌کاندا راپه‌ده‌وستینیت. هه‌ناسه‌ی له‌سه‌ر سنجیدا سه‌سه‌ر ده‌کات. ده‌ره‌که‌ی هه‌ردوو ژووره‌که‌ی له‌سه‌ر پشته. ده‌نگه‌که له کارگه‌وه نایه‌ت. بێ چرپه‌و به‌حاسته‌م سه‌ر بۆ ژووره‌که‌ی تر هه‌ل‌ده‌گریت. له‌ودیه‌وه ده‌ره‌که‌که دانیشتوووه کالتی. پشتی له ئه‌وه. بسکی له‌سه‌ر شانیه‌وه به‌لا مل و سه‌رسنجیدا به‌رداوه‌ته‌وه. پشته مل و بناگوتی سپی ده‌رده‌وشینه‌وه. سه‌مای ده‌ره‌وشانه‌وه‌یان له چاوی فه‌ره‌اددا ئاگر له شه‌رم و سه‌رکۆنه‌ی به‌رده‌ندن. پیلوو ناترووکینیت فه‌ره‌اد. نیگای به‌دوو هیلێ ته‌ریبی گه‌ردنیدا، بۆ سه‌ر شان و ناو پشتی شوێر ده‌بیته‌وه. کراسیکی ره‌شی پیاوانه‌ی له به‌ردایه‌ کالتی. تان و پۆی به‌په‌ستی له‌شیه‌وه چه‌سه‌پاوه. ده‌نگی و بۆنی خۆشی له‌شی به‌راره‌وو ژووره‌کاندا بلاو بووه‌ته‌وه.

ده‌نگی ورده‌ ورده‌ نزم ده‌بیته‌وه کالتی. ئیستا ئیتر چرپه‌یه. چرپه‌ی کالتی و ته‌پ و کوتی دلێ خۆی تیکه‌ل ده‌بن. ده‌ترسیت فه‌ره‌اد. هه‌ست به‌له‌رزینی ئه‌ژنۆی ده‌کات. به‌بیه‌ریدا دیت، هه‌روا بێ ده‌نگ بگه‌ریته‌وه. هه‌نگای له‌رزۆکی به‌ره‌و دوا هه‌ل‌دینیته‌وه. خه‌شپه‌ی پیناشاردیته‌وه فه‌ره‌اد؛ خه‌شپه‌ی پیتی. داده‌چله‌کیت کالتی. ته‌زوویه‌ک له‌گیانی ده‌گه‌ریت. وه‌ک ئاسکیکی سرک و سلۆک وه‌رده‌سووریت...

فه‌ره‌اد نازانی کالتی چۆنی بینیوه. شه‌پزه و هه‌راسان، یان خۆشحال و تامه‌زرۆ؟

- خۆزگه ده‌کرا هه‌زار ساڵ ئاوا سه‌یرت که‌م و گوێ له ده‌نگت بگرم.

به‌رز گوتویه؟ ته‌ریق ده‌بیته‌وه فه‌ره‌اد. شه‌رم ده‌کات. له‌خۆی و له‌کالتی که‌له به‌رامبه‌ری راوه‌ستاوه و په‌نجه‌کانی له‌یه‌کتر گه‌رداوه. زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی شیرین له‌سه‌ر لێوه ره‌نگ په‌ریوه‌کانی کالتیه. ترسه‌که‌ی هه‌شتا نه‌ره‌ویوه‌ته‌وه. فه‌ره‌اد به‌شه‌رمه‌وه ده‌رواته ژوور. ژووره‌که‌ی دامه‌زرا و و خاوتنه. سوپاسی ئه‌و په‌نجه‌ سپی و ناسکانه‌ ده‌کات. ئه‌وسا بێ ئیختیار له‌سه‌ر قه‌ره‌وی‌له‌که‌ی داده‌نیشیت. کالتی هه‌روا به‌په‌یه‌یه. بۆ دانانیشیت؟ ئاماژه بۆ لایه‌کی تری قه‌ره‌وی‌له‌که‌ ده‌کات فه‌ره‌اد.

- ده‌زانم زۆر ماندووی...

هه‌یچی تری پیناگوتیت. بیه‌شیلیت کالتی نایبیسیت. هه‌شتا مه‌ست و سه‌رخۆشی یه‌که‌م گوتیه‌تی کالتی. داده‌نیشیت. له‌سه‌ر قه‌ره‌وی‌له‌که‌ نا، له‌سه‌ر په‌توووه راخراوه‌که داده‌نیشیت. پال به‌دیواره‌که‌وه ده‌دات. فه‌ره‌ادیش داده‌خزیت و پال به‌قه‌ره‌وی‌له‌که‌وه ده‌دات...

بئ دەنگی له ژووره که دا پهنگی خوار دووه ته وه. کچ و کور نازانن ده بئ چی بلین. خۆبان له نیگای تامه زړوی په کتر ده شارنه وه. سه ر داده خات و له گرتی په نجه کانی ورد ده بته وه کالی. له شی به نامیزی نیگای شهرمنی فه رهاد ده سپریت. بئ دهنگی کووله که ی رۆحی غه ربیبیه، به زه ویدا ده کوتیت کالی. ده بشکینیت.

- پیریزن پئی وابوو پیت گران ده بئ بیمه ژووره که ت.

پیده که نیت. هه ستیکی سه یر و نامۆی هه یه. ده میکه یه چاوه روانیی پرسیاریک نازاری ده دات. خۆی راده گرت و ناید رکینیت. پرسیاریکی تری لیده کات: «پیریزن زانیویه تی هاتوویته وه؟»

ده رفه تی وه لامي پینادات.

- گوتم ده چم ده ستیک به ژووره کانیدا دینم و، به رله وهی بگه رپته وه...

به دم گوته وه هه لده ستیت کالی. بۆ جارتیکی تر چاوه به ژووره که دا ده گتیریت. به ته مایه بلیت، کارتیک نه ماوه بیکه م. به لام نایلیت. فه رهاد ده لیت: «نه یدیوم. پیریزن نازانی که هاتووومه ته وه».

بزه ی دیتئ کالی. ثان و سات هه ست به ئاسووده بی ده کات. غه رب نامینیت. پیده که نیت و ده روات له سه ر لیواری قه ره ویتله که داده نیشیت.

ئه وه قه له مه که ی دانا و جگه ره که ی له ته پله کی سه ر میزه که دا کووژانده وه. ته پله ک پر بوو له قونچکه جگه ره و له ملایه وه چه ند پاکه تی خالی. ئه گه ر مونیره ی خوشکی لیته بوایه و ئه م دیمه نه ی بدیبایه... هه ستا و ته پله که که ی رۆ کرد. چه ند پاکه ته خالییه که ش. نه گه رایه وه بۆ پشت میزه که ی. ماندوو بوو. له سه ر موبلیک دانیشته و پئی راکیشا. من به رامبه ری دانیشتبوم، سه یری کردم. گوته: «بئ سووده. ئه م دیداره به م شیوه...»

نه یگوت، ئه م دیداره به م شیوه به لاریتمدا ده با. گوته: «ئافره تی ئه م دیداره له کالی ناچی».

- له کالی ناچی؟!

به سه رسوورمانه وه گوتم.

- چۆن ده زانی؟ خۆ تۆ کالی ناسی. ده یناسی؟

گوته: «نایناسم. به لام فه رهاد ده ناسم و هیشته هه ندیک بۆچوونی ئه خلاقی ئه و

سالانه م له بیره. ئه و سالانه، رهنگه ئیستاش: بۆ هونه رمه ندیکی وه ک فه رهاد... خوتند کاریکی سیاسی و به رپرس...».

گوته: «کالی نابئ وه ها کچیک بووی. کاره که ریکی سووک و ساویلکه... ده بئ له که سایه تی کالیدا شتیکی سه یر بووی که فه رهادی شه یدای خۆی کردبئ».

- شتیکی سه یر؟!

بیرم کرده وه، له که سایه تی ئافره تدا چ شتیکی سه یر هه یه؟ شتیکی وا که گه نجیکی وه ک فه رهاد شه یدای خۆی بکا؟ ئه وسا گوتم: «له که سایه تی ئه فسانه دا چ شتیکی سه یر بوو، که تۆی شه یدای خۆی کردبوو؟ له که سایه تی ئه فسانه دا...».

قسه ی پئ بریم. گوته: «من نامه وئ نه خشی کالی له رووی ئه فسانه وه بکیشمه وه. نامه وئ کالی هه مان ئه فسانه بئ. یان له ئه فسانه بچئ. نامه وئ چیرۆکی فه رهاد و کالی، چیرۆکی خۆم و ئه فسانه بئ...».

له بهر خۆیه وه گوته. له دلئ خۆیدا. گوته: «فه رهاد ده بئ خۆی بئ. پیاوئیک که سالانیکه تووشی فه رامۆشی بووه له ژووریکی تاریک و دوو که لاری که بۆکۆن و بۆنی زلی سووتاوی لیدئ، ده ئی. کالیش ده بئ خۆی بئ. کچیک که سالانیک له مه بهر...»

گوتم: «له کۆلانیکه ته نگه بهر و داخراودا له گه ل برایه کی کۆتر باز و قومارچی و دوو برای بچوکی کویری ژیاوه. شه یدای کوپکی نه قاش بووه و رۆژیک له رۆژان رۆشتوو ته ژووره که ی. له سه ر لیواری چرپاکه ی دانیشتوووه...».

خۆشه دوو دلدار له ژووریکدا، له سه ر لیواری چرپاکه، شان به شانی به کتر دانیشن و...

من پیکه نیم. ئه و وه ک هه موو جارتیکی تر ریزیک دانی زه رد و پیسی دی. گوته:

- هیشته پتموایه ده بئ له که سایه تی کالیدا شتیکی سه یر بووی. من تا تینه گه م ناتوانم درپژه به نووسینی چیرۆکه که بده م.

گوتم: «تا درپژه ی پینه ده ی له و شته سه یره ناگه ی».

به ته وسه وه گوتم؟ ئه و نه یزانی. هه ستا و دیسان بۆ پشت میزه که ی چوو ده وه. دیسان دوو لاپه ره ی نووسینه که ی خوتنده وه.

بزه ی دیتئ کالی. ثان و سات هه ست به ئاسووده بی ده کات. غه رب نامینیت. پیده که نیت و ده روات له سه ر لیواری قه ره ویتله که...

دوانزه

گوتبوی: «دهمه وی هه موو تابلۆکانی فه رهاد ببینم». نبوه شه ویتیک گوتبوی ومن هه موو تابلۆکانم بۆ هینابوو. هه موو تابلۆکان جگه له وانه که پیشتر له مالی فه رهاد دیبوی؛ له ماله که ی سالانیک له مه به ری. کۆمه لێ پورتیت که دیواری کارگه یان داپۆشیبوو. کۆمه لێ روخساری تیکشکاو و توورپه و هه لچوو که کالێیان ترساندبوو. گوتبوی: «ئهم تابلۆیانهم ناوی. فه رهادیان تیدا نابینم». من ئهو تابلۆیانهم بۆ هینابوو که فه رهاد دوا ناسینی کالێ کیشابوونی. ئه ویش یه که یه که تۆز و خۆلی کۆنی لێ سربوون و به دیواری ژووهر که به وه - ژووهر که ی خۆی - هه لئوواسیبوون. تابلۆکان کۆن بوون. ره نگه کان له سه ر قوماشه سپیه که کان درزیان بردبوو، له چهند لاوه وه ربوون. قوماشه کانیش له چهند لاوه درابوون. به هه ودا ده زووی باریک، به ته قه لێ ورد درو ابوونه وه. گوتبوی: «ئهم تابلۆیانهم تا ئیستا له کوی بوون؟» ئه وسا لیبیان ورد بووبوو وه. له دانه دانه یان. سه ره تا له نزیکه وه له درز و برینه کانیان ورد بووبوو وه، له هه لئوهرینی ره نگه وشکه کان. پاشان لیبیان دوور که وتبووه وه. چووبوو پشت میزه که ی و له ویتوه تیبیان فکریبوو. هه موو رۆژتیک تیبیان ده فکری و ئه گه ر که سیتیک، بارام، مونیره یان هه ر که سیتیک تر ده هاته لای، ده یدی له دیواری سپی ژووهر که ی ورد بووه ته وه و بیه ره له شتیک ده کاته وه.

گوتم: «بیه ره له چی ده که یته وه؟»

گوتی: «له کالێ».

گوتی: «کالێ ده بی له پشت ئهو په نجهره شینه زۆر چاوه رپتی هاتنه وه ی فه رهاد بووی».

ئه وسا قامکی بۆ یه کییک له تابلۆکان درێژ کرد. ئه وه یه که م تابلۆ بوو که فه رهاد له مالی کالێی کیشابوو وه. نووسی:

له پشت په نجهره ی ژووهر که یه تی کالێ. له خه لئوه ت و سیه ردا، ساته برووسکه ییه که یکانی رۆژانی رابوردووی بیه ره کاته وه. رابوردووی دووری نا؛ رابوردووی دووری فه رامۆش کردوه کالێ. له وه کاته وه فه رهادی بینه وه... چاوه رپتی هاتنه وه ی فه رهاده کالێ. چاوه روان له ترپه ی دلی چاوه روان ده گات. به تینوویه تی گولێ نیو گولده که کان ده زانییت. ئاویان

ده دات. دوا په رداخی بۆ گولده هه ناری سه ر تاقی په نجهره که به ده سه ته وه یه. یه ک، دوو، سی جار ده نگه کوترانی ده رکه ده بیستیت. ته قه ی ئاشنای ده رکه ی مالی پیریتنه. مالی فه رهاد. په رده ی په نجهره که ی لا ده دات کالێ. ده ستیک له سه ر لیواری وشکی گولده که و ده سه ته که ی تری په رداخیک ئاو رۆده کاته بن گولده که. له کۆلان، له پشت ده رکه ی چتوی فه رهاد ده بینیت. ده ستی به دهم روانینه وه ده له رزیت کالێ. گولده که سوور ده خوات و لقوپیوی ناسکی گولده هه ناره که ش. هه ناریکی بچووک، گه وهره تر له به لالووکیک به شیشه ی ساردی په نجهره که وه ده نووسیت. فه رهاد ده بینیت و کالێ له خۆشیدا ده خنیته وه. په رداخه که داده نیت و تایه کی په نجهره که ده کاته وه. فه رهاد رۆشتوو ته ژوور. به لام ده رکه ی چتوی هیشتا به رووی تاریکی دالانه که له سه ر پشته. سه ر بۆ په نجهره ی ژووهره که ی فه رهاد هه لده بریت کالێ. له شیشه ی په نجهره که و له زه مینه ی سپیواشی په رده ی هیشتا دادراوه یدا، جووتیک کۆتر له سه ر بانی کۆترخان له ده وری یه کتر ده گه رین. ئه وسا په رده که لاده ریت. فه رهاد له و دیو په نجهره وه ده رده که ویت. ئیستا ئیتر کۆتره کان له سه ر سنگی فه رهاد هه لده سوورین. ئیشاره تی بۆ ده کات فه رهاد. کالێ ده بینیت و به خۆشیه وه تای کراوه ی په نجهره که ی پتوه ده دات. له ژووهره که ش ده روا ته ده ر... ره حیمی برای له مال نیبه. پیناچیت وا زوو بیته وه. کوره کۆتره کانیش له سه ر له پال یه کتر دانیشتون و...

- تا دیمه وه له ده رکه ی سه سار نه چنه ده ر.

کالێ ده لیت. به و حاله ش متمانه یان پیناکات و له ده ره وه ده رکه یان لێ هه لده پینکیت. کۆلان چۆله. ده رکه ی چتوی هیشتا ئاوه لایه. کالێ ده روا ته ژوور و ده رکه له چۆلی کۆلان داده خات.

چۆلی کۆلان بیانوویه که بۆ ئه وه ی خۆشه ویستی ئه و دوو گه نجه هه روا به شاردر او به یی بمینیته وه. گوتم: «به ته مای تا که ی عه شقی فه رهاد و کالێ له خه لکی کۆلان بشاریته وه؟ خه لکی کۆلان ده بی تا که ی کاتی ژوانی ئه و دوو دلداره له ماله کانیان بخزین و ده رکه و په نجهره له سه ر خۆیان داخه ن؟»

به پیکه نینه وه گوتم؛ به توانجه وه. ئه و هیچی نه گوت. جگه ره به کی داگیرساند و بیه ری کرده وه، رپی تیناچێ خه لکی کۆلان له حاست هاتوچووی کالێ بۆ مالی فه رهاد کۆتر بن. نووسی:

خۆشه ویستی په نهان ناکریت. له کۆلانیکی ته نگه به ر و داخراودا، نیگا و چرپه ی

عاشقانه و دزه ژوانی په نامه کی له چاو و گوئی کهس ون نابیت، ده زانیت کالی. بی دهره بیهسته. بو بی دهره بیهسته؟ خو شحاله. با کولان عه شقی له قوا بدات. چرپه و زهره خه نهی خه لک دؤستانه یه. با کچه ته ونکه ره کان به رزتر بچرن. نیگای پیریتنی خاوه ن مالی فهرهاد میهره بانه. به لآم فهرهاد... کز و ماته فهرهاد.

کز و مات؟

گوئی: «بو دهبی فهرهاد له کاتی وادا کزو مات بی؟»

له بهر خو بیهوه گوئی. قله مه کهی دانا و سهری له ده ستونوسه کهی هه لبری. ماوه بهک له من و پاشان له دیواری ژووره که ورد بووه وه. نهوسا هه ستا. وهک زور جاری تر سهر و خوارتیکی ژووره کهی کرد و بهر وه یه کیک له په نجه ره کان چوو. له ویشه وه بو هه یوان.

بایه کی توند هه لیکر دبوو. دوی شه ویش هم با و گهرده لووله بوو. تا به یانی لوراند بووی و پالی به درکه و په نجه ره ی ماله که وه نابوو. ئیستاش پالی به خو بیهوه دنا. نه و بالنده رهش و گه وره که له م کاتانه دا به ژوور مال و هه ساره که وه هه لده سووړا، دیار نه بوو. له کوئی بوو؟ نه پرسی. با لقویزی نیوه رووتی دره خته کانی هه ساری ده پینا و دهر د. گه لای وشک و وه ریو، تۆز و خوئی هه ساری بو سووچیک راده مالی. نیگای نه ویشی رامالی. نیگای منیش. من یه که م جار بوو له سووچه، خانوویه کی کون و بچووکم ددی. خانوو؟ ژووریک که ته نها په نجه ره یه کی بچووکی روو له م هه سار و ماله بوو. ویستم پیرسم کی له و ژووره کون و بچووکه دا ده ژی؟ نه پرسی. بیری فهرهاد که و تمه وه که له ژووریک تاریک و بچووک، ژووریک که بوکون و بوئی زبلی سووتوای لیده هات و به دوو که ل قانگ درابوو، له بهر رو شنایی کزی په نجه ره دوو ده و دوو که ل گرتووه که پیدا داده نیش. له زهینی نووسه ریکدا. نووسه ریک که به په له بوو بهر له مردنی (مردنی کی؟) چیرۆکه کهی بنووسی. چیرۆکیک که سالانیک بوو له بییر چوو بووه وه.

نه و زور له هه یوان به ند نه بوو. با تازاری ددها و سه رمای بوو. ناچار رو شته ژوور. دیار بوو له م ماوه دا بیری له پرسیاره کهی خوئی کرد بووه وه. له وه لای پرسیاره کهی.

- بو دهبی فهرهاد له کاتی وادا کزو مات بی؟

گوتم: «هه زار و یهک هز بو کزی و ماتی که سیک کی وهک فهرهاد هه یه».

لای لی کردمه وه. من به دوایدا هاتبوومه ژوور. سه بیی کردم. له چاومدا و له نیگای ماندوومدا بو یه کیک له هه زار و یهک هزیه گه را.

گوتم: «فهرهاد خویندکاریکی هه لاتووه و پتی تیده چتی ئیستا یان ساتیکی تر پولیس

به شوینی بزانی و...»

نه و سهری له قاندا. وه ها که شتیکی بییر که وتبیته وه. دیار بوو له بییری چوو بووه وه فهرهاد خویندکاریکی هه لاتووه و له گه ل هاورپیکانی... به لآم فهرهاد له بییری نه چوو بووه وه. فهرهاد هیشتا هیچی فهراموش نه کرد بوو. هه لاتنه کهی له زانکو، گه رانه وه و، هه لژاردنی ژبانی نه پینی، به لپنیک که به هاورپیکانی دابوو، نه و کوره گه نجانه که شه ریک و هاویه شی خهون و ناواته کانی بوون.

هاورپیکانی چند کوری گه نجی هاوته مهنی خوئی بوون. سهره تا هه فته ی جاریک له تاریکی شه ودا، یه که یه که له و سهری کولانه وه دهرده که وتن و گورج و به په له به قه راغ دیواره کاگله کاندا تیده په پین و خو یان به مالی فهرهادا ده کرد. کالی چند جار دیبوونی. له پشت په نجه ره ی ژووره که یه وه، کاتیک له دهرکه چیویه که رو شتنبوونه ژوور؛ یان کاتیک دوا سهره تا تکه کردن بو ناو کولان، هاتبوونه دهر. کالی لییان ترسابوو. لییان ده ترسا. هاورپیکانی فهرهاد له کهس نه ده چوون. له و که سانه که کالی دهیناسین. جاریک به فهرهادی گوتمو: «هاورپیکانت له دز ده چن. وهک دز خو یان...» به گالته و پیکه نینه وه گوتمو. فهرهاد نه بهیشتبوو قسه کهی ته واو بکا. گوتمو: «نه وان پاکترین و به شه ره فترین کورانی هم شارن». به تووره بییه وه گوتمو. کالی ئیتر هیچی نه گوتمو. به لآم پیریتنی خاوه ن مال ده یگوت: «کورم ناگات له خو ت بی! تو کریکاریکی هه ژاری. ده بی سهرت به کاری خو ته وه قال بی. ده بی ته نها له بییری ژبان و داهاتووی خو تدا بی». پیریتن بو نه وهی ده گوت؟ فهرهاد بییری ده کرده وه. خو زگه کریکاریکی هه ژار بوایه؛ وهک هه موو کریکاریکی هه ژاری تر. که سیک که پیریتنی خاوه ن مالی و کالی پینان و ابوو. خو زگه ده کرا ته نها له بییری ژبانی خویدا بی؛ ژبانی خوئی و کالی؛ داهاتووی خوئی و کالی. ده بوو به کالی بلتی خویندکاره. خویندکاریکی هه لاتووه. ده بوو پیتی بلتی به نه پینی ده ژی.

نه و دیسان له پشت میزه کهی بوو. سهری به کاغه زه کاندا شوړ کرد بووه وه. نووسی:

کزو ماته فهرهاد؛ که یل و دلته نگ. له پشت سیپایه و تابلو کهی دانیش تووه. رهنگی گرتووه تووه. رهش و شین و... دهمه فلچیه کی لی هه لده گریت و به تابلو که یدا ده سویت. هیلکی تر و میله یه کی تر. نهوسا ده کشیته وه و له تابلو که ی راده مینیت. پیاویک له پشت هیله کاندا... یه خسیره پیاوه که؛ دیله. له زه مینه ی رهش و شینی تابلو که دا، له

هه‌ناری ئەمدیو میڵەکان دەروانیت. هه‌ناریکی سووری گه‌وره. نه‌ به‌لقیکه‌وه به‌ر بووه‌ته‌وه نه‌ له‌سه‌ر ده‌فریک دانراوه. له‌مدیو میڵەکاندا یه‌ یان له‌ خه‌یالی پیاوه‌که‌دا؟ له‌ ته‌رایی چاوه‌ بێ تینه‌کانیدا.

ته‌نگه‌تاوه‌ پیاوه‌که‌. ده‌ستی به‌میڵەکانه‌وه‌ نووساوه‌. په‌نجه‌ی باریک و ئیسکنی میڵەکان ده‌گوشن.

هیشتا کشاوه‌ته‌وه‌ فه‌ره‌اد. هیشتا له‌ تابلۆکه‌ی راماره‌، له‌ پیاوی دیلی پشت میڵەکان. له‌ خۆی ده‌چیت پیاوه‌که‌، ئەگه‌ر دیل بیت. ئەگه‌ر له‌ پشت میڵەکانه‌وه‌ له‌ کالتی بروانیت. خشیه‌ی پیتی کالتی ده‌بیستیت فه‌ره‌اد. داده‌چله‌کیت. کالتی نابێ ئەو تابلۆیه‌ بیینیت. جاریکه‌ نابێ بیینیت. هه‌لده‌ستیت. پشت له‌ تابلۆ و پشت له‌ پیاوی پشت میڵەکان...

- فه‌ره‌اد تاکه‌ی ئەو تابلۆیه‌ له‌ کالتی ده‌شاریته‌وه‌؟ تاکه‌ی خۆی پێ ناسیت؟

ئەو گوتی یا من؟

- تا کۆتایی ئەو ژوانه‌.

فه‌ره‌اد له‌ ژووره‌که‌ی تریش خه‌مگینه‌. له‌ لای کالتیش. ده‌لێی قورسی پرسیااریک که‌وتوه‌ته‌ سه‌ر گیانی. یان وه‌لامیک. تیناگات کالتی. سه‌ره‌تا پیتی وایه‌ له‌ ئەو نیگه‌رانه‌. له‌ ره‌حیمی برای. له‌ براده‌ره‌کانی ره‌حیم که‌ هاتوچوویان ده‌کن. فه‌ره‌اد پینشت پیتی گوتوه‌: «ره‌حیم نابێ ریگه‌ به‌خۆی بدا له‌ مالتیکدا تۆی لێ ده‌ژی قوماڕ بکا». گوتویه‌: «تۆ نابێ بیلتی هه‌موو لات و به‌ره‌لایه‌ک هاتوچووی مالتان بکا». به‌تووره‌ی بییه‌وه‌ گوتویه‌. «حه‌یفه‌. حه‌یفه‌ تۆ خوشکی ره‌حیم ته‌که‌ی قوماڕچی بیو...» به‌خه‌م و مه‌راقه‌وه‌ گوتویه‌. کالتی گریاوه‌. «ره‌حیم پیاوی ماله‌که‌یه‌. خاوه‌نی ماله‌که‌یه‌. من هه‌یج ده‌سه‌لاتیکم نییه‌ جگه‌ له‌وه‌ی خۆم له‌ براده‌ره‌کانی نه‌گه‌یه‌نم و له‌ ژووره‌که‌ی خۆم له‌گه‌ڵ کوره‌ کۆیره‌کاندا سه‌ر به‌سه‌ری یه‌که‌وه‌ بنین». فه‌ره‌اد بروای پیکردوه‌. بروای پیده‌کات. بیه‌ر ده‌کاته‌وه‌ کالتی. دویتشه‌ له‌گه‌ڵ ره‌حیمی برای شه‌ری بووه‌. لێی ویستوه‌ واز له‌ قوماڕ و، واز له‌ براده‌ره‌ هه‌رزو به‌ره‌لاکانی بیینیت. ره‌نگه‌ فه‌ره‌اد قرمو قال و هه‌راو هوریاوانی بیستیت. ره‌نگه‌ له‌وه‌ نیگه‌ران بیت. ده‌لێت: «دوێ شه‌وه‌ هه‌موو قسه‌یه‌کم له‌گه‌ڵ ره‌حیم پرانده‌وه‌. گوتم ئیتر حه‌قت نییه‌ له‌م ماله‌دا قوماڕ بکه‌ی. گوتم تا من له‌م ماله‌دا بم...»

به‌ جه‌ساره‌ته‌وه‌ ده‌یلت. به‌خۆشی و جه‌ساره‌ته‌وه‌. به‌و هیوایه‌ گرتی ناوچاوانی فه‌ره‌اد بکریته‌وه‌. ئەو خه‌م و نیگه‌رانییه‌ی لێ بتاریت؛ لێ ناتاریت. که‌واته‌ له‌ شتیکی تر

نیگه‌رانه‌. بۆ شتیکی تر خه‌مگینه‌. بۆچی؟ پالتی به‌دیواره‌که‌وه‌ داوه‌ کالتی. له‌ به‌رامبه‌ری فه‌ره‌اد، له‌ چاوه‌کانی ده‌روانیت. نیگای ده‌دۆزیت. نیگای وه‌ک هه‌میشه‌ میه‌ره‌بان و عاشقانه‌یه‌. عاشقانه‌ و ماندوو. ماندووی شارنده‌وه‌ی رازیک. ئەمجاره‌ تیده‌گات کالتی.

- بۆ له‌ منی ده‌شاریته‌وه‌؟

فه‌ره‌اد داده‌چله‌کیت.

- چی؟

- ئەو رازه‌ که‌ چاوی میه‌ره‌بانتي ماندوو کردوه‌.

بزه‌یه‌ک وه‌ک سیبه‌ری تاوان، ئان و سات به‌لیتو و به‌روومه‌تیدا ده‌گوزه‌ریت.

- هه‌یج رازیک له‌ چاومدا نییه‌.

له‌ره‌ی ده‌نگ و شه‌رمی نیگای به‌درۆی ده‌که‌نه‌وه‌.

- به‌لام رازیک له‌ دل‌مدايه‌. راز نا، نه‌گوتراویک.

ئەو نه‌گوتراوه‌ چیه‌؟ لێی ناپرسیت کالتی. ناویریت. باوه‌ش به‌جه‌سته‌ی خۆیدا ده‌کات.

به‌سنگیدا. وه‌ها که‌ بیه‌ه‌وی له‌ بوونی دل‌نیا بیت.

فه‌ره‌اد ده‌لێت: - من ئەو که‌سه‌ نیم تو پیت وایه‌. من کریکاریکی هه‌ژار نیم.

ده‌بێ پیکه‌نیت کالتی. وه‌ک هه‌موو جاریکی تر. ده‌بێ بترقیته‌وه‌.

- من خوتندکارم. خوتندکاریکی...

باقی قسه‌که‌ی نابیستیت؛ ده‌تاسیت. چاوه‌ ژووره‌که‌دا ده‌خشیینیت. ژووره‌که‌ هه‌ندیک

که‌لوپه‌لی پێ زیاد بووه‌. کۆمه‌لیک کتیب و... رقی له‌ کتیبه‌کان ده‌بیته‌وه‌. یه‌که‌م جاره

رقی له‌ شتیکی فه‌ره‌اد ده‌بیته‌وه‌.

- که‌واته‌ من و تۆ...

که‌واته‌ من و تۆچی؟ ئەو سه‌ری له‌ کاغه‌زه‌کان هه‌لبه‌ری. نیگای بۆ یه‌کیک له‌

په‌نجه‌ره‌کانی ژووره‌که‌ گوتیایه‌وه‌. دیسان باران. ده‌بوو بمانزانیایه‌ ئەو باو گه‌رده‌لووله‌ تاوه

بارانیکی خۆشی به‌دواوه‌یه‌. ئەو قه‌له‌مه‌که‌ی دانا و وازی له‌ نووسین هینا. گوتی:

- نازانم کالتی له‌ چی تاساوه‌. له‌وه‌ی که‌ فه‌ره‌اد خوتندکاره‌؛ یان له‌وه‌ی که‌

خوتندکاریکی هه‌لاتوه‌؟

کالتی تا ئەو کاته‌ش له‌ مه‌به‌ستی فه‌ره‌اد نه‌گه‌بشتبوو. نه‌یده‌زانی خوتندکاری هه‌لاتوو

واته خویندکارێکی تاوانبار. که سێک که پۆلیس لێی دهگهرا بیگرێ. وهک پیاوی تابلۆکه که گیرا بوو. کالێ تا ئه و کاته تابلۆی پیاوه دیله که ی نه دهبوو.

تابلۆی پیاوه دیله که ئیستا وهک زۆریه ی تابلۆکانی تری فه رهاد، به دیواری ژووره که ی ئه وه وه بوو. ئه و سه یری کرد. له میله کانێ ورد بووه وه. له پیاوی پشت میله کان. پیاوه که هیشتا له هه ناری ئه مدیو میله کانێ ده پوانی. هه ناره که وهک ئه و ده مانه سوور نه بوو. پهنگی گۆرا بوو. سوور و زهرد و... نارنجی؟ ئاگری بوو. ئه و هه ستا. له تابلۆکه نزیک بووه وه. ئه و پیاوه دیله چه نده له خۆی ده چوو. له ئه و، له ئیستای، کاتییک له پشت ساله هاوه له ئه فسانه ی ده پوانی. گوته ی: «ده بی پرۆمه ده».

سیانزه

ده بوو بپرواته ده ر. به م پرۆزه سارده و، ئه م پرۆزه ساردانه سه ره تای وه رزی سه رما بوون. وه رزی سه رما له م ولاته کویتستانییه که ده ست پیده کا کوته یی نایه ت. جله کانێ له به ر کردو ملیچیکێ خوری که پروناکی خوشکی بۆی چنبوو، له تاران ه وه بۆی نارده بوو، له ملی ئالاند.

گوته م: «دیسان بۆ کوێ؟»

ئاویری لیدامه وه. به نیگایدا زانیم ده یه وی بلی: «وازم لێ بیته. خو تۆ ده زانی...» به لام نه یگوت. هیچی نه گوت. من ده مزانی وه رس و ماندوو و، مادام وه رس و ماندوو بوو، ده بوو بپرواته ده ر. به شه قام و کۆلانه کاندای بگه ری. یان به پارک و سه یرانگه کاندای بسوو ریته وه. ئه و پارک و سه یرانگانه که ژوانگه ی چۆلی دوانیوه ژوانیان بوون. پرۆژانی پاییز و زستانی سالانییک له مه به ر ده ستیان ده خسته ناو ده ستی یه کتر، ئه و و ئه فسانه.

له ده رکه چوو بووه ده ر که ته له فوونه که زهنگی لیدا. گوته م: «ئیستا ده گه ریته وه و هه لیده گری». نه گه رایه وه. به پلیکانه کاندای داگه ر. به سه ساره که دا تیبه ری. گه لا وه ریوه کان ته رو تلیس به خستی راهوی سه ساره که وه لکا بوون. له ده روازه ی سه ر کۆلانه که وه پرۆشته ده ر و داخست. هه میشه له ده روازه چیبیه که ی سه ر کۆلانه وه ده هات و ده پرۆشت. زۆری نه خایاند که دیسان کردییه وه. ته له فوونه که ئیتر زهنگی لێ نه ده دا. بۆچی گه رایه وه وه؟ مونیبه و میترده که ی به دایدا هاتنه ژوو. میترده که ی مونیبه له سه فه ر هاتبووه وه. له کویت یان دوه ی. رادویزه بتیکی بچووکی به دیاری بۆ هیتابوو. له سه ر تاقی ژووره که، له پال رادوی گه وره که ی باوکی داینا. گوته ی: «به داخه وه لیبه شریته شی لێ نیبه».

میترده که ی مونیبه پیکه نی. سه شریته شی له گیرفان ده ره ینا.

- ئه م سه شریته هی خۆمن. هی ئه و ده مانه... بیبه وه ری کوته لێ ده ژیه ننه وه. دلنیام پیته خو ش ده بی.

میترده که ی مونیبه خو ش حال بوو؛ به لام مونیبه...

مونیبه گوته ی: «ئه و ژن و پیاوه له ده ره وه ی ولاته وه ته له فوونیان بۆ کردیه وه».

ئەنئەنە و نەسرین. دۆست و دراوسیتی بوون. رۆژى بەر لە گەرانەوہى گوتبویان:

- ئەوئەندەى لە ئیتران بېنیتەوہ حەفتەى جارێک ئیتمە تەلەفوننت بۆ دەکەین و، حەفتەى جارێکیش... بەلام ئەو تەنھا جارێک تەلەفونى بۆ کردبوون.

مونیرە گوتى: «لەمەدوا ھەركەس تەلەفوننت بۆ بکا ژمارەى ئیرەى دەدەمى. بەمن چى تۆ دەتەوێ چیرۆک بنووسى و، ھەز ناكەى كەس تەلەفوننت بۆ بکا. ھەيام چوو ئەوئەندە گوتم ببورن لە مال ئیبيە. كە ھاتەوہ پیتی دەلیم...».

مێردەكەى مونیرە يەكێك لە شریتەكانى لێدا. تايەر تۆفیق بوو. «رۆژى وا رێكەوت كە رێگەم كەوتە مالى یارەكەم. دیم كە وەستاوہ بەتەنھا نەونەمامى...».

گوتى: «پیت خۆشە، وانیبە؟»

مونیرە ھەستا و دەنگى زەبەتەكەى كز كرد. گوتى: «تەلەفونىكى تریشیان بۆ کردوى». مونیرە نیگەرەن بوو. لەوہتى ھاتبوو نیگەرەن و كەمێك توورە بوو.

ئەو گوتى: «كێ؟ لە كوتیو؟»

- نازانم كێ. بەلام دەیگوت لە ئوستانداربەوہیە. دەیگوت سبەینى دەبێ سەریك لە ئیدارەى...

بە ترسەوہ گوتى. گوتى: «بلیى كاریان چى بێ؟ نەكا دیسان...»

ئەو زەرەدەخەنەى كى كرد. زیاتر بۆ ئەوہى دلخۆشى بەداتەوہ. گوتى: «مەترسە. دلنیام شتیكى وا نیبە. رەنگە بیانەوێ وەبیرم بێننەوہ مۆلتەتى سێ مانگەم لە تەواو بوونە و دەبێ...»

مونیرە قسەكەى پێ برى. گوتى: «ئەى ژن ھێنانەكەت؟ ئەى وەسبەتەكەى باوكم؟»

مونیرە سەیرى رەسمەكەى باوكى بەسەر سنگى دیوارەكەوہ كرد. ماوہیەك بوو ئەو نەیدەدى. میرزا سەعید لە ھەسار، لەژێر سیتبەرى درەختەكاندا، لەسەر چرپاكەى دانیشتبوو قلیانى دەكیشا.

- ئیمروە ھاتووم پیت بلیم لەیلا...

ئەو گوتى: «مونیرە بارام سوورە لەسەر فرۆشتنى ئەم مال و ھەسارە. ئەم بەیانیبە مشتەرى بۆ ھێنابوو».

مشتەریبەكان فەرمانبەرى بانك بوون. بانكى میلیلى، یان میلیلت... نوێنەر و

كارشناس و... لە دەركەى ئاسنى سەر شەقامەوہ ھاتبوون. بەھەسارەكەدا گەرا بوون. یەکیان گوتبوو: «گەورەترین بانكى ئەم شارەى لێ ساز دەكرێ». پاشان بەپلیكەكانەكاندا ھەلگەرا بوون. ئەو بەخێرھاتنى كردبوون. بارام بەچرپە پیتی گوتبوو: «ئەم دوو پیاوہ ھەموو ئیختیارێكىان دراوہتى. دەم و قەلەمیان قەپانە». ئەو ھیچی نەگوتبوو. بارام پێكەنیبوو. گوتبوو: «ھەز دەكەم چاویك بەناو مال و ژوورەكانیشدا بخشین. ئەم مالە یەكێك لە مالە كۆن و قەدیمیەكانە. ئەگەرچى چەند جار دەسكارى ناو ژوورەكانمان کردوہ، بەلام ئیستاش بەشێكى زۆر لە گەچیرى و پەنجەرەكانى دەسكردى باشوہستای سەد ساڵ لەمەبەرە». ئەوئیتریان گوتبوو: «ئاغای میھرەبان، ئیتمە دەرکە و پەنجەرەى شكاو ناكرین. ئیتمە زەوى دەكرین. ھەركاتى ماملەكەمان سەرى گرت، بۆ بەیانیدا مالەكە دەرووختین. بەگەچیرى و پەنجەرەو...»

بارام بیرى كردبووہوہ، دەبێ ماملەكە سەر بگرێ. بانك پارەى باشى دەداو ئەو پیتوبستى بەپارەى باش بوو. مشتەریەكان مال و ھەسارەكەیان پەسند كردبوو، رۆشتبوون. بارام تا دەرەوہى ھەسار بەرپى كردبوون. كە گەراپوہوہ گوتبوو: «نەمزانی میوہ و شیرینی لێ نیبە. پیت خۆش نەبوو بەچایی تال میوانداریمان كردن». ئەو پیاڵە خالیەكانى كۆ كردبووہوہ و بۆ ئاشپەزخانەى بردبووہوہ.

«دەزانى بەكى چەند ملوێنمان بەر دەكەوێ؟»

بارام بەرز گوتبوو. بۆ ئەوہى ئەو بیبىستى. ئەو پیاڵەكانى شتبوو. بارام ویستبوو پرواتە ئاشپەزخانە. نیگای لە رەسمەكەى باوكى ھەلەنگووتبوو. لیتی چووبوہ پیت. گوتبوو: «یەكى ھەشتا ملوێن تەن. رەنگە زیاتریش. بەلام من بەھەشتا ملوێن دەبە خواوہنى شەش دانگى كارخانەكەو ئەو ھەتیوہ تازە پیاكەوتوہى شەرىكم دەرەپەرێنم». میرزا سەعید قلیانى كیشابوو. نەیبىستبوو. قوڵتە قوڵتى ئاوى قلیانەكە نەبھیتشتبوو بیبىستى، یان تەپ و كوتى مونیرە و رووناك كە لە ژێرخان تەونیان دەكرد؟ رەنگە دوا ەسەر بووی كە مونیرە و رووناك لە قوتابخانە گەراپوونەوہ و رۆشتبوونە ژێرخان. رەنگە خەرىكى چینی یەكێك لە قالیە گەورەكانى میوانخانە بوویتن. ھەتەن خەرىكى چینی یەكێك لەو قالیە گەورانە بوون، تا سالانیك لەوہ دوا بلین: «ئەو قالیانە كە بارام فرۆشتنى دەسترنجى ئیتمە بوون».

بارام ترسا بوو. نەكا دیسان مونیرە و رووناك... ئەى ئەو؟ پێكەنیبوو. پارەى زۆر بەرد

نهرم ده‌کا. بهو مهرجه... گوتبوی: «ده‌لین سالی جاریک بهخت له دهرکه‌ی مالان دهدا. به‌لام نیمه له هممو ژیا‌ماندا ئەمه یه‌که‌م جاره بهخت دهرکه‌ی مالمان ده‌کوته‌ی. ئەم مال و حه‌ساره به‌م بانکه نه‌بی‌ناکردی. من کارشناسه‌کانم رازی کردوه. رازی کردنی مونیره و رووناک له ئەستۆی تۆیه».

مونیره و رووناک پیشتر گوتبویان: «ئەم مال و حه‌ساره هیشتا به‌ناوی باوکمانه‌وه‌یه. میراتی دوو برا و دوو خوشکه. تا براکه‌ی ترمان له غه‌ریبایه‌تی نه‌گه‌ریتته‌وه...» بارام گوتبوی: «من نامه‌وی ته‌ما له برا غه‌ریبه‌که‌م بکه‌م. دلنیام ئەو له من زیاتر پیوستی به‌پاره‌یه».

– به‌شی ئیوه‌ش دده‌م. به‌پیتی شهرع و قانون به‌شی ئیوه‌ش دده‌م.

گوتبویان: «به‌شی نیمه له مالی باوکمان ئەوه‌یه مانگی جاریک سه‌ری لێبده‌ین. ناو مال و حه‌ساره‌که‌ی خاوی‌ن بکه‌ینه‌وه. ئاوی حه‌وزه‌که‌ی بگۆزین. به‌گول و گول‌دانه‌کاندا رابگه‌ین. له هه‌ر ژووریکی تۆزیک دانیشین و به‌یادی باوک و دایکمانه‌وه چاویک هه‌لپال‌توین». بارام بیری کردبووه‌وه؛ ئیستا که ئەم مال و حه‌ساره چهند ساله‌ چۆل و کاوله، حه‌وزه‌که‌ی وشک و لا‌روخواه، گول و گول‌دانه‌که‌ی نه‌ماوه، حه‌مه‌ن مل به‌فرۆشتنی دده‌ن. به‌تایبه‌ت ئەگه‌ر بزانی بانک چهنده‌یان دهداتی. گوتبوی: «سالانیکه به‌ئاوته‌وه‌م سێ دانگه‌که‌ی تری کارخانه بکرم و تابلوی سه‌ر دهرکه‌که‌ی بینه‌ خوار. ئەوسا تابلوی‌یه‌کی تری بۆ ساز ده‌که‌م و له‌سه‌ری دهنوسم کارخانه‌ی رهنگساز میهره‌بان». ئەو نه‌بیستبوو. یان بیستبوو و هیچی نه‌گوتبوو. له‌ناشپه‌زخانه هاتبووه‌ دهر. بارام هه‌روا خۆش‌حال له به‌رامبه‌ر په‌سمه‌که‌ی باوکی راوه‌ستا بوو؛ له به‌رامبه‌ر باوکی. به‌گه‌شکه‌و خۆش‌یی‌ه‌وه گوتبوی: «میهره‌بانه‌که‌ی به‌خه‌تیکی گه‌وره و رینوسی کوردی دهنوسم. وه‌ها که له دووره‌وه سه‌رنجی خه‌لک راکیشی و بیخوینه‌وه. ئەم کاره بۆ تۆ ده‌که‌م. دلنیام پیت خۆش ده‌بی. دلنیام ئەگه‌ر بمانیایه‌ شانازیت پتوه ده‌کردم». به‌ده‌م گوتنه‌وه ده‌سته‌کانی به‌ملا‌ولادا جوولاندبوو. ئەو پشتی تیهه‌ل‌کردبوون و پۆشتبووه ژووره‌که‌ی تر. میرزا سه‌عید تووژ بووبوو. دوا مژی له قلیانه‌که‌ی دابوو، داینا‌بوو.

– شانازی به‌چیتانه‌وه بکه‌م؟ یه‌کیکتان شه‌و و رۆژ مال ناکه‌ویتته‌وه‌وه ئه‌وی تریشتان به‌زیندویی دا‌وی میراتم لێده‌کا. برۆن هه‌ردووکتان له به‌ر چاوم ون بن».

بارام پاشه‌و پاش کشابووه‌وه. چاوی لیبوو دایکی له ژێرخان هاتبووه‌ دهر. که‌وگبیری

به‌ده‌سته‌وه‌ بوو؟ مونیره و رووناکیش به‌دوایدا هاتبوونه‌ دهر. مونیره و رووناک هه‌میشه به‌دوای دایکیاندا ده‌هاتنه‌ دهر. که ده‌یاندی باوکیان تووره‌یه، دیسان به‌دوای دایکیاندا ده‌پۆشتنه‌وه ژوور.

ئهو رۆژه میرزا سه‌عید له چی تووره‌ بوو؟ هیچیان له بیران نه‌ما‌بوو.

مونیره گوتی: «باوکم له داخی بارام سه‌ری نایه‌وه».

سه‌رمای دهره‌وه له که‌لووکونی په‌نجه‌ره‌کانه‌وه هه‌لێکوتابوو ژوور. میترده‌که‌ی مونیره گوتی: «ئەم مالە زۆر سارده. بۆ زۆپاکه‌ت هه‌لنه‌کردوه؟»

نه‌وتی نه‌ما‌بوو. ماوه‌یه‌ک له‌مه‌به‌ر مونیره به‌رمیلیک نه‌وتی بۆ نارده‌بوو، دوی شه‌و ته‌واو بوو.

گوتی: «به‌ته‌ما‌بووم پرۆمه دهر به‌رمیلیک نه‌وت بکرم».

میترده‌که‌ی مونیره بر‌وای پێ نه‌کرد. به‌تیزه‌وه گوتی: «که‌س نا تۆ! دلنیام ئیستا که من باسی ده‌که‌م بیرت ده‌که‌ویتته‌وه».

راستی ده‌کرد، ئیستا که باسی کرابوو ئەو بیری نه‌وت و ته‌نانه‌ت سه‌رماش که‌وتبووه‌وه. مونیره گوتی: «به‌م عه‌سه‌ر نه‌وتت ده‌ست نا‌که‌وی. نیمشه‌وه ده‌چینه مالی نیمه و سه‌به‌ینی ده‌سپێرم که‌سیک نه‌وتت بۆ بیتی. هه‌روه‌ها ده‌چین به‌شوین وه‌ستایه‌کی دارتاشیشدا که بی و ده‌ستییک به‌م دهرکه و په‌نجه‌رانه‌دا بیتی. ماوه‌یه‌کی تر که هه‌وا ته‌واو ساردی کرد، که‌س له‌م مال‌ه‌دا هه‌لنا‌کا».

ئهو زه‌رده‌خه‌نه‌به‌کی کرد و، گوتی: «بارام به‌هیا‌یه ماله‌که‌ چۆل که‌م و بیفرۆشی، ئەوسا تۆ ده‌ته‌وی دهرکه‌و په‌نجه‌ره‌کانی...»

میترده‌که‌ی مونیره‌ش زه‌رده‌خه‌نی کرد. مونیره هه‌ل‌چوو. گوتی: «تا له‌م مال‌ه‌دا بووکت بۆ دانه‌به‌زی، بارام ده‌بی خه‌ون به‌فرۆشتنی‌ه‌وه بیینی».

گوتی: «ئەمه هه‌ر قسه‌ی من نییه. قسه‌و به‌لینی رووناکیشه. خوشکی بمری، هه‌موو رۆژیک له تاران‌ه‌وه ته‌له‌فونم بۆ ده‌کا و لیم ده‌پرسی زه‌ماوه‌نده‌که‌ بوو به‌ چی؟»

ئهو نه‌یگوت، کام زه‌ماوه‌ند؟ نه‌پرسی، زه‌ماوه‌ندی کی؟ زه‌بته‌که‌ی کووژانده‌وه و له‌گه‌ل مونیره و میترده‌که‌ی له‌ مال‌ پۆشته‌ دهر.

به ژور خپوهتی دوو که له کهوه چوند داله که رخوړه به باله ره شه کانیان هوه دهرده که ون...»
گوتبووی: «نهمه ده سپیکیتی که مه حشره... بی وینه یه...».

نهمه سالانیک له مه بهر نهمه چیرۆکه ی نووسیبوو. نهمه دهمه ی که ئیران و عیراق له شه ردا
بوون و تهباره کان هم موو رۆژیک شار، یان گوندیکیان بزمباران کردبوو.

برایمۆک به بینینی نهمه دیمه نه دلای داده که وئ. نه کا پهریخان... تف له دست و قهوه ت له
پئ، یه که م که س ده بی ده گاته گونده که. گوند ناداری به سهر پاداریه وه نه ماوه. زۆریه ی
دانیشتووانی کوژران، یان بیهوش و بریندار که وتوون. نهمه وان ه که ماون به قلخه قلخ
به شاخه کانداه لگه راون. تۆز و خوژ نیشستووه ته وه. دوو که لای خهست ره یوه ته وه.
بوگه نیکی که سکوند به هم موو نهمه ناوه دا بلا و بووه ته وه. بۆمه کان شیمیایی بوون، برایمۆک
زانویه. شیت و سهراسیمه به سهر که لاه کانداه تیده پهری. به سهر مهیت و برینداری خرم و
ناسیاویدا ههنگاو دهنی. هیشتا به مالی پهریخان ده زانی. به مالی میرده که شی. پهریخان
و یه که دوو که سی تر له هه ساری ماله که که وتوون. کوژران یان بریندار؟ برایمۆک
تینافکرئ. باوه شی پیدا ده کا. پهریخان قورس بووه، قورس و قهله و. تین و توانای
لاویه تی بو گیانی برایمۆک ده گه رپته وه. ده یخاته سهر شانی و هه لدی. ده پرفیتی...
ژنه که گوتبووی: «کاریک ده کا که سالانیک له وه بهر، نهمه که لاو بوو ده بوو
بیکردایه». نهمه وسا سهیری پیاوه که ی تری کردبوو. نهمه ویش سهری بو له قانده بوو. دهرهینه ر
گوتبووی: «مه حشره...»

برایمۆک تا قوخته که ی خوئی پهریخان دانانی. له وئ له سهر به رده نوئی پالکانی و
نهمه ستیره که راید که شتی. دوا سالانیک یه که مجاره ده بینینی. به ژن و بالا و روخساری...
بلوق هم موو دست و پهل و روخساریان داپوشیوه. چرچ و لوچی پیریبه تیان شار دووه ته وه.
پیلوه کانی له سهر یه کتر نیشتون. هه ناسه ی کزی سواره. برایمۆک به بیریدا دی که ده بی
جله کانی له بهر داکه نی. نهمه بیره موچرکه ی به له شدا دینی. ناچاره، ده بی جلله کانی له بهر
دادری. دست بو سنگ و بهرۆکی کراسه که ی ده با. ده سته کانی ده له رزن. نهمه ژنوشی
ده له رزی. شهرم تهنگه ی پئ هه لده چنی. چاوی ده قووچینی و کویره کویر رووتی ده کاته وه.
له نهمه ستیره که ی هه لده کیشتی. ناوی روونی نهمه ستیر خوژ و دوو که لای له شی ده شواته وه. بو
دهرکیشانه وه ی له نهمه ستیره که ناچاره چاوی هه لینی. چاوه لینی. له شی سپی و نهمه و
شلی پهریخان له سهر به رده نویره که راده کیشیته وه. نهمه هه ر نهمه له شه یه که سالانیک

چوارده

که میوانه کانی رۆشتن، گوتم: «قهراره که سپیک بیت بۆ لات؟»

میوانه کانی ژنیک و دوو پیاو بوون. ژنه که ی پیشتر دیوو. له ئیداره ی میراتی
فه رهنگی یان... ژنه که گوتبووی: «له پیشانگه ی نه قاشی. پیم گوتیت، دۆستی که
ده رهینه ره و پتی خوشه یه کی که له چیرۆکه کانت بکاته فیلمی سینه مایی.»

ده رهینه ر پیاویکی رۆمانیک بوو. عه ینه کی که له ملیه وه بو سهر سنگی به ردا بووه وه.
دوا به دوا یه هم موو قسه یه که ده یگوت: «مه حشره... بی وینه یه...» خه لکی تاران بوو.
گوتبووی له ئالمان گرافیکی خویندوو و له وه تی گه راوه ته وه چنه فیلمی کورتی ساز
کردوو. هزی کردبوو به ئالمانی بدوی و ناوه ناوه ش دوا بوو. من تینه گه یشتبووم. نهمه
ژن و پیاوه ش که له گه لیدا بوون تینه گه یشتبوون. گوتبووی: «پیم خوشه یه که م ته جره به ی
سینه ماییم له کوردستان بی. کاریکی کوردی». گه لاله ی چیرۆکه که ی نهمه و ژن و
پیاوه بیستبوو. هاوړتی بوون یان هاوکاری؟ گوتبووی: «که باسیان کرد زانیم چیرۆکی
مه حشره... بی وینه یه. تکام لیکردن بۆم ته رجه مه بکه نه وه.»

چیرۆکه که چیرۆکی پیاویکی گوندی بوو. برایمۆک سالانیک بهر له و رووداوه، هه ز له
پهریخان ناویک ده کا. نهمه ناوه کانی له جووته دلدار ی به ییتیک وهر گرتبوو. له بی به ختی
برایمۆک، که سوکاری پهریخان له گه لیدا نه یارن. چنه جار مه لاو ریش سپی ده نیریته
خوازیینی و نایده نی. گریانی پهریخانیش سوودی نایی. به زۆر و به په له به شووی دده ن،
به پیاویکی... برایمۆک له داخ و مهراقدا سهری خوئی هه لده گری. سالانیک بی سهرو
شوین گونداو گوند و شاره و شار ده کا. پاشان په که وته و لیتقه و ماوه ده گه رپته وه.
ناچیته وه بو ناوایی، له قوخته چۆلنیک نهمه ناوه به ته نها ده ژی...

ده رهینه ر گوتبووی: «فیلمه که لیره وه دست پیده کا. برایمۆک سهری به کاری خو به وه
قاله. که هاژه و نرکه ی ته یاره کان ده بیستی، سهر هه لده برئ. ئاسمان تاو و ساوه. له پر
نرکه ی ته قینه وه یه که دایده چله کینی. نیگای - که هه مان نیگای دوورینه - له ئاسمانه وه
بو گونده که شوږ ده بیته وه. گوند له ناو تۆز و خوژ و پاشان دوو که لیک خه ستدا ون بووه.

غیره تی بیر لیکردنه و دی نه بووه؟ گورج پروی لی ودرده گپری و دروا، له قوخه که ی کراس و پانتولتیکی خوی بو دینی. به میزهره که ی سهر و قژی بو وشک ده کاته وه. بسکی به میزهره که وه دی. پهریخان سهری دهر و تیتته وه. جاروباره کوخه یه ک سهر و سنگی هه لده ته کینی و کیم و خوتین به لا لیوبه وه دهر و له ده به ستی...

ئه م دیمه نانه به شیوه ی فلاشبه ک ده گپردینه وه. چیرۆکه که له ویتوه ده ست پیده کا که برامۆک له لووتکه ی شاخیکی بلیند له مابهینی دوو دار بهر و دا جیلانه ی هه لبه ستوه. دۆشه کیتی ههر زنیشی راخستوه و پهریخان له سهر پاکیشاوه. ناخر رۆژی پرو و داوه که یه. سی یان چوار رۆژ دوا کاره ساتی بزمبارانه که و... برامۆک نه وه ک له ترسی شالای ژاره شیمیاییه که، به لکو له ترسی حقدار و که سوکاری پهریخان زور له قوخه که ی به ند نابن. دوا شتنی پهریخان بارو بنه ی ده پیچیتته وه. تایه ک ههر زن و شرو شاتاله که ی له پشتی ولاخیک ده به ستی. له ناو باردا لیفه شریک راده خاو، پهریخان له سهر راده کیشی. نه وسا به بلیندترین شاخی نه و ناوه دا هه لده گه پری.

له چیرۆکه که دا پهریخان بو ساتیکیش هوش خوی نه هاتوه ته وه. برامۆک شه و رۆژ جیلانه ی رازه ندوه و به سوز و خه مه وه کونه گورانییه کی دلداری چپوه. جاروباره میزهره که ی ته ر کردوه و کیم و خوتینی برینه کانی له شی پهریخان خوتین کردوه ته وه.

دهرهینهر گوتبووی: «له فیلمه که دا برامۆکیش تووش ده بی. هه ناسه و زوو خاوی برینه کانی پهریخان تووشی ده کا. ورده ورده هه مو له شی وه خارشت ده که وی. وه ها که چنگنه لیتی دابی. بلوق به پیستته به هه تاو برژاوه که یدا هه لده په پری و، هه ناسه ی...» گوتبووی: «فیلمه که به مردنی هاوکاتی نه و دوو پیره دلداره کوتایی دی. کوتایییه کی تاله، به لام مه حشه ره...» نه وسا له ژن و پیاوه هاو رتکه ی ورد بو بووه وه. نه وانیش سهری ره زامه ندی و مه حشه ربوونیان بو له قانده بو. له نه و ورد بو بووه وه. نه و هیچی نه گوتبوو. نه و بیشتر قسه کانی کردبوو. دهر باره ی چیرۆکه که و، دهر باره ی دهرهینانی سینهمایی و... گوتبووی ده بی سیناریۆکه بیینی. ژن و دوو پیاوه که هه ستا بوون برژن. دهرهینهر گوتبووی: «ده مه وی که مییک به ناو شاردا بگه ریم». له ویشی گپرا بووه وه. نه و داوی لیبور دنی کردبوو. گوتبووی قه راره که سییک بیت بو لای. نه وسا میوانه کان مالا واییان کردبوو. نه و تا دهره وه به ریتی کردبوون. که هاته وه هیشتا خه می یاده وری نه و چیرۆکه تاله، له نیگا و روخساریدا بوو. سهیری منی کرد. منیش خه مبار بووم. گوتی: «پیمانه بوو ناوا به وردی چیرۆکه که ی برامۆک و پهریخان بگپرتته وه. تیناگم نه و نیپیژده

زیادییه چ په یوه ندییبه کی به م چیرۆکه وه هه یه که خه ربکه دهینوسی؟»

من بیرم کرده وه، نایا چیرۆکی برامۆک و پهریخان په یوه ندی به چیرۆکی نه وه وه، که من خه ربکی نووسینی بووم، نییه؟ پرسباره که م دووباره کرده وه، گوتی: «به راست قه راره که سییک بیت بو لات؟ له یلا؟»

نه و داچله کی. گوتی: «بو ئیمرو چهند شه نبه یه؟»

گوتی: «چوار شه نبه.»

له یلا چهند رۆژ له مه بهر ته له فوونی بو کردبوو. گوتبووی: «ئه گه ر له کارت ناکه م، حه ز ده که م دوانیوه رۆی رۆژی جومعه بیم بو لات». نه و گوتبووی: «به لام دوانیوه رۆی رۆژانی جومعه من دهرۆمه دهر. ده چم بو پارکی...» نه وسا گوتبووی: «خوشحال ده بم ئه گه ر توش بییت». له یلا گوتبووی: «دیم».

نه و پشوو یه کی هاته وه بهر. زهرده خه نه یه کی کرد و گوتی: «قه راره من برۆم بو لای که سییک».

پیم ناخوش بوو. زورم پیم ناخوش بوو. گوتی: «ئه م هات و چوه زیادییانه له کارت ده که ن. تو ده بی بزانی ماوه یه کی زورت بو ته واو کردنی...»

چاوه روان بووم نه و قسه بیترسینی، به لام نه ترسا. به خه مه وه سهری له قانده و، گوتی: «ده زانم. ده مه وی برۆم بو لای فه رهاد و، ئه گه ر بکری دیسان له گه ل خوم بیبه مه دهر».

نه وسا جگه ره یه کی له پاکه تی سهر میزهره که دهرهینا و دانیششت. گوتی: «پیم نالیی فه رهاد چونه؟ چهند رۆژه سهرم لی نه داوه».

گوتی: «چاک نییه. ههر گیز وه ک ئه م چهند رۆژه شیرزه نه بووه. جاران یان راده کشا، یان له بهر رۆشایی کزی په نجه ره ی ژوره که ی داده نیشت و سهری به ملیه وه شور ده بووه وه. به لام نیستا...»

فه رهاد وه ک حه یوانیک هه ستی به بورکان یان بوومه له رزه کردبی، نا تارام و بی قه رار، به ژوره که یدا، به ناو دوو که لی جگه ره ی من و نه ودا، ده هات و ده چوو. خوی به دیواره رهش و تاریکه کانداه کوتا. له پر شانی ئیسکنی بهر سه عاته کون و له کار که وتوه که ی سهر سنگی دیواره که که وت. سه عات زینگه یه کی لی بهرزه بووه وه که وته خوار. نه و چوو هه لیگرته وه. شیشه رهش و تاریکه که ی نه شکابوو، دیسان هه لیواسیوه. فه رهاد گوتی پینه دا. ناگای لینه بوو؟ وه ک خه وگه ری له ر و لاواز و بی ته کان خوی به ملاو لادا

ده په لوسې و پچر پچر وړینه ی ده کرد. شتیکی ده گوت که نه و تیی نه ده گه یشته. من باوه شم پیداکرد و برده لای په نجره پچوکه که و دامنیشانند. خو شم دانیشتم. له باوه شمدا بو، ههستم به له رزینی له شی کرد. لپوه بچ رنگ و قلاشواوه کانیشی ده لرزین. پیلووی چاوه تو قواوه کانیشی. به سنگی خو موه نووساند. وهک مندال، دهستم به سه رو شانیدا هینا. گوتی: «خوزگه ده زماني چیبه تی... خوزگه ده زماني کوی دیشی».

نه و هیشتا لای سه عاته دیواریبه که راوه ستابوو. نه ویش هه موو گیانی ده لرزی. گوتی: - بلتی نه م با و گه رده لووله... قسه که ی پی ته و او نه کرا. گوتی: «نه کا گه راندنی به و کولانه باریک و ته نگه به رانه دا... نه کا نووسینی چیرۆکه که ی...»
نه م جار هه قسه که ی ته و او نه کرد. رو شته به ر په نجره که.

- «ده ترسم نه م چیرۆکه، چیرۆکی نه و نه بی. ده ترسم چیرۆکی خو م بی... چیرۆکی تو... یان هه رکه سیکی تر».

نه م با و گه رده لووله بو دواپی نه ده هات؟ له و دیو په نجره ی ژووره که ی فه رهاد، له و فه زا تال و خو له میتشیه دا، گه لای دره خته کانی نه و هسه ره که پیشتر گوتیووی به لامه وه غه رب نبیه، به ده م با و گه رده لووله که وه بوون. وهک پوله بالنده یه کی کویر و سه ر لیشیاو، هه ر یه که به لایه کدا ده فرین و له شوینیک (له کوئی؟) ده گیرسانه وه.

نه م بالنده کویر و سه ر لیشیاووانه، نه م په سمه کون و هه لپرووکاوانه، نه م یاده کال و بی په نگانه، نه م روژه دوور و فه راموش کراوانه، نه م ساتانه ی ده م با و گه رده لوول چون کو ده بنه وه؟ نه م رو دواوه قه و ماو و نه قه و ماوانه چون یه ک ده گرنه وه؟ نه م جهسته پارچه پارچه بووانه چون ده بنه وه به یه ک جهسته؟ نه م زه مه نه پرژو بلاوانه چون دینه وه سه ر هیلتیکی راست؟ نه م هه موو چیرۆکه فه راموشبووانه چون وه بییر دینه وه و چون له چوارچیتووی چیرۆکی کدا دنووسرینه وه؟

گوتی: «چون ده کړی متمانه به م نووسینه بکه م؟»

پیشتر نووسیبووی، فه رهاد جهسته یه کی بی گیانه... ته رمیکی به روا له ت زیندوو... به لام نه م بی قه راریبه که ی له جهسته یه کی بی گیان ده و شیتته وه؟ نه و گوتی یان من؟

گوتی: «بریا بو ساتیکیش بووه ده متوانی سه ر له دنیا ی نه و دیو چاوه تو قواوه کانی فه رهاد خوار بکه موه».

چاوه کانی فه رهاد پر بوون له ترس و نیگای وهک هه همیشه به هیچ شتیکی نه م ژووره وه، به هیچ شتیکی نه م دنیا یه وه به ند نه ده بوو. به زور جله کانم بو له به ر کرد و گوتی: - ته گه ر به ته مای بیبه یته ده ر، ناماده یه.

نه و له سه ر تا پیی ورد بووه وه. جله کانی فه رهاد وهک جاری پیشوو پیس و په نگاوی نه بوون. گوتی: «کن جلوبه رگی بو ده شوا. کالی؟»

من پیکه نیم. گوتی: «کالی کچیکه سه یه. هه موو جاریک که جلوبه رگی بو ده شواو، مال که ی بو خاوین ده کاته وه، به پییرینی خاوه ن مال ده لی: لای فه رهاد باسی مه که. تکای لیده کا: بلتی بو خو م بو م شتووی».

گوتی: «بو له فه رهادی ده شاریتته وه؟»

به رتر پیکه نیم. گوتی: «سه یه که له وه دایه که لپی ناشاریتته وه».

گوتی: «گه مه یه کی به روا له ت مندالانه یه. کاتیک فه رهاد ده روا ته ده ر، کالی هه موو کاره کانی بو ده کاو، که فه رهاد ده گه ریتته وه، به شه رمیکی دروژنانه وه سوپاس له پییرین ده کا. نه وسا تاویکی تر، یان روژتیکی تر که فه رهاد و کالی یه ک ده گرنه وه به و گه مه یه پیده که نن».

نه ویش پیکه نی و گوتی: «کالی کچیکه زبره که. په نگه به و شیوه بیه وی...»

قسه که م پیبری و گوتی: «هیچ زبره کیبه ک له نارادا نیبه. نه وه گه مه یه و هیچی تر. گه مه یه کی سی قولی».

- گه مه یه کی سی قولی؟ که واته پییرینیش...

گوتی: «نه ری. پییرینیش ده زانی گه مه یه و، له زه تی لی ده با. ده لی: چیم کردوه کورم؟ دوو کوت جلم بو شتووی و گه سکینکم به ژووره که تدا هیناوه. کامه دایک نه وه بو کوری خوی ناکا؟ فه رهادیش ده لی: سوپاس دایه گیان. پییرین له خوشی نه و دایه گیانه گه شکه ی لیدی. فه رهادیش بی دریغی دوو باره ی ده کاته وه».

گوتی: «پییرین مندالی نبیه؟»

پییرین دوو کچی به شوی بوو، به لام کوری نه بوو. نه یبووه؟ په نگه بو بیته. په نگه سی چوار کوری بووی و له مندالییدا به سووریتزه مرد بیتن. په نگه یه کیان له سووریتزه خه لستین؛ گه ورهش بووی، به لام دواتر له گومیکدا خنکابن. یان له گه ل باوکی له

شاخیک هه‌لدیرابن. یان... هه‌رچی بوو ئیستا به‌ته‌ن‌ها ده‌ژیا. چه‌ند سالیک بوو به‌ته‌ن‌ها ده‌ژیا و کچه‌کانی به‌خه‌م و مه‌ینه‌تی ژبانی خو‌باندا که‌وتبوون و پیتیان نه‌ده‌کرا به‌قه‌ده‌ر پیوست لای لای بکه‌نه‌وه. به‌لام کالێ... پیریژن گوتبووی: نه‌گه‌ر کوریک بباوه کالێ لای ماره‌ده‌کرد. به‌خه‌مه‌وه گوتبووی. وه‌ها که‌ بووکیکی چاکی له‌ کیس چوو. گوتبووی: «ئافه‌رت ده‌بێ دلپاک و میه‌ره‌بان بێ. کالێ جگه‌ له‌وه‌ی دلپاک و میه‌ره‌بان، جوانیشه. نه‌گه‌ر ساحیبی بباوه، باوکیک، براچاکیک... کالێ حه‌یفه‌ خوشکی ره‌حیم ته‌که‌ی قومارچییه». پیریژن نه‌وه‌ی به‌فه‌ره‌اد گوتبوو. گوتبووی: «مالێ هه‌ژاریم به‌قور گرت...»

فه‌ره‌اد گوتبووی: «مالێ زالم. مالێ حکومه‌تی زالم به‌قور بگره‌».

گوتبووی؟ حه‌مه‌ن گوتبووی. له‌ هه‌موو شو‌تیکیک و لای هه‌موو که‌س ده‌یگوت. سه‌ره‌تا کالێ نه‌و قسانه‌ی نه‌ده‌بیست. گوتی پینه‌ده‌دا. به‌لام که‌ زانی فه‌ره‌اد، نه‌و کرێکاره‌ هه‌ژاره‌ خو‌تندکار بووه‌ داچله‌کی، تاسا. ماوه‌یه‌ک لێی راماو، پاشان به‌دلپه‌ریه‌وه‌ گوتی: «تو خو‌تندکاری؟ که‌واته‌ من و تو...»

فه‌ره‌اد نه‌یه‌ه‌شت قسه‌که‌ی ته‌واو بکا. لێی چوه‌ پێش، ده‌ستی خسته‌ سه‌ر ده‌می و، گوتی: «گرینگ نییه‌ من کیم و چکاره‌م. گرینگ نه‌وه‌یه‌ ئیمه‌ به‌کترمان خو‌ش ده‌وی. تا هه‌تا هه‌تا به‌تایه‌...»

نووسیبوو:

تا هه‌تا هه‌تا به‌تایه‌؟ په‌رسیاریکی سه‌خته. سه‌خته‌تر له‌و په‌ریاره‌ی ژبانی پیاوی پتوه‌ به‌نده‌. به‌که‌م جاره‌ له‌ خو‌ی ده‌پرسیت. به‌که‌م جاره‌ به‌ر له‌ نه‌جامی نه‌و خو‌شه‌ویستی و تووشبوونه‌ی ده‌کاته‌وه. نه‌و شه‌وه‌ و شه‌وانی له‌وه‌ دواش خه‌وی لێ ناکه‌ویت فه‌ره‌اد. به‌ژوره‌که‌یدا دیت و ده‌چیت. گینگل ده‌دات. له‌ خو‌ی ده‌نالیت. وه‌ک مار، نه‌وه‌ک ماری به‌ریندار، وه‌ک پیاوی عاشق. چۆن له‌ کالێ بگه‌یه‌نیت نه‌م به‌لینه‌ به‌مانای وه‌دیها‌تی خه‌ونه‌کانیان نییه‌؟ خه‌ونه‌کانی کالێ و... کێ ده‌زانیت کالێ خه‌ون به‌چییه‌وه‌ ده‌بینیت؟ کێ ده‌زانیت له‌ ده‌روونی ژندا چی راده‌بریت؟ نایدركینیت. نه‌یدرکاندوه‌ کالێ. په‌نگه‌ چاوه‌رتی بیستنی نه‌و قسه‌ له‌ زمانی فه‌ره‌اد بوویت.

تا هه‌تا هه‌تا به‌تایه‌. وه‌لامیک شیری. شیرینتر له‌وه‌ی ژن به‌ته‌مای بیستنی بوویت. بیستویه‌تی کالێ و ئاخێ شیرینی ئارخه‌یانی وه‌ک کۆتریک هه‌میشه‌ دیل، له‌ قه‌فه‌سی سنگیه‌وه‌ ده‌ریاز بووه‌. پیناکه‌نیت، ناتیقه‌ته‌وه‌، نه‌ نه‌و رۆژه‌ و نه‌ رۆژانی له‌وه‌ دواش.

خۆی به‌چاره‌نووسی باوه‌شی فه‌ره‌اد ده‌سپیرت.

له‌ ژوره‌که‌ رۆشتبوینه‌ ده‌ر؛ له‌ ژوره‌که‌ی فه‌ره‌اد. فه‌ره‌اد وه‌ک جارانی پیتشو له‌ به‌رمانه‌وه‌ ده‌رۆی. هیتستا نا‌تارام بوو. له‌ کۆلانیکه‌وه‌ بۆ کۆلانیکی تر و...

له‌ کۆلانه‌ ته‌نگه‌به‌ره‌که‌نه‌وه‌ به‌ره‌و ما‌ل ده‌بیته‌وه‌ فه‌ره‌اد. هه‌ردوو ده‌ستی ئاخیه‌ته‌ گیرفانه‌کانی. شه‌قاوی قورس و قایم هه‌لده‌هیتیه‌ته‌وه‌. شه‌قاوی دلنیایی؟ لای خو‌ی به‌راندویه‌تیه‌وه‌، به‌ندبازی پیناکریت. ده‌وامه‌ی نه‌م وه‌زعه‌ ده‌شی ترسناک بیت. ترسناکه‌ بۆ کالێ. ژن نه‌گه‌ر دل به‌خه‌ونه‌کانی به‌ستیت، نه‌گه‌ر چاره‌نووسی به‌پیاوه‌وه‌ گرێ بدات، به‌چاره‌نووسی پیاوه‌وه‌، به‌چاره‌نووسی وشه‌یه‌که‌وه‌. وشه‌کان مانای جیاوازیان هه‌یه‌ له‌ لای ژن و له‌ لای پیاو؛ به‌لینه‌کانیش. ده‌بێ مانای خو‌ی له‌و به‌لینه‌ به‌کالێ بلیت فه‌ره‌اد. ده‌یلیت. ده‌میکه‌یه‌ خو‌ی بۆ ناماده‌ کردوه‌. زۆر جار له‌به‌رخۆیه‌وه‌ گوتویه‌: «کالێ نازدار! راسته‌ ده‌زانی خو‌تندکارم؛ به‌لام نازانی خو‌تندکاریکی هه‌لاتووم و پۆلیس و ساواک لیم ده‌گه‌رین». گوتویه‌: «مه‌پرسه‌ تاوانم چییه‌. ته‌نه‌ا تاوانم نه‌وه‌یه‌ که‌ ناتوانم خه‌ونه‌کان، خه‌ونه‌کامان به‌یتمه‌ دی. بۆیه‌ ده‌بێ من و تو...» له‌ بیسی چوه‌ ده‌بێ نه‌و و کالێ چی بکه‌ن، یان بۆی نه‌گوتراوه‌؟ به‌لام ئیمه‌رۆ ده‌یلیت، ده‌بێ بیلیت، بلیت: «کالێ، نازدار، ده‌زانم رۆژانیکی سه‌خت و رابوردویه‌کی تالت بووه‌. ده‌زانم ئیستاش له‌ نسیی نه‌م خو‌شه‌ویستییه‌دا پشوو ده‌دی. نامه‌وی، هه‌رگیز نامه‌وی نه‌و رابوردوه‌ بگه‌رتیه‌وه‌ و، نه‌م خو‌شه‌ویستییه‌ بدۆرینیت. ده‌کرێ نه‌م دلداریه‌ بکه‌یته‌ هه‌وینی ژبانی داها‌توت. ژبان و داها‌تووی به‌بێ من. ژبان و داها‌تووی...» شاعیرانه‌یه‌ نه‌وه‌ی ده‌یلیت. ده‌زانیت له‌ لای کالێ زمانی ئاوا پاراو و شاعیرانه‌ بۆ ناگه‌رت. ده‌گاته‌ چوارپه‌یانه‌که‌. نازانیت گه‌یشتوه‌. بۆنی نانی تازه‌ ناکات. نانه‌واخانه‌ی سه‌ر سووچی کۆلانه‌که‌ش نابینیت. به‌ک، دوو هه‌نگاو تێده‌په‌رت. نانه‌واکه‌ هه‌رای لیده‌کات.

- ئیمه‌رۆ نانت ناوی کاکه‌ فه‌ره‌اد؟

ئاویری لێ ده‌داته‌وه‌ فه‌ره‌اد.

رسته‌ی ئاخیری نووسینه‌که‌ی ره‌ش کرده‌وه‌. ویستی بنووسی: «نایبستیت که‌ ئاویری لێ بداته‌وه‌».

گوتم: «ئاگای له‌ خو‌ی نییه‌. دلێ له‌ لای کۆتره‌کانی سه‌ر بانی مالێ کالیه‌».

نه‌و له‌ به‌ر نانه‌واخانه‌که‌وه‌ چاوی بۆ مالێ کالێ گه‌یرا؛ نه‌یدی. سه‌رپانه‌که‌شی نه‌دی.

به لّام کۆتره کانی دیکه به ژوور بانه که وه، به ژوور بانه کانی کۆلانه وه ده فرین و ده سوورانه وه. که واته ره حیمی برای کالی له ماله وه بوو. له سهه بان و، خه ربکی کۆتر بازی بوو.

فه رهاد نانه که ی وهرگرت و ری که وته وه. ئه ویش شوینی که وت. ئیستا ئه ویش مال به مائی کۆلانه که ی ده ناسی. یه که م مال مائی ده رویش فه تاح بوو. سی دهسته مائی تووناو توون له سهه ره ساریکی دریز و باریک. خه لکی گه ره ک پیمان ده گوت "دپوانه". که فه رهادی ده دی ده یگوت: «پیری ته ریفه ت ده ست به عومرته وه بگری. ره سمیکی حاجی کاک ئه حمه دی شیشم بو بکیشسه وه، با به دیواری ژووره که مدا، له مابه یینی ده فه و شمشیره کان هه لپواسم». هاورپیکانی فه رهاد پیمان وابوو ساواکییه. ده یانگوت: «هه موو ئه و مالانه که له سه ره تای کۆلانه داخراوه کاندان، ماله ساواکین». چه ند مال به ولاره تر مائی ره عنا هه وت ده ریچ بوو. سه ره تا فه رهاد پیتی وابوو خات ره عنا ده بی هه وت ده ریچی له پیتدا بی. یان رۆژتیک له رۆژان هه وت ده ریچی له پیتدا بووی. به لّام دواتر بۆی ده رکه وت خات ره عنا هه وت کچی هه یه و ده چیته هه ر کوی ده ست به کپرووزانه وه ده کا و ده لّی: «مه سه رف گرانه، ده ره قه ت نایه م. خه لک ده ریچییه ک ده کړن، من ده بی هه وت ده ریچی بکړم». فه رهاد نه ییده زانی بۆ نالی هه وت کراس، یان هه وت جووت که وش. به ولاره تر مائی ماشه لا پۆستچی بوو. ئه و پیره پیاوه ره قه له که هه موو رۆژتیک له خواجه نشینی به ر ده رکه ی ماله که ی داده نیشت. ته نه که پووتیک ناگری ده کرده وه و باوه شی پیتدا ده کرد. هاورپیکانی فه رهاد تیکرا له ساواکیبونی ئه و کۆنه پۆستچییه دلّیا بوون و لیتی توقا بوون. به رامبه ره مائی ماشه لا، مائی خات په ریزاد بوو. ژنیتیکی رووخۆش و میه ره بان. فه رهاد یه که م جار کالی له مائی ئه و دیبوو. دیسان به ولاره تر، له پشت دووه م پیتی کۆلانه وه مائی حاجی شه له بوو. پیاویکی گه راوه که سه رو سمیلّی ره نگ ده کرد. برۆکانیشی ره نگ ده کرد. شه وان به په یژده هه لده گه را و، خۆی له ژن و میتردان داده گرت. ده یانگوت خۆی له مامۆستای مزگه وته که ش داگرتوه. کورپیکی گوله که ی کوری بوو پیمان ده گوت حاجی کارلۆس؛ دز بوو. رۆله ی له باوه شی دایکی ده فراند و جوهری به حه واهه نالّ ده کرد. به لّام وه زندی بۆ خه لکی کۆلان نه بوو. وه ستا تورکه ی ده لاکیش دراوسی مائی کالی بوو. ژنه که ی شانازی به وه وه ده کرد که هه موو کوران و پیاوان و زۆربه ی کچان و ژنانی گه ره ک، وه ستا خه تینه ی کردبوون. که سانیکی تریش بوون. بنه ماله ی تریش که ئیستا ئه و ده یناسین. ئه و رۆژتیک به منی گوتبوو: «ئهم هه موو ساله، بۆچی ده رباره ی خه لکی ئهم کۆلانه هیچت نه نووسیوه؟» من گوتبووم: «ره نگه دوا

نووسینی چیرۆکی تو، چیرۆکی خه لکی ئهم کۆلانه بنووسم». نووسی:

ده نگه کچه ته ونکه ره کان له ژنیرخانی ماله کانه وه دیت. سوژی به رته ونانه یان له کۆلان په نگه خواردوه ته وه. ده بیستیت فه رهاد. ده نگه کچه کان ده بیستیت و به ناو شه پۆلی سوژی گوتنیاندا تیده په ریت. له مالّ نزیک ده بیته وه فه رهاد. له ده رکه ی چیتی مائی پیریژن و په نه ره ی بچوکی مائی کالی. برا کویره کانی کالی له به ر ده رکه ن. خشپه ی پیتی ده ناسنه وه. ده ست له کاگلی دیواره کان ده سوون و به ره و پیری دین. بزهی دیتی فه رهاد؛ خۆشه ویستی کوره کویره کان خۆشی ده کات. شوین خشپه ی پیتی که وتوون کوره کویره کان. به پیتییه وه شه تلّ ده بن. فه رهاد ده ست به سه ریاندا ده هینیت. ده نه ویتته وه و سه رو نوقلّیکیان ده داتی. ره حیم له سه ر بانه وه چاوی لیتییه. ده نگ هه لده پریت: «چیتشه ت کردوون کاک فه رهاد».

ره حیم ده سه ره یه کی گه وهری یه زدی به ده سه ته وه یه. رایده وه شینیت و کۆتره کانی فر ده دات. کۆتره کان ماندوو بی مه به ست به حه واهه ده سوورپینه وه. به سهه بانی مائی کالی و به سهه بانه کانی کۆلانه وه. له ترسی هه ره شه ی ده سه ره که ی ره حیم ناویرن بنیشن. خۆشه ویستتیرینیان شابالّ ره شیکه و یه ک له دوا یه ک سه ره م قولات ده دات. خاوه نه که ی شاد ده کات.

مه ره حه بابی ره حیم ده کات فه رهاد. نیگای له کۆتره کانه وه بۆ ئه و و له ویشه وه بۆ په نه ره ی بچوکی ماله که یان شو ده بیته وه. شیشه ی په نه ره ره کان ره سمی دیواری کاگلّ و تایه کی ده رکه ی چیتی مائی پیریژن یان له خۆیاندا کیشاوه ته وه. گوله هه نارکه له ناو تای ده رکه که دایه. به رزتر مه ره حه بابی ره حیم ده کات. ده سه ته سپی و ناسکه که له پشت په نه ره که و له پشت گولّدان و گوله هه نارکه وه په رده لاده دات.

ره حیم ده لیت: «ده لّین به ته مای تابلۆیه ک له و کوره کویره بکیشیتته وه».

هیتستا له کۆلانن کوره کویره کان. وه ک هه میشه ده ست له ناو ده ستی یه کتر. زمانیان ده رکیشاوه و نوقلّه کانیان ده لیتسه وه.

کی ده لیت؟ نا پرسیت فه رهاد. کی گوتوویه؟ ئه و رۆژه که نه خشی کالی له قه راغ حه وزه که کیشاوه ته وه، گوتوویه: «به ته مام تابلۆیه کیش له و دوو کوره کۆله بکیشمه وه...» سه یری په نه ره که ده کاته وه. کالی خۆی پیشان نادات. لیتی تو راوه؟ خه م دایده گرت. له بیری ده چیتته وه بۆچی هاتوه ته وه و به ته مایه چی یه بلّیت. یه ک، دوو، سی جار ده رکه ی

چېنوی مالی پیریتن، مالی خۆی، ده کوتیت.

رەحیم دەلّیت: «له کوئی کاک فەرهاد؟ خۆ دەرکه که دانه خراوه...»

من پیتکه نیم. گوتم: «خووی پێ گرتوه».

فەرهاد تەریق بووهوه. بە نائۆمیدیهوه روژسته ژوور. ئەویش شوینی کهوت و منبیش بەدوایاندا. پیریتن له حساری ئەو دیو دالانە تاریکه که بوو. نه یگوت: «خۆ دەرکه که دانه خرابوو، کوپم». دەمیکه بوو نه ییده گوت. گوئی: «مەرۆره سەر. کارم پیتته کوپم».

فەرهاد بێ واز بەرهو رووی چوو. بۆ حساره بچووکه که و، پیریتن پاکه تیکی گه وره ی بۆ هیناو، دایه دهستی.

- پیتش پیتی تو برادره عهینه کییه کهت بۆ هیناو.

به نیگه رانییهوه گوئی. فەرهاد تیگه بی. دهیزانی کتیه. لیبی وەرگرت و گوئی:

- نه ده بوو...

پیریتن گوئی: «دوئ شهو له کوئ بووی؟ بریا له مال بوویتایه».

چی رووی داوه؟ ئەو نیگای له پیریتنهوه بۆ فەرهاد گوێزایهوه و، له منی پرسی: «چی رووی داوه؟»

من هیچم نه گوت. پیریتن گوئی: «دیسان شەریان بووهوه. شەریتیکی قورس. هه موو خه لکی کۆلانیان سەر پزایهوه».

پیریتن نه یگوت کئی و کئی شەریان بووهتهوه و، خه لکی کۆلانیان سەر پزاهه.

فەرهاد تیگه یشتبوو. سەری له قاند و ناخیکی ساردی هه لکیشا. ئەو پرسیاره که ی دووباره کردوه: «چی رووی داوه؟»

گوتم: «وه ره سەر با بۆت بگێرمهوه».

فەرهاد و پیریتن قسه یان ده کرد که ئیمه به پلیکانه کانداه لگه راین و، خۆمان به ژووری سەر حساره که دا کرد. ئیستا ئیتر ژووریکی پۆشته و په رداخ بوو. ئەو له سەر چرپاکه ی فەرهاد دانیشته و چاوی له ده مم بری. گوتم:

شەرو قه ی کالی و ره حیمی برای قسه و هه وائیکی تازه نییه. به لام له وه تی فەرهاد هاتووه ته ئەم کۆلانه، کیتشه ی ئەوانیش په ری سەندووه. هەر شهوه له سەر شتیکی شەریان ده بی و پیتکدا هه لده پزیتن. سەرته له سەر ئەوه ی کالی نه ییده هیشت له ماله که یاندا قوما ر

بکه ن. دواتر گوتبووی، نابی برادره لات و لووته کانی ره حیم به و ماله دا بچن.

دویشه ویش پیله ی پیتگرتبوو، گوتبووی: «ده بی کاریک بدۆزیته وه و، ده ست له...»

شەره که یان قوول بوو بووهوه. کالی گوتبووی: «ده رۆم شکایه تت لیده که م و به گرتت ده ده م». گوتبووی: «ئه گەر دادم نه پرسن، به جیتان دیلم و سەری خۆم هه لده گرم». به گریان هه وه گوتبووی. ره حیم مه ست بوو. لیبی دابوو. کالی له ژووره که دەر په ریبوو. به په یژدها هه لگه رابوو. گوتبووی، ده چن سەری کۆتره کانی هه لده که نی. ره حیم له په یژده که خستبوویه خوار. چه قۆی لی کیشابوو. ویستبووی به ورگیدا بکا. دراوسیکان فریا که وتبوون و چه قۆکه یان له ده ست ده ره ینا بوو. کالی خۆی رنیسوو، گریابوو. کوپه کۆپه کانیس گریابوون. پیریتنی خاوه نی مالی فەرهاد، کالیی بردبووهوه مالی خۆی. تا به یانی له لای خۆی خه وانده بووی.

ئەو گوئی گرتبوو. فرمیسک له چاویدا په نگی خوارده بووهوه. فەرهاد هیشتا له حسار له لای پیریتن بوو. ره نگه فرمیسک له چاوی ئەویشدا په نگی خوارده بیتته وه. ئەو هه ستا و له په نجه ره که وه سەیری کرد. سەیری پیریتن و فەرهاد. ئەوسا ئاوری له من دایه وه. گوئی: «باشه بۆ کالی له فەرهاد تۆراوه؟ بۆ خۆی نیشان فەرهاد نادا؟»

گوتم: «له فەرهاد نه تۆراوه. دوئ شهو به شه قی ره حیم ژیر چاوی ره ش بووه ته وه و، ماسیوه. هه ز ناکا فەرهاد به و شیهه بیینی».

ئەوسا هه ستام. ده بوو به شوین کاریکدا له مال برۆمه دەر. له مالی فەرهاد و ئەو به جی بیتلم. گوتم: «من دەرۆمه دەر. تا ده گه ریمه وه تۆ به وردی رووداوی ئەو شه وه و ئەو شه ر و قه ر بنووسه».

ئەو هیشتا له پشت میزه که ی بوو. له پشت میزی ژووره که ی خۆی و هیشتا قه له مه که ی به ده سته وه بوو. له دوا رسته ی نووسینه که ی ورد بووه وه. نووسیبووی:

ره حیم ده لّیت: «له کوئی کاک فەرهاد؟ خۆ دەرکه دانه خراوه».

دەبوون و خەلک تەرمی شەهیدەکانیان دەخستە سەر شانیان و بەرەو گۆرستانیان دەبردن. ئەو لەگەڵ خەلک بوو. لەناو خۆپیشاندانەکاندا و وەک هەمیشە چاوی بەشۆین ئەفسانەووە بوو. جەلالیش...

جەلالی گوتیبوو: «سێ رۆژانەی شەهیدەکان و حەفتە و چلە و...» جەلالی حسابی هەموو ئەو رۆژانەی کردبوو کە خەلک لە مائەکانیان دەرژانە دەر. بۆ ناو شەقامەکان و... گوتیبوو: «هەموو رۆژێک ژوانت دەبێ. ژوانی شۆرشیگێرانە». ئەو شەرمەزار بووبوووە. شەرمەزار دەبوو. لەو خەلکە کە گەمەیان بەژانیان دەکرد و... لە خۆی. تەنانەت لەنیگای ئەفسانەش. ئەو نەیدەزانی نیگای ئەفسانە سەرکۆنەکەرە یان عاشقانە.

جەلالی ئەفسانەشی لە بیر بوو. کچیک کە روپۆشیکێ شینی لە بەردا بوو، جامانەی کردبوو بەلەچکە و لە هەموو پتییوان و خۆپیشاندانیکدا دەستی هەڵدەبەری. وەک هەموو گەنجەکان سروودی دەخویند و کە پتییوانیش دواپی دەهات، بەتەنها لە کۆلانە تەنگەبەرەکانەو بەرەو مائ دەچوووە. هەنگاوی سووکی هەڵدەهێنایەو. جاروبار بەبیانوویەکەو ئاوری دەدایەو و دووراو دوور ئەوی بەدوای خۆیەو دەبینی. ئەو و جەلالی. جەلالی گوتیبوو: «تۆ دەبێ لەو شەرمەزار بی کە ئەو کچە کلۆلەت لە گومان و چاوەروانیدا هێشتوووەتەو. دەبێ لەو شەرمەزار بی کە ناچی...»

ئەو گوتیبوو: «رۆژی سەرکەوتنی شۆرش. ئەو رۆژه دەچم و لە هەر کۆی بی...»

جەلالی ئەو رۆژەشی لە بیر بوو، ئەو رۆژه کە هەموو خەلکی شار رژابوونە دەر و لە شەقام و مەیدانەکان کۆری سەما و هەلپەرکییان ساز کردبوو. سەرچۆپیکیشەکان لە بری دەسڕۆکە دەمانچەیان پێبوو. ناو ناو بەئاسماندا دەیانتهقاند. ئەفسانە و دەستەبەک ژن و کچی تر لە دەوری مەیدانی ئازادی بوون. ئەو دوور لە ئەوان لە سووچی کۆلانیک راوەستا. رۆژیکێ خۆش بوو. خۆشترین رۆژی ژوانی. جەلالی گوتیبوو: «تۆ سویندت خواردوو ئیمپۆ قسە لەگەڵ بکەیت». ئەو گوتیبوو: «لە ناو ئەو هەموو خەلک و قەرەبالغییەدا؟» جەلالی هیچی تری نەگوتبوو. چووبوو قەرەبالغییەکەو. چووبوو لای دەستە ژن و کچەکان. چووبوو لای ئەفسانە و، گوتیبوو: «خانم ئەو برادەرە کاری پیتە». بەقامک ئیشارەتی بۆ ئەو کردبوو. ئەو بەو رۆژه ساردە هەموو گیانی سەر ئارەق نیشتبوو. ئەژنۆی لەرزیبوو؛ ویستبووی هەلێ، بەلام هەلنەهاتبوو، سەری داخستبوو. ئەفسانەش بەترس و شەرم و سەرسۆرمانەووە سەیری ژن و کچەکانی کردبوو. وەها کە

پانزە

دیسان گر و دیسان با و خەلۆتەتی رچیبوی کۆلان. دیسان سەمای گر و با و قیژەتی تیز و ترسانکی... قیژەتی تیز و ترسانکی کۆ بوو خەوی شەوانی لێ حەرام کردبوو؟

ئەو بەیانی بەر لە خۆرکەوتن لە خەو راپەربوو. سەرەگیژە... ماوەیەک بوو جاروبار تووشی سەرەگیژە دەبوو. بەلام ئەم بەیانییە... سەرەگیژە خوارنەووی دوی شەو بوو پەنگە. دوی شەو جەلالی هاوڕیتی لێرە بوو. بەبۆنەی شەوی یەلداو، لە ئیوارەو هاتبوو. بتریهکیشی لەگەڵ خۆی هێنا. گوتیبوو: «لە درێژترین شەوی سالدا هاتووم خەمی ژبان لەگەڵ بەبا دەم». وەک زۆری شەوانی جومعه کە دەهات و خەمی ژبانی لەگەڵ بەبا دەدا. لەو سەری حەسارەو بەگۆرانی خویندن هاتبوو. لە ژوورەو زەبتهکی دیبوو. پێکەنیبوو، گوتیبوو: «وادیارە لەم دوو، سێ حەفتەدا کە من نەهاتووم، هەویم بەسەر هاتوو. پیرۆزت بێ، خەریکە دەبی بە مائ. لەو ناچن بەتەمای گەرانەو بی». ئەو گوتیبوو: «مێردەکی مونیەر بەدیاری بۆی هیناوم. سێ شریتیشی لە گەڵ. تایەر توفیق، عەلی مەردان و، بەنان. کامیانت پێ خۆشە؟»

- ئیلاهی ناز.

دەنگی گەرمی بەنان بەژوورەکەدا بلاو بووبوووە. پیاڵەکان پر و خالی بووبوووە. جەلالی لەگەڵ شریته کە خویندبووی: «ای الە ناز... با دل من بساز... کین غم جانگداز... برود ز برم». ئەو گوتیبوو: «دەمێکە یە گویم لە دەنگی بەنان نەبوو. لەو دەمەو کە...»

لە بییری نەمابوو لە کە یەو. جەلالی لە بییری بوو. ئەو رۆژانە کە بەنان ئیلاهی نازی دەخویند، ئەو بەیادی ئەفسانەووە خۆی رادەژەند. لە ژوورەکی ئەو بوون یان لە مائی جەلالی؟ دەرکەیان لەسەر خۆیان دادەخست. «با کەمێکیش لە ئەو رەقیب بێینە دەر». ئەو گوتیبوو یان جەلالی؟ جەلالی رۆژانی خۆپیشاندان و پتییوانەکانیشی لە بیر بوو. ئەو رۆژانە کە خەلک بەهەر بیانوویەکەو دەرژانە ناو شەقامەکان و... هەمیشە بیانوویەک بوو. کوشتاریک لە شارێک دەکرا و خەلک نارەزایەتیان دەردەبەری. بەیانیک لە سەرکردایەتی شۆرشەو دەراو، خەلک بەپیریەو دەچوون. کەس یان کەسانیک شەهید

داوای یارمه تییان لی بکا. گوتیوی: «کاری به مننه؟!» جه لالی به گران تفی قووت دابووه و، گوتیوی: «به لئی».

- به للام من...

ئه فسانه نه یزانی ده بی بلتی چی. ناچار سهر ری کهورت. به شهرم و... ئه و دهیدی که گوناکانی سوور هه لنگه راون. به ترسه وه له ملاولای دهروانی و ههنگای سووک... گوتی:

- به لئی فرموو.

ئه و شه پله لینی دابوو، ده له رزی. گوتی: «سه للام».

ئه فسانه ده بوو پیبکه نی، به للام پیبکه نی. جه لالی له دووره وه حه قه من پیده که نی. ئه و گوتی: «من سویندم خواردوو...»

هه را هه رای جه ماوه و، ده سرتی گولله ی شادیبانه نه یده هیشت قسه ی به کتر بیستان. ئه فسانه گوتی: «ده بی له شوینیکی چۆلتر قسه بکه ی».

ئه فسانه گوتیوی؟ ئه و سا روشتبوو. ئه ویش شوینی که وتبوو.

جه لالی ته و او سه رخۆش بوو. دوا چهند جار ئه مبه راو بهر کردن به شریته که ی به نان، ده ره یه ینا بوو. عه لی مهردانی لیدابوو. «پیم ده لئی خالۆ... گوايه من پیرم...»

ئه و تا چیشته نگاو دوو حه بی ژانه سهری خوارد. پاشان بارام هات. بارام ده سگایه ک کامپیوتیری بو هینا بوو. کامپیوتیری کوره که ی بوو. گوتی: «جگه له یاری هیچی تری پییناکا. ئیستاش کاتی تاقیکردنه وه ی قوتابخانه یه. و اچاکه ماوه به ک لیتره بی. له لالی تو».

بارام برای چاک بوو. زهرده خه نه و جوولله ی میهره بانانه ی ده سته کانی ده یانسه لماند برای چاکه.

- پیموایی به که لکی تو بی.

ئه و سا بردییه ژوور و، له سهر میزه که ی داینا.

- ته ریق ده به وه برا نووسه ره که م کامپیوتیری که له سهر میزه که ی نه بی.

ئه و گوتی: «من نه گهر پیوستم به کامپیوتیر بی ده بکرم».

به تووره ییبه وه گوتی. بارام سه رخۆی نه هینا. گوتی: «ده زانم. نه تکرپوه چونکا به ته مای مانه وه نه بووی».

بارام کامپیوتیره که ی له بهرق دا و، هه لئی کرد. چه پکیک گولی سوور ده رکه وت. گوتی: «باسی فرۆشتنی ماله که ت بو مونیبه کرد؟»

ئه و باسی کردبوو. به للام گوتی: «نا، له بییریشم چوو بووه وه».

بارام پیبکه نی. رهنگه زانیبیتی درۆ ده کا. ده یزانی نازاری ده دا. گوتی: «ده بی له دهره تیکدا بته مه له لای دوکتوریکی چاک. ئاوا برۆیته پیش تووشی فرامۆشی ده بی».

ئه و داچله کی. نه یزانی ده بی چی بلتی. بارام گوتی: «من ده رۆم بو تاران. سهر له مالی رووناکیش ده ده م. ته نانه ت نه گهر میرده بوغزاویبه که شی له مال بی. ده زانم هه والی فرۆشتنی ماله که خو شحالیان ده کا. تو ش به مونیبه بلتی. به فرۆشتنی ئه م مال و حه ساره هه موومان به نان و نه وایه ک ده گه یه ن. ئه و سا سوینه ی پر...»

بارام هه روا که به په له هاتبوو، به په له ش روئی. ئه و هیشتا سهری دیشا. سهری دیشا؟ ویستی حه بیکی تر بخوا که زیره ی ته له فوونه که ی بیست. به رزی کرده وه. مونیبه بوو.

گوتی: «ده بوو دویشو به هاتیتایه؛ شه وی یه لدا بوو. خو ش بوو پیبکه وه بین».

مونیبه به گله یی بوو. گوتی: «خواردنی شه وی یه لدام ساز کردبوو. شووتی و کوئی شه وچه له م کریبوو. نه شمیل به ته ما بوو له له یلا بگپرتته وه. قه رار بوو نه گهر تو بی له بنه ماله که شی بگپرتنه وه. دایه گه وره و مامه و مامۆزنی...»

ئه و داوای لیبووردنی لی کرد. گوتی: «میوانم بوو».

نه یگوت جه لالی. مونیبه گوتی: «خۆ ئیستا میوانت نییه. نیوه رۆ وهره بو ئیره».

- بوچی؟

- رۆژی جومعه یه و حه ز ده که یه ن لانی که م ئه م نیوه رۆیه پیبکه وه بین.

جومعه؟ چهند رۆژ بوو چاوه روانی جومعه بوو، که چی ئیمرو له بییری چوو بووه وه. ترسا. هیشتا توانجه که ی بارام له گویتیدا بوو. «ئاوا برۆیته پیش تووشی فرامۆشی ده بی».

قسه که ی منیشی بییر که وته وه. گوتبووم: «کاتیکی زۆرت بو ته و او کردنی چیپرۆکه که نه ماوه». بییری هه موو ئه و شه و رۆژانه که وته وه که ترسا بوو وه ک فهرهاد...
ئه وه چ قه ده رتیکه لیبره هه موو که س تووشی فرامۆشی ده بی، یان بووه. هه موو که س؟ شه وی رابوردو جه لالی گوتیوی: «منیش تووشی فرامۆشی بووم». ده مه و نیوه شه و جه لالی ته و او سه رخۆش بوو. هه ستا بوو پروا، ئه و به ری پیگرتبوو. گوتیوی: «چاک نییه به م حاله ته وه برۆیته دهر. ده ترسم...» جه لالی هه لئی دابوویه: «من پیسایکی ژن و

مندالدارى عالو سالم...» وشه كان به لالیویه به ربوبوبونه وه. ئەو پیکه نیبوو.

گوتیوی: «ته له فوون بۆ خیزانت ده کهم. ده لیم من به زۆر گلم داوه ته وه». خیزانی جه لالی ژنیکی خانم و میهره بانه. له و ژنانه که هه رکهس دهیبینی، ده لێ: «چهنده له دایکم ده چی».

ئەو تاوی دابوو ته له فوونه که. جه لالی نه یهتشتبوو. گوتیوی: «له م سێ، چوار ساله دا که بوومه ته پیاوی مال، شه و نه بووه لای ژن و منداله کهم رۆژم نه کردبیتته وه». ئەوسا ههستا بوو. له تری دابوو. ئەو گوتیوی: «ئەى له وه پیتش؟»

- له وه پیتش له بیری نه ماوه. فه رامۆشم کردوو.

جه لالی ده میک سال بوو ژنی هینابوو. به لام ده یگوت: «له وه تی ناتوانم خه یال بکه م و خه ون بیینم، هه ست ده کهم ژن و سێ مندالم هه یه» ئەو تینه گه یشتبوو. من گوتیوم: «ته نها ئەو ژن و پیاوانه که سالانیک به بی عه شق پیکه وه ژیاون تیده گهن». منیش سه رخۆش بووم؟

ئەو ده مه ونیوه رۆ چوو بۆ مالى مونیبه. پیتشتر پیتی گوتیو: «دوانیوه رۆ ده رۆم بۆ پارک. قه راره له یلاش...» که هه ستا بوا، دیسان دووباره ی کرده وه: «دلنیای که ده کری له گه ل کچیکی گه نج له پارک پیکه وه بین؟»

مونیبه گوتی: «تا پار و پیتار جاروبار پۆلیس به ری به و کچ و کورانه ده گرت که که سوکاری به کتر نه بوون و پیکه وه ده گه ران».

ئەوسا پیکه نی و گوتی: «مه ترسه ئیوه گومانی هه یچتان لێ ناکرێ».

ئەو تیگه یشت. پیاویکی گه راره ی وه ک ئەو... کێ گومان له پیاویکی گه راره ده کا؟ تا گه یشته پارکه که چهن جار ئەو پرسیاره تاله ی دووباره کرده وه.

- کێ گومان له پیاویکی...

پارکه که به به رزایییه که وه بوو. سالانیک له مه به ر کاتیک له گه ل ئەفسانه هاتبووه ئیره، ده رخته کانی ئەوه نده به رز و هه لکشاو بوو، پاییز ئەوه نده مات و خه مۆک نه بوو. پاییز؟ ئیمرۆ به کهم رۆژی زستان بوو. دوتینی پاییز و ئیمرۆ زستان؛ به لام هه یچ شتیکی نه گۆرابوو. به یه کتیک له شه قامه به رته سکه کاندایا به ره و بلیندایی پارکه که هه لگه ر. ماندوو بووبوو. له سه ر کورسییه کی سیمانی دانیشته و جگه ره یه کی داگیرساند. شار له و خواربه وه سه رنجی نه قۆسته وه. شه قامه به رته سکه که و ده رخته کانی ئەمه راره به ری، تیژ به ره و ئەو

هه لده کشان و، ریزی بنه گوئه وشکه کان و سه وزه و چیمه نی پیتخوست و گه لای وشک و وه ربوی ناو جوگه له سیمانییه کان... میراتی پاییز له هه موو لایه که وه له ئەو ورد بووبوو وه. له ئەو و له و ژن و پیاوانه که تاک و ته را، دووراو دور له سه ر کورسییه ره ق و ساره سیمانییه کان دانیشتبوون. یان به ناو ده رخته روو ته کاندایا پیاسه یان ده کرد.

ئەو مژگی قوولی له جگه ره که ی داو، نیگای چاره وروانی به سه ره و لیتی شه قامه که دا شوێر کرده وه. چاره وروان؟ له یلای له خوار شه قامه که دی. گورج و خیرا ده هات. ده تگوت که سیکی به شوینه وه یه. وه ک ئەفسانه که گورج و خیرا ده هات و ئەو ده یزانی ناسری به شوینه وه بووه. ناسری که سوار پۆیه کی سه وزی مودیل بالا ده بوو، جاروباره ییش له کۆشکی لاوان تری ده ژهند.

ئەفسانه ده یگوت: «واز نا هینتی. هه موو رۆژیک شوینم ده که وێ. هه موو شه ویتک که سیکی ده نیرتته خوازیینم. ده ترسم ناخره که ی...» ئەو تووره ده بوو. هه لده چوو. ده یگوت: «ده لیم رۆژیک له ناوه راستی شه قامدا به ری پیتگر، له ئوتومبیله که ی بیهیننه خوار و، کام لات دیشی... بیکوتن». ئەفسانه ده ترسا. ده ترسا و پیده که نی. ده یگوت: «به شه ر و لیدان ناکرێ. خه لک پیده زانن و حه یامان ده چی». ئەو ده یگوت: «چهنده هاو پیتی چه کدارم هه یه. ده لیم شه ویتک برۆنه گیانی و... بیتۆقین. ئەو بیچوه سه رمایه داره و هاو پیکانم...» ئەفسانه ده یگوت...

له بییری نه ماوه ئەفسانه چی گوتیو. ره نگه گوتییتی: «خۆشه ویستی چ په یوه ندییه کی به کوره هه ژار و کوره سه رمایه داره وه هه یه؟ خۆ تۆش کوره هه ژار نیت. ده لیم باوکت...» یان ره نگه هه یچی نه گوتی.

له یلا لیتی نزیک بووه وه. هیشتا نه یگه یشتبوویه، به دهم زه رده خه نه یه که وه ده ستی له ژیر چارشویه ره شه که ی ده رهینا و لیتی راته کاند. ئەفسانه چارشویی ره شی به سه ردا نه ده دا. مانئوی شینی له به ر ده کرد و جامانه ی ده کرده له چکه. له یلا گه یشته لای. کولمه کانی سوور هه لگه رابوون و چاره گه شه کانی ده دره وشانه وه. گوتی: «ببووره. ده زانم موزاحیمم. ده زانم حه زت کردوو به ته نها بی. به ته نها له گه ل بیروه وه ربیه کانی رابوردوو...»

له گه ل بیروه وه ربیه کانی رابوردوو؟ ئەو بییری کرده وه، ئەفسانه سالانیک بوو له ژیر خاکدا بوو. نه وه ک له م شاره. له شاریکی تر. له تاران. بزیه زه رده خه نه یه کی تالی کرد. له یلا چاوی به ملاولادا گپرا. له به رزترین شوینی شار بوو. پیتشتر هاتبووه ئیره؟ له و خواربه وه

مالهكان، شهقامهكان و تهنانهت ئهو ئوتومبيلانه كه بهشهقامهكاندا تئیده په پرين ديار بوون. دهتگوت سوار ته ياره بووه و بهناسمانه و هيه؛ ترسا. زه رده خه نه كه ي سهر لئوي كال بووه وه. دهتگوت خه ريكه به رده بپسته وه و ده كه و پسته خوار. له ژير پيدا ههستي به هيچ نه كرد. دانېشت. له سهر كورسيه سيمانېه كه و به ره دهستي له قهراغه كاني توند كرد. سه رما و قايي سيمانه كه دلنبايي بو گه رانده وه. ناهيكي خوشي هاتي. گوتي: «ئيره شوئينيكي زور خوشه، به لام...»

ئوسا هه ناسه يه كي قوللي كيشاو، ماندوو بووني پي ناشكرا كرد. هه موو وزه ي خو ي كو كرديو وه كه به سهر ترسه كه يدا زال بئ. گوتي: «له بيري چيدا بووي؟»

ئهو هيچي نه گوت. يان شتيكي گوت كه په يوه ندي به پرسياره كه ي له يلاوه نه بوو. له په نايدا دانېشتبوو. باسكي خستبووه سهر پالپشتي سيماني كورسيه كه. له روومه ته سه رما گهسته كه ي له يلا ورد بوو بووه وه. زه رده خه نه هيشتا روومه ته سوور و سپييه كه ي نه خشان دبوو. به لام ترس و... ترس؟ شهرم و دل راو كه ي پي نه ده شارد رايه وه. ئهو چاوي لي نه ده تروو كاند. نيگاي قورس بوو. روخساري له يلا به نيگاي قورسي پياويكي گه رايه رانه هاتبوو. ئهو تيگه يي. سه ري وهر سووران و له به رامبه ري رواني. له باريكه شه قامه كه وه... كه سي پيدا نه ده هات. جگه ره يه كي تري داگيرساند. له يلاش داواي جگه ره ي لي كرد، به شهرمه وه. ئهو به كه م جار بوو ده يدي له يلا جگه ره ده كيشي. گوتي...

له يلا نه به يشت قسه بكا. گوتي: «تاك و ته را. ئه و يش به دزييه وه.»

ئوسا ههستا؛ ههستان. دوو به دوو شان به شاني به كتر به شه قامي سهر ته ختاو كه كه دا، به قه راغ بنه گو له وشكه كان و، دره خته روو ته كاندا، ئارام و به كاوه خو ريكه وتن. چي بلين؟ هيچيان قسه يان بو گوتن پينه بوو؛ يان...

- تارايه كي زه رده... چه پكي گولي سيس... گوناي ته ر كردم، فرميسكي پايين.

گوتي: «فولكلوره؟»

له يلا لاي ليكرده وه. زه رده خه نه هه ميشه يييه كه و... ئهو تيگه يي. بو ده بي كچيكي گه نجي وه كه له يلا باسي تاراي زه رده و گولي سيس بكا؟ گوتي: «تو ده تواني له مانه شاد تر شيعر بليني. تو هيشتا له سه ره تاي ژيان و لاوه تيداي. ئه م قسانه قسه ي كه سي چيرۆكه كاني من. ئهو كه سانه كه ژيان و لاوه تيبان...»

له يلا رايه هستا. چند ههنگاو به ولاوهر، ئه و يش رايه هستا و ئاوري دايه وه.

- قسه يه كي خراپم كرد؟

له يلا نه بيبست. ئهو هه ر دوو دهستي ئاخنيبووه گيرفاني پالتوكه ي و، مليپيچيكي خوري شيني به ملاو لاي شانيدا به ردا بووه وه. له چاوي له يلاوه پياويكي ئارام و به ويقار، به لام نيگه ران و خه موك بوو. لئي راما. بيري كرده وه، «ميه ره بان بو لاي كه سايه تي چيرۆكه كاني گه رايه ته وه». نيگاي بي ئيختيار له ئه وه وه بو زمينه كه ي پشتي، بو ده شتيكي به كپارچه زه رده له خوار پاركه كه وه و، شاخيكي خو له مي شي دوور و، ئاسمان يكي گرژ و مون فري. روانگه يه كي سارد و تال بوو. تالتر له و به يته شيعره كه چند سال له مه به ر به بو نه يه كه وه گوتبووي. به چ بو نه يه كه وه؟ گوتي: «ده ته وي بليني كچيكي لاي وه كه من ناتواني كه سي چيرۆكه كاني تو بئ؟»

بو ده پيرسي؟ ئهو چند ههنگاو كه گه رايه وه. به ره رووي له يلاو ئيستا ئيتر به ته واوي لئي نزيك بوو بووه وه. له به رامبه ري رايه هستا بوو. له چاوه كاني ورد بوو بووه وه. چاوه كان پر پرسيار و نيگه ران، بيلبيله كان له سپيه نه به كي توخ سپيدا و نيگاي ئهو به سه ر گوناكانيدا خزي. گوناي سوور و سپي وه كه په ري گو له باخ ناسك بوون. لئوه كانيشي ده له رزين. رهنگه له شيشي له رزيبي. له شيك كه ناماده بوو خو ي به باوه شي ئهو بسپيري و ئهو هيشتا دهسته كاني له گيرفاني پالتوكه ي ئاخنيبوو.

له يلا پرسياره كه ي دوو باره كرده وه. ئه مجاره به شهرم و په روايه كي زياتره وه گوتي: «من ناتوانم كه سي چيرۆكه كانت بم؟ ئهو چيرۆكه تازانه كه له مه دوو دياننوسي؟»
ئهو گوتي: «نا...»

تال و جيدي گوتي. به خه م و سه ره ته وه. گوتي: «من ده رفه تيكي زورم بو نووسي ني چيرۆكي تازه نه ماوه. ته نها ده توانم به چيرۆكه كو نه كاندا بيمه وه. يان چيرۆكه كو نه نه نوو سراوه كانم بنوسم.»

ئهو هه روا له روومه تي له يلا ورد بوو بووه وه. بيلبيله كان له سپيه نه يه كي ته ر و توخ سپيدا... له پشت ئهو روومه ته وه نيگاي بو شار گو تزيه وه. بو قه ره بالغ ي و هه را و هورايي نه ديوي مال و كو لان و شه قامه كاني شار. له يلا هيشتا له به رامبه ريدا بوو. نزيك، ئه وه نده نزيك كه پيره پياويكي ته نها كه له باريكه شه قامه كه وه تئیده په ري، بو ئه وي له به كتر جيايان بكا ته وه، كو كي.

ئه وان سه ر ري كه وتبوونه وه. ديسان شان به شاني به كتر، به قه راغ دره خته كان و بنه گو له

وشکه له کانداهه راپوون و ئیستا له سهر کورسییه سیمانییه که دانیشتیوونه وه. ههوا سارد بوو. به تاییهت لهو بهرزایییه و، نهو لهو سه رمایه دا چیرۆکی فه رهاد و کالتی بۆ له یلا ده گتیه رایه وه. به که مجار بوو ده رباره ی چیرۆکه که و ده رباره ی فه رهاد و کالتی بۆ که سپیک ده دوا. گوتی: «قه ده رتیکی سه یره. قه ده رتیکی نه گۆر. نه وان ده بی له به کتر جیا بینه وه. له به کتر هه لپرتن و هه ریه که شوین چاره نووسی خو یان که ون. من به چاره نووسی فه رهاد ده زانم. فه رهاد خویند کارتیکی هه لاتووه و پۆلیس و ساواک لیتی ده گه رتین. دلنیام ئیمپرو یان سه یینچ ده بگرن و...»

له یلا گوتی: نه ی کالتی. کالتی چی به سه ر دی؟

- هیتستا نازانم. من چیرۆکی کالتی رۆژ به رۆژ ده نووسم. واته ته نها ئاگاداری ئیمپرویم و له سه یینچی بی خه به رم. وه ک خو ی که له ئیمپرویدا ده ژی و، ئاگای له سه یینچی نییه. هه میشه و ابووه. ژنان له ئیمپرو و ئیستایاندا ژیاون و، ئاگایان له سه یینچ و داها توویان نه بووه.

- به پیچه وانیه ی پیاوانه وه. پیاوان لانی که م ده زانن که سه یینچی ده گیرین، ده کوژرتین، یان تووشی فه رامووشی ده بن.

له یلا گوتی؟

سه رما زۆری هیتنا بوو. نه وان هه ستان و به سه ره و لیژی باریکه شه قامه که دا داگه ران.

شانزه

له وه تی هاتبووه وه په ستا په ستا ده بگوت: «دوو سی مانگ زۆر که مه. ده ترسم فریا نه که وم».

فریای چی؟ نه مده پرسی، ده مزانی. دوو حه فته له یه که م هاتنی فه رمانبه ره کانی بانک تیپه ریوو، نهو هیتستا مه سه له که ی به جیدی وه رنه گرتیوو. مه سه له ی فرۆشتنی مال و هه ساره که و... ته نانه ت له بییری چی چوو بووه وه. ته نها جاروبار که قسه ی لیکاربوو، بارام باسی کردبوو یان مونیبه و مپرده که ی، بییری که وتیوو وه. ترسا بوو؛ به لام دیسان له بییری چوو بووه وه. ده تگوت به نه نقه ست له بییر خو ی ده باته وه. به پیچه وانیه نه وه وه، بارام له هه موو نه م ماوه دا ده ستی له مال و مندال و کار و کارخانه ی هه لگرتیوو. به فرۆشتنی مال و هه ساره که وه نوو سا بوو.

ده بوو بیزانیا یه، نهو نه گه ر تا نهو راده یه به نیسه ت روو داوه کانی ده ورو به ریه وه بی مه بالات نه بوایه، ده بوو بیزانیا یه. بارام جارتیکی تریش فه رمانبه ره کانی بانکی له گه ل خو ی هیتنا بووه وه. نه مجاره خو مانه و سه میمی تر بوون. بارام باسی کو نی ماله که و ده رکه و په نجه ره و گه چیره کانی بۆ نه کردبوون و نه وانیش قسه یان له روو خاندنی نه کردبوو. مال و هه ساره که یان میتیری پوو کردبوو، میوه و شیرینیان خواردبوو، رۆشتیووون. بۆ سه یینچیدا بارامیش چوو بوو بۆ تاران. له تاران دوا چهند سال دووری و ده نگ دا بران، چوو بوو بۆ مالتی رووناک. دوا ی نه وه که گه رابوو وه چوو بوو بۆ لای مونیبه رش. بۆ سه ر گۆری باوک و دایکی شی. گوایه سپاردبووی کیتلیکی تازه ش بۆ گۆری باوکی ساز بکن. بارام نه م هه موو کاره ی له م ماوه دا کردبوو. به لام نه و...

نهو هه موو نه م ماوه له بییری فه رهاد و کالتیدا بوو. له بییری نه فسانه و...

ئیمپرو رووناکی خوشکی له تاران هاتبووه وه. دوا چهند سال به بۆنه ی... نهو نه یده زانی به بۆنه ی چیه وه. نه وه نده ی ده زانی که ئیستا هه موویان له مالتی مونیبه بوون و سه ی شه و له مالتی نه و... مالتی نه و؟ له مالتی میرزا سه عیدی باوکیان کو ده بوونه وه. هه ر چوار خوشک و برا له ده وری سه ره یه ک، سه ره ی مالتی میرزا سه عید. به یادی راپوردوو، به یادی نه و سالانه که هیتستا میرزا سه عید ماوو؛ ره عنا خانمی ژنی شی ماوو، کو ده بوونه وه. نه م

ئیواره له گۆرستان له سهەر گۆری دایک و باوکیان یه کیان گرتبووه. فاتیحایه کی به کۆمه لیان دادابوو. ئەوسا ئەملاولای یه کترین ماچ کردبوو. یه کترین له باوهش گرتبوو. به سهەر یه کتردا گریابوون. به سهەر ئەویشدا گریابوون. که ژیر بووبوونهوه، مونیبه گوتبووی: «هه موومان ده چین بۆ مائی ئیمه». ئەو و رووناک چووبوون. به لām بارام و ژن و منداله که ی... بارام و ژن و منداله که ی دوا نان خواردن هاتبوون. گوتبوویان: «هه رچیمان کرد له مالهوه خۆمان پێ نه گیرا. ئیوه لیره له دهوری یه کتر کۆ بووبیتنهوه و ئیمهش به ته نهها...»

بارام گوتی: «دوا مه رگی باوکم ئیمشه و یه کهم شهوه ههست به ئاسووده یی ده کهم». ئاسووده یی؟ گوتی: «دلنیام باوک و دایکیشم ئیمشه ویان له هه موو شهویک خۆشتره. رۆحیان ئاسووده تره».

رووناک گوتی: «رۆحی باوک و دایکم...»

مونیبه قسه که ی لێ وه رگرت: «رۆحی باوک و دایکم کاتیکی ئاسووده ده بێ که...»

بارام هه لیدایه، گوتی: «سبحه ی شهو».

گوتی: «سبحه ی شهو که له مائی خۆمان کۆ بووبینهوه، هه موو قسه یه ک و به تایبهت ئەو قسهش ده پرتینیهوه».

کامه قسه؟ هه ر سێکیان له ئەویان روانی. به زه رده خه نهوه... میه ره بان بوون. هه موویان میه ره بان بوون. ژن و منداله کانی بارام. میترد و کچه که ی مونیبه و رووناک به ته نهها، به بێ میترد و منداله کانی هاتبووهوه. میترده که ی گوتبووی، له بهر ده رس و قوتابخانه ی منداله کان ناتوانی بێ. داوای لیبووردنی کردبوو. له هه موویان و به تایبهت له بارام. گوتبووی که ده رفه تیککی بۆ به رخصتی، دئی و درێژه به یاری نیوه ته وای شاترینجه که ی له گه ل بارام ده دا.

ماوه یه ک له وه بهر، شهویک که بارام له تاران چووبو بۆ مالیان ده ستیان به و یاریبه کردبوو. ده مه و نیوه شهو، کاتیکی له ده مه قره و بۆله و بناشتی چه ند سه له یان بووبوونهوه و، له گه ل یه کتر ریکه وتبوون. شاترینجه که یان هینابووه پیش و داشه کانیان چینیوو. ئەو شهوه بارام له تاران هوه ته له فوونی بۆ ئەو کردبوو. گوتبووی: «له مائی رووناکم. میتردو منداله کانیشی لیت ده پرسن». ئەو به سه رسوپمانه وه گوتبووی: «مائی رووناک؟ خۆ تۆ و میتردی رووناک...» نه یگوتبوو خۆ تۆ و میتردی رووناک شیرو تیرتان له یه ک ده سوو...

رۆژی دوایی بارام له تاران گه رابووهوه. له رتیوه هاتبوو بۆلای ئەو و، گوتبووی: «سه گباب میتردی رووناک، که بیستی بانک بۆکرینی ئەم مال و حه ساره چه نده مان ده داتی، بوو به پیاویکی تر. پیاویک جگه له و پیاوه که له م هه موو سه له دا ناسیومانه». به لām ئەو میتردی رووناکی نه ده ناسی. هه رگیز نه ییدیوو. تا ئەو رۆژه که گه رابووهوه و چه ند شهویک له تاران له مالیان ماوه وهوه. میتردی رووناک پیاویکی به روا له ته هوه ند و له سه رخۆ بوو. فه رمانبه ریک که سه ری به کارو ژیا نی خۆیه وه قال بوو. رووناک ده یگوت: «پیاویکی خراب نییه». به لām بارام ده یگوت: «له بنه وه به ریه. ناگری ژیر کایه». بارام گوتبووی: «تۆ چیت کردووه؟ مونیبهت دواندووه؟ باسی فرۆشتنی مال و حه ساره که ت بۆ کردووه؟» ئەو دیسان گوتبووی: «نا، له بیرم چووبووهوه». ئەو ئەمجاره درۆی نه کردبوو. بارامیش خۆشحال له سه رکه وتنه که ی تارانی، نه یگوتبوو ده بێ خۆت پیشان دوکتۆر بده ی. نه یگوتبوو ئاوا پرۆیته پیش تووشی فه رامۆشی ده بی. گوتبووی: «گوئی مه ده ری. و اچاکه خۆم بچمه مائی و ناشتی بکه مه وه. چاک نییه خوشک و برا له گه ل یه کتر...» ئەوسا وه ک هه موو جاریکی تر چووبوو، له به رامبه ر په سمه که ی میززا سه عید به سه ر سنگی دیواره که وه راوه ستابوو. میززا سه عید هیچی نه گوتبوو. ماوه یه ک بوو میززا سه عید هیچی نه ده گوت. له وه تی په عناخانی ژنی مردبوو، به که می ده دا. که ده هاته وه بۆ مال، که ده رکه ی حه ساری ده کردهوه، بێ ئەوه ی وه ک جاران پرواته ناو باخچه که و ریزی گو له رهنگا و رهنگه کان، بێ ئەوه ی چاو به گولدانه کانی ده وری حه وزه که دا بخشینتی، یه که ورێ ده چووه سه ر چریاکه ی له ژیر سیبه ری دره خته کان و، چاوه روان ده بوو رووناکی کچی قلبانه که ی بۆ ناماده بکا. له وه تی په عناخام مردبوو، رووناک خزمه تی باوکی ده کرد. ئەی دوا ی ئەوه که رووناک شووی کرد؟ سالیکی دوا رۆشتنی ئەو رووناک شووی کردبوو.

مونیبه ده یگوت: «خوشکی بمری، به زۆر به شوومان دا. به ته ما بوو تا باوکم ماوه...» مونیبه خۆی پێ نه ده گیرا. فرمیستک به چاویدا ده هاته خوار. ده یگوت: «ئەو رۆژه که به بووکی بردیان شینی حه وت برای گیرا. منیش له ئەو خرابتر. ناحه قمان نه بوو. باوکم بۆ دووه م جار لینی ده قه وما. بۆ دووه م جار نازی ده شتیوا». ئەو ده یگوت: «ئەی بارام و خیزانی؟ ئەوان خزمه تیان نه ده کرد؟» مونیبه ده یگوت: «خزمهت؟ کوئراییم دایهت. هیچ که خزمه تیان نه ده کرد، نازاریشیان ده دا. ده یانویست به زیندوویی هه ست و نیستی له چنگ ده ریتن. دوو کانه کانیان پێ فرۆشتبوو، ده یانویست مال و حه ساره که شی پێ بفرۆشن. که باوکم ملی نه دا، ئەوانیش پشتیان تیکرد. گوئیان نه ده دایه. نه یانده واند.

عهسراو عهسر بۆ خۆم به دوو گیانی ده چووم قلیانه کهم بۆ ساز ده کرد و پیا له یه ک چایم ده دایه». مونیبه ده یگوت: «هه رچی بیری کرده وهی بارام و ژنه که ی له گه ل باو کم ده که مه وه کسپه له جه رگمه وه دئ. حاشا نه ده چمه مالیان و نه بیته مالم. هه رگیز لییان خۆش نابم و له گه لیان ناشت نابه وه».

به لالم ئیستا لییان خۆش بوو بوو، له گه لیان ناشت بوو بوو وه. ئیستا هه موویان له مالی مونیبه بوون و باسی کۆبوونه وهی سه ی شه ویان ده کرد.

بارام ده یگوت: «میوانی من ده بن. به یانی زوو گوشت و برینج و که لوپه لی پیوست ده کرم و دو انیوه رۆش خیزانم ده چی خوار دنیکی خۆشان بۆ ساز ده کا».

مونیبه گوتی: «نا، براژن به ته نه ا پیراناگا. من و رووناک ده چین و...»
ئه و ملی نه دا. گوتی: «میوانی منن. که واته...»

هه موویان پیته نه بن: «بلتی ئه وه نده نازا بی و، خوار دنی ئه و عاله مه ت پچ ساز بکردی؟!»

ئه و گوتی: «له رستووران بۆتان دینم. پیم خۆشه نه کی منیش بکه ن».

ئه وان رازی نه ده بوون. ده یانگوت: «عه یبه... داوه شان...» میردی مونیبه گوتی: «عه یب ئه وه یه قو لئ لی هه لنامالان و ژنیکی بۆ ناهینن. عه یب ئه وه یه چۆن هاتوه ته وه هه رواش...» مونیبه نه یه یشت بلتی هه رواش بگه ریتته وه. ناچار گوتی: «هه رواش بمیته وه».

ئه و گوتی: «من به ته ما نیم ژن بینم».

به جیدی گوتی. لانی کهم ئیستا و ئیستا له هه مه یشه زیاتر بیزی له خۆی و له وان ده بوو وه. نه وه ک له بهر ئه وه ی مال و هه ساره که یان ده فرۆشت و میراتی باوکیان به ش ده کرد. ئه و مال و هه ساره له هه ر حالدا ده بوو بفرۆشرا یه و میراته که ش... مونیبه گوتی: «به بارام گوتوه، بهر له وه مال و هه ساره که بفرۆشین ده بی بوو کی بۆ تو تیدا دابه زینین».

رووناکیش به نیشانه ی په سندی قسه که ی سه ری بۆ له قانده. به لالم بارام گوتی: «قه رار نه بوو ئیمشه و باسی ئه و قسانه بکه ین. قه رار بوو سبچه ی شه و...»

ئه و تازه ده یزانی برا و خوشکه کانی هه موو قسه یه کیان براندوه ته وه. قسه ی فرۆشتنی مال و هه ساره که و...

شه و دره نگ بوو. بارام و ژن و منداله که ی هه ستان و رۆشتن. ئه ویش هه ستا برا و مونیبه تکای لی کرد بمیته وه. گوتی: «من و رووناک کارمان پیته».

کاریان چیه؟ ئه و بیری کرده وه، ره نگه ئه وه ش به شیک له ریکه و تننامه که یان بی. «ئیمه ناچار بووین مل به فرۆشتنی ئه و مال و هه ساره بده ین». ئه گه ر وا بلتین ئه و چی ده کا؟ پیته که نی. پیته که نیکی تال و ده لئ: «من نه گه راومه ته وه زتیوه وانی ئه و کۆشکه کاو له بکه م». ئه ی ئه گه ر داوای ژن هینانی لی بکه ن؟ بۆ؟ له بهر ئه وه ی وه سه یه تی دایک و باوکیانه. ئه وسا ده گری. گریانیکی به کو ل و، ده لئ: «من نه گه راومه ته وه وه سه یه تی مرده وه کان پیاده بکه م». مونیبه ده یگوت: «ئیمه هیچ کاریکمان بۆ دایک و باوکیان نه کردوه. لانی کهم با له چاوه رو انیدا نه یانه یلینه وه. با داخوازییه کانیا ن به رتیوه به یین».

کامه داخوازی؟ ئه و مردنی دایکی له بیرو بوو. دوا سه رکه و تنی شو ریش، یه که م رۆژی شه ری ناوخۆ دایکی مرده بوو. ئه و رۆژه ئه و له مال نه بوو. له گه ل چه ند که س له هاو ریکانی خه ربیکی راگوتی زانی برینداره کان بوون. له کۆلان و شه قنامه کانه وه، له پشت سه نگه ره به تاگل هه لچنرا وه کانه وه، بۆ نه خۆشخانه. نه خۆشخانه قه ره بالغ بوو. قه ره بالغ تر له هه میشه. برینداره کان زۆر بوون و که سوکاری برینداره کانیش... له وئ بارامی دیبوو. سه یری هاتبوو یه. بارام ده بوو له ماله وه بوا یه. له ژیرخان و خۆی له شه ر و ته قو تۆق شارد بایه. ئه و لئی چو بوو هه پتیش. ته نه ا بارام نه بوو. هه موو که سوکاری له وئ بوون. ئه و تۆقا بوو: «نه کا که سمان بریندار بوو بی؟» به ره و پیریا ن چو بوو. له و کاته دا دوکتۆریک له ژوو ریک هاتبوو هه ر. که سوکاره که ی هۆمه نیان بۆ بردبوو. «چی بوو دوکتۆر؟» دوکتۆر خه مبار سه ری بادابوو: «به داخه وه...» قیژه ی مونیبه و رووناک له هه راو هوریا ی نه خۆشخانه که دا ون بوو بوو. ئه و هه روا حه په سا بوو: «کیمان مرده وه؟»

دایکی به ده م یه که م گولله کانی شه ری ناوخۆ وه دلئ راوه ستابوو. که س، ته نانه ت رووناکیش که له و کاته دا له لای بوو، تاقه وشه یه کیان لی نه بیستبوو. مه رگی کوت و پر. مونیبه گوتی: «به لالم باو کم حه فته یه ک به گیاندا نه وه بوو. تا ئه وساته گیانی ده رچوو قسه ی ده کرد. زیاتر له هه مووان بانگی تۆی ده کرد».

ئه و گوتی: «ماندووم. سه رم ئیشی. ده بی پرۆم». مونیبه گوتی: «پیوسته هه ندیک قسه ی خوشک و بریا نه بکه ین». ئه وسا بر دیه ژوو ریکی چۆل و رووناکیش به دوایاندا چوو. ئه و به راست ماندوو بوو، سه ری ئیشا. گوتی: ئه گه ر ده کری با قسه کان دانین بۆ

سبهینى. يان سبهى شهوى. خوشكه كانى گوتيان: «ناكرى. ده مانه وى بزانيں تو ده ته وى چى بكهى؟»

«دهمه وى چيرۆكه كه تهاو بكه م. چيرۆكى فه رها د...» نه يگوت. خوشكه كانى گوتيان: «ده مانه وى بزانيں به ته مای پرۆيته وه، يان ليته ده ميئيه وه؟»

پيشتريش نه وه يان لي پرسى بوه. له ئوستاندارى و له... نه يزانى بوه. نه يده زانى. گوتبووى: «جاريكه بو سى مانگى تريس مؤله ته كه م تازه ده كه مه وه». جه لالى هاوړي گوتبووى: «ليته بمينه وه. ئيستا وه زعه كه گوراوه. وهك جارن نه ماوه. ده توانى له زانكو، يان ته نانه ته له ئيداره كه ي ئيمه دابه زرييت و...» خوشكه كانى گوتيان: «ميئيه وه يان پرۆيته وه، هه ر ده بى ژن بيئى. ئەم شاره كه مى كچى جوان و خوينده وار تيدا نيبه.»

رووناك گوتى: «كچى كه تيت بگا و، وهك خوت...»

مونيره گوتى: «كچىكى وام له شكه. زوريش توى خوش ده وى.»

ئهو تاقه تى به سه ر چوو. گوتى: «دايده نيئى بو شه وىكى تر و ده رفه تىكى تر». ئەوسا هه ستا. خوشكه كانيشى هه ستان. گوتيان، كارو بارى فرۆشنى مال و هه ساره كه دوو سى مانگ ده خايه نيئى. گوتيان: «ده بى له م دوو سى مانگه دا...»

ئهو ديسان گوتيه وه: «دوو سى مانگ زور كه مه. ده ترسم فريا نه كه وم.»

فرباى چى؟ ناچار ليم پرسى. گوتم: «ده ترسى فرباى چى نه كه وى؟ ژن هينان؟»

ئهو نه بيبست. يانى بيبستى و وه لامى نه دامه وه. ته نانه ته سه ريشى هه لنه پرى. له پشت ميژه كه ي دانيشتبوو. له وه تى له مالى مونيره هاتبووه وه له پشت ميژه كه ي دانيشتبوو، به سه ر ده ستنوسه كانيدا نه وى بووه وه. به سه ر چيرۆكه كه ي فه رها ددا.

گوتم: «مه ترسه فريا ده كه وى. چيرۆكى فه رها د له ئاخ و ئوخريدايه.»

ئهو بزبه كه ي تالى كرد. من نه مدى، به جو له ي شانيدا زانيم.

گوتى: «كهس له بيري فه رها ددا نيبه.»

جه فاده

هه مو يان كو بو بوونه وه؛ له مالى باوكيان؛ له مالى ميرزا سه عيد... سالانىك بو مالى ميرزا سه عيدى ميهره بان قه ره بالغييه كى تاواى به خو يه وه نه دي بوو. كوړ و كچه كانى ميرزا سه عيد له عه سه وه هاتبوون؛ ته با و سه ر له يه ك؛ به مال و منداله وه. ژنه كان ده ستيان به ماله كه دا هينا بوو. هۆل و ناشپه زخانه كه يان خاوتين كردبووه وه. پيا وه كان سه ريان به سه رى يه كتره وه نابوو، قسه يان كردبوو. منداله كانيش، به تاييه ت منداله بچووكه كانى بارام له هه سار، له سه رمای ده ره وه، له ناو دره خته كاندا ياربيان كردبوو. دا يكيان چهنه جار له هه يوانه وه دهنگى دا بوون. ويستبووى بيته ژووړ. گوتبووى سه رمايان ده بى. خو يان پيس ده كهن. بارام گوتبووى: «وازيان لي بيته. ئيستا تاريك ده بى و خو يان ديته ژووړ». گوتبووى: «لييان گه رى با بو ئاخ جار به دللى خو يان له هه سار و ماله كه دا يارى بكهن.»

بو ئاخ جار؟ مونيره و رووناك بيستبو يان. داچله كيبوون؛ به لام هيچيان نه گوتبوو. نه و يش بيستبووى و هيچى نه گوتبوو. چى بلتى؟ نه و يش ده يزانى نه و مندالانه بو ئاخ جار له هه سار و ماله كه دا يارى ده كهن. ده يزانى ماوه يه كى تر هه سار و مالىك ناميني يارى لي بكهن. ماوه يه كى تر هه سار و ماله كه ده روو خا؛ ده يان روو خاند. هه قه من له پيشدا دره خته كانى هه ساريان ده برييه وه و چۆله كه كان سه ريان لي ده شيوا. پشيله ي ماله دراوسى كانيش... دوو پشيله ي له ر و لاواز كه له ترسى نازارى منداله كان، ده هاتن و له قورن يه كى هه وزه وشك و لا روو خوا وه كه هه لده كورمان، هه وزه كه يان لي پر ده بووه وه. هه ساريان ته خت ده كرد. ئەوسا ده كه وتنه گيان ماله كه. ده كه وه په نجه ره كو ن و قه دي مييه كان، گه چيرى ديوار و سه ر تاقه كان، كو له كه گه وه ره كانى هه يوانيان ده روو خاند. ماله كه شيان ته خت ده كرد. ئەوسا بينايه كى گه وه ره؛ نه وهك ئيستا روو له قيبله و خو زه تاو، به لكو روو له شه قام، له جى ئەم هه سار و ماله خشت خشت بالاى هه لده كشا. بيناى گه وه ره ترين بانكى شار. بانكى ميللى يان ميلله ت؟

تاريك بو بوو. منداله كان هاتبوونه ژووړ و هه مو يان، گه وه ره و بچووك له ده ورى

سفره‌یهک کۆ بووبونه‌وه. له ده‌وری سفره‌ی کۆنی مائی میرزا سه‌عید. له رستوورانه‌وه خواردنیان بۆ هاتبوو، خواردبووبان. نه‌وسا ده‌ستیان کردبوو به‌قسه‌کردن. سه‌ره‌تا له بی‌ه‌وه‌ریه‌کانیان دوابوون. له بی‌ه‌وه‌ریه‌کانی کۆنیان له‌م مأل و سه‌ساره‌دا و... ئیستاش باسی فرۆشتنی مأل و سه‌ساره‌که و باسی به‌شکردنی میرات و ژن هینانی ئه‌ویان ده‌کرد. بارام ده‌یگوت: «خیزانم پورزایه‌کی بی‌ه‌ه‌ژنی هه‌یه. خانمکی خۆینده‌وار و فه‌رمانبه‌ره. سی سال ده‌بێ و نابێ. نه‌زۆکه‌ بۆیه...»

مونیره‌ داچله‌کی. «نه‌زۆکه»،

بارام گوتی: «ئه‌و چاکتر که نه‌زۆکه».

گوتی: «بێم نالێی خیری منداڵ چیه‌؟ جگه‌ له‌وه شه‌و و رۆژ ده‌ست ده‌گره‌وه و داوی پاره...»

بارام به‌پێکه‌نینه‌وه گوتی. به‌لام مونیره‌ تووره‌ بوو. گوتی: «هه‌ر باسیشی مه‌که».

خیزانی بارام قه‌لس بوو. لچی هه‌لقه‌چاند و روو له‌ بارام گوتی: «عه‌مه‌ مونیره‌ راست ده‌کا. هه‌ر باسیشی مه‌که. په‌روانه‌ خوازیبێکه‌ری زۆره‌. شوو به‌ له‌ خۆی به‌ته‌مه‌نتر ناکا...»

بارام بێ دهنگ بوو. ئه‌و پێکه‌نی. به‌دزییه‌وه، به‌خۆی و به‌ئه‌وان پێکه‌نی. مونیره‌ گوتی: «خۆم کچیکم بۆ دۆزیه‌ته‌وه و هه‌ک په‌ری تاوس. کچیکی گه‌نج و جوان که به‌دلنیا بییه‌وه له‌شکرێک کوری ساغ و ته‌ندروستی لێی ده‌بێ».

له‌شکرێک؟! ئه‌و سه‌یری منداڵه‌کانی کرد. منداڵه‌کانی بارام و، نه‌شمیلی کچی مونیره‌. ئاخیکی هه‌لکیشا، ئاخیکی سارد. میوانه‌کان بۆ ساتیک بێ دهنگ بوون. له‌و بێ دهنگییه‌دا ئه‌و کرمه‌ کرمی مشکه‌که‌ی بیست. ئه‌و مشکه‌ بچوکه‌ ماله‌کییه‌ که به‌قه‌راغ دیواره‌کاندا هه‌لده‌هات و ده‌یگه‌یاند هه‌ پشته‌ میزه‌که‌ی. ئه‌و مشکه‌که‌ی دی، به‌لام نه‌یتوانی شۆینی بکه‌وێ. دوا رۆشتنی میوانه‌کانیش نه‌یده‌توانی. رووناکی خوشکی نه‌رۆشتبوو. گوتبووی: «من ئیمشه‌و لیره‌ ده‌مینمه‌وه. له‌ مائی...» نه‌یگوتبوو له‌ مائی باوکم. گوتبووی: «له‌ لای خاله‌». رووناک له‌ زمانی منداڵه‌کانی خۆیه‌وه و له‌ زمانی نه‌شمیلی خوشکه‌زایه‌وه پتی ده‌گوت خاله‌. نه‌شمیلیش هه‌زی کردبوو بپینیتنه‌وه. کوره‌ گه‌وره‌که‌ی بارامیش. به‌باوکی گوتبوو: «هه‌ز ده‌که‌م ئیمشه‌و لیره‌ بپینمه‌وه. له‌ لای پورم و مامه‌م». گوتبووی پورم و مامه‌م، نه‌یگوتبوو عه‌مه‌ و عه‌مووم. دایکی چاوی لێ هه‌لته‌کاندبوو که

ناکرێ. باوکی گوتبووی ئه‌وان هه‌ز ناکه‌ن کوڕم. ئه‌وان هه‌ز ده‌که‌ن دوو به‌دوو بن. کۆلی قسه‌ی تایبه‌تیان بۆ یه‌که‌تر پێیه‌. قسه‌ی خوشک و برایانه‌.

بارام گوتبووی: «که‌س نازانێ ئه‌م دوانه‌ شه‌و و رۆژ چی به‌گوتی یه‌کترا ده‌چرپین». سالانیک له‌مه‌به‌ر گوتبووی. بۆ ئه‌وه‌ی باوکی به‌گه‌ڕاندا بچێ. میرزا سه‌عید هیچی نه‌ده‌گوت. به‌نیه‌تی بارامی ده‌زانی. به‌لام ره‌عنا خانم ده‌یگوت: «ئه‌وان خوشک و بران. بۆ لێیان ناگه‌رتی...؟» بارام ده‌یگوت: «بۆ من و مونیره‌ خوشک و برانین؟» ره‌عنا خانم ده‌یگوت: «ئه‌وان خوشک و برای بچووکن. به‌دوای یه‌کترا هاتوون. ته‌نها دوو سالیان به‌ینه‌». خوشک و برای بچووک له‌گه‌ڵ یه‌ک سه‌میمی و کراوه‌تر بوون. به‌هه‌موو سړیکی یه‌کتریان ده‌زانی و هه‌موو ده‌رده‌ دلێکیان بۆ یه‌که‌تر ده‌کرد، ئه‌و ده‌مه‌ که هیشتا می‌مندال بوون و ته‌نانه‌ت کاتیک گه‌وره‌ش بووبوون. کاتیک ئه‌و چووبوه‌ زانکۆ، هه‌موو پینج شه‌نبه‌ و جومعه‌یه‌ک ده‌هاته‌وه‌ مأل و... ره‌عنا خانم ده‌یگوت: «تۆ و مونیره‌ له‌وانه‌وه‌ فیر بن. وه‌ک ئه‌وان له‌گه‌ڵ یه‌ک می‌هه‌بان بن». مونیره‌ له‌گه‌ڵ هه‌موویان می‌هه‌بان بوو. وه‌ک دایکی. به‌لام بارام... بارام زیاتر لاسایی باوکی ده‌کرده‌وه. که‌م دوین و زۆر جار تووره‌ و توترکه‌ سه‌ر بوو.

رووناک ژوره‌که‌ی خاوین کردبووه‌وه. جیگه‌و بانێ راخستبوو. ئه‌وسا دانیشته‌. گوتی: «ده‌ی خاله‌ قسه‌م بۆ بکه‌. قسه‌ی سالانی غوربه‌ت و...»

ئه‌و سه‌ره‌تای گه‌رانه‌وه‌ی هه‌فته‌یه‌ک له‌ تاران مابووه‌وه، له‌ مائی رووناک. شه‌وانه‌ تا دره‌نگانیک قسه‌ی بۆ کردبوو. قسه‌ی سالانی غوربه‌ت و... له‌و ئازارانه‌ دوابوو که له‌ غوربه‌ت کیشابوونی. ئازاری دووری و داپران. ئازاری وه‌دی نه‌هاتنی خه‌ون و خه‌یاله‌کانی. ئازاری نووسین. نووسینی خه‌م و مه‌راقی خۆی و خه‌لکی تر. خه‌م و مه‌راقی ئه‌و ژن و پیاوانه‌ که خه‌ون و خه‌یاله‌کانیان دۆراندبوو. گه‌مه‌کانیان دۆراندبوو. گه‌مه‌ی ژیان و خۆشه‌یستی و... رووناک گوتی گرتبوو. به‌ده‌مییه‌وه فرمیتسکی رشتبوو. گوتبووی: «خوشک بمری، که‌واته‌ ژیانیک ئاسوده‌ نه‌ژیاوی...».

«ئه‌وه‌ی شتیک یان که‌سیکی له‌ رابوردویدا ون کردبێ ناتوانێ ئاسوده‌ بژی».

کێ گوتبووی؟ ئه‌و؟ ئه‌و چی، یان کێی له‌ رابوردویدا ون کردبوو؟ نه‌یده‌زانی. ده‌یزانی به‌لام دلنیا نه‌بوو.

رووناک گوتی: «بۆ ژنت نه‌هیناوه‌؟ بلێی له‌م هه‌موو ساله‌دا تووشی که‌سیک نه‌بووبیتی جیگه‌ی خالی ئه‌فسانه‌ت بۆ پر کاته‌وه‌؟»

رووناک ته نهها که سیتی بیه ماله بوو به خوشه ویستی نه و نه فسانه‌ی ده زانی. نه فسانه‌شی ده ناسی. سه ره تا به هوی شیعره کانیه وه؛ شیعره کانی نه و. نه و سالانه نه و شیعری ده گوت. شیعری شورشگیرانه و بو هاورپیکانی ده خوینده وه. شیعره عاشقانه کانی بو کهس نه خویندبووه وه. جگه له جه لالی و جارو باریش رووناک. رووناک گوتبووی: «ده بی نه م کچی ناوهم پی بناسینی». کچی ناو؟ ناوی شیعریکی بوو. نه و گوتبووی: «رؤژی سه رکه وتنی شورش...» و سالیکی زیاتر له و رؤزه تیپه ریپوو، به لام هیشتا رووناک نه فسانه‌ی نه دیبوو. یه کهم جار له پرسه‌ی دایکیدا دیبوی. کچیکی نه ناسراو که به ته نهها هاتبوو له سوچی یه کتیک له ژورره کان دانیشتبوو. چاوی له په سمه کهی نه و بریبوو. کاتیک ههستا بوو پروا، له بهر ده رکه رووی کردبووه رووناک و گوتبووی: «خه می ناخرتان بی. خوتان خوش بن. براکانت...» ماوه یه ک دواتر رووناک گوتبووی: «دلنیام نه و کچه نه فسانه بووه».

نه و کچه نه فسانه بوو. رووناک دیسان دیبووه وه. له گه لیدا بووبوووه دۆست و دهسته خوشک و، جاریکیش چوو بووه مالیان. مالیکی بچووک له کوتایی کولانیکی...

نه و گوتی: «تۆ هیشتا نه و چیرۆکه ت له بیره؟»

رووناک له بیر بوو. به شیکی زۆر له چیرۆکه که و به تایهت دواهم به شی چیرۆکه کهی له بیر بوو. دواهم به ش؟ رووداویک که سالانیکی له مه بهر له رؤژیکی ساردی پاییزدا رووی دابوو. رووداویکی ساده. کچیکی که دلداره کهی به جیتی ده هیشت و لپی داده پرا. رووناک سالانیکی نه و رووداوه‌ی له شوینیکی دووری ده روونیدا شارده بووه وه. بو کهسی نه گیرابوو وه. بو نه ویشی نه ده گتیرایه وه.

سالیکی و چند مانگ دوا سه رکه وتنی شورش، حکومه تی تازه به نیجگاری شاری گرتبووه وه. دوا شه ریکی قورسی مال به مال. دوا کوژرانی سه دان و هه زاران گه نج که تا دوینی له سه نگه ریگدا بو سه رکه وتنی شورشیکی تیکوشابوون. چه کداره کانی ناوشار هه لاتبوون و چه کداره کانی حکومهت جیگه‌ی نه وانیان گرتبووه وه. نه و رؤزانه کوپه گه نجه کانی شار دهسته دهسته گیرا بوون و نه و به تکای میرزا سه عیدی باوکی ماوه یه ک له مال نه چوو بووه ده ر. دوا نه و ماوه رؤژیک که بو بینینی نه فسانه له مال رؤشتبووه ده ر، گیرابوو. نه و زۆر له زیندان نه مابوو وه. مانگ و نیویک و... زانیبوویان چه کدار نه بووه به ریان دابوو. نه و گیرانه و گیرانی له وه دوا ی هاورپیکانی و کوژرانی هه ندیک کهس،

ترساندبوویان. نه و ترسا بوو. بیر له رؤشتن کردبووه وه. رووناک زانیبووی. گوتبووی: «نه‌ی نه فسانه؟ نه و کچه کلۆله...» رؤژیک که نه و به نیجگاری ناماده‌ی رؤشتن بوو، نه فسانه خۆی به مالیاندا کردبوو. نه و رؤزه ته نهها رووناک له ماله وه بوو. خوشحال بوو نه فسانه‌ی ده‌ی. نه فسانه نه رؤشته ژوور. له هه سار، له قه راغ هه وزه که نامه یه کی له کیفه کهی ده رهینا و رووناک نامه کهی خوینده وه. نامه ی نه و بوو بو نه فسانه. نامه ی دوا مالاوایی... نه فسانه له پرمه‌ی گریانی دا. فرمیسیک به گونایدا هاتنه خوار. رووناک باوه‌شی پیدا کرد و دلخۆشی دایه وه. زۆری نه خایاند نه ویش هاته وه. ساکیکی به تالی گه وره‌ی به دهسته وه بوو. که نه فسانه‌ی دی داچله کی. به خۆیدا شکایه وه و له شه رما سه ری داخست. رووناک نه و ساته‌ی له بیر بوو. نه و ساته ناخۆشه. قسه کانی نه ویشی له بیر بوو. نه و گوتبووی: «ده بی پرۆم. هه یچ چاریکی ترم نیبه». نه و سا چوو بوو له سه ر چریاکه‌ی باوکی، له بن ده رخته کانی هه سار دانیشتبوو. ده رخته کان گه لای وشکیان رژابوو. به سه ر نه ودا و رووناک نه و دیه نه شی له بیر بوو. ویستبووی به بیانوویه که وه به جیان بیلی. نه فسانه دهستی گرتبوو. دهستی له رزۆک و تکاکاری نه فسانه نه یه هیشتبوو پرا. ره نگه به هیوای یارمه تیبه ک، قسه یه کی خیر... نه و گوتی: «لیره بمینمه وه ده گتیریم. هه ر رؤزه و دهسته یه ک ده گتیرین. هه ر شه وه براده ریکم...»

نه و قسه که ی پی ته واو نه کرا. رووناک هه لیدایه: «تۆش گیرایت و دوا ماوه یه ک به ر بووی. تۆ چه کدار نه بووی، له خۆه ده ترسی».

نه و گوتی: «لیره بمینمه وه تیا ده چم. ژیان و داها تووم...»

نه فسانه گوتی: «نه‌ی ژیان و داها تووی من؟»

به ده م هه نیسه که وه گوتی. گوتی: «تۆ برۆی به زۆر ده مدنه به ناسری».

نه و چی گوت؟ گوتی: «هه یوادارم به خته وه ر بی».

به شه رمه وه گوتی. به ترسه وه. نه و سا هه ستا. ده وری هه وزه که ی دایه وه و به پلیکانه کاند هه لگه را. نه فسانه هیشتا ده گریا. هه موو هه واو ناواته کانی چۆرایییان داها تیوو. به قه راغ هه وزه که دا و، به سه ر گه لای وشک و وه ریوی ده رخته کانی هه ساردا، له ده روازه که رؤشته ده ر. به کولانه که دا...

رووناک له بیر بوو. نه فسانه له کولان دوور و دوورتر بووبوو وه. شانه کانی به ده م هه نیسه که وه له ریبوونه وه...

ئەو گوتى: «تۆ چى لە ئەفسانە دەزانى رووناك؟ دوا پۇشتىنى من. دوا شوو كوردنى بەناسرى...»

رووناك گوتى: «كە شووى كرد لىرە پۇيى. يەك دوو جار ھەوالىم لە دەستە خوشكەكانى پرسى. گوتيان چووه بۆ تاران. گوتيان بەختەوەر بوو.»

- نازانى چۆن و بۆچى مرد؟

يەكەم جار بوو ئەو دەپرسى. رووناك نەيدەزانى. ئەگەرچى رووناكىش ماوہيەك دوا شوو كوردنى چووبوو بۆ تاران، بەلام ئەفسانەى نەديبوو. ھەوالىشى نەبيستبوو. تا ئەو ھى رۆژىك لە ستوونى پرسەى رۆژنامەيەكدا خويندبوو يەو «انا لله وانا اليه راجعون» ھەر ئەو رۆژە تەلەفوونى بۆ ئەو كردبوو.

رووناك گوتى: «چەند سال لەمەبەر بوو؟»

ئەو لە بىرى نەبوو. گوتى: «زۆر زوو مرد. ئەفسانە زۆر زوو مرد.»

بەيانى كە رووناكى خوشكى تا بەر دەروازەكەى سەر كۆلان بەرئى كرد، منى لەگەل نەبووم. بەلام لە گەرانەويدا... بەپەلە گەرايەو. بەحەسار و بەقەرەراغ حەوزە وشك و لا رووخاوەكەدا و بەپەلە بەپليكانەكاندا ھەلگەرا. پيئەچوو ديسان كرمە كرمى مشكەكەى بيستىبى؛ بيستبووى. شوتىنى كەوت. چووه پشت ميژەكەى. كەشەوى ميژەكەى كردهو و، چەپكى كاغەزى دەرھيئا. دوى شەو بەر لەو دەستنووسەكانى كۆ بكاتەو و ھەليانگري، دەستى مندالە بچووكەكەى بارامى گەيشتبويە. مندالەكە پەرەكانى تىكەل كردبوو. ديسان رىكويىكى كردهو. تا دواھەم لاپەرە و دواھەم لاپەرەى خويندەو.

وہرس و بىن تاقتەن كورہ كوتيرەكان. دەستى يەكتەر دەگرن و لە سووچىكى حەسارى بچووكى مالەكەيان، شان بەشانى يەكتەر دادەنيشن. ھەر يەكەو چەند دەنك دانيان لە مستدايە. دەست ھەلدەبرن كورہ كوتيرەكان. لەپە دەستيان دەكەنەو و چاوہروان دەبن. بەبىن چاو و بەبىن روانين چاوہروان دەبن كۆترىك لە كۆترەكانى سەربان لەسەر دەستيان بنيشيت و...

گوتم: «ئەمە ئەو تابلۆيەيە كە فەرھاد لە كورہ كوتيرەكانى كيشابووەو.»

ئەو ھىچى نەگوت. سەرى بەرز كردهو و لە ديوارى ژوورەكەى روانى.

لە تابلۆى كورہ كوتيرەكان. ھيشتا دەستيان ھەلپىبوو. نووسى:

بەولادەتر كالتى لەناو دەرکە، بان لە سووچىكى تری حەسارەكە دادەنيشيت. لە براكانى

رادەميئيت. ئەو چاوہروانىيە كەى كۆتايى ديت؟ چاوہروانى كورہ كوتيرەكان و چاوہروانى كالتى. كالتى...

كالتى چى؟ ئەو بىرى كردهو. جگەرەيەكى داگيرساند و بەدەم بىر كورنەووە نووكى قەلەمەكەى بەسپيەتى كاغەزەكەدا كوتا. چەند جار ئەو ھى دووبارە كردهو. خال و نوختەكانيش ھىچيان و ھىبىر نەھيئا يەو. گوتى: «خۆزگە فەرھاد تابلۆى تيريشى ببوايە.»

گوتى: «كالتى چاوہروانى چى بوو؟»

خه لوه ته مان به سه». کالتی له باوه شیدا، بۆ ناو کۆشی شوږ بوو بووه ده. گوتبووی: «ئهم تۆزه خه لوه ته و...» گوتبووی: «راستم پیتلته فه رهاد، هیتشتا پیتت وایه پۆلیس...» فه رهاد ده می خستبووه ناو ده می و... بئی دهنگ بوو بوون.

پیریژنی خاوه ن مال ده کوکی. له هه سار، یان له بهر په نجه ره ی ژووره که ی چاوه پروان بوو فه رهاد و کالتی بیته خوار. پیریژن ده بزانی نه وان له سه ره وهن. له ژووره که ی فه رهاد و ئیستا یان ساتیکی تر دینه خوار. به پلپیکانه کاندایه دالانه تاریکه که و نه وسا فه رهاد ده رکه ی چیتی ده کاته وه. سه ره تاته که یه ک ده کا و که که سه به ده ره وه نه بوو کالتی گورجیک له ده رکه وه ده روا ته ده ر. فه رهاد له و ساته تیژ تیپه ره دا که کالتی له بن بالیه وه ده رده چوو، ماچیکی له گۆناو، له گه ردنی ده دزی و کالتی پیده که نی.

پیریژن به وه ی نه ده زانی. نه وهنده ی ده زانی ده رکه ده کریتته وه. کالتی لی ئاوا ده بی و دیسان پتیه ده دریتته وه. نه وسا فه رهاد... پیریژن چاوه پروان بوو فه رهاد دوا به ریکردنی کالتی بیتت بۆ لای و وه ک کوریکه شه رمن سه ری داخوا بلتی: «من و کالتی بریارمان داوه پیکه وه زه ماوه ند بکه ین». بلتی: «دایه ده بی بچی کالتیم بۆ بخوازی».

پیریژن ده میکه بوو چاوه پروانی بیستنی نه وه هه واله بوو. له و رۆژه وه که ره حیمی برای کالتی وازی له قوما ر هینا بوو، له سه ر کاریک دامه زرابوو. فه رهاد دایه زرابوو. چه ند رۆژ دوا ی شه ره قورسه که ی نیوان ره حیم و کالتی. دوا نه و شه وه که خه لکی گه ره کیان سه ر رژابوو. پیریژن کاتیک چۆنیه تی شه ره که ی بۆ فه رهاد گپرابوو وه، گوتبووی: «کالتی ده لئی نه گه ره حیم واز له قوما ر و به ره لایی نه هینتی و له سه ر کاریکی ئابروومه ند دانه مه زری، به لایه ک به سه ر خۆی دینتی». کالتی گوتبووی. به گریانه وه گوتبووی: «ئیمه تاکه ی ده توانین ئاوا بزین؟ من تاکه ی ده بی میوانداری له براده ره هه رزه و قوما رچییه کانی بکه م؟» گوتبووی: «بئی عه قل بووم که تا ئیستا کردومه. له مه دوا...» ره حیم گوتبووی: «کار کوا؟ کاریکم بۆ بدۆزنه وه...» هه فته یه ک له وه دوا فه رهاد به پیریژنی خاوه ن مالدایه لیتی پاسپاردبوو، له دوو کانی براده ریکی کاریکی باشی بۆ دۆزیوه ته وه. پیریژن خۆش حال بوو بوو. ئیشی پشت و پیتی له بیروبووه وه. گوتبووی: «خیر له جوانیه که ت بیینی کورم. به م هه ولته نه وه ک هه ر ره حیم، کالتیشت دامه زرابوو». فه رهاد تی نه گه یشتبوو. پیریژن گوتبووی: «خه لک تا ئیستا له ترسی به ره لایی ره حیم نه یانوتراوه ته کالتی. نه گه ره حیم دایه زری، نه وهنده ت زانی رۆژیک هاتم و گوتم کورم کالتی شوی کرد».

ههژده

کالتی ئاواتی خواستبوو، رۆژیک فه رهاد له گه ل خۆی له مال بیباته ده ر. بۆ کوئی؟ وه ک هه موو دۆست و ده سگیرانیک ده ستی بگرن و به کۆلانه که ی خۆباندایه، به کۆلانه کانی گه ره کدا بیگپرن. نه وسا بیبا بۆ بازار. کالتی ئاواته خواز بوو، بۆ ته نها جاریکیش بووه له گه ل فه رهاد برۆن بۆ بازار. دوو کانه و دوو کان بگه رپن. عه تر فرۆشی... جلوو به رگ فرۆشی... ئالتوون فرۆشی... نه یده ویست هیچی پتی بگری. پیتی خۆش بوو فه رهاد وه ک هه موو پیاویکی تر بلتی: «چیت ده وی بۆت بگرم، جوانی؟» کالتی ده یگوت: «هیچ». فه رهاد ده یگوت: «ملوانکه یه ک، جووتیک گواره، لانی که م نه نگوستیله یه ک...» ده یگوت: «ئه م ملوانکه زۆر جوانه. له گه ردنت ده کالتیته وه». فرۆشیاره که گورج ده یخسته به ر ده ستی. فه رهاد هه لیده گرت و بۆی له مل ده کرد. فرۆشیاره که ئاوتینه یه کی له به رامبه ر پاده گرت. زه ردی ملوانکه که له سه ر سپیه تی گه ردنی ده ره وشایه وه. چاوه گه شه کانیسی ده بریسکانه وه. نیگای له ملوانکه وه بۆ فه رهاد ده گوتی زایه وه. فه رهاد له پشتیه وه وه ستابوو. بستیک بالا بلیندتر. بزهی له سه ر لیتو بوو. چاوی له گه ردنی کالتی نه ده تروو کاند. ده یگوت: «زۆر لیت جوانه». بریسکه ی چاوه شه یداکانیسی ده یسه لماند. ده یگوت: «با له گه ردنتا بی». نه وسا رووی له فرۆشیاره که ده کرد و ده یگوت: «ده کاته چه ند؟» کالتی ملوانکه که ی داده نایه وه. نه وه ک نابه دل خۆشی. ده یگوت: «نامه وی». نه یده ویست. هیچی نه ده ویست، جگه له وه ی فه رهاد له گه ل خۆی بیباته ده ر. بۆ پارکیک، سه یرانگه یه ک... به ناو دارو دره خته کاندایه، به ناو ریزی گوله ره نگا و ره نگه کاندایه، به قه راغ هه وز و فواره کاندایه بگه رپن. وه ک هه موو جووته دلداریک که ده ست ده خه نه ناو ده ستی یه ک و ده گه رپن. که ماندووش بوون له سیبه ری دره ختی کدا، له سه ر چیمه نیکی سه وز، داده نیشن و به گویتی یه کدا ده چرپین. له چی ده دوین؟

کالتی گوتبووی: «له خۆیان، له خۆشه ویستیان، له ژبان و داها توویان». کالتی له په نای فه رهاددا، له سه ر چرپای ژووره که ی دانیشتبوو. فه رهاد ده ستی له گه ردنی ئالاندبوو. گوتبووی: «ئیمه نیازمان به پارک و سه یرانگه و ناو خه لک نییه. ئیمه ئهم تۆزه

شوی کرد؟ پیریژن به تاییهت نه‌ودی گوتیبوو. فه‌ره‌اد ترسابوو. ره‌نگ به‌رو خساربه‌وه نه‌مابوو.

دوینتی و دوی شه‌و، نه‌و تا دره‌نگان له پشت میزه‌که‌ی دانیش‌تیبوو، به‌لام هیچی نه‌نوسیبوو. نه‌نوسیبوو؟ نوسیبوو و ره‌شی کردبووه‌وه. نوسیبوو و گرمۆله‌ی کردبوو، فرییدا بوو. نوسیبوو و...

گوتیبوو: «وادیاره...» زانیبوم ناییستی. نه‌مگوتیبوو وادیاره چی. قسه‌که‌م ته‌واو نه‌کردبوو. سه‌یرم کردبوو. وه‌ک که‌سیتک بوو، بی‌گارییه‌کی سه‌ختی پی‌کراپی. وه‌ک که‌سیتک بوو زوری بو‌هاتی. به‌توره‌یییه‌وه قه‌له‌مه‌که‌ی فرییدا بووه‌ سه‌ر میزه‌که‌. قه‌له‌م گلور بووبوووه. له‌و سه‌ری میزه‌که‌وه که‌وتیبوو خوار. نه‌و جگه‌ره‌یه‌کی له‌ پاکه‌ته‌که‌ی ده‌ره‌ینابوو دایگیرساندبوو. گوتیبوو: «بی‌سووده...» له‌به‌رخۆبه‌ گوتیبوو. گوتیبوووه: «فریا ناکه‌وم». نه‌وسا شه‌که‌ت له‌ پشت میزه‌که‌ی هه‌ستا بوو. سه‌رو خوارتیکی ژووره‌که‌ی کردبوو، له‌ حاست تاقی کتیبه‌کان راوه‌ستابوو.

- نه‌و هه‌موو کتیبه‌ چۆن نوسراون؟» له‌ خۆی پرسیبوو. کتیبه‌کان که‌میان چیرۆک بوون. چیرۆکه‌کانی خوتندبووه‌وه. نه‌و کاتانه‌ که‌ نه‌یتوانیبوو بنوسی، خوتندبوویه‌وه. ده‌یان چیرۆکی کورت و دریتی خوتندبووه‌وه. چیرۆکی کوردی، فارسی، ئیترانی و هه‌نده‌رانی... سه‌یر بوو نه‌ویش چیرۆکه‌کانی به‌پیتی زمانه‌که‌یان دابه‌ش کردبوو. حه‌تمه‌ن چیرۆکنوسه‌کانیش... زور جار گوتیبوو: «من چیرۆکنوسیتی رۆژه‌لاتیم». له‌ ده‌روه‌ی ولات گوتیبوو. لیره‌ش ده‌یگوت: «من چیرۆکنوسیتی کوردم». سه‌یره‌ چیرۆکنوسه‌کان به‌پیتی زمان و نه‌ته‌وه‌یان دابه‌ش بکرتن. چیرۆکنوسه‌ی رۆژاوی و رۆژه‌لاتی... چیرۆکنوسه‌ی فارس و کورد... چیرۆکنوسه‌ی زمان و نه‌ته‌وه‌ی بالاده‌ست و زمان و نه‌ته‌وه‌ی... بریا هه‌موو مرۆقه‌کان به‌زمانیک ده‌وان. هه‌روا که‌ به‌زمانیک پیده‌که‌نین و به‌زمانیک ده‌گریان. بریا هه‌موو چیرۆکنوسه‌کان به‌زمانیک ده‌یاننوسی. هه‌روا که‌ به‌زمانیک نازاریان ده‌کیشا. نازاری نه‌نوسین. نازاری نوسین و ره‌شکردنه‌وه. نوسین و گرمۆله‌کردن و فرییدان...

به‌یانی زوو له‌ خه‌و هه‌ستا. مشتیک ئاوی به‌رومه‌تیدا کرد و له‌ ناشه‌زخانه‌ به‌سه‌ر پیوه‌ پاروویه‌ک نانی خوارد. نه‌وسا گه‌رایه‌وه بو‌ژووره‌که‌ی. بو‌ پشت میزه‌که‌ و، یه‌که‌م جگه‌ره‌ی نه‌و رۆژه‌ی داگیرساند. گوتم... نا، من هیچم نه‌گوت. نه‌و گوتی: «ده‌بی‌برۆم بو‌ لای فه‌ره‌اد».

من له‌ ژووره‌که‌ی فه‌ره‌اد بووم. دانیش‌تیبوو و چام ده‌خواردوه‌وه. پیاڵه‌یه‌کم بو‌ نه‌ویش تی کرد. گوتم: «چای دوا ناشتا».

گوتم: «تۆ جگه‌ره‌ زور ده‌کیشی، به‌لام چا که‌م ده‌خوتیه‌وه».

به‌ پیکه‌نینه‌وه‌ گوتم. نه‌ویش زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی کرد و گوتی: «غوره‌ت میزاجی شیواندووم».

نه‌مگوت غوره‌ت ژیانیشی شیواندووی. ناگری مه‌نگه‌لییه‌که‌ دامرکابوو. خۆله‌که‌م رۆ کرد و هه‌ندیک خه‌لووزی تازه‌م گه‌شاندوه‌وه. پاشان مه‌قاشم له‌ پشکۆکان رۆ کرد و پشکۆبه‌کی گه‌شاوه‌ی له‌بارم هه‌لگرت. نه‌و سه‌یری هاتی. گوتی: «به‌م به‌یانیه‌...» نه‌وسا نیگای له‌ منه‌وه بو‌ فه‌ره‌اد گوتیاره‌وه. فه‌ره‌اد هیشتا هه‌لنه‌ستابوو. له‌ به‌ر په‌نجه‌ره‌ی بچوکی ژووره‌که‌، له‌ به‌ر رۆشنایی کزی به‌یانیدا راکشا بوو. گوتی: «ماوه‌یه‌که‌ فه‌ره‌اد به‌یانیان دره‌نگ هه‌لده‌ستی».

له‌ گه‌ل منی بوو. گوتم: «پیاو که‌ ناچار بی‌ له‌ مال نه‌چیته‌ ده‌ر، که‌ ده‌ستی نه‌چیته‌ هیچ کاریک...».

نوسی:

له‌ مال ناپرواته‌ ده‌ر فه‌ره‌اد. حه‌فته‌به‌که‌ له‌ مال نه‌رۆشتوه‌ته‌ ده‌ر. هاو‌پیکانی گوتویانه‌ پیده‌چیت له‌ ژیر چاودیری پۆلیسدا بن. هه‌مویان؟ گوتویانه‌ تا ماوه‌یه‌ک ده‌بی هه‌موو په‌یوه‌ندییه‌ک له‌گه‌ل خۆیان و له‌گه‌ل خه‌لک بقرتین. فه‌ره‌اد گوتویه‌: «من ده‌بی چی بکه‌م؟» ده‌بی له‌و ماله‌ پروات. یان نه‌گه‌ر رۆشتنی پیناکریت، ده‌بی چی کتیب و کاغه‌زی مه‌ترسیداری له‌ لایه‌ بیفه‌وتینیت. ده‌بی له‌ مال نه‌پرواته‌ ده‌ر. ده‌بی وا بکات خه‌لکی گه‌ره‌ک پیمان وایت له‌ مال نییه‌. ته‌نانه‌ت خاوه‌ن ماله‌که‌شی...

چ پتوبسته‌؟ له‌ پیریژنی خاوه‌ن مالتی دلنیا به‌ فه‌ره‌اد. وه‌ک چۆن له‌ باوه‌شی دایکی دلنیا به‌ هه‌ر نه‌و شه‌وه‌ چی کتیب و کاغه‌زه‌ کۆی ده‌کاته‌وه‌ و له‌ حه‌سار هه‌لیانده‌رتیژیت. پیریژن ده‌بیینیت. له‌ پشت په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌ی سووسه‌ی شتیک ده‌کات. هه‌والتیکی ناخۆش. به‌رای کاره‌ساتیک. پیریژن له‌ ژووره‌که‌ی دیته‌ ده‌ر. شه‌مه‌چی به‌ده‌سته‌وه‌یه‌ فه‌ره‌اد. به‌رای سووتمانیک. پیریژن داده‌چله‌کیت. که‌واته‌... نالیت که‌واته‌ چی. له‌ دلی خۆشیدا نالیت. به‌خه‌مه‌وه‌ له‌ کۆگای کتیبه‌ هه‌لرژاوه‌کان ده‌روانیت. ده‌لیت: «نه‌گه‌ر بونیان پتوبسته‌ ده‌توانم بیانشارمه‌وه. یان بو‌ هه‌ر شوینیک حه‌ز بکه‌ی بیانگوتیمه‌وه».

نزم دهیلنیت. له گوئیچکهی دوزمن و دلّی تاریکی دهترسیت. سهیری دیتنی فهرهاد. پیریتن بههه موو شتیک دهزانیته. له کهنگیوه؟ میهره بان وهلامی میهره بانیه کهی ده داتهوه.

- نا دایه گیان.

شه مچه بهکتیب و کاغه زه کانه وه ده نیت. گر له دلخوش یه کانی بهر ده دات. پیریتن هیشتا به دیار به وه پراوه ستاوه. هه لده لرزیت پیریتن؛ سه رمایه تی. ناگره که گرمی ناکاته وه. بلنیه سه کان له سه ر چرچ و لوی پوخساری سه ما ده کهن. وهک سه مای قیزه ونی پیریتنیک له ناو پیچ و خولی گه زاره ی ناگردا.

فهرهاد ده لیت: «ده بی چهن د رۆژ له مال نه رۆمه ده».

پیریتن تیده گات. لهو ترسه ش ده گات که له گیانی گوتنی نیشتوه. چاو له گژکه هه لده بریت و له چاوی فهرهاد ده روانیت. بلنیه سه کان له چاوی فهرهاد دا داده مرکیتنه وه. پیریتن ده لیت: «چاکتر. با چهن د رۆژیش له لای ئەم دایکه پیره ی خۆت...

- به لām نابی کهس بزانی له ماله وه م. ئەگه ر که سیکیش سو راخم بگری...

- ده بی بلیم له مال نیبه. ده بی بلیم رۆشتوه بو... ئەمی چی به کالی بلیم؟

چی به کالی ده لیت فهرهاد؟ چونی تیده گه یه نیت که رهنگه رۆژانی خوشی پیکه وه بو نیان کوتایی هاتبی؟ ئەم پرسیاره یه تازاری ده دات. ئەم پرسیاره یه که سبچه ینی و سبچه ینیبه کی تریش بی وه لام ده مینیتنه وه.

مات و خه مبار خوی به ژووری فهرهاد دا ده کات کالی. گریاوه، چاوه گه شه کانی تهرن. ده لیت: «گوله هه نارکه وشک بووه فهرهاد».

ماوه یه که له وه بهر گوتویه هه نارکه له لقی ناسکی بووه ته وه و، که وتوه. ده گری کالی. له وه دوا چونی تی بگه یه نیت ناگای له هاتنه وه ی هه یه؟ ده لیت: «ده ترسم فهرهاد. ده ترسم به نه مانی ئەم په زم و ئیشاره ته».

چاو به ژووره که ی فهرهاد دا ده گیت کالی. به هه ر دوو ژووره که یدا. له کهنگیوه له مال نه رۆشتوه ته ده ر؟ له تابلوی سه ر سی پایه که راده مینیت. هه ست به رووداویک ده کات. هه ست به کاره ساتیک.

- چی رووی داوه فهرهاد؟

- نه خوشم. مان دووم. ده بی چهن د رۆژ له مال نه رۆمه ده ر...

نه خوشه. مان دوو دباره. به لām رووداوه که شتیک تره. نیگای راستگوی ده بدرکیتیت.

- چی قه وماوه؟

ناچار پی له راستی ده نیت و چی له هاوړیکانی بیستوه بو کالی ده گیتنه وه فهرهاد.

گریانی کالی ده بیته شینگیری. دلّی مانه وه ی نامیتیت. له ژووره که ده روا ته ده ر...

فهرهاد نه یه زانی کالی له کۆلان و ته نانه ت له هه موو گه ره که که دا هه والی رۆشتنی نه وی بلا و کرد بووه وه. به لām ده یزانی هه موو رۆژیک، له گه ل خورکه وتنی به یانی، کالیش له ده رکه ی ته نه که ی سه ساری ماله که یان هه لده هات و تا ئیواره وهک له یله دۆنی به کۆلان و کۆلانه کانی گه ره که دا ده سوورایه وه. جارو باریش که ده رفه تیک ی بو ده ره خسا...

به گومان و وه سواسه وه دیت بو لای فهرهاد، کالی. دلّ له دوا یه. وهک برتیکه ی سه ر ساج بی نارامه. دوا هه والی کۆلانی بو ده گیتنه وه. په رده و پشت په رده ی ژووره که ی درزپر ده کات. نه وسا...

- مه رۆ کالی. توژیک له لام مینه وه.

نامیتیتنه وه؛ به ند نابیت. ده نگه ده نگیک له کۆلان دیت. ده بی پروات. نه کا پیاو خراپیک، گومان لیکراویک به کۆلانا گوزه ر بکات و نه وه زانیت.

- مه رۆ کالی...

گوتم: «ئهی پیریتن؟ ناکری نه و رۆژانه بگیتنه وه و باسی پیریتنی خاوه ن مالی نه که ی».

گوتی: کلۆل پیریتن.

پیریتن زانیسوی نه و ناواته ی نایه ته دی که کالی بو فهرهاد بخوازی. به که می له ژووره که ی ده هاته ده ر. نه وهک له بهر ئیشی پشت و پی، نه یه ده ویست چاوی به کالی بکه وی. نیگای خه مبار و چاوی ترساوو هه راسانی کالی تازاری ده دا. بویه له ژووره که ی ده مایه وه و تیده کوشا چیرۆکی فه راموش بووی خوی وه بیی بنیتنه وه. یان وه بیی نه هینیتنه وه.

فهرهاد له ناکاو له خه و پاره یی. وهک که سیک قیزه یه کی تیژ و ترسناک له خه و راییه راند بی. چاوه توقیه کانی به ژووره که دا گتیا. له شه لاواز و ئیسکنه که ی ده له رزی.

گوتم: «حتمن دیسان خهونی دیوه. ماوهیه که قیژهیه کی تیژ و ترسناک...». ئەو داچله کیبوو. نیگای له فەرهاددهوه بۆ من و له منوه بۆ فەرهاد گوژیایهوه. گوتمی:

– قیژهیه کی تیژ و ترسناک؟

گوتمی: «کهواته فەرهادیش ئەو قیژه تیژ و ترسناکه دهیبستێ».

فەرهاد ههستا. به گران. قاچه باریک و ئیسکنه کانی به گران له شه په رپووته که یان پێ را دهگیرا؛ پێیان رانه دهگیرا. ئەو جگه ره که ی فرێدا. ویستی ههستی و باوهشی پێدا بکا. نه مهیشت. گوتم: «وازی لی بینه».

دهرواته بهر په نجه ره که و به حاسته م لۆی په رده که ی هه لده داته وه فەرهاد. له و دیو په نجه ره له کۆلان و له مائی کالتی دهروانیت. له په نجه ره ی شین و بچووکی مائی کالتی. جیگه ی خالی گوله هه ناره که دیاره. په رده که شی دادراوه یه. چاو ده گیتیت فەرهاد. کالتی له حه سار و، له بهر ده رکه ی ته نه که ی ماله که شیان نییه. کوره کویره کانیش له سووچیک دانه نیشتوون و دهسته بچووکه کانیان هه لنه بریوه. کویره کانیش له سه ریان... ره حیم زۆربه ی کویره کانی فرۆشتووه. جووتیکی هیشته وه ته وه. جووتیکی بال نه خشی نی پۆنه دار و... ویستویه ئەوانیش بفرۆشیت. کالتی نه یه هیشته وه.

نیگای بۆ ئەو سه ری کۆلان ده گوژیته وه فەرهاد. کالتی له و سه ری کۆلان وه ده رده که ویت. چارشییی له سه ر کردووه ته وه و بن هه نگلی داوه. گورج و به په له به. جارو باریش ئاوێ ده داته وه. له جووله یدا ترس و گومان ده بینیت فەرهاد. که نزیکتر ده بیته وه له چاویدا. سه ر هه لده بریت کالتی. با چنگ له بسکی رۆ ده کات. ده بینیت فەرهاد. سه مای بسکی ئالۆزی ده بینیت. ئیشاره تی دهستی ده بینیت. لۆی هه لدرایه ی په رده که به رده بیته وه و، ناو په نجه ره که چۆل ده کات فەرهاد. له ژوو ره که ش دهرواته ده ر.

گوتمی: «بروانه چۆن هه لوه داو سه راسیمه به ره و پیری ده چی. ئیستاش ده لیتی یه که م جاره ده چی ده رکه ی لی بکاته وه».

به بزه و هه سه ره ته وه گوتمی. به خووشی و مه راقه وه.

گوتم: «یه که م جار نییه، به لام پێده چی دوا هه م جار بی».

– دوا هه م جار؟ به خه م و سه رسورمانه وه پرسی.

گوتم: «کالتی هه والی ناخووشی پێیه. هه والی گیرانی دوو که س له هاو رپیکانی فەرهاد و رپی تپده چی پۆلیس و ساواک به شوینی ئەویشیان زانیی».

کالتی گوتمی: «تۆ تاکه ی ده بی له مال نه چیته ده ر؟» دوینی گوتمی. فەرهاد پیکه نیبوو. زیاتر بۆ ئەوه ی نیگه رانی له چاوی کالتی بتارینتی. گوتمی: «حه ز ده که ی ئیستا ده رۆمه ده ر». ئەو قسه زیاتر کالتی ترساندبوو. تووره بوو بوو. گوتمی: «ئیمه ده بی چۆن بزاین ئەو مه ترسییه که باسی ده که ی هیشته ماوه یان نا؟» ئەو سا گریا بوو. «ده ترسم فەرهاد. تۆ ئاوا بی خه م و خه یال له م ژوو ره دانیشته وی، ده ترسم پۆلیس برژینه ناو ماله که و...» قسه که ی پێ ته واو نه کرابوو. کالتی پێشتر به یارمه تی پیریتن چی بۆ وه ها رۆژ و وه ها روو داویک پێوست بی، کردبوو. په یژه که ی له حه ساره وه بۆ سه ربانی ژوو ره کانی پیریتن هه لپه ساردبوو. له ویشه وه چه ند رپگه ی بۆ هه لاتن و ده ربازبوون ده ستنیشان کردبوو. ته نانه ت... پیریتن دلێ نه هاتبوو بلتی: بی سوو ده. نه یگوتمی پۆلیس ته گه ره ته مای گرتنی بێن، بهر له هه موو شتیک سه ربانه کانی لی ده گرن. پیریتن پێشتر دیبوو. سالانیک له وه بهر پۆلیس سه ربانه کانیان له پیاویکی هه لاتووی خه لکی گه رکه گرتبوو.

کالتی پرسیا ره که ی دووباره کردبووه وه: «ئیمه ده بی چۆن بزاین که مه ترسی گیرانت نه ماوه؟» فەرهاد گوتمی: «یه کیک له هاو رپیکانم هه والم بۆ دینی». کالتی گوتمی: «کامه یان؟ عه ینه ک له چاوه که یان؟» گوتمی: «ناو نیشانه که یم به ده ری، خۆم ده چم بۆ لای». فەرهاد نه یدا بوو یه. گوتمی: «پێوست به چوونی تۆ ناکا. دلنیا م دئی. دلنیا م یه کیکیان دئی».

که ی؟ فەرهاد حه فته یه ک بوو چاوه پروان بوو. له جومعه ی رابوردووه وه. دوینی که ش جومعه بوو. گوتمی: «ئیمرۆ حتمن یه کیکیان دئی. ته گه ره هه یج...» نه یگوتمی ته گه ره هه یج نه قه و ما بی. کالتی تیگه یشتبوو. «ته گه ره نه هاتن چی؟» فەرهاد ترسه که ی پێ نه شاردرابوو وه. کالتی گوتمی: «ئه وان من ده ناسن. چه ند جار له کۆلان و له بهر ده رکه دیوانم. ده چم ده لیم...» فەرهاد ملی نه دا بوو. گوتمی: «حه ز ناکه م که س به ئاگری منه وه بسووتی. حه ز ناکه م تۆ...» کالتی له پرمه ی گریانی دا بوو.

– من به ئاگری تۆوه سووتاوم فەرهاد». کالتی دوی شه وه گوتمی. کاتیک به پۆنه ی سهردانی پیریتنه وه چوو بوو لای. گوتمی: «ئیمرۆش نه هاتن». گوتمی: «ناو نیشانی هاو رپیکه تم نه ده دیتت له م ژوو ره ناچه ده ر».

ئەو گوتمی: «بۆ نه هاتنه سه ر؟»

شه قاهه كانيان ماندوووه و داماو. خشپه پيتيان بي دنهنگي پليكانه كاني بي ناشكيت. وه نهوزه كوتهي ژووره كاني بي ناقرتيت. نائوميد خوي به ژووره كهيدا دهكات فهرهاد. كالتبي به دوا وه به. وهك هه ميشه... نه وهك هه ميشه، سيپه ريكه و له گهل كالبونوه وي دوا گزهنگه كاندا، كال بووه ته وه كالت. چاهه بي تينه كاني چي فرميسكيان پيپوه له هه سار هه لپانرشتووه. هه ساري مالي پيريزن ته ره. ته ري فرميسكي كالت و پيريزن كيشكي دوا ماللا و ابي دلداره كان ده گريت.

- ده بي برؤم.

به شهرمه وه ده لپيت فهرهاد. به شهرم و گريانه وه. ده ره ستي شكوي پياوانه ي نيبه.

- تو تبه ده گهي، ناچارم برؤم. ئيستايان ساتيكي تر پوليس ده رزئنه ئه م مالله و...

- منيش ديم. له گهل خوت بمبه فهرهاد. بو ههر شوپنيك ده چي له گهل خوت بمبه.

باوه شي پيدا دهكات كالت. به بالاي ترساويه وه شه تل ده بيت.

به پاو پلييه وه. هه رهس دينيت فهرهاد. ده رووخيت.

ئه و نيگاي له و ديمه نه هه لپري و گوتي: «من ده رؤم».

له ژووري فهرهاد بوو. ژووره كه ي ئيستاي نا. له مالي پيريزن بوو. نيگاي شهرمه زار و، چاهه كاني ته ر بوون. گوتم: «به لام هيشتا...»

رانه وه ستا به رده و ام بم. به په له له ژووره كه چوه ده ر و، به پليكانه كاندا داگه را. منيش شوپني كه وتم. پيريزن له خوار پليكانه كان، له تاريخي دالانه كه را وه ستابوو. ده گريا؟ ئه و به لايدا تپه ري. ده ركه چيوييه كه ي كرده وه و...

له كوژان بووين. گوتم: «بريا نه ده هاتيه ده ر و، دوا قسه كانيانت ده بيست».

دوا قسه ي كالت، دوا سالانتيك هيشتا له خه لوه تي كوژاندا دنهنگي ده داويه وه.

- من ئه م خه مه م پي هه لئاگيري. ده ره قه ت نايه م.

ئه و قه له مه كه ي دانا بوو. ئانيشكي خستبووه سه ر ميژه كه و په نجهي له قزه سه ري رؤ كرديوو. ئه فسانه ي بيري كه وتبووه وه. دوا ماللا و ابي خوي و ئه فسانه.

گوتم: «ناته وي ئه م به شي چيرؤكه كه ته واو بكي؟»

گوتي: «ئه م به شه هه رگيز ته واو نابي».

نۆزده

رؤژيكي تريس ناسري بينيبه وه. عه سريكي سارد له چايخانه به كي قه ره بالغي ده وري مه يدانه قه ديمييه كه ي شار. ماوه به ك بوو به كه مي له مال ده چوه ده ر. به دووسؤ رؤژ جارتيك، بو كرپني هه نديك كه لويه لي پيويست و... به په له ده گه رايه وه. ده گه رايه وه بو مالله وه. بو پشت مي زي نووسينه كه ي. مونيره گوتبووي: «سي حه فته يه رووناك رؤشتووه ته وه و، تو له م ماوه دا ته نها جارتيك، ئه ويش به سه ر پيوه سه ري مالي ئيمه ت داوه...». مونيره ئه م به يانيبه به دلپرييه وه گوتبووي. ته له فووني بو كرديوو، گوتبووي: «نايه ي بو مالمان. كه ته له فوونيشت بو ده كه ين هه ليناگري. كه دي ين بؤلات...» مونيره گريا بوو. گوتبووي: «له سه ر چي لي مان توراوي؟ ئه گه ر له به ر فرؤشتني مال و هه ساره كه يه، هيشتا مامله كه نه براوه ته وه. هيشتا قه باله نه نووسراوه و پاره وه رنه گيراوه. من ئا مادهم له گفتي خؤم ژتيوان بيمه وه. ئه گه ر تو حه ز به فرؤشتني ئه و مال و هه ساره نه كه ي، منيش حه ز ناكه م. رووناكيش...» ئه و گوتبووي: «باسي مال و هه ساره كه نيبه مونيره. ئه م مال و هه ساره ئيمرؤ يان سه به ي ده بي بفرؤشري و، ده فرؤشري...» مونيره گوتبووي: «ئه ي باسي چيبه؟ دلت له چي ئيشاوه؟ له كي؟ بو وهك جار...» مونيره به گريانه وه گوتبووي. ئه و دلخوشي دا بووه وه: «بروا بكه دلم له كه س و له هيچ نه ئيشاوه. ئه گه ر ئه م ماوه به كه مي سه رم لي داون، سه رقال بووم. كارم بووه. ئيستاش...» گوتبووي: «من ده بي تا واده ي چؤلكردني مالله كه دي كاره كه م ته واو بكه م». مونيره گوتبووي: «منيش ده مه وي تا ئه و كاته كاره كه يه كلايي بكه ينه وه».

كامه كار؟ ئه و سه يري هاتبوويه. به سه رسوورمانه وه پرسبووي. مونيره گوتبووي: «ژن هينانه كه ت». ئه و پيكيه نيبوو. وهك هه ميشه گوتبووي: «من ژنه يته ر نيم مونيره». مونيره تووره بووبوو. گوتبووي: «له كيست ده چي. چاكترو جوانتر له له يلات ده ست ناكه وي. رووناكيش له وه تي ديويه تي شه يداي بووه. خوشكي بمرؤ رووناك. هه موو رؤژيكي له تاران وه ته له فوونم بو ده كا و ده لي خوازي بينيبه كه بوو به چي؟»
خوازي بيني؟ مونيره گوتبووي: «ئيمشه و ده بي بيت بو مالمان. ئه گه ر نه يه يت...» ئه و

گوتیبوی: «بهلام من ئیمشه و...» مونیبه ته له فوونه که ی دانابوو.

گوتیم: «لهوه دهچی ئەم چیرۆکه به خۆشبیبه وه ته و او بیخ. خوازیینی و زه ماوه ند و...»
به پیتکه نینه وه گوتیم. ئەو سه ری هه لپری و سه یری کردم. له پشت میزه که ی بوو. گوتی:
«ده ترسم ئەم چیرۆکه هه رگیز ته و او نه بی».

له بهر خۆیه وه گوتی. ماندوو بوو. ماوه یه ک بوو شه و و رۆژ نووسیبوو و گه یشتیبوو
دوا مالا وایی فه رهاد و کالتی.

فه رهاد که لویه لی ماله که ی به پیریتنی خاوه ن مائی سپاردبوو. بۆ خۆی. چیان لی ده کا با
بیکا. تابلۆکانیشی... پیریتن گوتیبوو ده ست له که لویه ل و تابلۆکانی نادا. هه روا له
ژووهرکاندا ده یانه یلایته وه و ده رکه یان له سه ر داده خا. تا رۆژتیک که خۆی ده گه رپته وه.
پیریتن به هیوای گه رانه وه ی فه رهاد بوو. گوتیبوو چاوه روانی ده بی. به لام کالتی زانیبوو
گه رانه وه یه ک له ئارادا نییه. گریا بوو. گوتیبوو: «ئەم خه مه م پێ هه لئاگیری، ده رقه ت
نایه م». ئەوسا ون بووبوو. له خه لوه تی ئەو کۆلانه داخراو و ته نگه به ردا بۆ دووه م جار ون
بووبوو وه. یه که م جار له سپیه تی دواهه م تابلۆکه ی فه رهاددا و، ئیستاش له چیرۆکه که یدا.
چیرۆکی فه رهاد له سه ر میزه که ی ئەو بوو. چه ند مانگ بوو وشه به وشه و دێر به دێر
ژیابوو وه. له سه ر سه ده و ئەوه ند له پهره و ئەو نیگای له ده ستنووسه که یه وه بۆ دواهه م
تابلۆکه ی فه رهاد گوتیا وه. دواهه م تابلۆکه ی فه رهاد هیشتا به دیواری ژووهرکه وه بوو.
ئەو لیبی ورد بووه وه. نیگای ماندوو و هه راسان بوو؛ وه ک نیگای فه رهاد. ئەو ده مه که
ویستبووی له سپیه تی تابلۆی سه ر سێپایه که یدا کالتی ببینیته وه و، نه یدیبووه وه. تابلۆکه
هیشتا چه ند هیلی ره ش و باریک و خوار و خێچ بوو. ئەو گوتی: «وه ک چیرۆکه که ی.
چیرۆکه که شی گێرانه وه یه کی بی سه ر و بنی...».

ئەو به ناو میدیبه وه گوتی. من ترسام. هه ستام و لیبی نزیک بوومه وه. له میزه که ی و،
ده ستم بۆ کاغه زه کان درێژ کرد. چیرۆکی فه رهاد له ده ستمدا قورس بوو. قورستر له وه ی
چاوه روانیم ده کرد. ئەوسا پیتکه نیم. ده م نیک که هه میشه دووباره ده بووه وه. گوتیم: «ئەم
چیرۆکه ته و او بووه».

له قسه که ی خۆم داچله کیم.

- ته و او بووه!؟

ئەویش داچله کیبوو. به سه رسوورمانه وه گوتیبوو. ئەوسا به داخه وه سه ری راوه شاندا:

- دوا چه ند مانگ کاری به رده وام دیسان گه یشتومه ته وه بۆ یه که م رۆژ و یه که م دێرپیک
که نووسیبومه.

ده ستم له ژیر قورسایه ده ستنووسه که یدا له رزی و په ره کاغه زه کان بۆ سه ر میزه که شۆر
بوونه وه. گوتیم: «ده بوو و ابخ. تۆ چیرۆکه که ت له دوا رۆژه کانی ژبان ی فه رهاد وه ده ست
پیکردوو، ده بوو دوا پێداچوونه وه یه ک...».

گوتی: «فه رهاد هیشتا له خه لوه تی ئەو کۆلانه ته نگه به ر و داخراوه دایه».

فه رهاد له به ر رۆشنایی کزی په نجهره ی ژووهره که یدا بوو. ده سه ت باریک و ئیسه کنه کانی
له ده وری ئەژنۆی ئالاندبوو. سه ری به ملیبه وه بۆ سه ر شانی شۆر بووبوو وه. وه ک ته رمیتی
دانیشتوو. ته رمی مۆمیایی پیاویک. ئەو هه ستا؛ له په نجهره که نزیک بووه وه. په نجهره ی
ژووهره که ی خۆی یان ژووهری فه رهاد؟ له و دیو په نجهره که ی روانی. ده ره وه سارد بوو. ئەو
ته نکه به فره که دوی شه و باریبوو هیشتا له سه ر زه وی و له سه ر لقی رووتی دره خته کانی
حه ساری ئەو دیو په نجهره که نه توابوو وه، به سه تیبوو. بالنده یه کی ره شی گه وره به سه ر
حه ساره که و به سه ر ماله که ی ئەو به ر حه ساره که وه ده سوورایه وه. ئەو ماوه یه ک لیبی راما.
به و هیوایه که ون بیخ. که وه ک هه موو جارێکی تر له قایی په نجهره که برواته ده ر. ئەوسا
ئاواری دایه وه، وه ها که که سیک بانگی کردی. پالتۆکه ی له به ر کرد و ملپیتچه که ی له ملی
ئالاند. گوتیم: «بۆ کوێ؟»

گوتی: «ده رۆمه ده ر. ده مه وی بزانه کالتی دوا رۆشتنی فه رهاد چی به سه ر هاتوه».

گوتی کالتی؟ گوتی ئەفسانه؟ من هیچم نه گوت. تیدا مابوم. له به ر رۆشنایی کزی
په نجهره ی ژووهره که دانیشم یان پالتۆکه م له به ر بکه م، مل پیتچه که م له مل بئالینم و له
ژووهره که م برۆمه ده ر؟

ئەو ئیستا له ده ره وه بوو؛ ده میکه بوو له ده ره وه بوو. وه کو پیاویک که سی یان شتیکی
ون کردی و له کۆلان و له شه قامه کاندایه بگه ری، له روومه تی ریبواره کان ورد
ده بووه وه. ژن و پیاو... ئاپۆره ی تاپۆکه لیک که گورج و به په له به لایدا تیده په رین. ئەو
ده یبینین و نه یده بینین. روومه تی سه رماگه سه ته یانی ده دی و نه یده دی. روومه تی مۆن و
گرژ، به بزه و پیتکه نین. جوولیه ی گورج و به په له ی ده ست و پیتکه نین که تیکه ل ده بوو.
گه مه یه کی سه رسوور هیتنه ر. هه وری هه ناسه یان که له به ر ده میاندا که رت که رت ده بوو. چیه
و ژاوه ژاوه ده نگه ده نگیانی ده بیست و نه یده بیست. وشه ی خزیلک، رسته ی تیکه ل و

تالۆز و سه روو گوی قرتاو... له کئی ده گه را؟ چند جار له بهر خویه وه دوو باره ی کردبو وه.
«له کئی ده گه ریم؟ له کالی؟»

کالی له م کۆلان و شه قامانه دا نه بوو. ئەو ده بزانی؛ له م کۆلان و شه قامانه دا ون نه بوو بوو. کالی له شوینیکی تر ون بوو بوو. له کۆلانیکی داخراوی ته نگه بهر. له شاریکی تر؛ شاری چیرۆکه که ی فه رهاد. ئەو سالانیکی بوو ئەو شاره ی به جی هیشتبوو. نیستاش که گه رابوو وه له که سانیکی تر ده گه را. له که سانیکی که که سی ئەو شاره بوون. که که سی کالی بوون. له ره حیمی برای، له کوره کویره کان. کوره کویره کانی چیرۆکه که دوو میرمندالی داماو بوون که له سووچیک، له پال یه کتر داده نیشتن و ده ستیان هه لده بری. بو ئەوه ی کۆتریک له سه ر ده ستیان بنیشی. ره نگه نیستاش له سووچیک له پال یه کتر دانیششتبیتن و ده ستیان هه لبریبی. بو ئەوه ی ریبواریکی به په له ی خیرومه ند، ورده بوو لیککی بنکی گیرفانی بخاته ناو ده ستیان وه؛ له کوی؟

ئەو پیاویکی دی که له پیشیه وه ده رۆیشت. سه له یه ک گلۆبی به ده سه ته وه بوو ده یفرۆشت. پیتی هه لگرت و لپی نزیک بوو وه: «کاکه من له دوو پیاوی کویر ده گه ریم. دوو پیاوی...»

کابرا ناوری لی دایه وه

- یه کیان من نیم؟

به پیکه نینه وه گوتی. ئەو داچله کی. پیاویکی ئاوله روو، قاپوژی پووچه لی چاوه کانی دوو کونی ترسناک بوون. ئەو گوتی: «نا، ئەوان هیچیان ئاوله روو نه بوون. هیچیان دوو کونی ترسناک...»

نه یگوت. گوتی: «له کوی ده بی لیبان بگه ریم؟»

کابرا گوتی: «ئهم شاره پره له ژن و پیاوی کویر. له هه موو کۆلان و شه قامیک، له بهر ده رکه ی هه موو مزگه وتیک، له ده وری هه موو مه یدانیک...»

ئەوسا گوتی: «ده وری ئەو مه یدانه پره له پیاوی کویر».

ئەو به ره و مه یدانه که چوو. مه یدان و پیاده رو ی ده وری مه یدانه که وه ک هه میشه قه ره بالغ بوو. تاکسی و ئوتومبیله شه خسییه کان قه تاره یان به سه تبوو. له هه ر چوارلای مه یدانه که و له سه ره تای ئەو شه قامانه که هه ر کامیان به ره و لایه کی شار ده چوون. خه لک به کۆمه ل پاره سه تبوون و چاوه رتی تاکسی بوون. له پیاده رو که شدا خه لکیکی زۆر شه تومه کی

جۆراو جۆریان له سه ر زه وی بو فرۆشتن بلاو کردبو وه وه هه را هه را بانگی مشت ته ربیان ده کرد. چند که سه تیکیش... ئەو لیبان ورد بوو وه. که سیان کویر نه بوون. ته نانه ت ئەوانه ش که له کوی جۆگه ی شه قامه که دانیشته بوون و سوالیان ده کرد، کویر نه بوون. ئەو له یه کتیکیان نزیک بوو وه. نه ویه وه و گوتی: «تو دوو پیاوی کویر نانی ده ستیان گرتبته وه و...»

کابرا سه ری هه لبری. گوتی: «دوو پیاوی کویر؟»

به توو ره بیسه وه پرسی. گوتی: «بو پیت وایه پیاو کویر نه بی خیری پی ناشی؟ منیش مسته حه قم. چی ده ده ی به ئەوان بیده بهم.»

ئەوسا قاچه قرتاوه که ی نیشان دا. له ولایشیه وه به کتیک تر ده سه ته کۆله کانی هه لبری. ئەو نا ئومید هه ستا و، به ناو قه ره بالغی خه لکه که دا تپه بری. ده نگیککی ناسکی ژنانه رابوه ستاند.

- خیری جوانیه که ت.

ده نگی ژنه قه ره چیککی قه له ویچکه و ره شتاله بوو. له گه ل ئەوی نه بوو. به ری به کابراهی کی باریک و چلکنه گرتبوو. کابرا چاوی بوو بووه چوار چاو.

- خوا قه زا که ت...

ژنه قه ره چ سیوای له چاوی حیز بوو بووه وه. گوتی: «په نجا تمه ن.»

کابرا ده ستی له گیرفانی خالی رو کرد و، ده ری هینایه وه. گوتی: «پاره م نیبه. به لام ئاماده م بته مه سه ر قه لاندۆشم و چوار سوو به م ده وره مه یدانه دا بتگیرم.»

ئەو پیکه نی. ژنه قه ره چیش پیکه نی و کۆمه و غه بغه بی ره ش و گوشتنی له ربیه وه. گوتی: «راست ده که ی به ته نها سوو ریک به م ده وره مه یدانه دا بگه ری و مه که وه زه وی.»

ژنه قه ره چ به ده م پیکه نینه وه له قه ره بالغیه که دا ون بوو. کابراش ون بوو. سی مندالی بچوو که له ده وری ئەو ئالان. «پیتاوه کانت بو واکس که ی ن.»

هه ربه که و سندوقیکی بچوو کیان به شان وه بوو. ئەو لیبان ورد بوو وه و هیچی نه گوت.

- خاسی واکس ده که ی ن. بیست تمه ن... پانزده تمه ن...

هه ره بچوو که که یان به پارانه وه وه گوتی: «ده تمه ن.»

له شوینیکه وه، ره نگه له تو مارگه یه که وه گۆرائیه که بلاو ده بوو وه. «تو چاوت نه یشی...» له ربزی ئەو خه لکه که دا که چاوه روانی تاکسی بوون قرم و قالیکی به رز بوو وه.

گوتی: «ئیمه مانان له هەر کوئی بین، له گهڵ ئافرهتی لای خۆمان نه بێ هه لئاکه بین. ته نهها ئافرهتی لای خۆمان ده توانی گوزهرانمان له گهڵ بکا. ته نانهت له دهره وهی ولاتیش. له ئوروپاش».

گوتی: «ره مه زانیش بهک دوو سال له مه بهر لیتره ژنی خواست. مه نسووری ره مه زانی. ده تناسی؟ ئه وه نه هاته وه. لیتره وه پوورزایه کی خۆیان بۆ نارد. کچیکی هه ژده ساله...».

کوورش قاقا پیکه نی. مشتته ری چایخانه که به سه رسوورمانه وه لایان لی کرده وه. ئه وه گوتی: «من به ته ما نیم ژن بینم».

به مونیبره شی گوتیوو. مونیبره پیکه نیبوو. گوتیوو: «تۆ ههر به ته ما مه به. ئه گهر من خوشکه گه ورهت بم ده زانم چۆن ملت به په ته وه بکه م و، کچیکی...» نه یگوتیوو کچیکی هه ژده سالهت بۆ بینم. گوتیوو: «له یلا زۆر کچی چاکه. تۆشی زۆر خۆش ده وی». نه کا مونیبره به بی ئاگاداری ئه وه...

کوورش گوتی: «بلی بزانه ئه م هه موو ساله له دهره وهی ولات چۆن ژباوی؟ چیت کردوه؟»

ئه وه نه یگوت دهرسم خوتندوو. نه یگوت له مالتیکی چل و ئه وه نده مه تریدا... ته نانهت نه یگوت چیرۆکم نووسیوه. هیچی دهربارهی خۆی و ئه وه هه موو ساله نه گوت. گوتی:

- باسی خۆتم بۆ بکه کوورش.

که ئه وه رۆشتبوو بۆ تورکیه، کوورشیش دوا چهند مانگ گه رابوو وه بۆ ئیتره. زۆر له شاخ و له عیراق نه ما بووه وه و چه کیشی هه لئه گرتبوو. بۆیه لیبی خۆش بوو بوون. چهند شه و گرتبوویان و به ریاندا بوو. کوورش و بیستبووی بگه رپه ته وه بۆ زانکۆ و خوتندنه که ی ته واو بکا. نه ی توانیبوو؛ نه یان هیشته بوو. ماوه یهک له سه ر سفره ی باوکی خواردبووی. سفره یه کی هه ژارانه. باوکی هه ژار بوو. به و حاله ش له ترسی ئه وه نه کا دیسان برواته وه و بۆ ئه وهی هۆ بداته وه سه ر کار و ژبانی، چی پاشه که وتی ته مه نی بوو دابوو و ژنیکی بۆ خواستبوو. کچیکی خزمی خۆیان که ئه لف و بیبه کی خوتندبوو هیچی تر.

کوورش گوتی: «بیواوه هۆم دایه وه سه ر ژبانم و ئیستا باوکی شه ش کچ و کوپیکم».

کوورش پیکه نی و ئه وه به خه مپیکی شار دراوه لیبی پاماس. کوورش گوتی: «کچه گه وره که م چوارده سالانه یه و کوپه که شم تازه پیتی هه لگرتوه».

ئه وسه دهستی کرد به گێرانه وهی هه ندیك رووداوی ژبانی له م هه موو ساله دا... که ژنی

خواستبوو کتۆلی و لیقه ومانی لی دهرکه وتبوو. ژن و مندال نانیان ده ویست. جل و به رگیان ده ویست و ئه ویش کوپه هه ژاریکی ده ست و پتی سپی بی پاره و بی ده سمایه... چهند سالیک خۆی به ئه م براده رو ئه و براده ره وه هه لئواسیبوو، به لام هیچی به هیچ نه بوو بوو. گوتی: «ههر ئه و براده رانه که مافی هه ژار و کرپکاربان ده ویست و گوریسیان به ده سه ته وه ده گرت و زه و یوزاریان له ناو جووتیاراندا به ش ده کرد، به شیکیان بوون به تاجر و قاچاغچی و خاوه ن کارگه ... له به یانیبه وه تا ئیواره وه ک سه گ ده یانه تاندم و تیر سکی خۆم و مال و مندالمیان نه ده دامی».

کوورش ئیستا له هه میشه تیر و ته سه لتر بوو. شه وان تا به یانی له پیاده رپۆی ده وری ئه و مه یدانه جگه ره و شیر ی گهرم و کیکی ده فروشت به و موسافیره غه ربیانه که نیوه شه وان ده گه یشتن و له ده وری مه یدانه که داده به زین؛ به شو فیری ئه و تاکسی و ئوتومبیلانه که چاوه روانی موسافیری شه وانه بوون. به که سانی لانه وا و...

ئه وه گوتی: «ئهی رۆژان چی ده که ی؟»

- رۆژان ده خه وم. یان دیم بۆ ئه م چایخانه و...

چایخانه قه ره با لڅ بوو. سه رمای دهره وه پالی به خه لکه که وه دنا و ده سه ته ده سه ته ده هاته نه ژوور. ئه وه له روومه تی یه که یه که یان ورد ده بووه وه. روومه تی مات و تیکشکا و ئیسکن، له پشت هه لم و دوو که لی ناو چایخانه که وه. روومه تی ماندوو و هرس. وه ک ئه و سالانه، وه ک پۆرتره کانی فه رهاد. ئه و بیری کرده وه، ده بی فه رهاد ئه و سالانه به زۆری هاتبیتته ئیتره و له بهر ئه م روومه تانه وه پۆرتی کیشابیتته وه. کوورش قسه ی بۆ ده کرد و له و کاته دا ئه و که سیکی دی که خۆی به چایخانه که دا کرد، که سیکی ئاشنا، ناسری بوو. وه ک جاری پیتشوو سه روو قژی ئالۆز و ته نکه ریشیکی سپی و... ئه مجاره پالتۆبه کی کۆنیشی له به ردا بوو. ناسری چوو له سووچیک له سه ر چوارپایه یه ک دانیشته. سه رمای بوو. خۆی گرمۆله کردبوو. دهستی ناخنیبووه گیرفانی پالتۆکه ی و جگه ره یه کی نیوه سووتاوی به ده مه وه بوو. له کیتی وه رگرتبوو؟

- کوورش ئه و پیاره ده ناسی؟

ئه وه گوتی و به دزیبه وه قامکی به ره و ناسری درپژ کرد. کوورش شوین ئیشاره تی قامکی که وت. گوتی: «بۆ تۆ نایناسیه وه؟ ناسری... کاوه ی ناسری... کوپی...»

ئه وسه زه رده خه نه یه کی تالی کرد و، به داخه وه سه ری راوه شاندا. گوتی: «ناحه قت نیبه

نهیناسیهوه. گهمه ی رۆژگار وای لی کردووه خۆشی خۆی نانسیتتهوه».

ئهو گوتی: «ناسری کورپکی جوان و تهرپۆش بوو. پۆیهکی سهوزی مودیل بالای لهژیر پيدا بوو. جاروباریش سی تاری دهژهند...».

لهبههر خۆیهوه گوتی. وهک جاری پیتشووه که لهبههر خۆیهوه گوتبووی و نهمجارهش کوورش گوتی لیبوو. گوتی: «پیاو بهبینینی کهسیکی وا حال و رۆژی خراپی خۆی لهبیر دهچیتتهوه. ئیمهمانان له پیناوی خهونیککی خوش و ئینسانیدا ئوامان بهسههر هاتوووه. بهلام کهسیکی وهک ناسری...»

به خهمهوه گوتی. قسهکهی تهواو نهکرد. ئهو ههلیدایه: «ناسری چی بهسههر هاتوووه؟»

- تیکچوووه، دهمیگ سالد تیکچوووه. پاش ئهوهی ههموو سهروهت و سامانی باوکی داناوه، پاش ئهوهی ژنهکهی مردوووه، تیکچوووه. ماوهیهکی زۆر له تاران له نهخۆشخانهیهکی دهروونی بووه و ئیستاش، سالدیکه گهراوهتهوه بۆ ئیره. پیاویکی کلۆل و بی تازاره. کاری بهکاری کهس نییه. تهناهت لهگهڵ کهسیش نادوێ.

- ئهی له کوێ دهژی؟ له لای کی؟ له لای خزم و کهسوکارهکی؟

- خزم و کهسوکاریکی وای نییه. باوکی دهمیگهیه مردوووه. مامهکانیشی لیره نین. گوایه لای پورپکی پیری دهژی. پیرین ژوواریکی پیداووه و ژهماو ژهم...

کهسیک هات و له لاشانی ئهوهوه دانیشته. پیاویکی کهته بوو. جیتی پین تهنگ کرد. کوورش گوتی: «پیت خۆشه برۆینه ده؟»

ئهو هیشتا چاوی له ناسری بریبوو. ناسری خهمۆک و داماو جگهههه دهکیشا. ئهویش جگهههههکی داگیرساند و گوتی: «نا. تهگهه دهکری داوای دوو چای تر بکه».

کوورش داوای دوو چای تری کرد. ئهو گوتی: «نالین بۆ وای لی هاتوووه؟»

کوورش سههری پراوهشاندا؛ بهخهمهوه. گوتی: «چیرۆکی ناسری چیرۆکیکی سهیره. ههرکهس شتیکی لی دهزانی و بهجۆریک دهیگپیتتهوه. زۆر کهس دهلین ئهم نهخۆشیهه له بنهمالهیاندا بووه. له بنهمالههه دایکیدا. دهلین تاقه خالهکهشی له شیتخانه مردوووه. دایکیشی بهر له مردنی...»

ئهو گوتی: «بهلام ناسری ئهو سالانه گهنجیکی ماقوول دیار بوو».

کوورش پیکهنی. وهک ئهوهی بلتی ئهم ههموو پرسیاره بۆ چیهه؟ یان بلتی نیتوانی

ماقوول و ناماقوولی... بهلام نهیگوت. گوتی: «پاره سرپۆشه. دهلین ئهو سالانهش ناتهواو بووه. له مندالییهوه ناتهواو بووه. کورپکی تهنها و دووره پهڕیز که ههمیشه له مالتهوه خزاوه و خهریکی سی تاری نهین بووه. دهلین ئهو سالانه، تهناهت ئهو رۆژانهش که ههموو خهلی شار، شپت و عاقل رۆژانهته ناو شهقامهکان و له خۆپیشاندانهکاندا بهشداریبیان کردوووه، ئهو بهدهگمهه له مال هاتوووته دهر. رۆژیکیش که هاتوووته دهر، کچیکی دیوه و شهیدای بووه. کچیک له بنهمالهیهکی ههژار. دهلین ئهو شهیدایییه تا رادهیهکی زۆر ژبانی گۆریوه. لهو خهلوته و خهمۆکییه هیناویهته دهر...».

کوورش گوتی: «ئهو دهمانه که من و تو دیومانه. ئهو دهمانه که خۆی رازاندوووتهوه و سوار پڕۆیهکی سهوزی مودیل بالای بووه و یهک دووجاریش له بۆنهکاندا سی تاری ژهندوووه... ئهو دهمانه عاشق بووه...».

- واته بۆ رازی کردنی کچهکه...

«کلۆل ئهفسانه».

من گوتم. کاتیک ئهو گهرابووهوه بۆ مال و قسهکانی کوورشی بۆ دهگپرامهوه، گوتم: «کلۆل ئهفسانه... کهواته شووی بهپیاویکی ناتهواو کردوووه».

ئهو هیچی نهگوت. هیشتا برۆای بهقسهکانی کوورش نهکردبوو؛ بهگوایه و دهلینهکانی. پیاویکی لیتقهوماوی وهک ناسری، پیاویکی سامانداری لیکهوتوو. کهسیک که هیچ نالی جگه لهوهی جاروبار داوای جگههه دهکا، سروشتیهه که له پشت سهدان گوایه و دهلینی راست و درۆه ون بووی و نهناسریتتهوه. ئهو بیری کردوووه، حهتهن جهلالی له کوورش باشتری دهناسی. بی گومان ئهو بهراستییهکان دهزانی. بۆ تا ئیستا دهربارهی ناسری هیچی له جهلالی نهپرسیبوو؟ بۆ جهلالی لهم ماوهدا هیچی دهربارهی ئهفسانه نهگوتبوو؟

گوتی: «شهوی جومعه جهلالی دی بۆ ئیره و ههموو شتیکی لی دهپرسم. دهربارهی ناسری... تیکچوونی ناسری... دهربارهی ئهفسانه...»

بهترسهوه گوتی. گوتی: «من هیشتا نازانم ئهفسانه چۆن و بۆچی مردوووه. حهتهن جهلالی دهزانی».

لهبههر خۆیهوه گوتی.

- ئهفسانه دوا رۆشتنی ئهو چی بهسههر هاتبوو؟

بیست

ئیوارهی یه کشه نیه یان دوو شه نیه بوو که نهو کوورشی دیبوو؟ هاوړی دلیر کورتهی چیرۆکیکی بۆ گیترا بووه وه، په ریشانی کردبوو. کورتهی چیرۆکی ناسری. گوتبووی: «هه رکس به شیه یه ک چیرۆکی ناسری ده گیترا ته وه». نه یگوتبوو چیرۆکی ناسری و نه فسانه. کوورش نه فسانه ی نه ده ناسی و ناگاداری خو شه ویستی نیوان نهو و نه فسانه نه بوو. ته نهها جه لالی بوو که نه فسانه ی ده ناسی و جه لالیش حه تمه ن چیرۆکی ناسری بیستبوو. چیرۆکی ژبانی هاو به شی نه فسانه و ناسری. جه لالی حه تمه ن ده یزانی نه فسانه دوا ی رۆشتنی نهو، دوا ی شوو کردنی به ناسری چی به سه ر هاتوه. نه ی بۆ تا ئیستا هیچی نه گوتبوو؟ بۆ باسی ناسری و ته نانه ت باسی نه فسانه شی نه کردبوو؟ جگه له چه ند ئیشاره ت و گیترا نه وه ی هه ندیک بیره وه ری کۆن که نه فسانه ش که سی نهو و بیره وه ری بانه بوو. په نگه چونکا نهو هیچی نه پرسیبوو. نهو گوتبووی: «نه مجاره که جه لالی بیت بۆ ئیره هه موو شتیکی ده رباره ی ناسری و نه فسانه لی ده پرسم». ئایا جه لالیش قسه کانی کوورشی دووباره ده کرده وه؟ کوورش گوتبووی: «ناسری له مندالییه وه شیت و ناته و او بووه». ئایا نهو نه فسانه ی به پیاویکی شیت و ناته و او سپاردوه؟

نهو ده بوو تا ئیوارهی پینج شه نیه، تا شه وی جومعه چاوه روانی وه لامی نهو پرسیارانه بی، به لام له توانایدا نه بوو. به که م شهو، دوا نه وه ی گه رابووه بۆ مال، ویستبووی هه موو قسه کانی کوورش فه رامۆش بکا. ناسری و نه فسانه و... هه موو نهو که سانه که که سی رابوردوو ی بوون له بیر بیاته وه. سه ره تا ویستبووی بیر له له یلا بکاته وه. چه ند رۆژ له وه بهر له یلا پیتچنی شیعه رکه کانی به نه شمیلدا بۆ ناردبوو. گوتبووی: «حه ز ده که م سه یرتکیان بکاته وه. سه یری ده ره ینانی هونه ری و رازاندنه وه ی لا په رکه کان و...» له یلا به پیتی تامۆزگار بیه کانی نهو به چه ند شیعه رتکدا چوو بووه وه. چه ند وشه یه کی گۆر بیهو. نهو جار تکی تریش شیعه رکه کانی خو یند بووه وه. نهو کاته ی که ده ستنووس بوون سه میمی تر بوون. ناوی ده فته ره که ش «حه و تۆبه له تاوانه که ی خو ی ناکات». کامه تاوان؟ نهو له خو ی پرسیبوو. تاوانی خه له تاندنی ئاده م؟ به خه م و داخه وه سه ری راوه شان دبوو. نهو کچه

ده بوست چی بلتی؟ چۆن سه یری ژبانی ده کرد؟ نهو تینه گه یشتبوو. نه یناسیبوو. له یلا نووسی بووی: «پیشککش به میه ره بانیه کانی...» سه ره تا پیشککش شی کردبوو به میه ره بانیه کانی باوکی. دوا جار پیشککش شی کردبوو به میه ره بانیه کانی نهو. نهو چ میه ره بانیه کی ده رحه ق به له یلا کردبوو؟ باوکی شی میه ره بانی پی نه کردبوو. بهر له وه میه ره بانی پی بکا مردبوو. کوژرابوو. له یلا گوتبووی: «تۆ زۆر له باوکم ده چی». به شه رمه وه گوتبووی. گوتبووی: «باوکم عاشقی دایکم بوو». که ی نه وه ی گوتبوو؟ گوتبووی؟ مونیره گوتبووی: «له له یلا چاکتر و جوانتر ده ست ناکه وی». له یلا تۆی زۆر خو ش ده وی». بۆ ده بوو له یلا نهو ی خو ش بوی؟ نه فسانه ش نهو ی خو ش ویستبوو، به لام نهو به جیتی هیشتبوو. سالانیک له مه بهر. وه ک فه رهاد که کالیی به جتی هیشتبوو. له کۆلانیکی داخراو و ته نگه به ردا.

من گوتبووم: «به لام فه رهاد ناچار بوو کالیی به جتی بیلی». نهو شه وه نه مگوتبوو. رۆژی دوا یی گوتم. دوا نه وه ی ته له فوونی بۆ جه لالی کرد و گوتی حه ز ده کا ئیمشه و پیکه وه بن. گوتم: «فه رهاد به حه زو خواستی خو ی کالیی به جتی نه هیشت. فه رهاد یان گرت. گرتیان و...»

نهو له هه یوان بوو. ده میکه بوو ده رکه ی ئاسنی حه ساری کردبووه وه و له هه یوان، له بهر سه رمادا چاوه روان بوو. چاوه روانی هاتنی جه لالی و هاوکات چاوه روانی که سانیک تری رابوردوو. نه فسانه؟ نه فسانه رۆشتبوو. به گریانه وه له ده روزه ی چپوی حه ساره که چوو بووه ده ر و، نهو چاوه روانی هاتنه وه ی باوکی بوو. بۆ نه وه ی خوا حافیزی لی بکا. نه ملاو لای ماچ بکا، ده ستی ماچ بکا. تا نهو کاته به باوکی نه گوتبوو به ته مایه بر وا. باوکی هاته وه. نهو دی و دلی داکه وت. باوکی له هه میشه پیرتر و که نه فتر بوو. له هه میشه ماندوو تر. چاوی به حه ساره که دا نه گیترا. له ناوی حه وزه که ده ستنووی نه گرت. ناوی حه وزه که سارد بوو. روون و زولال نه بوو، قه وزه گرتبووی. باوکی به پلیکانه کانداهه لگه را. بۆ هه یوان. له سه ر کورسییه که ی هه یوان دانیششت. بۆ نه وه ی پشوویه ک بدا. چاوی به هیلانه ی له قله قه کان به به رزایی دارتوه که ی مالی دراوسیکه یان که وت. هیلانه که چۆل بوو. له قله قه کان کۆچیان کردبوو. نهو له باوکی نزیک بووه وه. به ترس و دوو دل بیه وه هه والی پرسی. باوکی سه ری له قاند. گوتی: «ئیمسال له قله قه کان زوو کۆچیان کرد. زوو به جتیان هیشتین».

نهو گوتی: «منیش ده مه وی به جیتان بیلم باه. ده مه وی پرۆم».

باوکی ئاوری لی دایه وه. له نووکی پیتییه وه تا تۆقی سه ری. دوو دلۆپ فرمیسک له چاویدا کۆ بووبوه وه. فرمیسکه کان به ئارامی رژان. باوکی گوتی: «نه ده بوو برۆی. نه ده بوو برۆشتیتایه».

باوکی له بییری چووبوه وه ئه وه هیشتا نه رۆشتوه؟ ئه وه رۆشتیوو.

جه لالی هاتبوو. كه مێتیک خواردن و خواردنه وهی له گه ل خۆی هینابوو. چهند شریتی کونیش كه هه رکامه یان بیره وه ریبه کی سالانیک له مه به ریان لی ده ژیانده وه. جه لالی گوتی: «که ته له فوونت کرد و گوتت هه ز ده که ی ئیمشه و پیکه وه بین، ترسام».

ئهو له ئاشپه زخانه بوو. گوتی: «له چی ترسای؟ نه کا پیت و ابووی ئیمشه و ئاخه شه وه پیکه وه داده نیشین؟»

جه لالی شوینی كه وت. ترسه که ی ئاشکراتر بوو. گوتی: «ده ته وی برۆیته وه؟»

ئهو ئاوری لیدایه وه: «بۆ کوئی؟»

ئهویش ترسا. له نیگای جه لالی. له پرسباره که ی که وه ک سه هۆل سارد بوو. گوتی: «بۆ پیت وایه ده مه وی برۆمه وه؟»

جه لالی گوتی: «بیستومه خه ریکن ماله که تان ده فرۆشن. بیستومه دو ئه وه ی به شه میراتی خۆت وه رگرت...»

دریژه ی پچ نه دا. ئهو مانگیک بوو له گه ل جه لالی دانه نیشتیوو ئیستا خۆشحال بوو لیره یه. خۆشحال بوو پیکه وه ن. گوتی: «چی تریشت بیستوه؟ نه تیبیستوه به رله وه ماله که مان بفرۆشن و به شه میراتم بده نی، به ته مان ژنم بۆ بین؟»

جه لالی گه شایه وه. بیستیوو. گوتی: «ژنت بۆ بین؟ کی؟ له یلا؟»

– له یلا؟! که واته ئه وه شت بیستوه.

ئهو به نیگه رانییه وه گوتی و له ئاشپه زخانه هاته دهر. به بۆنه ی راخستنی سفره وه هاته دهر و له ژووره که ی، له سه ر مێزه که جگه ره یه کی هه لگرت و دایگه رساند.

گوتم: «مونیره ده یه وی به هه ر شپه یه ک بووه تۆ له یلا بخوای.»

ئهو نه بیست. دللی له لای ئه فسانه بوو، لای ناسری، لای ئهو چیرۆکه که تا ساتیکی تر جه لالی به سه ر خۆشی بۆی ده گه راپه وه.

جه لالی به ئاشپه زخانه هاته دهر. ئهو سفره که ی لای زۆپاکه پان کرده وه. بتریه ک و

دوو پیاله و که مێتیک... جه لالی گلۆپی ژووره که ی هه لکرد. زوو تاریک بووبوو. ئهو له په نجهره یه که وه له دهره وه ی روانی. له تاریکی ناوه ختی دهره وه دا به فر پرووشه ی ده کرد. جه لالی گوتی: «من ده مێکه یه له یلا تلووعی ده ناسم. له دوو، سه سال له مه به ره وه. له یلا دوا ئه وه ی دهرسی ته واو کرد، به هیوا بوو له ئیداره ی ئیمه داچه زری».

به زه رده خه نه وه گوتی. گوتی: «له یلا کچیککی عاقل و پر به ره یه. راسته له تۆ گه نجتره، به لام...».

له سه ر سفره که دانیشن و یه که م پیکیان هه لدا.

– ئهو رۆژه له مۆزه خانه که به و شپه تاریفی شپه ره کانت کرد، گوتم...

ئهو گوتی: «ده مه وی باسی که سیکی ترم بۆ بکه ی.»

– که سیکی تر؟ ده ته وی باسی کیت بۆ بکه م؟»

– ئه فسانه.

جه لالی داچله کی. نه ک له قسه که ی، له دۆخی روخساری داچله کی. جیدی و نیگه ران بوو. نیگای هه لوه دای، هه لچوونی دهر وونی ده نواند. ده تگوت تازه ده دیدی. تازه په ی به و هه راسانییه ده برد. گوتی: «تۆ هیشتا ئه فسانه ت فه رامۆش نه کردوه؟»

ئهو گوتی: «تۆ ناسریت دیوه، وانییه؟ دیوته چی به سه ر هاتوه؟»

جه لالی گوتی: «هه موو رۆژتیک ده بیینم. ناسری له مالی دراوسییه کی ئیمه ده ژی.»

– له مالی پووری؟

گوتی: «که واته چیرۆکه که ییت بیستوه. زۆر که س ده یزانن.»

جه لالی ده یزانی. چیرۆکیکی تال بوو. دانیشننه که یانی تال ده کرد. گوتی: «هه ندی چیرۆک ده بی فه رامۆش بکرتن».

جه لالی هیشتا تالای یه که م پیککی له قورگدا بوو. گوتی: «بۆ غوونه چیرۆکی ناسری. گه رانه وه ی ئهو چیرۆکه دوا سالانیک چ سوودیکی هه یه؟»

خۆی پرسی و خۆی وه لامی دایه وه.

– دلنیا به هه یچ سوودیکی نییه. نه بۆ تۆ و...

نه یگوت نه بۆ ناسری، یان ئه فسانه. گوتی: «من هاتووم خه می ژیانته له گه ل به با

بده م. نه هاتووم...»

ئەو گوتى: «دەبىي بۆم بېگىپتەۋە» .

جەلالى بۆي گىپرايەۋە. يەك دوو مانگ دوا رۆشتىنى ئەو، ئەفسانە شىۋى بەناسرى كىردى. زەماۋەندىكى سادە و بچووك. بەخواسىتى ئەفسانە، يان بەبىي نەرتى خەمبارى ئەو سالانە؟ زەماۋەندىكى بەبى دەھۆل و زورنا و ھەلپەركى و چۆپى كىشان. زاوا دەستى بۆكى گرتىۋە لەگەل خۆي بردىۋى بۆ تاران. بۆ مالىك كە گوايە پىشتىر باوكى بۆي كىپىو. مالىكى خۆش لە گەپەكىكى لاي ژووروى شار.

جەلالى نەيگوت ماۋەيەك دواتر، رۆژتىك كە بۆك و زاۋاي تازە بۆ سەردانى كەسوكارىان ھاتىۋەنە، دىيۋنى. لە ئوتومبىلىكى جۈاندا دىيۋنى. لاي قەيسەرىيەكە داۋەزىيۋن. ئەفسانە لە ھەمىشە جۈانتر، مانتۆ و لەچكەيەكى گرانبايى لە بەردا بو. كىفلىكى جۈانى بەشانەۋە بو. عەينەكىكى رەشى قاپ زىرى لە چاۋدا بو. ئارايشتىكى تۆخى كىردى. جەلالى ئەفسانە نەناسىۋە، بەلام ناسرى ناسىۋەۋە. ناسرىش ۋەك ھەمىشە تەپىش بو. پىياۋىكى بەختەۋەر. بەبىيىنى جەلالى داچلەكىبو. بۆ ساتىك رەنگى پەرىپىو. نىگاي لە ئەۋەۋە بۆ ئەفسانە گوتىۋە. پىدەچۈ ئەفسانە جەلالى نەدەيى. ناسرى دەستى گرتىۋە. بۆك و زاۋا بەپەلە تىپەرىيۋن و خۆيان بەقەيسەرىيەكەدا كىردى. جەلالى نەيگوت ئەو رۆژە بەبىيىنى ناسرى و ئەفسانە بىرى ئەو كەوتۋەتەۋە. بىرى ھاۋىيى ھەلاتۋى. يەكەۋ رى چۈۋەتەۋە بۆ مال و بەيادى ئەۋەۋە تىر گىراۋە. گوتى: «ئەۋان بۆ ھەمىشە لە تاران مانەۋە. تەنانت دوا مەرگى باوكى ناسرىش...» .

باوكى ناسرى سالىك دوا زەماۋەندى كورەكەى كىردى. لىرە، لە مزگەۋتى گەۋرە پىرسەيان بۆ دانابو. جەلالىش چۈۋەۋە. رەنگە بۆ ئەۋەدى ناسرى بىيىتەۋە. بۆ ئەۋەدى بىرى ئەۋەكەۋىتەۋە و يەكەۋ رى بروتەۋە بۆ مال و بەيادى ئەۋەۋە... ئەمجارە ناسرى ھىچى لە پىياۋىكى بەختەۋەر نەچۈۋە. مات و خەمۆك بو. خەمۆكتەر لە تاقانە كورپىك كە باوكى مەردى. لەسۈۋچىكى لاي خواروۋى مزگەۋتەكە دانىشتىۋە. سەرنجى بەھىچ و بەكەس نەداۋە. تەنانت ئەۋىشى نەدىيۋە. مامەكانى بەخىرھاتنى خەلكيان كىردى. ۋەلامى سەرخۆشى خەلكيان داۋەۋە.

چەند رۆژ دوا پىرسە، ناسرى گەپراۋەۋە بۆ تاران. حەتمەن لەگەل ئەفسانە. گوايە ھەمىو مال و مېراتى باوكى بەمامەكانى فرۆشتىۋە. گوايە ئىتر ھەرگىز نەگەپراۋەۋە. يان ئەگەر گەپراپىتەۋە جەلالى نەدىيۋە. نەبىيىستىۋە. تا ئەو رۆژە كە ھەۋالى مەرگى ئەفسانەى بىستىۋە.

ئەو گوتى: «ھەۋالەكەت چۈن بىست؟ ئەفسانە چۈن و بە چى مرد؟»

جەلالى نەيدەزانى. ئەۋىش ۋەك رووناك ھەۋالەكەى لە رۆژنامەدا دىيۋە. سەردەتا سەبىرى ھاتىۋە. ئەفسانە مرد؟ ئەۋسا كەمىك گىراۋە؛ يان نەگىراۋە. كەۋتەۋە پىرس و جۆكردن. گەپراۋە بزاتى لە كۆي، لە كام مزگەۋت پىرسەيان بۆ دانابو. لە ھىچ مزگەۋتتىك پىرسەيان بۆ دانەنابو. سۆراخى مامەكانى ناسرى كىردى، ھىچيان لىرە نەماۋەن. جەلالى ئەۋدەمە پوورى ناسرى نەدەناسى و دراۋسىيان نەبو.

ئەو گوتى: «كەۋاتە بەھەمۋە چىرۆكەكە نازانى؟!»

بە خەمەۋە گوتى. جگەرەيەكى داگىرساند و، لەگەل جەلالى پىكىكى تىرى ھەلدا.

جەلالى گوتى: «تا ئەۋ كاتە چىرۆكىك نەبو كە من يان كەسىكى تىرى بىزىن. تا ئەۋ كاتە زىيانىك بو لە قەرەبالغى ھەزاران ھەزار زىيانى تىرى بۆ بوۋە.»

گوتى: «چىرۆكەكان دوا روۋداۋەكان دەگىرەنەۋە، يان دەنوۋسرىن. چىرۆكى ناسرى و ئەفسانەش دوا ئەۋ روۋداۋانە كە تۆ چاۋەرتى بىستىيانى، دوا مەرگى ئەفسانە و پاشان دوا گەرانەۋە ناسرى بۆ ئىرە سەر زمان كەۋت.»

ناسرى چەند سال دوا مەرگى ئەفسانە گەپراۋەۋە. جەلالى يەكەم جار نەۋەك لە قەرەبالغى دەۋرى مەيدان، بەلكو لە كۆلانەكەى خۆيان دىيۋى. جەلالى تازە ئەۋ مالەى كىپىو. رۆژتىك كە ھاتىۋە دەر پىياۋىكى پەككەۋتەى كەنەفتى دىيۋە كە لە دەرگەى يەكپىك لە مالە دراۋسىكانى ھاتىۋە دەر. سەرنجى نەداۋەيە. بەلام پىياۋەكە بەرى پىگرتىۋە. «جگەرەيەكەم بەدەرى». جەلالى دەستبەجى ناسىۋەيەۋە. «ناسرى؟!» نەيگوتىۋە. گوتىۋى من جگەرەكىش نىم. ناسرى تىپەرىيۋە. جەلالىش ۋاق و پىماۋ شۆتىنى كەۋتىۋە. شۆتىنى نەكەۋتىۋە. لە دوۋكاندارەكەى سەر كۆلانى پىسىۋە: «ئەۋ پىياۋە كىيە؟ ئەۋ پىياۋە داماۋە». دوۋكاندارەكە بەداخەۋە سەرى راۋەشاندىۋە. گوتىۋى: «كۆرى حاجى ناسرى. لە پىياۋە ساماندارەكانى ئەم شارە بو.»

- ئەي بۆ ۋاي لىھاتەۋە؟ لىرە، لەم كۆلانە چى دەكا؟

- چىرۆكەكەى دوۋرو دىرئە. ماۋەيەكە لە شىتخانە دەريان كىردىۋە و لىرە لەگەل حاجى فاتمەى پوورى دەۋى...

ئەۋ گوتى: «دەلىن لە مندالىيەۋە و ابوۋە. دەلىن پىرئەنەكەى پوورىشى ھەروا شىت و ناتەۋە.»

کوورش گوتیووی. به لّام جه لالی گوتی: «حاجی فاتمه پیریژنیکی مه زلوم و کهم دوینه. هات و چووی کهس ناکا. له گه ل ژنانی گه ره کیش زور ته با نییه. به لّام له گه ل خیزانم... جاروبار که من له مالّ نه م سهر له خیزانم ددها و دهربارهی خوی و که سوکاری، دهربارهی خوشکه زا کلّوله کهی قسهی بو ده کا. دهربارهی ناسری...».

گوتی: «ناسری همه میشه کلّول بووه. له مندالییه وه، له ده مه وه که دایکی مردووه و... خه لک پییان وابووه له هیچ شتیکی کهم نییه. به لّام له راستیدا هیچی نه بووه دلّی پیی خوش بی. ته نانه تئو ده مه که ئه فسانه شی بووه...»

ناسری ئه فسانه ی خوش ویستبوو. له یه کهم کاته وه که دیووی، شه و و رژ شوینی که وتبوو. ئه و کاته ش که خواستبووی وه ک په روانه له ده وری گه رابوو. به لّام ئه فسانه...

ئه فسانه ده بی زوری هه ولّ دابی ناسری خوش بوئی. ده بی به ده میه وه پیکه نیبی. به دلّی بزوابیتته وه. ئارایشتی کردی. خوی رازاندیته وه و له به رامه ری دانیشتی. ده بی گوتی بو ده نگی سی تاره که ی شل کردی و به دم هه وای مۆسیقا که یه وه چاوی لیک نابج و خوی راژه ندی. ده بی جاروباریش چاوی هه لّینابیتته وه و خومار لیبی روانی. نه رمه بزیه کی عاشقانه ی بو کردی و... ئه فسانه ده بی وای کردی. ژن که میرده که ی خوش بوئی واده کا. جوولّه ی، نیگای، هه ناسه ی له گه لّ سازی مۆسیقای میرده که ی کوک ده کا. له گه لّ ترپه ی دلّی میرده که ی. به لّام پییا و ته نه ا دلّی له لای له نجه و بزوه نیگای ژنه که ی نییه. پییا و ترپه ی دلّی ژنه که شی ده بیستی. ده بی ترپه ی دلّی ئه فسانه له گه لّ ناسری کوک نه بووی. دلّی ئه فسانه لای ناسری نه بووه حه قه ن.

- ئه ی لای کییه؟ لای ئه و هه تیوه به ره لایه؟

- کام هه تیوه به ره لایه؟

ده بی مه بهستی ئه و بووی. له و کاته دا ئه و له ده ره وه ی ولّات بووه. له تورکیه.

- نه کا ته له فوونی بو کردییتی؟ نه کا به هیوا بی من به جی بیلّی و شوین ئه و که وی؟ نه کا شوو کردنه که ت به من پیلان بووی؟ نه کا...

جه لالی ئه مانه ی نه گوت. گوتی: «ناسری دلّیسی له ئه فسانه کردووه. گوايه پیی وابووه...»

پیی وابووه ژنه که ی هیشتا دلّی له لای یه کهم دلّداریه تی. پیی وابووه ئه و هه تیوه به ره لایه وازبان لّی نه یین و ده گه ریته وه. له بهر ئه وه ش لیتره رۆشتبوو. به بیانوی پاراستنی خوی

و ژنه که ی له شه رو شۆری ئیتره و به بیانوی کاسبی و ته جارته وه لیتره رۆشتبوو. به لّام ناسری تاجریکی زیره ک و سهرکه وتوو نه بووو. باوکی دووراودور پیی گوتیوو چی بکری و چی بفرۆشی. که باوکی مردبوو، مامه کانی. مامه کانی...

جه لالی گوتی: «سالّیک دوا مردنی باوکی، مامه کانیشی سهروه ت و سامانه که یان نهخت کردووه ته وه و لیتره رۆشتوون. بو ده ره وه ی ولّات. گوايه له ناسریشیان گیتراوه ته وه. گوايه قه رار بووه پیکه وه برۆن... به لّام ناسری...»

ناسری نه یوتراوو. ترسابوو له وی ئه فسانه...

ده بی ئه فسانه زوری له گه لّ گوتی. ده بی گوتی، کاسبی ئیستا وه ک گه مه ی شه یان وایه؛ تو نایزانی. ده بی گوتی، تو لیتره که س دلّسۆزت نه ماوه. منیش که سیکی وام نییه. ده بی گوتی، چیمان هه یه با بفرۆشین و ئیمه ش برۆین. ده بی ناسری به قسه ی نه کردی. ناسری له پشت ئه و قسانه وه ههستی به پیلان کردووه.

- ده ته وی بمه ی بو ئورویا و له وی لیم جیا بییه وه؟ ده ته وی له گه لّ ئه و هه تیوه به ره لایه... له و کاته دا ئه و له ئورویا بووه. ناسری چۆنی زانیوه.

«دهستی خۆت بکه به سه رین. من هه رگیز له م ولّاته نارۆم.»

جه لالی گوتی: «له ناشتییه که ی ئیران و عیتراقدا ناسری تیاچوووه. وه ک زور تاجرو ده ولّه مندی تر هه موو سهروه ت و سامانی له ده ست بووه ته وه و...»

جه لالی ورده ورده سه رخۆش ده بوو. ئه ویش سه رخۆش بوو. به لّام بتریه که هیشتا نیوه پر بوو. ده نگی زه بته که کز بوو. ده نگیکی به سۆزی ژنانه که که سیان نه یانده بیست.

دلّ پیسییه که ی ناسری دوا ئه و تیاچوونه ته وای په ره ی سه ندبوو. ئیتر نه ک هه ر له ئه و که له ده ره وه ی ولّات بوو، له هه موو پییاویک به گومان بوو. له هه موو ئه و پییاوانه که له شاریکی ده - پانزه ملوین که سیدا ژیا بوون. له ریواری شه قامه کان. له دووکاندارانه که ئه فسانه شتی لّی کرپیوون. له دراوسیکان. له و رۆژه وه که به ناچاری مالّ که ی فرۆشتبوو، هه ر به دوو سی مانگ جاریک مالی گوترا بووه وه. ئه فسانه ش...

ده بی ئه فسانه ئیجازه ی له مالّ رۆشتنه ده ری نه بووی. ده بی نه یوترا بی په رده ی په نجه ره ی ژووره که ی هه لّباته وه و ته له فوون هه لّبگری. ده بی ئه فسانه زوری بو هاتی. ژن زوری بو دی کاتیکی نیگای پیس و چلکنی میرده که ی شوین هه موو جوولّه و جمینیکی ده که وی. ده بی ئه فسانه گریابی. ده بی سویندی بو خواردی که جگه له ناسری که س به پییا و نازانی.

دهبې سوتېندى خوارديبې ناسرى له هه موو كهس زياتر خوځش دهوئ. ته نانه ت له كچه كه شى...
جه لالى گوتى: «كچېكى بچكولهى جوانيشيان بووه. تاوات. گوايه هه ردووكيان زوربان
خوځش ويستووه».

ئەفسانە له پیتناوې تاواتې كچيدا ئەو عەزبەت و ئازارەى كيتشابوو. ترسابوو، ئەگەر له
ناسرى جيا بېتته وه... ئەگەر كچه كهى به جى بېتلئ...

دهبې ناسرى به وهى زانېبې. دهبې به ژنه كهى گوتېبې ئەگەر لېبى جيا بېتته وه، ناهېتلئ
هه رگېز چاوى به كچه كهى بكهوئ. دهبې گوتېتې به لايهك به سەر خوځى و كچه كهى دېنئ.
دهبې ترساندېتې. پياو ده زانئ ژن داېكه و داېك ناتوانئ دەستبه ردارى جگه رگوشه
بېئ. به رگى به رهنده به لاي پياو وه وه؛ بۆيه ده توانئ ژنه كهى ئازار بدا. ده توانئ
سووكا يه تى پې بكا. ده توانئ هه موو به لايه كى...

ئەو نه يگوت بۆ ئەفسانە شكايه تى لئ نه كرده وه. ئەو ده ترسا. له ده وامهى رووداوه كان،
له كو تايى چيرۆكه كه ده ترسا. ئەم چيرۆكه چۆن كو تايى دئ؟ به كاره سات؟ ئەو له كاره سات
ده ترسا.

جه لالى گوتى: «ئەفسانە ئاخريه كهى ناچار بووه شكايه تى لئ بكا. روژتېك لهو روژانه
كه ناسرى لېبى داوه، دەم و چاوى بريندار كرده وه، كچه كهى تو قانده وه، ئەفسانە ده ستى
تاواتى گرتووه و...»

ئەفسانە له مه حكه مه داواى ته لاقى كرده بوو. گوتبووى له وه زياتر ناتوانئ له گه ل
پياوېكى شېت و نه خوځش بژى. به لام ناسرى ته لاقى نه دا بوو. گوتبووى ژن و منداله كهى
خوځش دهوئ و چى كرده وه له پېناوې مه سله حه تى ئەواندا كرده ويه تى. ئەوسا به لېتېنى
دا بوو ره فتارى بگورئ و ئازاربان نه دا. قازى كاغه زى لئ سه ندبوو. ناشتى كرده بوو نه وه.
به لام بۆ دوو هه م جار...

جه لالى ته واو سه رخوځش بوو. ئەويش. بتريه كه خالى بوو بوو وه و شهوى دريژى زستان
هاتبووه ناوقه دى. ئەوان، يه كيان به گوتنى ئەوهى بېستبووى و يه كيان به خه يال و
ويتا كردنى ئەوهى ده بوو روويدا بې، چيرۆكى ناسريان ده گيترايه وه. چيرۆكى ناسرى و
ئەفسانە...

جه لالى گوتى: «به لام بۆ دوو هه م جار...»

ئەفسانە بۆ دوو هه م جار داواى ته لاقى كرده بوو وه. له مه حكه مه گربابوو. خوځى به سه ر

پېلاوه كانى قازيدا خستبوو. گوتبووى ماره يى و هه موو حه قېكى خوځى ده به خشئ، به و
مه رجه كچه كهى لئ نه ستېن. گوتبووى مي رده كهى شېته و نابئ سه ره رشتى تاواتى پې
بسپېرن. قازى به زه بى پيدا هاتبوو. ژنيكى گه نج و جوان، داېكيكى مېه ره بان كه هه موو
حه قېكى خوځى به كچه كهى ده گوربېه وه. قازى سه يرى ناسرى كرده بوو. ناسرى تا ئەو كاته
هېچى نه گوتبوو. سه رى داخستبوو، لېو و سمي لئ خوځى كروشتبوو. قازى مو لئ تى
قسه كردنى پيدا بوو. ناسرى هه ستابوو. به شه رمه وه سه يرى قازى و سه يرى دانېشتوانى
مه حكه مه كهى كرده بوو. به ترس و گومانه وه لېيان ورد بوو بوو وه. ئەوسا گوتبووى ئاماده يه
ژنه كهى ته لاق بدا. به گر يانه وه گوتبووى. ئەفسانە گه شابووه وه. قازيش زه رده خه نهى
كرده بوو. ناسرى گوتبووى ئاماده يه ژنه كهى ته لاق بدا، له بهر ئەوهى خوځى و كچه كهى له
مه ترسيه كى گه و ره پرگار بكا. مه ترسى؟ ئەفسانە داچله كي بوو. قازى گوتبووى: «كام
مه ترسى؟ مه ترسى چى؟» ناسرى ماوه يه ك بئ ده نگ بوو بوو. وهك كه سيك خوځى بۆ
دركاندنئ رازيكي گه و ره ئاماده بكا. دركاندبووى. باسى روژانئ بهر له زه ماوه ندى خوځى
و ئەفسانەى كرده بوو. باسى خوځه ويستى ئەفسانە و كورپيكي گه نج؛ كورپيكي ياخى و
ئاژاوه گېر كه له سزاي تاوانه كانى هه لاتبوو. له ولات روشتبووه دهر و ئېستا ئەو كاته له
ئوروا بوو. ناسرى باسى ئەوى كرده بوو. باسى مېه ره بان. گوتبووى له يه كه م روژى ژن
هېنانيه وه سي به رى ره شى ئەو پياوه ياخييه له ژياناندا بووه. گوتبووى، له ترسى
گه رانه وهى ئەو پياوه ياخييه شارو كه سوكارى خوځى به جى هېشتووه. چى سامانى باوكى
بووه هه راجى كرده وه...

ئەفسانە تاسابوو. نيگاي هه راسانى به ملا ولادا گيترا بوو. به ناو هو لئ مه حكه مه كه دا و
له چاوى پر له پرسىارى دانېشتوانى مه حكه مه كهى روانبوو. له چاوى قازى. چاوى
قازى زه رده خه نه كهى تاراندبوو. نيگاي سارد بوو. وهك سه هو لئ سارد. ئەفسانە
گوتبووى: «درۆيه... ئەو پياوه درۆ ده كا». ناسرى دريژى به قسه كانى دا بوو. به بېن گريان.
به بېن شه رم و شوو ردى. به رق و نه فره ته وه دريژى پيدا بوو. گوتبووى لهو روژه وه تا ئېستا
ئەو پياوه ياخييه بئ پسانه وه ته له فرونى بۆ ژنه كهى كرده وه. له توركيا و پاشان له
ئوروا وه نامه ي بۆ نوو سيوه. خه لكى لئ راسپاردووه. خه لكى ياخى. ويستوويه تى
ژنه كهى ده ست له مال و مي رده كهى هه لگري و شوپن ئەو بكه وئ...

ئەفسانە هه لچو بوو. وهك مرؤقى تووره و ده مارگرژ نا، وهك ژنى بئ تاوان كه
بوختانى بۆ ده كرى. وهك شېت شالاوى بۆ ناسرى برده بوو. ويستبووى بيخنكي تئ. بئ

دهنگی بکا. دانیشتونانی مهحکهمهکه نهیانهیشتیبوو. هه ره شهی قازی بهری پیگرتیبوو. قازی تووره بووبوو. ئەفسانە گریا بوو. قیژاندیبوو. گوتیبوو: «بوختانه. ئەو پیاوه بوختانم بۆ دهکا».

ناسری ههروا بهردهوام بووبوو. سێ پهره کاغهزی له گیرفانی دهرهینابوو. گوتیبوو ئەو سێ نامهی له مجری ژنهکهیدا، له ناو شته شهخسییهکانیدا دۆزیوهتهوه. گوتیبوو ئەوانه نامهی ئەو پیاوه یاخیههه که بۆ ژنهکهی ناردوو. دوو نامهی کۆن و نامهی یهکی تازه. نامه تازهکهی خویندبووهوه.

- دلداره خو شه و یسته کهم...

ئەفسانە هه ره سی هینابوو. بهدهم له رزینی له شیهوه رووخابوو. بهدهم رووخانی جهسته یهوه...

ژن دهر رووخت، کاتییک باری سزای تاوانی نهکراوی قورستر له وزهی رۆح و لهشی بێ. نه فرته له رۆح و له لهشی دهکا. ده بێ ئەفسانە نه فرتهی له رۆح و لهشی خوێ کردبێ. ده بێ نه فرتهی له دل و له جهستهی کردبێ. له رابوردوی و له ئیستای. ده بێ ئەفسانە نه فرتهی له...

جهلالی گوتی: «ئەفسانە قوربانایی وههم بوو. قوربانایی چیرۆکی پیاویکی شیت و عاشق. ناسری ئەو چیرۆکی له سه ر بونیادی وههم ساز کردبوو».

ئەو گوتی...

ئەو هیچی نهگوت. ئەو ئیتر نهیده توانی ئەو ساتانه وینا بکاتهوه. بیری ئەو رۆژه ره شه و رۆژانی ره شی له وه دوا، له تاقه تی به هره ی خه یالی تالییدا نه بوو. جهلالی تیگه بی. ههستا. ئەو پیتشتر هه ستابوو. له ژووره که دا که پر بوو له ژاری گوتنی جهلالی و خه یالی خوێ ده هات و ده چوو. چیرۆکی ناسری هیشتا ته واو نه بووبوو. چیرۆکی ناسری و ئەفسانە. جهلالی له ژووره که چوو ده ر. ئەویش شوینی کهوت. من مابوومه وه. من و چاره نووسی تالی نووسینی چیرۆکه کهم. چیرۆکی ئەو؟ چیرۆکی خۆم. چیرۆکی هه موو ئەو که سانه که که سی چیرۆکی خۆم بوون. چیرۆکی هه موو ئەو عه شقه دۆراوانه که عه شقی دۆراوی خۆم بوون. چیرۆکی پارچه پارچه بووی ئەو ژیا نه فه رامۆش بووانه که ژیا نی فه رامۆشبووی خۆم بوون. من مابوومه وه و ته قه لای خه مباری نووسینی چیرۆکی خۆم. جاریکی تریش قسه که ی ئەو م بیر که وه وه. ئەم چیرۆکه چۆن ده خویندریته وه؟

بیست و یهک

دهمه و بهیانی گه راپه وه بۆ مال. ئەو کاته که دهنگی بانگییژهکان له بلیندگۆی هه موو مرگه وته کانی شاره وه بهرز بووبوه وه: «حي علي الحلاه... حي علي الفلاح...» دهنگی بانگییژهکان به خه لوه ت و تاریکی شاردا و به ناو کتووه به فره کاندای، که له سه ره تای شه وه بێ راوه ستان داباریبوون و پییده چوو تا هه تا هه تابه داباریتین، بلاو بووبوه وه. ماندوو هیلاک گه راپه وه بۆ مال. به لام هه ستهی به ماندویی نه ده کرد. هه ستهی به سه رماش نه ده کرد. هه ستهی به هیچ نه ده کرد. له هه سار رچه یه کی باریکی به ره و پلیکانه کان کرده وه و له پارهی ماله که به فری سه رو سه ر شانه کانی ته کاندو، هاته ژوو. جیگه که ی راخت و خزایه ژیر لیفه و په توه که وه. ژووره که سارد بوو. زۆپاکه نه وتی لی پرابوو، کورژابوه وه. گوتم: «ئاوا بخه وی له سه رمادا ره ق هه لیدی».

نه بیست. لیفه و په توه که ی له خو یه وه پیچا و...

گوتم: «لانی کهم هه سته چۆرێک نه وت بکه ره زۆپاکه وه».

نهیتوانی هه سته. نه خو ش که وتیبوو. جهلالی گوتیبوو: «نه خو ش ده که وی». چه ند سه عات له مه بهر گوتیبوو. کاتییک له ژووره که رۆشتیبوو ده ر. ئەویش پالتۆکه ی له بهر کردبوو. ملیپچه که ی له ملی ئالاندبوو، به شوینیدا رۆشتیبوو ده ر. جهلالی گوتیبوو: «تۆ بۆ کوێ؟» به سه رخو شتی گوتیبوو. کاتییک ده رکه ی هه ساره که ی پیته دابوو، به ره و ئوتومبیله که ی چوو بوو. گوتیبوو: «به م به فرو کرپوه تۆ بۆ هاتوویته ده ر؟» ئەو گوتیبوو: «هه وایه کی تازه هه لده مژم. خه ربکه ده خنکیم». خه ربک بوو ده خنکا. ژاری چیرۆکی ناسری... چیرۆکی ناسری و ئەفسانە. له سییه کانییدا کۆ بووبوه وه. له هه موو ده ماره کانییدا.

جهلالی به فری سه ر شیشه ی ئوتومبیله که ی مالیبوو. ئەوسا سوار بووبوو. گوتیبوو: «تۆش وه ره سوار به، ده ورێک ده گه ریین و...» ئەو گوتیبوو: «ده مه وی به یی بگه رییم، به ته نها...» جهلالی گوتیبوو: «نه خو ش ده که وی...» ئەوسا رۆشتیبوو. ئەویش ری که وتیبوو. ده سته ناخیه بووه گیرفانی پالتۆکه ی و به سه ره و لیژی شه قامه چۆله که دا، له ژیر بارشتی

بەفرەكەدا، داگەرابوو. يەكەم بەفرى سالى نەبوو. بەلام يەكەم بەفرى قورسى سالى بوو. تا ئەو كاتە بستىك زياتر بارىبوو. پىتى لە بستىك زياتر بەفرى نەرم و سىپى رۆ دەچوو. شۆپىن پىتى لە قەراغ شەقامەكە، شۆپىن پىتى كەسىك بوو كە ئەهوند و لەسەرخۆ رۆشتىبوو. هەنگاوى سووك و نىزىكى هەلپىنابوو. خەتتىكى دوورو درىژ بوو كە لە زۆر جى بەملاو لادا لادرابوو. لە چەند جى خزابوو. شۆپىن سەمت و ئانىشىكى لەسەر بەفرەكە ديار بوو. ئەو هەروا رۆشتىبوو. بەسەر فەرشى سىپى و لە خەلۆتە تارىك و روونى شەقامەكە و بەناو كۆلۆو و رۆدو درشتەكاندا رۆشتىبوو. جارىك ئوتومبىلىك لە شەقامەكە تىپەرىبوو. شۆپىن تەگەرەكانى جۆگەى بارىك بوون. زوو پر نەبوو بوونەوه، بەلام زوو ون بوو بوون. جارىكىش تاكسىيەك لىتى نىزىك بوو بوو. سىگنالى بۆ لىدا بوو. ئەو لای لى نەكرد بوو. نەبىستىبوو يان دلى نەهاتىبوو لا بكا تەوه؟ هەروا لە بەرامبەرى خۆى، لە سەماى كۆلۆو سىپى سووكە لەكانى رۆانىبوو. كۆلۆوكان و رۆدو درشت، بەكۆمەلە دلى رەشى ئاسمانەوه دابارىبوون. لە بەر رۆشناى گلۆپى دارتیلەكاندا سەمايان كوردبوو، هاتىبوونە خوار. لەسەر بانى دووكان و مالىەكان، لەسەر لقى درەختەكانى ئەمبەراوبەرى شەقام و لەسەر ئەو، لەسەر سەرو شانى، تەنانت برۆ و سىمىلى نىشتىبوون. ئەو هەروا نەرم و ئەهوند، بەسەر بەفرەكەدا كە توى توى بەرز بوو بوو، هەنگاوى هەلپىنابوو، رۆشتىبوو. بۆ كۆى؟ لەو شەقامەوه بۆ شەقامىكى تر و... لەو شەوهوه بۆ شەوانىكى تر. شەوانىكى ترى سالانىك لەمەبەر. شەوانىك كە ئەو لىترە نەبوو بوو. لەم شارە و لەم ولاتە نەبوو بوو. بەلام سىپەرى رەشى لە مالى ئەفسانە، ژيانى ئەفسانە و ناسرى شىواندبوو. سىپەرى رەشى بەسەر سىپە تى بەفرەكەدا راکشابوو. لەبەر پىپەوه بۆ...

ئەو رۆهستابوو. سەرى هەلپىرىبوو. كلىلەى سەر برۆكانى هەرسىيان هىنابوو. بەفرى سەر پىلۆو، مژۆلەكانى رژابوو. لەملاو لای خۆى ورد بوو بوو. لە كۆلانىكى تەنگەبەردا بوو. كۆلانىكى ئاشنا. ئاشنا؟ لە ئەمبەراوبەرىهوه چەند گلۆپىك بەزور دەرەكەى هەندىك لە مالىەكانى كۆلانىهوه بەزمى سەماى كۆلۆو بەفرەكانىيان رۆوناك كوردبوو. ئەو لە گەمارۆى گلۆپەكاندا بوو. لە گەمارۆى رۆوناكايى كزى سەر دەرەكەى داخراوى مالىەكان. لە گەمارۆى سىپەرىهكانى خۆيدا بوو. كۆمەلىك سىپەرى رەش، لىل و لىلتەر لەبەر پىپەوه بۆ...

ئەو رى كەوتىبوو. سىپەرىهكان بەدەوریدا سوورابوونەوه. وەك سەما و هەلپەرىكىتى دەستەپەك جنۆكە لە خەلۆتە شەوانەى كۆلانىكدا. سىپەرىهكان ئەمبەراوبەر بەدبوارى

مالەكاندا هەلگەرابوون. بەدەرەكەو پەنجەرەى گالەدراوى مالىەكاندا. سەرەتاتكەيان بۆ ئەو دىو پەنجەرەكان كوردبوو. بۆ ژوورە تارىكەكان. حەتمەن زۆر كەس لەو ژوورە تارىكەكاندا خەوتىبوون. كەسىيان ئاگايان لە ئەو نەبوو. كەسىيان چاوەروانى ئەو نەبوون. ئەو هەروا ئەهوند و نارام بەكۆلانىهوه رۆشتىبوو. لە كۆتايى كۆلانىهوه رۆوناكايى ژوورىك سەرنجى راکىشابوو. ئەو دىو پەنجەرەپەك رۆشن بوو. وەها كە سالانىك رۆشن بوو بۆ ئەو بەهيو بوو سىپەرىك، سىپەرى كەسىك بگەوتىتە سەر پەردە و پشت پەردەى دادراوهى. سىپەرى كى؟ سالانىك لەو بەر سىپەرى ئەفسانە بوو كەوتىبوو سەر پەردە و پشت پەردەى دادراوهى پەنجەرەكە. ئەفسانە كراسىكى تەخت شىنى لەبەردا بوو؛ ئەو زانىبوو. قزى پەخش و بلاوى بەسەر شانیدا بەردابوو؛ ئەو دىبوو. سىپەرىهكەى دىبوو. سىپەرى ئەفسانە لە پشتىن بەرەو ژوور، گەورە و لىل بوو. وردە وردە بچووك و خەستتر بوو بوو. تا گەيشت بوو بالاي و، ئەوسا دەستىك، دەستىكى سىپى و ناسك لۆپەكى پەردە دادراوهكەى هەلدا بوو.

– شىتە بەو نىووشەوه، لەبەر ئەو بەفرى سەرمایە لە كۆلانى ئىمە چىت دەكرد؟ ئەفسانە گوتىبوو. سالانىك لەو بەر گوتىبوو. رۆژانى دوا ئەو شەوانە كە ئەو تا دەمەو بەيانى چەند جار بەكۆلانىهوه ياندا تىپەرىبوو. بەرامبەر پەنجەرەى ژوورەكەى ئەفسانە، لەبەر نوای گوتىسپانەى مالىكدا رۆهستابوو. ئەو گوتىبوو: «تاسەم كوردبوو. دەزانى چەند رۆژە ئىمە يەكترمان نەدىوه؟» ئەفسانە زەرەخەنەى كوردبوو. گوتىبوو: «بۆ قەرارە هەموو رۆژىك يەكتر بىنين؟» ئەو گوتىبوو: «هەموو سەعاتىك. بەمن بچ، هەموو ساتىك». ئەفسانە پىكەنىبوو؛ پىكەنىنىكى خۆش. گوتىبوو: «مادام وايە بۆچى نابىتە دراوسىمان؟ بۆ مالىەكەى بەرامبەرمان بەكرى ناگرى؟ مالى ئەو پىرۆنە كە پەنجەرەى ژوورەكەى بەرامبەر بەپەنجەرەى ژوورەكەى منە...» ئەفسانە بەگالتەو شوخىيەوه گوتىبوو.

ئەو گوتى: «وەك فەرهاد...». گوتى: ...

ئەو دەپژاواند. لەو تى گەرابوو، لەو تى خزابوو ژىر لىفەو پەتووكەپەوه دەپژاواند. رەنگە خەونى دەدى. خەونى ئەفسانە... خەونى كالى... من لە ژوور سەرىهوه دانىشتىبووم و سەيرم دەكرد. ئەو دەپژاواند و بەدەمىهوه هەلەلەرزى. وەك برىشكەى سەر ساج

هه‌لده‌چۆقی. هه‌وا ورده ورده روون ده‌بووه‌وه. گوتم: «به‌یانیهه. روون بووه‌ته‌وه».

به‌ ناگام کرده‌وه. به‌حاسته‌م سه‌ری له‌ بن‌ لیفه‌و په‌توه‌که‌ی ده‌رکیشا. پیتلوه‌ بێ هه‌یژه‌کانی وه‌ک په‌رده‌ی ره‌ش و چلکنی په‌نجه‌ره‌ی ژووریک‌کی مژگرتوو هه‌لدرانه‌وه. سه‌یری کردم.

گوتم: «ده‌توانی هه‌ستی؟»

هیچی نه‌گوت. هه‌روا بێ هه‌یز چاوی به‌ژووره‌که‌دا گه‌ی‌را. ره‌شنایی ده‌ره‌وه له‌ پشت په‌نجه‌ره‌و په‌رده‌ چینه‌داره‌که‌نه‌وه هات‌بووه ژوور. گه‌ش به‌ژووره‌که‌دا بلاو بووبوووه‌وه. ژووره‌که‌ سارد بوو. هه‌ناسه له‌به‌ر ده‌میدا ده‌یه‌ست.

گوتم: «ئه‌گه‌ر ده‌توانی هه‌سته. هه‌سته و...»

قسه‌که‌م ته‌واو نه‌کرد؛ نه‌یده‌توانی. دیسان چاوی لیکنایه‌وه. پیتلوه‌که‌کانی ته‌ر بوون. ناوچاوانیشتی ته‌ر بوو. دلۆپه‌ی عاره‌قه‌ وه‌ک شه‌ونم، روون و زولال نیشته‌بووه سه‌ر روومه‌تی. سه‌ری بۆ ژێر لیفه‌و په‌توه‌که‌ی برده‌وه.

ئه‌فسانه‌ گوته‌بووی: «ئه‌گه‌ر مالی ئه‌و پیرێژنه به‌کری بگری، ئیتر ده‌توانین هه‌موو ره‌ژێک و، ته‌نانه‌ت هه‌موو سه‌عاتیک یه‌کتر ببینین. تۆ له‌ناو په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌ت و من له‌به‌ر په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌م...» ئه‌و گوته‌بووی: «ره‌ژێکیش که‌ که‌ستان له‌ مال نه‌بی به‌دزییه‌وه بییته لام و...» ئه‌فسانه‌ گوته‌بووی: «ئه‌وسا پیکه‌وه له‌ ژووریک، دوور له‌ چا و گوپی خه‌لک تی‌ر دلێ خۆمان قسه‌ بکه‌ین و...» ئه‌فسانه‌ سالانیک له‌وه‌به‌ر گوته‌بووی. ئه‌و له‌ بی‌ری چووبوووه‌وه. له‌و ره‌ژۆه‌هه‌ لێره ره‌ژۆه‌وه، له‌ هه‌موو سالانی غوره‌ت و ئاواره‌یی، له‌و ره‌ژۆه‌هه‌ گه‌رابوووه‌وه، ته‌نانه‌ت ئه‌و کاته‌ش که‌ چیره‌کی فه‌ره‌ادی ده‌نووسی، بی‌ری نه‌که‌وتبووه‌وه. نه‌یزانیبوو... نه‌یده‌زانی ئه‌و به‌شه له‌ چیره‌کی فه‌ره‌اد و کالی، به‌شیک له‌ خه‌ونیکی خۆشی خۆی بووه. خه‌ون و خه‌یالیکی خۆشی خۆی و ئه‌فسانه، که‌ سالانیک له‌وه‌به‌ر فه‌رامۆشی کردووه.

گوتم: «ئه‌فسانه... خۆزگه ئه‌و ده‌سته سپی و ناسکه...»

ئه‌و دیسان ده‌یژاواند. وه‌ک نه‌خۆشی به‌گیانه‌لاوه بانگی نازیزی ده‌کرد.

گوتم: «کالی...»

من ترسابووم. نیگه‌ران بووم. نه‌مه‌دزانی ده‌بێ چی بکه‌م. نه‌مه‌دزانی ده‌بێ چۆن یارمه‌تی بده‌م. هه‌ستام و سه‌روو خواریک‌کی ژووره‌که‌م کرد. چومه به‌ر په‌نجه‌ره‌که‌وه لۆبه‌کی په‌رده‌که‌م هه‌لدايه‌وه. چیشته‌نگاو بوو. بارشته‌که نه‌مابوو. ناسمان تاوو ساو بوو. سه‌سار

پر له‌ به‌فرو، په‌لی دره‌خته‌کان له‌ژێر قورسایه‌ی به‌فهره‌که‌دا نه‌وی بوونه‌وه. دنیا سپی بوو. تیشکی خۆر له‌سه‌ر روومه‌تی سپی به‌فهره‌که ده‌دره‌وشایه‌وه. چاوی نازار ده‌دا. په‌رده‌که‌م دادایه‌وه.

- کالی گیان..

خۆزگه که‌سیک ده‌هات. خۆزگه ده‌متوانی برۆم به‌شوین که‌سیک‌دا، یان ته‌له‌فون بۆ که‌سیک بکه‌م. خۆزگه چیره‌کنووس ده‌یتوانی ته‌له‌فون بۆ که‌سیکی چیره‌که‌که‌ی بکا و بیخوازی. ناتوانی؟

گوتم: «ئیه‌ستا یان ساتیک‌کی تر که‌سیک دی.»

له‌به‌ر خۆمه‌وه گوتم. گوتم: «ده‌نگیک له‌ ده‌ره‌وه دی، حه‌مه‌ن مونی‌ره‌یه.»

مونی‌ره بوو. ده‌رکه‌ی سه‌ساری کردبووه‌وه و، به‌ناو به‌فهره‌که‌دا هات‌بوو. له‌سه‌ر پلی‌کانه‌کان، له‌ راره‌وه‌که‌هه، له‌ پشت ده‌رکه‌ی ژووره‌که‌ پیتی به‌زه‌ویدا کوتاو خۆی ته‌کاند. ده‌رکه‌ی ژووره‌که‌ی کرده‌وه. داوینی تا سه‌ر ئه‌ژنۆ ته‌ر بوو. گوتم: «ماشه‌لا چ به‌فریک باربوه.»

مونی‌ره له‌ناو ده‌رکه‌که‌وه چاوی به‌ژووره‌که‌دا گه‌ی‌را. سه‌فه‌ی دوێ شه‌و هه‌یشتا هه‌لنه‌گیرابوو. ئه‌و هه‌یشتا له‌ناو جیگه‌که‌یدا بوو. سه‌یری هات. ده‌رکه‌ی ژووره‌که‌ی پیه‌دا. «پروانه ئه‌م ژووره‌!» له‌به‌ر خۆیه‌وه گوتم. ژووره‌که ته‌نها پیس و شپه‌زه نه‌بوو، ساردیش بوو. به‌ره‌و زۆپاکه‌ چوو. زۆپاکه‌ کوژابوووه‌وه. دیار بوو ده‌می‌که‌یه کوژاوه‌ته‌وه. مونی‌ره داچله‌کی. ترسا. گوتم: «ئه‌م زۆپایه...»

به‌ ترسه‌وه له‌ ئه‌و نزیک بووه‌وه. ئه‌و له‌ژێر لیفه‌و په‌توه‌که‌ی هه‌لده‌له‌ره‌زی. لیفه‌که‌ی له‌سه‌ر روومه‌تی لادا. وه‌ها که‌ مردووی دیبی، ئان و سات ره‌نگی په‌ری و به‌سنگی خۆیدا کیشا.

ئه‌و به‌ئاگا بووبوووه‌وه. ته‌پ و کوتی پیتی مونی‌ره و جیره‌ی کرانه‌وه‌ی ده‌رکه‌که به‌ئاگای کردبووه‌وه. گوتم: «سه‌رمامه.»

مونی‌ره خه‌جلا بوو. باوه‌شی به‌سه‌ریدا کرد. ده‌ستی به‌روومه‌تییدا هه‌ینا. سه‌ری شه‌لالی عاره‌ق بوو. روومه‌تی هه‌لمی لی هه‌لده‌ستا.

- خوشکت کو‌تر بی... چیت به‌سه‌ر هاتوو؟

مونی‌ره گه‌ریاو، ئه‌و زه‌رده‌خه‌نه‌ی کرد. زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی کزو بێ تین. بۆ ئه‌وه نارامی بکاته‌وه. گوتم: «هیچ نییه... نه‌خۆشم... سه‌رمامه...»

به حاستهم دهنگی دهردهات. مونیره ههستاو سهراسیمه له ژووره که چووه دهر. نهوتی هیناو زۆپاکه‌ی هه‌لکرد. دیسان هاته‌وه. باوه‌شی به‌سه‌ربدا کرده‌وه و، دهستی به‌پروومه‌تیدا هینایه‌وه.

- کویر بم... نه‌میتم...

ئه‌وه هیچی نه‌گوت. مونیره چوو بۆ ئاشپه‌زخانه. یه‌خچاله‌که شیر ی تیدا بوو. به‌په‌له گهرمی کرده‌وه و بۆی هینا. ئه‌وه به‌گران توژیک هه‌لخزا. به‌یارمه‌تی مونیره. نیوه په‌رداخیک له شیره‌که‌ی هه‌لقوراند. گهرمای شیره‌که سه‌هۆلی ده‌روونی تونده‌وه. گهرمای زۆپاکه‌ش. مونیره وه‌ک دایکیک منداله‌که‌ی نه‌خۆش که‌وتبێ ده‌گربا و خۆی که‌ر و کویر ده‌کرد. پاشماوه‌ی شیره گهرمه‌که‌شی ده‌رخوارد ده‌دا.

- ده‌مزانێ نه‌خۆشی. وه‌ها که که‌سه‌یک پیتی گوتیتم، له خۆرکه‌وتنی به‌یانیه‌وه سه‌د جار ته‌له‌فونم بۆ کردی و هه‌لت نه‌گرت.

ئه‌وسا به‌ره‌و ته‌له‌فونه‌که چوو. قرتابوو. لیتی دایه‌وه و ته‌له‌فوننی بۆ می‌رده‌که‌ی کرد. پاشان ته‌له‌فوننی بۆ بارامیش کرد.

- ده‌بێ به‌په‌له بتگه‌یه‌نینه لای دوکتۆر. ده‌بێ...

زۆپاکه نی‌له نی‌ل ده‌ئایسا. دهنگی خۆشی به‌ژووره‌که‌دا بلاو بووبوه‌وه. ئه‌وه تینیکی هاتبویه. له‌رزه‌که‌ی ره‌و‌بووه‌وه. مونیره چاوی وشک کردبووه‌وه. فرمیسی سربوو.

- خوشکت بری. بریا به‌یانی زوو به‌هاتمایه.

مونیره ده‌ستی به‌شیلانی کرد. ئه‌وه کۆلنجیکی سه‌یری کردبوو. ده‌ماره‌کانی ناو پشت و پشته‌ملی روو که‌وتبوون. له‌ژیر به‌ره‌ ده‌ستیدا وه‌ک مار ده‌خزان. ئه‌وه خۆی پینه‌گیرا. سه‌ره‌گیژه... ژووره‌که به‌ده‌وریدا خولایه‌وه. که‌لوپه‌لی ژووره‌که... مونیره‌ش... ئه‌وه ناچار درێژ بووه‌وه. مونیره ویستی لی‌فه‌وه په‌تووه‌که‌ی پیتا بداته‌وه. ئه‌وه به‌جلو به‌رگی ده‌ره‌وه خه‌وتبوو. مونیره دی. ده‌ره‌لنگی شه‌رواله‌که‌ی هیشتا ته‌ر بوو. مونیره تۆقا. گوتی: «نه‌کا دوێ شه‌وه له‌ ده‌ره‌وه بوویتی؟»

دیسان به‌پان و سه‌رسنگی خۆیدا کیشا.

- به‌وه به‌فر و کرپوه... به‌سه‌رخۆشی...؟

ئه‌وه کۆکی. کۆکه‌یه‌کی وشک و به‌ده‌وام. مونیره هه‌ستاو ده‌ستی‌ک جلی وشکی بۆ هینا. گوتی: «ئه‌م هه‌موو ساله له‌ غوربه‌ت چۆن ژباوی؟»

به‌گربانه‌وه گوتی. جلو به‌رگی بۆ گۆری. ئه‌وه ته‌رمیک بوو له‌به‌ر ده‌ستیدا. ته‌رمی پیاویکی... مونیره لی‌فه‌وه په‌تووه‌که‌ی پیتا دایه‌وه. گوتی: «تۆ نه‌گۆراوی. چۆن رۆشتبووی هه‌روا گه‌راویته‌وه. هه‌روا شپه‌زه و بێ مه‌بالات... له‌رو لاوازتر بووی، کزو ماتتر، ئه‌م هه‌موو ساله له‌ خۆه پیموایه‌وه تۆ گۆراوی. وه‌ک هه‌موو که‌سی تر به‌خۆت و به‌ژیانتدا راگه‌یشتووی...»

گوتی: «ئێستا ده‌زانم ئه‌م هه‌موو ساله به‌هه‌له‌ چووم. تۆ هیشتا گه‌نجی، گه‌وره نه‌بووی. دوا ساله‌ها، دوا ئه‌وه هه‌موو نووسین و خۆیندنه، دوا چل، په‌نجا سال ته‌مه‌ن، هیشتا گه‌وره نه‌بووی. به‌پیتچه‌وانه‌ی خه‌لکی تر که‌ گه‌وره بوون. به‌پیتچه‌وانه‌ی خه‌لکی تر که...»

مونیره پیتی وابوو ئه‌وه ده‌بیستی، به‌لام نه‌یده‌بیست. مونیره ته‌قه‌ی ده‌رکه ئاسنییه‌که‌ی چه‌ساری بیست. به‌په‌له له‌ ژووره‌که چووه دهر. می‌رده‌که‌ی دوکتۆری هینابوو. دوکتۆریکی ناسیاو. دوکتۆر گوتی: «چییه‌ پیاو؟ دوا سالانی‌ک گه‌راویته‌وه لێره نه‌خۆش بکه‌وی؟»

به‌شۆخییه‌وه گوتی. ئه‌وسا لی‌فه‌وه په‌تووه‌که‌ی له‌سه‌ر هه‌لدایه‌وه. ئه‌وه لاوازتر له‌ هه‌میشه‌ راکشابوو. هه‌موو له‌شی سه‌ر ئاره‌ق نیشتبوو. دیسان کۆکییه‌وه. کۆکه‌یه‌کی وشک و به‌ده‌وام. دوکتۆر گوتی: «سییه‌کانی ئاوساون.»

ده‌رزیه‌کی لێ داو پاشان گوتی: «ده‌بێ بیگه‌یه‌نینه نه‌خۆشخانه. ده‌بێ...»

دوکتۆر قسه‌کانی ته‌واو نه‌کردبوو که‌ بارامیش هات. گورج به‌کۆلیدا دا و، له‌ ژووره‌که‌ بردیه‌ دهر. له‌ چه‌ساره‌که‌ش...

بیر بهیننه وه. لیره ئیمه هیچی ترمان پی ناکری. به لکو خوتان له ماله وه...» .

گوتی: «بریا ماله که تان نه فرۆشتایه. نه و رۆژهش پیم گوتن، فرۆشتنی نه و مال و حه ساره...»

حه فته یه ک دوا نه وه که نه خووش که وتبوو، قه باله ی فرۆشتنی ماله که ناماده بوو بوو. ته نها ئیمزای فرۆشیاره کانی مابوو. ئیمزای فرۆشیاره کان و دوو سه دو چل ملوین تمه ن که بانک نه خت دهیدا. کیچ که وتبووه که ولی بارامه وه. پییه کی له بانک و پییه کی تری له نه خووشخانه، له مالی مونیره. رووناکیش بو سهردانی نه و هاتبووه وه؛ میرده که شی. ئیتر بارام به ته نها نه بوو. میردی مونیره و میردی رووناکیش. شه ویک هه موویان له مالی مونیره کو بوو بوونه وه. هه موویان جگه له نه و. بارام گوتبووی: «ئیتستا که هه موومان کو بووینه ته وه، وا چاکه کی شه ی فرۆشتنی ماله که به لایه کدا بخه یین. نه م یه ک، دوو رۆژه قه باله که ئیمزا نه که یین، ده که ویتنه وه سالیکی تر و، ره نجی نه م ماوه مان به با ده چی». گوتبووی: «خودا ده زانی، ره نگه تا نه و ماوه بانک لیتمان ژتیوان بیته وه و...»

مونیره گوتبووی: «براکه مان خوشکی مری، له نه خووشخانه که وتوو و، تو باسی فرۆشتنی مال و حه ساره که ده که ی؟ من سه د جار گوتومه تا براکه م چاک نه بیته وه، تا له نه خووشخانه نه یه ته ده رو له و مال و حه ساره دا زه ماوه ندی بو نه گپرم، تا وه سیه تی دایک و باوکم...» مونیره له بهر گریان قسه که ی پی ته و او نه کرابوو. رووناکیش گریابوو. بارام گوتبووی: «براکه مان شوکور چاکه. تا حه فته یه کی تر له نه خووشخانه ده یه یمه ده». گوتبووی: «له نه خووشخانه بیه یمه ده، هه رگیز نا هیلم به ته نها له و مال و حه ساره چۆل و کاوله...» میرده که ی مونیره گوتبووی: «نه م ماوه ش نه ده بوو بانه یشتایه به ته نها له و مال و حه ساره چۆل و کاوله بژی». میرده که ی رووناکیش هه لیدابوو یه: «نه گه ر نه م ماوه له و مال و حه ساره نه بوایه، نه گه ر له مالی بارام، یان له مالی ئیوه بوایه، هه رگیز نه تانده یشت نیوه شه و له مال بچیتته ده رو، تا به یانی له ناو به فرو کریته دا بچیتته وه». گوتبووی: «به قسه ی من ده که ن تا نه و له نه خووشخانه یه، مال و حه ساره که به فرۆشن. با که ئینشالا هاته ده ر...» مونیره گوتبووی: «نه ی زه ماوه نده که ی؟ نه ی وه سیه تی دایک و باوکم؟»

به یانی نه و شه وه بارام و مونیره و رووناک قه باله ی فرۆشتنی ماله که یان ئیمزا کردبوو. مابوو وه نه و. چه ند رۆژ دواتر قه باله که یان بو نه ویش بردبووه نه خووشخانه و، داویان لی کردبوو ئیمزای بکا.

بیست و دوو

گوتی: «ده رۆمه وه بو مالی خۆمان. ده رۆمه وه بو مالی خۆم» .

نه و دیسان له بییری چوو بووه وه بو ناخرجار له و مال و حه ساره هاتوو ته ده ر. له بییری چوو بووه وه؟ له و رۆژه وه له مال و حه ساره که بردبوویانه ده ر، له و رۆژه وه بردبوویان بو نه خووشخانه. سی حه فته بوو له نه خووشخانه که وتبوو، ئیمرو موله تی رۆشتنه وه یان ده دا. دوکتور گوتی: «ئیتر ده توانن بیبه نه وه» .

بارام گوتی: «بیبه یه وه؟»

به سه رسوورمانه وه گوتی. گوتی: «به لام دوکتور، نه و هیشتا...» .

مونیره تووره بوو. گوتی: «نه و هیشتا چی؟»

نه و هیشتا ته و او چاک نه بوو بووه وه. هیشتا کز و خه مۆک بوو. له م ماوه دا دوکتور و په رستاره کان وه که سی خۆیان خزمه تیان کردبوو، نه وه که نه خووشه کانی تر. بیستبوویان نووسه ره. هاوشاریه کی چیرۆکنووس که دوا سالانیک غوربه ت و دووری گه راوه ته وه و نه خووش که وتوو. نه و تا حه فته یه ک تا و له رزه که ی مابوو. ئاوسانی سیبه کانی شی. دوو حه فته ی خایاندبوو تا دوکتور له سیبه کانی و له هه ندیک مه ترسی تر که پیشبینی کردبوو، دلنیا بوو بوو. بو سه ر ئیشه و سه ره گپژه که شی دوکتور گوتبووی: «سه ر ئیشه و سه ره گپژه که ی په یوه ندییان به نه عسابیه وه هه یه» .

مونیره گوتی: «نه ی نه و کز و ماتییبه؟ نه ی نه و که جاروبار هه ندیک شتی له بیر ده چیته وه و...» .

دوکتور گوتی: «پیشتر وانه بووه؟»

پیشتر و ابووه؟ مونیره نه یه ده زانی. سه ییری میرده که ی کرد. سه ییری بارامی برای. هیچیان نه یانده زانی. نه و سالانیک لییان دابرابوو، نه م ماوه ش که گه رابوو وه، له گه ل نه وان نه ژیا بوو. دوکتور گوتی: «لاواز و کهم خوتنه. زیاتر پیی رابگه ن. خواردنی باشی بده نی. بو کزی و خه مۆکیبه که شی، ده وری چۆل مه که ن. قسه ی خووشی بو بکه ن. بیروه وری خووشی

«قه‌باله‌ی فرۆشتنی ماله‌که‌یه؟» ئەو پرسیبوو. نە‌یگوتبوو ئیمزای ناکەم. گوتبووی: «من شەو و رۆژتیک لەو ماله‌دا کارم ماوە». بارام پێکە‌نیبوو. گوتبووی: «تا مانگیتکی تریش کلیلی ماله‌که‌ به‌خۆمان دە‌بێ. ئینشالا که‌ چاک بوویتە‌وه‌...» ئەو ئیمزای کردبوو. دیسان سەرە‌گیژە‌... رووی له‌ ئەوان وەرگێ‌رابوو. له‌ دەرە‌وه‌ی روانیبوو. له‌و دیو په‌نجەرە‌ی ژوورە‌که‌، له‌ حە‌ساری نە‌خۆشخانە‌که‌ی روانیبوو. له‌و به‌فره‌ که‌ دنیا‌ی سپی پۆش کردبوو.

مونیرە‌ گوتبووی: «که‌مێک چاو لێک نی‌ و بخه‌وه. ئە‌وه‌نده‌ له‌و به‌فره‌ سپییە‌ رامه‌مێنه‌». مێ‌رده‌که‌ی گوتبووی: «تۆ له‌ پشت ئە‌و په‌نجەرە‌، له‌ناو ئە‌و به‌فره‌دا له‌ چی ده‌گه‌رتی؟» بارامیش، بارام گوتبووی: «بمپورە‌ نە‌متوانی وە‌عه‌ده‌که‌م سەر به‌رم. بانک دوا ئە‌وه‌ی پارە‌که‌ی پێ‌داین، کلیلی دەرکه‌و دەر‌وازی حە‌سار و کلیلی هە‌موو ژوورە‌کانی لێ وەرگرتین». گوتبووی: «دوینی هە‌موو که‌لوپه‌لی ماله‌که‌مان پێ‌چایه‌وه‌ و بۆ مائی مونیرە‌مان گۆ‌زایه‌وه‌».

له‌ مائی مونیرە‌، له‌ میوانخانه‌ جێگه‌یان بۆ راخست. ژوورێکی گه‌وره‌ که‌ جاروبار پر ده‌بوو له‌ میوان. میوانه‌کان جگه‌ له‌ خزم و براده‌ره‌کانی، زۆربه‌یان شاعیر و نووسەر و هونەرماند بوون. زۆربه‌یان گه‌نج بوون. له‌یلاش سە‌ری لێ‌ده‌دا. تا له‌ نە‌خۆشخانه‌ بوو به‌دوو، سێ رۆژ جارێک سە‌ری لێ‌دابوو. ئیستاش له‌ مائی مونیرە‌...

ئە‌و به‌که‌می میوانه‌کانی ده‌واند. له‌ به‌ر خۆ‌یه‌وه‌ و هه‌لامی هه‌والپرسیانی ده‌دایه‌وه‌ و ئە‌وسا بێ دهنگ ده‌بوو. که‌ میوانه‌کان دەر‌وشتن و ماله‌که‌ چۆ‌ل ده‌بوو، هه‌لده‌ستا. ده‌چووه‌ ژوورێکی تر. ژوورێکی بچووکێ لایه‌ر که‌ تاقه‌ په‌نجەرە‌که‌ی روو له‌ حە‌سار بوو. له‌ویش له‌ به‌ر په‌نجەرە‌که‌ داده‌نیشت و له‌ دەرە‌وه‌ی دەر‌وانی. به‌فری حە‌سار ورده‌ ورده‌ ده‌توایه‌وه‌. له‌ توانه‌وه‌ی به‌فره‌که‌ی دەر‌وانی. بی‌ری ده‌کرده‌وه‌. بی‌ری ئە‌فسانه‌، بی‌ری ئە‌و رۆژانه‌ که‌ ئە‌فسانه‌ی به‌جێ هێشتبوو، ئە‌و رۆژه‌ تالانه‌. هێشتا نە‌یده‌زانی ئە‌فسانه‌ چۆ‌ن و بۆچی مرده‌بوو. هێشتا نە‌یده‌زانی کالتی دوا‌ی رۆشتنی فەرهاد...

گوتی: «ده‌بێ برۆم. ده‌بێ برۆم بۆ لای فەرهاد».

بۆ لای فەرهاد؟ مونیرە‌ به‌ترس و سە‌رسوورمانه‌وه‌ سە‌بی‌ری کرد.

گوتی: «ده‌بێ برۆم چیرۆکه‌که‌م ته‌واو بکه‌م».

مونیرە‌ به‌په‌له‌ له‌ ژوورە‌که‌ چووه‌ دەر. چه‌پکیک کاغه‌ز و قه‌له‌می بۆ هێنا و له‌ به‌ر ده‌ستیدا دا‌ینا. گوتی: «ئە‌مه‌ قه‌له‌م و کاغه‌ز. دانیشه‌ چیرۆکه‌که‌ت...»

ئە‌و قه‌له‌مه‌که‌ی هه‌لگرت و سە‌ری به‌سەر کاغه‌زه‌کاندا شۆ‌ر کرده‌وه‌. به‌سەر په‌ره‌ سپییە‌کاندا. هە‌موو رۆژتیک سە‌ری به‌سەر په‌ره‌ سپییە‌کاندا شۆ‌ر ده‌کرده‌وه‌ و هیچی نە‌ده‌نووسی. هیچی بۆ نە‌ده‌نووسرا. مونیرە‌ ده‌یگوت: «تۆ که‌ هیچ ناووسی، بۆ ئە‌وه‌نده‌ له‌م ژووره‌ چۆ‌له‌ داده‌نیستی و له‌و کاغه‌زه‌ سپییە‌ ورد ده‌بیته‌وه‌؟» ده‌یگوت: «تۆ هێشتا نە‌خۆشی. پێ‌ویستت به‌پشوو‌دان و حە‌سانه‌وه‌یه‌. تۆ کز و خه‌مۆکی. پێ‌ویستت به‌ناو قه‌ره‌بالگی و...»

دیسان سەرە‌گیژە‌، ئە‌و تاقه‌تی قه‌ره‌بالگی نە‌بوو. ده‌یگوت: «حە‌ز ده‌که‌م به‌ته‌نها بم. خووم پێ‌ گرتوه‌». به‌وه‌ر سپییە‌وه‌ ده‌یگوت. مونیرە‌ ده‌یگوت: «خوویه‌کی خراپه‌. ده‌بێ وازی لێ بی‌نی». به‌خه‌مه‌وه‌ ده‌یگوت. ئە‌و دیسان له‌ کاغه‌زه‌ سپییە‌که‌ی به‌ر ده‌ستی ورد ده‌بووه‌وه‌. دیسان بی‌ری ئە‌فسانه‌ ده‌که‌وته‌وه‌. بی‌ری کالتی...

مونیرە‌ به‌دلپرسییه‌وه‌ له‌ ژوورە‌که‌ ده‌چووه‌ دەر. بۆ‌لای نە‌شمیل و مێ‌رده‌که‌ی. ده‌گریا و ده‌یگوت: «ئاوا برواته‌ پێ‌ش...» نە‌یده‌گوت، ئاوا برواته‌ پێ‌ش چی ده‌بێ. مێ‌رده‌که‌ی ده‌یگوت: «مه‌ترسه‌. ئیمه‌ نە‌ماناسیوه‌. ئە‌و هه‌میشه‌ وابوو. هه‌میشه‌...» دلخۆشی ده‌دایه‌وه‌. ده‌یگوت: «ئە‌و پێ‌ویستی به‌گۆ‌رائیکه‌ له‌ ژیانیدا. ئە‌گه‌ر ژن بی‌نی...» ده‌یگوت: «ئە‌گه‌ر ژن بی‌نی چاک ده‌بێ. ژن دەرمانی هە‌موو دەر‌دیکه‌. کزی و ماتێ... خه‌مۆکی... فەرما‌وشی...» به‌پێ‌که‌ نینه‌وه‌ ده‌یگوت. نە‌شمیل ده‌یگوت: «له‌یلاخانمی تلوو‌عی هە‌موو رۆژتیک هه‌والی ده‌پرسی و...»

مونیرە‌ بی‌ری کرده‌وه‌. له‌یلا کچیکێ فیداکار و له‌ خۆ‌بوردوو. له‌یلا ئە‌وی خۆش ده‌وی و ته‌نها خۆشه‌ویستی کچیکێ وه‌ک له‌یلا ده‌توانی ژیانێ ئە‌و بگۆ‌ری. ده‌بێ خوازی‌ینی له‌ له‌یلا بکا. ده‌بوو زووتر خوازی‌ینی لێ بکر‌دایه‌. گوتی: «ئە‌م ماوه‌ له‌ خۆ‌وه‌ خاوه‌ خام کردوه‌. ده‌بێ تا دره‌نگتر نە‌بووه‌ و...»

مونیرە‌ له‌ به‌ر خۆ‌یه‌وه‌ گوتی. به‌زەر‌ده‌خه‌نه‌وه‌. گوتی: «ئە‌گه‌ر له‌یلا ئە‌مجاره‌ بێ...»

له‌یلا هات. مونیرە‌ دەر‌که‌ی لێ کرده‌وه‌. وه‌ک هه‌میشه‌ میهره‌بان باوه‌شی پێ‌دا کرد و ئە‌ملاو لای ماچ کرد. له‌یلا سە‌بی‌ری نە‌هاتی. نە‌پرسی چی رووی داوه‌؟ گوتی: «کی‌ی لێ‌یه‌؟»

که‌سی لێ نە‌بوو. جگه‌ له‌ مونیرە‌ و، ئە‌و له‌ ژوورە‌ بچووکە‌که‌ بوو. له‌یلا گوتی: «ئێ‌ستا چۆ‌نه‌؟»

مونیره گوتی: «شوکور زور چاکه. خهوتوه. لهو ژوره بچوکه خهوتوه». ئەوسا دەستی خسته سەر شانی لهیلا و پیش خۆی دا.

- نامەوی بەناگای بکەمەوه. هاتم بەسەر پیتوه هەوائیکی پیرسم و...

مونیره گوتی: «بەناگای ناکەینەوه، کارم پیتە. دەبێ پیکهوه قسه بکەین، دوو بەدوو.

لهیلا سهیری هاتی. مونیره خوشحال بوو. پیتدەکنی. دەمیکه بوو پیکه نینی بە مونیره وه نه دیوو. له وهتی ئەو نه خوش کەوتبوو. حەقەن ئەو زور چاک بوو. لهیلاش خوشحال بوو. بیری کردوه، مونیره چ کاریکی پیتیهتی؟ لیتی ورد بووه وه. نیگا و زهردەخه نه کهی وهک هه میسه میهره بانانە بوو. وهک هه میسه؟ پیتدەچوو ئەمجاره میهره بانانە تر بێ. مونیره برديه ژوریتیکی تر. داینیشان و بۆ ساتیک به جیتی هیتشت. رەسمیتی ئەو بە دیواری ژوره که وه بوو. رەسمیتی کۆن. رەسمی تافی لایه تی. لهیلا له رەسمه که ورد بووه وه. ئەویش له لهیلا دیوانی. نیگایه کی مات و... مات؟ نیگایه کی ئاشنا. نیگای ئەو چاوانه که سالانیک بە دیواری ژوره کهی خۆیه وه هه لئاسرابوو. چاوی باوکی.

مونیره به چاو شیرینییه وه هاته وه. هه موو گیانی پیتدەکنی. گوتی: «دلنیام له خۆت ده پرسی بلتی چ کاریکم پیت بێ؟»

لهیلا هه چی نه گوت. مونیره گوتی: «دەمەوی دەر باره ی ئەو قسه بکەین». نزم گوتی. به چاو ئیشاره تی بۆ ژوره کهی ئەو کرد. ژوریتیک که ئەو ده بوو لیتی خه وتی. لهیلا داچله کی. «دەر باره ی ئەو؟»

مونیره سهری له قاند. گوتی: «دەزانی بۆچی نه خوش کەوت؟»

مه جالی وه لامدانه وه ی پێ نه دا. گوتی: «شهوی به فرو کپتوه که...»

ئەوسا بیری که وته وه لهیلا ده زانی و درتزه ی پێ نه دا. مونیره به په له بوو. قسه یه کی له دلدا بوو که ده بوو زوو بیدرکینێ. بهرله وه ئەو به ناگا بیتته وه. گوتی: «پیاو که به ته نه ا بژی...»

مونیره ئیتر پیتدەکنی. بزه یه کی کزی له سه ر لپو بوو. لهیلا تیگه یی. ئیستا ئیتر ده زانی مونیره ده یه وی چی بلتی.

مونیره گوتی: «ئیمه ده میکه به یه کتر ده ناسین. پیموایه بزانی چه ندهم خوش ده وی و، چه نده له لام به رتزی. نه وهک هه ر له لای من، له لای هه موو به مه له کهم. له لای میتر و برا و ته نانه ت لای رووناکی خوشکم که ته نه ا جاریک توی دیوه.»

لهیلا سوپاسی لی کرد.

مونیره گوتی: «پروام پێ بکه به قه ده ر نه شمیل خوشم ده ویت و به قه ده ر نه شمیل ده ریه ستی ژیان و به خته وه ریتم. تۆ خانیکی خوتنده وار و تیگه یشتوو و خاوه ن به ره بیت. نامه وی تاریفت لی بکه م. تاریفی به رامبه ر خوش نییه. به لام تۆ تیگه یشتوو تر له وه ی که...»

لهیلا سه ری داخستبوو. مات بوو. زه رده خه نه که به لپویه وه وشک بوو بوو. مونیره نه یده زانی بۆ. گوتی...

لهیلا سه ری به رز کردوه. نیگای سارد و جیدی بوو. مونیره داچله کی. لهیلا گوتی: «ده ته وی خوازیتم لی بکه ی؟»

به خه میکی ئاشکراوه گوتی. لهیلا یه که م جار نه بوو خوازیتم لی ده کرا، به لام مونیره یه که م جار بوو خوازیتم له که سیک ده کرد. گوتی: «ئهری».

هه چی تری نه گوت. نه یده زانی ده بی له ده وامه ی ئەو وشه دا چی تر بلتی. لهیلا پرسیارتیکی راسته وخۆی لی کردبوو، ئەویش وه لامی دابوو وه. نه یده زانی ئەنجامی ئەو پرسیار و وه لامه راسته وخۆیه چی ده بی. لهیلا ناخیکی هه لکیتشا. ئیستا ئیتر ته واو کز بوو. مونیره داچله کی. به لام زوو وه خۆی هاته وه. گوتی:

«ده زانم ئەو له تۆ به ته مه نتره، به لام...»

لهیلا زه رده خه نه یه کی تالی کرد. ئەوه نده تال که مونیره پیتی وابوو ئیستا له پرمه ی گریان ده دا. لهیلا گوتی: «ئەو ژن هینەر نییه مونیره خانم. ئەو بۆژن هینان نه گه راوه ته وه.»

گوتی: «دلنیام ناگای له م خوازیتمی کردنه ی تۆش نییه.»

ئەو کچه چی ده گوت؟ چۆنی ده زانی؟ مونیره نه پیرسی. گوتی: «تۆ راست ده که ی. به لام ئەو پیاویکی شه رمن و به حه یایه. له هه موو ژیانیدا پیاویکی شه رمن و به حه یا بووه. په نگه له رووی نه یه ت قسه بکا. له بهر ئەوه له تۆ به ته مه نتره، په نگه له وه لامی نا بترسی.»

گوتی: «ئەو برای منه؛ ئەگه رچی سالانیک له یه کتر دوور بووین، به لام زور چاک ده یناسم. ئەو تۆی خوش ده وی. من ده زانم. له یه که م رۆژه وه که تۆی دیوه...»

لهیلا خوشحال بوو ئەو قسه ی ده بیست. شیرینییه کی خوش له گیانی گه را. مونیره

ههستی پینکرد. ههستی به و خوشییه ئان و ساتییه کرد. چاوهکانی لهیلا پر بووبوو له فرمیسک. گوتی: «منیش خوشم دهوی. له یهکهه رۆژهوه که دیومه، تهناهت لهوه پیشیش خوشم ویستوه».

دان پیمانانیککی سهخت و خوش بوو. بهشهرمهوه گوتی. گوناکانی سوور ههلهگهپان. زردهخهنه تالهکهی نه مابوو. مونیره گهشایهوه.

- کهواته ههردووکتان یهکترتان خوش دهوی و...

گوتی: «نهکا له بهر نه خوشییهکهی... ئه و تهواو چاک بووهتهوه. ئه وهش که تۆزیک کز و مات و بیج دهنگه...».

لهیلا دووبارهی کردهوه.

- ئه و ژن هینهر نییه مونیره خانم.

ئهوسا رووی لێ وهرگیرا. پشت له ئه و چاوهکانی سرێ. مونیره گوتی: «بۆ وا دهلیتی؟ من دلنیام...»

لهیلا نهیگوت بهرلهوهی مونیره خوازیبیتی لێ بکا، ئه و خوازیبیتی لێ کردوه، له میهرهبان. خوازیبیتی لێ کردبوو؟ کهی و له کوئی؟ رۆزیک له شوینیکی بهرز و بلیند. گوتبووی: «دهمهوی کهسی چیرۆکه تازهکانت بم». هیشتا دهنگی خه مباری ئهوی له گوتیدا بوو.

- من دهرفه تیکم بۆ نووسینی چیرۆکی تازه نهماوه.

گوتی: «با وازی لێ بینین مونیره خانم. با وازی لێ بینین چیرۆکهکهی تهواو بکا».

نهیگوت ئاخر چیرۆکهکهی. گوتی: «ئه و بۆ نووسینی چیرۆکهکهی گهراوتهوه».

لهیلا قسهیهکی کرد که مونیره دهیان جار له ئهوی بیستبوو. ئهوسا ههستا. چارشپوهکهی بهسهه خۆیدا دایهوه و له ژوورهکه چوه دهر. مونیرهش بهشوینیدا چوه دهر. ههردووکیان بیج دهنگ، وها که هیچ قسهیهکیان بۆ کردن پێ نه مابێ. ههردووکیان مات. لهیلا کاتییک له هۆلهکه تیدهپهری بۆ ساتیک دهنگی ئهوی بیست. ئه و له ژووره بچووهکه دهگریا.

بیستا و سێ

که سههرم لهسهه مهنگه لیبیه که هه لیری، ئه و له ژووره که دا بوو. ژووری من یان ژووری فههاد؟ ژووریککی تاریک و پر له دووکه ل که بۆکۆن و بۆنی زبلی سووتاوی لێ دههات. له کهیهوه هاتبوو؟

گوتم: «چاوهروانت بووم. دهمزانی دبی».

دهمزانی دی. له و رۆژهوه که بردبوویان بۆ نه خوشخانه. له و رۆژهوه که بردبوویان بۆ مالی مونیره. ههسوو ئه و ماوه گوتبووی: «من دهبی برۆم بۆ لای فههاد. دهبی برۆم چیرۆکهکهم تهواو بکهم». ئیستا هاتبوو. له بهر رۆشایی کزی په نجه ره که دا دانیشتیوو. له بهر رۆشایی کزی په نجه ره کهی فههاد. له جیبی فههاد. دهسته باریک و ئیسکنهکانی له دهوری ئهژنۆی ئالاندبوو. سههری بهملیهوه بۆ سههر شانی شوپر بووبوهوه. وهک فههاد که دهسته باریک و ئیسکنهکانی له دهوری ئهژنۆی ده ئالاندو... چهنده له فههاد دهچوو. قژی خۆله میشی سههر و پرسی. روومهتی تیک قویاو و چاوی به قوولدا چووی. دهتگوت له پشت فههادوه خۆی شاردووهتهوه. یان فههاد له پشت ئهوهوه. چیرۆکنووس و کهسی چیرۆکهکهی ئیستا یهک کهس بوون. کهسیک که سالانیک بوو تووشی فهرامۆشی بووبوو. فهرامۆشی؟ کهسیک که سالانیک بوو له خۆی و له ژیان و رابوردوی دابرابوو. له دایک و باوک و... له خوشه ویسته کهی دابرابوو. له ئهفسانه. ئهفسانه؟ له کالی.

ئه و گوتبووی: «من نامهوی نه خشی کالی له رووی ئهفسانهوه بکیشمهوه. نامهوی کالی هه مان ئهفسانه بیج. یان له ئهفسانه بچی». سههرهتا که دهستی به نووسینی چیرۆکهکه کردبوو، گوتبووی. گوتبووی: «من نامهوی چیرۆکی فههاد و کالی، چیرۆکی خۆم و...».

ئه و هیشتا چیرۆکهکهی تهواو نه کردبوو. چیرۆکی فههاد و کالی. زۆری ههول دابوو تهواوی بکا. بهتایبهت ئه م ماوه که له مالی مونیره بوو. له ژووریککی بچووک و لاپهه، دانیشتیوو، له سپیهتی تۆخ و قیرسیچمهی کاغهزهکان ورد بووبوهوه. وهک فههاد که سالانیک له مه بهر له سپیهتی تابلۆکهی ورد بووبوهوه. فههادیش تابلۆکهی تهواو نه کردبوو. دواهم تابلۆکهی.

گوتم: «بەلام من چیرۆکه‌که‌م ته‌واو ده‌که‌م. چیرۆکی میهره‌بان. چیرۆکی پیاویکی چیرۆکنووس که دوا سالانیک غوربه‌ت و دووری گه‌راوه‌ته‌وه دواهم چیرۆکه‌که‌ی بنووسی».

دواهم چیرۆکه‌که‌ی؟ هه‌ستام. به‌ده‌م هه‌ستانه‌وه له ئه‌وم روانی. ئه‌و هه‌روا ده‌سته‌و ئه‌ژنۆ دانیشتیبوو. هه‌روێک دووکه‌ڵ به‌ژوور سه‌ریه‌وه له‌نگه‌ری گرتبوو. لیبی نزیك بوومه‌وه. له‌به‌ر په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌ راوه‌ستام. وه‌ک ئه‌و که له‌ به‌ر په‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌ راوه‌ستا و به‌به‌رده‌ست توێخیک دووده و دووکه‌ڵی چاوه‌یه‌کی بچووکی په‌نجه‌ره‌که‌ی خاوتین ده‌کرده‌وه. له‌و دیو په‌نجه‌ره‌که‌م روانی. له‌حه‌ساریکی کاول. له‌دره‌خته‌کان که له‌بنکه‌وه پر‌درا‌بوونه‌وه. دره‌خته‌کان به‌لق و په‌لی رووتیان‌وه که‌وتبوونه‌وه. حه‌سه‌ره‌که‌یان دا‌پۆشیبوو. له‌و به‌ر حه‌سه‌ره‌که‌شه‌وه بینایه‌کی گه‌وره‌ رووخابوو. کۆله‌که‌کانی هه‌ره‌سیان هینابوو. بان و هه‌یوانه‌که‌ی ته‌پیسوو. بالنده‌یه‌کی ره‌ش و گه‌وره‌ش له‌سه‌ر ترۆپیکی که‌لاوه‌که‌ هه‌ل‌نیشتیبوو. دیه‌نیکی ترسناک بوو. ترسناک؟ دیه‌نیکی خه‌مبار و دلته‌زین بوو. رووم لی وه‌رگێرا. رووم له‌ په‌نجه‌ره‌که‌ وه‌رگێرا و گوتم: «هه‌سته. ده‌بی پرۆینه‌ ده‌ر».

- بۆ کوێ؟ ئه‌و نه‌پرسی.

گوتم: «ده‌بی پرۆین بۆ ئه‌و کۆلانه‌ ته‌نگه‌به‌ر و داخراوه‌ که‌ فه‌ره‌ادا...»

هه‌والی رۆشتنی فه‌ره‌ادا هه‌والتیکی نییه‌ له‌ خه‌لکی کۆلان و گه‌ره‌ک شار‌دراوه‌ بیت. سو‌راخی له‌ یه‌کتر ده‌گرن. پیاوان که‌ یه‌کتر ده‌بینن، له‌ چایخانه‌ یان له‌ هه‌ر شو‌تیکی تر، خه‌به‌ری له‌ یه‌کتر ده‌پرسن.

- بیستووته‌ فه‌ره‌ادا رۆشتووه‌؟

- نازانی بۆ کوێ چوو؟

- بیت وانیه‌...

دریژه‌ی پێ نادهن. ده‌ترسن پیاوه‌کان. له‌ یه‌کتر ده‌ترسن. له‌ شو‌فاریکی که‌ ره‌نگه‌ له‌ ناخی یه‌کیاندا خۆی حه‌شار دا‌بیت. به‌لام ژنه‌کان نا‌ترسن. نیگه‌رانن ژنانی کۆلان. نیگه‌رانتر ده‌بن کاتیکی له‌ چاوی کالی ورد ده‌بنه‌وه. چاوه‌روان نین چاوه‌ ته‌ره‌کانی کالی. له‌و رۆژه‌وه‌ سێ پیاوی ته‌رپۆش ده‌رکه‌ی ژووره‌که‌ی فه‌ره‌ادیان شکاندوو و که‌لوکونی ژووره‌کانیان پشکنیوه‌، پرسباریان لی تو‌راوه‌ نیگای تازیه‌باری کالی. هه‌نگاهه‌کانی له‌ ته‌کان که‌وتوون. به‌که‌می له‌ مال ده‌چیته‌ ده‌ر. به‌که‌می له‌ کۆلانه‌وه‌ تیده‌په‌ریت. بۆ هه‌یج

مالیک ناچیت کالی. به‌په‌ر ته‌پ و کوتی ته‌ونی کچه‌ ته‌ونکه‌ره‌کانیسه‌وه‌ ناچیت. کزن کچه‌ ته‌ونکه‌ره‌کان. له‌ دایک و باوکیان کزترن. له‌ براکانیشیان کزترن. هه‌والی گیرانی فه‌ره‌ادیان له‌ براکانیان بیستوو. گریان کاتیکی زانیویانه‌ فه‌ره‌ادا گیراوه‌. بۆ کالی گریان. بۆ هه‌ره‌سی خه‌ونه‌کانی. خه‌ونه‌کانی کالی خه‌ونی خۆشی خۆیان بووه‌. بۆ هه‌ره‌سی خه‌ونه‌کانی خۆیان ده‌گرین. مان له‌ ته‌ونکردن ده‌گرن. مان له‌و گۆله‌ سوورانه‌ ده‌گرن که‌ به‌ده‌م جووله‌ی په‌نجه‌و ته‌ریه‌ی دلایانه‌وه‌ له‌ ته‌ختی شینی قالی ده‌روین. مان له‌ به‌رته‌وانانه‌ ده‌گرن کچه‌ ته‌ونکه‌ره‌کان. له‌ ئاوازی به‌کۆمه‌لیان که‌ له‌ درزی ده‌رکه‌ و په‌نجه‌ره‌ی ژێرخانه‌کانه‌وه‌ به‌کۆلانه‌دا بلاو ده‌بووه‌وه‌. پیتی به‌رپیاوان شل ده‌کرد ئاوازی به‌رته‌وانانه‌یان. تپه‌رپوونی له‌ هه‌نگایان ده‌دزییه‌وه‌. پیتی به‌عاشقان شل ده‌کرد. مان له‌ عاشقه‌کانیان ده‌گرن کچه‌ ته‌ونکه‌ره‌کان. به‌بی هه‌ره‌شه‌ی باوک و برا و به‌بی تکای دایکه‌کانیان نارۆنه‌ پشت داری قالی. بی فرمیسک په‌نجه‌ نابزین. قالی رمیتی نابیت ئیمسال. فه‌رشیک گۆله‌کانی زه‌رد بن نافرۆشیت...

ئه‌و له‌ تاریکه‌ بازاره‌که‌وه‌ تپه‌ری. له‌به‌ر دووکانه‌کانه‌وه‌. قالی فرۆشی، جلوه‌رگ فرۆشی، عه‌ترفرۆشی له‌به‌ر دووکانی زێرینگه‌ره‌کانه‌وه‌. ناو بازار قه‌ره‌بالغ نه‌بوو. هه‌وا سارد بوو. خه‌لک له‌ ماله‌کانیان نه‌هاتبوونه‌ ده‌ر.

من له‌ چه‌قی چوار رێتیکیک راوه‌ستام و گوتم: «ئێستا ده‌بی به‌کامه‌ کۆلانه‌ پرۆین؟» دوو‌دل بووم. جاره‌کانی پێشوو فه‌ره‌ادمان له‌گه‌ڵ بوو. فه‌ره‌ادا پێشمان که‌وتبوو. به‌لام ئه‌م‌جاره‌... به‌شو‌تین ئه‌ودا خۆم به‌کۆلانیکی ته‌نگه‌به‌ردا کرد. پیم هه‌ل‌گرت به‌ل‌کو پیتی بگه‌مه‌وه‌. گوتم: «ئهم کۆلانه‌ ته‌نگه‌به‌رانه‌ زۆر له‌ یه‌کتر ده‌چن. وریا به‌...»

ئه‌و ده‌ستی ناخنیبووه‌ ناو گیرفانی پالتۆکه‌ی و گورج و به‌په‌له‌ به‌پینچا و پلووچی کۆلانه‌که‌دا تیده‌په‌ری. وه‌ک فه‌ره‌ادا. وه‌ک ئه‌و یه‌که‌م جاره‌ که‌ زیندوو بووبوووه‌. گه‌نج بووبوو و... کۆلان چۆل بوو.

چۆله‌ کۆلان؛ چۆل و خه‌مبار. ده‌لێی خۆلی گۆرستانی به‌سه‌ردا رژاوه‌. به‌سه‌ر بان و گۆرستانه‌ی سه‌رو مل شو‌ر و داته‌پسوی ماله‌کاندا. به‌سه‌ر دیواره‌ کاگله‌کاندا. به‌سه‌ر په‌نجه‌ره‌ و... هیشتا شینن په‌نجه‌ره‌کان. شین؟ خۆله‌میشین. تاکانیا قایم پیتوه‌ دراوه‌. درزو برینه‌کانیان به‌کاغه‌ز و سریش شار‌دراوه‌ته‌وه‌. که‌س له‌ناو په‌نجه‌ره‌کاندا نییه‌. ته‌نانه‌ت کچه‌ عازبه‌کانیش. په‌رده‌ و پشت په‌رده‌کان دا‌دراونه‌ته‌وه‌. له‌ ترسی سه‌رما، ده‌رکه‌ و

دهروزه‌ی چیتوی و تهنه‌ک‌هی ماله‌کانیش پیتوه دراون. له ترسی با، تهنه‌ها بایه تووره و قیرسیچمه به‌کۆلانه‌که‌دا تیده‌په‌ریت. له‌م سه‌ری کۆلانه‌وه بۆ‌ئو سه‌ری و... ئه‌و سه‌ری کۆلان داخراوه. ده‌رکه‌ی چیتوی مالتی پیریتیش داخراوه. ده‌رکه‌ی تهنه‌ک‌هی مالتی کالتیش. ده‌رفه‌تی ده‌ربازبوونی نییه‌ با. تووره و هه‌لچوو خۆی به‌دیواره‌کاندا ده‌په‌لۆسیت. خۆی به‌ده‌رکه‌ و په‌نجه‌ره‌ی ماله‌کاندا ده‌په‌لۆسیت. خۆی به‌گوتسپانه‌کاندا ده‌په‌لۆسیت. هه‌لده‌کشیت. له‌سه‌ر بانی مالتی کالتی کۆتره‌کانی ره‌حیم پیتیش خۆی ده‌دات. کۆتره‌کان ده‌سته‌یه‌کی ماندوو، ترسان. به‌ده‌م باوه، له‌ ئاسمانی کۆلان و گه‌ره‌ک له‌ یه‌کتر هه‌لده‌برین. جووته‌کان له‌ یه‌کتر هه‌لده‌برین...

گوتم: «له‌ بیرت نه‌چیتوه‌ ره‌حیم کۆتره‌کانی فرۆشتبوو. کاتیک فه‌ره‌اد کاری بۆ دۆزیبوه‌وه...»

راوه‌ستا. به‌رامبه‌ر به‌مالتی کالتی پالتی به‌ده‌رکه‌ی چیتوی مالتی پیریتنه‌وه‌ دا. ماندوو بوو. دیار بوو ماندوو و ئه‌گه‌ر ده‌رکه‌ ئاوه‌لا بوايه، ده‌چوو ژوور. بۆ‌دالانه‌ تاریکه‌که‌و به‌پلیکانه‌کاندا هه‌لده‌گه‌را. بۆ‌ژووره‌ک‌هی فه‌ره‌اد. ئه‌و نه‌یده‌زانی ژووره‌ک‌هی فه‌ره‌اد چی به‌سه‌ر هاتوو. له‌و شه‌وه‌وه‌ که‌ ئه‌و سێ پیاوه‌ پۆلیسه‌ بێ‌ دهنگ و بێ‌ چرپه‌ خۆبان به‌مالتی پیریتندا کردبوو، ده‌رکه‌ی ژووره‌کانی فه‌ره‌ادیان شکاندبوو، پۆشتبوونه‌ ژوور... ده‌بێ‌ که‌لوکونیان سنگ و سووژن دابن. که‌لوپه‌لی ژووره‌کانیان هه‌ل‌رشتی. چیبان له‌گه‌ل خۆبان بردوو؟

پیریتن گوتبووی: «ناهیتم هیچ شتی‌ک له‌م ماله‌ بیه‌نه‌ ده‌ر. مالتی ئه‌مانه‌ته‌. نامه‌وی ژوو زه‌ردی خاوه‌نه‌ک‌هی بم». گوتبوویان: «خاوه‌نه‌ک‌هی خرابکاره‌».

«خرابکار؟!» پیریتن گوتبووی: «خرابکار ئیوه‌ن که‌ به‌ژۆر ده‌رکه‌ی مالان ده‌شکینن و...» پیاوه‌کان لێ‌ی راسابوون. یه‌کیان پالتی پیتوه‌ نابوو خستبووی. یه‌کیان جیتوی پیتدابوو. سێهه‌مینیشیان که‌ به‌ته‌مه‌نتر بوو، گوتبووی:

- تو پیریتنیک‌کی گیل و کلتۆلی. تیناگه‌ی. خاوه‌نی ئه‌و ژوورانه‌ گه‌نجیک‌کی نه‌فامی خوتندکاره‌. له‌ زانکۆ هه‌لا‌توو. جاسوسه‌. پیاوی بیتاگه‌یه‌. ئیمه‌ گرتوومانه‌و ده‌یکوژین. دلتیا به‌ هه‌رگیز ناییبینه‌وه‌ که‌ روو زه‌ردی بێ‌. دلتیا به‌...

پیریتن باقی قسه‌ک‌هی نه‌بیستبوو. به‌ده‌م گریان و نالاندنه‌وه‌ له‌ ژووره‌که‌ چووبوو ده‌ر و به‌پلیکانه‌کاندا داگه‌رابوو. کالتی له‌ هه‌ساری ماله‌ک‌هی بوو. له‌ هه‌ساری مالتی پیریتن.

وه‌ک شه‌پله‌ لیدراو هه‌له‌رزیبوو. ئه‌ویش قسه‌کانیان بیستبوو. که‌ پیریتنی دیبوو، گریا بوو. پیریتن له‌ ترسا به‌په‌له‌ پیتیش خۆی دابوو، بردبوویه‌ ژوور. ژووره‌ک‌هی خۆی. کالتی گوتبووی: «ده‌یکوژن. ده‌زانم ده‌یکوژن». به‌ده‌م گریانه‌وه‌ گوتبووی. پیریتنیش گریا بوو. بۆ فه‌ره‌اد. جوانه‌ مه‌رگ فه‌ره‌اد. بۆ‌کالتی. کلتۆل کالتی...

ده‌رکه‌ی تهنه‌ک‌هی مالتی کالتی کرایه‌وه‌. ره‌حیم و سێ، چوار که‌سه‌ی تر لیتی هاتنه‌ ده‌ر. هاو‌پێکانی بوون. له‌سه‌ر قوما‌ر هه‌ستا‌بوون؟ ئه‌ویان نه‌دی. نه‌ده‌بوو بیبێ‌ن. پیتده‌که‌ن. قاقایان ده‌کیشا. سه‌رخۆش بوون؟

گوتم: «وا دیاره‌ ره‌حیم وازی له‌ کاره‌ک‌هی هیناوه‌ و گه‌راوه‌ته‌وه‌ سه‌ر دۆخی پیتشووی». وازی له‌ کاره‌ک‌هی هینا‌بوو. که‌ زانیبووی فه‌ره‌اد پۆشتوو، که‌ زانیبووی گه‌راوه‌، وازی له‌ کاره‌ک‌هی هینا‌بوو گه‌را‌بووه‌وه‌ بۆ‌مال. کالتی نه‌پیرسیبوو بۆ؟ له‌ گه‌لی به‌شه‌ر نه‌هاتبوو. ره‌حیم گوتبووی: «کچی ده‌یزانی ئه‌و کورپه‌ نه‌قاشه‌ خرابکاره‌؟» به‌ترسه‌وه‌ گوتبووی. کالتی له‌ سووچیک‌ دانیشتیوو. سه‌ری خستبووه‌ ناو کاسه‌ی له‌په‌ ده‌سته‌کانیه‌وه‌ و له‌ شوتینیک‌ راما بوو. کورپه‌ کۆتره‌کانیش شان به‌شانی یه‌کتر دانیشتیوون. ره‌حیم گوتبووی: «خاوه‌ن کاره‌که‌شم براده‌ریه‌تی. ده‌ترسم ئه‌ویش خرابکار بێ‌. ده‌ترسم بێ‌ن و ئه‌ویش بگرن». کالتی سه‌ری هه‌له‌ن‌پریبوو. هیچی نه‌گوتبوو. کورپه‌ کۆتره‌کانیش هیچیان نه‌گوتبوو. ره‌حیم تووره‌ بووبوو. گوتبووی: «خۆ‌برای باوکمان نه‌گه‌راوه‌. بۆ‌چی ئاوا ده‌سته‌وه‌ئێ‌ژن...» ئه‌وسا هه‌ستا‌بوو پۆشتبوو. له‌ به‌یانی ئه‌و رۆژه‌وه‌ چووبوو به‌شوتن هاو‌پێکانی جارانی‌داو... کالتی هه‌روا کزو بێ‌ دهنگ له‌ شوتینیک‌ راما‌بوو. له‌ کوی؟ ره‌حیم گوتبووی: «تاکه‌ی ئاوا تازه‌بار داده‌نیشی؟ ئه‌و کورپه‌ بۆ‌پرسه‌ نایه‌ن. هه‌سته‌ ده‌ستی‌ک به‌خۆت‌دا بینه‌وه‌ وه‌ک جارن میواندارییان بکه‌». نه‌راندبووی: «نه‌کا تو‌ش له‌گه‌ل ئه‌و هه‌تیوه‌ نه‌قاشه‌ هاوده‌ست بووبی؟ نه‌کا تو‌ش خرابکار بی؟» ده‌رکه‌ی تهنه‌که‌ هیشتا ئاوه‌لا‌بوو. ئه‌و بێ‌ چرپه‌ لیتی چوو ژوور. مالتی کالتی...

چۆله‌ مالتی کالتیش. ره‌حیم پۆشتوو و کورپه‌ کۆتره‌کانیش له‌ مال نین. تهنه‌ییه‌ کالتی. ده‌ترسیت. له‌و رۆژه‌وه‌ فه‌ره‌اد پۆشتوو، له‌و رۆژه‌وه‌ مات و خه‌مبار له‌ سووچیک‌کی ژووره‌ بچووه‌که‌ی دانیشتیوو و سه‌ری له‌ کاسه‌ی به‌ره‌ ده‌ستیدا‌ داناوه‌. ده‌ترسیت، نازانیت له‌ چی. ترسیکی غه‌رب له‌ گیانی نیشتیوو. نازانیت بۆ‌چی. نازانیت؟ هه‌لده‌ستیت کالتی. ده‌ستی‌ک به‌دیواره‌که‌ ده‌گرت و هه‌لده‌ستیت. له‌و ژووره‌وه‌ بۆ‌ژووره‌ک‌هی تر و نامۆبی لێ‌

دهكەن ژوورهكان. كه لويه له كانيش نامۆبى لى دهكەن. رهسمى سهر سنگى ديوارهكان، چل تيكه و دهستچنى سهر تاقهكان، گولدانى ناو په نجه رهكان، ته نانه ت ئاوتنه كانيش. بىرى دهكه و پسته وه، چى ئاوتنهى گه و ره و بچووكى ناو ماله كه يه كوئى دهكات وه. له ژووره بچووكه كهى خوئى، نه وهى ده بى هه لئاسر پت، هه لى ده واس پت. نه وهى ده بى هه لپه سپرد پت، هه لى ده په سه ر پت. له چوار قورنهى ژووره كه ش چوار ئاوتنهى بالانوين داده نپت. گه مه دهكات كالى. پيشتريش كردوو يه. سه دان جار، له وه تى خوئى ناسيوه. له قهره بالغى نه و ئاوتنه ده خوئى ناسيوه كالى. له گه ماروئى نه و وينا نه دا كه هه موويان و پنهى خوئى بوون. و پنهى نه ندامه كانى له شى له چوار لاره. گه مه يه كى مندالانه يه. پيشتريش گوتوو يه. سه دان جار، هه موو جار پك بربارى داوه وازى لى به نپت. واز له كرپنى ئاوتنه و وازى نه هينا وه كالى. ته نانه ت كه گه و ره ش بووه وازى نه هينا وه. كه فه رهاديشى ناسيوه... به كه م جار له مالى فه رهاد كه له ئاوتنه ده گه ر پت و لى نى نيه داده چله كپت.

- چۆن ده توانى به بى ئاوتنه بژى؟

- به بى ئاوتنه؟!

- چۆن ده توانى له خوئى و له نه ندامه كانى له شت غافل بپت؟

له ناوياندا راده وه ست پت. له ئاوتنه كاندا. له ناوه راستى ژووره كه و پيشتريش راده ستاوه كالى. سه دان جار، هه موو جار پك په ردهى په نجه رهى داداوه ته وه. ئالقهى ده ركهى هه لپت كاوه. گلۆپه كهى هه لكردوو و رووت بووه ته وه. له بهر چاوى خوئى رووت بووه ته وه. له بهر شالاوى نيگاي تو قوايدا، له هه موو ئاوتنه كاندا رووت بووه ته وه. له هه موو ئاوتنه كاندا له خوئى روانيوه. به كه م جار كه بو فه رهاد ده گير پته وه، پينه كه نپت. به سه ير و سه رسوور پمانه وه پينه كه نپت فه رهاد.

- تو له و ئاوتنه ده دا له چى ده گه ر پت؟

- له خوئى. له نه ندامه كانى له شم. ده ترسم ليم ون بن.

- لپت ون بن؟

داده چله كپت فه رهاد. سه يرى دپت. ئبتر هپچى لى ناپرس پت.

به ره و په نجه ره كه ده روات كالى. په رده كه داداوه ته وه. ئالقهى ده ركه ش هه لده پت كپت...

گوتى: «نه و كچه ده يه وئى چى بكا؟»

بيست و چوار

نه م به يان بيه ش قيزه يه كى تيزو تر سناك له خه و رايپه راند. قيزه ي وشك و جه رگبرى...
گوتى: «نه فسانه...»

به هاوار وه گوتى. به تر سه وه هه لخوا. به وه حشه ته وه. چاوى به چوار ده ورى خوئى گيئا. به ناو ژووره تاريك و دوو كه لاوييه كه دا. نيگاي وه يلان و تو قواى به هپچه وه به ند نه ده بوو. به ديواره ره شه كانه وه. به قاپى ره سم و ئاوتنه ي شكاوى سهر تاقه كانه وه كه دوو ده و دوو كه ل دا يپوشيبوون. ره ش و تاريكى كردبوون. سه عاته له كار كه وتوو كهى سهر سنگى ديواره كه ش ره ش و تاريك بوو. په نجه ره كه ش... ده ره وه تازه روون بوو بووه وه. روئى ناسيوه كى كز و لاواز تازه له چاوه بچووكه كانه وه ها تيوه ژوور. روئى ناسيوه كه هيشتا ژهنگى سه رما و تاريكى پتوه بوو. سه رما و تاريكى شه وى كى در پت. پاييز و زستانى كى در پت.

گوتى: «نه رى نه فسانه بوو...»

وهك كه سپك له گوتنه كهى دلنيا نه بى، چه ند جار دوو باره ي كردوه.

من له و لايه وه دانيشتبووم. وهك هه ميشه له پال مه نگه ليه كه دا. مه نگه لى تينى نه ما بوو. پشكوكان دامر كا بوون و بوو بوونه خوئى مپت.

گوتى: «قيزه ي نه فسانه بوو. هه موو نه ما وه...»

دهنگى ده له رزى. به گران قسه ي بو ده كرا. من ده ره به ستى قسه كردنى نه بووم. ماندوو بووم. دوئ شه و نه خه وتبووم. له ئيواره وه كه له مالى كالى ها تيوينه وه، له و كاته وه كه نه و خه وتبوو، من دانيشتبووم و ده ستم به خوئى نه وهى چيرۆكه كهى كردبوو. چيرۆكى فه رهاد.

گوتى: «من هه موو نه ما وه خه ونى نه فسانه م ديوه.»

فه رهاديش خه ونى كالى ديوو. له دوا هه م به شى چيرۆكه كه يدا. نه و كهى دوا هه م به شى چيرۆكه كهى نوو سيبوو؟ دوا هه م خه ونى فه رهاد. دوا هه م خه ونى پيا وى كى نه قاش كه...

هه روا به رامبه ر تابلوو سى پايه كهى دانيشتوو نه قاش. له سپيه تى زهق و قيرسي چمه ي

قوماشه که ورد بووه ته وه. له و چنه د هیله خوارو ختیج و رهش و باریکه. هه روا به شوین هیله کانه و بیه نه قاش. له دهوامه هیله کاند له کالی دهگه پیت فهرهاد.

- له کوئی کالی؟ من هه موو نازاره کانم کیشاوه. له پیناوی ئەم ساته دا، له پیناوی گه یشتنه وه به تو، هه موو سووکایه تیبیه کم پیکراوه...

دهنگ هه لده پرت: «بوجی خوتم نیشان نادهی؟ بو خوتم لی دهیشاریه وه؟»

سپیه تی تابلوکه چاوی نازار ددهات. سه ره گپزه و ته زوو یهک وهک تیر به لاجانگیدا تیده پرت.

- بو له پشت ئەم هیلانه وه دهرناکه ویت؟

دهستی شل ده بیت فهرهاد. فلچهی نیوان ئەنگوسته کانی ده خزیت. ده که ویتنه زهوی. سه ره گپزه و تابلوو سپیایه که به ژورور سه ریبه وه ده خولینه وه؛ ده رووخت فهرهاد. هه رهس دینیت و ته ختی زهوی ده بیت. پیلووه کانی ده نیشن. تابلوکه لی ون ده بیت. ته نهها دهنگه کان ده بیستیت. وازی لی ناهین دهنگه مورزیبه کان. له خه و بی هوشیشدا واز ناهین و شالووی بو ده بن. هه موو لایه کیان لی ته نیوه دهنگه وه همییه کان. ناهیلن دهنگی کالی بگاتی.

- دهنگ هه لپه کالی. له و زولمه ته وه ره دهر، خوتم بنوینه. ده مه وی بتبینم. ده مه وی بزانه ئەم هه موو ساله چیت به سه هاتوه. ده مه وی بتکیشمه وه کالی. روخسار و ئەندامی نیانت بکیشمه وه... وهک ئەو جاره کالی، نه وهک له ناو ناوی روونی هه وزو ئەستیریکدا، ده مه وی ئەم جاره له ناو...

دهگری فهرهاد. خه وتوه و دهگری. له وه زیاتر خوئی پین ناگیریت کالی. دهرده که ویت. نه وهک له پشت هیله کانی دوا تابلوکهی فهرهاد، له خه ونیدا، له دوا خه ونیدا دهرده که ویت.

- کالی... نازیز...

دهنگی فهرهاد نایبستیت کالی. دهنگی پیاویک که له دوا هه خه ونیدا دهرکه وتوه. هیچ دهنگیک نایبستیت کالی. راوه ستاوه. له ژورویکی بچوو کدا کراسیکی ته خت شینی له بهردایه. به گولی وردی سووره وه، له ناو دهیان ناوینهی گه و ره و بچوو کدا راوه ستاوه. له ناو دهیان تابلوی گه و ره و بچوو کدا بهش بووه.

- نازداره کهم!...

پیده که نیت فهرهاد. خوشحاله.

- روژانی تالی دووری به سه ر چوه. من ده مزانی دهره قهت دیتی.

نایبستیت کالی. ئەو پیاوه نایبستیت که له خه ونیدا دهرکه وتوه. هیچ کهس نایبستیت جگه له خوئی. جگه له ئەندامی له شی ماندووی. ناموئی ده کهن ئەندامه کانی له شی. دهست و پین و سک و ناو پشت و، ته نانهت سه رو روخساریشی غه ریبه لی ده کهن. به ئەم مری نابزوین. رووت نابنه وه. سه ما ناکه ن. چاوه کانیشی به ئەم مری ناروانن. له ناوینه کان ناروانن. له وینه ناموکان ورد نابنه وه. له ناگری زوپاکه ورد دهنه وه چاوه کانی. له سه مای بلتسه کان را ده میتن.

- وهرزی سه رما به سه ر چوو کالی. پتویستمان به ناگر نییه. پتیکه وه بوونمان نه که هه ر خویمان، شاره که گه رم ده کاته وه.

گوئی ناداتی کالی. گوئی به و پیاوه نادات که له خه ونیدا دهرکه وتوه. گوئی به هیچ نادات جگه له پووتی پر له نه وتی زوپاکه. پیتی به ره و زوپاکه ده بن. دهستی بو پووته نه وته که دریز ده بیت. قامکه کانی سه ری پووته که هه لده ده نه وه. دهریجه یه کی بچوو ک دهرده که ویت. دهنه ویتسه وه کالی. له نه وتی ناو پووته که را ده میتنیت. له جه غزی دهریجه که وه خوئی له ناو نه وته که دا ده بیتنیت. روخساری خوئی، له ره شایی ناویلکهی نه وته که دا. پووته که به رز ده کاته وه.

- چی ده کهی کالی!؟

پووته که به ژورور سه ریبه وه له نگه ر ده گرت. به ژورور سه ری کالیوه. دهستی چه پی هیزی نامیتنیت. پووت لار ده بیتته وه و نه وته که دهرژیت. به سه ر کالیدا دهرژیت. به سه ر بسکی خاو و ئالوزیدا. به سه ر شان و سنگ و به رزکییدا. به هه موو له شیدا. نه وته که سارده، موچرکهی به له شدا دینیت.

- کالی...

ده قیرتینیت فهرهاد. هه موو له شی تهره کالی. بسکی به گه ردن و سه رشانیدا تلپساوه ته وه. کراسه ته ختشینه کهی به له شیبیه وه نو ساوه. رووت بووه ته وه کالی. له هه موو ناوینه کاند رووت بووه ته وه. له شی سارد و تهری له هه موو ناوینه کاند بهش بووه. روومه تی مات و چاوه بی تینه کانی، گوناو لپو... ئەو هه موو روخساره نامویه که له به کتر راماون، له سنگ و به رزک و مه مکی تور و قوتی به کتر راماون، له ناو پشت و

سمتی به کتر رامون، له پیستی شین و باخیکی نامۆی پر له گولی وردی سوور رامون و... ناترسن. نه تۆقاون. هیچ ههستیکیان له خۆیاندا ههڵنهگرتوووه چاوه بی تینهکانی کالی.

- کالی...

داماوه فههاد. نازانیت له کوپیه و، نازانیت چۆن دهبی بهر بهو مه رگه ساته بگریته که تا ساتیکی تر روو ده دات. شه مچهی به دهسته وهیه کالی. چلیکی لی دهرده هیتیت و...

- نه که ی کالی...

داوینی کراسه که ی گر ده گریته. گر به داوینیدا هه لده گه پریته. چاوه بی تینهکانی دهرده تۆقن. روخساری ماتی ده گه شیتته وه، وهک پشکو. دهسته کانی بهرز ده بنه وه و سه ر سه ما ده که ویت کالی.

- کالی...

کالی گلو له گریکه و له ناو ده بان ناوینیهی گه و ره و بچوو کدا سه ما ده کات. ناوینیه کان مهیدانیکی ته نگه بهر و ته سکن. ژوو ره که ش. له ژوو ره که دهرده په پریته. گلو له گریکه خوی به دار و دیواری هه ساردا ده کوتیت. خوی به ده رکه ی ته نه که و... کالی گلو له گریکه و خوی به سه رما و خه لوه تی کو لان ده سپیریته. به با وه شی تامه زرۆی با. بلایسه کان به دهم با وه هه لده چن. دوو که ل کو لان که ده ته نیتته وه و، به قیژه ی کالی، به دوا قیژه ی تیش و ترسناکی کالی، له خه و راده په پریته فههاد.

هه روا که پیشبیینیم ده کرد ئه و چیرۆکه که ی ته واو کرد بوو. چیرۆکی فههاد له دوا رۆژه کانی زستاندا ته واو بوو بوو. دوا رۆژه کانی زستانی چ سالیکی؟

گوتم: «منیش چیرۆکه که م ته واو ده که م. چیرۆکی میهره بان».

ئه وسا سه رم بهرز کرده وه. ئه و له ژوو ره که دا نه بوو. من ته نها بووم. ته نها له بهر رو شنایی کزی په فجه ره که دانیشته بووم و، دهسته باریک و ئیسکنه کانم له ده وری ئه ژنۆم ئالاند بوو.

ته واو

۱۳۸۰ / ۱ / ۶